DZIENNIK URZĘDOWY
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 16.11.2022 r.

Poz. 4268

Podpisany przez:
Jacek Zbigniew Karpinski
Data: 16.11.2022 16:13:17

UCHWAŁA NR 583/XLVII/22
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

z dnia 24 października 2022 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 547 ze zm.) oraz art. 19 ust. 6a oraz art. 20 ust. 1 i 4a pkt 2 i ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.);

Sejmik Województwa Pomorskiego uchwala co następuje:

§ 1. Ustanawia się na okres 20 lat Plan Ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, obejmujący:

1) część tekstową Planu Ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały;

2) wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały;

3) mapę uwarunkowań ochrony, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 3 do uchwały;

4) mapę działań ochronnych i rekomendacji, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 4 do uchwały.

§ 2. W odniesieniu do przedmiotów ochrony specjalnych obszarów ochrony siedlisk:

1) Biała PLH220016;

2) Pełcznica PLH220020;

3) Bezlist koło Gniewowa PLH220102.

- obowiązują ustalenia planów zadań ochronnych ustanowionych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Pomorskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z wyjątkiem § 1 pkt 2, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Pomorskiego

Jan Kleinszmidt

Załącznik nr 1
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
Planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

PLAN OCHRONY DLA TRÓJMIEJSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Rozdział 1
Cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji

§1.

1. Trójmiejski Park Krajobrazowy, zwany dalej Parkiem, jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.
2. Szczegółowymi celami ochrony Parku są:
   1) w zakresie ochrony wartości przyrody nieożywionej i gleb:
      a) zachowanie zespołu form ukształtowania terenu strefy krawędziowej wysoczyzny morenowej, stanowiącej unikat morfologiczny w skali europejskiej,
      b) zapobieżenie antropogenicznym przekształceniom naturalnych form ukształtowania terenu, w tym szczególnie naturalnej struktury i morfodynamiki silnie zróżnicowanych terenów strefy krawędziowej oraz dolin cieków, a także utrzymanie warunków zachodzenia kształtujących je naturalnych procesów geologicznych i geomorfologicznych,
      c) zachowanie struktury oraz zróżnicowania gleb i osadów organicznych oraz warunków ich kształtowania i funkcjonowania,
      d) zachowanie wyróżniających się obiektów przyrody nieożywionej – głazów narzutowych, odkrywek i odsłonięć geologicznych,
      e) zachowanie szczególnych walorów środowiska wodnego Parku, zwłaszcza jezior lobeliowych i cieków o podgórskim charakterze,
      f) utrzymanie lub przywrócenie naturalnego charakteru reżimów hydrologicznych oraz struktury i morfodynamiki cieków,

g) poprawa lub utrzymanie dobrego stanu biologicznego i chemicznego wód stojących i płynących, w tym szczególnie ograniczenie procesów ich eutrofizacji, humizacji i zanieczyszczenia, przeciwdziałanie intensyfikacji wykorzystania rekreacyjnego wód i związanych z tym negatywnych oddziaływań,

h) ochrona jakości i zasobów wód podziemnych oraz ich powiązań z kształtowanymi przez nie ekosystemami hydrogenicznymi,

i) utrzymanie lub odtworzenie naturalnej retencyjności ekosystemów hydrogenicznych i ich zlewni, decydującej o zachowaniu ich naturalnego reżimu hydrologicznego, stabilizacja uwodnienia oraz przeciwdziałanie odwodnieniu i przesuszeniu wilgotnych łąk i torfowisk oraz będącym ich skutkiem procesom mineralizacji torfów, eutrofizacji i humizacji wód, hamowanie sukcesji roślinności leśnej na otwarte torfowiska następującej w wyniku ich przesuszenia;

2) w zakresie ochrony wartości przyrody ożywionej:

a) utrzymanie pozytywnego wpływu lasów Parku na warunki klimatyczne aglomeracji gdańskiej,

b) utrzymanie atrakcyjnej krajobrazowo struktury wiekowej lasów z dominacją drzewostanów dojrzałych i starych, oraz zachowanie i odtwarzanie fizjonomicznych cech naturalności w drzewostanach leśnych,

c) rozwijanie i wspieranie procesów unaturalniania ekosystemów leśnych, zintegrowanych z ochroną przyrody, w szczególności unaturalnienie lasów w zakresie składu gatunkowego drzewostanów oraz w zakresie odtworzenia obfitości elementów kluczowych dla podtrzymywania leśnej różnorodności biologicznej (w tym: drzewa martwe, drzewa biocenotyczne),

d) zachowanie bogactwa szaty roślinnej z jej różnorodnością botaniczną i regionalną specyfiką ekosystemów leśnych i nieleśnych, zwłaszcza fitocenoz źródliskowych, torfowiskowych, łąkowych i polnych,

e) zachowanie różnorodności siedlisk przyrodniczych oraz utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych takich jak: 3 110 jeziora lobeliowe, 3 150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion, Potamion*, 3 160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 6 430 ziołorośla górskie *(Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6 510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7 110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 7 230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 7 140 torfowiska przejściowe

i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 9110-1 kwaśna buczyna niżowa, 9130-1 żyzna buczyna niżowa, 9160 grąd subatlantycki, 9190 las bukowo-dębowy, 91D0-1 brzezina bagienna, 91D0-2 sosnowy bór bagienny, 91E0-3 niżowy łęg jesionowo-olszowy, 91E0-5 podgórski łęg jesionowy, 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, w szczególności obejmujące umożliwienie naturalnego rozwoju wybranych, referencyjnych płatów tych siedlisk i dostosowanie sposobów gospodarowania w pozostałych płatach tych siedlisk do ich potrzeb ekologicznych,

f) zabezpieczenie najcenniejszych obiektów obejmujących płaty siedlisk chronionych oraz stanowiska i siedliska zagrożonych gatunków przed degradacją związaną z zainwestowaniem, zmianami form użytkowania lub zniszczeniem, poprzez objęcie formami ochrony prawnej przewidzianymi ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, w szczególności ochroną rezerwatową oraz ochroną w formie użytków ekologicznych,

g) utrzymanie areału zanikających ekosystemów, zwłaszcza fitocenoz torfowiskowych i łąkowych poprzez utrzymanie naturalnych warunków i procesów lub form użytkowania kształtujących ich funkcjonowanie,

h) przywrócenie walorów przyrodniczych ekosystemów, częściowo utraconych lub naruszonych w wyniku gospodarki lub innych działań człowieka,

i) zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz naturalnego charakteru ekosystemów rzek oraz mniejszych cieków, w szczególności ich naturalnych koryt, wysokich krawędzi i zboczy wraz z mozaiką zbiorowisk roślinnych, stanowiących ostoje rzadkich i zagrożonych gatunków,

j) zachowanie pełnego zróżnicowania oraz utrzymanie lub przywrócenie dobrego stanu naturalnych zbiorników wodnych, w tym jezior, szczególnie lobeliowych, oligotroficznych i dystroficznych,

k) zabezpieczenie przez odwodnieniem i innymi zmianami reżimu hydrologicznego oraz utrzymanie lub poprawa stanu ochrony torfowisk i innych ekosystemów bagiennych i zależnych od wód, szczególnie torfowisk przejściowych, wysokich i źródliskowych,

l) utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnych form gospodarki rolnej kształtującej ekosystemy półnaturalne, w tym łąkowo-pastwiskowego użytkowania obszarów cennych przyrodniczo, przeciwdziałanie intensyfikacji użytkowania obiektów łąkowych cennych przyrodniczo,

m) ograniczenie rozprzestrzeniania się na terenie Parku, a szczególnie na obszarach cennych przyrodniczo, najbardziej inwazyjnych antropofitów, w tym: rdestowców *Reynoutria spp.* oraz niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera*,

n) dążenie do renaturalizacji zbiorowisk leśnych pod względem składu gatunkowego oraz struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów,

o) kształtowanie struktury wiekowej i przestrzennej lasów w kierunku zapewnienia większego udziału lasów w stadiach dojrzałych i terminalnych,

p) renaturalizacja fitocenoz leśnych w kierunku ich zgodności z potencjalną roślinnością naturalną,

q) zabezpieczenie przed wprowadzaniem i rozprzestrzenianiem się gatunków obcych geograficznie oraz ograniczenie synantropizacji roślinności lasów,

r) utrzymanie różnorodności siedlisk i mikrosiedlisk warunkujących bogactwo mykoflory i fauny,

s) zapewnienie warunków dla funkcjonowania populacji chronionych, rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych gatunków zidentyfikowanych na terenie Parku, w tym w szczególności glonów, grzybów (w tym porostów), mszaków, roślin naczyniowych, mięczaków, owadów, ryb i minogów, płazów, gadów, ptaków i ssaków,

t) trwałe zachowanie siedlisk najcenniejszych – chronionych, rzadkich i zagrożonych – gatunków, w tym w szczególności:

– gatunków charakterystycznych dla lasów o naturalnym charakterze**,** między innymi takich jak – grzyby: woszczyneczka obrzeżona *Ceriporiopsis pannocincta,* ozorek dębowy *Fistulina hepatica,* soplówka bukowa *Hericium coralloides,* soplówka jeżowata *H. erinaceus* błyskoporek skórzasty *Inonotus cuticularis,* smolucha bukowa *Ischnoderma resinosum,* twardówka filcowata *Lentinellus ursinus*; porostów: plamica dwoista *Arthonia didyma,* plamica ponura *A. vinosa,* wyprószek napęczniały *Biatora turgidula,* pałecznik skupiony *Calicium adspersum*, pałecznik zielony *C. viride*, trzonecznica siarkowa *Chaenotheca brachypoda,* trzonecznica brunatnawa *Ch. brunneola,* trzonecznica kartuska *Ch. chlorella,* złociszek jaskrawy *Chrysothrix candelaris,* smerka drobna *Fellhanera gyrophorica,* zaskórniaczek filcowaty *Inoderma byssaceum,* promianek jodłowy *Lecanactis abietina,* granicznik płucnik *Lobaria pulmonaria,* otwornica żółtawa *Pertusaria flavida,* otwornica brodawkowata *P. pupillaris,* puchlinka ząbkowata *Thelotrema lepadinum,* ospowiec półkulisty *Varicellaria*

hemisphaerica, bukwik zielonawy *Zwackhia viridis*; mchy oraz wątrobowce: widłoząb zielony *Dicranum viride,* bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis,* parzoch szerokolistny *Porella platyphylla*; chrząszcze: pachnica dębowa *Osmoderma eremita,* biegacz pomarszczony *Carabus intricatus*; ślimaki*:* ślimak ostrokrawędzisty *Helicigona lapicida*; ptaki: muchołówka mała *Ficedula parva,* dzięcioł czarny *Dryocopus martius,* dzięcioł zielony *Picus viridis,* sóweczka *Glaucidium passerinum,* włochatka *Aegolius funereus* i innych,

– gatunków o górskim lub podgórskim charakterze występowania, między innymi takich jak – porosty: sporzec rozsypany *Megalaria pulverea,* góralka sorediowa *Montanelia sorediata*, płaskotka reglowa *Parmeliopsis hyperopta*, wodnosutek ciemniejszy *Hydropunctaria reitrophila,* ochrost pyszny *Ochrolechia androgyna,* kamusznik popielatoczarny *Porpidia cinereoatra*, wzorzec misecznicowaty *Rhizocarpon lecanorinum*, kruszownica wielolistkowa *Umbilicaria polyphylla*; mchy: płaszczeniec marszczony *Buckiella undulata,* skalnik drobny *Bucklandiella microcarpa,* fałdownik rzemienny *Rhytidiadelphus lorens*; rośliny naczyniowe: tojad dzióbaty *Aconitum variegatum*, dąbrówka piramidalna *Ajuga pyramidalis*, czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*, podrzeń żebrowiec *Blechnum spicant*, rzeżucha leśna *Cardamine flexuosa*, świerząbek orzęsiony *Chaerophyllum hirsutum*, manna gajowa *Glyceria nemoralis*, tajęża jednostronna *Goodyera repens*, wroniec widlasty *Huperzia selago*, śnieżyca wiosenna *Leucojum vernum*, pióropusznik strusi *Matteucia struthiopteris,* żebrowiec górski *Pleurospermum austriacum*, kokoryczka okółkowa *Polygonatum verticillatum*, kozłek całolistny *Valeriana simplicifolia*, przetacznik górski *Veronica montana*; mięczaki: ślimak ostrokrawędzisty *Helicigona lapicida*; muchówki: *Atrichopogon muelleri*, *Brachypogon hudjakovi*; chrząszcze: krępień górski *Pachytodes cerambyciformis,* orszoł prążkowany *Trichius fasciatus*; ryby i minogi: pstrąg potokowy *Salmo trutta m. fario,* minóg strumieniowy *Lampetra planeri,* głowacz pręgopłetwy *Cottus poecilopus*; płazy: traszka górska *Ichthyosaura alpestris*; ptaki: pliszka górska *Motacilla cinerea,* pluszcz *Cinclus cinclus* i inne,

– gatunków związanych z jeziorami lobeliowymi, jak np.: poryblin jeziorny *Isoëtes lacustris*, poryblin kolczasty *I. echinospora,* lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, brzeżyca jednokwiatowa *Litorella uniflora,* wywłócznik skrętoległy *Myriophyllum alterniflorum*, a także związanymi z innymi wodami stojącymi, jak: krynicznik giętki

Nitella flexilis, grzybienie północne *Nymphaea candida*, grążel drobny *Nuphar pumilum,* salwinia pływająca *Salvinia natans,* gągoł *Bucephala clangula*, żaby zielone *Rana esculenta complex*, traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* i traszka górska *Ichthyosaura alpestris,*

– gatunków związanych z wodami płynącymi, takich jak – porosty, np.: dzbanusznik gładki *Aspicilia laevata,* kropniczka wodna *Bacidina inundata* kropniczka biaława *Bacidina phacodes,* galaretnica sztywna *Collema flaccidum* skórnica wodna *Dermatocarpon luridum,* brodawnica wodna *Verrucaria aquatilis*, b. obnażona *V. hydrophila* i b. opuszczona *V. praetermissa,* pszeblaszek poszarpany *Scytinium* aff*. lichenoides*; mszaki, np.: parzoch sercowaty *Porella cordaeana,* moczara sierpowata *Dichelyma falcatum*, piórkowiec kutnerowaty *Trichocolea tomentella*, wodnokrzywoszyj rzeczny *Hygroamblystegium fluviatile,* wodnokrzywoszyj zanurzony *H. tenax,* źródliskowiec zmienny *Palustriella comutata*, wiewiórecznik piórkowaty *Sciuro-hypnum plumosum*, krzewik źródliskowy *Thamnobryum alopecurum*; glony: hildebrandia rzeczna *Hildenbrandtia rivularis*; bezkręgowce: trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*; minogi i ryby: pstrąg potokowy *Salmo trutta m. fario,* minóg strumieniowy *Lampetra planeri,* głowacz pręgopłetwy *Cottus poecilopus*; ptaki: pliszka górska *Motacilla cinerea,* pluszcz *Cinclus cinclus* i inne,

– gatunków związanych z kompleksami wodno-torfowiskowymi, do których należą przede wszystkim – grzyby: dzwonkówka torfowcowa *Entoloma sphagneti,* wilgotnica czerwona *Hygrocybe coccineocrenata,* strzępiak ostry *Inocybe acuta*; mchy: torfowiec wąskolistny *Sphagnum angustifolium*, t. ostrolistny *Sph. capillifolium,* t. szpiczastolistny *Sph. cuspidatum, t.* ząbkowany *Sph. denticulatum,* t. kończysty *Sph. fallax,* t. frędzlowany *Sph. fimbriatum, t.* pogięty *Sph. flexuosum,* t. brunatny *Sph. fuscum,* t. magellański *Sph. magellanicum,* t. błotny *Sph. palustre,* t. brodawkowaty *Sph. papillosum,* t. okazały *Sph. riparium,* t. czerwonawy *Sph. rubellum, t.* Russowa *Sph. russowii* i t. nastroszony *Sph. squarrosum*; rośliny naczyniowe: modrzewnica pospolita *Andromeda polifolia*, rosiczka długolistna *Drosera anglica*, rosiczka owalna *D. ×obovata*, rosiczka okrągłolistna *D. rotundifolia*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, przygiełka biała *Rhynchospora alba*, malina moroszka *Rubus chamaemorus*, bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris*; pająki: wymyk *Arctosa alpigena lamperti*; ważki: żagnica torfowa *Aeshna juncea,* żagnica torfowcowa *Aeshna subarctica elisabethae,* zalotka torfowcowa

Leucorrhinia dubia, zalotka większa *L. pectoralis,* zalotka czerwonawa *L. rubicunda,* iglica mała *Nehalennia speciosa;* ptaki: żuraw *Grus grus* i inne,

– gatunków związanych z wilgotnymi łąkami, między innymi takich jak: storczyki z rodzaju kukułka: k. bałtycka *Dactylorhiza baltica*, k. plamista *D. maculata*, k. krwista *D. incarnata*, k. szerokolistna *D. majalis*, k. lapońska *D. lapponica*, k. Fuchsa *D. fuchsii*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica,* wielosił błękitny *Polemonium caeruleum,* pełnik europejski *Trollius europaeus,* sit tępokwiatowy *Juncus subnodulosus* i inne,

u) zabezpieczenie stanowisk i siedlisk gatunków, o których mowa w pkt 2 lit. t przed zniszczeniem lub uszkodzeniem podczas realizacji gospodarki leśnej, w tym zapewnienie wykrywalności stanowisk, które mogą być narażone na wpływ prac wykonywanych w ramach tej gospodarki,

v) zapewnienie trwałej obecności i odpowiedniej liczebności elementów strukturalnych ekosystemów leśnych, kluczowych dla zachowania ich różnorodności biologicznej, w szczególności drzew biocenotycznych, w tym drzew martwych,

w) zabezpieczenie przed wzrostem penetracji ludzkiej i innymi formami antropopresji najważniejszych ostoi antropofobnych gatunków zwierząt, ograniczenie presji zwierząt domowych oraz wpływu rekreacji i turystyki na gatunki antropofobne,

x) zapewnienie warunków dla migracji fauny w obrębie Parku oraz między Parkiem a jego regionalnym otoczeniem oraz przeciwdziałanie fragmentacji kompleksów leśnych,

y) utrzymanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych, umożliwiających swobodne migracje zwierząt, likwidacje barier lub ograniczanie ich wpływu na migracje fauny, ograniczanie śmiertelności zwierząt, szczególnie ssaków i płazów na szlakach komunikacyjnych;

3) w zakresie ochrony wartości historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych:

a) ochrona dziedzictwa kulturowego Parku, w szczególności zachowanie historycznej sieci dróg o charakterze komunikacyjnym i rekreacyjnym, układów urbanistycznych i ruralistycznych oraz zespołów architektoniczno-przyrodniczych, a także niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie zachowanie lub rewaloryzacja:

– układów urbanistycznych strefy styku aglomeracji trójmiejskiej z kompleksem leśnym Parku,

– układów ruralistycznych wsi wraz z pozostałościami tradycyjnego budownictwa kaszubskiego,

– kompleksów i obiektów sakralnych, cmentarzy i miejsc pamięci,

– obiektów i budowli związanych z gospodarką leśną, rolną i wodną,

b) zachowanie historycznej sieci dróg, szczególnie o brukowanej nawierzchni oraz układu szlaków turystyczno-rekreacyjnych,

c) zachowanie, odtworzenie i kontynuowanie ciągłości miejscowych i regionalnych wartościowych tradycji kulturowo-przestrzennych, kultywowanie i kontynuowanie elementów kultury niematerialnej związanej z przestrzenią życiową człowieka i z jej kształtowaniem,

d) ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez konserwację, właściwe użytkowanie i adaptację wszelkich obiektów kultury materialnej, rekonstrukcję lub odtworzenie układów przestrzennych, odbudowę obiektów i przywrócenie niematerialnego dziedzictwa kulturowego,

e) przeciwdziałanie zjawiskom presji inwestycyjnej w obszarach i obiektach o wysokiej randze historyczno-kulturowej, przerwania kontynuacji tradycji kulturowej oraz degradacji wartości dziedzictwa kulturowego,

f) kształtowanie przestrzeni historycznej zmierzające do nadania odpowiedniej roli wartościom kulturowym w harmonijnym krajobrazie oraz utrzymania i umocnienia lokalnych tożsamości kulturowych,

g) ochrona i rewaloryzacja szczególnych wartości krajobrazowych Parku, a zwłaszcza bezleśnych dolin, śródleśnych polan, unikatowej ekspozycji strefy krawędziowej oraz obszarów współistnienia krajobrazu naturalnego i kulturowego,

h) ograniczenie działalności inwestycyjnej, szczególnie zabudowy terenów otwartych, degradującej walory krajobrazowe,

i) eliminacja lub ograniczenie występowania elementów dysharmonijnych, niekorzystnie wpływających na walory krajobrazowe,

j) właściwe eksponowanie walorów krajobrazowych i przeciwdziałanie procesom degradacji ekspozycji.

§2.

1. Uwarunkowaniami przyrodniczymi, społecznymi i gospodarczymi ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego wpływającymi na stan zasobów, tworów i składników przyrody oraz realizację celów ochrony przyrody Parku są:

1) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody, odnoszące się do zasad obowiązujących na terenie Parku oraz istniejących w granicach Parku form ochrony przyrody, w tym uwarunkowania wynikające z obowiązujących planów ochrony lub planów zadań ochronnych, odnoszących się do obiektów i obszarów położonych w granicach Parku, a objętych innymi formami ochrony, w tym obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody i innych form ochrony wskazanych na mapach w załączniku nr 3 do uchwały jako strefy oznaczone symbolem AP;

2) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840) - zwanej dalej ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, odnoszące się do występujących na terenie Parku form ochrony zabytków wskazanych na mapach w załączniku nr 3 do uchwały jako strefy AK_1 i AK_2;

3) uwarunkowania wynikające z obowiązujących na obszarze Parku studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, między innymi wskazane na mapach w załączniku nr 3 do uchwały jako strefy AK_3, AK_4 i AK_5, AI_2, AI_3 oraz AZ_1;

4) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 672), w tym w szczególności określone ustawą cele gospodarki leśnej i sposoby jej planowania, w tym wskazane na mapach w załączniku nr 3 do uchwały jako strefa AI_4;

5) uwarunkowania wynikające z potrzeby kształtowania właściwych stosunków wodnych wynikające z zapisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.), w tym obszary ochrony ujęć wód oznaczone na mapach w załączniku nr 3 do uchwały jako strefy AI_1, oraz ustalenia Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;

6) zróżnicowane formy rozmieszczenia walorów przyrodniczych wskazanych w załączniku nr 3 do uchwały jako strefy AA_4 powodujące, że nie jest możliwa pełna inwentaryzacja miejsc występowania wszystkich zagrożonych i rzadkich gatunków, a metoda koincydencji przestrzennej nie jest wystarczająca do oceny oddziaływania działalności gospodarczej, szczególnie gospodarki leśnej, na różnorodność biologiczną, wobec czego skuteczna ochrona przyrody Parku nie może być osiągnięta tylko przez ochronę wybranych, zainwentaryzowanych obszarów i stanowisk, ale wymaga kombinacji podejścia segregacyjnego, różnicowania biotopowego i podejścia integracyjnego;

7) roślinność potencjalna na terenie Parku zdominowana przez:

a) kwaśne buczyny, w warunkach naturalnych będące na terenie Parku lasem bukowym lub dębowo-bukowym, niekiedy z co najwyżej pojedynczą domieszką sosny,

b) żyzne buczyny, w warunkach naturalnych będące na terenie Parku lasem bukowym, z ewentualnymi domieszkami dębu, lipy, jawora i innych gatunków drzew liściastych,

c) grądy, w warunkach naturalnych będące na terenie Parku lasami o różnych proporcjach buka, dębu szypułkowego i grabu, z udziałem także lipy, jawora, klonów, jesionu i innych gatunków liściastych,

d) kwaśne dąbrowy, w warunkach naturalnych będące na terenie Parku lasami dębowymi lub bukowo-dębowymi, niekiedy z niewielką domieszką sosny,

e) łęgi, reprezentowane przez łęgi olszowo-jesionowe, olszowe łęgi gwiazdnicowe, podgórskie łęgi jesionowe i łęgi wiązowo-jesionowe, w warunkach naturalnych będące lasami olszowymi, jesionowo-olszowymi lub jesionowymi, z ewentualnym różnym udziałem także: olszy szarej, jawora, wiązów,

f) olsy, w warunkach naturalnych będące lasami olszowymi, z ewentualnym udziałem brzozy omszonej i sosny,

g) bory i brzeziny bagienne, w warunkach naturalnych będące lasami z dominacją sosny, brzozy omszonej i olszy występujących w różnych proporcjach;

8) roślinność rzeczywista lasów Parku na ok. 78% powierzchni lasów zgodna z roślinnością potencjalną co do zespołu roślinnego;

9) liczne występowanie w lasach Parku starych drzewostanów bukowo-sosnowych, ze starymi sosnami, które – mimo antropogenicznej genezy obecności sosny w drzewostanie – są wartościowe ze względów krajobrazowych oraz jako drzewa biocenotyczne;

10) dość liczne występowanie w drzewostanach Parku gatunków obcych w sensie art. 5 pkt 1c ustawy o ochronie przyrody, w szczególności daglezji, świerka i modrzewia, które nie wykazują jednak na terenie Parku tendencji inwazyjnych, a pojedyncze stare drzewa tych gatunków mogą stanowić walor kulturowy i krajobrazowy;

11) występowanie w lasach Parku drzew starych, a także drzew biocenotycznych z mikrosiedliskami nadrzewnymi oraz drzew martwych, stanowiących siedlisko dla cennych elementów różnorodności biologicznej;

12) uwarunkowania wynikające z zapisów Uchwały nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r., zmienionej Uchwałą nr 263/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 o

zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, określających cele ochrony Parku oraz obowiązujące na jego terenie zakazy, w tym obszary wyłączone z lokalizacji nowej zabudowy wskazane na mapach w załączniku nr 3 do uchwały jako strefa AZ_2;

13) uwarunkowania wynikające z aktualnego stanu oraz naturalnych i antropogenicznych zmian środowiska, w tym zwłaszcza zasobów przyrody obszaru Parku i terenów otaczających;

14) uwarunkowania wynikające z aktualnego stanu oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego terenów otaczających obszar Parku, w tym potrzeby zachowania lokalnych i ponadlokalnych korytarzy i powiązań ekologicznych wskazanych na mapach w załączniku nr 3 do uchwały jako strefy AA_2 i AA_3;

15) struktura własności, w tym obecność własności prywatnej, decydująca w pewnym zakresie o kierunkach przemian użytkowania i możliwościach wpływania na te procesy, w tym poprzez planowanie przestrzenne, ale także o możliwościach podejmowania działań uznanych za niezbędne z punktu widzenia potrzeb ochrony walorów Parku;

16) położenie w centrum rozwijającej się aglomeracji trójmiejskiej – prawie milionowego organizmu miejskiego, lokujące Park wewnątrz strefy postępującej, intensywnej urbanizacji i gruntownych przemian demograficznych oraz kulturowych, strefy szybko rosnących potrzeb gospodarczych i infrastrukturalnych, skutkujących narastającą presją na obszar objęty ochroną i zmianą funkcjonowania obiektu w regionalnym systemie przyrodniczym;

17) struktura użytkowania gruntów z dominacją ekosystemów leśnych stanowiących 88,93% powierzchni Parku; dominacja w strukturze własnościowej lasów własności Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe zajmujących 95,36% powierzchni leśnej, przy niewielkim udziale własności komunalnej miast Gdańsk, Sopot, Gdynia i Wejherowo, stanowiących łącznie 2,89% powierzchni leśnej oraz lasów prywatnych zajmujących 1,75% powierzchni leśnej;

18) niewielki udział w powierzchni Parku obszarów objętych obecnie innymi formami ochrony przyrody przewidzianymi w ustawie o ochronie przyrody, dla rezerwatów przyrody wynoszący 1,16% powierzchni Parku, dla użytków ekologicznych 0,13%;

19) podejmowane próby zintegrowania dotychczasowej gospodarki leśnej z potrzebami ochrony przyrody i krajobrazu, dotyczące zarówno lasów komunalnych, w których dominuje bierne podejście do ekosystemów leśnych, jak i Lasów Państwowych, w których podzielono lasy zarządzane przez

Nadleśnictwo Gdańsk na tzw. „obszary funkcjonalne”, obejmujące na terenie Parku:

a) ekosystemy referencyjne, czyli drzewostany wyłączone z pozyskania drewna, na terenie Parku zajmujące 836,33 ha,

b) lasy o dominującej funkcji społecznej, na terenie Parku zajmujące 7 386,0 ha,

c) lasy o dominującej funkcji przyrodniczej, na terenie Parku zajmujące 663,9 ha,

d) tereny ochrony dziedzictwa kulturowego w lasach, na terenie Parku zajmujące 471,0 ha,

e) pozostałe lasy ochronne o istotnej funkcji gospodarcze, na terenie Parku zajmujące 8 885,8 ha;

20) niemożność pełnej integracji aspektów przyrodniczych i społecznych z typowym modelem „wielofunkcyjnej” gospodarki leśnej obowiązującym w Lasach Państwowych, wynikająca ze struktury wiekowej drzewostanów, w lasach użytkowanych rębnie wymuszającej znaczny areał cięć i istotne zmiany „dynamicznego krajobrazu leśnego” Parku polegające na ograniczeniu krajobrazów z dominacją starodrzewi na rzecz krajobrazów lasu odnowionego, co może prowadzić do ograniczenia występowania niektórych rzadkich i zagrożonych gatunków, ale także utraty walorów krajobrazowych i wartości lasu dla funkcji społecznych;

21) intensywna penetracja obszaru Parku przez ludzi, a w sąsiedztwie Trójmiasta oraz na obrzeżach zbiorników wodnych bardzo wysoka antropopresja związana z różnymi formami rekreacji, wynikająca z rozbudowanej granicy lasu, bezpośredniego sąsiedztwa z terenami zurbanizowanymi oraz dużej atrakcyjności rekreacyjnej obszaru Parku;

22) istnienie konfliktu społecznego przybierającego formy samoorganizacji społecznej, wyrażanego także jako stanowisko niektórych samorządów terytorialnych, wynikającego z rosnącego sprzeciwu wobec prowadzonej na terenie Parku gospodarki leśnej, związanego z postrzeganiem przez część społeczeństwa wycinek drzew jako problemu i wskazywania potrzeby ograniczenia funkcji gospodarczej lasu na rzecz funkcji społecznej i ochronnej;

23) oczekiwania społeczne oraz stan wartości przyrodniczych Parku powodujące, że gospodarka w lasach wymaga specyficznego podejścia, a przyjęte dotychczas rozwiązania służące realizacji różnych funkcji wymagają dodatkowego wzmocnienia ukierunkowanego na priorytetową realizację funkcji przyrodniczej i społecznej, przy silniej ograniczanej funkcji gospodarczej;

24) obciążenie planowania działalności gospodarczej, przedsięwzięć planistycznych i ochrony przyrody rosnącą niepewnością związaną z kryzysem klimatycznym i jego trudnymi do przewidzenia skutkami, w tym możliwym wystąpieniem zjawisk o charakterze klęskowym, okresów susz i ponadnormatywnych opadów, zamierania poszczególnych gatunków drzew, uwrażliwienia runa drzewostanów bukowych przerzedzanych w ramach użytkowania lasu na wpływ okresów posusznych;

25) dynamiczne zmiany form użytkowania gruntów rolnych, przede wszystkim ich zabudowa mieszkaniowa i rekreacyjna, w ciągu 30 lat ponad dwukrotny wzrost udziału terenów zabudowanych z 1,15 do 2,45% powierzchni Parku, przekształcanie gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz zanik tradycyjnych form użytkowania rolniczego, szczególnie użytków zielonych, skutkujące pogarszaniem stanu ekosystemów związanych z krajobrazem rolniczym oraz zanikaniem charakterystycznych dla nich gatunków;

26) rozwój infrastruktury komunikacyjnej i zabudowy powodujący wzrastającą izolację przestrzenną południowej i północnej części Parku oraz izolację obszaru Parku od innych cennych kompleksów przyrodniczych i krajobrazowych;

27) rozwój sieci drogowej w korytarzach ekologicznych o znaczeniu regionalnym i lokalnym, powodujący wzrost śmiertelności zwierząt na drogach oraz efekt barierowy dróg o dużym natężeniu ruchu i wygradzanych;

28) dyspersja, unifikacja i standaryzacja form zabudowy w oderwaniu od tradycyjnego stylu budownictwa i historyczno-kulturowej kompozycji przestrzennej krajobrazu wsi, dolin rzecznych i śródleśnych polan;

29) potrzeba podejmowania działań na rzecz ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych, dotyczących zarówno krajobrazów naturalnych, w szczególności wskazanych jako priorytetowe i wyznaczonych w oparciu o metodykę audytu krajobrazowego (strefy AA_1 w załączniku nr 3 do uchwały), jak i historycznie ukształtowanych, tradycyjnych krajobrazów kulturowych, z ich dziedzictwem materialnym i niematerialnym, w tym nieobjętymi ochroną obszarami i obiektami o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym oznaczonych jako strefa AA_5 w załączniku nr 3 do uchwały;

30) potrzeba wspierania form działalności społeczno-gospodarczej zgodnej z regionalną tradycją oraz sprzyjających utrzymaniu wysokich wartości przyrodniczych i krajobrazowych, niestanowiących zagrożenia dla stanu ich zachowania;

31) potrzeba kształtowania przyjaznych postaw wobec przyrody, jako dziedzictwa i dobra wspólnego, w tym poprzez promocję i udostępnienie Parku oraz prowadzenie działalności edukacyjnej.

2. Wybrane uwarunkowania ochrony Parku wskazano na mapach stanowiących załącznik nr 3 do uchwały.

Rozdział 2
Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§3.

Identyfikuje się następujące zagrożenia istniejące (I), potencjalne (P), zewnętrzne (Z) i wewnętrzne (W) oraz określa sposoby ich eliminacji lub ograniczenia:

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
1	Wzrastająca presja rekreacyjno-wypoczynkowa oddziałująca na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku.	Niszczenie gleb i naturalnej rzeźby terenu, niszczenie roślinności powodujące wzrost natężenia erozji wodnej i wietrznej.	Sąsiedztwo terenów miejskich Gdańska, Sopotu, Gdyni, Rumii, Redy i Wejherowa	I/W	1a, 1b, 1c	Organizacyjne ukierunkowanie rekreacji i wypoczynku z ograniczeniem ich rozwoju na terenach leśnych Parku i preferowaniem występowania w strefach buforowych poza Parkiem. Urządzenie infrastruktury technicznej rekreacji i wypoczynku ograniczające możliwość bezpośredniego i pośredniego niszczenia gleb, roślinności leśnej i rzeźby terenu. Limitowanie i kanalizowanie natężenia rekreacji i wypoczynku przez zarządców gruntów, włącznie z wykluczeniem tych form, które przyczyniają się do niszczenia gleb, rzeźby terenu oraz roślinności.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Objęcie formami ochrony przyrody i krajobrazu obszarów szczególnie cennych i zagrożonych.
2	Zmiany reżimów hydrologicznych cieków spowodowane przekształceniami form użytkowania gruntów w ich zlewniach.	Spadek wielkości przepływu lub jego zanik w okresach suszy oraz wzrost częstotliwości i zakresu kulminacji przepływów w okresach intensywnych opadów, spływ piasku i zanieczyszczeń z kanalizacji burzowych.	Zlewnie cieków w granicach Parku oraz w jego otoczeniu	I/W, I/Z	1e, 1f	Wspieranie rozwoju naturalnych form retencji w zlewniach, egzekwowanie zapisów decyzji administracyjnych określających zachowanie powierzchni nieutwardzonych w ramach inwestycji budowlanych w Parku i otulinie. Wykluczenie z zabudowy i zainwestowania dolin cieków i ich bezpośredniego otoczenia zarówno w granicach Parku, jak i w otulinie. Dążenie do uchwalenia studiów planistycznych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarach otuliny z wydzieleniem dna dolin rzecznych, terenów leśnych, łąk wilgotnych, zbiorników wodnych i ich zlewni bezpośrednich jako obszarów retencji naturalnej z zakazem zabudowy. Uwzględnianie w procesach opiniowania lub uzgadniania przez powołane do tego organy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze Parku i otuliny spełnienia przynajmniej dwóch z podanych niżej kryteriów:

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						a) konieczności zagospodarowania wód opadowych na terenie zabudowywanych nieruchomości, osiedla czy grupy domów, b) ustalania współczynników odpływu z danego terenu oraz rozwiązań retencyjnych uwzględniających konieczność ochrony wód Parku i ochrony przeciwpowodziowej, c) posiadania przez gminę zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi i ich retencjonowania w sposób nie powodujący degradacji wód płynących Parku. Dążenie na terenie Parku oraz w otulinie do likwidacji zrzutów wód opadowych z dróg bezpośrednio lub pośrednio do potoków na rzecz rozwiązań bezodpływowych. Powiększenie obszaru otuliny Parku o teren nieobjętej nią dotychczas części zlewni rzeki Kaczej.
3	Prace regulacyjne i utrzymaniowe na ciekach, w tym budowa zbiorników	Zmiany reżimów hydrologicznych cieków, wartości fizykochemicznych wód oraz bioróżnorodności, a	Cieki w granicach Parku i ich doliny	P/Z	1e, 1g, 1h	Wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin jako sprzecznej z celami ochrony Parku. Wykluczenie budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	retencyjnych i budowli piętrzących.	także przekształcenia powierzchni ziemi.				wyjątkiem zabudowy ograniczającej spływ wody w suchych dnach dolin lub służącej renaturyzacji systemu hydrologicznego lub poszczególnych mokradeł, w tym cieków. Utrzymywanie cieków w sposób minimalizujący ingerencję w naturalne procesy morfologii fluwialnej (w szczególności ograniczenie: usuwania osadów, usuwania i koszenia roślinności, usuwania drzew, usuwania rumoszu drzewnego, zasypywania i zabudowy wyrw). Utrzymywanie urządzeń wodnych w sposób niepogłębiający i niepodtrzymujący odwodnienia cennych obiektów przyrodniczych, w tym istniejących użytków ekologicznych oraz obszarów, o których mowa w §5 pkt 2 poz. 1-21. Ograniczenie odmulania rowów i dopuszczenie do zarośnięcia zbędnych rowów. Promowanie i wdrażanie alternatywnych, naturalnych metod ochrony przeciwpowodziowej polegających na rozwijaniu programów retencji zlewniowej, w tym na odtwarzaniu siedlisk hydrogenicznych i terenów bezodpływowych, modyfikacjach gospodarki leśnej i rolnej, zwiększaniu ilości martwego drewna w lasach, zabudowie ograniczającej spływ wody w suchych

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						dolinach oraz półnaturalnej retencji dolinowej i korytowej, w tym odpowiedniej przebudowie istniejących dróg i grobli przecinających doliny poprzez podwyższenie ich niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowie przepustów i budowie przelewów awaryjnych, obliczonych na spowolnienie spływu w przypadku opadów nawalnych. Obiekty te powinny być elementem półnaturalnej retencji korytowej i dolinowej, z zachowaniem porastających dolinę łęgów i ziołorośli, a nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych definiowanych jako urządzenia wodne.
4	Przedostawanie się do wód podziemnych oraz spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, związany z nieuporządkowaną gospodarką ściekową. Intensywne użytkowanie rekreacyjne strefy przybrzeżnej.	Zmiany fizykochemiczne wód, eutrofizacja, szczególnie jezior. Bezpośrednie niszczenie roślinności podwodnej oraz szuwarowej.	Zbiorniki wodne w granicach Parku, szczególnie jeziora: Bieszkowickie, Zawiat, Wyspowo i Borowo	I/Z	1e, 1g, 1h	Uporządkowanie gospodarki wodnościekowej miejscowości w obszarze Parku, szczególnie w zlewniach bezpośrednich najcenniejszych jezior (miejscowości Bieszkowice, Zbychowo i Wyspowo), pod kątem eliminacji możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód gruntowych oraz spływu powierzchniowego. Skuteczne egzekwowanie obowiązującego na terenie Parku zakazu budowania nowych obiektów budowlanych, także w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej, w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących. Ograniczenie masowego wykorzystania rekreacyjnego jezior nieobjętych formalną ochroną prawną, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze, wrażliwych na degradację – szczególnie jezior: Zawiat, Bieszkowickie, Borowo i Wyspowo, poprzez niedopuszczanie do rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej – plaż, przystani, pomostów wędkarskich oraz innych urządzeń wodnych w granicach zbiorników, a także elementów zagospodarowania rekreacyjnego – parkingów, miejsc odpoczynku i rekreacji, w pasie do 100 m od ich linii brzegowej. Okresowa ocena stanu ochrony.
5	Przekształcenia trofii będące skutkiem realizowanych w przeszłości odwodnień oraz współczesnych przekształceń powodowanych czynnikami	Humizacja zbiorników wodnych związana z przesuszeniem siedlisk hydrogenicznych w zlewniach i spływem substancji humusowych,	Jeziora lobeliowe i dystroficzne w granicach Parku oraz ich zlewnie bezpośrednie	I/Z	1e, 1g, 1h, 1i	Odtwarzanie pierwotnego charakteru historycznie bezodpływowych zagłębień w obszarze Parku i w jego otulinie, które w wyniku budowy urządzeń melioracyjnych zostały sztucznie włączone do powierzchniowej sieci odpływu, dążenie do przywrócenia ich roli retencyjnej poprzez ograniczenie lub likwidację możliwości odpływu powierzchniowego, pod warunkiem braku niekorzystnych oddziaływań na aktualnie występujące

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	naturalnymi i antropogenicznymi w zlewniach zbiorników wodnych.	powstających głównie w wyniku utleniania i rozkładu torfów. Eutrofizacja i przekształcenia szaty roślinnej torfowisk.				w ich granicach siedliska chronione lub stanowiska zagrożonych gatunków. Wyłączenie z użytkowania rębnego drzewostanów na skarpach dolin cieków, zwłaszcza na skarpach o dużym (ponad 30 stopni) nachyleniu, oraz stref buforowych na brzegach zbiorników wodnych, cieków i torfowisk na szerokość zapewniającą buforowanie oddziaływań, tj. orientacyjnie co najmniej 30 m. Wyłączenie z użytkowania rębnego drzewostanów na siedliskach hydrogenicznych – łęgów, szczególnie źródliskowych, olsów i borów bagiennych. Bierna ochrona torfowisk mszarnych we właściwym stanie ochrony. W przypadku nasilenia procesów obniżania się poziomu wód gruntowych oraz/lub sukcesji lasu na otwartych torfowiskach lub zagrożenia utratą stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków, dopuszczenie możliwości zabiegów ochrony czynnej, polegających na usuwaniu drzew i krzewów lub tamowaniu nadmiernego odpływu wody. W odniesieniu do torfowisk silnie odwodnionych, podlegających dynamicznym procesom mineralizacji torfów oraz sukcesji lasu, podejmowanie działań

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						polegających na tamowaniu odpływu wody, połączonych z redukcją drzew i krzewów.
6	Przekształcenia trofii zbiorników wodnych, szczególnie jezior lobeliowych, w wyniku gospodarki rybackiej.	Zarybianie gatunkami negatywnie wpływającymi na trofię i stan ekologiczny wód.	Jeziora w granicach Parku, szczególnie lobeliowe	P/W	1e, 1g	Niezarybianie wód Parku obcymi geograficznie oraz ekologicznie gatunkami ryb, w tym niezarybianie jezior gatunkami odżywiającymi się makrofitami oraz żerującymi w mule, w tym także karpiem. Kontrola materiału zarybieniowego pod kątem obecności obcych gatunków ryb. Niezarybianie wód płynących Parku.
7	Wzrost różnych form antropopresji związanej z zabudową strefy brzegowej oraz zwiększoną intensywnością użytkowania rekreacyjno-wypoczynkowego jezior.	Przekształcenie trofii i strefy brzegowej zbiorników, niszczenie roślinności podwodnej i wynurzonej.	Obrzeża jezior, szczególnie: Okuniewo, Wyspowo, Bieszkowickie i Zawiat	I/W	1e, 1g	Wskazania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ograniczające intensywność zabudowy i zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego strefy brzegowej. Wprowadzenie i przestrzeganie w procedurach planistycznych i decyzyjnych zakazu zabudowy strefy brzegowej jezior poza obowiązującymi planami miejscowymi i decyzjami o warunkach zabudowy. Limitowanie dostępu do jezior w zakresie użytkowania sprzętu wodnego.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Preferowanie jednostek osadniczych w zlewni jezior jako priorytetowych w zakresie realizacji infrastruktury technicznej wodno-kanalizacyjnej.
8	Zatwierdzony dla nadleśnictwa Gdańsk plan urządzenia lasu, zakładający dążenie do obniżenia średniego wieku drzewostanów oraz zmniejszenie w skali Parku udziału zwartych drzewostanów dojrzałych i starych na rzecz drzewostanów w fazie odnawiania cięciami częściowymi, przerębowymi i gniazdowymi.	Pogorszenie stanu siedlisk gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych ze starymi lasami, oraz zmiana fizjonomii dominującego krajobrazu leśnego Parku z „krajobrazu starodrzewiowego” na „krajobraz lasu odnawianego”.	Lasy Nadleśnictwa Gdańsk	I/W	2a, 2n	Realizacja gospodarki leśnej na podstawie planu urządzenia lasu, ale w sposób uwzględniający potrzeby ekologiczne i społeczne, w tym w szczególności spowalnianie tempa wymiany pokoleń drzewostanu w lasach o dominującej funkcji społecznej, przyrodniczej i kulturowej. Utrzymywanie i rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody, zapewniających niektórym drzewostanom możliwość wzrostu i starzenia się aż do fazy terminalnej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Modyfikacja sposobu urządzania lasu w przyszłych planach urządzania lasu na terenie Parku, w kierunku kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych, stanowiących wypadkową: - potrzeby osiągnięcia celu hodowlanego w postaci naturalnego typu drzewostanu,

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						- potrzeby odnowienia drzewostanów niestabilnych, - potrzeby podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć, - potrzeby dłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli w ekosystemie, np. stanowiących siedlisko cennych gatunków związanych ze starodrzewem, a potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; położonych na stokach lub przy ciekach, lub liniach spływu i opóźniających spływ powierzchniowy, - potrzeby jak najdłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli społecznej.
9	Zmniejszenie się w skali Parku udziału drzewostanów i drzew starych wskutek prowadzonej gospodarki leśnej – wymiany pokoleń lasu.	Pogorszenie stanu siedlisk gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych ze starymi lasami oraz zmiana fizjonomii dominującego krajobrazu leśnego Parku z „krajobrazu	Lasy, szczególnie w administracji Lasów Państwowych	P/W	2a, 2n	Realizacja gospodarki leśnej z uwzględnieniem pozostawiania drzew biocenotycznych oraz pozostawiania, we wszelkich cięciach rębnych, co najmniej 5-15% (zależnie od sytuacji terenowej i wartości przyrodniczych) drzewostanu na kolejne pokolenie. Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody, zapewniających niektórym drzewostanom możliwość wzrostu i starzenia się aż

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
		starodrzewiowego” na „krajobraz lasu odnawianego”.				do fazy terminalnej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Modyfikacja sposobu urządzania lasu w przyszłych planach urządzenia lasu na terenie Parku, w kierunku kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych, stanowiących wypadkową: - potrzeby osiągnięcia celu hodowlanego w postaci naturalnego typu drzewostanu, - potrzeby odnowienia drzewostanów niestabilnych, - potrzeby podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć, - potrzeby dłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli w ekosystemie, np. stanowiących siedlisko cennych gatunków związanych ze starodrzewem, a potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; położonych na stokach lub przy ciekach, lub liniach spływu i opóźniających spływ powierzchniowy, - potrzeby jak najdłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli społecznej.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
10	Niewystarczająca ilość płatów żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w terminalnej fazie rozwojowej.	Pogorszenie stanu chronionych siedlisk przyrodniczych oraz związanych z nimi siedlisk gatunków roślin, grzybów i zwierząt.	Lasy, szczególnie w administracji Lasów Państwowych	I/W	2n, 2e, 2t, 2v	Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych, aż do objęcia tą siecią lub granicami rezerwatów przyrody co najmniej 5% areału żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w Parku, tak by mogły rozwijać się naturalnie aż do terminalnej fazy rozwojowej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Zapewnienie trwałości powierzchni referencyjnych.
11	Potencjalne ryzyko przypadkowego zniszczenia cennych elementów przyrody nieożywionej i ożywionej lub wartości kulturowych podczas prac w ekosystemach leśnych.	Zanik stanowisk rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z lasami oraz elementów przyrody nieożywionej i walorów kulturowych w lasach.	Lasy wszystkich własności	P/W	2a, 2n, 2u	Usprawnianie obiegu informacji o stwierdzanych w lasach cennych elementach przyrody. Stałe doskonalenie umiejętności kadr odpowiedzialnych za planowanie i realizację gospodarki leśnej w zakresie zauważania i rozpoznawania cennych elementów przyrody. Współpraca z ekspertami w zakresie poszczególnych grup cennych organizmów. Maksymalnie staranna weryfikacja ewentualnego występowania cennych elementów przyrody w drzewostanach: a) podczas urządzania lasu i planowania wskazówek gospodarczych, b) ponownie przed rozpoczęciem działań w drzewostanie, w tym modyfikowanie sposobu

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						wykonywania prac stosownie do potrzeb ochrony zidentyfikowanych elementów.
12	Potencjalne zmniejszenie ilości mikrosiedlisk nadrzewnych, w tym martwego drewna różnych form.	Zanik stanowisk rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z lasami w starszych klasach wieku.	Lasy wszystkich własności	P/W	2a, 2n, 2o, 2p, 2s, 2t, 2v	Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody oraz pozostawianie, we wszystkich cięciach rębnych, kęp starodrzewia stanowiących 5-15% drzewostanu, tak by umożliwić dalsze starzenie się tych drzew i rozwój na nich odpowiednich mikrosiedlisk, a docelowo po śmierci tych drzew uzyskać dostawę martwego drewna wielkowymiarowego. Pozostawianie drzew biocenotycznych podczas wszystkich cięć w lasach. Uwzględnianie w zabiegach pielęgnacyjnych, jako potencjalnych drzew docelowych, także drzew wykazujących zaczątki rozwoju mikrosiedlisk nadrzewnych. Branie pod uwagę indywidualnych wartości biocenotycznych drzew przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym usuwaniu lub modyfikowaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
13	Nadmierna penetracja turystyczna i rekreacyjna niektórych fragmentów lasu.	Niedostępność lasu dla gatunków antropofobnych zwierząt, śmiertelność powodowana przez czynniki antropogenne.	Lasy w sąsiedztwie miast	I/Z	2r, 2s, 2t, 2w	Ograniczanie udostępnienia dróg leśnych do publicznego ruchu kołowego z uwzględnianiem potrzeb mieszkańców oraz nietworzenie elementów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, które stymulowałyby presję na miejsca i obszary szczególnie wrażliwe. Tworzenie stref buforowych na terenach zielonych wzdłuż granic aglomeracji miejskich i Parku, przejmujących część aktywności rekreacyjnej mieszkańców, szczególnie jej intensywnych form wymagających rozbudowy infrastruktury.
14	Zmniejszanie się udziału użytków rolnych w strukturze użytkowania gruntów spowodowane ich zabudową i zagospodarowaniem na cele nierolnicze.	Utrata bioróżnorodności przestrzeni rolniczej, zanik rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.	Obszary rolnicze, polany i niezalesione fragmenty dolin	I/W	2d, 2e, 2f, 2h, 2l, 2r, 2s, 2t	Niedopuszczanie do zabudowy poza obszarami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy oraz zachowanie komponowanych układów rolno-osadniczych w rejonie miejscowości: Reszki, Pińskie, Piecewo, Krystkowo, z dominacją użytków rolnych, znacznym udziałem łąk i zadrzewień oraz tradycyjnymi zagrodami. Wspieranie użytkowania rolniczego gruntów rolnych celem przeciwdziałania ich odłogowaniu i

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						uruchamianiu się sukcesji ekologicznej w kierunku zbiorowisk roślinności ruderalnej, zadrzewień i lasów. Wspieranie ekstensywnych form użytkowania gruntów, szczególnie gospodarki łąkowo-pastwiskowej, rolnictwa ekologicznego i uczestnictwa rolników w realizacji programów rolnośrodowiskowych i innych form wsparcia ekstensywnych form użytkowania gruntów.
15	Zmiana sposobu użytkowania cennych przyrodniczo użytków rolnych, przejawiająca się najczęściej zamianą użytku zielonego na grunt orny lub wykorzystywaniem go na cele niezwiązane z rolnictwem.	Zmniejszanie się powierzchni trwałych użytków zielonych oraz zanik związanych z nimi rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.	Obszary rolnicze, polany i niezalesione fragmenty dolin	I/W	2d, 2g, 2l, 2r, 2s, 2t,	Promowanie wśród rolników uczestnictwa w programach rolnośrodowiskowych, w pakietach obejmujących m.in. ekstensywną gospodarkę na łąkach i pastwiskach, ochronę łąkowych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków zwierząt na użytkach zielonych. Wprowadzenie zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego niedopuszczających do zmiany trwałych użytków zielonych na grunty orne, np. poprzez identyfikację w planach odrębnych terenów funkcjonalno-przestrzennych dla gruntów ornych i trwałych użytków zielonych lub wprowadzenie odpowiednich zapisów do zasad ochrony i kształtowania krajobrazu, a także ich zabudowy.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Obejmowanie formalną ochroną prawną najcenniejszych fragmentów otwartych ekosystemów łąkowych i ich użytkowanie w ramach realizacji działań z zakresu ochrony czynnej.
16	Sukcesja wtórna spowodowana brakiem użytkowania rolniczego.	Zmiana fizjonomii nieleśnych siedlisk przyrodniczych, szczególnie cennych łąk, muraw i wrzosowisk, stopniowa utrata walorów przyrodniczych, zanik gatunków charakterystycznych, w tym rzadkich, chronionych i zagrożonych.	Obszary rolnicze, polany i niezalesione fragmenty dolin	I/W	2d, 2g, 2l, 2r, 2s, 2t	Systematyczne usuwanie pojawiających się drzew i krzewów z powierzchni cennych przyrodniczo łąk, muraw i wrzosowisk. Koszenie z usuwaniem biomasy i przywrócenie trwałego użytkowania ekstensywnego. Utrzymanie otwartego charakteru oraz kośnego sposobu użytkowania siedlisk łąkowych z preferencją użytkowania ekstensywnego, koszenia poszczególnych fragmentów co dwa lata, lub pozostawienia 10-20% powierzchni nieskoszonych, a także z preferencją koszeń późnych, w lipcu lub sierpniu. W odniesieniu do najcenniejszych fragmentów łąk, szczególnie wilgotnych, utrzymanie lub przywrócenie ekstensywnego użytkowania kośnego oraz przeciwdziałanie intensyfikacji użytkowania i odwadnianiu.
17	Celowe lub niezamierzone wprowadzanie obcych	Zmiany lokalnej bioróżnorodności i zagrożenie dla	Zbiorowiska nieleśne w sąsiedztwie	I/Z	2d, 2e, 2m	Ograniczanie ekspansji na cenne siedliska nieleśne i leśne gatunków roślin uznanych za obce gatunki inwazyjne, w szczególności niecierpka

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	geograficznie gatunków roślin oraz ich ekspansja. Rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków roślin, w tym niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*, niecierpka gruczołowatego *Impatiens grandulifera* oraz rdestowców *Reynoutria spp.,* z istniejących na terenie Parku i w jego otoczeniu skupisk tych gatunków.	trwałości cennych siedlisk przyrodniczych oraz związanych z nimi gatunków rodzimych.	miast i miejscowości, szczególnie okolice jezior Wyspowo i Zawiat oraz Dolina Czystej Wody			gruczołowatego i rdestowców, poprzez ich regularne usuwanie z miejsc, w których ich obecność zagraża naturalnym i półnaturalnym ekosystemom lub różnorodności biologicznej oraz z otoczenia takich miejsc, a także monitoring efektu działań ochronnych oraz dynamiki wszystkich znanych stanowisk gatunków uznanych za inwazyjne na terenie Parku. Monitoring obszarów narażonych na ekspansję gatunków inwazyjnych. Edukacja oraz kontrola procesów inwestycyjnych pod kątem zawlekania z materiałem budowlanym inwazyjnych gatunków roślin, konsekwentne egzekwowanie ich zwalczania wynikającego z odrębnych przepisów, inicjowanie i prowadzenie takich działań.
18	Antropogeniczne i naturalne procesy przekształceń torfowisk i źródlisk związane ze zmianami	Rozkład torfów, eutrofizacja i humizacja wód, erozja złóż, przekształcenie roślinności, fauny i	Kompleksy torfowiskowe	I/W	2d, 2e, 2k, 2s, 2t	Ograniczanie przekształceń w obrębie torfowisk i źródlisk, w tym związanych z gospodarką leśną i rolną. Zachowanie i kształtowanie stref ekotonowych i buforowych torfowisk i sukcesywne obejmowanie

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	klimatycznymi i ewolucją morfologiczną.	mykobioty, zanik gatunków charakterystycznych, rzadkich i zagrożonych.				ochroną prawną najcenniejszych fragmentów ekosystemów torfowiskowych i źródliskowych.
19	Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo. Presja na utwardzanie dróg i szlaków rowerowych oraz rozwój ich sieci. Nadmierna penetracja terenów chronionych i wymagających ochrony.	Przekształcanie ekosystemów leśnych i nieleśnych przez wydeptywanie, niszczenie roślinności, zawlekanie obcych gatunków, płoszenie zwierząt i ich nieumyślne zabijanie w wyniku kolizji z różnymi formami transportu.	Obszar Parku, szczególnie w sąsiedztwie Gdańska, Gdyni i Sopotu	I/Z	2d, 2r, 2s, 2t, 2w	Ograniczenie ruchu turystycznego na obszarach cechujących się wysoką wrażliwością przyrody na obecność ludzi poprzez skanalizowanie go na odpowiednio oznakowanych trasach, montaż tablic informujących o sposobie poruszania się oraz ograniczenie rozwoju infrastruktury turystycznej w takich obszarach i ich sąsiedztwie. Konsekwentne egzekwowanie przez straż leśną i policję zakazu wjazdu do lasu, ustawianie szlabanów na drogach leśnych, szczególnie w obszarach cennych przyrodniczo. Likwidacja w lasach nieoznakowanych ścieżek niestanowiących sieci szlaków turystycznych poprzez nieusuwanie z ich przebiegu powalonych drzew i innych przeszkód terenowych utrudniających poruszanie. Ustawianie tablic zakazujących wstępu lub informujących o niebezpieczeństwach.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Utrzymanie gruntowej nawierzchni szlaków pieszych i rowerowych biegnących poza drogami publicznymi, z zastrzeżeniem możliwości stosowania nawierzchni żwirowych, gdy jest to niezbędne ze względów gospodarki leśnej.
20	Presja inwestycyjna na tereny kluczowe dla ochrony walorów przyrodniczych Parku, wynikająca z atrakcyjnego położenia i zapisów dokumentów planistycznych, wskazujących obszary do zabudowy mieszkaniowej lub innych form zainwestowania.	Negatywne oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, krajobraz oraz chronione siedliska przyrodnicze i gatunki oraz skumulowane z innymi inwestycjami oddziałujące na realizację celów ochrony Parku.	Polany śródleśne, przede wszystkim Duża i Mała Polana Wejherowska	I/Z	1a, 1e, 1e, 2r, 2s, 2t	Uwzględnianie, przez organy ochrony przyrody, celów ochrony Parku i konieczności uniknięcia w/w oddziaływań w przewidzianych prawem procedurach opiniowania i uzgadniania studiów i planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, dotyczących Parku i jego otuliny.
21	Nieumyślne niszczenie lub przekształcanie siedlisk w wyniku	Zmniejszanie liczebności lub wymarcie, lub wycofanie się z	Obszar Parku	I/W	2d	Ochrona prawna stanowisk i ich koncentracji w formie rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych i pomników przyrody – sukcesywne uzupełnianie sieci obszarów i obiektów objętych formalną ochroną

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	prowadzenia różnych form działalności gospodarczej.	terenu Parku gatunków wyjątkowo rzadkich, wrażliwych i zagrożonych, szczególnie z grup wymienionych w § 1 ust. 2, punkt 2 lit. t niniejszego planu.				prawną, docelowo obejmującą wszystkie najcenniejsze fragmenty siedlisk nieleśnych. Konsekwentne wdrażanie przez administrację Parku praktyki indywidualnego planowania ochrony, stałej współpracy z zarządcami i użytkownikami gruntów i monitoringu stanowisk gatunków rzadkich i silnie zagrożonych, szczególnie mających w Parku pojedyncze stanowiska lub stanowiska istotne dla populacji w regionie oraz objętych ochroną strefową. Usprawnianie obiegu informacji o stwierdzanych w lasach cennych elementach przyrody, w tym przekazywanie wyników prac terenowych ze szczególnym uwzględnieniem informacji o lokalizacji cennych elementów przyrody właścicielom i zarządcom gruntów. Wypracowanie i wdrożenie do praktyki okresowych lustracji terenowych administracji Parku z udziałem właścicieli i zarządców oraz organów ochrony przyrody, obiektów i gruntów cennych przyrodniczo oraz stanowisk zagrożonych gatunków. Przygotowywanie i wdrażanie w odniesieniu do tych obiektów, szczególnie istniejących i proponowanych użytków ekologicznych i innych form ochrony, indywidualnych „planów zadań ochronnych”, w formie

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						protokołów, uzgodnień lub notatek służbowych, w celu bieżącej identyfikacji zagrożeń i uzgodnienia zasad postępowania oraz działań ochronnych.
22	Niewystarczające rozpoznanie występowania i rozmieszczenia stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową.	Zmniejszanie liczebności lub wymarcie, lub wycofanie się z terenu Parku gatunków wyjątkowo rzadkich, wrażliwych i zagrożonych, szczególnie z grup wymienionych w § 1 ust. 2, punkt 2 lit. t niniejszego planu.	Obszar Parku	I/W	2d, 2r, 2s, 2t	Zintensyfikowanie prac terenowych ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową, takich jak: granicznik płucnik *Lobaria pulmonaria,* puchlinka ząbkowana *Thelotrema lepadinum,* iglica mała *Nehalennia speciosa,* bielik *Haliaeetus albicilla,* kania ruda *Milvus milvus,* włochatka *Aegolius funereus,* sóweczka *Glaucidium passerinum* oraz ewentualnych innych objętych ochroną strefową i wnioskowanie o tworzenie stref wokół wszystkich znanych stanowisk. Dążenie do utrzymywania stref ochronnych także czasowo nie wykorzystywanych przez chronione gatunki, dopóki będzie istnieć wysokie prawdopodobieństwo powtórnego wykorzystania lokalizacji gniazdowej, w szczególności jeśli utrzymuje się sprzyjający gniazdowaniu gatunku stan siedliska.
23	Barierowe oddziaływanie sieci	Izolacja przestrzenna	ul. Chwarznieńska i	I/W, I/Z	2r, 2t, 2x, 2y	Uwzględnienie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej budowy przejść dla zwierząt nad ul.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	komunikacyjnej ograniczające swobodne migracje fauny, szczególnie dużych ssaków.	populacji, śmiertelność zwierząt, szczególnie dużych i średnich ssaków, w wyniku kolizji z pojazdami.	Marszewska w Gdyni; Spacerowa i Słowackiego w Gdańsku; Sopocka i Malczewskiego w Sopocie oraz obwodnica Trójmiasta			Chwarznieńską w Gdyni, Spacerową i Słowackiego w Gdańsku. Uwzględnienie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej potrzeby ograniczenia ruchu lub wygrodzenia i budowy przejść dla dużych zwierząt nad ul. Sopocką i Malczewskiego w Sopocie, a w przypadku dalszego wzrostu natężenia ruchu pojazdów nad ul. Marszewską w Gdyni. Ujęcie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej budowy co najmniej dwóch przejść nad obwodnicą Trójmiasta na odcinkach graniczących z Parkiem, powiązanych z systemem regionalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych.
24	Barierowe oddziaływanie sieci komunikacyjnej ograniczające swobodne migracje drobnej fauny, szczególnie płazów.	Śmiertelność drobnych zwierząt, szczególnie płazów, na drogach w sąsiedztwie siedlisk hydrogenicznych, w okresie sezonowych wędrówek płazów.	Drogi w sąsiedztwie terenów podmokłych, szczególnie ul. Bytowska i Spacerowa w Gdańsku, rejon osiedla Sokółka w Gdyni oraz drogi lokalne w	I/W	2r, 2t, 2x, 2y	Uwzględnianie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej przejść dla płazów i innych drobnych zwierząt z systemem naprowadzającym, szczególnie w Gdańsku pod ul. Bytowską w Dolinie Radości, ul. Spacerową koło Renuszewa, w rejonie osiedla Sokółka w Gdyni oraz pod lokalnymi drogami w rejonie jez. Wyspowo. Uwzględnianie budowy przejść dla płazów z systemem naprowadzającym w planach modernizacji innych dróg, a także sieci szlaków rowerowych

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
			rejonie jez. Wyspowo.			sąsiadujących z siedliskami hydrogenicznymi oraz szlaków pieszych o dużym natężeniu ruchu. Dopuszczenie w warunkach eksploatacji ciągów komunikacyjnych wyłączania z ruchu w okresie wzmożonych wędrówek płazów (III-IV) udostępnionych dla ruchu pojazdów odcinków dróg leśnych, sąsiadujących z siedliskami hydrogenicznymi stanowiącymi siedliska rozrodu płazów. Ustawienie znaków drogowych informujących o szlakach migracji zwierząt.
25	Izolacja przestrzenna północnej i południowej części Parku poprzez zabudowę osiedli Dąbrowa, Karwiny, Wielki Kack, Mały Kack.	Izolacja przestrzenna populacji, śmiertelność zwierząt, szczególnie dużych i średnich ssaków, w wyniku kolizji z pojazdami.	Obszar wzdłuż drogi krajowej nr 20 i wojewódzkiej nr 474, ul. Wielkopolska w Gdyni.	I/Z	2r, 2t, 2x, 2y	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentów planistycznych działań zmierzających do odtworzenia w perspektywie długofalowej łączności ekologicznej dla fauny północnej i południowej enklawy Parku poprzez ograniczenie intensywności zabudowy oraz jej wysokości, a także rozwój obszarów zieleni wysokiej umożliwiającej w przyszłości odtworzenie tych powiązań. Odtworzenie powiązań funkcjonalnych poprzez budowę przejść dla zwierząt umożliwiających

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						swobodne przekraczanie barier na istniejących drogach nr 20 oraz nr 474.
26	Wzrost natężenia ruchu drogowego i kolejowego, a także budowa nowych szlaków komunikacyjnych (dróg i linii kolejowych).	Wzrost efektu fragmentacji krajobrazu i izolacji przestrzennej naturalnych i seminaturalnych ekosystemów leśnych i nieleśnych, izolacja przestrzenna populacji, wzrost częstości kolizji zwierząt z pojazdami.	Szlaki komunikacyjne w Parku i wzdłuż jego granic	I/W, P/W, P/Z	2r, 2t, 2x, 2y	Budowa przejść dla zwierząt oraz innych elementów infrastruktury techniczno-drogowej, zapewniających ochronę zwierząt i ograniczenie efektu barierowego. Nietworzenie nowych powierzchniowych dróg o charakterze tranzytowym przecinających Park. Poprawa funkcjonalności ciągów komunikacyjnych przecinających Park poprzez remonty i usprawnienie ruchu na drogach istniejących.
27	Wzrost stosunku powierzchni zabudowanej do niezabudowanej, wzrost intensywności zabudowy.	Zmniejszenie spójności i integralności przestrzennej naturalnych i seminaturalnych ekosystemów Parku.	Obszary poza lasami, polany śródleśne	I/W	2s, 2x	Wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin informacji o uwarunkowaniach przyrodniczo-krajobrazowych wykluczających zabudowę i określenie kierunku zagospodarowania umożliwiającego zachowanie krajobrazu rolniczego; ustalenie w ewentualnych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego rolnego przeznaczenia terenu bez

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						możliwości zabudowy – dla obszarów wskazanych jako strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych. Niedopuszczenie do zabudowy na niezabudowanych i nieobjętych kierunkowymi obszarami rozwoju zabudowy według studium gminy (wyjątek rejon Reszki–Pińskie i Piecewo–Krystkowo) oraz miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego obszarach Małej Polany Wejherowskiej, Dużej Polany Wejherowskiej oraz mniejszych śródleśnych enklaw terenów otwartych w Parku, w tym wnętrz krajobrazowych dolinnych. Ograniczenie zabudowy do dogęszczania istniejących układów ruralistycznych.
28	Ponadnormatywny hałas pochodzący ze źródeł liniowych i punktowych jak strzelnice sportowe, szlaki komunikacyjne, udostępnienie terenu dla samochodów i quadów.	Negatywny wpływ na krajobraz multisensoryczny, w tym na dźwiękowy aspekt krajobrazu, postrzegany przez odwiedzających Park i realizujących w nim rekreację;	Otoczenie szlaków komunikacyjnych i strzelnic sportowych	I/W	2s, 2t, 2w, 3i	Realizacja ochrony przed hałasem, polegającej na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: a) realizację kompetencji odpowiednich organów do identyfikacji, na terenie parku krajobrazowego, na podstawie art. 115 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. DZ.U. z 2021 r. poz.1973 ze zm.) – zwanej dalej ustawą POŚ, obszarów pełniących faktyczną funkcję

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
		negatywny wpływ hałasu, w tym określonych jego form, na behawior zwierząt dziko żyjących i na wykorzystywanie przestrzeni Parku przez zwierzęta.				rekreacyjno-wypoczynkową, z uwzględnieniem realizowania rekreacji indywidualnej polegającej na kontakcie z przyrodą, wymagającej m.in. jak najmniej zniekształconego tła akustycznego, b) prowadzenie, przez organy ochrony środowiska, pomiarów poziomów hałasu na zidentyfikowanych w parku krajobrazowym obszarach pełniących faktyczną funkcję rekreacyjno-wypoczynkową, c) korzystanie, przez organy ochrony środowiska, z kompetencji, o których mowa w art. 115a ustawy POŚ, d) ocenę oddziaływania na środowisko akustyczne w postępowaniach w sprawie oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem mechanizmów, w których na cele ochrony parku krajobrazowego może negatywnie oddziaływać także hałas mieszczący się w granicach ogólnych norm hałasu w środowisku; w szczególności: - wpływu hałasu na krajobraz multisensoryczny, w tym na dźwiękowy aspekt krajobrazu, postrzegany przez

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						odwiedzających park krajobrazowy i realizujących w nim rekreację, - wpływu hałasu, w tym określonych jego form, na behawior zwierząt dziko żyjących i na wykorzystywanie przestrzeni Parku przez zwierzęta, e) wnioskowanie do Rad Powiatów o wyznaczenie, na terenie parku krajobrazowego, obszarów cichych w sensie art. 118b ustawy POŚ, z podaniem wymagań zapewniających utrzymanie poziomu hałasu co najmniej na istniejącym poziomie, w tym w szczególności uniemożliwiających lokalizowanie nowych źródeł hałasu.
29	Dekapitalizacja i degradacja substancji oraz tradycyjnych powiązań zabytków stanowiących budynki i budowle z ich otoczeniem przyrodniczym i krajobrazowym.	Zanik wartości historycznych i kulturowych najcenniejszych obiektów kultury materialnej i ich układów przestrzennych.	Obiekty kultury materialnej	I/W	3a, 3d	Utrzymanie i rewaloryzacja wartości historycznych i kulturowych wszystkich obiektów wpisanych do rejestru zabytków obejmujących układy urbanistyczne, kompleksy dworskie i pałacowe oraz cmentarze, w tym rekompozycja zabytkowych parków przy założeniach dworskich i pałacowych oraz cmentarzy, zabytków wpisanych do gminnych ewidencji zabytków oraz innych obszarów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym ujętych niniejszym Planie. Prowadzenie koniecznych

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						remontów zabytków, usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu i substancji obiektów chronionych, w sposób nienaruszający stan innych walorów chronionych w Parku. Wykluczenie projektów z zakresu ochrony lub rewitalizacji zabytków mogących wpływać negatywnie na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku, w tym związanych z prowadzeniem prac ziemnych lub wycinką znacznych ilości drzew. We wszystkich obiektach zabytkowych w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych.
30	Przekształcanie historycznych układów przestrzennych wsi na skutek wtórnych podziałów parcelacyjnych. Upowszechnianie się standardów architektonicznych, nienawiązujących do	Utrata ciągłości kaszubskiej tradycji historycznej w budownictwie wiejskim zarówno w zakresie formy, jak i stosowanych technologii.	Obiekty kultury materialnej na obszarach wiejskich, Mała i Duża Polana Wejherowska	I/W	3a, 3e, 3f	Wykonanie katalogu z oceną stanu wszystkich zachowanych przykładów budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo-ryglowej i objęcie ich programem ochrony, rewaloryzacji i odtworzenia zdekapitalizowanych elementów. Zaadaptowanie dawnych wzorców i technologii do współczesnych projektów budowlanych oraz przygotowanie i udostępnienie do powszechnego stosowania na terenach wiejskich Parku katalogu projektów budowlanych budynków mieszkalnych i

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	form tradycyjnych. Przekształcanie zabytkowej substancji budowlanej np. przez rozbudowę i modernizację. Brak spójności i dbałości o tzw. małą architekturę. Znaczna liczba zbyt dużych i przypadkowo usytuowanych reklam. Funkcjonowanie starej zabudowy w złym stanie technicznym.	Zanik obiektów reprezentatywnych dla dawnej wiejskiej tradycji budowlanej regionu, szczególnie budynków o konstrukcji szkieletowo-ryglowej, związany z dekapitalizacją i degradacją substancji, powodowany brakiem środków, procedur i polityki wspierającej prace remontowe, zmierzające do zachowania takich elementów i przystosowania ich do pełnienia nowych funkcji niesprzecznych z dotychczasowymi.				gospodarczych nawiązujących do tradycji regionu, szczególnie o konstrukcji szkieletowo-ryglowej. Wprowadzanie do priorytetów działań lokalnych i regionalnych dokumentów strategicznych potrzeby zahamowania procesów degradacji budynków stanowiących przykłady najstarszego typu budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo-ryglowej we wsiach Parku oraz doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania. Uznanie ratowania wiejskich zabytków za priorytet gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Wejherowo oraz podjęcie w jego ramach konkretnych i systematycznych działań ratowania lub odtwarzania najsilniej zagrożonych obiektów, w tym wskazanych w niniejszym planie ochrony. Wspieranie działań kształtujących i utrwalających powiązania między chronionymi walorami przestrzeni rolniczej Parku, w tym pozostałości tradycyjnego materialnego dziedzictwa kulturowego, a możliwościami ich wykorzystania w działalności gospodarczej. Wdrożenie do praktyki poniższych zasad dotyczących budownictwa wiejskiego, określających parametry jakimi, w nawiązaniu do tradycji kaszubskiej,

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						powinien charakteryzować się wiejski budynek mieszkalny na obszarze Parku: 1) rzut prostokątny 1:2 – 1:1,5; 2) obiekt parterowy (poziom 0,00 na wysokości maksymalnie 0,5 m); 3) dopuszczalne użytkowe poddasze, w tym z umieszczoną osiowo facjatą; 4) dach dwuspadowy, wysoki, o nachyleniu połaci 45°, symetryczny. Wprowadzenie obowiązku przeprowadzania analizy architektonicznej pod kątem stosowanych stylów w architekturze w trakcie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Edukacja w zakresie ochrony zabytków.
31	Presja inwestorska na tereny atrakcyjne krajobrazowo i wprowadzanie zabudowy mieszkalnej lub rekreacyjnej na	Zanikanie tradycyjnych form gospodarki rolnej i użytkowania gruntów, szczególnie użytków zielonych.	Polany śródleśne, szczególnie Mała i Duża Polana Wejherowska	I/W	3a, 3f	Objęcie ochroną, w formie wpisu do rejestru zabytków, układów ruralistycznych wsi Zbychowo, Gniewowo i Reszki wraz z układem przestrzennym tradycyjnych zagród obszarów osad Reszki – Pińskie. Zwiększenie nadzoru służb Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	obszary dotychczas użytkowane rolniczo. Wprowadzanie funkcji rekreacyjnej do wnętrza wsi oraz w jej najbliższe sąsiedztwo w formach sprzecznych z tradycją miejscowego i regionalnego budownictwa.	Degradacja tradycyjnych układów krajobrazowo-kulturowych krajobrazu wiejskiego.				Wprowadzenie obowiązku przeprowadzania analizy architektonicznej pod kątem stosowanych stylów w architekturze w trakcie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
32	Utrata ciągłości tradycji historycznej.	Przerwanie łączności z niemiecką tradycją historyczną Gdańska i Sopotu oraz zerwanie z kaszubską tradycją i tożsamością kulturową etnicznej grupy Lesôków, szczególnie w sferze życia świeckiego, ale także religijnego.	Obszar Parku.	I/W	3a, 3c	Wpisanie do wojewódzkiego rejestru zabytków historycznego systemu szlaków turystycznych i rekreacyjnych Lasów Oliwskich wraz z ich infrastrukturą i otoczeniem, w tym kompleksem leśnym z dominacją starodrzewi. Zachowanie i kultywowanie tradycji związanych z tradycyjnymi formami gospodarowania, szczególnie z gospodarką leśną, w tym obiektów kultury materialnej, szczególnie układów zabudowy leśniczówek i zespołów związanych z nimi budynków wyszczególnionych jako obiekty o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym w tym planie, a także śladów dawnej gospodarki leśnej, takich jak

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						kamienne słupki oznaczające granice powierzchni leśnych, miejsca pamięci związane z gospodarką leśną lub leśnikami, ślady po dawnych mielerzach i inne. Kontynuacja starań o ochronę i zachowanie lokalnych zabytków sakralnych, w tym szczególnie kapliczek i krzyży drewnianych wykazanych jako obiekty o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym w tym planie. Wspieranie działań zmierzających do odtwarzania powiązań współczesnej świadomości kulturowej mieszkańców obszaru z jego tradycją, w tym np. tradycją rekreacyjnego wykorzystania obszaru styku miasta z Parkiem w Gdańsku i Sopocie, tradycją młynów wodnych, tradycją związaną z obrzędowością etnicznej grupy Lesôków. Stosowanie w gospodarce rolnej i leśnej w całym obszarze Parku zasad i sposobów ochrony środowiska kulturowego gwarantujących zachowanie poszczególnych obiektów i ich kompozycji w nienaruszonym stanie.
33	Niewielka skuteczność ochrony	Niszczenie i utrata cech historycznych	Obszar Parku, szczególnie	P/W	3a, , 3d	Nadzór konserwatorski oraz prowadzenie prac konserwatorskich rewitalizujących, rewaloryzujących i

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków.	obiektów zabytkowych.	Duża i Mała Polana Wejherowska			pielęgnacyjnych, odtwarzających i podtrzymujących walory historyczno-kulturowe, szczególnie obiektów na terenach wiejskich.
34	Degradacja przyrodniczych i krajobrazowych wartości Kalwarii Wejherowskiej przez odwiedzających.	Degradacja historycznej struktury kompozycyjnej, niszczenie rzeźby terenu, zieleni i powierzchni biologicznie czynnych przez wydeptywanie.	Kalwaria Wejherowska	I/W, P/W	3a, 3f, 3g	Ukierunkowanie ruchu kalwaryjno-rekreacyjnego na odpowiednio przygotowanych alejach i ścieżkach. Techniczne i organizacyjne przygotowanie obszarów i obiektów do masowego odwiedzania, bazujące na istniejącym systemie komunikacyjnym.
35	Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego jeziora Borowo.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrze krajobrazowe jez. Borowo	P/W	3g, 3h, 3i	Ograniczenie form zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tylko do północnej części jeziora. Nielokalizowanie nowych obiektów innych niż obiekty budowlane o istotnym znaczeniu fizjonomicznym na przedpolu ekspozycji i w ścianie wnętrza. Ujednolicona forma drewnianych elementów istniejącej małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
36	Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego jeziora Czarnego.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrza krajobrazowe jeziora Czarnego	I/W	3g, 3h, 3i	Ograniczenie zagospodarowania dla funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych do północnej części jeziora. Nielokalizowanie w strefie brzegowej form zagospodarowania innych niż obiekty budowlane, zakłócających stosunki kompozycyjne wnętrza krajobrazowego. Ujednolicona forma drewnianych elementów małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej.
37	Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego jeziora Długiego.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrze krajobrazowe jeziora Długiego	P/W	3g, 3h, 3i	Nierealizowanie infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w strefie brzegowej jeziora.
38	Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego jeziora Okuniewo poprzez zagospodarowanie rekreacyjno-	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrze krajobrazowe jeziora Okuniewo	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie w strefie brzegowej (do 100 m) oprócz obiektów budowlanych także innych form zagospodarowania zakłócających stosunki kompozycyjne wnętrza krajobrazowego. Nielokalizowanie obiektów budowlanych poza małą architekturą rekreacyjno-wypoczynkową na przedpolu

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	wypoczynkowe o charakterze wędkarskim.					ekspozycji i w ścianie wnętrza, także w odległości większej niż 100 m od brzegu. Ujednolicona forma drewnianych elementów małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej.
39	Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrz krajobrazowych jezior Bieszkowickiego, Zawiat i Wyspowo poprzez zabudowę i zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe o charakterze wiejsko-letniskowym.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrza krajobrazowe jezior Wyspowo, Zawiat i Bieszkowickie	I/W	3g, 3h, 3i	Ograniczenie form zabudowy strefy nadbrzeżnej jezior tylko do w granic zatwierdzonych planów miejscowych i wydanych decyzji o warunkach zabudowy. Nielokalizowanie w strefie brzegowej (do 100 m) oprócz obiektów budowlanych także innych form zagospodarowania zakłócających stosunki kompozycyjne wnętrza krajobrazowego. Ograniczenie masowego wykorzystania rekreacyjnego poprzez niedopuszczanie do rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej – plaż, przystani, pomostów wędkarskich oraz innych urządzeń w granicach zbiorników, a także elementów zagospodarowania rekreacyjnego – parkingów, miejsc odpoczynku i rekreacji w pasie do 100 m od ich obrzeży. Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych także w strefie większej niż 100 m od

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						brzegu, jeśli zakłócają strukturę kompozycyjną wnętrza.
40	Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wiejskiego, typowego dla wnętrza krajobrazowego Małej Polany Wejherowskiej.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Mała Polana Wejherowska	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza terenami przeznaczonymi do zabudowy w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w obrębie stref kierunków zagospodarowania przestrzennego rozwoju mieszkalnictwa i usług, a także decyzjach o warunkach zabudowy. Zachowanie i odbudowa przydrożnych alej, zadrzewień śródpolnych. Zachowanie użytkowania gruntów ornych oraz łąk i pastwisk. Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych. Bierna i czynna ochrona torfowisk, oczek wodnych, głazów narzutowych, kapliczek oraz innych elementów przyrodniczych i kulturowych zlokalizowanych na przedpolach ekspozycji.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
41	Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wiejskiego wnętrza krajobrazowego Dużej Polany Wejherowskiej.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Duża Polana Wejherowska	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza terenami przeznaczonymi do zabudowy w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w obrębie stref kierunków zagospodarowania przestrzennego rozwoju mieszkalnictwa i usług (z wyłączeniem stref tradycyjnego rolnego krajobrazu otwartego koło Reszek i północnej części Bieszkowic), a także decyzjach o warunkach zabudowy. Zachowanie i odbudowa przydrożnych alej, zadrzewień śródpolnych. Zachowanie użytkowania gruntów ornych oraz łąk i pastwisk. Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych oddziałujących na krajobraz. Bierna i czynna ochrona torfowisk, oczek wodnych, głazów narzutowych, kapliczek oraz innych elementów przyrodniczych i kulturowych zlokalizowanych na przedpolach ekspozycji.
42	Obniżenie jakości otwartego,	Degradacja walorów przyrodniczych i	Polana Młynki-Nowiny	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza terenami przeznaczonymi do zabudowy w obowiązujących

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Młynki-Nowiny.	fizjonomicznych krajobrazu.				miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy. Zachowanie i odbudowa przydrożnych alej i zadrzewień śródpolnych. Zachowanie użytkowania gruntów ornych oraz łąk i pastwisk. Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych. Zachowanie stawów i oczek wodnych.
43	Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Borowo (poza strefą jeziorną).	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Borowo	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie nowych elementów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Nielokalizowanie zabudowy. Niezalesianie terenu otwartego. Utrzymywanie powierzchni łąkowych poprzez koszenie. Utrzymanie użytkowania gruntów ornych lub ich przeznaczenie na trwałe użytki łąkowe. Zachowanie stref z szuwarami, turzycowiskami i podmokłymi łąkami.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Ograniczenie rozrastania się na drodze sukcesji ekologicznej zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
44	Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Okuniewo (poza strefą jeziorną).	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Okuniewo	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza działkami już zabudowanymi. Niezalesianie terenu otwartego. Utrzymywanie powierzchni łąkowych poprzez koszenie. Zachowanie użytkowania gruntów ornych. Zachowanie terenów podmokłych z szuwarami, trzcinowiskami. Zachowanie zadrzewień liniowych. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
45	Obniżenie jakości krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Bernadowo.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Bernardowo	I/W	3g, 3h, 3i	Realizacja zabudowy zgodnie z warunkami obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Zachowanie otwartego przedpola ekspozycji północnej części polany. Zachowanie zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
46	Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Gołębiewo.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Gołębiewo	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza obszarem działek już zabudowanych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci gruntów ornych z dopuszczeniem zmiany na trwałe użytki zielone. Zachowanie i odtwarzanie pasm zadrzewień rozdzielających pola. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Rewitalizacja centralnie położonego obszaru zdewastowanego w granicach posesji nr 4.
47	Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Leśna Polana	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza obszarem działek już zabudowanych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci gruntów ornych z dopuszczeniem łąk.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	krajobrazowego polany Leśna Polana.					Niezalesianie terenu otwartego. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
48	Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego Małej Polany Łężyckiej.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Mała Polana Łężycka	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Niedopuszczanie do zamiany łąk i pastwisk na grunty orne. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
49	Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrz krajobrazowych doliny Cedronu z rozgałęzieniami Białej i Młynków.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrz krajobrazowych doliny Cedronu, Białej i Młynków	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk i gruntów ornych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Zachowanie łąk.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Wprowadzenie ochrony w postaci zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.
50	Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrz krajobrazowych doliny Zagórskiej Strugi.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrz krajobrazowych doliny Zagórskiej Strugi	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk i gruntów ornych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Zachowanie łąk. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Mała architektura oraz infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec).
51	Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrz krajobrazowych doliny Marszewskiej Strugi w Pustkach Cisowskich.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrz krajobrazowych doliny Marszewskiej Strugi	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk i gruntów ornych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Zachowanie łąk. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec).
52	Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrz krajobrazowych doliny Sweliny i okolic.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrz krajobrazowych doliny Sweliny	I/W	3g, 3h, 3i	Zachowanie otwartych terenów łąk i ziołorośli. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
53	Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrz krajobrazowych doliny Rynarzewskiego Potoku.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrz krajobrazowych doliny Rynarzewskiego Potoku	I/W	3g, 3h, 3i	Ograniczenie negatywnego wpływu drogi i infrastruktury towarzyszącej na krajobraz. Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk. Niezalesianie terenu otwartego. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec).
54	Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrz krajobrazowych doliny Potoku Prochowego.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrz krajobrazowych doliny Potoku Prochowego	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk poza formami przewidzianymi w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie łąk. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana.
55	Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu	Degradacja walorów przyrodniczych i	Zespół wnętrz krajobrazowych doliny Potoku Oliwskiego z	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych, w tym łąk, poza formami przewidzianymi w

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	wnętrz krajobrazowych doliny Potoku Oliwskiego z odnogą Czystej Wody.	fizjonomicznych krajobrazu.	odnogą Czystej Wody			obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci powierzchni trawiastych. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Zachowanie łąk. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec). Ustanowienie parku kulturowego. Uporządkowanie dysonansów ogrodów działkowych.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
56	Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności punktów widokowych.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Punkty widokowe: nad Doliną Świemirowską, Łysa Góra w Sopocie, Zajęcze Wzgórze (Glinna Góra) w Sopocie, Wzgórze Pachołek, ze wzniesienia na wysokości Os. Krasickiego w Gdańsku – Oliwie, z drogi Zbychowo– Reszki	I/W	3g, 3j	Odsłonięcie w sposób i w stopniu niepowodującym degradacji walorów przyrodniczych istniejących wcześniej osi i sfer widokowych oraz ich zachowanie.
57	Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Obszar wzdłuż drogi z Reszek do Zbychowa, okolice Reszek	I/W	3g, 3j	Zasłonięcie za pomocą nasadzeń zieleni wysokiej rodzimego pochodzenia stacji gazociągu wysokiego ciśnienia w sposób nie kolidujący z przepisami odrębnymi dotyczącymi bezpieczeństwa gazociągów.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
	krajobrazu okolic Reszek.					
58	Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności ciągu widokowego drogi S6, dróg wojewódzkich 218, 224, 472 oraz dróg pejzażowych niższej kategorii.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Ciągi widokowe drogi S6, dróg wojewódzkich 218, 224, 472 oraz dróg pejzażowych niższej kategorii	P/W	3g, 3j	Nielokalizowanie reklam i degradujących walory widokowe dominant krajobrazowych.
59	Sytuowanie reklam zakłócających walory widokowe Parku.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Obszar Parku	I/W	3g, 2j	Nielokalizowanie ekranów LED na terenie całego Parku. Nielokalizowanie reklam na terenach niezabudowanych i zabudowanych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej. Ograniczenie na terenach zabudowanych położonych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej wielkości szyldów do 2 m^2 i ujednolicenie wzorów graficznych szyldów przez przygotowanie i rozpropagowanie katalogu wzorów graficznych.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						Ograniczenie na terenach zabudowanych innych niż strefy ochrony konserwatorskiej wielkości reklam i szyldów do 2 m² i ujednolicenie wzorów graficznych szyldów przez przygotowanie i rozpropagowanie katalogu wzorów graficznych.
60	Przerwanie poprzez zabudowę połączeń ekologicznych z OChK Doliny Łeby.	Izolacja przestrzenna, ograniczenie łączności ekologicznej.	Otulina Parku w rejonie Luzina, Gościcina, Sopieszyna i Przetoczyna	I/Z	2x, 2y, 3g	Zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie doliny Gościciny oraz kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień między Luzinem, Gościcinem, Sopieszynem i Przetoczynem, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.
61	Przerwanie poprzez zabudowę połączeń ekologicznych z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym.	Izolacja przestrzenna, ograniczenie łączności ekologicznej.	Otulina Parku w obszarze Przetoczyno– Sopieszyno – Milwino – Smażyno – Pobłocie	I/Z	2x, 2y, 3g	Zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie dolinek rzecznych, kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień w paśmie Przetoczyno – Sopieszyno – Milwino – Smażyno – Pobłocie, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych,

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
						bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.
62	Obniżenie jakości fizjonomicznej krajobrazu strefy krawędziowej Parku z głównych ciągów widokowych pasma urbanistycznego Wejherowo – Reda – Rumia – Gdynia – Sopot – Gdańsk.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Ciągi widokowe pasma urbanistycznego Wejherowo – Reda – Rumia – Gdynia – Sopot – Gdańsk	I/Z	3j	Uwzględnienie konieczności zachowania ekspozycji strefy krawędziowej wysoczyzny w granicach Parku przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.
63	Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności punktów widokowych.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Punkty widokowe: Reda Marianowo, u wylotu doliny Zagórskiej Strugi przy baterii przeciwlotniczej, na Lisim Wzgórzu i Wzniesieniu Strzeleckim w	I/Z	3j	Odsłonięcie dawnych osi i sfer widokowych poprzez usunięcie zadrzewień w punktach widokowych w sposób i w stopniu nie powodującym degradacji walorów przyrodniczych.

LP	Identyfikacja zagrożenia **Zagrożenie**	Identyfikacja zagrożenia **Skutek**	Identyfikacja zagrożenia **Lokalizacja zagrożenia**	Identyfikacja zagrożenia **Rodzaj/ pochodzenie**	Identyfikacja zagrożenia **Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust. 2)**	**Sposoby eliminacji lub ograniczania**
			Sopocie oraz na wysokości Niedźwiednika			

Rozdział 3
Obszary realizacji działań ochronnych

§4.

1. W obrębie Parku i jego otuliny wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych, zwane dalej strefami ustaleń Planu ochrony (B), do których odnoszą się zapisy planu:
   1) BK Kontynuacja istniejącego sposobu użytkowania terenu Parku lub ochrony jego zasobów:
      a) BK_I. Zachowanie krajobrazu leśnego:
         – BK_I_1 Utrzymanie istniejących ekosystemów referencyjnych jako drzewostanów wyłączonych z pozyskania drewna i pozostawionych do naturalnego rozwoju, w ramach realizacji celu gospodarki leśnej, jakim jest: ochrona ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej lub walorów krajobrazowych,
         – BK_I_2 Kontynuacja i rozwój gospodarki leśnej w lasach Skarbu Państwa, w sposób optymalizujący funkcję ochronną lasów i integrujący ją z celami ochrony Parku, w tym w szczególności:
            - BK_1_2a Nadający priorytet uwzględnianiu szczególnych potrzeb przyrodniczych,
            - BK_1_2b Nadający priorytet ochronie terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na potrzebę ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego,
            - BK_I_2c Nadający priorytet ochronie terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na istotne dla społeczeństwa walory krajobrazowe i rekreacyjne,
         – BK_I_3 Kontynuacja i rozwój gospodarki leśnej w lasach komunalnych, w sposób optymalizujący ich funkcję społeczną,
         – BK_I_4 Kontynuacja gospodarki leśnej w lasach prywatnych, w sposób integrujący ich funkcję gospodarczą z zapewnieniem trwałości szaty leśnej i jej funkcji środowiskowych,
      b) BK_II Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych lądowych terenów nieleśnych:

- BK_II_1 Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów rolniczych oraz otwartego charakteru innych siedlisk nieleśnych,
- BK_II_2 Utrzymanie użytkowania kośnego lub wypasowego łąk i innych użytków zielonych,

c) BK_III Zachowanie śródlądowych wód powierzchniowych i obszarów podmokłych, w tym stref objętych zakazem budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących,

d) BK_IV Zachowanie tradycyjnych elementów kultury materialnej:

- BK_IV_1 Utrzymanie tradycyjnego kulturowego układu przestrzennego z cennymi obiektami architektury, budownictwa lub założeń zieleni urządzonej,
- BK_IV_2 Utrzymanie zabytkowych i innych cennych obiektów architektury i budownictwa,
- BK_IV_3 Utrzymanie stref i obiektów ochrony archeologicznej;

2) BM Modyfikacja lub rozwój istniejącego sposobu użytkowania Parku:

a) BM_I Modyfikacja gospodarki leśnej w lasach Parku:

- BM_1_1 Obszary proponowane do wyłączenia z użytkowania w ramach gospodarki leśnej i poddania ochronie jako formy ochrony przyrody,
- BM_I_2 Obszary proponowane do wyłączenia z użytkowania i pozostawienia do naturalnego rozwoju, w ramach realizacji celu gospodarki leśnej, jakim jest: ochrona ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej lub walorów krajobrazowych (proponowane ekosystemy referencyjne),
- BM_I_3 Modyfikacja planowania gospodarki leśnej przez zaliczenie do gospodarstwa specjalnego i stosowanie poszerzonej listy kryteriów kwalifikacji drzewostanów do użytkowania rębnego,

b) BM_II Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony naturalnych i półnaturalnych ekosystemów nieleśnych:

- BM_II_1 Przywrócenie lub modyfikacja ekstensywnego użytkowania łąk,

- BM_II_2 Eliminacja inwazyjnych gatunków roślin z terenów cennych przyrodniczo,

c) BM_III Modyfikacja sposobów gospodarowania wodą:

- BM_III_1 Poprawa warunków uwodnienia cennych siedlisk wodnych i podmokłych (obszary priorytetowe),
- BM_III_2 Odtwarzanie funkcji obszarów bezodpływowych oraz mikroretencja obszarowa w lasach (obszary priorytetowe),

d) BM_IV Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych:

- BM_IV_1 Indywidualna ochrona obszarów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym,
- BM_IV_2 Indywidualna ochrona obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym,
- BM_IV_3 Rewaloryzacja wartości materialnych dziedzictwa historycznego,
- BM_IV_4 Rewaloryzacja walorów wizualnych krajobrazu,
- BM_IV_5 Kanalizacja antropopresji poprzez utrzymanie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej:
  - BM_IV_5a Szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne,
  - BM_IV_5b Inna infrastruktura turystyczno-rekreacyjna,

e) BM_V Inne aktywne działania ochronne:

- BM_V_1 Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść umożliwiających swobodne przekraczanie barier komunikacyjnych przez ssaki,
- BM_V_2 Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść umożliwiających swobodne przekraczanie barier komunikacyjnych przez płazy,
- BM_V_3 Zabezpieczenie lub poprawa warunków migracji zwierząt poprzez długofalowe kształtowanie sprzyjającej im struktury korytarzy ekologicznych,

f) BM_VI Modyfikacja lub rozwój zainwestowania (obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania):

- BM_VI_1 Tereny dopuszczalnych przekształceń i rozwoju istniejącego zainwestowania, w tym zabudowy,
- BM_VI_2 Tereny przeznaczone do zainwestowania w obrębie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- BM_VI_3 Tereny kierunkowego rozwoju zainwestowania według studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- BM_VI_4 Tereny dopuszczalnego rozwoju zainwestowania nieujęte w dotychczasowych dokumentach planistycznych gmin,

g) BM_VII Ograniczenie przekształceń:

- BM_VII_1 Tereny wyłączone z zalesień,
- BM_VII_2 Utrzymanie otwartego charakteru wnętrz krajobrazowych (obszary wyłączone z lokalizacji obiektów zaburzających przedpola ekspozycji i ekspozycję z punktów i ciągów widokowych),
- BM_VII_3 Tereny zmiany kierunkowego rozwoju zainwestowania wskazywanego w polityce przestrzennej gmin;

3) BW Obszary realizacji działań ochronnych wyłączone z ustaleń Planu ochrony ze względu na obowiązywanie przepisów odrębnych:

a) BW_I Obszary realizacji działań ochronnych wynikających z zapisów i ustaleń obowiązujących planów ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów,

b) BW_II Obszary realizacji działań ochronnych wynikających z zapisów i ustaleń obowiązujących planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

2. W obrębie Parku, jego otuliny i otoczenia wyznacza się następujące obszary i obiekty objęte rekomendacjami Planu ochrony (C):

1) C_I Strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych do uwzględnienia w ramach audytów krajobrazowych;

2) C_II Obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej:

- C_II_1 Obszary rekomendowane do ochrony rezerwatowej,
- C_II_2 Obszary rekomendowane do ochrony w formie użytków ekologicznych,
- C_II_3 Obszary rekomendowane do ochrony w formie stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej;

3) C_III Obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej;

- C III_1 Obszary rekomendowane do ujęcia w wojewódzkim rejestrze zabytków,

- C III_2 Obszary i obiekty rekomendowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków;

4) C_IV Obszary rekomendowane do włączenia do Parku;

5) C_V Obszary rekomendowane do włączenia w granice otuliny;

6) C_VI Obszary zachowania zewnętrznej ekologicznej łączności przestrzennej;

7) C_VII Obszary do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;

8) C_VIII Obszary ochrony ekspozycji strefy krawędziowej.

3. Lokalizację i zasięgi stref wskazano na mapie stanowiącej załącznik nr 4 do uchwały.

4. W przypadku uwzględniania granic stref w aktach prawnych i decyzjach administracyjnych konieczne jest dostosowanie tych granic do skali opracowania oraz uwzględnienie uwarunkowań wynikających z aktualnego stanu prawnego obszarów, których te akty lub decyzje dotyczą.

Rozdział 4
Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§5.

Określa się następujące działania w sferze prawnej związane z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu odnoszące się do obszarów i obiektów objętych rekomendacjami Planu ochrony:

1) uwzględnienie w trakcie prac nad audytem krajobrazowym województwa pomorskiego wykonywanym zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 203) następujących stref ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych, oznaczonych jako strefy C_I:

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
1	C_I_01	Polana Leśniczówka Zbychowo	Las między Zbychowem i Rumią	Polana z gruntami rolnymi i leśniczówką	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
2	C_I_02	Polana Zbychowo	Las w północno-wschodniej części wsi Zbychowo	Polana z gruntami rolnymi	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
3	C_I_03	Polana Reszki	Las na wschód od zabudowań wsi Reszki	Polana z gruntami rolnymi	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
4	C_I_04	Mała Polana Łężyce	Las na północny wschód od wsi Łężyce	Polana z gruntami rolnymi	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
5	C_I_05	Polana Leśniczówka Witomino	Las na południe od Witomina	Polana z gruntami rolnymi i leśniczówką	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
6	C_I_06	Zarosłe Łąki w dolince potoku Źródła Marii	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolince potoku na południe od Wielkiego Kacka	Zespół wnętrz krajobrazowych podmokłych łąk w otoczeniu leśnym oraz niewielkich gruntów rolnych	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
7	C_I_07	Końskie Łąki	Otwarte krajobrazy łąkowe przy linii kolejowej w dolince potoku na południe od Wielkiego Kacka	Zespół wnętrz krajobrazowych podmokłych łąk w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
8	C_I_08	Polana Gołębiewo	Las przy drodze S6 na północ od Osowy	Polana z gruntami rolnymi i nielicznymi zabudowaniami	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
9	C_I_09	Cztery Głazy koło polany Gołębiewo	Las na południe od Polany Gołębiewo	Polana z polami i uprawami leśnymi	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
10	C_I_10	Leśna Polana w Lasach Sopockich	Las na zachód od Sopotu Świemirowa	Polana z gruntami rolnymi i rozproszoną zabudową	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
11	C_I_11	Polana Taneczna	Las na wschód od Klukowa	Polana z gruntami rolnymi	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
12	C_I_12	Polana Klukowo	Las na wschód od Klukowa	Polana z gruntami rolnymi	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych.
13	C_I_13	Polana Czystej Wody i Marnych Mostów	Otwarte krajobrazy łąkowe rozcięte drogą Marnych Mostów na wysokości Gdańska Oliwy	Zespół wnętrz krajobrazowych łąkowych w dolinie i otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych rozcinających strefę krawędziową wysoczyzny.
14	C_I_14	Polana Dolina Zielona	Otwarte krajobrazy łąkowe na wysokości Gdańska Strzyży	Wnętrze krajobrazowe łąkowe w dolinie i otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:**

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
					Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin potoków rozcinających strefę krawędziową wysoczyzny.
15	C_I_15	Polana Dolina Samborowo	Otwarte krajobrazy łąkowe na wysokości Gdańska Strzyży	Zespół wnętrz krajobrazowych łąkowych w dolinie i otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin potoków rozcinających strefę krawędziową wysoczyzny.
16	C_I_16	Polana Doliny Cedronu	Otwarte krajobrazy łąkowe na południe od Wejherowa	Zespół wnętrz krajobrazowych łąkowych w dolinie i otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
17	C_I_17	Polana Młynki	Otwarte krajobrazy łąkowe i stawu na zachód od Gniewowa	Zespół wnętrz krajobrazowych z łąkami i gruntami ornymi oraz stawami i nieliczną zabudową w dolinie i otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
18	C_I_18	Polana Droga Kościerska	Otwarte krajobrazy łąkowe na zachód od Gdańska Oliwy	Wnętrze krajobrazowe z łąkami w dolinie i otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
19	C_I_19	Polany Sweliny	Otwarte krajobrazy łąkowe na północ od Brodwina	Zespół wnętrz krajobrazowych z podmokłymi łąkami i szuwarami w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
20	C_I_20	Jeziora Pałsznik i Krypko	Otwarte krajobrazy jezior na wschód od Przetoczyna	Zespół wnętrz krajobrazowych jezior i szuwarów w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku przyrodniczymi walorami otwartych krajobrazów jezior.
21	C_I_21	Jezioro Wygoda	Otwarte krajobrazy jezior na wschód od Przetoczyna	Wnętrze krajobrazowe jeziora i szuwarów w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku przyrodniczymi walorami otwartych krajobrazów jezior.

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
22	C_I_22	Szmelta	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi w Szmelcie	Wnętrze krajobrazowe z łąkami i ziołoroślami w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
23	C_I_23	Stara Piła	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi na południe od Szmelty	Zespół wnętrz krajobrazowych z podmokłymi łąkami i ziołoroślami w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
24	C_I_24	Stara Piła Zachód	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi na południe od Szmelty	Wnętrze krajobrazowe z podmokłymi łąkami i ziołoroślami w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
25	C_I_25	Polana Dolina Zagórskiej Strugi	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi na południe od Reszek	Wnętrze krajobrazowe z łąkami w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
26	C_I_26	Piekiełko w Dolinie Zagórskiej Strugi	Otwarte krajobrazy łąkowe, szuwarowe i ziołoroślowe w dolinie Zagórskiej Strugi na północ od Koleczkowa	Zespół wnętrz krajobrazowych z łąkami w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych.
27	C_I_27	Cisowa	Zabudowany krajobraz w Dolinie Marszewskiej w Pustkach Cisowskich	Wnętrze krajobrazowe z zabudową w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów dolin rzecznych.
28	C_I_28	Marszewo	Przeważnie otwarte krajobrazy łąkowe, szuwarowe i ziołoroślowe w dolinnym rozcięciu strefy krawędziowej w Pustkach Cisowskich Demptowie	Zespół wnętrz krajobrazowych z łąkami, terenami zabudowanymi, leśnym ogrodem botanicznym w otoczeniu leśnym	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów dolin rzecznych.
29	C_I_29	Dolina Radości	Kompleks komponowanych krajobrazów w dolinie Oliwskiego Potoku na	Zespół wnętrz krajobrazowych z ogrodami działkowymi, stawem,	**Rekomendacja:**

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
			wysokości Gdańska Oliwy	zabudową, łąkami w otoczeniu leśnym	Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe, obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów dolin rzecznych.
30	C_I_30	Reszki-Pińskie	Komponowane krajobrazy rolne o cechach historyczno-kulturowych w rejonie Reszek i Pińskiego	Zespół wnętrz krajobrazowych rolnych Dużej Polany Wejherowskiej	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe, obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną. **Charakterystyka:** Strefa z kluczowymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów rolniczych.
31	C_I_31	Piecewo-Krystkowo	Komponowane krajobrazy rolne o cechach historyczno-kulturowych w rejonie Piecewa i Krystkowa	Zespół wnętrz krajobrazowych rolnych Dużej Polany Wejherowskiej	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:** Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów rolniczych.
32	C_I_32	Łysa Góra	Śródleśna polana na wysokości Górnego Sopotu	Eksponowane wnętrze krajobrazowe łąkowe na stoku strefy	**Rekomendacja:** Przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe. **Charakterystyka:**

Lp.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
				krawędziowej wysoczyzny	Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych polan śródleśnych.

2) objęcie formami ochrony prawnej przewidzianej w ustawie o ochronie przyrody, z wprowadzeniem dla użytków ekologicznych oraz stanowisk dokumentacyjnych wszystkich zakazów przewidzianych w ustawie, następujących obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym:

Lp.	Oznaczenie na mapie	Forma ochrony	Proponowana nazwa	Cel ochrony i charakterystyka	Rekomendowana powierzchnia i lokalizacja
1	C_II_1_1	Rezerwat przyrody	Dolina Zagórskiej Strugi	Ochrona fragmentu doliny rzecznej o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, z wyjątkowym skupieniem ekosystemów źródliskowych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów charakterystycznych dla naturalnych lasów, naturalnych dolin rzecznych oraz o podgórskim charakterze występowania.	Pow. 59,16 ha, wydz. LP 70i (część), j, k (część), 71k, o, p, s (część), t, w, y (część), 72d (część), g, h, i, 73d, g, h, 74d, g, 75h (część), i (część), m (część), n, o (część), t, 76a, b, c, 86b (część), c, 87b, 88a, b, c, h, 89a, b, f obrębu Chylonia, wydz. 269b, c, 274c, d, f (część), j, 275a (część), b99 (część) obrębu Gniewowo, działki ewidencyjne nr 147/4, 149/2, 150/3 (część), 150/4 (część) obrębu Bieszkowice, 216 (część), 219 obrębu Zbychowo, 136/1 (część), 171/2 (część), 172/2, 173/2 obrębu Łężyce, 14 (część) obrębu 23 Rumia.

Lp.	Oznaczenie na mapie	Forma ochrony	Proponowana nazwa	Cel ochrony i charakterystyka	Rekomendowana powierzchnia i lokalizacja
2	C_II_1_2	Rezerwat przyrody	Dolina Cedronu	Ochrona kompleksu cennych siedlisk wodnych, leśnych i łąkowych skupionych w najlepiej zachowanym fragmencie doliny rzeki Cedron, z cennymi gatunkami typowymi dla naturalnych lasów i podmokłych łąk.	Pow. 55,63 ha, wydz. LP 27c, f, g, 39a, i, l, m, n (część), 53c, d, i, 54a, b, c, d, f, g, h, i, j, l, m, n, o, 72c, d, f, 73d, i, k, l, n obrębu Gniewowo.
3	C_II_1_3	Rezerwat przyrody	Okuniewo	Ochrona jeziorka dystroficznego z płem mszarnym, otoczonego dobrze zachowanymi buczynami, stanowiącego przykład naturalnego układu roślinności zagłębienia kotłowego oraz skupienie cennych gatunków.	Pow. 8,55 ha, wydz. LP 291l, m, 292b, f, g, j obrębu Gniewowo.
4	C_II_1_4	Rezerwat przyrody	Lasy Oliwskie	Zachowanie ze względów przyrodniczych i społecznych krajobrazu starodrzewi w strefie krawędziowej Trójmiasta oraz ochrona stanowisk rzadkich gatunków związanych z tym obszarem (traszka górska, ślimak ostrokrawędzisty i inne).	Pow. 379,25 ha, wydz. LP 90d, g, h, i, 109a, 113a, b, c, d, f, 118a, b, c, d, f, g, 119a, b, c, d, f, 120a, b, c, d, g, h, i, j, 121a, b, d, 122a, b, c, d, f, h, i, 123a, b, f, g, 124a, 129a, b, d, 141a, b, d, l, 142a, b, c, 143c, f, g, h, 144a, b, c, 147d obrębu Oliwa, wydz. 30a (część), b, 31a (część), 32a (część), b (część), c, d, 33a, b (część), c, d, 34a, b, c, d Lasów Komunalnych Miasta Gdańska, część dz. ew. 589 obręb 012 Gdańsk.
5	C_II_1_5	Rezerwat przyrody	Lasy Sopockie	Zachowanie ze względów społecznych i przyrodniczych krajobrazu starodrzewi w strefie krawędziowej miasta Sopot, w tym znacznej części strefy uzdrowiskowej „B” uzdrowiska Sopot.	Pow. 305,06 ha, wydz. LP 29b, c, g, h, i, 30b, c, 31a, b, d, f, g, h, i, 32a, b, c, d, f, g, i, j, k, l, m, n, o, 35a, b, c, d, f, 36a, b, c, d, f, 37a, 43a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 44a, b, c, 45a, c, 48a, b, c, d, f, g, h, i, 49a, b obrębu Oliwa, wydz. 10b,

Lp.	Oznaczenie na mapie	Forma ochrony	Proponowana nazwa	Cel ochrony i charakterystyka	Rekomendowana powierzchnia i lokalizacja
					c, f, g, 12b, c, d, f, k, l, m, n Lasów Komunalnych Miasta Sopot.
6	C_II_1_6	Rezerwat przyrody	Powiększenie rezerwatu Pełcznica	Poprawa integralności ochrony oraz zachowanie kompleksu siedlisk hydrogenicznych obejmujących jez. Rąbówko oraz przyległe torfowiska mszarne z cenną florą.	Pow. 20,33 LP ha, wydz. LP 214i, j (część), 215f (część), h (część), 227a,b (część), d, f, g (część), i, l (część), n (część), o (część) obrębu Gniewowo.
7	C_II_1_7	Rezerwat przyrody	Powiększenie rezerwatu Gałęźna Góra	Poprawa integralności ochrony oraz zachowanie cennego fragmentu lasów źródliskowych przylegających do rezerwatu.	Pow. 8,74 ha, wydz. 40d,f obrębu Gniewowo.
8	C_II_1_8	Rezerwat przyrody	Bór Bagienny nad Jez. Borowo	Zachowanie wyjątkowo dobrze zachowanego kompleksu borów bagiennych i torfowisk mszarnych wraz z lasami na krawędzi niecki, ze skupieniem cennych gatunków roślin i zwierząt.	Pow. 19,77 ha, wydz. LP 197h, m, o, 212b, c, d, f, k, l, s obrębu Gniewowo.
9	C_II_2_1	Użytek ekologiczny	Torfowisko Zawiat	Zachowanie zbiornika dystroficznego otoczonego torfowiskami mszarnymi i borem bagiennym.	Pow. 3,9 ha, wydz. LP 242 s, t, 243c obrębu Gniewowo.
10	C_II_2_2	Użytek ekologiczny	Jeziorko Kamień	Ochrona jeziorka dystroficznego otoczonego mszarem z zagrożonymi gatunkami roślin i owadów.	Pow. 1,51 ha, wydz. LP 254b, c obrębu Gniewowo.
11	C_II_2_3	Użytek ekologiczny	Torfowisko Pińskie	Ochrona otwartego torfowiska mszarnego z cenną roślinnością i biotą grzybów.	Pow. 4,55 ha, działki obrębu ewidencyjnego Reszki nr 3 (fragm.), 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (część), oraz obrębu Bieszkowice: 83 (część), 85, 86, 87.

Lp.	Oznaczenie na mapie	Forma ochrony	Proponowana nazwa	Cel ochrony i charakterystyka	Rekomendowana powierzchnia i lokalizacja
12	C_II_2_4	Użytek ekologiczny	Torfowisko Reszki	Zachowanie kompleksu torfowiskowego i niewielkich potorfi z cenną florą i fauną.	Pow. 2,02 ha, działki ewidencyjne obrębu: Reszki o nr 28, 29, 30/7 (część), 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 (część).
13	C_II_2_5	Użytek ekologiczny	Mokradła Piekiełko	Kompleks silnie uwodnionych bagien i obumierających lasów bagiennych z bogatą fauną owadów i ptaków.	Pow. 3,84ha, wydz. LP 284i, j obrębu Gniewowo.
14	C_II_2_6	Użytek ekologiczny	Końskie Łąki i Zarosłe łąki	Zachowanie i czynna ochrona kompleksu trzech śródleśnych obiektów obejmujących podmokłe łąki i tereny mokradłowe ze stanowiskami cennych gatunków roślin i grzybów.	Pow. 15,18 ha, wydz. LP 16 c i 17c obrębu Oliwa oraz działki 3063, 3064, 3065, 3066, 3067 obrębu ewidencyjnego Wielki Kack.
15	C_II_2_7	Użytek ekologiczny	Dolina Radości	Zachowanie i czynna ochrona siedlisk łąkowych z cennymi gatunkami roślin i zwierząt.	Pow. 8,47 ha, wydz. LP 126b, c, d, f obrębu Oliwa.
16	C_II_2_8	Użytek ekologiczny	Łąki nad Zagórską Strugą II	Poprawa integralności ochrony użytku ekologicznego Łąki nad Zagórską Strugą, czynna ochrona siedlisk łąkowych.	Pow. 0,99 ha, wydz. LP 149f obrębu Chylonia.
17	C_II_2_9	Użytek ekologiczny	Torfowisko koło Owczarni	Zachowanie kompleksu torfowiska przejściowego i brzeziny bagiennej.	Pow. 1,10 ha, wydz. LP 77i obrębu Oliwa.
18	C_II_2_10	Użytek ekologiczny	Liliowe Zbocze Pachołka	Fragment grądu z ciepłolubnymi rzadkimi i zagrożonymi gatunkami flory.	Pow. 2,99 ha, wydz. LP 29c Lasów Komunalnych Gdańska (część).
19	C_II_2_11	Użytek ekologiczny	Łęgi w Dolinie Radości	Dobrze zachowany kompleks łęgów wzdłuż Potoku Oliwskiego.	Pow. 4,86 ha, wydz. LP 102f, g, k (część) obrębu Oliwa LP; dz. ew. 2 (część), 3 (część) i 5 (część), obrębu 009 Gdańsk.

Lp.	Oznaczenie na mapie	Forma ochrony	Proponowana nazwa	Cel ochrony i charakterystyka	Rekomendowana powierzchnia i lokalizacja
20	C_II_3_1	Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej	Długa Góra	Ochrona najlepiej wykształconego i zachowanego ozu o długości ok. 2 km, stanowiącego przewyższenie strefy krawędziowej, o typowym dla tej formy geomorfologicznej zróżnicowaniu części wierzchołkowej i prostej osi przebiegającej od północnego zachodu na południowy wschód.	Pow. 128,27 ha, wydz. LP 125a, b, c, 129a, b, c, 130a, b, c, d, f, g, 134a, b, c, d, 135a, b, c, f, g, h, i, 175a, b, c, f, g, h, i, 176a, b, c, d, h, i, j, k, dz. ew. 174/1 (część), 2 (część) obrębu Chylonia.
21	C_II_3_2	Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej	Gołębiewo	Ochrona dobrze zachowanej pod względem geomorfologicznym moreny czołowej z dawnym głębokim wyrobiskiem poeksploatacyjnym, w którym eksponują się w większości przykryte glinami deluwialnymi przekroje zaburzonych glin, piasków, żwirów i głazów lodowcowych.	Pow. 15,11 ha, wydz. LP 40f, k obrębu Oliwa.

3) obejmowanie formami ochrony przyrody innych obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym w miarę pozyskiwania wiedzy o ich walorach i potrzebach w zakresie ochrony, sukcesywnie uzupełniając sieć obszarów i obiektów objętych formalną ochroną prawną w taki sposób, aby docelowo objąć nią wszystkie najcenniejsze fragmenty siedlisk przyrodniczych i siedlisk najsilniej zagrożonych gatunków;

4) tworzenie z inicjatywy administracji Parku indywidualnych koncepcji ochrony przeciwdziałających bieżącym zagrożeniom, wskazujących kierunki i zasady postępowania w odniesieniu do wszystkich obiektów cennych pod względem przyrodniczym, dla których nie przewiduje się ustawowego obowiązku przygotowania planów ochrony, szczególnie istniejących i proponowanych użytków ekologicznych, niezależnie od ich statusu i formalnej ochrony, w formie protokołów, uzgodnień lub notatek służbowych, opartych na indywidualnym rozpoznaniu przyrodniczym obiektu oraz uzgodnieniach z zarządcami gruntów;

5) objęcie formami ochrony prawnej przewidzianymi ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, poprzez:

   a) wpisanie do wojewódzkiego rejestru zabytków oraz sformułowanie szczegółowych i specyficznych wytycznych konserwatorskich dla następujących obiektów:

      – historycznego systemu szlaków turystycznych i rekreacyjnych Lasów Oliwskich, wraz z ich infrastrukturą i otoczeniem, w tym kompleksem leśnym z dominacją starodrzewi, oznaczonego jako strefa C_III_1_04, obejmujących następujące szlaki:

         - z Sopotu (Świemirowo) przez ZOO do Młyna Prochowego w Oliwie,

         - z Sopotu (ul. 1 Maja) przez Operę Leśną, Małą Gwiazdę, leśniczówkę Grzezowo (Grenzlau), leśniczówkę Gołębiewo do Osowej,

         - z Oliwy do Sopotu (Dolina Świemirowska) przez Pachołek i Drogę Widokową (Bilderweg),

         - z Oliwy (ul. Czyżewskiego) do Sopotu (Dolina Świemirowska) przez drogę poniżej Drogi Widokowej (dawniej Hasenwinkel),

         - z Oliwy (ul. Czyżewskiego) przez Drogę Widokową (Bilderweg) i Drogę Nadleśniczych (dawniej nazwa odcinka Oberforstmeisterweg), obok leśniczówki Grzezowo (Grenzlau), przez Długą Linię (Lange Linie) do leśniczówki Gołębiewo (Taubenwasser),

- z Oliwy (u stóp Pachołka) do Owczarni przez Młyn Prochowy,
- z Oliwy (Zaklęsy) do Brętowa przez Szwedzką Groblę, Złotą Karczmę i Matemblewo,
- z Oliwy (III Dwór) przez Dreiherren Spitze (Wzgórze Trzech Panów, Głowica) do restauracji w Dolinie Schwabego (Schwabental),
- z Oliwy (Dwór IV) do restauracji w Dolinie Schwabego (Schwabental),
- z Oliwy (ul. Abrahama) do Doliny Schwabego przez Dwór VI i Zieloną Dolinę,
- z Oliwy (ul. Abrahama) do Owczarni przez Dwór VI, Samborowo, Kleszy Las i Dolinę Radości,
- z Oliwy (ul. Czyżewskiego) przez Drogę Widokową (Bilderweg), Drogę Nadleśniczych (Blaubeerberg), Wielką Gwiazdę (Grosse Stern) do Sopotu (ul. Malczewskiego),

– układów ruralistycznych wsi Zbychowo, Gniewowo i Reszki wraz z układem tradycyjnych zagród obszaru Reszki – Pińskie, oznaczonych jako strefy C_III_1_01 – 03,

b) ujęcie w gminnej ewidencji zabytków obiektów wyszczególnionych w punkcie 3 załącznika nr 2 do uchwały, oznaczonych jako strefy C_III_2.

§6.

Dla zachowania walorów przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazu Parku, w tym zachowania zespołu form ukształtowania terenu strefy krawędziowej wysoczyzny morenowej, stanowiącej unikat morfologiczny w skali europejskiej oraz ochrony i rewaloryzacji szczególnych wartości krajobrazowych, a zwłaszcza bezleśnych dolin, unikatowej ekspozycji strefy krawędziowej oraz obszarów współistnienia krajobrazu naturalnego i kulturowego, określa się następujące działania:

1) zintensyfikowanie procedur kontrolnych prowadzonych przez organy ścigania i inne organy odpowiedzialne za przestrzeganie prawa przy współpracy z administracją Parku, w zakresie przestrzegania zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
2) przeciwdziałanie procesom erozji powodowanych przez gospodarkę rolną, leśną lub rekreację na terenach użytkowanych gospodarczo;
3) ochronę głazów narzutowych znajdujących się na powierzchni Parku, jak i nowo odsłanianych, poprzez ich pozostawienie w naturalnej lokalizacji oraz

obejmowanie obiektów o wyjątkowych walorach i ich skupień ochroną w formie pomników przyrody.

§7.

Jako rekomendowany sposób ochrony torfowisk mszarnych we właściwym stanie ochrony określa się ochronę bierną, jednak w przypadku nasilenia procesów obniżania się poziomu wód gruntowych oraz/lub sukcesji lasu na otwartych torfowiskach, skutkującej możliwością utraty w poszczególnych obiektach w okresie obowiązywania planu co najmniej 20% powierzchni zbiorowisk torfowiskowych lub zagrożenia utratą stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków, określa się możliwość, poprzedzonych ekspertyzą przyrodniczą, zabiegów ochrony czynnej, w szczególności polegających na usuwaniu drzew i krzewów, najlepiej we wczesnych stadiach sukcesji, lub tamowaniu nadmiernego odpływu wody. Jako sposób ochrony torfowisk silnie odwodnionych, podlegających dynamicznym procesom mineralizacji torfów oraz sukcesji lasu określa się pilne podejmowanie działań polegających na tamowaniu odpływu wody, połączonych z usuwaniem drzew i krzewów.

§8.

Jako sposób aktywnego ograniczania ekspansji na cenne siedliska gatunków roślin uznanych za obce gatunki inwazyjne, w szczególności niecierpka gruczołowatego i rdestowców określa się ich regularne usuwanie z powierzchni cennych przyrodniczo oraz ich otoczenia, a także monitoring efektu działań ochronnych oraz dynamiki wszystkich znanych stanowisk gatunków uznanych za inwazyjne na terenie Parku.

§9.

1. Jako rekomendowany sposób skutecznej ochrony gatunków zagrożonych i chronionych, szczególnie z grup wymienionych w §1 ust. 2 pkt 2 lit.t oraz ich siedlisk, określa się trwałe zabezpieczenie ich stanowisk przed przekształceniem i przeznaczeniem na inne cele, w formie obiektów i obszarów chronionych przewidzianych w ustawie o ochronie przyrody, oraz indywidualne planowanie i realizację działań ochronnych i monitoring skutków ochrony, a także odpowiednie dostosowanie terminów i technologii prac wykonywanych w ramach gospodarki leśnej, rolnej i rybackiej.
2. W odniesieniu do części gatunków, szczególnie roślin naczyniowych, określa się działania z zakresu ochrony czynnej ich siedlisk. Oprócz ochrony wszystkich łąk i pastwisk przed zmianą formy użytkowania, rekomenduje się utrzymanie bądź przywrócenie ekstensywnego koszenia powierzchni łąkowych o istotnym znaczeniu dla zachowania zagrożonych gatunków na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych – wydz. 16c, 17c, 126b, c, f obrębu Oliwa, 294j obrębu Gniewowo

oraz 149d, f, m obrębu Chylonia, w szczególności poprzez koszenie przynajmniej raz na dwa lata lub raz w roku, wówczas z pozostawieniem 10 – 20% powierzchni nieskoszonej, co roku innej, w optymalnym terminie po 1 sierpnia, z usunięciem skoszonej biomasy.

3. Jako sposób ochrony gatunków siedlisk otwartych określa się usuwanie drzew i krzewów połączone z ewentualnym koszeniem części powierzchni stanowiących otwarte siedliska nieleśne w granicach wszystkich użytków ekologicznych chroniących ekosystemy łąkowe lub murawowe – na podstawie przygotowywanych dla nich i uzgadnianych z organami powołującymi formy ochrony „planów zadań ochronnych”.

4. Jako sposób czynnej ochrony siedlisk zagrożonych gatunków, szczególnie objętych ochroną prawną, wskazuje się regularne eliminowanie obcych gatunków inwazyjnych roślin, szczególnie niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera* i rdestowców *Reynoutria* spp. div. oraz prowadzenie monitoringu wymienionych gatunków, a także innych gatunków uznanych za silnie inwazyjne, na wszystkich znanych stanowiskach oraz ich usuwanie, priorytetowe w przypadku inwazji stanowisk zagrożonych gatunków, a także wypracowanie praktyki systematycznego gromadzenia informacji o gatunkach inwazyjnych oraz ich wymiany pomiędzy administracją Parku, zarządcami gruntów i Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska.

5. Jako działanie prowadzące do poprawy skuteczności ochrony najsilniej zagrożonych elementów bioróżnorodności określa się wypracowanie praktyki indywidualnego, bieżącego planowania ochrony oraz stałej współpracy administracji Parku z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, zarządcami i użytkownikami gruntów, w zakresie wymiany informacji i monitoringu, dotyczących stanowisk gatunków rzadkich i silnie zagrożonych z grup wskazanych w niniejszym planie jako grupy szczególnej troski, przede wszystkim mających w Parku pojedyncze stanowiska lub stanowiska istotne dla populacji w regionie, takich jak: widłoząb zielony *Dicranum viride,* bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis,* parzoch szerokolistny *Porella platyphylla,* tojad dzióbaty *Aconitum variegatum,* kosaciec syberyjski *Iris sibirica,* wielosił błękitny *Polemonium caeruleum,* malina moroszka *Rubus chamaemorus,* pełnik europejski *Trollius europaeus,* lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, poryblin jeziorny *Isoëtes lacustris,* poryblin kolczasty *Isoëtes echinospora,* grzybienie północne *Nymphaea candida*, grążel drobny *Nuphar pumilum,* salwinia pływająca *Salvinia natans,* pachnica dębowa *Osmoderma eremita,* ślimak ostrokrawędzisty *Helicigona lapicida,* minóg strumieniowy *Lampetra planeri,* głowacz pręgopłetwy *Cottus poecilopus*, traszka górska *Ichthyosaura alpestris,* borowiaczek *Nyctalus leisleri* oraz wszystkie gatunki objęte ochroną strefową.

6. W celu skutecznej ochrony siedlisk gatunków zagrożonych wskazuje się zintensyfikowanie prac ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków objętych ochroną strefową, takich jak: granicznik płucnik *Lobaria pulmonaria,*

puchlinka ząbkowana *Thelotrema lepadinum,* iglica mała *Nehalennia speciosa,* bielik *Haliaeetus albicilla,* kania ruda *Milvus milvus,* włochatka *Aegolius funereus* i sóweczka *Glaucidium passerinum* oraz wnioskowanie o tworzenie stref wokół wszystkich znanych stanowisk. Katalog ten należy traktować jako otwarty, zarówno w kontekście zasiedlenia obszaru Parku przez inne gatunki (np. bociana czarnego), jak i zmian listy gatunków objętych tą formą ochrony. Należy dążyć do utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki, szczególnie w sytuacjach, gdy będzie utrzymywał się dogodny dla powtórnego zasiedlenia stan siedliska.

7. W celu ograniczenia oddziaływania barierowego oraz zmniejszenia śmiertelności zwierząt na trasach komunikacyjnych, określa się następujący zakres rekomendowanych działań:

   1) ujęcie w planach modernizacji sieci drogowej budowy przejść dla zwierząt nad ul. Chwarznieńską w Gdyni, Spacerową i Słowackiego w Gdańsku;

   2) ujęcie w planach modernizacji sieci drogowej budowy co najmniej dwóch przejść nad obwodnicą Trójmiasta na odcinkach graniczących z Parkiem;

   3) w przypadku dalszego wzrostu natężenia ruchu pojazdów i planów modernizacji lub wygrodzenia, ujęcie w planach modernizacji sieci drogowej budowy przejść dla dużych zwierząt nad ul. Marszewską w Gdyni oraz Malczewskiego w Sopocie lub Sopocką w Gdyni;

   4) ujęcie w planach modernizacji sieci drogowej budowy przejść dla płazów i innych drobnych zwierząt z systemem naprowadzającym, szczególnie w Gdańsku pod ul. Bytowską w Dolinie Radości, pod ul. Spacerową koło Renuszewa oraz pod lokalnymi drogami w rejonie jeziora Wyspowo, a także, w razie pojawiających się zagrożeń, w innych lokalizacjach w sąsiedztwie siedlisk hydrogenicznych;

   5) projektowanie i budowę przejść dla płazów z systemem naprowadzającym także pod drogami leśnymi oraz szlakami rowerowymi oraz szlakami pieszymi o dużym natężeniu ruchu przebiegającymi w sąsiedztwie siedlisk hydrogenicznych;

   6) w lokalizacjach wymienionych w punkcie 5 oraz w innych, w których występuje znacząca śmiertelność płazów na drogach, podejmowanie okresowych akcji przenoszenia płazów;

   7) wyłączanie z udostępnienia dla ruchu pojazdów, w okresie wzmożonych wędrówek płazów (III-IV) udostępnionych odcinków dróg leśnych, dla których istnieją drogi alternatywne, sąsiadujących z siedliskami hydrogenicznymi stanowiącymi siedliska rozrodu płazów.

§10.

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego Parku, w szczególności zachowania historycznej sieci dróg o charakterze komunikacyjnym i rekreacyjnym, układów urbanistycznych i ruralistycznych oraz zespołów architektoniczno-przyrodniczych, a także niematerialnego dziedzictwa kulturowego, określa się następujący zakres działań:

1) dla wszystkich obiektów wpisanych do rejestru zabytków obejmujących układy urbanistyczne, kompleksy dworskie i pałacowe oraz cmentarze, podejmować prace zmierzające do utrzymania i rewaloryzacji ich wartości historycznych i kulturowych, w tym rekompozycję zabytkowych parków oraz cmentarzy, a także prowadzić konieczne remonty zabytków oraz usuwać drzewa zagrażające bezpieczeństwu powszechnemu i substancji obiektów chronionych. W odniesieniu do układów urbanistycznych ich rewaloryzacja, rekompozycja i estetyzacja nie powinna naruszać innych walorów chronionych w Parku, wykluczając projekty mogące wpływać negatywnie na obecne walory przyrodnicze, np. związane z prowadzeniem prac ziemnych lub wycinką znacznych ilości drzew. We wszystkich obiektach w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych. W planowaniu i realizacji ochrony zabytkowych układów architektonicznych należy uwzględniać potrzebę ochrony zagrożonych gatunków, np. związanych z obumierającymi i martwymi drzewami, dla których stare drzewostany o charakterze parkowym stanowią istotną ostoję, czy nietoperzy dla których zabytkowe obiekty mogą stanowić schronienia;

2) zabezpieczać przed degradacją pozostałości układów ruralistycznych i obiektów, ale także kształtować nowe powiązania między chronionymi walorami Parku a możliwościami ich wykorzystania, w celu ochrony tożsamości kulturowej obszarów wiejskich;

3) zahamować procesy degradacji budynków stanowiących przykłady najstarszego typu budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo ryglowej we wsiach Parku oraz doprowadzić do poprawy stanu ich zachowania. Szczególnie istotne jest uznanie ratowania wiejskich zabytków za priorytet gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Wejherowo oraz podjęcie w jego ramach konkretnych i systematycznych działań ratowania lub odtwarzania najsilniej zagrożonych obiektów wskazanych w rozdziale 7 niniejszego dokumentu;

4) wykonać szczegółową ocenę stanu wszystkich zachowanych przykładów budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo-ryglowej i objąć je programem ochrony, rewaloryzacji i odtworzenia zdekapitalizowanych elementów;

5) zaadoptować dawne wzorce i technologie do współczesnych projektów budowlanych oraz przygotować i udostępnić do powszechnego stosowania

na terenach wiejskich Parku katalog projektów budowlanych budynków mieszkalnych i gospodarczych nawiązujących do tradycji regionu, szczególnie o konstrukcji szkieletowo-ryglowej, uwzględniając parametry, jakimi w nawiązaniu do tradycji kaszubskiej powinien charakteryzować się wiejski budynek mieszkalny na obszarze Parku, w szczególności:

a) rzut prostokątny 1:2 – 1:1,5,

b) obiekt parterowy (poziom 0,00 na wysokości maksymalnie 0,5 m),

c) dopuszczalne użytkowe poddasze, w tym z umieszczoną osiowo facjatą,

d) dach dwuspadowy, wysoki, o nachyleniu połaci 45°, symetryczny,

e) w wypadkach uzasadnionych sąsiedztwem analogicznych budynków należy dopuścić stosowanie formy budynku parterowego z podwyższoną ścianką kolankową i dachem półpłaskim (20-30°),

f) w budynkach o dużych kubaturach i tzw. rezydencjach (pow. działki ponad 1 ha, elewacja wzdłużna ponad 5 osi) dopuszcza się dachy naczółkowe,

g) zaleca się stosowanie naturalnych materiałów budowlanych, jak: drewno (konstrukcja szkieletowa lub jej imitacja, pionowe deskowania zwłaszcza w szczytach), kamień, cegła, tynki, pokrycia dachowe ceramiczne. Wskazane jest łączenie materiałów (np. przyziemie szkieletowe – szczyty odeskowane, przyziemie ceglane lub otynkowane – szczyty szkieletowe lub odeskowane itp.);

6) wspierać działania kształtujące i utrwalające powiązania między chronionymi walorami przestrzeni rolniczej Parku, w tym pozostałości tradycyjnego materialnego dziedzictwa kulturowego, a możliwościami ich wykorzystania w działalności gospodarczej, np. w sferze obsługi turystyki i rekreacji (agroturystyka, obsługa turystyki rowerowej czy konnej) czy rolnictwie ekologicznym produkującym lokalne produkty na lokalny rynek;

7) zachowywać i kultywować tradycje związanych z gospodarką leśną, w tym zachowanie zabytkowych obiektów kultury materialnej, szczególnie układów zabudowy leśniczówek i zespołów związanych z nimi budynków, a także śladów dawnej gospodarki leśnej, takich jak kamienne słupki oznaczające granice powierzchni leśnych, miejsca pamięci związane z gospodarką leśną lub leśnikami, ślady po dawnych mielerzach i inne;

8) zintensyfikować ochronę miejsc pamięci, w tym odtworzyć zniszczone tablice upamiętniające poległych bądź wydarzenia historyczne, także dotyczące przeszłości niemieckiej lub Wolnego Miasta Gdańska, stworzyć jednolity, publicznie dostępny system informacyjny o miejscach pamięci na terenie Parku;

9) kontynuować starania o ochronę i zachowanie lokalnych zabytków sakralnych, w tym szczególnie kapliczek i krzyży drewnianych oraz monitoring ich stanu;

10) wspierać działania zmierzające do odtwarzania powiązań współczesnej świadomości kulturowej mieszkańców obszaru z jego tradycją, w tym np. niemiecką tradycją rekreacyjnego wykorzystania obszaru styku miasta z Parkiem w Gdańsku i Sopocie, tradycją leśną, tradycją młynów wodnych, tradycją związaną z obrzędowością etnicznej grupy Lesôków;

11) wspierać kształtowanie tożsamości kulturowej i świadomości mieszkańców Parku i jego sąsiedztwa, uwzględniającej jego tradycję historyczną oraz uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego oraz krajobrazu, które kształtują oczekiwania i praktykę zagospodarowania przestrzennego, udostępnienia oraz zasad ochrony przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego Parku.

Rozdział 5
Obszary udostępniane dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów

§11.

Dla celów naukowych udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się następujące sposoby korzystania:

1. Zaleca się powiadomienie i uzyskanie zgody właściciela, zarządzającego lub sprawującego nadzór nad danym obiektem lub terenem w przypadku prowadzania badań na obszarze Parku.

2. Zaleca się współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe z dyrektorem Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych oraz zarządcami gruntów, w tym udostępnianie im uzyskanych wyników badań oraz wynikających z nich wniosków końcowych, za zgodą autorów oraz zachowaniem i poszanowaniem praw autorskich wynikających z przepisów odrębnych.

§12.

Dla celów edukacyjnych udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się następujące sposoby korzystania:

1. Zaleca się podnoszenie świadomości lokalnych społeczności w zakresie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych Parku i ich ochrony za pośrednictwem szkoleń, warsztatów, konkursów, spotkań z mieszkańcami i innych działań edukacyjnych;

należy podkreślać szczególną rolę Parku dla funkcjonowania ekosystemu miejskiego.

2. Zaleca się prowadzenie i rozwijanie działalności edukacyjnej dotyczącej ochrony Parku przez pracowników Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, Nadleśnictwa Gdańsk oraz Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku, a także współpracę tych podmiotów w zakresie doskonalenia metod edukacji, wymiany doświadczeń i podejmowania wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych.
3. W zakresie edukacyjnym niezbędne do skutecznej ochrony jest także ustawiczne szkolenie służb terenowych Parku i zarządców terenu, realizowane z udziałem ekspertów w zakresie ochrony najcenniejszych elementów przyrody Parku, w tym szczególnie wspólna organizacja szkoleń terenowych.
4. Zaleca się prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez tworzenie w ramach fragmentów istniejącej sieci szlaków turystycznych ścieżek edukacyjnych, nadając istniejącej już infrastrukturze turystycznej dodatkowy walor edukacyjny.

§13.

Dla celów turystycznych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej, biorąc pod uwagę, że priorytetem na terenie Parku jest ochrona przyrody i krajobrazu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz pogodzenie tych funkcji z potrzebami lokalnych społeczności w zakresie turystyki i rekreacji. Określa się sposoby korzystania minimalizujące wpływ turystyki i rekreacji na realizację celów ochrony Parku, w szczególności:

1. Propagowanie form turystyki i rekreacji, które nie wpływają znacząco negatywnie na realizację celów ochrony Parku, w szczególności:
    a) wędrówek pieszych,
    b) turystyki rowerowej,
    c) turystyki konnej,
    d) biegów na orientację,
    e) turystyki krajoznawczej,
    f) narciarstwa biegowego,
    g) zielonych szkół i przedszkoli,
    h) warsztatów ekologicznych,
    i) ekoturystyki,
    j) agroturystyki.

2. Kontynuowanie rozwoju strefy buforowej na styku lasów Parku i obszarów miejskich, zarówno w południowej, jak i północnej części Parku, jako głównego mechanizmu odciążania ekosystemów Parku od wpływu intensywnej rekreacji.

3. Dostosowanie zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego Parku oraz towarzyszącej mu infrastruktury do zróżnicowanej wrażliwości cennych ekosystemów na antropopresję oraz stopnia ich odporności na degradację wynikającą z ruchu rekreacyjnego i turystycznego, w szczególności:

   1) prowadzenie nadzoru i utrzymywanie w dobrym stanie technicznym istniejącej infrastruktury turystycznej, w tym m.in.: ścieżek i szlaków turystycznych oraz ich oznakowań, tablic informacyjnych i edukacyjnych, miejsc odpoczynku;

   2) niewyznaczanie na terenie Parku nowych szlaków i ścieżek rekreacyjnych, z wyjątkiem ścieżek niezbędnych do realizacji działalności obiektów edukacyjnych; utrzymuje się przebieg istniejących szlaków turystyki pieszej, rowerowej i ścieżek edukacyjnych oraz zaleca się ich bieżącą konserwację;

   3) współpraca wszystkich podmiotów realizujących infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną z administracją Parku;

   4) wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych oraz tras rowerowych typu single-track;

   5) utrzymywanie istniejących szlaków przy zachowaniu naturalnej nawierzchni, z zastrzeżeniem możliwości zastosowania nawierzchni żwirowych na drogach leśnych, gdy jest to konieczne ze względów gospodarki leśnej, oraz możliwości umacniania za pomocą materiałów naturalnych (kamień, kruszywo, drewno) miejsc silnie erodowanych, na stromych stokach;

   6) blokowanie w naturalny sposób poprzez pozostawienie zwalonych kłód, sadzenie rodzimych kolczastych krzewów ścieżek na terenach leśnych niebędących wyznaczonymi drogami i szlakami turystycznymi ani ścieżkami edukacyjnymi, wydeptanych przez odwiedzających Park w miejscach do tego nieprzeznaczonych, a przez to mogących mieć negatywny wpływ na walory Parku lub stwarzać zagrożenie dla odwiedzających;

   7) utrzymanie aktualnie stosowanych ograniczeń w ruchu kołowym na terenach leśnych (zamykane szlabany), w szczególności droga doliną Zagórskiej Strugi – skrzyżowanie z szosą – Kamień powinna pozostać nieudostępniona dla ruchu samochodowego, jej standard nie powinien być podnoszony, a ewentualne remonty powinny być prowadzone z zachowaniem jej charakteru, w tym zabytkowej nawierzchni brukowej, należy zachować Dolinę Świemirowską i wszystkie wyjazdy z Doliny Radości na wysoczyznę jako nieudostępnione dla ruchu samochodowego;

8) monitorowanie na terenie Parku rozwoju nowych form aktywności rekreacyjnej (np. typu bushcraft lub geocaching), ich natężenia i wpływu na walory Parku;

9) utrzymanie strefowania Lasów Państwowych ze wskazaniem na styku z aglomeracją Trójmiasta obszaru o dominującej funkcji społecznej oraz zabiegów stosowanych do minimalizacji konfliktów na styku gospodarka leśna – rekreacja na terenie tego obszaru, w tym ograniczeń dotyczących organizacji imprez, w tym ograniczenie dopuszczalnej liczby uczestników imprez do 200 osób na obszarach najintensywniej użytkowanych rekreacyjnie, tj. w obrębie Lasów Sopockich i Oliwskich, lub w sezonie letnim ograniczenie liczby imprez do 3 w tygodniu; część zorganizowanego ruchu rekreacyjnego powinna zostać przeniesiona do północnej i zachodniej części Parku;

10) wspieranie rozwoju agroturystyki na Polanach Wejherowskich i powiązanych z nią form turystyki krajoznawczej, rekreacji wiejskiej oraz opartego na tradycjach lokalnych rolnictwa;

11) ograniczenie masowego wykorzystania rekreacyjnego jezior nieobjętych formalną ochroną prawną, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze, wrażliwych na degradację – szczególnie jez. Zawiat, Bieszkowickie, Borowo i Wyspowo, poprzez niedopuszczanie do rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej – plaż, przystani, pomostów wędkarskich oraz innych urządzeń wodnych w granicach zbiorników, a także elementów zagospodarowania rekreacyjnego – parkingów, miejsc odpoczynku i rekreacji w pasie do 100 m od ich obrzeży.

§14.

1. Gospodarkę leśną w lasach Parku prowadzi się w sposób gwarantujący osiągnięcie celów, o których mowa w rozdziale 1, uwzględniających w szczególności łącznie:

1) umożliwienie niezakłóconego zachodzenia naturalnych procesów w niektórych fragmentach ekosystemów leśnych, przez pozostawienie wybranych drzewostanów bez pozyskania drewna (ekosystemy referencyjne);

2) planowanie pielęgnowania, użytkowania i odnawiania lasu na podstawie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów, z uwzględnieniem potrzeby zachowania walorów krajobrazowych szaty leśnej związanych z dominacją optymalnej i obecnością terminalnej fazy rozwojowej drzewostanów;

3) uwzględnianie potrzeb ochrony cennych elementów przyrody i kultury w przestrzeni leśnej;

4) dążenie do unaturalnienia lasów Parku;

5) priorytety wynikające ze strefowania lasów Parku, o których mowa w rozdziale 3.

2. Ekosystemy referencyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stanowiące strefy BK_I_1 i BM_I_2:

1) pozostawia się do naturalnego rozwoju, tj. nie planuje się w nich ani nie realizuje użytkowania rębnego ani przedrębnego;

2) w przypadku konieczności wykonania zabiegów wynikających z obowiązków posiadacza lasu w związku z nadrzędnymi wymogami bezpieczeństwa publicznego, zabiegi takie wykonuje się w sposób minimalizujący wpływ na naturalne procesy i elementy strukturalne naturalnego krajobrazu leśnego (drzewa biocenotyczne, zasoby martwego drewna), w szczególności pozostawiając drewno na gruncie do naturalnego rozkładu.

3. Indywidualne potrzeby hodowlano-ochronne poszczególnych drzewostanów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w strefie BM_I_3 biorą pod uwagę łącznie, jako równoważne kryteria:

1) potrzebę osiągnięcia celu hodowlanego w postaci typu drzewostanu zgodnego z potencjalną roślinnością naturalną;

2) potrzebę odnowienia drzewostanów niestabilnych oraz podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć;

3) potrzebę zachowania niektórych drzewostanów, co najmniej przez kolejny okres urządzenia lasu, ze względu na ich szczególną rolę w ekosystemie, w szczególności ze względu na występowanie gatunków związanych ze starodrzewem, występowanie gatunków roślin, grzybów lub zwierząt potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; szczególną rolę drzewostanów na stokach dla opóźniania spływu powierzchniowego i retencji ekosystemowej;

4) potrzebę zachowania niektórych drzewostanów, co najmniej przez kolejny okres urządzenia lasu, ze względu na ich rolę społeczną, w szczególności położenie w sąsiedztwie szlaków i ścieżek turystycznych lub przy historycznych trasach spacerowych w Lasach Oliwskich i Sopockich.

4. Potrzebę zachowania walorów krajobrazowych szaty leśnej związanych z dominacją optymalnej i obecnością terminalnej fazy rozwojowej drzewostanów uwzględnia się w szczególności przez prognozowanie i analizowanie, w ramach planowania gospodarki leśnej, zmian krajobrazu leśnego oraz udziału drzewostanów we wskazanych fazach rozwojowych i modyfikację planowania tak, by cechy te nie uległy pogorszeniu.

5. Cennymi elementami przyrody w przestrzeni leśnej, o których mowa w ust. 1 pkt 3, są w szczególności:

1) stanowiska chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków, w szczególności gatunków, o których mowa w §1 pkt 2 lit. t, zarówno wcześniej udokumentowane, jak i identyfikowane przed przystąpieniem do prac wchodzących w skład gospodarki leśnej;

2) drzewa biocenotyczne, za które uważa się:

   a) żywe i martwe drzewa, miejscowo spróchniałe (z łatwo widoczną zgnilizną pnia (np. z widocznymi, otwartymi ranami pnia, dziuplami wypełnionymi próchnem, z uszkodzeniami od pioruna, złamane) oraz drzewa z owocnikami grzybów (hubami); z koroną częściowo (powyżej 1/3) obumarłą (martwe konary i gałęzie w koronie),

   b) inne drzewa martwe, wykroty i złomy,

   c) drzewa dziuplaste: z dziuplami zasiedlonymi przez ptaki lub inne gatunki zwierząt, z dziuplami, próchnowiskami i innymi otworami i wnękami w pniu,

   d) drzewa o nietypowym pokroju: tzw. niezwykłe formy, drzewa pozbawione korony na skutek złamania; drzewa z nietypowymi formami morfologicznymi np. szyszek, kory, gałęzi,

   e) drzewa rodzimych gatunków biocenotycznych: naturalnie występujące lub wprowadzone, poprawiające bazę żerową zwierzyny, nektarodajne, urozmaicające krajobraz, takie jak jabłoń, grusza, czereśnia,

   f) drzewa z gniazdami ptaków, o średnicy gniazd powyżej 25 cm,

   g) przestoje: drzewa i grupy drzew pozostawione na następną kolej rębu lub do ich naturalnej śmierci i rozkładu,

   h) drzewa wyraźnie wyróżniające się wiekiem lub rozmiarami w stosunku do innych drzew na terenie Parku, w szczególności przekraczające wymiary kwalifikujące do uznania za pomnik przyrody według przepisów odrębnych,

   i) drzewa stanowiące pamiątkę kultury leśnej,

   j) drzewa tworzące założenia przestrzenne, np. aleje, szpalery

   – z zastrzeżeniem, że drzewa biocenotyczne stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa osób trzecich, np. w związku z ryzykiem upadku drzewa lub jego części, mogą być obalane lub usuwane, jeżeli stwarzane przez nie ryzyko wyraźnie przeważa nad ich wartością biocenotyczną;

3) wycieki i wysięki wód podziemnych, wymagające pozostawienia w formie nienaruszonej wraz z ewentualną skarpą niszy źródliskowej oraz z fragmentem drzewostanu gwarantującym stabilność warunków mikroklimatycznych;

4) drobne cieki, wymagające pozostawienia w formie nienaruszonej wraz z ciągiem powiązanych ekosystemów hydrogenicznych, strefą brzegową, ewentualnymi skarpami koryta lub stromymi zboczami doliny cieku oraz z pasmem drzewostanu gwarantującym stabilność warunków mikroklimatycznych;

5) drobne oczka wodne w drzewostanach (stałe lub astatyczne), w tym także fragmenty olsowe z okresowo stojącą wodą w innych drzewostanach, wymagające pozostawienia w formie nienaruszonej wraz ze strefą brzegową;

6) miejsca erodowane (naturalne – np. skarpy podcinane przez wodę płynącą i sztuczne – np. wcięcia dróg leśnych);

7) strome skarpy mszyste (niezależnie od genezy, także np. wcięcia dróg leśnych);

8) głazy narzutowe;

9) rozproszone elementy kulturowe, np.: drogi brukowe, trójkątne kamienne słupy oddziałowe, kamienie pamiątkowe;

10) grzbiety wzgórz morenowych, wymagające ochrony przed antropogenicznym przekształceniem w wyniku prowadzenia szlaków zrywkowych.

6. Cennymi elementami kultury w przestrzeni leśnej, o których mowa w ust. 1 pkt 3, są w szczególności:

1) potwierdzone i wstępnie zidentyfikowane stanowiska archeologiczne, na których należy pozastawiać maksymalnie nienaruszoną powierzchnię gleby, w szczególności nie obalać drzew na manifestacje terenowe i nie prowadzić przez nie zrywki, nie stosować maszynowego przygotowania gleby;

2) skupienia mielerzy, na których nie należy stosować zrywki wleczonej i półpodwieszonej ani maszynowego przygotowania gleby;

3) historyczna sieć dróg i szlaków spacerowych w Lasach Oliwskich i Sopockich;

4) odcinki dróg o nawierzchni brukowej;

5) trójkątne kamienne słupy oddziałowe.

7. Dążenie do unaturalnienia lasów Parku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, realizuje się w szczególności poprzez:

1) przyjmowanie, w planowaniu gospodarki leśnej, docelowych typów drzewostanu odpowiadających naturalnemu składowi ekosystemów leśnych (potencjalnej roślinności naturalnej) na odpowiednich siedliskach, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;

2) akceptowanie naturalnych tendencji dynamicznych wszystkich rodzimych gatunków drzew leśnych i wykorzystywanie ich odnowień naturalnych, nawet jeśli ich skład jest tylko częściowo zgodny z docelowym typem drzewostanu;

3) zachowywanie starych drzewostanów, w szczególności bukowo-sosnowych, nawet jeśli ich skład jest tylko częściowo zgodny z docelowym typem drzewostanu, jeżeli wartości biocenotyczne lub krajobrazowe starych drzew przeważają nad negatywnym wpływem gatunków niezgodnych z siedliskiem;

4) niewprowadzanie w odnowieniach gatunków obcych w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, z możliwością akceptowania naturalnego obsiewu świerka, modrzewia i daglezji oraz ich ograniczonego wprowadzania, jako domieszek w sąsiedztwie drzewostanów, w których już i tak występują, w miejscach, w których stanowić mają element krajobrazowy, ewentualnie domieszkę biocenotyczną;

5) stosowanie rębni tworzących złożoną strukturę przyszłego pokolenia lasu, z preferencją dla małopowierzchniowych cięć częściowych i przerębowych, z unikaniem cięć zupełnych i cięć gniazdowych bez osłony górnej – z możliwością bardzo znacznego wydłużania, w uzasadnionych przypadkach, okresu odnowienia, aż do zbliżenia do modelu rębni ciągłej. W toku okresu odnowienia mogą występować dziesięciolecia bez cięcia, gdy nie zagrozi to rozwojowi już uzyskanego odnowienia, a taka potrzeba będzie wynikać z potrzeb przyrodniczych lub społecznych;

6) kontynuację pozostawiania, podczas wszelkich cięć rębnych, fragmentów starego drzewostanu (stanowiących co najmniej 5-15% wydzielenia, zależnie od sytuacji terenowej i wartości przyrodniczych) na kolejne pokolenie i do naturalnej śmierci i rozkładu, w celu umożliwienia starzenia się drzew i rozwoju ich cech biocenotycznych;

7) wykonywanie trzebieży w sposób popierający nie tylko drzewa dorodne, o potencjalnie dobrej jakości technicznej, ale także drzewa z tendencją do rozwoju cech biocenotycznych.

8. Priorytety wynikające ze strefowania lasów Parku, o których mowa w ust. 1 pkt 5, obejmują w szczególności:

1) uwzględnienie szczególnych potrzeb przyrodniczych w strefie BK_I_2a, przez maksymalne wykorzystanie spontanicznych tendencji rozwojowych drzewostanów i ograniczenie zabiegów gospodarczych do korygowania tych tendencji w razie potrzeby;

2) ochronę terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na potrzebę ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego w strefie BK_I_2b, przez:

a) minimalizację działań, które mogłyby naruszać powierzchnię ziemi na stanowiskach archeologicznych,

b) minimalizację przekształceń krajobrazu leśnego w otoczeniu obiektów o znaczeniu kulturowym;

3) ochronę terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na istotne dla społeczeństwa walory krajobrazowe i rekreacyjne, przez:

a) pielęgnowanie i rozwój walorów krajobrazowych lasu, w tym:

– wrażenia wizualnej naturalności lasu, w tym bogactwa elementów postrzeganych jako naturalne (drzewa stare i grube, drzewa biocenotyczne, drzewa martwe) i ograniczenia do niezbędnego minimum elementów antropogenicznych (w tym drogi i szlaki zrywkowe),

– różnorodności strukturalnej i wizualnej,

– trwałych i sezonowych aspektów sensorycznych,

b) realizację prac leśnych w sposób minimalizujący ich uciążliwość społeczną dla osób korzystających z lasu,

c) minimalizację stosowania grodzeń.

§15.

Gospodarkę wodną w Parku prowadzi się w sposób gwarantujący zachowanie szczególnych walorów środowiska wodnego Parku, zwłaszcza jezior lobeliowych i cieków o podgórskim charakterze oraz zachowania bogactwa szaty roślinnej z jej różnorodnością botaniczną i regionalną specyfiką ekosystemów nieleśnych, zwłaszcza fitocenoz źródliskowych, torfowiskowych, łąkowych i polnych, oraz utrzymania różnorodności tych siedlisk i mikrosiedlisk warunkujących bogactwo mykoflory i fauny, uwzględniający w szczególności:

1) zapewnienie bardzo dobrego lub dobrego stanu ekologicznego wód w rozumieniu Ramowej Dyrektywy Wodnej lub jego przywrócenie poprzez rezygnację z działań mogących pogorszyć ten stan w zakresie wskaźników hydromorfologicznych, fizykochemicznych lub biologicznych oraz wspieranie działań sprzyjających jego utrzymaniu lub poprawie;

2) wykluczenie budowy i odbudowy w Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem:

a) przegród, progów antyerozyjnych i innych budowli lub urządzeń wodnych hamujących spływ wody, w suchych dnach dolin,

b) budowli i innych urządzeń wodnych służących renaturyzacji systemu hydrologicznego lub poszczególnych mokradeł, w tym cieków, w szczególności spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych,

c) przebudowy istniejących dróg, grobli, nasypów i przepustów, realizowanej w sposób wspomagający ochronę przeciwpowodziową oraz nie powodujący degradacji walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz naturalnego charakteru cieków;

3) zwiększanie retencyjności poprzez odtwarzanie pierwotnego charakteru historycznie bezodpływowych zagłębień w obszarze Parku i w jego otulinie, które w wyniku budowy urządzeń melioracyjnych zostały sztucznie włączone do powierzchniowej sieci odpływu, dążenie do przywrócenia ich roli retencyjnej poprzez ograniczenie lub likwidację możliwości odpływu powierzchniowego, w tym przez zwiększanie ilości martwego drewna na dnie lasów, pod warunkiem braku niekorzystnych oddziaływań na aktualnie występujące w ich granicach siedliska chronione lub stanowiska zagrożonych gatunków;

4) promowanie i wdrażanie alternatywnych naturalnych metod ochrony przeciwpowodziowej polegających na rozwijaniu programów retencji zlewniowej, w tym odtwarzaniu siedlisk hydrogenicznych i terenów bezodpływowych, modyfikacjach gospodarki leśnej i rolnej, zabudowie suchych dolin oraz półnaturalnej retencji dolinowej i korytowej, w tym odpowiedniej przebudowie istniejących dróg i grobli przecinających doliny poprzez podwyższenie ich niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowie przepustów i budowie przelewów awaryjnych, obliczonych na spowolnienie spływu w przypadku opadów nawalnych. Obiekty te powinny być elementem półnaturalnej retencji korytowej i dolinowej, z zachowaniem porastających dolinę łęgów i ziołorośli, ale nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych definiowanych jako urządzenia wodne;

5) utrzymywanie cieków za pomocą procesów naturalnych, przy ograniczeniu prac utrzymaniowych do ewentualnych punktowych interwencji stymulujących lub korygujących przebieg tych procesów w przypadku zagrożenia dla elementów infrastruktury, w szczególności przy maksymalnym ograniczeniu: usuwania osadów, usuwania i koszenia roślinności, usuwania drzew, usuwania rumoszu drzewnego, zasypywania i zabudowy wyrw;

6) utrzymywanie urządzeń wodnych w sposób niepogłębiający i niepodtrzymujący odwodnienia cennych obiektów przyrodniczych, w tym w szczególności dopuszczenie do zamulenia rowów odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych w obrębie istniejących form ochrony przyrody, w tym istniejących użytków ekologicznych oraz obszarów, o których mowa w § 5 pkt 2 poz. 1-21;

7) Zachowanie funkcji ochronnej leśnej szaty roślinnej wobec ekosystemów wodnych, poprzez:

a) pozostawienie nieużytkowanych rębnie drzewostanów:

- na skarpach dolin cieków, zwłaszcza na skarpach o dużym (ponad 30°) nachyleniu,
- w leśnych strefach brzegowych zbiorników wodnych, cieków i torfowisk, w pasie o szerokości zapewniającej buforowanie oddziaływań, tj. orientacyjnie co najmniej 30 m,
- na siedliskach hydrogenicznych obejmujących łęgi, szczególnie źródliskowe, olsy i bory bagienne,

b) gospodarowanie w pozostałych drzewostanach w sposób ograniczający spływ powierzchniowy, w szczególności:

- dążenie do zapewnienia obecności na dnie lasu odpowiedniej ilości martwego drewna tamującego spływ powierzchniowy,
- dążenie do minimalizacji przypadków skoncentrowanego spływu powierzchniowego drogami leśnymi i szlakami zrywkowymi;

8) zachowanie dna dolin rzecznych, terenów leśnych, łąk wilgotnych, zbiorników wodnych i ich zlewni bezpośrednich w granicach Parku i otuliny, jako obszarów retencji naturalnej, w szczególności z zakazem zabudowy;

9) skuteczne egzekwowanie zakazu budowania nowych obiektów budowlanych, także w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej, w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących;

10) uporządkowanie gospodarki wodnościekowej miejscowości na obszarze Parku, szczególnie w zlewniach bezpośrednich najcenniejszych jezior (miejscowości Bieszkowice, Zbychowo i Wyspowo), pod kątem eliminacji możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód gruntowych oraz ich spływu powierzchniowego;

11) sukcesywną likwidację, w Parku i w otulinie, możliwości zrzutów wód opadowych z dróg bezpośrednio lub pośrednio do rzek i potoków, na rzecz rozwiązań bezodpływowych (infiltracyjne/chłonne) lub opartych o rozwiązania tzw. sztucznych wetlandów o odpowiedniej powierzchni i strukturze, do których kierowana woda z kanalizacji deszczowej będzie zasilała cieki poprzez ich aluwia dolinne;

12) ograniczenie zagrożeń dla stanu wód Parku generowanych w jego otulinie przez zabudowę zlewni cieków przepływających przez Park, poprzez poprawę skuteczności egzekwowania zapisów zawartych w dokumentach z zakresu planowania przestrzennego, szczególnie w zakresie zachowania lub odtwarzania powierzchni biologicznie czynnych, promowanie i wspieranie działań z zakresu mikroretencji ograniczającej spływ do kanalizacji burzowej, wykluczenie zabudowy siedlisk hydrogenicznych, likwidacji naturalnych

elementów krajobrazu, a także powiększenie otuliny do granic zlewni wszystkich cieków, szczególnie zlewni rzeki Kaczej.

§16.

Gospodarkę rybacką w wodach Parku prowadzi się w sposób:

1) wykluczający lokalizację na terenie Parku ośrodków intensywnej hodowli ryb;
2) wykluczający zarybianie jezior Parku obcymi geograficznie oraz ekologicznie gatunkami ryb, w tym gatunkami odżywiającymi się makrofitami oraz żerującymi w mule, w tym także karpiem;
3) zapewaniający kontrolę materiału zarybieniowego pod kątem przypadkowej obecności niepożądanych gatunków;
4) wykluczający zarybianie cieków Parku;
5) wykluczający powstawanie zabudowy służącej gospodarce rybackiej, w tym użytkowaniu wędkarskiemu, we wnętrzach krajobrazowych jezior i dolin rzecznych, stanowiących dominanty krajobrazowe pogarszające walory fizjonomiczne Parku.

§17.

Gospodarkę rolną w Parku prowadzi się w sposób:

1) przeciwdziałający erozji wodnej i wietrznej gleb, poprzez stosowanie orki w poprzek stoków lub uprawy bezorkowej, uprawy poplonów ścierniskowych lub ozimych i innych upraw osłaniających glebę;
2) ograniczający eutrofizację i zanieczyszczenie wód poprzez stosowanie stref buforowych wokół zbiorników wodnych i terenów podmokłych;
3) zapewniający utrzymanie otwartego charakteru oraz sposobu użytkowania siedlisk łąkowych w dolinach cieków oraz suchych dnach dolin, poprzez ich koszenie lub wypas;
4) zapewniający utrzymanie lub przywrócenie ekstensywnego użytkowania kośnego najcenniejszych fragmentów łąk, szczególnie wilgotnych, przeciwdziałając intensyfikacji ich użytkowania, odwadnianiu oraz podejmując ewentualne działania z zakresu ochrony czynnej w odniesieniu do fragmentów nieużytkowanych, z preferencją użytkowania ekstensywnego, koszenia poszczególnych fragmentów co dwa lata lub pozostawiania 10-20% powierzchni nieskoszonych, a także koszeń późnych, w lipcu lub sierpniu;
5) zapewniający ochronę wartościowych przyrodniczo powierzchni w ewidencji gruntów zakwalifikowanych jako nieużytki i nieużytkowanych rolniczo, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, tradycyjnych sadów i skupień drzew owocowych, oczek

wodnych, elementów kultury materialnej, oraz stanowisk cennych gatunków flory, fauny i mykobioty w przestrzeni rolniczej;

6) utrzymujący tradycyjny krajobraz rolniczy polan oraz dolin rzecznych w otoczeniu zwartych kompleksów leśnych z zachowaniem przedpoli ekspozycji, poprzez zachowanie rolniczego sposobu użytkowania gruntów ornych, łąk i pastwisk;

7) ograniczający zmiany przeznaczenia terenów rolnych na cele nierolnicze, z wprowadzeniem nakazu nieprzeznaczania tych gruntów na te cele w szczególności w strefach polan śródleśnych, a także na Dużej Polanie Wejherowskiej w rejonie Reszki – Pińskie – Krystkowo, Małej Polanie Wejherowskiej na terenach otwartych, a także w zespołach otwartych krajobrazów dolin poza obszarami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy, w granicach określonych w strefach C_I_1-32;

8) niedopuszczający do sytuowania na terenie Parku ferm produkcji trzody chlewnej i drobiu (szczególnie chowu trzody chlewnej na rusztach, prowadzącego do produkcji nadmiernej ilości gnojowicy) w liczbie powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), a także kumulowania lokalizacji ferm mniejszych, w sposób zagrażający walorom przyrodniczym i krajobrazowym Parku;

9) niedopuszczający do sytuowania na terenie Parku ferm chowu gatunków uznanych za inwazyjne;

10) zachowujący istniejącą zabudowę rolniczą z możliwością jej rozbudowy, przebudowy, podnoszenia standardu użytkowego i technicznego przy stosowaniu następujących zasad:

   – zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania, w tym przede wszystkim funkcji zabudowy,

   – dopuszczenia funkcji uzupełniających funkcję rolniczą związanych z agroturystyką i lokalnym przetwórstwem własnych produktów rolnych, a także adaptacji zabudowy do tych funkcji,

   – zachowania istniejących warunków zabudowy, w tym przede wszystkim nieprzekraczania obowiązujących: maksymalnego wskaźnika intensywności zabudowy i minimalnego wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej, wielkości działki, linii i wysokości zabudowy oraz geometrii dachu;

11) utrzymujący zadrzewienia i zakrzewienia ochronne na terenach rolniczych oraz przy ciekach sąsiadujących z intensywnie użytkowanymi terenami rolniczymi;

12) utrzymujący i rozwijający sady przydomowe z tradycyjnymi odmianami drzew i krzewów owocowych;

13) niedopuszczający realizacji nowej zabudowy zagrodowej na gruntach torfowych i murszowych.

§18.

Realizacja zakresu prac, o których mowa w zaleceniach zapisanych w § 6–17 niezbędnych do osiągnięcia celów ochrony wyszczególnionych w § 1, odbywa się poprzez realizację:

1) zadań ustawowych służb Parku;

2) zadań ustawowych organów mających wpływ na użytkowanie terenu Parku poprzez wydawane decyzje czy też akty prawa miejscowego, w tym między innymi: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich, wojewody pomorskiego, Wód Polskich i innych;

3) działań podmiotów sprawujących nadzór lub zarządzających gruntami w Parku oraz właścicieli gruntów, które nie powinny zakłócać realizacji celów ochrony Parku;

4) współpracy w/w podmiotów i organów.

Rozdział 6
Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych

§19.

1. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowych lub zmienianych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo:
   1) związane z lokalizowaniem zainwestowania lub zabudowy:
      a) lokalizowanie zainwestowania, w tym zabudowy, co do zasady w granicach stref: BM_IV_3, 5, BM_V_1-2, BM_VI_1-4, w granicach których dopuszcza się różne formy zainwestowania lub zabudowy, z uwzględnieniem:
         – ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,
         – wyznaczenia obszarów zwartej zabudowy miast i wsi wyłącznie w obrębie stref oznaczonych w planie ochrony jako BM_VI_1-4,

- parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych określonych w § 20 ust. 2 pkt 7 lit. a,
- dążenia przy planowaniu nowego zainwestowania do nierozpraszania zabudowy i uzupełniania w pierwszej kolejności luk między zabudową,
- ograniczenia wyznaczania nowych kierunków zmian w przeznaczeniu terenów związanych z intensyfikacją zagospodarowania, w szczególności rekreacyjnego i turystycznego,
- planowania rozwiązań transportowych, w tym transportu zbiorowego oraz rozwiązań infrastrukturalnych w dostosowaniu do istniejącego zagospodarowania i tranzytowej roli Parku,
- wprowadzania na terenach zainwestowania lub zabudowy terenów zieleni, w zależności od uwarunkowań: towarzyszącej, izolacyjnej i ekologiczno-łącznikowej,
- wykluczenia lokalizacji ferm produkcji trzody chlewnej i drobiu w liczbie powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), oraz niedopuszczanie do lokalizowania ferm chowu gatunków uznanych za inwazyjne,
- niedopuszczanie do lokalizacji obiektów i urządzeń odnawialnych źródeł energii o mocy > 100kW,

b) lokalizowanie reklam i szyldów na następujących warunkach z uwzględnieniem uchwał krajobrazowych:

- nielokalizowanie na terenie Parku reklam i szyldów LED,
- nielokalizowanie na terenach niezabudowanych i zabudowanych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej reklam,
- ograniczenie na terenach zabudowanych położonych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej wielkości szyldów do 2 m^2 i ujednolicenie wzorów graficznych szyldów,
- ograniczenie na terenach zabudowanych innych niż strefy ochrony konserwatorskiej wielkości reklam i szyldów do 2 m^2 i ujednolicenie wzorów graficznych szyldów,

c) zachowanie charakteru tradycyjnych i otwartych krajobrazów rolnych Małej i Dużej Polany Wejherowskiej, polan śródleśnych oraz dolin rzecznych;

2) związane z opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

a) objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenów nieposiadających aktualnie planów miejscowych, w tym w pierwszej kolejności obszarów położonych w granicach stref C_VII; preferowanie opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla dużych jednostek rangi obrębu ewidencyjnego (wsi lub dzielnic miasta) tworzących spójną całość,

b) zachowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych określonych w § 20 ust. 2 pkt 7 lit. a;

3) związane z wyznaczaniem terenów przeznaczonych do zalesień:

a) tworzenie zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenie zwartego systemu przyrodniczego, łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych,

b) przyjęcie za obszary dopuszczalnych zalesień terenów łączących istniejące kompleksy leśne, które spełniają lub potencjalnie mogą spełniać funkcje korytarzy migracji zwierząt,

c) niedopuszczenie zalesień w strefach BM_VII_1 oraz na innych stwierdzonych siedliskach występowania chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt charakterystycznych dla ekosystemów nieleśnych;

4) związane z organizacją rekreacji i wypoczynku:

a) organizacyjne ukierunkowanie rekreacji i wypoczynku, z ograniczeniem jej rozwoju na terenach leśnych Parku,

b) urządzanie w razie potrzeby infrastruktury technicznej rekreacji i wypoczynku ograniczające możliwość bezpośredniego i pośredniego niszczenia gleb, roślinności leśnej i rzeźby terenu,

c) wykluczenie form rekreacji i wypoczynku, które znacząco oddziałują na gleby, rzeźbę terenu oraz roślinność;

5) związane z preferowaniem i dopuszczeniem następujących typów przeznaczenia terenów zainwestowanych:

a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,

b) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – jedynie na terenach istniejącej zabudowy wielorodzinnej i przeznaczonych pod tę zabudowę w obowiązujących w dniu uchwalenia planu ochrony Parku miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

c) zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, w tym zabudowa usług agroturystycznych,

d) zabudowa obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,

e) zabudowa dla potrzeb sportu i rekreacji,

f) zabudowa letniskowa,

g) zabudowa usługowa, z wyłączeniem wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,

h) zabudowa produkcyjna, składów i magazynów – jedynie na terenach istniejącej zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów oraz przeznaczonych pod tę zabudowę w obowiązujących w dniu uchwalenia planu ochrony Parku miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i wydanych do dnia uchwalenia planu ochrony Parku decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,

i) zabudowa infrastruktury drogowej i technicznej.

2. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowym lub zmienianym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wejherowo: w granicach strefy BM_VII_3_1-2 odstąpienie od kierunkowego rozwoju zabudowy na części terenów obrębów ewidencyjnych Reszki i Bieszkowice z dopuszczeniem ekstensywnej zabudowy zagrodowej, w obszarach kolidujących z celami ochrony Parku, ze względu na wyznaczone strefy ochrony otwartego krajobrazu rolniczego.

3. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowych lub zmienianych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczące eliminacji zagrożeń zewnętrznych, obowiązujące na terenie otuliny Parku oraz terenach przyległych do granic Parku poza otuliną w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo:

1) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk dla przeciwdziałania zagrożeniom zewnętrznym degradacji walorów widokowych leśnej strefy krawędziowej Parku ustala się zewnętrzne strefy ochrony ekspozycji strefy krawędziowej Parku C_VIII i formułuje się następujące zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk: planowane zagospodarowanie realizowane jest z uwzględnieniem wpływu na ekspozycję leśnej strefy krawędziowej wysoczyzny w granicach Parku;

2) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud i Wejherowo dla ochrony połączeń ekologicznych z Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Łeby przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie strefy C_VI obejmującej dolinę Gościciny oraz kompleksy lasów, łąk, gruntów

ornych i zadrzewień między Luzinem, Gościcinem, Sopieszynem i Przetoczynem, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp, jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych;

3) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud i Wejherowo dla ochrony połączeń ekologicznych z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie strefy C_VI obejmującej dolinki rzeczne, kompleksy lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień w paśmie Przetoczyno –Sopieszyno – Milwino – Smażyno – Pobłocie, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk oraz stromych zadrzewionych skarp;

4) w zmianach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdynia należy dążyć do odtworzenia połączeń ekologicznych między południową i północną enklawą Parku poprzez działania planistyczne i urządzeniowo-techniczne. Zaleca się w szczególności uwzględnianie w perspektywicznym planowaniu przestrzennym korytarza ekologicznego poprzez odpowiednie kształtowanie klinów zieleni i gospodarkę gruntami w rejonie ul. Wielkopolskiej w Gdyni, z rekomendowaną lokalizacją w rejonie ul. Olgierda, a także zwiększenie udziału zadrzewień mogących mieć funkcję łącznikową;

5) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk należy wprowadzić zapisy dotyczące zachowania funkcji ochrony przyrody: migracyjnej i stabilizującej lokalnych korytarzy ekologicznych dolinek rzecznych łączących Park ze strefą brzegową Morza Bałtyckiego;

6) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo należy wprowadzić zapisy dotyczące ograniczania efektów barierowych w migracjach fauny poprzez budowę przejść dla zwierząt podczas przebudowy i modernizacji drogi ekspresowej S6 i dróg wojewódzkich;

7) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk należy wprowadzić zapisy dotyczące odtwarzania osi i sfer widokowych na teren Parku z punktów widokowych zlokalizowanych poza jego granicami.

§20.

1. Ustala się następujące ogólne zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy do uwzględnienia w nowych lub zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zainwestowanych, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo:

   1) zharmonizowanie nowej zabudowy w zakresie rozplanowania, bryły architektonicznej – formy budynków i geometrii dachów z istniejącą zabudową danej miejscowości, z wyjątkiem obiektów o istotnym znaczeniu kulturowym oraz budynków położonych w obszarach o istotnym znaczeniu kulturowym (strefy BK_IV_1), a także budynków wymagających zindywidualizowanej formy, uzasadnionych względami technologicznymi;

   2) w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i jednorodzinnej z usługami dopuszczenie wyłącznie jednego budynku mieszkalnego na działce budowlanej, a w zabudowie letniskowej dopuszczenie wyłącznie jednego budynku zamieszkania letniskowego na jednej działce budowlanej;

   3) nieprzekraczanie maksymalnej wysokości zabudowy w stosunku do zabudowy w sąsiedztwie, z wyjątkiem obiektów technicznych uzasadnionych względami technologicznymi, z zastrzeżeniem wskaźników określonych w § 20 ust. 2 pkt 7 lit. a;

   4) podnoszenie standardu architektonicznego i użytkowego obiektów budowlanych z uwzględnieniem zachowania cech historycznych i tradycyjnych zabudowy wiejskiej na terenach wsi i miejskiej na terenach miast;

   5) niedopuszczanie do lokalizacji w strefie 100 m od zbiorników wodnych i cieków obiektów budowlanych, a także innych obiektów, urządzeń i instalacji mogących tworzyć dominanty krajobrazowe degradujące walory fizjonomiczne wodnych wnętrz krajobrazowych;

   6) preferowanie uzupełniania i przekształcania istniejących układów osadniczych poprzez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługi publiczne, usługi komercyjne obsługi mieszkańców i tereny zieleni;

   7) preferowanie realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, letniskowej i siedliska w zabudowie zagrodowej w formie zabudowy wolnostojącej i niedopuszczanie do realizacji zabudowy szeregowej;

   8) niedopuszczanie na terenach wiejskich nowej zabudowy wielorodzinnej;

   9) preferowanie na terenach wiejskich budynków spełniających standardy tradycyjnego budynku wsi kaszubskiej, tj.:

a) rzut prostokątny budynku 1:2 – 1:1,5,

b) obiekt parterowy (poziom 0,00 na wysokości maksymalnie 0,5 m,

c) dopuszczalne użytkowe poddasze, w tym z umieszczoną osiowo facjatą,

d) dach dwuspadowy, wysoki, o nachyleniu połaci 45°, symetryczny;

10) preferowanie zespołów zabudowy mieszkaniowej i letniskowej do 20 działek w zespole oraz:

a) realizacja w obrębie zespołów zabudowy ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych i zieleni,

b) ujednolicenie kształtu i kolorystyki budynków oraz rodzaju ogrodzeń w ramach poszczególnych zespołów zabudowy, preferowanie kamienia lokalnego w ogrodzeniach oraz ogrodzeń drewnianych,

c) izolowanie zielenią zespołów zabudowy,

d) ograniczenie ekspozycji nowej zabudowy od strony ciągów i punktów widokowych na teren i z terenu Parku;

11) preferowanie dla obiektów budowlanych kolorów neutralnych o niskim stopniu nasycenia, tj. bieli, jasnoszarego, pastelowych beżów, zieleni, żółtego lub pomarańczowego;

12) zachowanie istniejących drzew i zadrzewień niekolidujących z zabudową, o ile nie stoi to w sprzeczności z przepisami odrębnymi;

13) stosowanie zieleni o charakterze, w zależności od potrzeb, izolacyjno-krajobrazowym, łącznikowo-ekologicznym, rekreacyjno-wypoczynkowym lub towarzyszącym z wykorzystaniem rodzimych gatunków dostosowanych siedliskowo;

14) wykluczenie ogrodzeń z betonowych prefabrykatów, preferowanie ogrodzeń z naturalnego lokalnego kamienia oraz drewnianych;

15) preferowanie następujących warunków kształtowania terenów usługowych:

a) izolowanie zabudowy zielenią,

b) ograniczenie ekspozycji nowej zabudowy od strony ciągów i punktów widokowych na i z terenu Parku,

c) zachowanie istniejących zadrzewień wysokich, w tym grup drzew, alej i szpalerów oraz okazałych soliterów,

d) zachowanie istniejących elementów tradycyjnego budownictwa, nawiązywanie do tych elementów w nowej zabudowie,

e) zapewnienie właściwej liczby miejsc parkingowych/postojowych,

f) preferowanie stosowania nowoczesnych technologii ograniczających zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło,

g) dopuszczenie dla nowych obiektów zabudowy usług turystyki i rekreacji maksymalnie 30 miejsc noclegowych w jednym zespole zabudowy (obiekcie),

h) preferowanie rozwoju zabudowy turystycznej nawiązującej do agroturystyki i małych rodzinnych pensjonatów;

16) wykluczenie lokalizowania ferm produkcji trzody chlewnej i drobiu w liczbie powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) oraz niedopuszczenia lokalizowania ferm chowu gatunków uznanych za inwazyjne;

17) zachowanie istniejącej zabudowy rolnej z możliwością jej rozbudowy, przebudowy, podnoszenia standardu użytkowego i technicznego przy stosowaniu następujących zasad:

a) zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania, w tym przede wszystkim funkcji zabudowy,

b) dopuszczenia funkcji uzupełniających funkcję rolniczą w postaci agroturystyki i lokalnego przetwórstwa własnych produktów rolnych,

c) dopuszczenie przekształcenia zabudowy zagrodowej i adaptacji do funkcji mieszkalnictwa jednorodzinnego z usługami i agroturystyki, a także zabudowy letniskowej,

d) zachowania istniejących warunków zabudowy, w tym przede wszystkim nieprzekraczania obowiązujących: maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, określonych w §20 ust. 2 pkt 7 lit. a;

18) dopuszczenia nowych szlaków turystycznych, w szczególności szlaków pieszych, tras rowerowych i ścieżek dydaktycznych w miejscach nie kolidujących z celami ochrony Parku, z określeniem podstawowych form zagospodarowania w postaci: infrastruktury służącej kanalizowaniu ruchu turystycznego (w tym utwardzonych nawierzchni naturalnych, stojaków na rowery, tablic informacyjnych, edukacyjnych, urządzonych miejsc odpoczynku na szlakach i innych urządzeń turystycznych nietworzących dominant krajobrazowych degradujących walory krajobrazowe).

2. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy do uwzględnienia w nowych lub zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zainwestowanych, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie wybranych stref Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej:

1) dla stref BK_I_1-4:

   a) dopuszcza się utrzymanie istniejących parkingów istotnych dla obsługi ruchu turystycznego na terenach leśnych,

   b) dopuszcza się lokalizację infrastruktury służącej czynnej ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych,

   c) dopuszcza się utrzymanie i modernizację istniejącej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej;

2) dla stref BK_IV_1-4:

   a) zachowuje się i eksponuje historyczne układy przestrzenne zabudowy z komponowaną zielenią towarzyszącą oraz tradycyjnymi ogrodzeniami i małą architekturą,

   b) chroni się ochroną bierną i czynną zabytkowe cechy obiektów architektonicznych i budownictwa oraz strefy i obiekty ochrony archeologicznej,

   c) utrzymuje się komponowane układy zieleni cmentarnej, parkowej, przydrożnej, śródpolnej;

3) dla stref BM_IV_3:

   a) poddaje się rewaloryzacji historyczno-zabytkowo-przestrzenne założenie komponowanego krajobrazu Doliny Radości, obejmujące zachowanie elementów zabudowy i roślinności, w tym użytkowej sadów, o charakterze zabytkowym, usunięcie odpadów, obiektów i urządzeń dysharmonijnych, odtworzenie i wyeksponowanie zabytkowych założeń infrastruktury wodnej, poprawę układu komunikacyjnego, zachowanie trawiastych powierzchni przedpoli ekspozycji i pasm zadrzewień przypotokowych,

   b) proponuje się objęcie ochroną w postaci parku kulturowego;

4) dla stref BM_IV_4:

   a) urządza się infrastrukturę punktów widokowych w sposób ograniczający niszczenie gleb, naturalnej rzeźby terenu i roślinności,

   b) odtwarza się i utrzymuje występujące wcześniej osie i sfery widokowe z punktów widokowych pod warunkiem braku kolizji z innymi celami Parku;

5) dla stref BM_IV_5:

   – BM_IV_5a:

      a) utrzymuje się aktualną sieć szlaków turystycznych, rekreacyjnych i ścieżek edukacyjnych,

b) dopuszcza się modernizację istniejących szlaków i ścieżek z zachowaniem naturalnej nawierzchni (drewno, kamień, kruszywo),

– BM_IV_5b:

a) dopuszcza się utrzymanie istniejących parkingów śródleśnych, miejsc odpoczynku, punktów widokowych i innej istniejącej infrastruktury udostępniającej i turystycznej dla obsługi ruchu turystycznego i rekreacyjnego,

b) dopuszcza się modernizację istniejącej infrastruktury z wykorzystaniem naturalnych materiałów (drewno, kamień, kruszywo);

6) dla stref BM_V_1-2:

a) zapewnia się poprawę warunków migracji fauny przy przekraczaniu barier migracyjnych poprzez wykorzystanie odpowiednich rozwiązań przyrodniczych i technicznych,

b) zapewnia się podczas projektowania, budowy, przebudowy dróg, linii kolejowych i ciągów infrastruktury technicznej zachowanie i odtwarzanie warunków łączności ekologicznej, w tym budowę przejść dla zwierząt, a także odpowiednich warunków naprowadzania na przejścia i izolacji w miejscach bez przejść,

c) utrzymuje się obiekty i urządzenia służące migracji fauny;

7) dla stref BM_VI_1, BM_VI_2, BM_VI_3 i BM_VI_4:

a) ustala się następujące parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne dla wyodrębnionych typów zabudowy, ujętych w poniższej tabeli, z wyjątkiem obiektów i obszarów o istotnym znaczeniu kulturowym wskazanych w rozdziale 7:

Typ zabudowy	**Minimalna wielkość działki budowlanej [m^2]**	**Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]**	**Maksymalna intensywność zabudowy**	**Maksymalna wysokość budynków [m]**
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	1000	60	0,5	10
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami oraz mieszkaniowo-usługowa	1000	40	0,8	10
zabudowa letniskowa	1000	75	0,3	8

Typ zabudowy	**Minimalna wielkość działki budowlanej [m^2]**	**Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]**	**Maksymalna intensywność zabudowy**	**Maksymalna wysokość budynków [m]**
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	2000	30	1,0	12
zabudowa zagrodowa	2000	30	1,2	12
zabudowa usługowa i usług obsługi rolnictwa	2000	30	1,2	12

b) określone w pkt a) parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne nie naruszają uprawnień nabytych na podstawie ustaleń obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały w sprawie planu ochrony miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ostatecznych decyzji administracyjnych,

c) określone w powyższej tabeli parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne nie dotyczą nieruchomości zabudowanych, gdzie dopuszcza się w przypadku zmiany sposobu zagospodarowania, w tym przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy istniejących budynków, zachowanie dotychczasowych parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych, bez możliwości ich zwiększenia ponad wielkości określone w pkt a),

d) nie określa się szczególnych parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych dla innych typów zabudowy istniejącej lub planowanej – obowiązują ogólne zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy,

e) dla obiektów i obszarów o istotnym znaczeniu kulturowym oraz budynków położonych w obszarach o istotnym znaczeniu kulturowym, wskazanych w załączniku nr 2 do uchwały, obowiązują parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne określone każdorazowo w wytycznych konserwatorskich właściwego konserwatora zabytków lub w analizie historyczno-kulturowej sporządzanej w trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sporządzanych dla terenów rolnych i leśnych oraz wód powierzchniowych wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo:

1) nie dopuszcza się do realizacji nowej zabudowy na terenach rolnych, z wyjątkiem przypadków uregulowanych przepisami odrębnymi w odniesieniu do zabudowy służącej gospodarce rolnej;

2) nie dopuszcza się nowej zabudowy na terenach leśnych, z wyjątkiem przypadków uregulowanych przepisami odrębnymi lub obiektów związanych z funkcjami ochronnymi Parku, w tym ochroną czynną, edukacją ekologiczną Parku, gospodarką leśną, ochroną przeciwpożarową i innymi funkcjami dotyczącymi bezpieczeństwa publicznego, realizacją małej architektury na potrzeby turystyki (np. wiaty, ławki itp.);

3) ogranicza się grodzenie działek pozostających w użytkowaniu rolniczym lub leśnym do przypadków wynikających z technologii chowu lub hodowli;

4) na terenach nieleśnych w sąsiedztwie lasów nie realizuje się zabudowy w strefie do 30 m od granicy lasu;

5) nie dopuszcza się do grodzenia brzegów jezior i cieków;

6) na terenach leśnych nie realizuje się budowy nowych dróg kołowych oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej, z wyjątkiem inwestycji służących gospodarce leśnej i ochronie przyrody;

7) na terenach leśnych urządza się infrastrukturę turystyczną w miejscach dopuszczonych do organizacji, w tym tablic informacyjnych, punktów obserwacji przyrody, punktów widokowych, wiat – w sposób nietworzący dominant krajobrazowych degradujących walory widokowe oraz niezagrażający uruchomieniu procesów niszczących naturalną rzeźbę terenu, gleby, powierzchniowe utwory geologiczne oraz roślinność;

8) w odniesieniu do szlaków turystycznych stosuje się naturalne ziemne nawierzchnie ścieżek pieszych i rowerowych, a w przypadku mostów obiekty drewniane lub kamienne.

4. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sporządzanych dla terenów rolnych i leśnych oraz wód powierzchniowych wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie wybranych stref Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo:

1) dla stref BK_I_1-4:

a) nie dopuszcza się do lokalizacji obiektów budowlanych innych niż związanych z gospodarką leśną, ochroną przyrody lub edukacją ekologiczną,

b) ogranicza się do sieci istniejącej oraz przewidzianej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu

wejścia w życie niniejszej uchwały, ciągi drogowe nie związane wyłącznie z gospodarką leśną, kolejowe i infrastruktury technicznej;

2) dla stref BK_II_1-2:

a) nie dopuszcza się zmiany przeznaczenia łąk na grunty orne oraz ich zalesienia,

b) zachowuje się istniejące układy zieleni śródpolnej, torfowiska, oczka wodne,

c) nie dopuszcza się do zmian w zagospodarowaniu przestrzennym skutkujących osuszaniem łąk i torfowisk,

d) nie dopuszcza się do trwałego grodzenia terenów łąk, z wyjątkiem drewnianych ogrodzeń lub pastuchów elektrycznych właściwych dla zapewnienia bezpieczeństwa zwierząt hodowlanych;

3) dla stref BK_III:

a) nie dopuszcza się do lokalizacji obiektów budowlanych w odległości 100 m od linii brzegowej jezior,

b) nie dopuszcza się do lokalizacji nowych form zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, mogących powodować degradację walorów krajobrazowych w strefach brzegowych jezior,

c) prowadzi się działania do osiągnięcia ujednoliconych form istniejących elementów małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej, z preferowaniem tworzyw naturalnych, w szczególności drewna,

d) nie dopuszcza się sytuowania dominant krajobrazowych zmieniających percepcję wizualną wnętrz krajobrazowych jezior,

e) zachowuje się naturalny charakter linii brzegowej jezior z charakterystyczną roślinnością wodną i przywodną,

f) nie dopuszcza się do prowadzenia prac regulacyjnych naturalnych cieków wodnych, a także prac utrzymaniowych skutkujących degradacją walorów przyrodniczych i funkcji korytarzy ekologicznych,

g) nie dopuszcza się do lokalizacji obiektów hydrotechnicznych skutkujących przerywaniem ciągłości ekologicznej i drożności cieków dla gatunków migrujących bezkręgowców, ryb, płazów i innych zwierząt wykorzystujących wody w czasie migracji,

h) nie dopuszcza się do grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu,

i) nie modyfikuje się stosunków wodnych, z wyłączeniem działań służących ochronie przyrody,

j) zachowuje się istniejące sztuczne zbiorniki wodne, z dopuszczeniem bieżącej konserwacji i remontu związanych z nimi urządzeń wodnych,

k) zachowuje się zadrzewienia i zakrzewienia nadwodne, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu mienia lub osób,

l) nie dopuszcza się do wprowadzania do wód ścieków nieczyszczonych oraz składowania odpadów na brzegach w ramach prowadzenia na podstawie przepisów odrębnych gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej;

4) dla stref BM_III_1-2:

a) dopuszcza się sytuowanie obiektów i urządzeń służących poprawie uwodnienia siedlisk wodnych i podmokłych,

b) odtwarza się obszary bezodpływowe oraz mikroretencję wodną w lasach;

5) dla stref BM_VII_1:

a) nie dopuszcza się do zalesiania,

b) przeciwdziała się naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku leśnym;

6) dla stref BM_VII_2:

a) wyłącza się obszary z form zagospodarowania przekształcających przedpola ekspozycji oraz widok na ich zakończenia z punktów i ciągów widokowych,

b) ogranicza się lokalizację obiektów dysharmonijnych i zaburzających widok, m.in. wysokich obiektów nadziemnej infrastruktury technicznej.

5. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy do uwzględnienia w nowych lub zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, obowiązujące na terenie stref objętych rekomendacjami planu w granicach Parku, otuliny i otoczenia w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo:

1) dla stref C_I_1-29 i C_I_1-32 niedopuszczania do lokalizacji nowych obiektów budowlanych i zalesiania;

2) dla stref C_I_1-30-31 niedopuszczania do lokalizacji nowych obiektów budowlanych z wyłączeniem ekstensywnej zabudowy zagrodowej oraz niedopuszczania do zalesiania;

3) dla stref C_II i C_III:

a) niedopuszczania do lokalizacji budowli i budynków poza strefami wyznaczonymi w obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały

ustanawiającej plan ochrony miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz ostatecznych decyzjach administracyjnych,

b) niedopuszczania do lokalizacji na terenach niezabudowanych i nieprzeznaczonych do zabudowy infrastruktury innej niż związanej z ochroną przyrody lub edukacją ekologiczną, prowadzoną przez służby Parku, Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe lub jednostki samorządu terytorialnego;

4) wyznaczenie stref C_III_1 i C_III_2 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jako stref ochrony konserwatorskiej w rozumieniu art. 19 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i ustalenie w tych strefach ograniczeń, zakazów i nakazów, mających na celu ochronę znajdujących się na tych obszarach zabytków, obejmujących w szczególności:

a) obowiązkowe dostosowywanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie rozplanowania, skali i bryły, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej oraz nawiązywania formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej,

b) ograniczenie wysokości nowo sytuowanych budowli i budynków do wysokości obiektów sąsiadujących,

c) działania odtworzeniowe i rewaloryzacyjne, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków architektury i budownictwa lub ewidencji zabytków;

5) dla stref C_VII:

a) uwzględnienie dla terenów przeznaczonych do zainwestowania, w tym zabudowy, zasad określonych w § 20 ust. 2 pkt 7 lit. a,

b) zachowanie właściwych proporcji pomiędzy obszarami biologicznie czynnymi oraz terenami zainwestowanymi,

c) ograniczenie rozpraszania zabudowy,

d) strefowanie intensywności zabudowy,

e) wyłączenie z zainwestowania terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym, w tym ciągów ekologicznych tworzących lokalny system przyrodniczy, chronionych siedlisk przyrodniczych i stref przedpoli ekspozycji;

6) dla stref C_VIII uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu zachowania cech charakterystycznych dla ekspozycji strefy krawędziowej wysoczyzny,

w szczególności zalesionych stoków wzgórz oraz obiektów i struktur urbanistycznych o cechach zabytkowo-historycznych.

6. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w istniejących lub nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie realizacji infrastruktury technicznej i transportu, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo:

   1) w zakresie infrastruktury technicznej:

      a) kształtowanie obiektów infrastruktury technicznej w sposób umożliwiający migrację roślin, zwierząt i grzybów na etapie realizacji i funkcjonowania,

      b) realizacji inwestycji zgodnie z potrzebami celu publicznego z zastrzeżeniem, że nie mogą one wpłynąć negatywnie na osiągnięcie celów ochrony Parku i zagrażać jego walorom oraz są zgodne z ustaleniami dokumentów planistycznych gmin,

      c) prowadzenia liniowych elementów infrastruktury technicznej w „korytarzach” infrastrukturalnych, w szczególności wykorzystujących pasy rozgraniczające dróg, o ile taki przebieg nie jest sprzeczny z przepisami odrębnymi,

      d) wyposażania istniejących linii i słupów energetycznych linii wysokiego i średniego napięcia zlokalizowanych poza terenami zabudowy w odpowiednie oznakowania zabezpieczające przelatujące ptaki przed kolizjami oraz zabezpieczenia słupów przed wykorzystywaniem ich przez ptaki jako miejsca odpoczynku,

      e) wykluczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych o wysokości >10 m w najwyższym punkcie elektrowni, oraz nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych napięć 110 kV i napięć wyższych w nowych śladach linii z wyłączeniem linii ustalonych w planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień wejścia w życie uchwały planu ochrony,

      f) wykluczenia instalacji biogazowych,

      g) wykluczenia instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy >100kW,

      h) stosowania linii kablowych dla projektowanych, modernizowanych i przebudowywanych sieci elektroenergetycznych,

      i) stosowania w ogrzewaniu budynków systemów niskoemisyjnych i bezemisyjnych,

      j) upowszechniania zastosowania w gospodarstwach domowych odnawialnych źródeł energii, tzw. mikroinstalacji, z wyłączeniem

możliwości sytuowania przydomowych elektrowni wiatrowych o poziomej osi obrotu rotora, a także z ograniczeniami dla zastosowania paneli fotowoltaicznych, w tym wyłączenia z ich lokalizacji w obszarach oraz na obiektach objętych ochroną konserwatorską, a na pozostałym obszarze sytuowania ich w sposób nie degradujący walorów krajobrazowych,

k) dążenia do objęcia w granicach aglomeracji ściekowych 100% obszarów zainwestowanych, wymagających unieszkodliwienia ścieków bytowych zbiorowym systemem kanalizacji sanitarnej, z wyjątkiem przypadków, w których straty dla walorów przyrodniczych Parku i pogorszenie stanu środowiska związane z doprowadzeniem kanalizacji byłyby większe niż korzyści,

l) wykluczenia, poza przypadkami określonymi w pkt k), stosowania przydomowych oczyszczalni ściekowych na obszarach położonych w granicach aglomeracji ściekowych,

m) dążenia do wyprzedzającej budowy zbiorczego systemu odprowadzania ścieków przed uruchomieniem procesów inwestycyjnych na nowych obszarach, w szczególności w granicach aglomeracji ściekowych,

n) gromadzenia, odprowadzenia i unieszkodliwiania odpadów stałych zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób określony w planach gospodarki odpadami oraz we właściwych uchwałach gmin,

o) objęcia wszystkich mieszkańców i użytkowników przestrzeni (w szczególności na terenach rekreacji indywidualnej) zorganizowaną i selektywną zbiórką odpadów komunalnych;

2) w zakresie transportu kołowego i kolejowego:

a) kształtowanie dróg i linii kolejowych w sposób umożliwiający zachowanie ekologicznych powiązań funkcjonalnych, a w szczególności migrację roślin, zwierząt i grzybów na etapie realizacji i funkcjonowania,

b) ograniczenie negatywnych oddziaływań krajobrazowych i środowiskowych dróg lub kolei.

§21.

1. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w nowym planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych Parku:

1) uznanie Parku jako obszaru wyłączonego z lokalizacji nowych linii energetycznych wysokich i najwyższych napięć, poza istniejącym przebiegiem, oraz z lokalizacji elektrowni wiatrowych;

2) uwzględnienie przy przebudowie i rozwoju infrastruktury drogowej dróg ekspresowej i wojewódzkich konieczności zachowania i odtwarzania powiązań ekologicznych fragmentowanego krajobrazu.

2. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w nowym planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych Parku:

1) dla ochrony połączeń ekologicznych z Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Łeby przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie doliny Gościciny oraz kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień między Luzinem, Gościcinem, Sopieszynem i Przetoczynem poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych;

2) dla ochrony połączeń ekologicznych z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie dolinek rzecznych, kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień w paśmie Przetoczyno – Sopieszyno – Milwino – Smażyno – Pobłocie, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.

Załącznik nr 2
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
Planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym

W granicach Parku wskazuje się następujące obiekty o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym:

1) obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz rejestru zabytków archeologicznych:

Kod na mapie w zał. 3	**Strefa w zał. 4**	**Nr w rejestrze**	**Gmina**	**Miejscowość**	**Wpis do rejestru (i dawny nr w rejestrze)**	**Charakterystyka**
AK1_1	BK_IV_1	715	Gdańsk	Gdańsk	20.12.1972, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (592)	Zespół dworski – tzw. Dwór V (Angielski Dwór) / budynek południowy i północny; Gdańsk, ul. Polanki 117
AK1_2	BK_IV_1	16	Gdańsk	Gdańsk	15.11.1947, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (16)	Zespół dworsko-parkowy / tzw. Dwór III (Schopenhauerów) i Park; Gdańsk, ul. Polanki 122 (d. 124)
AK1_3	BK_IV_1	1042	Sopot	Sopot	30.03.1983, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (877)	Zespół pałacowo-parkowy "Stawowie" (pałac, Park); Sopot, Al. Niepodległości 618
AK1_4	BK_IV_1	1043	Sopot	Sopot	30.11.1983, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (894)	Cmentarz żydowski; Sopot, ul. Malczewskiego 32
AK1_5	BK_IV_1	1279	Sopot	Sopot	07.06.1989, Wojewódzki Konserwator	Cmentarz z kaplicą przedpogrzebową – obecnie budynkiem Zarządu Cmentarza

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nr w rejestrze	Gmina	Miejscowość	Wpis do rejestru (i dawny nr w rejestrze)	Charakterystyka
					Zabytków w Gdańsku (1050)	Komunalnego oraz grobowcem rodziny von Herbst; Sopot, ul. Malczewskiego 31-35
AK1_6	BK_IV_1	1284	Sopot	Sopot	05.08.1989, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (1051)	Cmentarz katolicki z kaplicą przedpogrzebową; Sopot, ul. Malczewskiego 18-20
AK1_7	BK_IV_1	1086	Wejherowo	Wejherowo	08.03.1985, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (910)	Założenie architektoniczno-krajobrazowe Kalwarii Wejherowskiej / 26 obiektów; ul. Marynarki Wojennej
AK1_8	BK_IV_1	850	Gdańsk	Gdańsk	14.09.1976, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (730/719)	Układ urbanistyczny Starej Oliwy wraz z zespołem Potoku Oliwskiego
AK1_9	BK_IV_1	936	Sopot	Sopot	12.02.1979, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (771)	Układ urbanistyczno-krajobrazowy miasta Sopotu
AK1_10	BK_IV_1	957	Wejherowo	Wejherowo	26.02.1979, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku (818)	Układ urbanistyczno-krajobrazowy miasta Wejherowa
AK1_11	BK_IV_3	30	Wejherowo	-	4.12.1968	Wczesnośredniowieczne grodzisko w rez. Gałęźna Góra
AK1_12	BK_IV_3	124	Reda	-	23.12.1970	Wczesnośredniowieczne grodzisko Reda – Pieleszewo

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nr w rejestrze	Gmina	Miejscowość	Wpis do rejestru (i dawny nr w rejestrze)	Charakterystyka
AK1_13	BK_IV_3	49	Wejherowo		29.05.1969	Wczesnośredniowieczne cmentarzysko kurhanowe w rez. Gałęźna Góra
AK1_14	BK_IV_3	175	Wejherowo	Zbychowo	22.11.1971	Cmentarzysko płaskie z epoki żelaza
AK1_15	BK_IV_3	271	Gdynia	Gdynia-Witomino	16.12.1975	Cmentarzysko płaskie z epoki żelaza
AK1_16	BK_IV_3	266	Rumia	Rumia	18.12.1984	Cmentarzysko płaskie z epoki żelaza

2) obiekty wpisane do ewidencji zabytków:

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK1_1a	BK_IV_2	Dwór V (Angielski) - budynek północny	Gdańsk	Gdańsk	ul. Polanki 117	Zespól dworsko-parkowy: dwór V (Angielski), obecnie Szpital Marynarki Wojennej
AK1_1b	BK_IV_2	Dwór V (Angielski) - budynek południowy	Gdańsk	Gdańsk	ul. Polanki 117	Zespół dworsko-parkowy: dwór V (Angielski), obecnie Szpital Marynarki Wojennej
AK1_1c	BK_IV_2	Dwór V – Park	Gdańsk	Gdańsk	ul. Polanki 117	Zespół dworsko-parkowy: dwór V (Angielski), obecnie Szpital Marynarki Wojennej
AK1_2a	BK_IV_2	Ogród z grotą widokową	Gdańsk	Gdańsk	ul. Polanki	Ogród z grotą widokową (dwór III - Schopenhauerów, ul. Polanki 122)

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK1_4a	BK_IV_2	Brama ogrodzenia cmentarza żydowskiego	Sopot	Sopot	ul. Malczewskiego 32	Brama ogrodzenia cmentarza żydowskiego
AK1_5a	BK_IV_2	Kaplica przedpogrzebowa na dawnym cmentarza ewangelickiego	Sopot	Sopot	ul. Malczewskiego 31	Kaplica przedpogrzebowa cmentarza ewangelickiego, obecnie budynek Zarządu
AK1_5b	BK_IV_2	Kaplica grobowa rodziny von Herbst na cmentarzu ewangelickim	Sopot	Sopot	ul. Malczewskiego 31-35	Kaplica grobowa rodziny von Herbst na cmentarzu ewangelickim, obecnie komunalnym
AK1_5c	BK_IV_2	Kaplica cmentarza ewangelickiego, obecnie kościół	Sopot	Sopot	ul. Malczewskiego 35	Kaplica cmentarna cm. ewangelickiego, obecnie kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa
AK1_6a	BK_IV_2	Kaplica pogrzebowa cmentarza katolickiego	Sopot	Sopot	ul. Malczewskiego 18-20	Kaplica pogrzebowa cmentarza katolickiego
AK1_6a	BK_IV_2	Brama główna cmentarza katolickiego	Sopot	Sopot	ul. Malczewskiego 18-20	Brama główna cmentarza katolickiego
AK1_6b	BK_IV_2	Brama II cmentarza katolickiego	Sopot	Sopot	ul. Malczewskiego 18-20	Brama II cmentarza katolickiego
AK2_01	BK_IV_2	Kaplica na terenie cmentarza	Gdynia	Gdynia	ul. Pelplińska	Kaplica cmentarna na terenie cmentarza Leszczynki

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_02	BK_IV_2	Kapliczka przydrożna, wiejska	Wejherowo	Nowy Dwór Wejherowski	narożnik ul Szkolnej/Wejherowskiej	Kapliczka, dz. nr 9/33, róg ul. Szkolnej
AK2_03	BK_IV_2	Kapliczka przydrożna	Szemud	gm. Szemud	obok drogi Szemud-Sopieszyno	Kapliczka Matki Boskiej Bolesnej, przy drodze wojewódzkiej z Przetoczyna do Szemudu
AK2_04	BK_IV_2	Krzyż przy stawie, drewniany	Wejherowo	Zbychowo	ul. Kamienna	Krzyż, dz. nr 157
AK2_05	BK_IV_2	Cmentarz komunalny	Gdynia	Gdynia	ul. Witomińska	Cmentarz Witomino, dawniej cmentarz gminny, obecnie komunalny
AK2_06	BK_IV_2	Cmentarz komunalny	Gdynia	Gdynia	ul. Pelplińska	Cmentarz Leszczynki, cmentarz katolicki, parafii Świętego Mikołaja
AK2_07	BK_IV_2	Cmentarz wojskowy	Wejherowo	Biała	kwatery w lesie	Cmentarz wojskowy I Morskiego Pułku, polegli IX1939
AK2_08	BK_IV_2	Budynek mieszkalny ALP	Gdańsk	Gdańsk	ul. Bytowska 6	Leśniczówka
AK2_09	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Gdańsk	Gdańsk	ul. Bytowska 6	Budynek gospodarczy ALP
AK2_10	BK_IV_2	Dawna leśniczówka Głodówko	Wejherowo	Łężyce	ul. Dębowa 15	Dawna leśniczówka Głodówko
AK2_11	BK_IV_2	Budynek gospodarczy d. leśniczówki Głodówko	Wejherowo	Łężyce	ul. Dębowa 15	Budynek gospodarczy w zespole leśniczówki

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_12	BK_IV_2	Dawna leśniczówka Wyspowo	Wejherowo	Gniewowo	ul. Cystersów 43 (d. 22)	Dawna leśniczówka Wyspowo
AK2_13	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Gniewowo	ul. Cystersów 43 (d. 22)	Budynek gospodarczy w zespole leśniczówki
AK2_14	BK_IV_2	Dawna leśniczówka Gniewowo	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera 17a	Budynek gospodarczy w zespole leśniczówki I
AK2_15	BK_IV_2	Budynek gospodarczy w zespole dawnej leśniczówki	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera 17b	Budynek mieszkalny, dawna leśniczówka
AK2_16	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera 17b	Pralnia, obecnie budynek gospodarczy
AK2_17	BK_IV_2	Dawny budynek nadleśnictwa Gniewowo	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera 2	Starodrzew i teren zespołu leśniczówki II (dawna siedziba nadleśnictwa)
AK2_18	BK_IV_2	Hydrofornia	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera 2	Hydrofornia w zespole leśniczówki II
AK2_19	BK_IV_2	Stodola w zespole leśniczówki	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera 2	Stodoła w zespole leśniczówki II
AK2_20	BK_IV_2	Dawna leśniczówka Marianowo	Wejherowo	Gniewowo	ul. Spacerowa 25	Dawna leśniczówka Marianowo + starodrzew
AK2_21	BK_IV_2	Dom rodzinny księdza Heyke	Wejherowo	Bieszkowice	ul. ks. Heyke 1	Dawny budynek mieszkalny, konstrukcja szachulcowa

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_22	BK_IV_2	Chata ze strzechą	Wejherowo	Zbychowo	ul. Kamienna 1	Budynek mieszkalny (strzecha), w stanie ruiny
AK2_23	BK_IV_2	Budynek dawnej szkoły	Wejherowo	Bieszkowice	ul. Szkolna 4	Budynek dawnej szkoły, obecnie biblioteka
AK2_24	BK_IV_2	Budynek dawnej szkoły	Wejherowo	Zbychowo	ul. Spacerowa 2	Budynek dawnej szkoły
AK2_25	BK_IV_2	Budynek gospodarczy przy dawnej szkole	Wejherowo	Zbychowo	ul. Spacerowa 2	Budynek gospodarczy
AK2_26	BK_IV_2	Budynek dawnej szkoły	Wejherowo	Reszki	Reszki 18	Dawny bud. Szkolny (obecnie mieszkalny i świetlica)
AK2_27	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Reszki	Reszki 18	Budynek gospodarczy
AK2_28	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Reszki	Reszki 3	Budynek mieszkalny, dz. nr 45/4
AK2_29	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Reszki	Reszki 3	Budynek gospodarczy, dz. nr 45/4
AK2_30	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Bieszkowice	ul. Gdańska 59	Budynek mieszkalny
AK2_31	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Bieszkowice	ul. Lipowa 2	Budynek mieszkalny
AK2_32	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Bieszkowice	Trakt Konny 21	Budynek mieszkalny – aktualnie rozebrany
AK2_33	BK_IV_2	Budynek dawnej szkoły (i poczty)	Wejherowo	Gniewowo	ul. Spacerowa 2	Szkoła

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_34	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera 1	Budynek gospodarczy
AK2_35	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Wejherowo	ul. Roszczynialskiego 6	Dawna leśniczówka Śmiechowo
AK2_36	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	ul. Bytowska 3	Budynek mieszkalny
AK2_37	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	ul. Bytowska 3a	Budynek mieszkalny
AK2_38	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	ul. Bytowska 3b	Budynek mieszkalny
AK2_39	BK_IV_2	Dawna restauracja	Gdańsk	Gdańsk	ul. Bytowska 5a	Dawna restauracja
AK2_40	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	ul. Spacerowa 2	Dom
AK2_41	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	ul. Spacerowa 3	Dom
AK2_42	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Gdańsk	Gdańsk	ul. Spacerowa 3	Budynek gospodarczy
AK2_43	BK_IV_2	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	ul. Spacerowa 4	Dom
AK2_44	BK_IV_2	Budynek gospodarczy	Gdańsk	Gdańsk	ul. Spacerowa 4	Budynek gospodarczy
AK2_45	BK_IV_2	Zespól Młyna Prochowego	Gdańsk	Gdańsk	ul. Kościerska 12	Zespól Młyna Prochowego, dawny młyn na Potoku Prochowym

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_46	BK_IV_2	Przepust kolejowy nad rzeką Kaczą, Krykulec II	Gdynia	Gdynia	-	Przepust kolejowy nad rzeka Kacza, Krykulec, Krykulec II, Mały Kack
AK2_47	BK_IV_2	Dawny przepust kolejowy nad rzeka Kacza, Krykulec	Gdynia	Gdynia	rez. Kacze Łęgi (ul. Olkuska)	Przepust kolejowy nad rzeka Kacza, Krykulec, Mały Kack
AK2_48	BK_IV_2	Przepust sklepiony	Gdynia	Gdynia	-	Przepust sklepiony przy obwodnicy pomiędzy wiaduktem kolejowym WK6 a nastawnia GWK1, Wielki Kack
AK2_49	BK_IV_2	Przepust sklepiony	Gdynia	Gdynia	-	Przepust sklepiony przy obwodnicy pomiędzy wiaduktem kolejowym WK6 a nastawnia GWK1, Wielki Kack
AK2_50	BK_IV_2	Wiadukt drogowy	Gdynia	Gdynia	koło osady Tasza, Wielki Kack	Wiadukt drogowy pomiędzy źródłem Marii a Osowa, koło osady Tasza, Wielki Kack
AK2_51	BK_IV_2	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14
AK2_52	BK_IV_2	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14
AK2_53	BK_IV_2	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14
AK2_54	BK_IV_2	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14

Kod na mapie w zał. 3	Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_55	BK_IV_2	Rów przeciwczołgowy	Gdynia	Gdynia	Grabówko – Redłowo	Rów przeciwczołgowy (prowadzi z Grabówka do Redłowa)
AK2_56	BK_IV_2	Zespół studni	Gdańsk	Gdańsk	Dolina Radości	Zespół studni wraz ze studnią zbiorczą ujęcia Dolina Radości położony na terenie dz. nr 126 obr. 009, Dolina Radości (przy Drodze Węglowej)
AK2_57	BK_IV_1	Układ ruralistyczny wsi	Wejherowo	Reszki	Reszki	Układ ruralistyczny wsi Reszki

3) Inne obiekty lub obszary o istotnych wartościach historycznych i kulturowych:

Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_1	Układ ruralistyczny wsi Reszki	Reszki	Reszki	Reszki – wieś	Układ ruralistyczny wsi Reszki (układ wpisany do ewidencji zabytków gminy Wejherowo – AK2_57)	C_III_1_01
BM_IV_1	Układ ruralistyczny wsi Zbychowo	Zbychowo	Zbychowo	Zbychowo – wieś	Układ ruralistyczny wsi Zbychowo	C_III_1_02
BM_IV_1	Układ ruralistyczny wsi Gniewowo	Wejherowo	Gniewowo	Gniewowo – wieś	Układ ruralistyczny wsi Gniewowo	C_III_1_03
BM_IV_1	Historyczny układ przestrzenny ścieżek spacerowych i szlaków turystycznych	Sopot, Gdańsk	Sopot, Gdańsk	Lasy Oliwsko-Sopockie	Historyczny układ przestrzenny ścieżek spacerowych i szlaków turystycznych	C_III_1_04

Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2	Kaplica z figurą Matki Bożej Brzemiennej z 1790 r.	Gdańsk	Gdańsk	ul. Matemblewska	Obiekt w ramach sanktuarium Matemblewo	C_III_2_01
BM_IV_2	Kapliczka	Gdańsk	Gdańsk –Oliwa	ul. Spacerowa	Kapliczka przydrożna	C_III_2_02
BM_IV_2	Krzyż metalowy	Gdynia	Gdynia	okolice ul. Elbląskiej	Krzyż metalowy z wkomponowanym wcześniejszym krzyżem drewnianym	C_III_2_03
BM_IV_2	Krzyż drewniany	Wejherowo	Bieszkowice – Pińskie	Pińskie	Krzyż drewniany przydrożny, na północ od wsi	C_III_2_04
BM_IV_2	Krzyż drewniany	Wejherowo	Bieszkowice	ul. Gdańska/ Szkolna	Krzyż drewniany przydrożny, 1998 rok	C_III_2_05
BM_IV_2	Pomnik Bitwy Oliwskiej	Gdańsk	Gdańsk -Oliwa	Wzgórze Pachołek	Na cokole dawnego pomnika cesarzowej Luizy, pomnik Bitwy Oliwskiej	C_III_2_06
BM_IV_2	Pomnik Wilhelma I Hohenzollerna	Rumia	Rumia	Droga leśna	Obelisk upamiętniający wizytę cesarza	C_III_2_07
BM_IV_2	Pomnik Teodora Bolduana	Wejherowo		Rezerwat Gałęźna Góra	Głaz pamiątkowy upamiętniający zamordowanego w 1939 r. burmistrza Wejherowa	C_III_2_08
BM_IV_2	Dawna leśniczówka Gołębiewo	Gdynia	Gdynia - Wielki Kack	Gołębiewo 1	Dawna leśniczówka	C_III_2_09
BM_IV_2	Leśniczówka Stara Pila	Rumia	Rumia	ul. Łąkowa 58	Leśniczówka	C_III_2_10
BM_IV_2	Dawna leśniczówka Zbychowo	Rumia	Rumia	Leśniczówka Zagorze 1 (Redzka)	Dawna leśniczówka	C_III_2_11

Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2	Leśniczówka Kamień	Szemud	Kamień	Okuniewo 1	Leśniczówka	C_III_2_12
BM_IV_2	Leśniczówka Sopot	Sopot	Sopot	Leśna Polana 1	Leśniczówka	C_III_2_13
BM_IV_2	Budynek gospodarczy, strzecha	Wejherowo	Bieszkowice – Pińskie	Pińska 14	Stodoła kryta strzechą	C_III_2_14
BM_IV_2	Wieża nabieżnikowa	Gdańsk	Gdańsk	Lasy Oliwskie	Kratownicowa wieża naprowadzająca do dawnego lotniska Wrzeszcz	C_III_2_15
BM_IV_2	Cmentarz żołnierzy radzieckich i niemieckich	Sopot	Sopot	Wzgórze Olimpijskie	Cmentarz żołnierzy radzieckich i niemieckich	C_III_2_16
BM_IV_2	Cmentarz żołnierzy radzieckich	Wejherowo	Wejherowo		Cmentarz żołnierzy radzieckich	C_III_2_17
BM_IV_2	Droga brukowana z Redy do Gniewowa	Reda, Wejherowo	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_18
BM_IV_2	Droga brukowana na SW od Rumii	Rumia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_19
BM_IV_2	Droga brukowana nad Zagórską Strugą	Rumia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_20
BM_IV_2	Droga brukowana na krawędzi doliny Zagórskiej Strugi	Rumia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_21

Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2	Droga brukowana w leśn. Kamień	Wejherowo-Szemud	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_22
BM_IV_2	Droga brukowana koło Krykulca	Gdynia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_23
BM_IV_2	Krzyż drewniany	Rumia	Rumia	Młyńska	Krzyż przydrożny	C_III_2_24
BM_IV_2	Betonowy próg na rzece Kacza	Gdynia	Karwiny	W sąsiedztwie linii kolejowej	Pozostałość betonowego progu na rzece Kacza	C_III_2_25
BM_IV_2	Bezimienna mogiła z żelaznym krzyżem	Rumia	Rumia	Droga do leśniczówki Zbychowo	Bezimienna mogiła z żelaznym krzyżem	C_III_2_26
BM_IV_2	Bezimienna mogiła z żelaznym krzyżem	Rumia	Rumia	Dolina Zagórskiej Strugi	Niebieski krzyż na mogile	C_III_2_27
BM_IV_2	Bezimienne mogiły	Sopot	-	Lasy sopockie, Wilczy Parów	Prawdopodobnie groby żołnierzy niemieckich z roku 1945	C_III_2_28
BM_IV_2	Bezimienny pomnik	Rumia	Rumia	Droga do leśniczówki Zbychowo	Pomnik przy drodze leśnej ("polegli w 39")	C_III_2_29
BM_IV_2	Dawna siedziba nadleśnictwa	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	ul. Bytowska 5	Budynek dawnej siedziby nadleśnictwa Oliwa	C_III_2_30
BM_IV_2	Dawna skocznia narciarska	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	Lasy Oliwskie	Miejsce po skoczni narciarskiej z okresu międzywojennego	C_III_2_31
BM_IV_2	Wielka Gwiazda	Sopot	Sopot	Lasy Sopockie	Skrzyżowanie leśnych dróg i szlaków turystycznych, pozostałości ruin	C_III_2_32

Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
					restauracji zniszczonej w roku 1945	
BM_IV_2	Kamienny obelisk z krzyżem	Gdynia	Pustki Cisowskie	Teren leśny	Pomnik ofiar pól minowych	C_III_2_33
BM_IV_2	Kapliczka	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	ul. Tatrzańska	Kapliczka z roku 2018 w miejscu dawnej kapliczki	C_III_2_34
BM_IV_2	Figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej	Gdynia	Bernadowo	ul. Bernadowska 1c	Figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej	C_III_2_35
BM_IV_2	Kościół pod wezwaniem Matki Bożej, droga krzyżowa, Dom Samotnej Matki	Gdańsk	Gdańsk	ul. Matemblewska	Obiekt w ramach sanktuarium Matemblewo	C_III_2_36
BM_IV_2	Krzyż drewniany	Wejherowo	Gniewowo	ul. Wejhera	Krzyż drewniany obok kaplicy św. Huberta, 2008	C_III_2_37
BM_IV_2	Krzyż drewniany	Wejherowo	Gniewowo	Naprzeciwko ul. Spacerowej 17	Krzyż drewniany przydrożny	C_III_2_38
BM_IV_2	Krzyż drewniany	Wejherowo	Bieszkowice	ul. Gdańska/ Konny Szlak	Krzyż z 1989	C_III_2_39
BM_IV_2	Krzyż i kapliczka Matki Boskiej	Szemud	Grabowiec	Okolice Monasteru w Grabowcu	Krzyż i kapliczka Matki Boskiej z modlitwą	C_III_2_40
BM_IV_2	Krzyż metalowy	Wejherowo	Reszki	Reszki 9	Przy remizie Reszki	C_III_2_41
BM_IV_2	Krzyż metalowy	Wejherowo	Zbychowo	ul. Źródlana	Pod lipą, krzyż metalowy	C_III_2_42

Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2	Krzyż metalowy	Wejherowo	Zbychowo	ul. Kaszubska 17	Krzyż metalowy, otoczony przez 4 lipy	C_III_2_43
BM_IV_2	Krzyż metalowy	Wejherowo	Reszki	Naprzeciwko Reszki 3	Krzyż (obok przystanku autobusowego)	C_III_2_44
BM_IV_2	Krzyż metalowy	Wejherowo	Biała	Naprzeciwko ul. Wejherowskiej 130	Krzyż przydrożny	C_III_2_45
BM_IV_2	Krzyż metalowy	Wejherowo	Gniewowo	ul. Cystersów/ Wejhera 36	Krzyż metalowy przydrożny	C_III_2_46
BM_IV_2	Leśniczówka Cisowa	Gdynia	Gdynia	ul. Marszewska 4	Leśniczówka	C_III_2_47
BM_IV_2	Leśniczówka Marianowo	Reda	Reda	ul. Gniewowska 55	Leśniczówka	C_III_2_48
BM_IV_2	Leśniczówka Matemblewo	Gdańsk	Matemblewo	ul. Matemblewska 71	Leśniczówka	C_III_1_49
BM_IV_2	Leśniczówka Rogulewo	Gdynia	Gdynia	ul. Marszewska 18	Leśniczówka	C_III_1_50
BM_IV_2	Leśniczówka Witomino	Gdynia	Gdynia	ul. Olkuska 122	Leśniczówka	C_III_1_51
BM_IV_2	Leśniczówka Zwierzyniec	Gdynia	Gdynia	ul. Kartuska 185	Leśniczówka	C_III_1_52
BM_IV_2	Mała gwiazda	Sopot	Sopot	Lasy Sopockie	Skrzyżowanie leśnych dróg i szlaków turystycznych, głaz okolicznościowy PTTK - pomnik przewodników turystycznych	C_III_2_53

Strefa w zał. 4	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2	Mogiła nieznanego żołnierza	Gdynia	Karwiny	teren leśny	Krzyż metalowy z tablica "grób nieznanego żołnierza"	C_III_2_54
BM_IV_2	Obelisk bez oznaczeń	Rumia	Rumia	Dolina Zagórskiej Strugi	Obelisk upamiętniający żołnierzy armii czerwonej z okresu II wojny światowej	C_III_2_55
BM_IV_2	Obelisk upamiętniający Ernsta Beckera-Lee	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	lasy oliwskie	Pomnik upamiętniający tragicznie zmarłego skoczka narciarskiego Ernsta Beckera-Lee	C_III_2_56
BM_IV_2	Ołtarz papieski, Matemblewo	Gdańsk	Gdańsk	Matemblewska	Obiekt w granicach sanktuarium Matemblewo	C_III_2_57
BM_IV_2	Pomnik - głaz pamiątkowy	Gdynia	Gdynia - Wielki Kack	Okolice Gołębiewa	Głaz pamiątkowy klubu turystycznego Bąbelki 50-lecie	C_III_2_58
BM_IV_2	Pomnik - głaz pamiątkowy	Gdynia	-	Lasy Gdyńskie	Pomnik strażników przyrody pomordowanych w latach 1939-1945	C_III_2_59
BM_IV_2	Pomnik - głaz pamiątkowy	Sopot	Sopot	ul. Żeromskiego	Głaz pamiątkowy Otto Gericke, koło Konwaliowego Wzgórza	C_III_2_60
BM_IV_2	Pomnik - głaz pamiątkowy	Sopot	-	Lasy Sopockie	Pomnik w miejscu śmierci leśnika W. Heusmanna - 15.07.1919	C_III_2_61
BM_IV_2	Pomnik - tablica pamiątkowa	Szemud	Kamień	Okuniewo 1	Tablica pamiątkowa upamiętniająca zamach na gestapowca	C_III_2_62
BM_IV_2	Pomnik - głaz pamiątkowy	Wejherowo	Wejherowo	ul. Roszczynialskiego	Kamień z krzyżem - obelisk ku czci pomordowanych, poległych i zmarłych wejherowian, obok cmentarza	C_III_2_63

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3 do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Legenda

Trójmiejski Park Krajobrazowy

Trójmiejski Park Krajobrazowy - otulina

granice oddziałów leśnych

podstawowe elementy układu transportowego

wielofunkcyjna zabudowa

jeziora i zbiorniki wodne

rzeki

strumienie, potoki lub strugi

AP, Obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody

AP_1a, Rezerwaty przyrody

AP_1b, Otuliny rezerwatów przyrody

AP_2, Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

AP_3, Użytki ekologiczne

AP_4, Obszary Natura 2000

AP_5a, Pomniki przyrody (powierzchniowe)

AP_5b, Pomniki przyrody (punktowe)

AA, Inne uwarunkowania przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe

AA_1, Krajobrazy priorytetowe wyznaczone w oparciu o metodykę audytu krajobrazowego

AA_2, Ponadlokalne korytarze ekologiczne

AA_3, Główne bariery ekologiczne dla przemieszczania się zwierząt

3110 AA_4a, Obszary występowania szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych

3110 AA_4b, Miejsca występowania szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych o niewielkiej powierzchni

AA_4c, Miejsca stwierdzeń gatunków zagrożonych i objętych ochroną prawną z grup specjalnej uwagi

AA_5a, Inne szczególnie cenne obszary kulturowe

AA_5b, Inne szczególnie cenne obiekty kulturowe

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 1/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

POMORSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Osiedle 1000-lecia
WEJHEROWO
Osiedle Harcerskie
Osiedle Staszica
Śmiechowo
Pętkowice
Letni Dwór
Pętkowice
Biała
Wielkie Gowino
Małe Gowino
Robakowo
Dąbrowski Młyn
Biała
Ustarbowo

N W E S

250 125 0 250 500 m

749000 748000 747000 746000 745000 744000

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 2/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

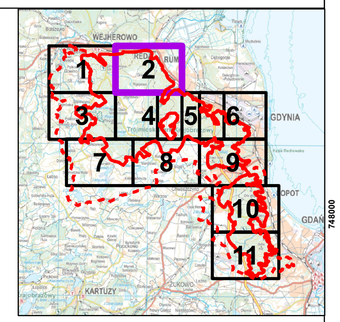

N W E S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
Śmiechowo
Pieleszewo
REDA
Marianowo
Biała Rzeka
RUMIA
Zagórze
Szmelta
Gniewowo
Młynki
Nowiny
Wyspowo

749000 748000 747000 746000 745000 744000

453000 454000 455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 3/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

POMORSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Ustarbowo
Dąbrówka
Sopieszyno
Sopieszyno-Wybudowanie
Borowo
Ustarbowo
Dąbrówka
Sychowo
Dąbrówka Wybudowanie
Przetoczyno Wybudowanie
Milwińska Huta-Wybudowanie
Milwino
Przetoczyno
Przetoczyno Wybudowanie
Laski
Wygoda
Golica
Częstkowo
Olszewce
Czarna Dąbrówka
Lelki

N W E S

250 125 0 250 500 m

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

743000 742000 741000 740000 739000

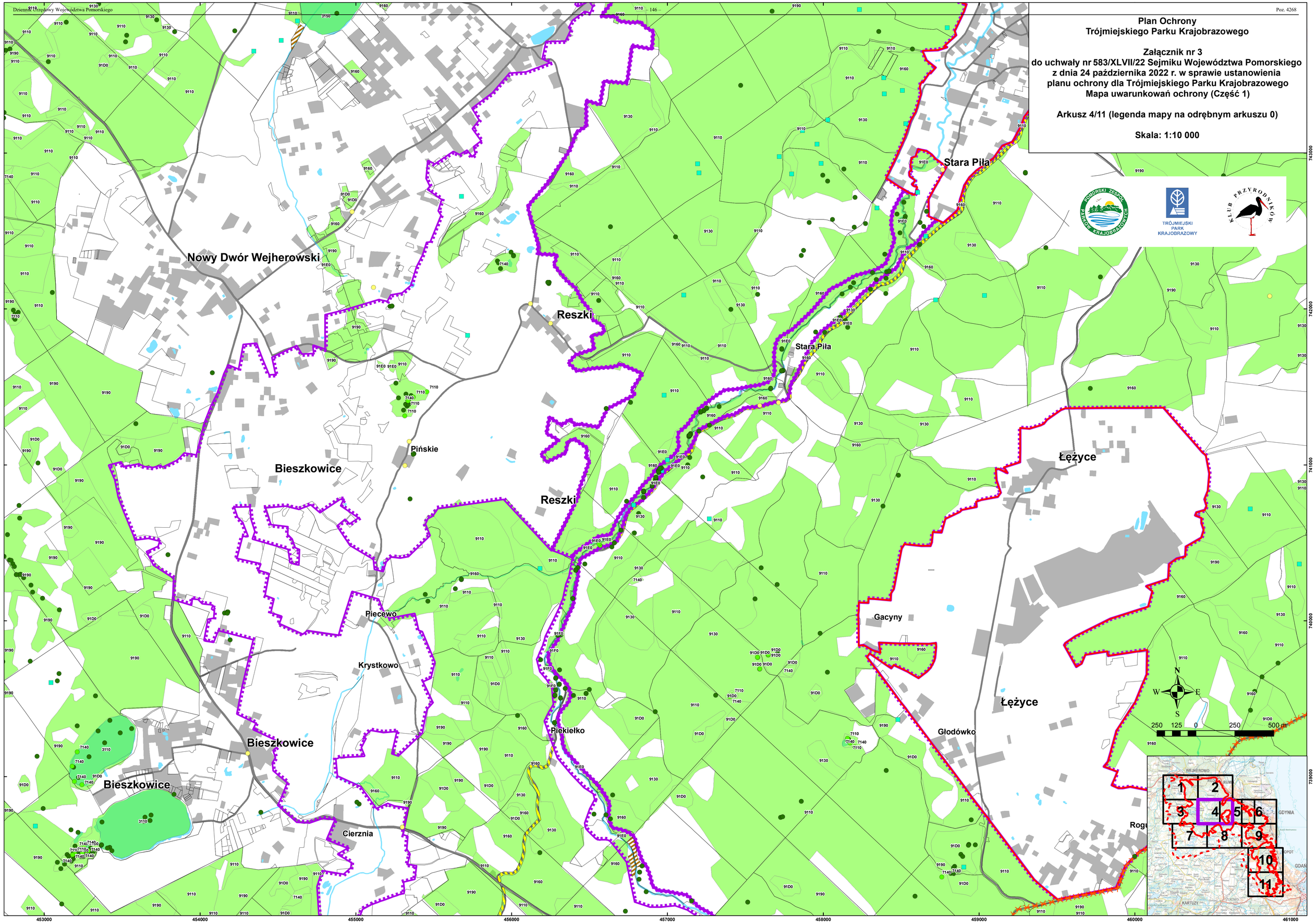
Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)
Arkusz 4/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)
Skala: 1:10 000
Nowy Dwór Wejherowski
Reszki
Stara Piła
Pińskie
Bieszkowice
Łężyce
Piecewo
Krystkowo
Gacyny
Piekiełko
Głodówko
Cierznia
Rogu
TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY
KLUB PRZYRODNIKÓW
N
S
W
E
250 125 0 250 500 m
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
453000
454000
455000
456000
457000
458000
459000
460000
461000
743000
742000
741000
740000
739000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 5/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Stara Piła
Cisowa
Pustki Cisowskie
Demptowo
Marszewo
Marszewo
Łężyce
Łężyce
Gacyny
Głodówko
Rogulewo

N W E S
250 125 0 250 500 m

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

WEJHEROWO RUMIA GDYNIA SOPOT GDAŃSK KARTUZY ŻUKOWO

458000 459000 460000 461000 462000 463000 464000 465000 466000
743000 742000 741000 740000 739000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 6/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

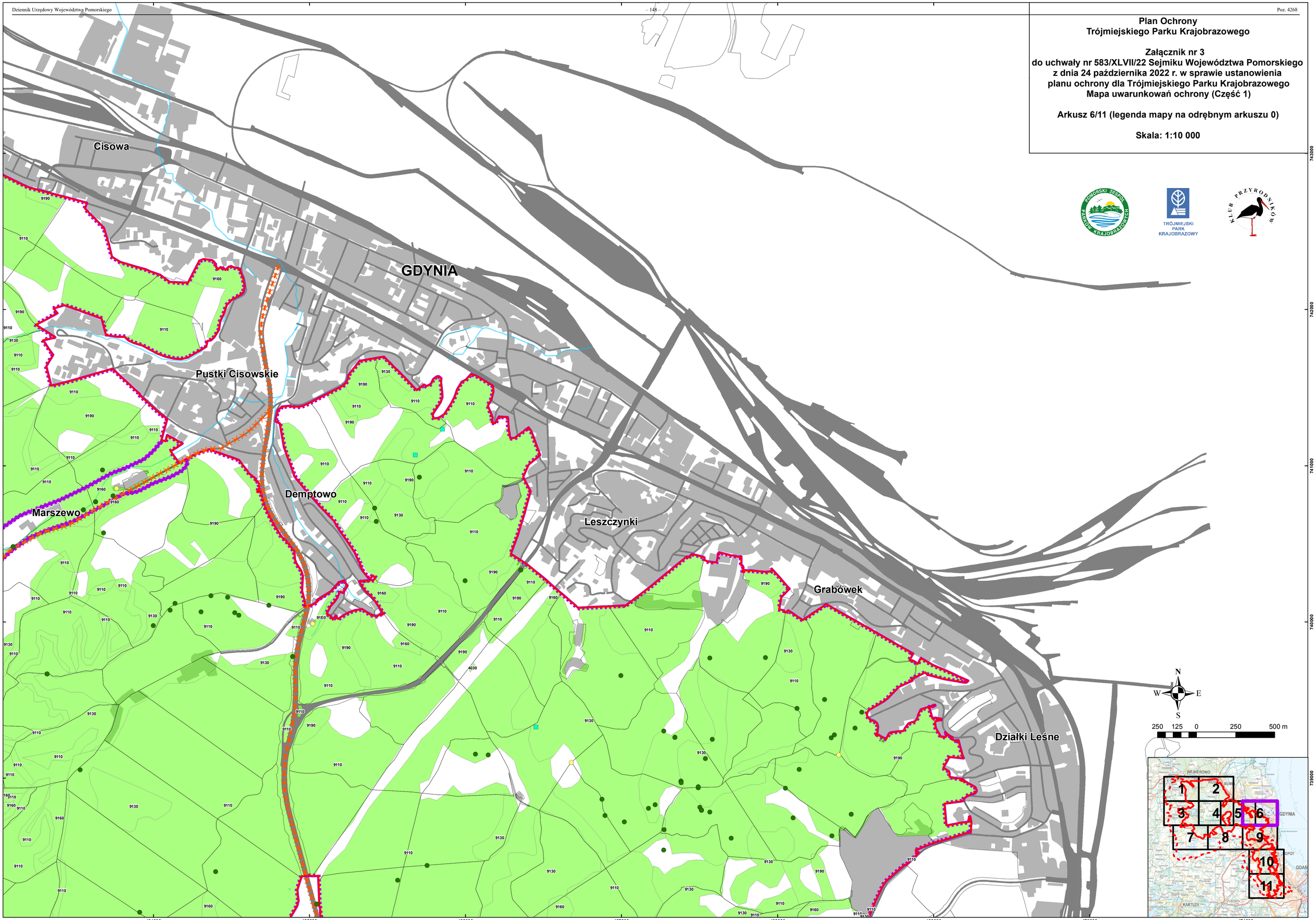

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 7/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

250 125 0 250 500 m

447000 448000 449000 450000 451000 452000 453000 454000 455000

738000 737000 736000 735000 734000 733000

Koleczkowo
Koleczkowski Młyn
Bojano
Wielka Rola
Wiczlino
Głodowo
Marchowo
Sarnia Góra
Dębnica
Brzozówka
Świni Rów
Czarna Góra
Kielno
Syberia
Mrówczy Zamek
Dobrzewino
Bożanka

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 8/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

N W E S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO REDA RUMIA GDYNIA OPOT GDAŃ KARTUZY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000 462000 463000

738000 737000 736000 735000 734000 733000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 9/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Chwarzno
Witomino
Redłowo
GDYNIA
Krykulec
Mały Kack
Wiczlino
Kolonia Wielki Kack
Mały Kack
Dąbrowa
Karwiny
Kolonia
Kolibki
Wielki Kack
Bernadowo
Brodwino
Kamienny Potok

N W E S

250 125 0 250 500 m

738000 737000 736000 735000 734000 733000

464000 465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000

Sopot Górny

Osiedle Przylesie

SOPOT

Osiedle Mickiewicza

Gołębiewo

Leśna Polana

Sopot Górny

Świemirowo

Osowa

Wysoka

Renuszewo

Owczarnia

Oliwa

Ustroń

GDAŃSK

N

W E

S

250 125 0 250 500 m

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 10/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

732000 731000 730000 729000 728000 727000

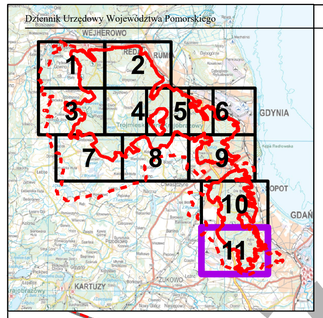

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

GDAŃSK

Klukowo

Klukowo

Osiedle VII Dwór

Firoga

Niedźwiednik

Niedźwiednik

Srebrzysko

Matarnia

Brętowo

Matemblewo

Nowiec

Kokoszki

725000

724000

723000

722000

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 1)

Arkusz 11/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3 do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Legenda

Trójmiejski Park Krajobrazowy

Trójmiejski Park Krajobrazowy - otulina

granice oddziałów leśnych

podstawowe elementy układu transportowego

wielofunkcyjna zabudowa

jeziora i zbiorniki wodne

rzeki

strumienie, potoki lub strugi

AK, Obszary i obiekty kulturowe objęte ochroną z mocy ustawy o ochronie zabytków

AK_1_xx, obszary wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków

AK_2_xx, obszary wpisane do gminnej ewidencji zabytków

AK_2_xx, obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

AK_3, planistyczne strefy ochrony ekspozycji krajobrazowej

AK_4, planistyczne strefy ochr. układów ruralistycznych i urbanistycznych

AK_5, planistyczne strefy ochrony archeologicznej

AI, Inne obszary szczególne

AI_1a, strefa ochrony bezpośredniej ujęcia wód

AI_1b, strefa ochrony pośredniej wewnętrznej ujęcia wód

AI_1c, strefa ochrony pośredniej zewnętrznej ujęcia wód

AI_2, strefy ochrony wzdłuż gazociągów wysokich ciśnień

AI_3, strefy ochrony wzdłuż linii elektroenergetycznych wysokich napięć

AI_4, powierzchnie referencyjne w Lasach Państwowych

AZ, Inne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

AZ_1a, obszary przeznaczone do różnych form zainwestowania w zakresie określonym w MPZP

AZ_1b, obszary przeznaczone do różnych form zainwestowania w zakresie określonym w DOWZiZT

AZ_1c, obszary z zakazem zabudowy w zakresie określonym w MPZP

AZ_2, obszary wyłączone z lokalizacji nowej zabudowy w strefie 100m od linii brzegowej wód

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 1/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Osiedle 1000-lecia
WEJHEROWO
Osiedle Harcerskie
Osiedle Staszica
Śmiechowo
AK1_10
AK2_35
AK1_7
Pętkowice
Letni Dwór
Biała
Pętkowice
AK1_13
AK1_11
Letni Dwór
Wielkie Gowino
Małe Gowino
Robakowo
Dąbrowski Młyn
Biała
Ustarbowo
AK2_07

N W E S

250 125 0 250 500 m

749000
748000
747000
746000
745000
744000

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 2/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

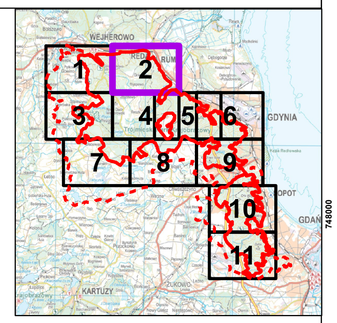

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
Śmiechowo
Pieleszewo
REDA
Marianowo
Biała Rzeka
RUMIA
Zagórze
Szmelta
Gniewowo
Młynki
Nowiny
Wyspowo
AK1_12
AK2_20
AK2_18
AK2_19
AK2_17
AK2_34
AK2_16
AK2_15
AK2_14
AK2_33
AK2_13
AK2_12
AK1_14
AK2_22

749000
748000
747000
746000
745000
744000

453000 454000 455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 3/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

POMORSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Ustarbowo
Dąbrówka
Sopieszyno
Sopieszyno-Wybudowanie
Borowo
Ustarbowo
Dąbrówka
Sychowo
Dąbrówka Wybudowanie
Przetoczyno Wybudowanie
Wygoda
Laski
Milwińska Huta-Wybudowanie
Milwino
Przetoczyno
Przetoczyno Wybudowanie
Golica
Częstkowo
Olszewce
Czarna Dąbrówka
Lelki

WEJHEROWO
REDA
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
GDAŃSK
KARTUZY
KOŚCIERZYNA
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

N W E S

250 125 0 250 500 m

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

743000 742000 741000 740000 739000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 4/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

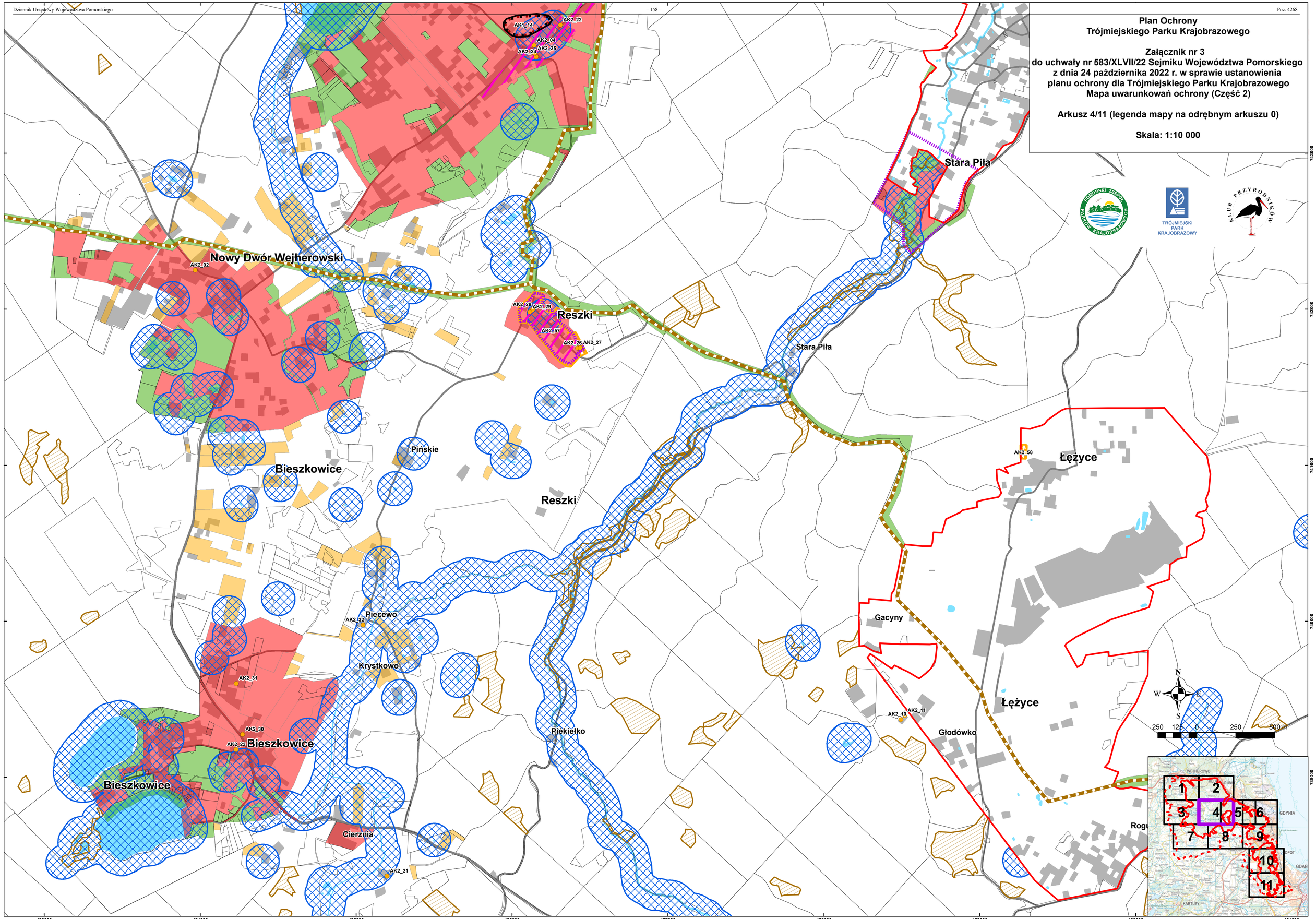

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 5/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Stara Piła
Cisowa
Pustki Cisowskie
Demptowo
Łężyce
Gacyny
Głodówko
Rogulewo
Marszewo
Marszewo

AK1_16
AK2_58
AK2_10
AK2_11
AK2_06

N W E S
250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
REDA
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

458000 459000 460000 461000 462000 463000 464000 465000 466000
743000 742000 741000 740000 739000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 6/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Cisowa
GDYNIA
Pustki Cisowskie
Demptowo
Marszewo
Leszczynki
Grabówek
Działki Leśne
AK2_01
AK2_06
AK2_55
AK2_05

N W E S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
RUMIA
GDYNIA
OPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

743000
742000
741000
740000
739000

464000 465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 7/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

N W E S

250 125 0 250 500 m

447000 448000 449000 450000 451000 452000 453000 454000 455000

738000 737000 736000 735000 734000 733000

Wielka Rola
Wiczlino
Koleczkowo
Koleczkowski Młyn
Bojano
Głodowo
Bojano
Wiczlino
Marchowo
Koleczkowo
Wiczlino
Bojano
Sarnia Góra
Wiczlino
Marchowo
Czarna Góra
Czarna Góra
Świni Rów
Dębnica
Brzozówka
Kielno
Syberia
Bożanka
Mrówczy Zamek
Dobrzewino

738000
737000
736000
735000
734000
733000

455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000 462000 463000

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

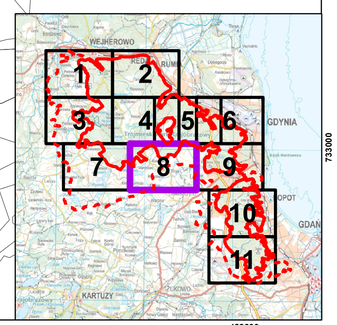

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 8/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 9/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Chwarzno
Witomino
Redłowo
GDYNIA
Mały Kack
Wiczlino
Krykulec
Dąbrowa
Kolonia
Karwiny
Wielki Kack
Kolonia Wielki Kack
Mały Kack
Kolibki
Bernadowo
Brodwino
Kamienny Potok
AK1_15
AK1_9
AK2_05
AK2_55
AK2_54
AK2_53
AK2_47
AK2_46
TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY
KLUB PRZYRODNIKÓW
N
W
E
S
250 125 0 250 500 m
WEJHEROWO
REDA
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
GDAŃSK
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
738000
737000
736000
735000
734000
733000
464000
465000
466000
467000
468000
469000
470000
471000

Osowa
Wysoka
Gołębiewo
Leśna Polana
Osiedle Przylesie
Sopot Górny
Osiedle Mickiewicza
SOPOT
Sopot Górny
Świemirowo
Renuszewo
Owczarnia
Ustroń
Oliwa
GDAŃSK

AK2_52
AK2_49
AK2_51
AK2_48
AK2_50
AK1_5b
AK1_5
AK1_5a
AK1_5c
AK1_4a
AK1_6b
AK1_6a
AK1_4
AK1_6
AK1_9
AK1_3
AK2_43
AK2_44
AK2_41
AK2_42
AK2_40
AK2_45
AK1_8

WEJHEROWO
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
GDAŃSK
KARTUZY
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

N
W
E
S
250 125 0 250 500 m

732000
731000
730000
729000
728000
727000

465000
466000
467000
468000
469000
470000
471000
472000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 10/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

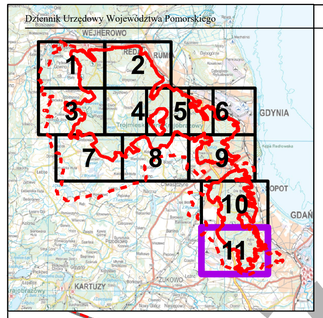

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

Klukowo

Klukowo

Firoga

Matarnia

Kokoszki

GDAŃSK

Osiedle VII Dwór

Niedźwiednik

Niedźwiednik

Srebrzysko

Brętowo

Matemblewo

Nowiec

AK1_8
AK2_37
AK2_38
AK2_36
AK2_39
AK2_08
AK2_09
AK2_58
AK1_2a
AK1_2
AK1_2
AK1_AK1_1a
AK1_1
AK1_1b
AK1_1c

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 3
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa uwarunkowań ochrony (Część 2)

Arkusz 11/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

724000 723000 722000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4 do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Legenda

- Trójmiejski Park Krajobrazowy
- Trójmiejski Park Krajobrazowy - otulina
- istniejące rezerwaty przyrody
- granice oddziałów leśnych
- podstawowe elementy układu transportowego
- wielofunkcyjna zabudowa
- jeziora i zbiorniki wodne
- rzeki
- strumienie, potoki lub strugi

BK_I Zachowanie krajobrazu leśnego (gospodarka leśna ze zintegrowanym uwzględnieniem potrzeb ochrony Parku i funkcji ochronnych lasu)

- BK_I_1, Utrzymanie istniejących ekosystemów referencyjnych
- BK_I_2a, Gospodarka leśna w lasach Skarbu Państwa, z priorytetem dla szczególnych celów przyrodniczych
- BK_I_2b, Gospodarka leśna w lasach Skarbu Państwa, z priorytetem dla celów ochrony dziedzictwa kulturowego
- BK_I_2c, Gospodarka leśna w lasach Skarbu Państwa, z priorytetem dla celów społecznych
- Gospodarka leśna w lasach Skarbu Państwa, z priorytetem dla innych funkcji ochronnych
- BK_I_3, Gospodarka leśna w lasach komunalnych
- BK_I_4, Gospodarka leśna w lasach prywatnych

BK_II Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych lądowych terenów nieleśnych

- BK_II_1, Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów rolniczych oraz otwartego charakteru innych siedlisk nieleśnych
- BK_II_2, Rekomendowane utrzymanie użytkowania kośnego lub wypasu
- BK_III, Zachowanie wód powierzchniowych i obszarów podmokłych

BM_I Modyfikacja gospodarki leśnej

- BM_I_1, Ochrona w formach ochrony przyrody
- BM_I_2, Nadanie funkcji ekosystemów referencyjnych
- BM_I_3, Modyfikacja planowania gospodarki leśnej w zakresie kryteriów kwalifikacji drzewostanów do cięć rębnych

BM_II Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony naturalnych i półnaturalnych ekosystemów nieleśnych

- BM_II_1, Przywrócenie lub modyfikacja użytkowania kośnego lub wypasu łąk
- BM_II_2, Eliminacja inwazyjnych gatunków roślin z terenów cennych przyrodniczo

BM_III Modyfikacja sposobów gospodarowania wodą

- BM_III_1, Poprawa warunków uwodnienia cennych siedlisk wodnych i podmokłych
- BM_III_2, Odtwarzanie obszarów bezodpływowych oraz mikroretencja obszarowa w lasach (obszary priorytetowe)

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 1/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Osiedle 1000-lecia
WEJHEROWO
Osiedle Harcerskie
Osiedle Staszica
Śmiechowo
Pętkowice
Letni Dwór
Pętkowice
Biała
Rezerwat Gałęźna Góra
Letni Dwór
Wielkie Gowino
Małe Gowino
Robakowo
Rezerwat Lewice
Biała
Dąbrowski Młyn
Ustarbowo

749000
748000
747000
746000
745000
744000

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

N W E S

250 125 0 250 500 m

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 2/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

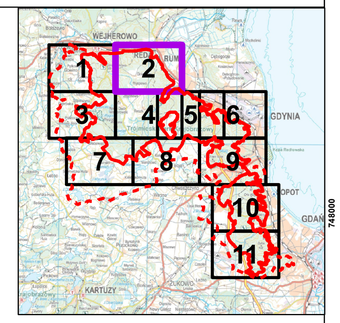

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
Śmiechowo
Pieleszewo
REDA
Marianowo
Biała Rzeka
RUMIA
Gniewowo
Młynki
Nowiny
Wyspowo
Zagórze
Szmelta

749000
748000
747000
746000
745000
744000

453000 454000 455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 3/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Dąbrówka
Ustarbowo
Sopieszyno
Sopieszyno-Wybudowanie
Borowo
Sychowo
Ustarbowo
Dąbrówka
Dąbrówka Wybudowanie
Przetoczyno Wybudowanie
Rezerwat Pełcznica
Wygoda
Milwińska Huta-Wybudowanie
Laski
Milwino
Przetoczyno
Przetoczyno Wybudowanie
Golica
Częstkowo
Olszewce
Czarna Dąbrówka
Lelki

N W E S

250 125 0 250 500 m

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

743000 742000 741000 740000 739000

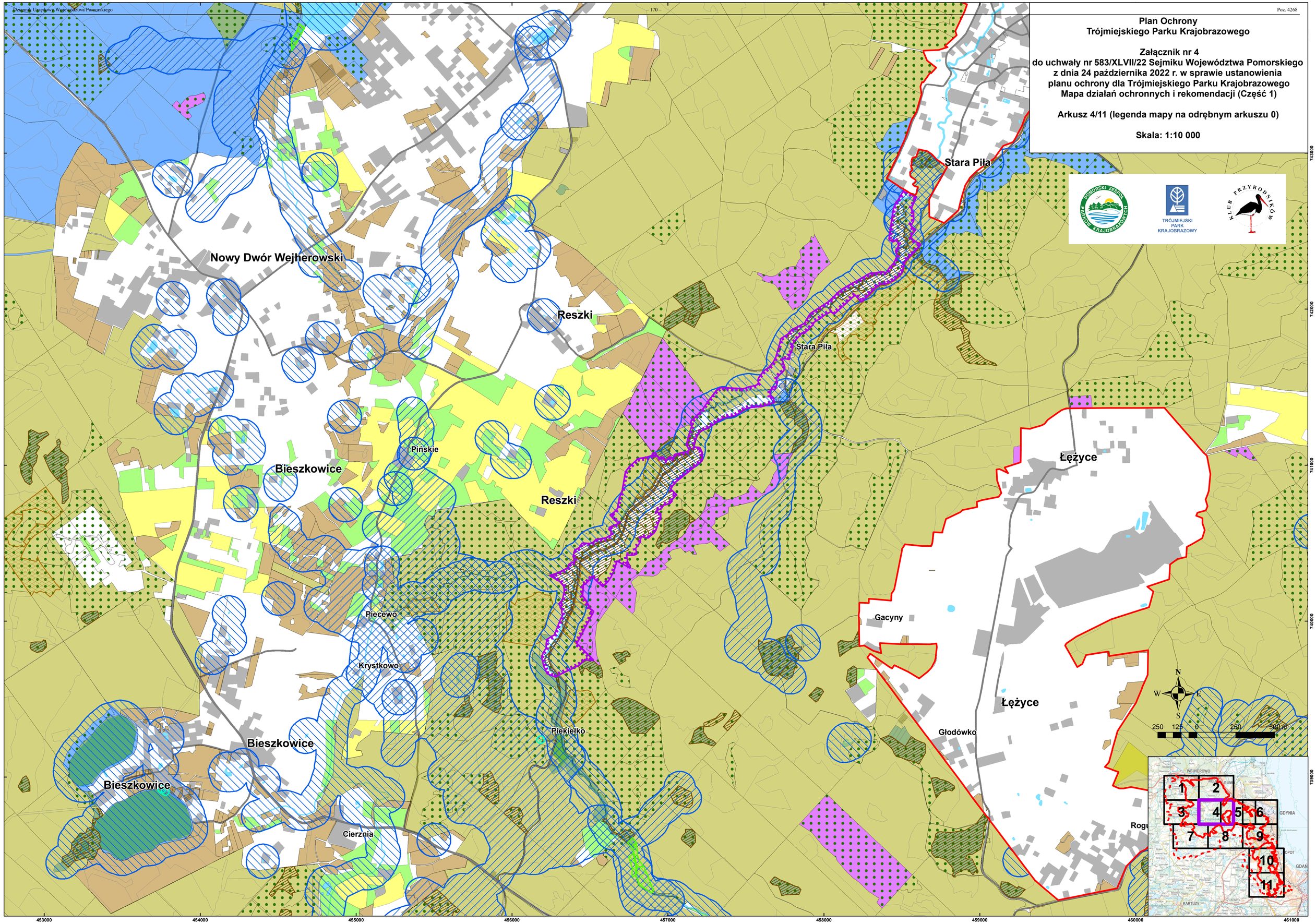
Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 4/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 5/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Stara Piła
Łężyce
Gacyny
Łężyce
Głodówko
Rogulewo
Rezerwat Cisowa
Cisowa
Pustki Cisowskie
Marszewo
Marszewo
Demptowo
N
W
E
S
250 125 0 250 500 m
WEJHEROWO
REDA
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
GDAŃSK
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
743000
742000
741000
740000
739000
458000 459000 460000 461000 462000 463000 464000 465000 466000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 6/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Cisowa
GDYNIA
Pustki Cisowskie
Demptowo
Marszewo
Leszczynki
Grabówek
Działki Leśne

743000
742000
741000
740000
739000

464000 465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000

N W E S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
RUMIA
GDYNIA
OPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

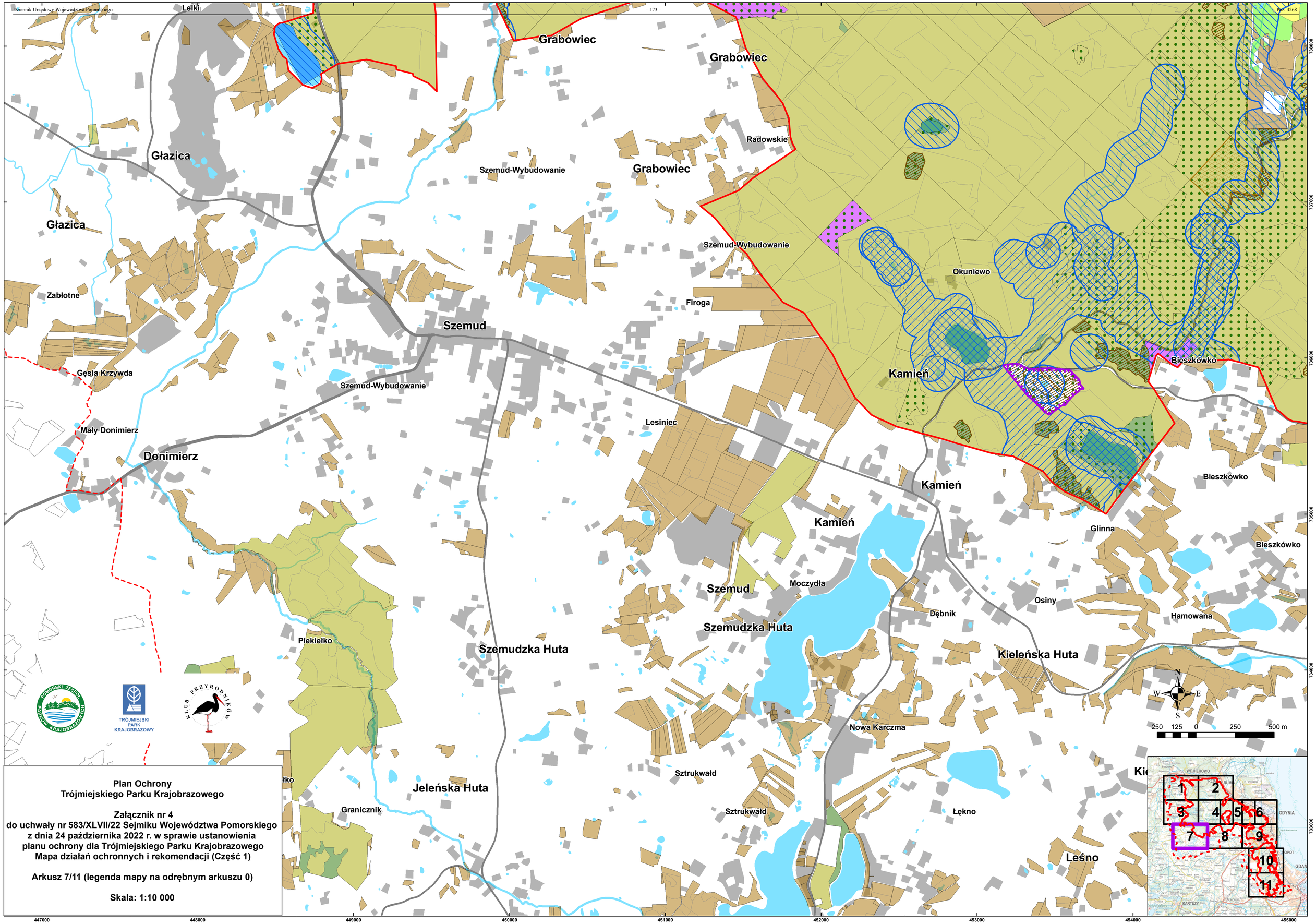

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 7/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Koleczkowo
Koleczkowski Młyn
Bojano
Bojano
Głodowo
Wielka Rola
Wiczlino
Wiczlino
Wiczlino
Bojano
Wiczlino
Marchowo
Koleczkowo
Sarnia Góra
Marchowo
Czarna Góra
Czarna Góra
Świni Rów
Dębnica
Brzozówka
Kielno
Syberia
Mrówczy Zamek
Dobrzewino
Bożanka
PARK KRAJOBRAZOWY
TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY
KLUB PRZYRODNIKÓW
N
W
E
S
250 125 0 250 500 m
WEJHEROWO
REDA
RUMIA
GDYNIA
OPOTNO
GDAŃSK
KARTUZY
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 8/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

738000
737000
736000
735000
734000
733000
455000
456000
457000
458000
459000
460000
461000
462000
463000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 9/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Chwarzno
Witomino
Redłowo
GDYNIA
Rezerwat Kacze Łęgi
Krykulec
Mały Kack
Wiczlino
Kolonia Wielki Kack
Mały Kack
Dąbrowa
Karwiny
Kolonia
Kolibki
Wielki Kack
Bernadowo Rezerwat Łęg nad Swelinią
Brodwino
Kamienny Potok

N
W E
S
250 125 0 250 500 m

738000
737000
736000
735000
734000
733000

464000 465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000

Gołębiewo
Osowa
Wysoka
Lesna Polana
Sopot Górny
Osiedle Przylesie
SOPOT
Osiedle Mickiewicza
Rezerwat Zajęcze Wzgórze
Sopot Górny
Świemirowo
Renuszewo
Owczarnia
Rezerwat Źródliska w Dolinie Ewy
Ustroń
Oliwa
GDAŃSK

WEJHEROWO
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
GDAŃSK
KARTUZY
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

N
W
E
S
250 125 0 250 500 m

732000
731000
730000
729000
728000
727000

465000
466000
467000
468000
469000
470000
471000
472000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 10/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

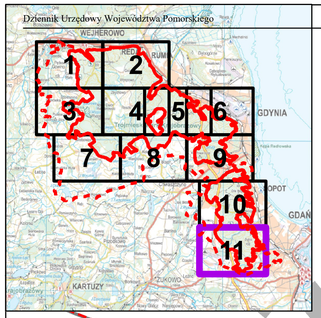

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

GDAŃSK

Klukowo

Klukowo

Osiedle VII Dwór

Niedźwiednik

Rezerwat Wąwóz Huzarów

Srebrzysko

Niedźwiednik

Firoga

Matarnia

Bretowo

Matemblewo

Nowiec

Rezerwat Dolina Strzyży

Kokoszki

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 1)

Arkusz 11/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

725000
724000
723000
722000

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4 do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Legenda

Trójmiejski Park Krajobrazowy

Trójmiejski Park Krajobrazowy - otulina

granice oddziałów leśnych

podstawowe elementy układu transportowego

wielofunkcyjna zabudowa

jeziora i zbiorniki wodne

rzeki

strumienie, potoki lub strugi

BK_IV Zachowanie tradycyjnych elementów kultury materialnej

BK_IV_1, Utrzymanie tradycyjnego kulturowego układu przestrzennego z cennymi obiektami architektury, budownictwa lub założeń zieleni urządzonej

BK_IV_2, Utrzymanie zabytkowych i innych cennych obiektów architektury i budownictwa

BK_IV_2, Utrzymanie zabytkowych i innych cennych obiektów architektury i budownictwa

BK_IV_3, Utrzymanie stref i obiektów ochrony archeologicznej

BM_IV Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych

BM_IV_1, Indywidualna ochrona obszarów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym

BM_IV_2, Indywidualna ochrona obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym

BM_IV_3, Rewaloryzacja wartości materialnych dziedzictwa historycznego

BM_IV_4, Rewaloryzacja walorów wizualnych krajobrazu

BM_IV_5a, Kanalizacja antropopresji - utrzymanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych

BM_IV_5b, Kanalizacja antropopresji - utrzymanie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej

BM_V Inne aktywne działania ochronne

BM_V_1, Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść dla ssaków

BM_V_2, Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść dla płazów

BM_V_3, Zabezpieczenie lub poprawa warunków migracji zwierząt poprzez długofalowe kształtowanie sprzyjającej im struktury korytarzy ekologicznych

BM_VI Modyfikacja lub rozwój zainwestowania (obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania)

BM_VI_1, Tereny dopuszczalnych przekształceń i rozwoju istniejącego zainwestowania, w tym zabudowy

BM_VI_2, Tereny dopuszczonego zainwestowania w zakresie określonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

BM_VI_3, Tereny kierunkowego rozwoju zainwestowania wg studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

BM_VI_4, Tereny dopuszczalnego rozwoju zainwestowania nieujęte w dotychczasowych dokumentach planistycznych gmin

BM_VII Ograniczenie przekształceń

BM_VII_1, Tereny rekomentowane do wyłączenia z zalesień

BM_VII_2, Utrzymanie otwartego charakteru wnętrz krajobrazowych

BM_VII_3, Tereny zmiany kierunkowego rozwoju zainwestowania wskazywanego w polityce przestrzennej gminy

BW Obszary realizacji działań ochronnych wyłączone z ustaleń Planu ochrony ze względu na obowiązywanie przepisów odrębnych

BW_I, Obszary realizacji działań ochronnych wynikających z zapisów i ustaleń zatwierdzonych planów ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów

BW_II, Obszary realizacji działań ochronnych wynikających z zapisów i ustaleń zatwierdzonych planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 1/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

POMORSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Osiedle 1000-lecia
WEJHEROWO
Osiedle Harcerskie
Osiedle Staszica
Śmiechowo
Letni Dwór
Pętkowice
Pętkowice
Biała
Letni Dwór
Wielkie Gowino
Małe Gowino
Robakowo
Dąbrowski Młyn
Biała
Ustarbowo

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

749000
748000
747000
746000
745000
744000

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 2/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

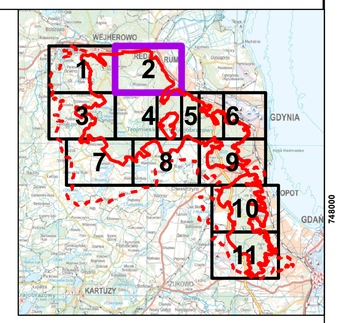

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
Śmiechowo
Pieleszewo
REDA
Marianowo
Biała Rzeka
RUMIA
Młynki
Gniewowo
Nowiny
Wyspowo
Zagórze
Szmelta

749000
748000
747000
746000
745000
744000

453000 454000 455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 3/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

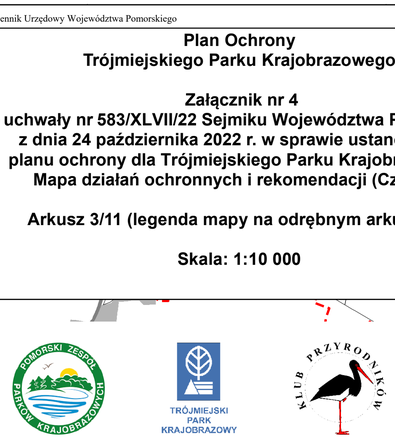

Ustarbowo
Dąbrówka
Sopieszyno
Sopieszyno-Wybudowanie
Borowo
Ustarbowo
Dąbrówka
Sychowo
Dąbrówka Wybudowanie
Przetoczyno Wybudowanie
Milwińska Huta-Wybudowanie
Wygoda
Laski
Milwino
Przetoczyno
Przetoczyno Wybudowanie
Golica
Częstkowo
Olszewce
Czarna Dąbrówka
Lelki

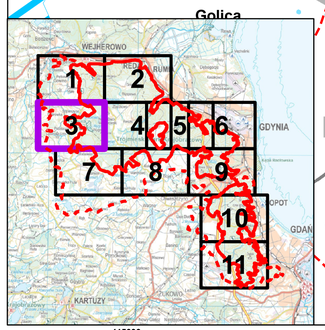

N
W E
S
250 125 0 250 500 m

743000
742000
741000
740000
739000
445000
446000
447000
448000
449000
450000
451000
452000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 4/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

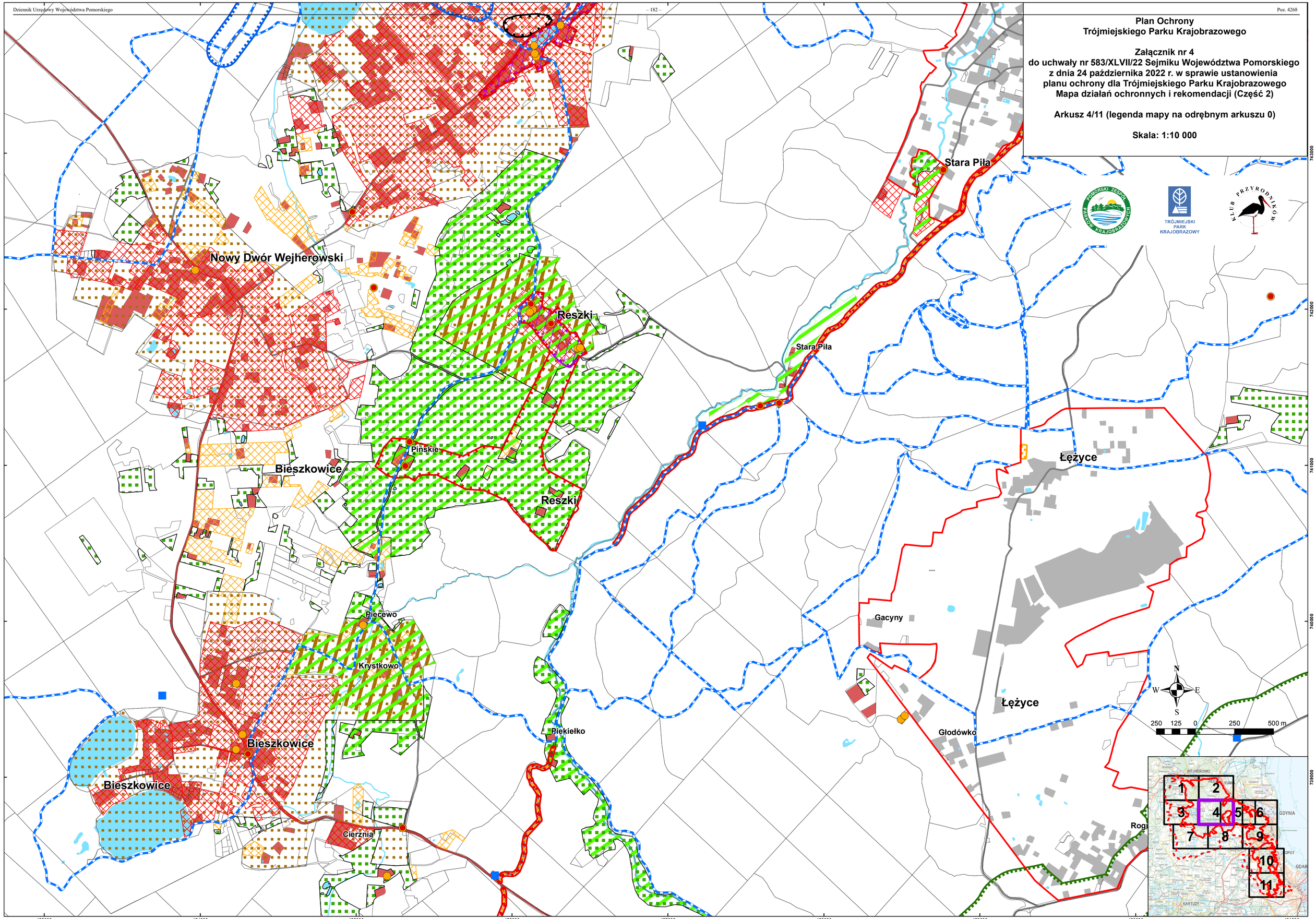

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 5/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Stara Piła
Cisowa
Pustki Cisowskie
Demptowo
Marszewo
Marszewo
Łężyce
Łężyce
Gacyny
Głodówko
Rogulewo

N W E S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
GDYNIA
OPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

743000
742000
741000
740000
739000

458000 459000 460000 461000 462000 463000 464000 465000 466000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 6/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Cisowa
GDYNIA
Pustki Cisowskie
Demptowo
Marszewo
Leszczynki
Grabówek
Działki Leśne

N W E S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
GDYNIA
SOPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

743000 742000 741000 740000 739000

464000 465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000

Leśki
Grabowiec
Grabowiec
Głazica
Szemud-Wybudowanie
Grabowiec
Radowskie
Głazica
Szemud-Wybudowanie
Okuniewo
Zabłotne
Firoga
Szemud
Gęsia Krzywda
Szemud-Wybudowanie
Kamień
Bieszkówko
Lesiniec
Mały Donimierz
Donimierz
Kamień
Bieszkówko
Glinna
Kamień
Bieszkówko
Szemud
Moczydła
Osiny
Dębnik
Hamowana
Szemudzka Huta
Piekiełko
Szemudzka Huta
Kieleńska Huta
N
W
E
S
250 125 0 250 500 m
Nowa Karczma
Sztrukwałd
Jeleńska Huta
Granicznik
Sztrukwałd
Łękno
Leśno
WEJHEROWO
RUMIA
GDYNIA
OPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
738000
737000
736000
735000
734000
733000
447000 448000 449000 450000 451000 452000 453000 454000 455000

POMORSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY
KLUB PRZYRODNIKÓW

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 7/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Koleczkowo
Koleczkowski Młyn
Wielka Rola
Wiczlino
Bojano
Głodowo
Bojano
Wiczlino
Marchowo
Koleczkowo
Wiczlino
Bojano
Sarnia Góra
Wiczlino
Marchowo
Czarna Góra
Czarna Góra
Świni Rów
Dębnica
Brzozówka
Kielno
Syberia
Bożanka
Mrówczy Zamek
Dobrzewino

738000
737000
736000
735000
734000
733000

455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000 462000 463000

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
REDA
RUMIA
GDYNIA
OPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 8/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

POMORSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY
KLUB PRZYRODNIKÓW

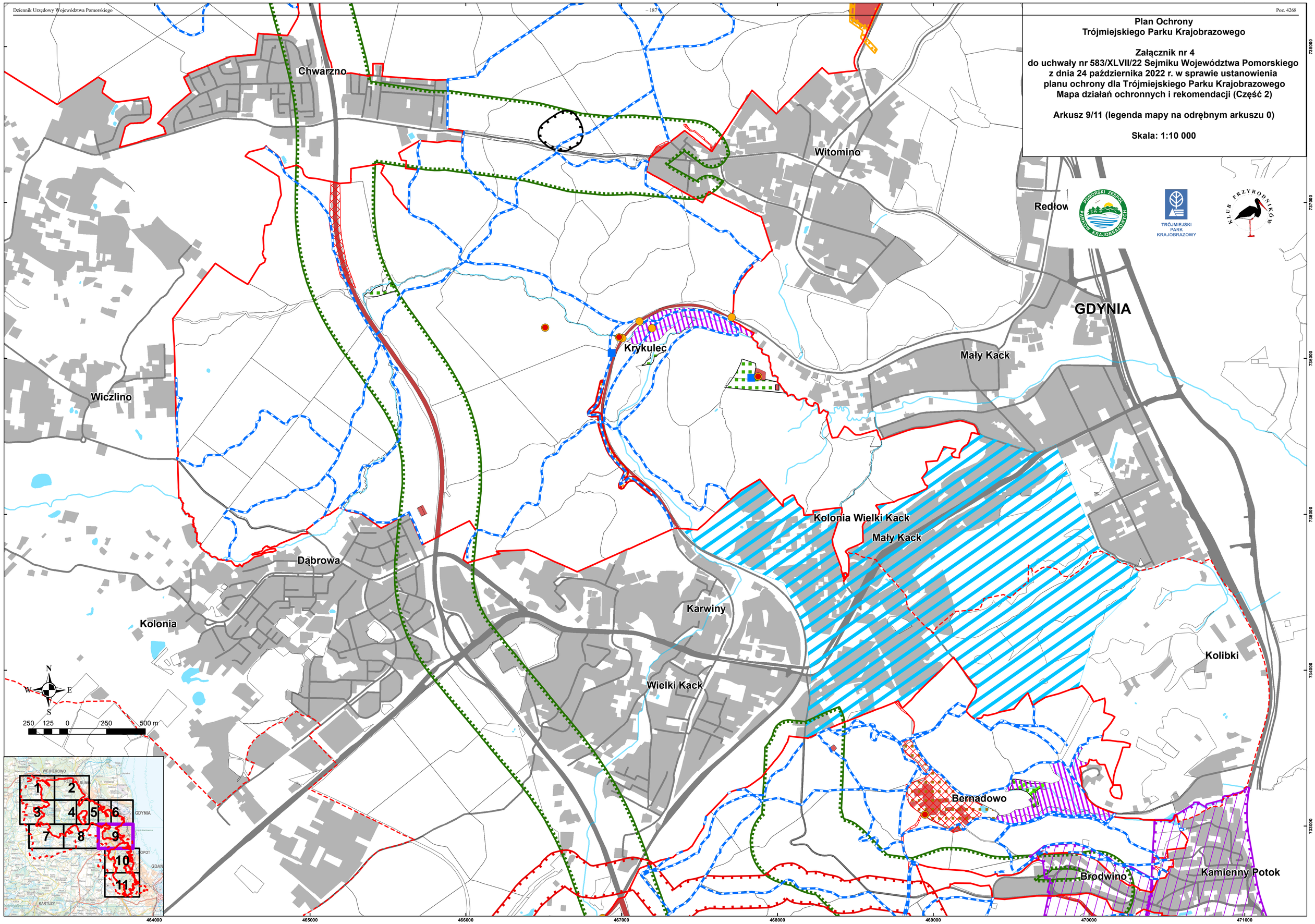
Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)
Arkusz 9/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)
Skala: 1:10 000
Chwarzno
Witomino
Redłow
GDYNIA
Krykulec
Mały Kack
Wiczlino
Kolonia Wielki Kack
Mały Kack
Dąbrowa
Karwiny
Kolonia
Kolibki
Wielki Kack
Bernadowo
Brodwino
Kamienny Potok
N
W
E
S
250 125 0 250 500 m
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
464000
465000
466000
467000
468000
469000
470000
471000
738000
737000
736000
735000
734000
733000

Gołębiewo
Leśna Polana
Osiedle Przylesie
Sopot Górny
SOPOT
Osiedle Mickiewicza
Sopot Górny
Świemirowo
Osowa
Wysoka
Renuszewo
Owczarnia
Oliwa
Ustroń
GDAŃSK

WEJHEROWO
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

N W E S

250 125 0 250 500 m

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 10/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

732000 731000 730000 729000 728000 727000

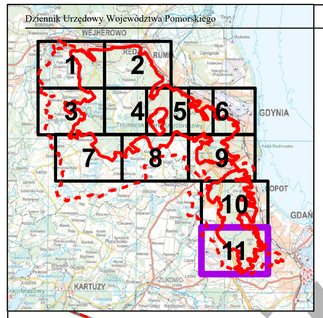

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

Klukowo
Klukowo
GDAŃSK
Osiedle VII Dwór
Firoga
Niedźwiednik
Srebrzysko
Niedźwiednik
Matarnia
Bretowo
Matemblewo
Nowiec
Kokoszki

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 2)

Arkusz 11/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

725000
724000
723000
722000

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4 do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Legenda

- Trójmiejski Park Krajobrazowy
- Trójmiejski Park Krajobrazowy - otulina
- istniejące rezerwaty przyrody
- granice oddziałów leśnych
- podstawowe elementy układu transportowego
- wielofunkcyjna zabudowa
- jeziora i zbiorniki wodne
- rzeki
- strumienie, potoki lub strugi

Obszary i obiekty objęte rekomendacjami Planu ochrony

- C_I, Strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych do uwzględnienia w ramach audytów krajobrazowych
- C_II_1, Obszary rekomendowane do ochrony rezerwatowej
- C_II_2, Obszary rekomendowane do ochrony w formie użytków ekologicznych
- C_II_3, Obszary rekomendowane do ochrony w formie stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej
- C_III_1_xx, Obszary rekomendowane do ujęcia w wojewódzkim rejestrze zabytków
- C_III_2_xx, Obszary rekomendowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków
- C_III_2_xx, Obiekty rekomendowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków
- C_IV, Obszary rekomendowane do włączenia do Parku
- C_V, Obszary rekomendowane do włączenia w granice otuliny
- C_VI, Obszary zachowania zewnętrznej ekologicznej łączności przestrzennej
- C_VII, Obszary rekomendowane do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
- C_VIII, Obszary ochrony ekspozycji strefy krawędziowej

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 1/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

POMORSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Osiedle 1000-lecia
WEJHEROWO
Osiedle Harcerskie
Osiedle Staszica
Śmiechowo
C_III_2_17
Letni Dwór
Pętkowice
Pętkowice
Biała
Rezerwat Gałęźna Góra
C_III_2_08
Letni Dwór
Wielkie Gowino
Małe Gowino
Robakowo
Dąbrowski Młyn
Rezerwat Lewice
Biała
Ustarbowo

N W E S

250 125 0 250 500 m

749000
748000
747000
746000
745000
744000

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 2/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

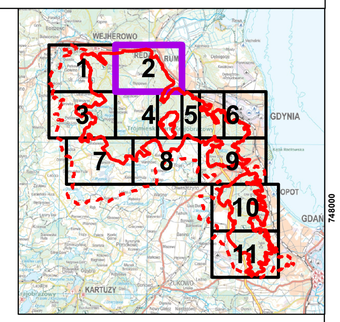

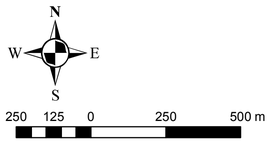

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

WEJHEROWO
Śmiechowo
Pieleszewo
REDA
Marianowo
Biała Rzeka
RUMIA
Zagórze
Szmelta
Gniewowo
Młynki
Nowiny
Wyspowo
C_III_2_18
C_III_1_03
C_III_1_02
C_III_2_11
C_III_2_19
C_III_2_07

749000
748000
747000
746000
745000
744000

453000 454000 455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 3/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Ustarbowo
Dąbrówka
Sopieszyno
Sopieszyno-Wybudowanie
Borowo
Ustarbowo
Dąbrówka
Sychowo
Dąbrówka Wybudowanie
Przetoczyno Wybudowanie
Rezerwat Pełcznica
Wygoda
Milwińska Huta-Wybudowanie
Laski
Milwino
Przetoczyno
Przetoczyno Wybudowanie
Golica
Częstkowo
Olszewce
Czarna Dąbrówka
Lelki

N W E S

250 125 0 250 500 m

445000 446000 447000 448000 449000 450000 451000 452000

743000 742000 741000 740000 739000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 4/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

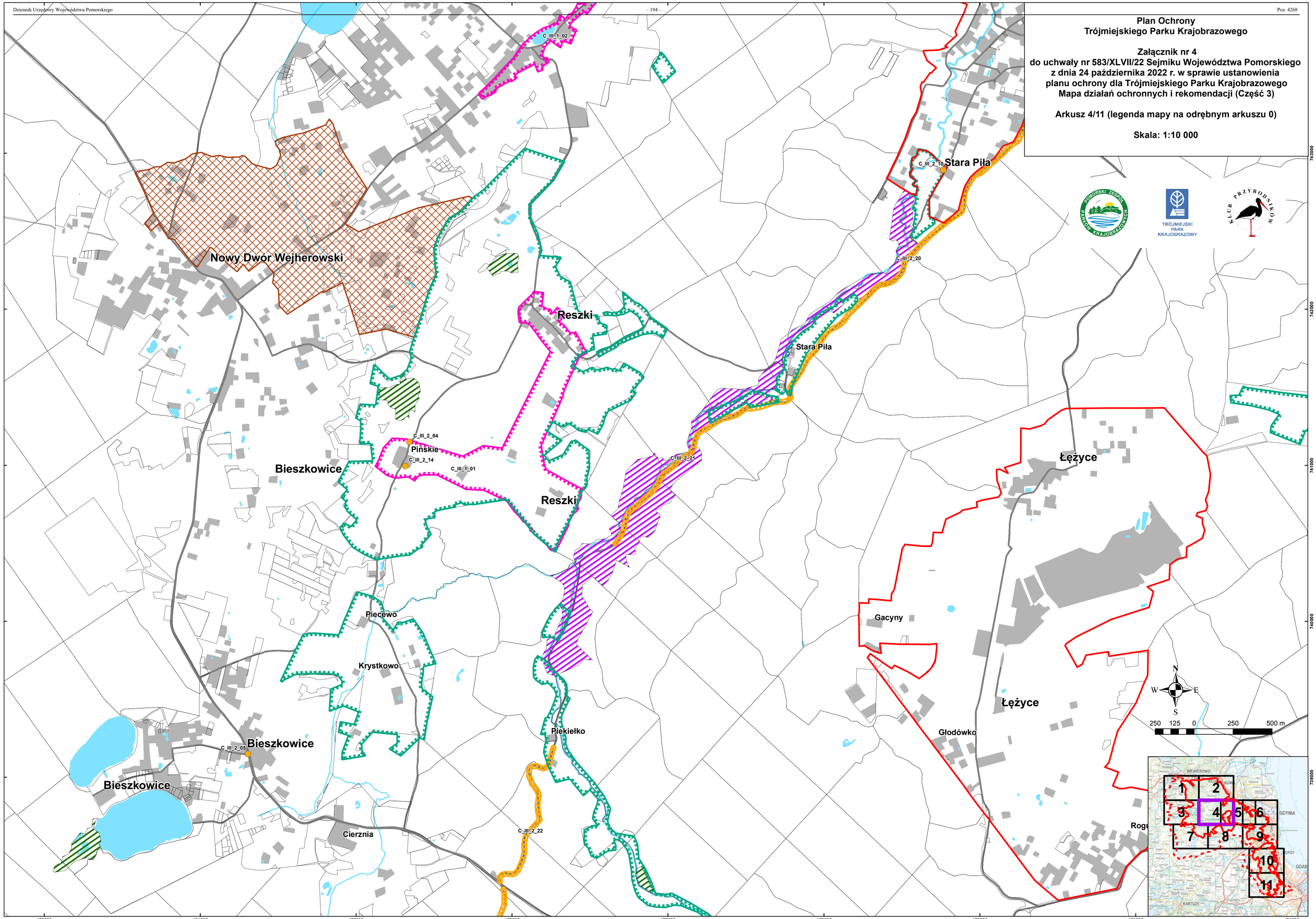

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 5/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

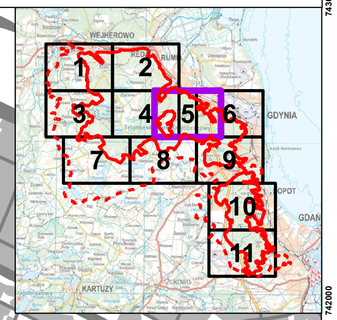

Stara Piła
C_III_2_10
C_III_2_20
Cisowa
Pustki Cisowskie
Rezerwat Cisowa
Demptowo
Marszewo
Marszewo
Łężyce
Łężyce
Gacyny
Głodówko
Rogulewo

N W E S

250 125 0 250 500 m

743000 742000 741000 740000 739000

458000 459000 460000 461000 462000 463000 464000 465000 466000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 6/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Cisowa
GDYNIA
Pustki Cisowskie
Demptowo
Marszewo
Leszczynki
Grabówek
Działki Leśne
C_III_2_03

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
GDYNIA
OPOT
GDAŃ
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

743000
742000
741000
740000
739000

464000 465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000

Lelki
Grabowiec
Grabowiec
Głazica
Szemud-Wybudowanie
Grabowiec
Radowskie
Głazica
Szemud-Wybudowanie
C_III_2_12
Okuniewo
Zabłotne
Firoga
C_III_2_22
Szemud
Bieszkówko
Gęsia Krzywda
Szemud-Wybudowanie
Kamień
Lesiniec
Mały Donimierz
Donimierz
Kamień
Bieszkówko
Glinna
Kamień
Bieszkówko
Szemud
Moczydła
Osiny
Dębnik
Hamowana
Szemudzka Huta
Piekiełko
Szemudzka Huta
Kieleńska Huta
Nowa Karczma
Sztrukwałd
Jeleńska Huta
Granicznik
Sztrukwałd
Łękno
Leśno

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

N W E S

250 125 0 250 500 m

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 7/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

WEJHEROWO RUMIA GDYNIA OPOT GDAN KARTUZY 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

738000 737000 736000 735000 734000 733000

447000 448000 449000 450000 451000 452000 453000 454000 455000

C_III_2_22

Koleczkowo

Koleczkowski Młyn

Bojano

Bojano

Głodowo

Wiczlino

Wielka Rola

Wiczlino

Wiczlino

Wiczlino

Bojano

Marchowo

Koleczkowo

Sarnia Góra

Marchowo

Czarna Góra

Czarna Góra

Świni Rów

Dębnica

Brzozówka

Kielno

Syberia

Bożanka

Mrówczy Zamek

Dobrzewino

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

KLUB PRZYRODNIKÓW

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 8/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
RUMIA
GDYNIA
OPOT
GDAŃSK
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

738000 737000 736000 735000 734000 733000

455000 456000 457000 458000 459000 460000 461000 462000 463000

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 9/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Chwarzno
Witomino
Redłowo
GDYNIA
Rezerwat Kacze Łęgi
Krykulec
Mały Kack
Wiczlino
C_III_2_23
Kolonia Wielki Kack
Mały Kack
Dąbrowa
Karwiny
Kolonia
Kolibki
Wielki Kack
Bernadowo
Rezerwat Łęg nad Swelinią
Brodwino
Kamienny Potok
C_III_1_04

N
W E
S
250 125 0 250 500 m

WEJHEROWO
REDA
RUMIA
GDYNIA
SOPOT
GDAŃSK
KARTUZY
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

738000
737000
736000
735000
734000
733000

464000 465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000

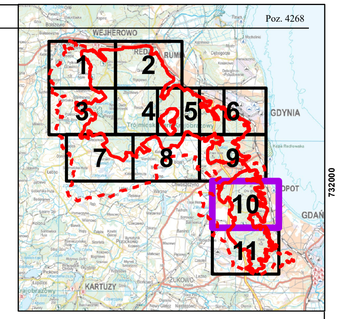

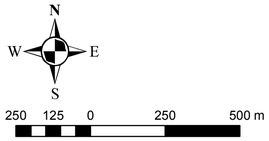

Gołębiewo

C_III_2_09

Leśna Polana

C_III_2_13

C_III_1_04

Osiedle Przylesie

Sopot Górny

C_III_2_16

SOPOT

Osiedle Mickiewicza

Rezerwat Zajęcze Wzgórze

Sopot Górny

Świemirowo

Osowa

Wysoka

Renuszewo

C_III_2_02

C_III_2_06

Owczarnia

Rezerwat Źródliska w Dolinie Ewy

Oliwa

Ustroń

GDAŃSK

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 10/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

732000 731000 730000 729000 728000 727000

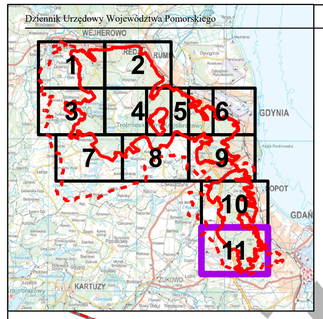

N
W E
S

250 125 0 250 500 m

GDAŃSK

Klukowo

Klukowo

C_III_2_15

Osiedle VII Dwór

C_III_1_04

Firoga

Niedźwiednik

Rezerwat Wąwóz Huzarów

Niedźwiednik

Srebrzysko

Matarnia

Brętowo

Matembiewo

C_III_2_01

Nowiec

Rezerwat Dolina Strzyży

Kokoszki

725000

724000

723000

722000

465000 466000 467000 468000 469000 470000 471000 472000

TRÓJMIEJSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Plan Ochrony
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Załącznik nr 4
do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia
planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
Mapa działań ochronnych i rekomendacji (Część 3)

Arkusz 11/11 (legenda mapy na odrębnym arkuszu 0)

Skala: 1:10 000

Załącznik do uzasadnienia do uchwały nr 583/XLVII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego – zestawienie uwag i wniosków złożonych w trakcie postępowania z udziałem społecznym oraz sposób ich rozpatrzenia

Nadawca	**Data**	**Nr pisma**	**Treść wniosku lub uwagi**	**Sposób rozpatrzenia wniosku lub uwagi przez sporządzającego projekt dokumentu**
Osoba fizyczna	06.07.2021	-	Treść do której wnoszona jest uwaga: 9.2.1 Zasady i kierunki gospodarki rolnej, pkt 6 i 7 - Jestem współwłaścicielem działki nr ewid. 26 w Nowym Dworze Wejherowskim (drugi współwłaściciel- mój ojciec zmarł). Rodzice od kilkunastu lat nie uprawiają tej ziemi rolniczo. Wpisując w planie ochrony dla TPK, że mam utrzymywać tradycyjny krajobraz rolniczy dla mojej działki nr 26 w Nowym Dworze Wejherowski jest nieporozumieniem. Tworzy to fikcję. Ograniczając mi możliwość przekształcenia tej ziemi z rolnej na cele nierolnicze powoduje utratę wartości tej ziemi. Umieszczając takie zapisy w planie ochrony TPK wg mojej oceny uniemożliwi to rozwój tychże terenów, ponieważ zamiast rozwijać te piękne miejsca, ziemia będzie leżała odłogiem. Całe swoje życie jestem rolnikiem, uprawiam pola w Gościcinie, wiem co to szacunek do ziemi i tradycji. Uprawa ziemi przeze mnie po moich rodzicach w Nowym Dworze Wejherowskim jest niemożliwe ze względu na odległość. Chciałbym w przyszłości przekazać tą ziemię w Nowym Dworze Wejherowskim dzieciom i one nie wykluczają tam zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Stąd mój wniosek, aby działka ewid. nr 26 w Nowym Dworze Wejherowskim została wpisana z przeznaczeniem na nierolną - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Tym bardziej, że wokół występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna bądź zagrodowa.	Działka zlokalizowana jest na terenie rolnym, niezabudowanym; tak również ujętym w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Otwarty niezabudowany tradycyjny krajobraz rolny jest w TPK cenną wartością wymagającą ochrony. Plan ochrony parku krajobrazowego nie może sugerować przeznaczenia elementów takiego krajobrazu pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, gdyż prowadziłoby to do utraty wartości, które plan ma chronić. Zapisy projektu planu ochrony nie uniemożliwią lokalizacji na tej działce zabudowy zagrodowej (służącej gospodarce rolnej).

Nadleśnictwo Gdańsk	13.07.2021	-	Treść do której wnoszona jest uwaga: §1, ust. 2, pkt 2, lit. b - „lasów z dominacją optymalnej i terminalnej fazy rozwoju" - usunąć słowo „terminalnej"	Uwzględniono uwagę. Przeredagowano treść unikając odniesień do pojęcia faz rozwojowych drzewostanu, które są pojęciami naukowymi ekologii lasu i mogłyby nie być zrozumiałe dla odbiorcy uchwały. Szczególne nieporozumienia mógłby rzeczywiście powodować fakt, że pojęcia „fazy optymalnej i terminalnej” są stosowane także w urządzaniu lasu, w znaczeniu odmiennym od znaczenia w ekologii.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §2, ust. 1, pkt 12 „jak i Lasów Państwowych podejmujących próby podziału zarządzanych lasów na tzw. „obszary funkcjonalne" Proponowany zapis: „jak i Lasów Państwowych, które wprowadziły podział zarządzanych lasów na tzw. „obszary funkcjonalne". Wspomniany podział funkcjonuje na terenie Nadleśnictwa Gdańsk od 2018 r., zgodnie z Zarządzeniem nr 22/2018 i późn. Zarządzeniami	Uwzględniono uwagę.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §2, ust. 1, pkt 12, lit. a „drzewostany wyłączone z użytkowania na terenie TPK" Proponowany zapis: „drzewostany wyłączone z pozyskania drewna na terenie TPK". Zgodnie z definicją, w ekosystemach referencyjnych nie pozyskuje się drewna, dopuszczalne są natomiast inne niezbędne prace	Uwzględniono uwagę.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §2, ust. 1, pkt 17 „a także prawdopodobnym uwrażliwieniem drzewostanów, zwłaszcza bukowych, na wpływ zmian klimatycznych, przez gospodarkę leśną;".	Uwzględniono uwagę przeredagowując zdanie tak, by precyzyjnie i nierozszerzająco wyrażało zapis.

			Usunąć tę część zdania; tego typu wnioskowanie jest nieuprawnione, nie ma dowodów na to, że akurat gospodarka leśna jest odpowiedzialna za uwrażliwianie tych drzewostanów na wpływ zmian klimatycznych	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 3, kol. 6 „Wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin jako sprzecznej z celami ochrony Parku oraz obowiązujących na jego terenie zakazami. Wykluczenie budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem zabudowy ograniczającej spływ wody w suchych dnach dolin lub spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych. Wykluczenie prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych — w obrębie wszystkich użytków ekologicznych oraz proponowanych w tym planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania." Proponowany zapis: „Ograniczenie i dostosowanie zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin do celów ochrony Parku oraz obowiązujących na jego terenie zakazów. Ograniczenie i dostosowanie budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem zabudowy ograniczającej spływ wody w suchych dnach dolin lub spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych. Ograniczenie do niezbędnego minimum prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a tak że prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich istniejących użytków ekologicznych."	Uwagę częściowo uwzględniono, przeredagowując zapisy. W szczególności wyraźnie zaznaczono, że nie chodzi tu o blokowanie działań służących renaturyzacji systemu hydrologicznego lub poszczególnych mokradeł, w tym cieków – tym samym „mała retencja” realizowana wg opracowania Przybylskiego i in. (2019), będzie zgodna z zapisami planu ochrony. Uelastyczniono zapis dotyczący utrzymania rowów. Zrezygnowano z ogólnego odniesienia do proponowanych form ochrony przyrody, w to miejsce odwołując się do konkretnych obszarów, o których mowa w odpowiednim miejscu planu.

			Całkowite wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej uniemożliwiłoby prowadzenie działań zwiększających mikroretencję leśną, która jest niezbędna zarówno ze względu na potrzebę poprawiania warunków hydrologicznych w lasach, poprawę stanu siedlisk hydrogenicznych, jak i przeciwdziałanie gwałtownym spływom nawalnych wód opadowych. Z kolei prace utrzymaniowe, prowadzone w ograniczonym zakresie, są niezbędne w miejscach, gdzie utrzymanie ekosystemów nieleśnych jest uzależnione od możliwości wjazdu sprzętu koszącego. Ostatnia część do tekstu wykreślona z uwagi na fakt, że wytyczne nie mogą odnosić się do obiektów wnioskowanych o objęcie ochroną, których los jest niewiadomy, a które w przypadku przedłużającego się stanu uzgadniania i zatwierdzania statusu prawnego będą pozbawione właściwego utrzymania.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 4, kol. 6 „szczególnie jezior Zawiat, Bieszkowickie, Borowo i Wyspowo" i dalej: „W przypadku nieskuteczności ochrony i pogarszania się stanu ekologicznego zbiorników z przyczyn antropogennych, wyłączenie z użytkowania rekreacyjnego poprzez objęcie ochroną rezerwatową" „szczególnie 'jezior Zawiat, Bieszkowickie i Wyspowo" I dalej: Ostatnie zdanie wykreślić Jez. Borowo jest w najgorszym stanie z wymienionych jezior, a jednocześnie jest miejscem chętnie wykorzystywanym rekreacyjnie; pozostawienie go do wykorzystania powoli ukierunkować ten ruch turystyczno-rekreacyjny i tym samym zmniejszyć presję na pozostałe, wymienione jeziora. W odniesieniu do ostatniego zdania — zapis niezrozumiały — jeżeli obiekt straci walory z powodu antropopresji, to objęcie go ochroną rezerwatową jest bezzasadne (cel ochrony zniknie przed powołaniem rezerwatu).	Uwagę uwzględniono częściowo. Usunięto zapis o warunkowej ochronie rezerwatowej po pogorszeniu walorów zbiorników. Zagrożenie odnosi się jednak także do zbiorników nie objętych ochroną rezerwatową, a więc także jezioro Borowo. Proponowany zapis nie ogranicza dotychczasowego użytkowania rekreacyjnego opisywanych obiektów, a jedynie wskazuje potrzebę ograniczenia masowego wykorzystania rekreacyjnego jezior poprzez nie dopuszczenie do rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej. Biorąc pod uwagę natężenie użytkowania i już aktualne zagospodarowanie zlewni eliminacja zagrożenia związanego z dopływem zanieczyszczeń i niszczeniem strefy przybrzeżnej zbiorników będzie możliwa wyłącznie przy ograniczeniu zainwestowania. Operat dotyczący ochrony ekosystemów nieleśnych wskazuje, że Jezioro Borowo jest zbiornikiem podatnym na degradację i faktycznie już w latach 90 ubiegłego wieku zanikły w

				nim gatunki wskaźnikowe jezior lobeliowych. Brak zabezpieczenia zbiornika przed masowym użytkowaniem rekreacyjnym powoduje jednak jego dalszą degradację.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 5, kol. 6 „Wyłączenie z użytkowania rębnego drzewostanów na skarpach dolin cieków o dużym (ponad 30 stopni) nachyleniu oraz w pasie co najmniej 30 m od zbiorników" Proponowany zapis: „Wyłączenie z użytkowania rębnego drzewostanów na skarpach dolin cieków o dużym (ponad 30 stopni) nachyleniu oraz w pasie co najmniej 10 m od zbiorników". Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki z zakresie gospodarki leśnej, należy pozostawiać bufor 10 m przy ciekach i zbiornikach wodnych.	Uwagę częściowo uwzględniono. Sformułowano zapis w sposób bardziej elastyczny, by nie prowokować zbyt schematycznych interpretacji np. podczas kontroli. Jednak konieczna szerokość strefy buforowej rzędu 30-50 m znajduje oparcie w literaturze naukowej dotyczącej funkcjonowaniem stref buforowych przy ciekach. Należy podzielić zdanie autorów dokumentacji planu ochrony, że strefy 10-metrowe nie są wystarczające, niezależnie od wymogów formalnych określonych Rozporządzeniem Ministra Środowiska. Można przyjąć, iż Rozporządzenie Ministra Środowiska określa minimalną szerokość strefy jaką należy przyjąć planując użytkowanie rębne, co nie wyklucza możliwości, aby strefa ta była większa, jeśli przemawiają za tym względy merytoryczne związane z ochroną walorów przyrodniczych Parku.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 8, kol. 4 „I/W" zamienić na „P/W". Biorąc pod uwagę obecny średni wiek drzewostanów taki zapis jest krzywdzący	Uwagę częściowo uwzględniono. Przeredagowano zagrożenie i sformułowano dwa odrębne zagrożenia: wynikające z obowiązującego planu urządzenia lasu (musi być oceniane jako istniejące, ponieważ źródło zagrożenia istnieje) oraz zagrożenia związane ze zmniejszaniem się w skali Parku udziału drzewostanów i drzew starych, wynikające z prowadzenia go-

				spodarki leśnej, które określono jako potencjalne, ponieważ negatywna zmiana, przynajmniej na razie, nie urzeczywistnia się.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 10, kol. 6. „Maksymalnie staranna weryfikacja ewentualnego występowania cennych elementów przed rozpoczęciem prac, w tym uwzględniająca współpracę z ekspertami z zakresie poszczególnych grup cennych organizmów" Proponowany zapis: „Maksymalnie staranna weryfikacja ewentualnego występowania cennych elementów na etapie prac przygotowujących nowy PUL przez pracowników BULiGL, w tym uwzględniająca współpracę z ekspertami z zakresie poszczególnych grup cennych organizmów. Przekazywanie przez Dyrekcję TPK danych o nowo stwierdzonych stanowiskach cennych organizmów". Nie ma możliwości weryfikacji z udziałem ekspertów ewentualnych stanowisk cennych gatunków każdorazowo przed rozpoczęciem prac w danej lokalizacji, można (i jest to wykonywane) weryfikować stanowiska, które są z danego miejsca podawane. Stąd potrzeba właściwej weryfikacji na etapie przygotowania PUL i później aktualizowania danych na podstawie informacji z TPK	Uwagę częściowo uwzględniono. Przeredagowano zapisy tak, by lepiej wyrażały intencję. Jednak, elementem rozwiązania problemu musi być także weryfikacja pozycji przed przystąpieniem do prac – może to robić leśna kadra terenowa, pod warunkiem, że jej umiejętności będą stale kształcone, w tym we współpracy z ekspertami.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 11, kol. 6 „Pozostawianie drzew biocenotycznych podczas wszystkich cięć w lasach. Preferowanie w zabiegach pielęgnacyjnych także drzew o przewidywanym potencjalnym rozwoju w kierunku biocenotycznym. Branie pod uwagę indywidualnych wartości biocenotycznych drzew przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym usuwaniu lub modyfikowaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi." Proponowany zapis: „Pozostawianie w miarę możliwości drzew biocenotycznych. Uwzględnianie w zabiegach pielęgnacyjnych	Częściowo uwzględniono. Przeredagowano zapis dotyczący cięć pielęgnacyjnych. Jednak zasada pozostawiania drzew biocenotycznych istnieje właśnie po to, by pozostawiać je także wtedy, gdy schemat hodowli lasu sugerowałby ich wycięcie. Drzewa biocenotyczne zwykle są równocześnie drzewami „niebezpiecznymi” – decyzje o ich pozostawieniu lub usunięciu ze względów bezpieczeństwa muszą brać pod uwagę i ważyć zarówno wartości biocenotyczne drzew, jak i

			także drzew o przewidywanym potencjalnym rozwoju w kierunku biocenotycznym." Ostatnie zdanie do usunięcia. Z uwagi na obowiązujące zasady hodowlane, nie ma możliwości pozostawiania czy preferowania wszystkich drzew o potencjalnie biocenotycznym charakterze. Przy obecnym stanie prawnym i odpowiedzialności nadleśniczego za wszystkie potencjalne wypadki na terenie lasów nie ma możliwości przedkładania walorów biocenotycznych drzew nad kwestie bezpieczeństwa ludzi.	aspekt bezpieczeństwa – np. drzewo, które musiałoby być usunięte przy drodze publicznej może i powinno być pozostawione w głębi lasu, gdzie ryzyko przez nie stwarzane jest mniejsze.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 18, kol. 6 „Utrzymanie gruntowej nawierzchni szlaków pieszych i rowerowych" Proponowany zapis: „Preferowanie gruntowej nawierzchni szlaków pieszych i rowerowych, z wyjątkiem fragmentów szlaków przebiegających po drogach istotnych dla gospodarki leśnej". Część szlaków przebiega miejscami po drogach leśnych; te fragmenty muszą być zachowane w stanie umożliwiającym ich wykorzystanie na potrzeby gospodarki leśnej	Częściowo uwzględniono. Przeredagowano na: „Utrzymanie gruntowej nawierzchni szlaków pieszych i rowerowych biegnących poza drogami publicznymi, z zastrzeżeniem możliwości stosowania nawierzchni żwirowych, gdy jest to niezbędne ze względów gospodarki leśnej."
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 20, kol. 6 „Przekazywanie wyników prac terenowych organom wydającym decyzje administracyjne." Proponowany zapis: „Przekazywanie wyników prac terenowych organom wydającym decyzje administracyjne oraz zarządcom terenu." Informacja o aktualnym stanie stanowisk cennych gatunków jest niezbędna do właściwego zabezpieczania tych miejsc przez zarządców terenu.	Uwzględniono uwagę. Organy administracji są same zobowiązane do wyczerpującego ustalania stanu faktycznego. Ważne jest natomiast, by informacją o cennych elementach przyrody dysponował właściciel lub zarządca terenu, bowiem to jego decyzje zarządcze w pierwszym rzędzie wpływają na stan tych elementów.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 21, kol. 2 „grup wymienionych w § 1.2, punkt 4.b niniejszego planu"	Uwzględniono uwagę: poprawiono odnośnik.

			Niejasne, o jaki fragment tekstu chodzi (brak wspomnianego § i pkt. w uchwale)	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 21, kol. 6 „Dążenie do jak najdłuższego utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki" Proponowany zapis: „Utrzymanie do 5 lat stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki" Zapis „jak najdłużej" jest nieprecyzyjny; wg wytycznych RDOŚ zalecany jest okres 5 lat po opuszczeniu strefy	Uwzględniono uwagę. Przeredagowano na: „Dążenie do utrzymywania stref ochronnych także czasowo nie wykorzystywanych przez chronione gatunki, dopóki będzie istnieć wysokie prawdopodobieństwo powtórnego wykorzystania lokalizacji gniazdowej, w szczególności jeśli utrzymuje się sprzyjający gniazdowaniu gatunku stan siedliska.”
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 30, kol. 6 „Wpisanie do wojewódzkiego rejestru zabytków historycznego systemu szlaków turystycznych i rekreacyjnych Lasów Oliwskich wraz z ich infrastrukturą i otoczeniem, w tym kompleksem leśnym z dominacją starodrzewi". Usunąć ten fragment Propozycja nieuzasadniona. Nadleśnictwo nie przewiduje likwidacji tych dróg, a ich wpis do rejestru zabytków spowodowałby niepotrzebne wydłużenie procedur np. w sytuacji potrzeby remontu nawierzchni lub ścięcia suchych drzew. Drogi te są intensywnie wykorzystywane do celów rekreacyjnych, a jednocześnie są drogami dojazdowymi dla Straży Pożarnej. W przypadku stwierdzenia zagrożeń dla zdrowia i życia użytkowników, niezbędne są natychmiastowe działania w ich obrębie oraz sąsiadującym z nimi drzewostanie	Uwagi nie uwzględniono. Postulat objęcia ochroną szlaków historycznych w formie wpisania do rejestru zabytków wynika z kilku przesłanek. Obiekt obejmuje historyczną sieć szlaków i ścieżek stanowiących zaplecze rekreacyjne dawnego Gdańska i Sopotu. Niektóre z nich funkcjonowały już w XIX wieku, wszystkie okres swojej świetności miały w czasie międzywojennym. W opracowaniu przyjęto koncepcję Golędzinowskiej (2018), według której układ ten obejmuje 12 historycznych szlaków turystyczno – rekreacyjnych. Układ ten jest istotnym elementem pamięci historycznej Gdańska i Sopotu, z uwagi na zaszłości historyczne w różnych okresach nie eksponowanej, obecnie jednak będącej przedmiotem nawiązań wielu narracji historycznych i turystycznych. Wpisanie do rejestru zabytków to jeden ze sposobów poprawy skuteczności ochrony walorów kulturowych Parku, ale także sposób

				upamiętnienia i wyeksponowania tego istotnego elementu kultury materialnej i niematerialnej tego obszaru. Autorzy projektu planu uznali i stanowisko to podzielił sporządzający projekt dokumentu, że elementem ochrony systemu szlaków powinno być także maksymalne zachowanie tradycyjnego krajobrazu leśnego wzdłuż tych tras (tj. krajobrazu zwartego lasu, o cechach starodrzewu, a nie krajobrazu zdominowanego przez odnowienia leśne). Ze względu na dynamikę lasu nie jest to oczywiście możliwe w 100% (jakaś wymiana pokoleń drzew musi w końcu zajść), ale jest możliwe i potrzebne na poziomie dominującego elementu krajobrazu. Położenie w sąsiedztwie tych zabytkowych, historycznych tras spacerowych powinno w procesie urządzania lasu być przesłanką przemawiającą za maksymalnym przetrzymaniem na pniu takiego drzewostanu, tj. przesłanką przeciwko zakwalifikowaniu go do rozpoczęcia cięć odnowieniowych. Znaczna różnica pomiędzy przyjmowanym w leśnictwie wiekiem rębności drzew (w TPK dotychczas przeciętnie 120 lat) a biologicznymi uwarunkowaniami starości drzew i ekologicznymi uwarunkowaniami przechodzenia drzewostanów bukowych w fazę terminalną/rozpadu (zwykle 200-300 lat), stwarza znaczne możliwości przetrzymania na pniu wybranych drzewostanów, w przypadku odwołania się do potrzeby ich ochrony ze względów kulturowych. Argument o utrudnieniach w zakresie utrzymania bezpieczeństwa osób korzystających ze szlaków w miejscach udostępnionych jest bar-

				dzo ważny, jednak wymóg zapewnienia bezpieczeństwa dotyczy tych obszarów także obecnie, a procedury współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w zakresie obejmującym nagłe przypadki zachowania bezpieczeństwa przewidują szybkie ścieżki decyzyjne.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, tab., wiersz 43, kol. 6 „Rewitalizacja centralnie położonego obszaru zdewastowanego" Zapis niejasny; doprecyzować, o jaki fragment terenu chodzi i o jaki rodzaj dewastacji	Uwagę uwzględniono i doprecyzowano zapis planu ochrony. Zapis dotyczy posesji nr 4 na której znajduje się teren o zdegradowanej powierzchni gleby
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3, ust. 1, pkt 1, lit. a, odnośnik BK I 1 „jako drzewostanów wyłączonych z użytkowania lasu" Proponowany zapis: „jako drzewostanów wyłączonych z pozyskania drewna" j.w., zgodnie z definicją drzewostanów referencyjnych	Uwzględniono uwagę.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 2, kol. 6 „Pow. 55,63 ha, wydz. LP 27c, f, g, 39a, i, 1, m, n (cześć), 53c, d, i, 54a, b, c, d, f, g, h, i, j, I, m, n, o, 72c, d, f, 73d, i, k, I, n obrębu Gniewowo" Proponowany zapis: „Pow. 55,63 ha, wydz. LP 27c, f, g, 39a, i, 1, m, n (cześć), 53c, d, i, 54a, b, c, d, f, g, h, i, j, 1, n (część), obrębu Gniewowo" Zgodnie z wcześniejszą propozycją Nadleśnictwa Gdańsk przebiegu granic; wyłączone fragmenty są w części już uznane za drzewostany referencyjne (oddz. 72, 73), natomiast tereny nieleśne są utrzymywane w kulturze rolnej, co w przypadku powołania rezerwatu będzie utrudnione; ponadto przez tę część prze-	Uwagi nie uwzględniono. Wskazanie projektowanego rezerwatu przyrody zamieszczone w tym miejscu bazuje na identyfikacji walorów przyrodniczych i stanowi tylko wytyczną dla odpowiedniego organu. Łąki są cenne przyrodniczo, a sposobny ich ochrony (w tym wykorzystanie programu rolnośrodowiskowego) mogłyby być realizowane także w rezerwacie. Funkcjonowanie drogi można utrzymać także w rezerwacie. Utworzenie rezerwatu, a tym samym określenie przebiegu jego granicy stanowi wyłączną kompetencję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku. Możliwe, ze zostaną wzięte pod uwagę m.in.

			biega droga, która jest główną drogą gospodarczą w tej części leśnictwa, a jednocześnie jest dojazdem pożarowym i wymaga utrzymania w odpowiednim stanie	przesłanki organizacyjne, takie jak wskazane przez Nadleśnictwo. Fakt, że obszar jest obecnie chroniony poprzez utworzenie drzewostanów referencyjnych, świadczy że uznanie za rezerwat nie jest pilne, ale nie neguje samego sensu uznania go za rezerwat. Status drzewostanów referencyjnych nie daje gwarancji takiej ochrony w przyszłości, zwłaszcza zważywszy na uwagi wniesione w konsultacjach przez inne podmioty (np. uwagi RDLP w Gdańsku).
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 3 Pominąć całość. Ochrona w formie rezerwatu jest wg Ndl. Gdańsk bezzasadna — cały ten teren należy do drzewostanów referencyjnych, a jednocześnie obszar ten jest objęty ochroną strefową.	Uwagi nie uwzględniono. Przesłanki wskazane w uwadze świadczą, że uznanie za rezerwat nie jest pilne (ponieważ obiekt jest obecnie zabezpieczony w innych formach), ale nie negują wartości kwalifikujących obiekt do ochrony rezerwatowej. Status drzewostanów referencyjnych, ani strefa gatunku chronionego nie dają gwarancji takiej ochrony w przyszłości, zwłaszcza zważywszy na uwagi wniesione w konsultacjach przez inne podmioty (np. uwagi RDLP w Gdańsku).
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 4 Pominąć całość. Nadleśnictwo podtrzymuje swoją opinię o bezzasadności powoływania rezerwatu krajobrazowego na tak rozległym terenie i jednocześnie w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji trójmiejskiej, z uwagi na brak możliwości jego zabezpieczenia i utrzymania we właściwym stanie; wskazywany obszar przynajmniej częściowo jest chroniony jako drzewostany referencyjne	Uwagi nie uwzględniono. Mimo problemów, jakie pociągałoby za sobą chronienie tego terenu w formie rezerwatu, znamienne jest, że samorząd terytorialny (Miasto Gdańsk) we wniesionych uwagach popiera ten pomysł. Wskazanie w planie ochrony potrzeby utworzenia rezerwatu bazuje na identyfikacji walorów przyrodniczych i stanowi tylko wytyczną dla odpowiedniego organu. Utworzenie rezerwatu, a tym samym określenie przebiegu jego granicy stanowi wyłączną kompetencję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

				Gdańsku. Możliwe, że zostaną wzięte pod uwagę także podniesione problemy. Status drzewostanów referencyjnych nie daje gwarancji takiej ochrony w przyszłości, zwłaszcza zważając na uwagi wniesione w konsultacjach przez inne podmioty. Podkreślenia jednak wymaga, że propozycja utworzenia rezerwatu opiera się o walory przyrodnicze, w tym krajobraz starodrzewi w strefie krawędziowej Trójmiasta, stanowiska rzadkich gatunków: traszka górska, ślimak ostrokrawędzisty, co zostało szczegółowo opisane w poszczególnych operatach będących częścią dokumentacji planu.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 5 Pominąć całość. Nadleśnictwo podtrzymuje swoją opinię o bezzasadności powoływania rezerwatu krajobrazowego na tak rozległym terenie i jednocześnie w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji trójmiejskiej, z uwagi na brak możliwości jego zabezpieczenia i utrzymania we właściwym stanie; wskazywany obszar przynajmniej częściowo jest chroniony jako drzewostany referencyjne	Uwagi nie uwzględniono. Mimo problemów, jakie pociągałoby za sobą chronienie tego terenu w formie rezerwatu, znamienne jest, że samorząd terytorialny (Miasto Sopot) we wniesionych uwagach popiera ten pomysł. Wskazanie w planie ochrony potrzeby utworzenia rezerwatu bazuje na identyfikacji walorów przyrodniczych i stanowi tylko wytyczną dla odpowiedniego organu. Utworzenie rezerwatu, a tym samym określenie przebiegu jego granicy stanowi wyłączną kompetencję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku. Możliwe, że zostaną wzięte pod uwagę także podniesione problemy. Status drzewostanów referencyjnych nie daje gwarancji takiej ochrony w przyszłości, zwłaszcza zważając na uwagi wniesione w konsultacjach przez inne podmioty. Podkreślenia jednak wymaga, że propozycja utworzenia rezerwatu

				opiera się o walory przyrodnicze, w tym krajobraz starodrzewi w strefie krawędziowej Miasta Sopot, co zostało szczegółowo opisane w poszczególnych operatach będących częścią dokumentacji planu.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 8 Pominąć całość. Nadleśnictwo Gdańsk podtrzymuje opinię o braku potrzeby dodatkowej ochrony wskazanego terenu w formie rezerwatu przyrody; większość tego obszaru to drzewostany referencyjne	Nie uwzględniono. Fakt, że obszar jest obecnie chroniony, świadczy że uznanie za rezerwat nie jest pilne, ale nie neguje samego sensu uznania go za rezerwat. Status drzewostanów referencyjnych nie daje gwarancji takiej ochrony w przyszłości, zwłaszcza zważając na uwagi wniesione w konsultacjach przez inne podmioty.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 9 Pominąć całość. Nadleśnictwo Gdańsk podtrzymuje opinię o braku potrzeby dodatkowej ochrony wskazanego terenu w formie użytku ekologicznego; większość tego obszaru objęta jest ochroną strefową, a jednocześnie są to drzewostany referencyjne	Uwagi nie uwzględniono. Autorzy projektu planu są przekonani o potrzebie indywidualnej ochrony najcenniejszych elementów siedlisk nieleśnych w formie użytków ekologicznych. Indywidualna ochrona obiektu jako użytku ekologicznego pozwala w sposób właściwy zwaloryzować przestrzeń, wskazuje ochronę przyrody obiektu jako priorytet użytkowania, zabezpiecza przed przekształceniem, wskazuje na wartość terenu np. w sytuacjach planowania inwestycji liniowych, prac utrzymaniowych na ciekach (także w otoczeniu obiektu) i innych, stymuluje do indywidualnego traktowania ochrony obiektu poprzez rozpoznanie i zaprojektowanie działań ochronnych z udziałem innych podmiotów niż zarządca gruntów, ułatwia pozyskanie środków zewnętrznych w przypadku podjęcia działań ochronnych.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 14 Pominąć całość. Nadleśnictwo Gdańsk podtrzymuje opinię o braku potrzeby ochrony wskazanego terenu w formie użytku ekologicznego; działki zostały wydzierżawione i są użytkowane zgodnie z przeznaczeniem	Uwagi nie uwzględniono. Ochrona w formie użytku ekologicznego nie wyklucza użytkowania rolniczego, natomiast wskazuje ochronę przyrody jako priorytet użytkowania, zabezpiecza przed przekształceniem, wskazuje na wartość terenu np. w sytuacjach planowania inwestycji liniowych, prac utrzymaniowych na ciekach i innych, stymuluje do indywidualnego traktowania ochrony obiektu poprzez rozpoznanie i zaprojektowanie działań ochronnych z udziałem innych podmiotów niż zarządca gruntów. Wskazane do ochrony łąki, stanowiąc cenne ostoje bioróżnorodności, nie reprezentują siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie, stąd jako takie nie podlegają ochronie, wymagając ochrony indywidualnej.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 15 Pominąć całość. Nadleśnictwo Gdańsk podtrzymuje opinię o braku potrzeby ochrony wskazanego terenu w formie użytku ekologicznego; działki zostały częściowo wydzierżawione (GIWK) i są użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, a wydzielenie 126 f jest drzewostanem referencyjnym	Uwagi nie uwzględniono, a argumentację przedstawiono w odniesieniu do dwóch wcześniejszych uwag. Istnienie użytku ekologicznego nie wyklucza jego dzierżawy i użytkowania, pod warunkiem przestrzegania wprowadzonych na jego terenie zakazów.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 16 Pominąć całość. Nadleśnictwo Gdańsk podtrzymuje opinię o braku potrzeby ochrony wskazanego terenu w formie użytku ekologicznego; użytkowany zgodnie z przeznaczeniem i wg wytycznych, w ramach pakietu rolno- środowiskowego (5.4)	Uwagi nie uwzględniono, a argumentację przedstawiono w odniesieniu do pozostałych uwag dotyczących rezygnacji z tworzenia użytków ekologicznych. Istnienie użytku ekologicznego nie wyklucza jego dzierżawy i użytkowania, pod warunkiem przestrzegania wprowadzonych na jego terenie zakazów.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 18 Pominąć całość. Nadleśnictwo Gdańsk podtrzymuje opinię o braku wystarczającego uzasadnienia, by objąć cały wskazany teren formą stanowiska dokumentacyjnego; dodatkowo drzewostany na tym obszarze są w trakcie modyfikacji w kierunku utrzymania atrakcyjnej krajobrazowo struktury wiekowej	Stanowiska dokumentacyjne mają uzasadnienie w zakresie wymaganym do utworzenia stanowisk. Propozycja stanowiska „Długa Góra" obejmuje najlepiej wykształcony i zachowany oz na terenie Parku, o długości ok. 2 km. Są to unikatowe w skali Parku formy geologiczno-geomorfologiczne. Waloryzacji zasobów abiotycznych poświęcono Operat ochrony zasobów abiotycznych. Uzasadnienie spełnia wymogi ustawowe tworzenia tej formy ochrony przyrody. Jej utworzenie nie wpływa na możliwości prowadzenia gospodarki leśnej.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 2, tab. wiersz 19. Pominąć całość. Nadleśnictwo Gdańsk podtrzymuje opinię o braku wystarczającego uzasadnienia, by objąć cały wskazany teren formą stanowiska dokumentacyjnego; wyjątkiem jest fragment dawnej żwirowni, z ograniczeniem do samej pow. dawnego wyrobiska z niewielkim buforem	Stanowiska dokumentacyjne mają uzasadnienie w zakresie wymaganym do utworzenia stanowisk. Propozycja stanowiska „Gołębiewo" obejmuje dobrze zachowaną pod względem geomorfologicznym morenę czołową z dawnym głębokim wyrobiskiem poeksploatacyjnym. Na jego wysokich do 10 m ścianach miejscami eksponują się w większości przykryte glinami deluwialnymi przekroje zaburzonych glin, piasków, żwirów i głazów lodowcowych. Wysokość bezwzględna wzniesienia moreny dochodzi do ok. 162 m n.p.m. Wysokość względna dochodzi do 15 m. Jest to dobrze wyeksponowana w skali Parku forma geologiczno-geomorfologiczna. Uzasadnienie spełnia wymogi ustawowe tworzenia tej formy ochrony przyrody i zgodzić się należy ze zdaniem autorów planu, że plan ochrony parku krajobrazowego jest najwłaściwszym miejscem na wskazanie „stref szczególnej ochrony rzeźby terenu". Utworzenie stanowiska nie wpływa na możliwości prowadzenia gospodarki leśnej.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 5, lit. a, odnośnik pierwszy” historycznego systemu szlaków turystycznych i rekreacyjnych Lasów Oliwskich, wraz z ich infrastrukturą i otoczeniem, w tym kompleksem leśnym z dominacją starodrzewi, oznaczonego jako strefa C_III_1_04, obejmujących następujące szlaki: Pominąć całość. Por. uwaga nr 15	Uwagi nie uwzględniono. Postulat objęcia ochroną szlaków historycznych w formie wpisania do rejestru zabytków wynika z kilku przesłanek. Obiekt obejmuje historyczną sieć szlaków i ścieżek stanowiących zaplecze rekreacyjne dawnego Gdańska i Sopotu. Niektóre z nich funkcjonowały już w XIX wieku, wszystkie okres swojej świetności miały w czasie międzywojennym. W opracowaniu przejęto koncepcję Golędzinowskiej (2018), według której układ ten obejmuje 12 historycznych szlaków turystyczno – rekreacyjnych. Układ ten jest istotnym elementem pamięci historycznej Gdańska i Sopotu, z uwagi na zaszłości historyczne w różnych okresach nie eksponowanej, obecnie jednak będącej przedmiotem nawiązań wielu narracji historycznych i turystycznych. Wpisanie do rejestru zabytków to jeden ze sposobów poprawy skuteczności ochrony walorów kulturowych Parku, ale także sposób upamiętnienia i wyeksponowania tego istotnego elementu kultury materialnej i niematerialnej tego obszaru. Autorzy projektu planu uznali i stanowisko to podzielił sporządzający projekt dokumentu, że elementem ochrony systemu szlaków powinno być także maksymalne zachowanie tradycyjnego krajobrazu leśnego wzdłuż tych tras (tj. krajobrazu zwartego lasu, o cechach starodrzewu, a nie krajobrazu zdominowanego przez odnowienia leśne). Ze względu na dynamikę lasu nie jest to oczywiście możliwe w 100% (jakaś wymiana pokoleń drzew musi w

				końcu zajść), ale jest możliwe i potrzebne na poziomie dominującego elementu krajobrazu. Położenie w sąsiedztwie tych zabytkowych historycznych tras spacerowych powinno w procesie urządzania lasu być przesłanką przemawiającą za maksymalnym przetrzymaniem na pniu takiego drzewostanu, tj. przesłanką przeciwko zakwalifikowaniu go do rozpoczęcia cięć odnowieniowych. Znaczna różnica pomiędzy przyjmowanym w leśnictwie wiekiem rębności drzew (w TPK dotychczas przeciętnie 120 lat) a biologicznymi uwarunkowaniami starości drzew i ekologicznymi uwarunkowaniami przechodzenia drzewostanów bukowych w fazę terminalną/rozpadu (zwykle 200-300 lat), stwarza znaczne możliwości przetrzymania na pniu wybranych drzewostanów, w przypadku odwołania się do potrzeby ich ochrony ze względów kulturowych. Argument o utrudnieniach w zakresie utrzymania bezpieczeństwa osób korzystających ze szlaków w miejscach udostępnionych jest bardzo ważny, jednak wymóg zapewnienia bezpieczeństwa dotyczy tych obszarów także obecnie, a procedury współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w zakresie obejmującym nagłe przypadki zachowania bezpieczeństwa przewidują szybkie ścieżki decyzyjne.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 5, ust. 5, lit. b ujęcie w gminnej ewidencji zabytków obiektów wyszczególnionych w § 22 pkt 3 oznaczonych jako strefy C_II1_2_01 – 23;	Brukowane drogi stanową zabytek w sensie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 3 pkt 1) mówiącej, że zabytkiem jest „nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich

			Proponowany zapis: „ujęcie w gminnej ewidencji zabytków obiektów wyszczególnionych w § 22 pkt 3 oznaczonych jako strefy C_111_2_01-08, C_III_2_14-18, Ujęcie w gminnej ewidencji zabytków leśniczówek i brukowanych dróg wydłuży procedury związane z utrzymaniem ich, w przypadku konieczności przeprowadzenia niezbędnych napraw	części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową". Brukowane drogi stanowią niewątpliwie istotny, choć nie doceniany, element dziedzictwa historyczno – kulturowego Parku. Nieuchronną konsekwencją stwierdzenia faktycznego występowania zabytku jest konieczność ujęcia go przynajmniej w gminnej ewidencji zabytków. Znaczna część leśniczówek figuruje już w gminnej ewidencji zabytków gminy Wejherowo (np. dawne leśniczówki lub przylegające do nich obiekty gospodarcze Wyspowo, Gniewowo, Marianowo). Wykaz obiektów lub obszarów o istotnych walorach historycznych i kulturowych zamieszczony w § 22 pkt 3 zweryfikowano, ale utrzymano na nim obiekty brukowanych dróg i leśniczówek. Przedstawiona w Operacie ochrony zasobów kulturowych analiza zwraca uwagę, że obszar Parku to przede wszystkim lasy, stąd cennymi obiektami kultury materialnej są rozrzucone w kompleksach leśnych oraz leżące w obrębie miejscowości leśniczówki. Większość z nich pochodzi z przełomu XIX i XX wieku, w wielu przypadkach zachowały się w niezmienionej formie wraz z towarzyszącymi im budynkami gospodarczymi m.in. leśniczówka Sopot, Stara Piła, Kamień, dawne leśniczówki Gołębiewo, Zbychowo. Stanowią istotny element krajobrazu i warto objąć je gminną ewidencją zabytków.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 9, ust. 6 „Należy także dążyć do jak najdłuższego utrzymywani stref ochronnych po ich opuszczeniu, często czasowym, przez chronione gatunki” Proponowany zapis: „Należy do 5 lat utrzymywać strefy ochronne po ich opuszczeniu, często czasowym, przez chronione gatunki” Por. uwaga nr 14.	Zmieniono na: Należy dążyć do utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki, szczególnie w sytuacjach, gdy będzie utrzymywał się dogodny dla powtórnego zasiedlenia stan siedliska.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 11, pkt 2 „zaleca się współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe z dyrektorem Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, w tym udostępnianie mu uzyskanych wyników badań" Proponowany zapis: „zaleca się współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe z dyrektorem Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych oraz zarządcami terenu, w tym udostępnianie im uzyskanych wyników badań". Wiedza na temat prowadzonych badań, zwłaszcza w odniesieniu do cennych elementów przyrody, może posłużyć zarządcy terenu do lepszego zabezpieczenia zasobów	Uwagę uwzględniono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 12, pkt 2 „zaleca się, aby działalność edukacyjna na terenie Parku nadal prowadzona była w ramach współpracy pracowników Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, Nadleśnictwa Gdańsk oraz Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej" Proponowany zapis: „zaleca się, aby działalność edukacyjna na terenie Parku nadal prowadzona była przez pracowników Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, Nadleśnictwa Gdańsk oraz Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej" Działalność edukacyjna w przeważającej mierze jest prowadzona niezależnie przez każdą z instytucji, co podyktowane jest m.in.	Uwagę uwzględniono, zmieniono i uzupełniono zapis na: Zaleca się prowadzenie i rozwijanie działalności edukacyjnej dotyczącej ochrony Parku przez pracowników Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, Nadleśnictwa Gdańsk oraz Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku, a także współpracę tych podmiotów w zakresie doskonalenia metod edukacji, wymiany doświadczeń i podejmowania wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych.

			odległością siedzib tych instytucji i ich odrębną specyfiką i sposobem organizacji pracy	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 12, pkt 3 „w zakresie edukacyjnym niezbędna do skutecznej ochrony ekosystemów leśnych jest także edukacja służb terenowych zarządców lasów, realizowana ze współudziałem lub współpracą TPK oraz ekspertów w zakresie ochrony najcenniejszych elementów przyrody Parku" Proponowany zapis: „w zakresie edukacyjnym niezbędne do skutecznej ochrony ekosystemów jest także doszkalanie służb terenowych TPK i zarządców terenu, realizowane ze współudziałem ekspertów w zakresie ochrony najcenniejszych elementów przyrody Parku" sukcesywne doszkalanie i korzystanie z wiedzy ekspertów przez wszystkich pracowników terenowych daje możliwość lepszego zabezpieczania najcenniejszych elementów przyrody, zarówno ekosystemów leśnych, jak i nieleśnych	Uwagę uwzględniono, przeredagowując zapis: W zakresie edukacyjnym niezbędne do skutecznej ochrony jest także ustawiczne szkolenie służb terenowych TPK i zarządców terenu, realizowane z udziałem ekspertów w zakresie ochrony najcenniejszych elementów przyrody Parku, w tym szczególnie wspólna organizacja szkoleń terenowych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13 „Priorytetem na terenie Parku jest ochrona przyrody i krajobrazu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz pogodzenie tych funkcji z potrzebami lokalnych społeczności w zakresie turystyki i rekreacji, dlatego dla celów turystycznych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb udostępnia się cały obszar Parku" Proponowany zapis: „Priorytetem na terenie Parku jest ochrona przyrody i krajobrazu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz pogodzenie tych funkcji z uwarunkowaniami gospodarki leśnej oraz potrzebami lokalnych społeczności w zakresie turystyki i rekreacji, dlatego dla celów turystycznych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb udostępnia się cały obszar Parku" Specyfika TPK powoduje, że decyzje i działania na terenie Parku muszą być efektem kompromisu pomiędzy celami ochrony przy-	§13 dotyczy udostępnienia dla turystki i rekreacji, natomiast gospodarki leśnej dotyczy kolejny paragraf. Przeredagowano jednak zapis, by nie budził nieporozumień. Wydaje się, że przeredagowanie tekstu uwzględnia częściowo uwagę Nadleśnictwa ujmując jednocześnie istotę samej treści wprowadzonego paragrafu: do celów turystycznych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej, biorąc pod uwagę, że priorytetem na terenie Parku jest ochrona przyrody i krajobrazu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz pogodzenie tych funkcji z potrzebami lokalnych społeczności w zakresie turystyki i rekreacji.

			rody, zrównoważonej gospodarki leśnej i potrzebami społecznymi, zwłaszcza w zakresie wykorzystania turystycznego i rekreacyjnego TPK	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 2 „Niewyznaczanie na terenie Parku nowych szlaków i ścieżek rekreacyjnych" Proponowany zapis: „Ograniczenie powstawania na terenie Parku nowych szlaków i ścieżek rekreacyjnych" Z uwagi na rozbudowaną sieć szlaków, należy bardzo uważnie podchodzić do planów powstawania nowych tras, nieuzasadniony jest jednak całkowity zakaz ich tworzenia, chociażby ze względu na rozwijający się Leśny Ogród Botaniczny i ścieżki planowane w jego północno-zachodniej części.	Uwagę uwzględniono. Punkt zmieniono na: Niewyznaczanie na terenie Parku nowych szlaków i ścieżek rekreacyjnych, z wyjątkiem ścieżek niezbędnych do realizacji działalności obiektów edukacyjnych; utrzymuje się przebieg istniejących szlaków turystyki pieszej, rowerowej i ścieżek edukacyjnych oraz zaleca się ich bieżącą konserwację.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 3 „Konsultowanie projektów wszelkiej nowej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej na terenie Parku z zarządcą gruntu oraz z Dyrekcją Parku" Proponowany zapis: Dążenie do ujednolicenia projektów wszelkiej nowej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej na terenie Parku, w ramach współpracy zarządców gruntu z Dyrekcją Parku" Zapis o konsultowaniu projektów z Dyrekcją TPK jest nieuprawniony, natomiast wskazane byłoby w miarę możliwości ujednolicenie infrastruktury na terenie Parku.	Uwagę uwzględniono, zapis planu zmieniono na: Współpraca wszystkich podmiotów realizujących infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną z administracją Parku.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 4 „Wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych oraz tras rowerowych typu single- track"	Uwagi nie uwzględniono. Autorzy projektu planu ochrony prezentują pogląd, że realizacja ścieżek typu single-track nie ograniczy, lecz przeciwnie, doprowadzi do dynamicznego rozwoju tej formy rekreacji, docelowo prowadząc do presji na organizację w Parku imprez

			Proponowany zapis: „Wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów oraz motocykli crossowych" Zapis w projekcie nie bierze pod uwagę propozycji stowarzyszenia MTB Trójmiejskie ścieżki, by zagospodarować część istniejących i intensywnie wykorzystywanych single-tracków. Stworzenie takiej sieci ścieżek, zarządzanych przez stowarzyszenie pozwoli uregulować i ukierunkować ten typ aktywności w lasach, którego obecność jest nieunikniona	masowych. Na terenie TPK należy unikać wszelkich inwestycji, które w istotny sposób ingerują w przyrodę i krajobraz Parku. Do takich z pewnością należą tego typu trasy rowerowe. Takie inwestycje powinny być realizowane poza obszarem Parku, który w chwili obecnej już jest zbyt intensywnie eksploatowany rekreacyjnie. Nieformalne trasy typu single track na terenie TPK przebiegają w dużym zagęszczeniu, w obrębie siedlisk przyrodniczych, także w obrębie drzewostanów referencyjnych. Wyznaczono je w dół wzniesień morenowych, co wzmaga erozję, przyspiesza i kanalizuje spływ wód opadowych po stoku. Wielokrotnie szlaki te przecinają się ze szlakami pieszymi, spacerowymi, konnymi, co stwarza duże ryzyko kolizji różnych użytkowników Parku. Autorzy przeanalizowali projekt budowy tras do jazdy MTB w rejonie Doliny Radości. Jego analiza prowadzi do jednoznacznych wniosków, że realizacja podobnych przedsięwzięć będzie się wiązała ze znaczącym przekształceniem terenu, wzrostem jego penetracji zarówno w obrębie ścieżek, jak i tras dojazdowych, rozwojem infrastruktury towarzyszącej, a z uwagi na położenie obszaru, znaczącym wzrostem presji w kierunku organizacji imprez masowych o zdecydowanie ponadlokalnym i ponadregionalnym zasięgu. W opinii autorów projektu planu stałe trasy o jakich mowa we wniosku nie ograniczą ruchu na lokalnych trasach nieformalnych, przyciągną natomiast dodatkowych entuzjastów jazdy terenowej przyczyniając się do wzrostu natę-

				żenia rekreacji, która już dziś stanowi znaczące zagrożenia dla walorów przyrodniczych Parku. W związku z powyższym trasy do jazdy górskiej należy lokalizować poza Parkiem, gdzie w niewielkiej odległości od jego granic istnieją dogodne warunki do realizacji tego typu inwestycji.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 5 „Utrzymywanie istniejących szlaków przy zachowaniu naturalnej nawierzchni, ewentualne konieczne zabiegi związane z utwardzaniem nawierzchni dróg lub szlaków wykonywać tylko w przypadku absolutnej konieczności" Proponowany zapis: „Utrzymywanie istniejących szlaków przy zachowaniu w większości naturalnej nawierzchni, ewentualne konieczne zabiegi związane z utwardzaniem nawierzchni dróg lub szlaków wykonywać tylko w przypadku konieczności" por. uwaga nr 11	Uwagę uwzględniono, przeredagowując tekst na: „Utrzymywanie istniejących szlaków przy zachowaniu naturalnej nawierzchni, z zastrzeżeniem możliwości zastosowania nawierzchni żwirowych na drogach leśnych, gdy jest to konieczne ze względów gospodarki leśnej, oraz możliwości umacniania za pomocą materiałów naturalnych (kamień, kruszywo, drewno) miejsc silnie erodowanych, na stromych stokach.”
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 6 „Blokowanie w naturalny sposób (poprzez pozostawienie zwalonych kłód, sadzenie rodzimych kolczastych krzewów) wszelkich ścieżek na terenach leśnych, niebędących wyznaczonymi drogami i szlakami turystycznymi ani ścieżkami edukacyjnymi" Proponowany zapis: „Blokowanie w naturalny sposób (poprzez pozostawienie zwalonych kłód, sadzenie rodzimych kolczastych krzewów) na terenach leśnych, ścieżek niebędących wyznaczonymi drogami i szlakami turystycznymi ani ścieżkami edukacyjnymi". Zapis o blokowaniu wszelkich ścieżek jest nierealny, z uwagi na ich zmienność i ogromną liczebność, należy jednak dążyć do blokowania we wspomniany sposób przynajmniej części z nich, najbardziej uciążliwych i niekorzystnych	Uwagę uwzględniono, zmieniając zapis na: „Blokowanie w naturalny sposób poprzez pozostawienie zwalonych kłód, sadzenie rodzimych kolczastych krzewów, ścieżek na terenach leśnych niebędących wyznaczonymi drogami i szlakami turystycznymi ani ścieżkami edukacyjnymi, wydeptanych przez odwiedzających Park w miejscach do tego nieprzeznaczonych, a przez to mogących mieć negatywny wpływ na walory Parku lub stwarzać zagrożenie dla odwiedzających.”

			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 7 „w szczególności droga doliną Zagorskiej Strugi - skrzyżowanie z szosą - Kamień powinna pozostać nieudostępniona dla ruchu samochodowego, a jej standard nie powinien być podnoszony" Proponowany zapis: „w szczególności droga doliną Zagorskiej Strugi - skrzyżowanie z szosą - Kamień powinna pozostać nieudostępniona dla ruchu samochodowego, a niezbędne remonty powinny być prowadzone z zachowaniem jej charakteru" Niezbędne jest utrzymanie możliwości remontowania wspomnianej drogi, przy zastrzeżeniu, że jej charakter nie może ulegać zmianie	Uwagę uwzględniono. Zapis zmieniono na: „Utrzymanie aktualnie stosowanych ograniczeń w ruchu kołowym na terenach leśnych (zamykane szlabany), w szczególności droga doliną Zagórskiej Strugi – skrzyżowanie z szosą – Kamień powinna pozostać nieudostępniona dla ruchu samochodowego, jej standard nie powinien być podnoszony, a ewentualne remonty powinny być prowadzone z zachowaniem jej charakteru, w tym zabytkowej nawierzchni brukowej, należy zachować Dolinę Świemirowską i wszystkie wyjazdy z Doliny Radości na wysoczyznę jako nieudostępnione dla ruchu samochodowego.”
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 9 „rekreacja na terenie tego obszaru, w tym ograniczeń dotyczących organizacji imprez masowych, w tym ograniczenie dopuszczalnej liczby uczestników imprez masowych do 200 osób" Proponowany zapis: „rekreacja na terenie tego obszaru, w tym ograniczeń dotyczących organizacji imprez, w tym ograniczenie dopuszczalnej liczby uczestników imprez do 200 osób" Imprezy organizowane na terenie TPK nie mają charakteru masowego (nie przekraczają 1000 uczestników, w większości przypadków są znacznie mniejsze, ok. 200-250 osób, max. 600)	Uwagę uwzględniono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 13, ust. 3, pkt 11 „Ograniczenie masowego wykorzystania rekreacyjnego jezior nieobjętych formalną ochroną prawną, stanowiących cenne siedliska	Uwagę częściowo uwzględniono usuwając fragment o warunkowym objęciu obiektów ochroną rezerwatową. Nie wykreślono nato-

			przyrodnicze, wrażliwych na degradację — szczególnie jez. Zawiat, Bieszkowickie, Borowo i Wyspowo" i dalej: „w przypadku stwierdzenia pogarszania się stanu ekologicznego zbiorników z przyczyn antropogennych należy rozważyć ich wyłączenie z użytkowania rekreacyjnego i objęcie ochroną w formie rezerwatów przyrody lub użytków ekologicznych" ostatni fragment „Ograniczenie intensywnego wykorzystania rekreacyjnego jezior nieobjętych formalną ochroną prawną, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze, wrażliwych na degradację — szczególnie jez. Zawiat, Bieszkowickie i Wyspowo" i dalej: usunąć. Por. uwaga nr 6	miast jeziora Borowo, gdyż zapis nie ogranicza wykorzystania rekreacyjnego jezior na dotychczasowym poziomie, a jedynie dalszy rozwój infrastruktury, mogący prowadzić do stanu jaki obserwować można obecnie np. na jez. Okuniewo Duże.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 14, ust. 1, pkt 1 „Umożliwienie niezakłóconego zachodzenia naturalnych procesów w niektórych fragmentach ekosystemów leśnych, przez pozostawienie wybranych drzewostanów bez użytkowania i innych zabiegów gospodarczych (ekosystemy referencyjne);" Proponowany zapis: „Umożliwienie niezakłóconego zachodzenia naturalnych procesów w niektórych fragmentach ekosystemów leśnych, przez pozostawienie wybranych drzewostanów bez pozyskania drewna (ekosystemy referencyjne);" Por. uwaga nr 3	Uwzględniono uwagę.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §14, ust. 3, pkt 3 „Potrzebę dłuższego zachowania niektórych drzewostanów ze względu na ich szczególną rolę w ekosystemie," Proponowany zapis: „Potrzebę zachowania niektórych drzewostanów ze względu na ich szczególną rolę w ekosystemie," Zapis nieprecyzyjny! Do jakiego okresu czasu się odnosi?	Uwzględniono uwagę i doprecyzowano okres dłuższego zachowania drzewostanów co najmniej przez kolejny okres urządzenia lasu. .
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 14, ust. 3, pkt 4 „Potrzebę 'jak najdłuższego zachowania niektórych drzewostanów ze względu na ich rolę społeczną"	Uwzględniono uwagę i doprecyzowano okres dłuższego zachowania drzewostanów co najmniej przez kolejny okres urządzenia lasu.

			Proponowany zapis: „Potrzebę zachowania niektórych drzewostanów ze względu na ich rolę społeczną" j.w., zapis nieprecyzyjny	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 14, ust. 5, pkt 2 „Drzewa biocenotyczne, za które uważa się wszystkie:" „Drzewa biocenotyczne, za które uważa się:"	Uwzględniono uwagę.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 14, ust. 6, pkt 1 „Potwierdzone i potencjalne stanowiska archeologiczne, na których należy zrezygnować z pozyskania karpiny," Proponowany zapis: „Potwierdzone stanowiska archeologiczne, na których należy zrezygnować z pozyskania karpiny," Nierealny jest postulat uwzględniania i pomijania stanowiska, które nie jest potwierdzone, a jedynie potencjalne!	Uwzględniono uwagę.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 14, ust. 7, pkt 5 „Wykonywanie trzebieży w sposób popierający nie tylko drzewa dorodne, o potencjalnie dobrej jakości technicznej, ale także drzewa z tendencją do rozwoju cech biocenotycznych." Proponowany zapis: „Wykonywanie trzebieży w sposób uwzględniający nie tylko drzewa dorodne, o potencjalnie dobrej jakości technicznej, ale także drzewa z tendencją do rozwoju cech biocenotycznych." Por. uwaga nr 10	Uwagi nie uwzględniono. Sugerowany przez Nadleśnictwo zapis oznaczałby, że drzewa biocenotyczne należy „uwzględnić” w trzebieży, tj. je wyciąć, co nie było intencją autorów planu. Intencją zapisu jest, by przy wyborze drzew docelowych, na rzecz których jest wykonywana trzebież pozytywna, uwzględnić nie tylko drzewa o przewidywanej dobrej jakości technicznej, ale także drzewa przewidywane na biocenotyczne. Takie podejście jest realne i bywa stosowane w niektórych lasach w Europie.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 15, pkt 1 „Wykluczenie budowy i odbudowy w Parku zbiorników retencyjnych, zapór	Uwzględniono uwagę przeredagowując zapisy, tak by pozwalały na budowę budowli i

			oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków," Proponowany zapis: „Ograniczenie budowy i odbudowy w Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków," Por. uwaga nr 5	innych urządzeń wodnych służących renaturyzacji systemu hydrologicznego.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 15, pkt 4 „Dopuszczenie do zamulenia rowów odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych — w obrębie wszystkich użytków ekologicznych istniejących oraz proponowanych w tym Planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania, w tym w szczególności kompleksów „Końskie Łąki", „Zarosłe Łąki", „Dolina Cedronu", „Dolina Radości" i innych." Proponowany zapis: „Dopuszczenie do zamulenia rowów odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich użytków ekologicznych istniejących." Por. uwaga nr 5	Uwzględniono częściowo uwagę przeredagowując zapisy, tak by pozostawiały więcej elastyczności w zakresie utrzymywania urządzeń wodnych, uzależniając sposoby utrzymania od zamierzonego celu i potencjalnego skutku. Zrezygnowano też z literalnego odwoływania się do „projektowanych użytków ekologicznych". Ponownie przeanalizowano obszary, o które tu chodzi i stwierdzono, że odwadnianie któregokolwiek z nich byłoby niekorzystne dla wartości przyrodniczych, nie może więc być akceptowalne jako sposób ochrony. Przeredagowany zapis znajduje się w § 15 pkt 6 aktualnego brzmienia planu ochrony.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 15, pkt 5, lit. c „w leśnych strefach brzegowych ekosystemów wodnych i hydrogenicznych w postaci drzewostanów w pasie co najmniej 30 m od zbiorników wodnych, cieków i torfowisk" Proponowany zapis: „w leśnych strefach brzegowych ekosystemów wodnych i hydrogenicznych w postaci drzewostanów w pasie co najmniej 10 m od zbiorników wodnych, cieków i torfowisk" Por. uwaga nr 7	Uwagę częściowo uwzględniono. Sformułowano zapis w sposób bardziej elastyczny, by nie prowokować zbyt schematycznych interpretacji np. podczas kontroli. Jednak konieczna szerokość strefy buforowej rzędu 30-50 m znajduje oparcie w literaturze naukowej dotyczącej funkcjonowaniem stref buforowych przy ciekach. Należy podzielić zdanie autorów dokumentacji planu ochrony, że strefy 10-metrowe nie są wystarczające, niezależnie od wymogów formalnych określonych Rozporządzeniem Ministra Środowiska.

				Można przyjąć, iż Rozporządzenie Ministra Środowiska określa minimalną szerokość strefy jaką należy przyjąć planując użytkowanie rębne, co nie wyklucza możliwości, aby strefa ta była większa, jeśli przemawiają za tym względy merytoryczne związane z ochroną walorów przyrodniczych Parku.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 22, ust. 1, pkt 3, tab., wiersz 4, 13-17, 23-27, 51- 52 Usunąć w całości. Por. uwaga nr 30; w przypadku wierszy nr 51 i 52 (leśniczówka w LOB Marszewo i leśniczówka Biała) — obiekty nie istnieją!	Uwagę częściowo uwzględniono usuwając z listy obiekty w wierszu 51 i 52, które znalazły się tam w wyniku pomyłki. W przypadku pozostałych obiektów, stanowiących przykłady historycznego budownictwa leśnego, a więc obiektów kultury leśnej, bardzo istotnego elementu walorów kulturowych Parku, a także najlepiej zachowanych fragmentów dawnej sieci drożnej, podtrzymano opinię o potrzebie ich wskazania jako obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym. Wyjaśniano to odnosząc się do uwagi Nadleśnictwa nr 30.
Prezydent Miasta Sopotu	09.07.2021	-	Treść do której wnoszona jest uwaga: § 20 ust.2.pkt 4 Na terenach nieleśnych w sąsiedztwie lasów nie realizuje się zabudowy w strefie do 20 m od granicy lasów Proponowany zapis: „Na terenach nieleśnych w sąsiedztwie lasów nie realizuje się zabudowy w strefie do 30 m od granicy lasów” Odległość 20 m jest zbyt mała, aby zapewnić z jednej strony bezpieczeństwo budynków, a z drugiej rzeczywistą ochronę drzewostanu.	Uwagę uwzględniono, wysokość drzew w wieku ponad 100 lat większości gatunków lasotwórczych Parku przekracza znacznie 20 m, dochodząc do 30 m, sytuowanie zabudowy w strefie do 30 m od granicy lasu generować będzie zagrożenia dla mienia, zdrowia i życia mieszkańców, a co za tym idzie presję na wycinkę drzew.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3 tabela - Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody, zapewniających niektórym drzewostanom możliwość wzrostu i starzenia się aż do fazy terminalnej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Modyfikacja sposobu urządzania lasu w przyszłych planach urządzania lasu na terenie TPK, w kierunku kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlanoochronnych, stanowiących wypadkową: • potrzeby osiągnięcia celu hodowlanego w postaci naturalnego typu drzewostanu; • potrzeby odnowienia drzewostanów niestabilnych, • potrzeby podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć, • potrzeby dłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli w ekosystemie, np. stanowiących siedlisko cennych gatunków związanych ze starodrzewem, a potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; położonych na stokach lub przy ciekach lub liniach spływu i opóźniających spływ powierzchniowy, • potrzeby jak najdłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli społecznej Proponowany zapis: „Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody, zapewniających niektórym drzewostanom możliwość wzrostu i starzenia się aż do fazy terminalnej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Modyfikacja sposobu urządzania lasu w przyszłych planach urządzania lasu na terenie TPK, w kierunku kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlanoochronnych, stanowiących wypadkową: • potrzeby osiągnięcia celu hodowlanego w postaci naturalnego typu drzewostanu; • potrzeby odnowienia drzewostanów niestabilnych, • potrzeby podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć, • potrzeby dłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli w ekosystemie, np. stanowiących siedlisko cennych gatunków związanych ze starodrzewem, a potencjalnie wrażliwych	Uwagi nie uwzględniono. Uwaga jest słuszna co do intencji, ale zaproponowana zasada kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlanoochronnych oznacza, że pojęcie „wieku rębności” nie będzie miało zastosowania. Sam wiek drzewostanu nie powinien być przesłanką do użytkowania rębnego. Według przedstawionej w planie ochrony propozycji, przeznaczone do użytkowania rębnego miałyby być tylko te drzewostany, które wymagają przebudowy składu bądź te, które tracą stabilność. Jeśli zainicjowane wcześniej działania w drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi o długich okresach odnowienia wpisują się w którąś z wymienionych przesłanek to nic nie stoi na przeszkodzie, żeby je kontynuować.

			na cięcia odnowieniowe; położonych na stokach lub przy ciekach lub liniach spływu i opóźniających spływ powierzchniowy, • potrzeby jak najdłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli społecznej • dwukrotnego podniesienia wieku rębnego drzewostanu” Podniesienie wieku rębnego dla drzewostanu jest niezbędne dla ograniczenia wycinki starszych drzew i utrzymaniu fizjonomii „krajobrazu starodrzewiowego"	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3 tabela - Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych, aż do objęcia tą siecią lub granicami rezerwatów przyrody co najmniej 5% areału żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w TPK, tak by mogły rozwijać się naturalnie aż do terminalnej fazy rozwojowej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Zapewnienie trwałości powierzchni referencyjnych. Proponowany zapis: „Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych, aż do objęcia tą siecią lub granicami rezerwatów przyrody co najmniej 15% areału żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w TPK, tak by mogły rozwijać się naturalnie aż do terminalnej fazy rozwojowej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Zapewnienie trwałości powierzchni referencyjnych”. Już w tej chwili powierzchnia rezerwatów i powierzchni referencyjnych stanowi około 5%. Docelowo powinno być trzy razy więcej.	Uwagi nie uwzględniono. Uwaga jest słuszna co do intencji zwiększenia areału drzewostanów referencyjnych, ale w ramach prac nad planem nie zakładano z góry areału do osiągnięcia, lecz wyszukiwano i kartowano drzewostany, których uznanie za referencyjne wydawało się zasadne z powodu przesłanek przyrodniczych. Drzewostany, dla których znaleziono takie uzasadnienie, są wskazane w planie. Dalsze zwiększanie tej powierzchni, tj. dołączanie kolejnych drzewostanów, wymagałoby argumentów przyrodniczych dotyczących poszczególnych drzewostanów, a takich nie zgromadzono w trakcie prac nad planem, ani też nie zostały one wskazane w uwadze. Droga do dalszego zwiększania powierzchni drzewostanów nie jest zamknięta: wyrażane przez Miasto potrzeby społeczne mogą wymagać większego ich areału. Należy też zaznaczyć, że plan ochrony zakłada uwzględnienie przy planowaniu potrzeb zachowania i brak pogorszenia cech walorów krajobrazowych szaty leśnej związanych z dominacją optymalnej i obecnością terminalnej fazy rozwojowej

				drzewostanów (§ 14 ust. 4 aktualnego brzmienia planu), a więc dominacji drzewostanów dojrzałych, starych o cechach naturalności.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3 tabela - Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody oraz pozostawianie, we wszystkich cięciach rębnych, kęp starodrzewia stanowiących 5-10% drzewostanu, tak by umożliwić dalsze starzenie się tych drzew i rozwój na nich odpowiednich mikrosiedlisk, a docelowo po śmierci tych drzew uzyskać dostawę martwego drewna wielkowymiarowego. Pozostawianie drzew biocenotycznych podczas wszystkich cięć w lasach. Preferowanie w zabiegach pielęgnacyjnych także drzew o przewidywanym potencjalnym rozwoju w kierunku biocenotycznym. Branie pod uwagę indywidualnych wartości biocenotycznych drzew przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym usuwaniu lub modyfikowaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi. Proponowany zapis: „Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody oraz pozostawianie, we wszystkich cięciach rębnych, kęp starodrzewia stanowiących 10-15% drzewostanu, tak by umożliwić dalsze starzenie się tych drzew i rozwój na nich odpowiednich mikrosiedlisk, a docelowo po śmierci tych drzew uzyskać dostawę martwego drewna wielkowymiarowego. Pozostawianie drzew biocenotycznych podczas wszystkich cięć w lasach. Preferowanie w zabiegach pielęgnacyjnych także drzew o przewidywanym potencjalnym rozwoju w kierunku biocenotycznym. Branie pod uwagę indywidualnych wartości biocenotycznych drzew przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym usuwaniu lub modyfikowaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi.” Pozostawianie kęp starodrzewia stanowiących 5- 10% drzewostanu to zbyt mało. Dlatego postulujemy podniesienie tej wartości do 10-15%.	Uwagę częściowo uwzględniono, wskazując szerszy przedział 5-15% (zależnie od sytuacji terenowej i wartości przyrodniczych). Optymalna wielkość pozastawianych fragmentów silnie zależy od sytuacji terenowej i jest rozmaita w różnych drzewostanach. W § 14 ust. 7 pkt 6 planu ochrony znajduje się zapis o pozostawianiu fragmentów starego drzewostanu podczas wszelkich cięć rębnych w przedziale co najmniej 5-15% wydzielenia zależnie od sytuacji terenowej i wartości przyrodniczej. Wzięto przy tym pod uwagę, iż wytyczne branżowe stosowane w gospodarce leśnej (wg Zasad Hodowli Lasu) określają powierzchnie zostawianych biogrup jako nie większe niż 5% powierzchni manipulacyjnej. Nadleśnictwo Gdańsk Zarządzeniem nr 11/2018 wprowadziło wymóg pozostawiania do 10% drzewostanu macierzystego w formie kęp do naturalnego rozpadu. Biorąc pod uwagę, iż plan ochrony ustanawia się na 20 lat, dla znacznej powierzchni leśnej przyjęto, że przedział pomiędzy 5 a 15% jest rozważnym rozwiązaniem, zapewniającym właściwe planowanie w zależności od sytuacji terenowej i wartości przyrodniczych konkretnej powierzchni.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 20 ust.2.pkt 8 Nie dopuszcza się do sytuowania reklam, w tym ekranów LED oraz szyldów. Nie może to być wniosek do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia dotyczące urządzeń reklamowych małej architektury, ogrodzeń i szyldów nie są regulowane miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego tylko zapisami uchwał krajobrazowych.	Uwagę uwzględniono, zapisy usunięto z części uchwały dedykowanych planom miejscowym.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 20 ust. 4 pkt 2 Wyznaczenie stref CIII- 1 i C III-2 w mpp jako stref ochrony konserwatorskiej. Nie określono jaki konserwator miałby objęć ochroną wymienione strefy.	Uwagę uwzględniono doprecyzowując, że chodzi o strefy ochrony konserwatorskiej w sensie art. 19 punkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wyznacza je Rada Gminy w mpzp, a nie jakikolwiek konserwator. Po uporządkowaniu redakcyjnym treści uchwały i załącznika do niej przepis ten znalazł się w § 20 ust. 5 pkt 4.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3 tabela - Uwzględnienie potrzeby ograniczenie ruchu lub wygrodzenia i budowy przejść dla dużych zwierząt nad ul. Sopocką i Malczewskiego w Sopocie, Proponowany zapis: „Uwzględnienie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej wygrodzenia ul. Malczewskiego i Sopockiej w Gdyni i Sopocie oraz budowy przejścia dla dużych zwierząt nad ul Sopocką” Postulujemy, aby analogicznie jak dotyczy do ul. Chwarznieńskiej, Spacerowej i Słowackiego wygrodzenie i budowa przejść dla dużych zwierząt odbywała się w ramach modernizacji sieci komunikacyjnej	Uwzględniono uwagę zgodnie z wnioskiem.

Stowarzyszenie Trójmiejskie Ścieżki MTB - członek zarządu	23.07.2021	-	Treść do której wnoszona jest uwaga: „§ 13 3. 4) Wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych oraz tras rowerowych typu single-track”; Proponowany zapis: „Wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych oraz tras rowerowych”. Składamy wniosek o wykreślenie z wyróżnionego punktu słów “ oraz tras rowerowych typu single-track” Jednak jesteśmy zdania, że całkowite wykluczenie umiejscowienia tras rowerowych typu single-track nie spowoduje ich zniknięcia. Powodem takiej hipotezy jest popularność tego typu sportu w Trójmieście. Według zebranych przez nas statystyk (na przykładzie sprzedaży w 2020 roku) ponad 18000 rowerów górskich nadających się do tego typu jazdy w woj. pomorskim. Analiza wykonana na przez nasze stowarzyszenie doprowadziła nas do wniosku, że w ciągu ostatnich lat nie tylko liczba nieformalnych tras znacznie wzrosła, a także ich obłożenie (ponad 2500 przejazdów rocznie na każdej z popularnych tras wg aplikacji Strava). Warto nadmienić, że trasy rowerowe typu single-track w przeciwieństwie do wymienionych w tym samym punkcie tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych, zajmują bardzo małą powierzchnię. Trasy single-track mają zazwyczaj około 1 metr szerokości. Biorąc pod uwagę trasy którymi planuje opiekować się stowarzyszenie mowa jest o powierzchni 0.012 kilometra kwadratowego. Co przy powierzchni TPK wynoszącej prawie 200 kilometrów kwadratowych jest liczbą znikomą. W związku z powyższym nasze stowarzyszenie przygotowało propozycję, która pozwoli uprawiać ten sport przy jak najmniejszym wpływie na środowisko i zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa. Stowarzyszenie zrzesza entuzjastów jazdy MTB, którzy chcieliby znaleźć kompromis akceptowalny dla	Wniosku nie uwzględniono. Stowarzyszenie zaproponowało zapis rozszerzająco obejmując nim wszystkie trasy rowerowe. Analiza zawarta w dokumentacji do planu wskazuje, że na terenie TPK należy unikać wszelkich inwestycji, które w istotny sposób ingerują w przyrodę i krajobraz Parku, a także zwiększają presję rekreacji na jego teren. Nie wszystkie trasy rowerowe ingerują w taki sposób. Nieformalne trasy typu single track na terenie TPK przebiegają w dużym zagęszczeniu, w obrębie siedlisk przyrodniczych, także w obrębie drzewostanów referencyjnych. Wyznaczono je w dół wzniesień morenowych, co wzmaga erozję, przyspiesza i kanalizuje spływ wód opadowych po stoku. Wielokrotnie szlaki te przecinają się ze szlakami pieszymi, spacerowymi, konnymi, co stwarza duże ryzyko kolizji różnych użytkowników Parku. Autorzy projektu planu przeanalizowali projekt budowy tras do jazdy MTB w rejonie Doliny Radości. Jego analiza prowadzi do jednoznacznych wniosków, że realizacja podobnych przedsięwzięć będzie się wiązała ze znaczącym przekształceniem terenu, wzrostem jego penetracji zarówno w obrębie ścieżek, jak i tras dojazdowych, rozwojem infrastruktury towarzyszącej, a z uwagi na położenie obszaru, znaczącym wzrostem presji w kierunku organizacji imprez masowych o zdecydowanie ponadlokalnym i ponadregionalnym zasięgu. W opinii autorów projektu planu stałe trasy o jakich mowa we wniosku nie ograniczą ruchu na lokalnych trasach nieformalnych, przyciągną natomiast dodatkowych entuzjastów jazdy

			wszystkich interesariuszy tego zjawiska (TPK, Lasy Państwowe, środowisko kolarskie). Propozycja polega na: • wzięciu pod opiekę stowarzyszenia części istniejących już tras, • oznakowanie tras by zminimalizować ryzyko kolizji rowerzystów z innymi użytkownikami lasu, • stałej współpracy z Nadleśnictwem Gdańsk w zakresie minimalizacji wpływu ścieżek na środowisko (np. dostosowanie przebiegu istniejących tras w sposób ograniczający erozję), • objęciu infrastruktury ubezpieczeniem w zakresie OC. Jesteśmy przekonani że zapewnienie rowerzystom górskim wydzielonej i legalnej przestrzeni do uprawiania tego sportu minimalizuje zjawisko powstawania „dzikich" tras stwarzających zagrożenie dla użytkowników lasu i przyrody.	terenowej przyczyniając się do wzrostu natężenia rekreacji, która już dziś stanowi znaczące zagrożenia dla walorów przyrodniczych Parku. W związku z powyższym trasy do jazdy górskiej należy lokalizować poza Parkiem, gdzie w niewielkiej odległości od jego granic istnieją dogodne warunki do realizacji tego typu inwestycji.
Gdyńskie Centrum Sportu	28.07.2021		Treść do której wnoszona jest uwaga: „§ 13 3. 4) Wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych oraz tras rowerowych typu single- track; Proponowany zapis: „Wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych". Trasy Single track to specjalnie zaprojektowana lub oporządzona ścieżka do szerokości 1 metra poprowadzona w terenie w sposób jak najbardziej naturalny i nieszkodzący przyrodzie służąca uprawianiu sportom rowerowym. Trasy Single Track budowane są m.in. Góry Izerskie: Rowerowa Kraina - Single Track, Góry Kaczawskie: Kaczawskie Single Tracki, Karkonosze: Pasmo Rowerowe Olbrzymy	Analiza zawarta w dokumentacji do planu wskazuje, że na terenie TPK należy unikać wszelkich inwestycji, które w istotny sposób ingerują w przyrodę i krajobraz Parku, a także zwiększają presję rekreacji na jego teren. Nieformalne trasy typu single track na terenie TPK przebiegają w dużym zagęszczeniu, w obrębie siedlisk przyrodniczych, także w obrębie drzewostanów referencyjnych. Wyznaczono je w dół wzniesień morenowych, co wzmaga erozję, przyspiesza i kanalizuje spływ wód opadowych po stoku. Wielokrotnie szlaki te przecinają się ze szlakami pieszymi, spacerowymi, konnymi, co stwarza duże ryzyko kolizji różnych użytkowników Parku. Autorzy projektu planu przeanalizowali projekt budowy tras do jazdy MTB w rejonie Doliny Radości. Jego analiza prowadzi do jednoznacznych wniosków, że realizacja podobnych przedsięwzięć będzie się wiązała ze znaczącym przekształceniem terenu, wzrostem jego

				penetracji zarówno w obrębie ścieżek, jak i tras dojazdowych, rozwojem infrastruktury towarzyszącej, a z uwagi na położenie obszaru, znaczącym wzrostem presji w kierunku organizacji imprez masowych o zdecydowanie ponadlokalnym i ponadregionalnym zasięgu. Budowa tras tego typu przyciągnnie dodatkowych entuzjastów jazdy terenowej przyczyniając się do wzrostu natężenia rekreacji, która już dziś stanowi znaczące zagrożenia dla walorów przyrodniczych Parku. W związku z powyższym trasy do jazdy górskiej należy lokalizować poza Parkiem, gdzie w niewielkiej odległości od jego granic istnieją dogodne warunki do realizacji tego typu inwestycji W opinii opracowującego projekt dokumentu potrzeby społeczne nie są jedynym aspektem jaki należy wziąć pod uwagę rozważając tego typu inwestycje w parku krajobrazowym. Park jest formą ochrony przyrody i krajobrazu i wszelkie projektowane inwestycje nie powinny tych walorów narażać na degradację. Równie dobry skutek w kanalizowaniu tego typu ruchu rowerowego odniosłoby zlokalizowanie podobnej trasy w niewielkiej odległości od miast, ale poza TPK. Co więcej, ruch rekreacyjny na terenie Parku jest tak duży, że zapewnienie bezpieczeństwa tych tras i ich bezkolizyjności wydaje się wątpliwe. Argument o wartości edukacyjnej tego typu tras w Parku jest zupełnie nietrafiony, a efekt byłby wręcz odwrotny.

				Tego typu trasy nie zniechęcą innych rowerzystów do korzystania z pozostałych szlaków i dróg leśnych, gdyż są skierowane do określonej wąskiej grupy rowerzystów. Nie mają też żadnych walorów edukacyjnych, gdyż jako forma mocno ingerująca w przyrodę i krajobraz Parku nie stanowią właściwego sposobu jego wykorzystania. Zgodzić się należy z faktem, że istnieje potrzeba zagospodarowania tego typu aktywności. Jednak powinno to zostać zorganizowane poza TPK – wówczas miałoby pozytywny wpływ na Park zmniejszając jego obciążenie rekreacyjne.
Urząd Miejski w Gdańsku Referat Zmian Klimatycznych	15.07.2021		Znaczącą część zieleni Miasta Gdańska stanowią lasy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego stąd też wynika zainteresowanie i zaangażowanie mieszkańców miasta sprawami Parku. W związku powyższym obserwujemy narastający sprzeciw wobec sposobu prowadzenia gospodarki leśnej na tym terenie. Dotyczy on przede wszystkim powtarzających się wycinek starodrzewu oraz dewastacji dróg leśnych. Lasy TPK stanowią przede wszystkim „płuca" miasta, a jednocześnie najcenniejszą część przyrody nie tylko Gdańska, ale także aglomeracji Trójmiasta. Kluczowe jest również znaczenie ochronne i retencyjne, szczególnie w obliczu suszy i postępujących zmian klimatycznych, z którymi coraz bardziej się zmagamy. Dlatego też gospodarka leśna powinna być w pełni dostosowana do takiej roli. Niestety w aktualnie obowiązującym planie urządzenia lasu wiek rębności został określony na 120 -130 lat, co stanowi mniej niż połowę wieku dojrzałości dla wyrębu okazałych buków czy dębów. Dlatego chcąc zachować drzewostan w obecnym kształcie wycinki, należy zaprzestać wyrębu i ograniczyć do minimum np. ze względów bezpieczeństwa, a las objąć wzmożoną ochroną, pozostawiając dotychczasowe funkcje społeczne.	Uwaga wydaje się w większości zbieżna z propozycjami ujętymi w projekcie planu. Zaproponowane zapisy mają właśnie służyć lepszemu dostosowaniu gospodarki leśnej do wskazanych ról. Zaproponowana zasada kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlanoochronnych oznacza, że pojęcie „wieku rębności” nie będzie miało zastosowania. Sam wiek drzewostanu nie powinien być przesłanką do użytkowania rębnego. Według przedstawionej w planie propozycji, przeznaczone do użytkowania rębnego miałyby być tylko te drzewostany, które wymagają przebudowy składu bądź te, które tracą stabilność. W tym kontekście użytkowane rębnie powinny być przede wszystkim drzewostany zdominowane przez sosnę na siedliskach buczyn lub grądów, najpilniej z rozwijającym się podrostem lub drugim piętrem drzewostanu – pod

			Dlatego po wysłuchaniu głosów naszych mieszkańców i wnikliwych konsultacjach ze specjalistami popieram przedstawioną w opracowaniu Klubu Przyrodników propozycję rozszerzenia ochrony Parku w formie rezerwatu krajobrazowego lub leśnego „Lasy Oliwskie" o powierzchni ok. 400 ha. Celem i przedmiotem ochrony powinny być między innymi wyjątkowe walory przyrodnicze strefy krawędziowej Pojezierza Kaszubskiego wraz z zachowanym starodrzewem leśnym. Postuluję również, aby na pozostałym terenie TPK zostały utworzone lasy i ekosystemy referencyjne. Naszym zdaniem zapisy planu dla nowego rezerwatu muszą dopuszczać ruch turystyczny po istniejących szlakach i ścieżkach. (…) Oprócz wymienionych postulatów Gdańsk w pełni popiera stanowisko Sopotu w sprawie objęcia ochroną rezerwatową tamtejszych lasów jako „Lasy Sopockie". Ponadto Rada Miasta Gdańska planuje podjęcie również własnych inicjatyw dotyczących ochrony terenu TPK w formie powołania nowych użytków ekologicznych	warunkiem, że użytkowanie to nie naruszy walorów przyrodniczych, krajobrazowych lub kulturowych dla ochrony których Park został powołany. Lasy o naturalnym charakterze, reprezentujące siedliska przyrodnicze buczyn lub grądów, szczególnie na obszarach sąsiadujących z miastem, powinny pełnić przede wszystkim funkcje społeczne. W projekcie planu została ujęta propozycja rezerwatów Lasy Oliwskie i Lasy Sopockie. Projektowany plan nie ogranicza ruchu turystycznego po istniejących szlakach i ścieżkach. W ewentualnych rezerwatach, po ich powołaniu, zasady udostępnienia określiłaby Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, ale autorzy projektu planu ochrony podzielają opinię, że powinny one dopuszczać ruch turystyczny po istniejących szlakach i ścieżkach.
Osoba fizyczna	27.07.2021	-	Wnioskuję o objęcie terenu parku wraz z otuliną parku normami dozwolonego hałasu. Niepojętym jest, że dla takiego terenu normy te nie zostały ustalone. Spacerując w samym parku, jak również w jego otoczeniu - od ulicy Bernadowskiej, Zwycięstwa, a nawet w Parku Kolbiki słychać nieprzerwany salwy wystrzałów z broni palnej (w tym automatycznej). W samym parku jest zlokalizowana Strzelnica Playground. Nie potrafię zrozumieć jakim cudem TPK nie posiada zakazu lokalizowania tego rodzaju obiektów zarówno w samym Parku Krajobrazowym, jak również w jego okolicy. Spacerując widać przepłoszone zwierzęta, a spacer po Parku przypomina wizytę na poligonie. Zapewnienie ciszy oraz odpowiedniego środowiska dla zwierząt, natury oraz ludzi korzystających z dobrodziejstw TPK powinno być najważniejsze, a obecnie jest ono nie do wyegzekwowania, to chyba jedyny Park Krajobrazowy w Polsce bez ustalonych norm dozwolonego hałasu - koniecznie trzeba to zmienić.	Zagadnienie norm hałasu w prawie polskim jest przedstawione w dziale V ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Istnieje także wydane na podstawie art. 113 ustawy POŚ rozporządzenie wykonawcze określające normy hałasu w środowisku. Ten system prawny nie przewiduje jednak ograniczania dopuszczalnych poziomów hałasu w parku krajobrazowym, ale co najwyżej chroni „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”. Wobec istnienia przepisów odrębnych regulujących zagadnienie, nie ma możliwości i podstawy prawnej do wprowadzenia planem ochrony norm hałasu.

				Uwagę uwzględniono na tyle, na ile to prawnie możliwe w planie ochrony parku krajobrazowego: zidentyfikowano hałas jako zagrożenie i wskazano sposoby minimalizacji: „Realizacja ochrony przed hałasem, polegającej na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: a) realizację kompetencji odpowiednich organów do identyfikacji na terenie parku krajobrazowego, na podstawie art. 115 ustawy POŚ, obszarów pełniących faktyczną funkcję rekreacyjno-wypoczynkową, z uwzględnieniem realizowania rekreacji indywidualnej polegającej na kontakcie z przyrodą, wymagającej m.in. jak najmniej zniekształconego tła akustycznego; b) prowadzenie, przez organy ochrony środowiska, pomiarów poziomów hałasu na zidentyfikowanych w parku krajobrazowym obszarach pełniących faktyczną funkcję rekreacyjno-wypoczynkową; c) korzystanie, przez organy ochrony środowiska, z kompetencji o których mowa w art. 115a ustawy POŚ; d) ocenę oddziaływania na środowisko akustyczne w postępowaniach w sprawie oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem mechanizmów, w których na cele ochrony parku krajobrazowego może negatywnie oddziaływać także hałas mieszczący się w granicach ogólnych norm hałasu w środowisku; w szczególności

				- wpływu hałasu na krajobraz multisensoryczny, w tym na dźwiękowy aspekt krajobrazu, postrzegany przez odwiedzających park krajobrazowy i realizujących w nim rekreację, - wpływu hałasu, w tym określonych jego form, na behawior zwierząt dziko żyjących i na wykorzystywanie przestrzeni parku przez zwierzęta; e) wnioskowanie do Rad Powiatów o wyznaczenie na terenie parku krajobrazowego obszarów cichych w sensie art. 118b ustawy POŚ, z podaniem wymagań zapewniających utrzymanie poziomu hałasu co najmniej na istniejącym poziomie, w tym w szczególności uniemożliwiających lokalizowanie nowych źródeł hałasu.
Katedra Ekologii Roślin, UG	27.07.2021		Wniosek o zapisy dotyczące ograniczenia hałasu na terenie TPK Na stronach TPK w zakładce zagrożenia identyfikujecie Państwo zanieczyszczenie hałasem jako jeden z większych problemów. Przeglądając zapisy dotyczące nowego planu Ochrony TPK trudno znaleźć jakiekolwiek zapisy odnoszące się do tego zagadnienia. Problem hałasu na terenie TPK w ostatnich latach pogłębia się poprzez lokalizowanie na jego terenie (na obszarach leśnych lub bezpośrednio graniczących z lasem) otwartych strzelnic sportowych na broń palną. Jedna strzelnica powstała na granicy rezerwatu przyrody „Łęg nad Swelinią" druga w Bieszkowicach w sąsiedztwie rezerwatu „Pełcznica". Hałas generowany przez te obiekty zaburza funkcjonowanie rezerwatów i wpływa negatywnie na leśną faunę TPK w tym gatunki objęte ochroną. Proszę o uwzględnienie w dokumentacji dotyczącej ochrony TPK punktu wykluczającego działalność otwartych strzelnic	Zagadnienie norm hałasu w prawie polskim jest przedstawione w dziale V ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Istnieje także wydane na podstawie art. 113 ustawy POŚ rozporządzenie wykonawcze określające normy hałasu w środowisku. Ten system prawny nie przewiduje jednak ograniczania dopuszczalnych poziomów hałasu w parku krajobrazowym, ale co najwyżej chroni „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe". Wobec istnienia przepisów odrębnych regulujących zagadnienie, nie ma możliwości i podstawy prawnej do wprowadzenia planem ochrony norm hałasu. Uwagę uwzględniono na tyle, na ile to prawnie możliwe w planie ochrony parku krajobrazowego: zidentyfikowano hałas jako zagrożenie i wskazano sposoby minimalizacji:

			sportowych (ze względu na ogromny oddziaływanie hałas generowany przez tego typu obiekty). W planie znalazł się np. zapis dotyczący zakazu lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli itp. , rozumiem, że również głównie ze względu na hałas generowany przez tego typu działalność. Proszę o podjęcie działań zmierzających do wyznaczenia otuliny dla rezerwatu „Łęg nad Swelinią" i rozszerzenie jego celów ochronnych o ochronę bobrów, które pojawiły się na obszarze rezerwatu. Wyznaczenie otuliny rezerwatu umożliwiłoby ograniczenie lub zakończenie działalności zlokalizowanej na granicy rezerwatu strzelnicy. Proszę o rozważenie możliwości wprowadzenia norm dotyczących hałasu dla terenu TPK np. na poziomie obowiązującym dla terenów rekreacyjnych. Proszę o rozważenie możliwości wyznaczenia na drodze Uchwały Rady Powiatu na terenie TPK tzw. „obszarów cichych". Zgodnie z zapisami tzw. Dyrektywy Hałasowej (Dyrektywa 2002/49/WE) i Prawa Ochrony środowiska.	„Realizacja ochrony przed hałasem, polegającej na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: a) realizację kompetencji odpowiednich organów do identyfikacji na terenie parku krajobrazowego, na podstawie art. 115 ustawy POŚ, obszarów pełniących faktyczną funkcję rekreacyjno-wypoczynkową, z uwzględnieniem realizowania rekreacji indywidualnej polegającej na kontakcie z przyrodą, wymagającej m.in. jak najmniej zniekształconego tła akustycznego; b) prowadzenie, przez organy ochrony środowiska, pomiarów poziomów hałasu na zidentyfikowanych w parku krajobrazowym obszarach pełniących faktyczną funkcję rekreacyjno-wypoczynkową; c) korzystanie, przez organy ochrony środowiska, z kompetencji o których mowa w art. 115a ustawy POŚ; d) ocenę oddziaływania na środowisko akustyczne w postępowaniach w sprawie oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem mechanizmów, w których na cele ochrony parku krajobrazowego może negatywnie oddziaływać także hałas mieszczący się w granicach ogólnych norm hałasu w środowisku; w szczególności: • wpływu hałasu na krajobraz multisensoryczny, w tym na dźwiękowy aspekt krajobrazu, postrzegany przez odwiedzających park krajobrazowy i realizujących w nim rekreację,

				• wpływu hałasu, w tym określonych jego form, na behawior zwierząt dziko żyjących i na wykorzystywanie przestrzeni parku przez zwierzęta; e) wnioskowanie do Rad Powiatów o wyznaczenie na terenie parku krajobrazowego obszarów cichych w sensie art. 118b ustawy POŚ, z podaniem wymagań zapewniających utrzymanie poziomu hałasu co najmniej na istniejącym poziomie, w tym w szczególności uniemożliwiających lokalizowanie nowych źródeł hałasu. Odnosząc się do części uwagi związanej z utworzeniem otuliny rezerwatu „Łęg nad Swelinią" należy zwrócić uwagę, że tworzenie rezerwatu, jak też wokół nich otulin i wskazanie celu ochrony stanowi wyłączną kompetencję regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Plan ochrony nie reguluje tej kwestii.
Osoba fizyczna	28.07.2021	-	Uwagi do Operatu Zagospodarowania Przestrzennego Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego W operacie używa się określenia dedykować w sposób niezgodny z zasadami i poprawnością języka polskiego – pojęcie to oznacza przecież w języku polskim ofiarować, poświęcać a nie przeznaczać - dlatego wymaga zmiany. s. 25 - obecny zapis: „W granicach parku zlokalizowana jest wąska dolinka Marszewo z dominującymi terenami parkowymi, zieleni nie urządzonej, zieleni o funkcjach ekologiczno-krajobrazowych, a także na niewielkich terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej dedykowanej turystyce, rekreacji i wypoczynkowi". - proponuje się zmianę końcowej części zdania na: przeznaczanej dla turystyki, rekreacji i wypoczynku	Dokonano stosownych zmian. Od strony północnej na większości obszaru nie ma otuliny. Wnioski z analizy przestrzennej dotyczące zakłócenia łączności ekologicznej zostały sformułowane na końcu analizy w odniesieniu do celów ochrony. Nazwy stref na str. 64 (na str. 54 nie ma żadnych symboli stref) są podane. Do planu ochrony dołączona jest mapa wskazująca na zasięgi przestrzenne wszystkich stref.

			s. 36 - obecny zapis: „Jednocześnie dedykuje im funkcję rekreacyjno-wypoczynkową.” - winno być: Jednocześnie „Proponuje się dla nich’ lub „zaleca się dla nich” funkcję rekreacyjno-wypoczynkową. s. 41 - obecny zapis: Szczegółowa charakterystyka lasów terenu Parku znajduje się w im dedykowanym operacie. - proponuje się zmianę na: Szczegółowa charakterystyka lasów terenu Parku znajduje się w operacie ochrony systemów leśnych s. 41-42 – obecny zapis: : W niektórych przypadkach mają bardzo duże powierzchnie, jak np. w kompleksie Kalwarii Wejherowskiej. Obszary i dedykowanej funkcji zieleni ekologicznej obejmują najczęściej strefy dolin rzecznych, gdzie zachowały się nieleśne, ale zwarte i liniowe struktury zieleni spontanicznej. - proponuję się zmianę fragmentu na: ….obszary wskazane dla funkcji zieleni ekologicznej ….. s. 75 - obecny zapis:: b) preferowanie opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla dużych jednostek rangi obrębu ewidencyjnego (wsi lub dzielnic miasta) tworzących spójną całość, - proponuje się zmienić na: b) wskazane jest opracowywanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla dużych jednostek rangi obrębu ewidencyjnego (wsi lub dzielnic miasta) tworzących spójną całość, ponadto: s. 50 - proponuję obecny zapis „ W przeciągu ostatnich ok. 25 lat” zastąpić zapisem ”w okresie”, ponieważ chodzi o czas 25 lat a nie przeciąg czy ciąg dat.	

			s.. 52 - opis statystyczny dot. zmian w przeznaczeniu terenów uzupełnić o strukturę zmian w otulinie dot. coraz gorszego powiązania północnej części parku z kompleksem lasów darżlubskich w ramach Kompleksu Leśno Promocyjnego s. 54 – niezbędnie jest uzupełnienie tekstu nt. podziału na strefy przez przywołanie w tym miejscu lub wskazanie - co znaczą poszczególne symbole i gdzie można zapoznać się z ich rozmieszczeniem.	
Osoba fizyczna	14.07.2021	-	Uwaga ogólna – do § 3 - Sposoby eliminacji zagrożeń - Utworzenie, podległej Dyrektorowi Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych lub Nadleśniczemu Nadleśnictwa Gdańsk, komórki „Straży TPK", której zadaniem będzie patrolowanie terenu TPK, w celu wychwycenia wszelkich niezgodnych z prawem działań. TPK jest położony w pobliżu dużej aglomeracji miejskiej. Presja rekreacyjno-wypoczynkowa oraz inwestycyjna jest bardzo duża, natomiast kwestie ochrony przyrody nie są priorytetem dla służb, które obecnie są uprawnione do interwencji. Bez jednostki bezpośrednio odpowiedzialnej za monitoring terenu Parku oraz praktyczną realizację Planu ochrony, wszystkie słuszne zapisy w nim umieszczone mogą pozostać tylko pobożnymi życzeniami. Wydaje się, że koszt dodatkowego zatrudnienia np. 2 osób, będzie mniejszy niż koszty usuwania powstałych szkód. Szybsze i bardziej efektywne będzie też wdrażanie w życie zapisów Planu. Krótko mówiąc powinna istnieć komórka, która np. wychwyci: wycinkę drzew biocenotycznych, nielegalną rozbudowę; „złapie": rowerzystów budujących w lesie swoje tory do skoków i niszczących glebę poza wyznaczonymi drogami, turystów wjeżdżających do lasu samochodami, śmiecących i imprezujących.	Uwagi nie uwzględniono, ponieważ wykracza poza zakres regulowany planem ochrony parku krajobrazowego. Służby tego typu mogą istnieć i funkcjonować tylko na podstawie ustawy i rozporządzeń wydanych w oparciu o jej delegację. Uprawnienia i obowiązki, o jakich pisze wnioskodawca, mają obecnie Straż Leśna, Policja i Straż Miejska – do czasu ewentualnej zmiany prawa, to te organy, w zależności od kompetencji terytorialnych, powinny, we współpracy z Służbą Parku realizować opisane we wniosku zadania. Aktualnie uprawnienia służby Parku zostały ograniczone w ustawie o ochronie przyrody do możliwości wylegitymowania.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo – sposoby eliminacji	W obecnych uwarunkowaniach prawnych nie ma możliwości wprowadzenia zakazu oddzielającego rowery elektryczne od innych. Rower

			Objęcie zakazem wjazdu na teren TPK również rowerów, hulajnóg i innych pojazdów o napędzie elektrycznym. Kilkakrotnie już widziałem jadący drogą leśną TPK, z szybkością kilkudziesięciu km/h, rower elektryczny. Stwarza to duże niebezpieczeństwo dla ludzi, powoduje przyśpieszoną erozję gleby. Dopuszczenie pojazdów elektrycznych grozi znacznym zwiększeniem presji na park - teraz żeby pojeździć po parku rowerem trzeba mieć choć trochę kondycji (górki); używanie pojazdów o napędzie elektrycznym pozwoli jeździć już każdemu. Będąc katastrofistą można sobie wyobrazić firmy oferujące turystom atrakcje w postaci grupowych wypraw do TPK, na pojazdach elektrycznych z przewodnikiem np. trasą punktów widokowych.	elektryczny z definicji pozostaje nadal rowerem i dotyczą go przepisy odnoszące się do rowerów, m.in. napęd elektryczny musi się konstrukcyjnie wyłączać po osiągnięciu prędkości 25 km/h. Prędkość kilkudziesięciu km/h rower elektryczny może osiągnąć tylko tam, gdzie może to zrobić także rower zwykły, np. na zjeździe z góry. Ponadto w planie ochrony nie można w ogóle ustanowić zakazu wjazdu. Można jedynie rekomendować rozwijanie lub nierozwijanie określonych form rekreacji. Kompetencje wprowadzania zakazów mają wyłącznie zarządcy gruntów. Uwaga wnioskodawcy została częściowo uwzględniona w § 13, gdzie określono sposoby korzystania z obszaru Parku, minimalizujące wpływ turystyki i rekreacji na realizację celów jego ochrony.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3 Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo – sposoby eliminacji Zakaz organizacji na terenie TPK dużych imprez/zawodów sportowych, zwłaszcza sponsorowanych i związanych z koniecznością, choćby czasowej, budowy infrastruktury. Dopuszczenie wyłącznie imprez/zawodów o charakterze lokalnym, rodzinnym. Zwłaszcza w miesiącach wiosennych i jesiennych trudno jest pójść do TPK w czasie weekendu i nie spotkać drzew oklejonych jakimiś oznaczeniami (które zresztą są potem sprzątane niedokładnie) dla odbywających się właśnie zawodów. Zdarza się też malowanie strzałek na drzewach. Wydaje się, że zawody sportowe nie muszą (nie powinny) odbywać się w tak cennym przyrodniczo i krajobrazowo terenie. Walory TPK nie powinny być wykorzystywane (i degradowane)	Należy zgodzić się z prezentowaną opinią i wiele zapisów dotyczących udostępnienia Parku rekomenduje taki właśnie kierunek rozwoju rekreacji. Jednak w planie ochrony nie ma możliwości bezpośredniego wprowadzenia postulowanych regulacji, kompetencje takie mają wyłącznie zarządcy gruntów. Uwaga wnioskodawcy została częściowo uwzględniona w § 13, zwłaszcza w ust. 3, gdzie określono sposoby korzystania z obszaru Parku, minimalizujące wpływ turystyki i rekreacji na realizację celów jego ochrony.

			zwłaszcza przez zawodowe i półzawodowe imprezy - „My pohałasujemy, wystraszymy zwierzynę, spędzimy was z drogi, rozjeździmy las i się w nim zareklamujemy, a co potem to nieważne”. TPK powinien być miejscem „cichej”, nastawionej na kontemplację przyrody, turystyki i rekreacji rodzinnej.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3 Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo – sposoby eliminacji Zakaz prowadzenie przez Nadleśnictwo dróg „zrywkowych” poprzez szczyty wzniesień morenowych (graniami); likwidacja (zagrodzenie) takich dróg już utworzonych. Drogi „zrywkowe” przez granie stanowią idealne miejsce dla, budowanych nielegalnie przez rowerzystów, torów do szybkiej jazdy i platform do skoków. Prowadzi to do degradacji lasu (krajobrazu) i przyśpiesza erozję gleb.	Nie ma możliwości prawnej wprowadzenia takiego bezwzględnego zakazu. Jednak, uwzględniając uwagę, wskazano w zapisach dotyczących sposobów prowadzenia gospodarki leśnej, jako cennych elementów przyrody do uwzględnienia: „Grzbiety wzgórz morenowych, wymagające ochrony przed antropogenicznym przekształceniem w wyniku prowadzenia szlaków zrywkowych.”
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku	30.07.2021	Zn. spr.: ZO.7212.28.2020	1. Ekosystemy referencyjne. Ekosystemy referencyjne wyznaczane są w ramach kryterium 6.4 - Krajowego Standardu Gospodarki Leśnej FSC w Polsce, które nie stanowią przepisów prawa polskiego. Obecnie w nadleśnictwie Gdańsk wynoszą 4,6 % powierzchni leśnej tej jednostki. Kryteria tworzenia ekosystemów referencyjnych przyjęte są w ramach dobrowolnego udziału RDLP w certyfikacji swojej działalności i stanowią regulację wewnętrzną pomiędzy firmą certyfikującą, a RDLP w Gdańsku. Udział społeczeństwa w proponowaniu ekosystemów referencyjnych do wyznaczenia jest określony kryteriami FSC i podany na stronie internetowej jednostki certyfikowanej – RDLP w Gdańsku oraz na stronach internetowych nadleśnictw. Zgodnie z obowiązującym postępowaniem ekosystemy referencyjne wyznacza nadleśniczy danego nadleśnictwa rozpatrując propozycje, także	Uwaga nie zawiera konkretnego wniosku, który mógłby być ewentualnie uwzględniony. Co do meritum – uznawanie niektórych drzewostanów leśnych za „referencyjne”, tj. pozostawienie ich bez pozyskania drewna, wynika z przyczyn merytorycznych, a nie z wymogów standardu FSC i jest racjonalnym i zasadnym elementem gospodarki leśnej i jednym ze sposobów uwzględnienia przez tę gospodarkę pełnego spektrum celów z art. 7 ustawy o lasach. Międzynarodowa organizacja FSC przyjęła wyznaczenie takich ekosystemów jako jeden z elementów swojego standardu, ale wyznaczanie ekosystemów referencyjnych wynika z obiektywnej potrzeby ekologizacji gospodarki leśnej, a nie tylko ze standardu FSC. Ekosystemy takie są w Polsce wyznaczane także w

			społeczne przekazane w ramach udziału społeczeństwa i podmiotów zewnętrznych w sposób opisany na stronach internetowych RDLP i nadleśnictw. Wykonawca planu w myśl kryteriów FSC nie może sam, bez konsultacji z jednostką certyfikowaną wyznaczać ekosystemów referencyjnych. Próba narzucenia ekosystemów referencyjnych poprzez uzupełnienie ich istniejącej sieci w planie ochrony dla Parku Krajobrazowego z wykorzystaniem artykułu 105 ustawy o ochronie przyrody na terenie nadleśnictwa jest manipulacją i żonglowaniem regulacjami wewnętrznymi RDLP i Nadleśnictwa oraz ewidentną próbą przemycenia ich do przepisów prawa miejscowego, jest to również przykład ograniczenia gospodarki leśnej, skutkujący naruszeniem art. 16 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody. RDLP w Gdańsku stawia stanowczy protest przeciw stosowaniu reguł niestanowiących prawa polskiego do wykorzystywania w procesie tworzenia aktów prawa miejscowego jakim jest plan ochrony dla Parku Krajobrazowego.	lasach niecertyfikowanych przez FSC (Puszcza Białowieska, RDLP Krosno). Zagadnienia gospodarki leśnej mogą i muszą być poruszone w planie. Art. 20 ust. 4 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody nakazuje określenie w planie ochrony parku krajobrazowego „obszarów udostępnionych do (...) form gospodarowania i sposobów korzystania z tych obszarów”, co powinno obejmować także sposoby gospodarki leśnej. §16 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r., w sprawie sporządzania projektu planu ochrony stanowi, że zakres ustaleń planu ochrony parku krajobrazowego ma obejmować także gospodarkę leśną. §14 ust. 1 pkt 10 lit b Rozporządzenia wskazuje wprost, iż w ramach prac na potrzeby sporządzania planu określa się zasady i kierunki prowadzenia gospodarki leśnej, umożliwiających realizację celów parku krajobrazowego. Plan ochrony stanowi co do zasady zbiór wytycznych adresowanych do podmiotów, od których zależy ochrona parku, a takim podmiotem jest bez wątpienia nadleśniczy, choćby ze względu na art. 105 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Z brzmienia art. 105 ust. 5 wynika, że ustawodawca oczekuje zawarcia w planie ochrony ustaleń do uwzględnienia w planie urządzenia lasu. W tym stanie rzeczy, ujęcie w planie zapisów dotyczących elementu gospodarki leśnej, jakim jest wyznaczanie i utrzymywanie ekosystemów referencyjnych, jest zasadne.
			2. Rezerwaty przyrody.	Uwaga nie zawiera konkretnie sformułowanego wniosku, który mógłby być ewentualnie uwzględniony. Z uwagi wynika jednak, że

			Opierając się na przepisach § 14 ust. 1 pkt 8 oraz 10e Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005r., w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody, RDLP w Gdańsku stoi na stanowisku, że projekt planu ochrony dla Parku Krajobrazowego powinien wskazywać już istniejące i zaprojektowane rezerwaty przyrody na terenie objętym projektem planu ochrony. Ponadto uważamy, że plan ochrony dla Parku Krajobrazowego nie jest narzędziem do tworzenia rezerwatów np. „Lasy Oliwskie" czy „Lasy Sopockie". W opinii RDLP w Gdańsku dotychczasowa gospodarka leśna Lasów Państwowych osadzona na fundamencie ustawy o lasach, ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, uwzględniająca certyfikację w systemie FSC i PEFC prowadzona w lasach okalających aglomerację miejską od kilku dekad, długo przed utworzeniem Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, kształtuje i skutecznie chroni walory przyrodnicze i krajobrazowe tych terenów. Ponadto zwracamy uwagę, że objęcie tak ogromnego obszaru tą formą ochrony przyrody o dużym reżimie ochronnym, przyczyni się w bardzo istotny sposób do szeregu ograniczeń dla funkcjonowania aglomeracji trójmiejskiej: sieci grzewczej, kanalizacyjnej, wodociągowej, energetycznej i internetowej oraz w sposobie udostępnienia terenów leśnych dla społeczeństwa, których dotychczasowa gospodarka Lasów Państwowych pozwala uniknąć. Dodatkowo utworzenie wnioskowanych rezerwatów uniemożliwi tworzenie infrastruktury małej retencji (budowa nowych obiektów, utrzymanie i modernizacja istniejących), której celem jest maksymalne zatrzymywanie spływu wód opadowych w lesie i ich spowolnienie, co z kolei zabezpiecza przed zalewaniem dolnych tarasów Trójmiasta podczas ulewnych deszczów. W ocenie RDLP ideą utworzenia dużych powierzchniowo rezerwatów przyrody jest maksymalne ograniczenie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, a sprawa ochrony przyrody w świetle przedstawionej dokumentacji staje się sprawą	wnoszący uwagę nie zgadza się z propozycją wskazywania w planie ochrony potrzeb utworzenia nowych form ochrony przyrody jaką są rezerwaty przyrody. Należy jednak zaznaczyć, jak słusznie zauważono, że plan ochrony nie ustala zadania polegającego na utworzeniu rezerwatów. Utworzenie rezerwatu stanowi wyłączną kompetencję regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Ustalenia planu wskazują tylko rekomendację do jego utworzenia, biorąc pod uwagę skutki jego utworzenia i sposoby korzystania z takich obszarów w kontekście ochrony walorów przyrodniczych Parku. §14 ust. 1 pkt 10 lit. e Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony (…) stanowi, że zakres prac nad planem obejmuje m.in. opracowanie koncepcji ochrony zasobów, tworów i składników przyrody oraz wartości kulturowych parku krajobrazowego, w szczególności: określenie potrzeby uzupełnienia form ochrony, o których mowa w pkt 8, pożądanych z punktu widzenia realizacji celów parku krajobrazowego. Etap tworzenia planu jest zatem momentem wskazywania projektowanych nowych form ochrony przyrody, których utworzenie pozwoli zrealizować cele ochrony Parku. Zgodnie z delegacją ustawową (art. 20 ust. 4 pkt 4 i 5 ustawy o ochronie przyrody) plan ochrony dla parku krajobrazowego zawiera m.in. określenie zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu oraz wskazanie obszarów udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form

			drugorzędną. Zwracamy uwagę, że utworzenie rezerwatów całkowicie ograniczy możliwość prowadzenia prac mających na celu przebudowę struktury wiekowej i w konsekwencji odmłodzenie istniejących drzewostanów oraz wyprzedzenie procesu ich rozpadu w przyszłych dziesięcioleciach. Z projektu planu wynika, że pomimo objęcia rozległych terenów leśnych (684,31 ha) rezerwatową formą ochrony, autorzy planu przewidują jego pełne udostępnienie do ruchu turystycznego i rekreacyjnego oznacza to, że pomimo ogromnego zagrożenia zdrowia i życia wynikającego z ochrony krajobrazu a co za tym idzie także drzew i drzewostanów starych, po terenie rezerwatu nadal będą mogły spacerować osoby postronne (według dostępnych opracowań i badań - ponad 15 tysięcy osób w ciągu 8 dni jako suma z pięciu punktów pomiarowych) oraz nie ograniczone zostaną imprezy masowe licznie organizowane na przedmiotowym terenie (94 zgłoszone w roku 2019). W opracowaniu autor w żadnym miejscu nie wskazuje odpowiedzialności zarządu TPK za ewentualne wypadki z udziałem osób postronnych. Propozycja utworzenia rezerwatów nie niesie za sobą żadnych rozwiązań finansowych jakie TPK miało by ponieść na utrzymanie bezpieczeństwa na szlakach pieszych w projektowanych rezerwatach, nie wskazuje się również TPK jako finansujących utrzymanie infrastruktury turystycznej czy sprzątającej teren rezerwatów. RDLP w Gdańsku zwraca uwagę, że pomimo iż projekt utworzenia rezerwatów w planie ochrony dla TPK jest tylko propozycją i nie może być zadaniem, bo nie pozwalają na to przepisy ustawy o ochronie przyrody oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005r., w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody, jest obejściem tych przepisów i w konsekwencji zmierza do istotnego ograniczenia gospodarki leśnej. Stoimy na stanowisku, że taka „propozycja" jest skrytą formą postępowania w sposób rażący naruszającą przepis artykułu 16 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody, który mówi: „Grunty rolne i leśne oraz inne nieruchomości znajdujące się w	gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów. Przygotowana koncepcja ochrony Parku wskazuje zatem obszary (zwane strefami), do których odnoszą się zapisy planu dotyczące sposobów gospodarowania. Wg tej koncepcji same propozycje rezerwatów stanowią niewielką część TPK, a nie „ogromny obszar". Samorządy Gdańska i Sopotu w swoich uwagach pozytywnie odniosły się do tych zapisów, nie obawiając się „szeregu ograniczeń dla funkcjonowania aglomeracji trójmiejskiej: sieci grzewczej, kanalizacyjnej, wodociągowej, energetycznej i internetowej oraz w sposobie udostępnienia terenów leśnych dla społeczeństwa, których dotychczasowa gospodarka Lasów Państwowych pozwala uniknąć". Autorzy projektu planu nie zidentyfikowali w sowich analizach konfliktów z funkcjonowaniem sieci grzewczej, kanalizacyjnej, wodociągowej, energetycznej i internetowej, ani z właściwie realizowaną retencją wody. Ograniczenie „prowadzenia prac mających na celu przebudowę struktury wiekowej i w konsekwencji odmłodzenie istniejących drzewostanów" jest faktycznie intencją propozycji, gdyż to takie prace są zagrożeniem dla walorów przyrodniczych i funkcji społecznej TPK. Problemy bezpieczeństwa były szeroko analizowane w materiałach planu. Reżim rezerwatu nie zabrania troski o bezpieczeństwo, z drugiej strony troska ta powinna być realizowana w sposób wyważony, biorący pod uwagę także wartości przyrodnicze.

			granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu”. Zważywszy na powyższe RDLP w Gdańsku stanowczo sprzeciwia się idei umieszczenia propozycji utworzenia rezerwatów przyrody w dokumentacji planu ochrony TPK.	
			3. Modyfikacje PUL dla Nadleśnictwa Gdańsk na lata 2015-2024 w zakresie cięć rębnych. Informujemy, że dla terenu Nadleśnictwa Gdańsk, na którym znajduje się Trójmiejski Park Krajobrazowy, tego typu działania są podejmowane na etapie rewizji PUL. Powyższe określone jest w przepisach ustawy o lasach oraz instrukcji urządzania lasu, będącej załącznikiem do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 obowiązującego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych. Zdaniem RDLP proponowanie takich rozwiązań jest próbą wpływu na zapisy PUL z pominięciem określonych w prawie procedur. Uważamy, że jest to próba ograniczenia gospodarki leśnej, czyli łamanie art. 16 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody.	Uwaga nie zawiera konkretnego wniosku, który mógłby być ewentualnie uwzględniony. Część ustaleń projektu planu przeznaczone są właśnie do uwzględnienia na etapie rewizji PUL. §14 ust. 1 pkt 10 lit b Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r., w sprawie sporządzania projektu planu ochrony wskazuje wprost, iż w ramach prac na potrzeby sporządzania planu określa się zasady i kierunki prowadzenia gospodarki leśnej, umożliwiających realizację celów parku krajobrazowego. Art. 20 ust. 4 pkt 4 i 5 ustawy o ochronie przyrody, stanowiący delegację ustawową aktu wskazuje, że plan ochrony dla parku krajobrazowego zawiera m.in. określenie zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu oraz wskazanie obszarów udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów. Przygotowana koncepcja ochrony Parku wskazuje zatem obszary (zwane strefami), do których odnoszą się zapisy planu dotyczące sposobów gospodarowania. W opinii sporządzającego projekt dokumentu nie jest to łamanie art. 16 ust 6 ustawy o ochronie przyrody, który mówi: „grunty rolne i leśne oraz inne nieruchomości

				znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu". Ustalenia planu stanowić mają wypełnienie innych przepisów tej samej ustawy. Podkreślić też trzeba, że z brzmienia art. 105 ust. 5 wynika, że ustawodawca oczekuje zawarcia w planie ochrony parku krajobrazowego ustaleń do uwzględnienia w planie urządzenia lasu. Jest też wyrazem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, o której mówi art. 7 ust. 1 ustawy o lasach.
			4. Lasy gospodarstwa specjalnego. Lasy gospodarstwa specjalnego w nadleśnictwie są opisywane, tworzone i rewidowane wyłącznie w trakcie rewizji planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, według procedury określonej instrukcją sporządzania planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa. Obecnie obowiązująca instrukcja urządzania lasu jest załącznikiem do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 obowiązującego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych. Pojęcie gospodarstwa specjalnego nie istnieje w wytycznych dotyczących tworzenia planów ochrony dla parków krajobrazowych, w związku z czym RDLP w Gdańsku stoi na stanowisku, że włączanie drzewostanów do gospodarstw specjalnych nie powinno być przedmiotem procedury sporządzania planu ochrony dla Parku Krajobrazowego. Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa tworzony jest na wniosek RDLP na okres 10 lat. Obecnie Nadleśnictwo Gdańsk jest w 7 roku obowiązywania PUL, wobec którego nie toczy się proces rewizji. W związku z powyższym na dzień dzisiejszy nie ma możliwości zmian prowadzących do ustanowienia nowych powierzchni gospodarstw specjalnych w nadleśnictwie. Możliwość zgłaszania propozycji drzewostanów gospodarstwa specjalnego przez podmioty zewnętrzne, zaproponowana w projekcie planu ochrony dla TPK jest przewidziana w ramach udziału społeczeństwa w procesie tworzenia PUL, w trakcie planowanej	Uwaga nie zawiera konkretnego wniosku, który mógłby być ewentualnie uwzględniony. Sporządzający projekt planu ochrony nie podziela przedstawionej przez RDLP w Gdańsku opinii. Odnośne zapisy projektu planu przeznaczone są właśnie do uwzględnienia na etapie rewizji PUL. Z brzmienia art. 105 ust. 5 wynika, że ustawodawca oczekuje zawarcia w planie ochrony parku krajobrazowego ustaleń do uwzględnienia w planie urządzenia lasu. Art. 16 ust. 6 ustawy oznacza, że utworzenie parku krajobrazowego nie skutkuje wyłączeniem gruntów leśnych z gospodarki leśnej. Nie oznacza jednak, że w planie ochrony nie można formułować wytycznych w zakresie planowania i wykonywania tej gospodarki – przeciwnie, taki zakres planu ochrony wynika z innych, przytoczonych wyżej przepisów. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze Parku i oczekiwania społeczne bezsprzeczna wydaje się potrzeba planowania pielęgnowania, użytkowania i odnawiania lasu na podstawie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych.

			przez RDLP w Gdańsku na lata 2022-2024 rewizji PUL dla Nadleśnictwa Gdańsk. Ponadto RDLP w Gdańsku stoi na stanowisku, że autor planu ochrony wyznaczając lasy gospodarstwa specjalnego w projekcie planu ochrony dla TPK stawia się na pozycji taksatora urządzania lasu, nie mając do tego stosownych uprawnień wynikających z przepisów artykułów: 19c i 25 ustawy o lasach oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonania prac urządzeniowych, a także przepisów instrukcji urządzania lasu. W związku z powyższym RDLP w Gdańsku stanowczo nie zgadza się z otwartą próbą manipulacji autora projektu planu ochrony dla TPK, z wykorzystaniem zasad postępowania ujętych w ustawie o ochronie przyrody, w celu ominięcia przepisów dotyczących planowania urządzeniowego w nadleśnictwie, dla bezprawnego włączenia drzewostanów będących w zarządzie Nadleśnictwa Gdańsk do gospodarstwa specjalnego na podstawie jednoosobowej decyzji, nie posiadając odpowiednich uprawnień. Próby zmian o których mowa, pod pozorem ochrony przyrody służą jedynie zapewnieniu wpływu autorowi planu ochrony i zarządowi TPK, na wielkość pozyskania drewna w nadleśnictwie w celu jego blokowania, pod pretekstem planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Takie działanie zdaniem RDLP również narusza przepisy artykułu 16 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody.	Podkreślić należy, ze plan ochrony ustanawia się na 20 lat, a więc na okres dłuższy niż zatwierdza się plan urządzenia lasu. Plan ochrony zawiera zatem zasady i kierunki prowadzenia gospodarki leśnej na co wskazuje §14 ust. 1 pkt 10 lit b Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony. Zarzut naruszenia art. 16 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody jest o tyle bezzasadny, że przedmiotowe zapisy odnosiłyby się do sporządzania PUL, czyli planu takiej gospodarki, tym samym niekwestionowane jest, że grunty o które chodzi, pozostałyby objęte tym planem. Tymczasem zapisy planu ochrony powinny być wzięte dopiero pod uwagę przy tworzeniu PUL, który będzie sporządzany zgodnie z wspominanymi przez wnioskodawcę przepisami ustawy o lasach. Należy przy tym zaznaczyć, że Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, wskazuje, że przy sporządzaniu PUL bierze się pod uwagę m.in. wymogi ochrony przyrody i krajobrazu oraz ochrony różnorodności biologicznej. Właśnie w ramach działań prognostyczno-planistycznych wskazuje się cele i zasady trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oraz przewidywane sposoby ich realizacji, a przy określaniu etatu cięć bierze się pod

				uwagę istnienie form ochrony przyrody. Wydaje się zatem, że przepisy ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody spinają się we wspomnianym art. 105 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, który brzmi: *Na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, znajdującym się w granicach parku krajobrazowego, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami planu ochrony parku krajobrazowego, uwzględnionym w planie urządzenia lasu.*
			5. Monitoring przyrodniczy powierzchni roboczych. W przedstawionym opracowaniu autor nie wskazał podstawy prawnej nakazującej Nadleśniczemu prowadzenie monitoringu przyrodniczego na każdej powierzchni roboczej. W myśl przepisu ustawy o lasach (art. 35) Nadleśniczy prowadzi samodzielnie gospodarkę leśną na zarządzanym przez siebie terenie, na którym ustanowiono formę ochrony przyrody – Park Krajobrazowy. Plan ochrony sporządzany dla Parku Krajobrazowego nie może narzucać Nadleśniczemu działań innych niż określone w przepisach branżowych oraz w PUL. W myśl § 14 ust. 1 pkt 10g Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005r., w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody, zaplanowanie monitoringu skuteczności ochrony dotyczy tej instytucji, na rzecz której robiony jest projekt planu ochrony.	Uwaga uznano za niezasadną. Projekt planu nie mówi nigdzie o prowadzeniu przez Nadleśniczego monitoringu przyrodniczego na każdej powierzchni roboczej. Każda powierzchnia, przed przystąpieniem do prac gospodarczych, powinna być natomiast przejrzana pod kątem ewentualnego występowania cennych elementów przyrody, tak zresztą proponuje także rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.
			Podsumowując:	Uwaga nie zawiera konkretnego wniosku, który mógłby być ewentualnie uwzględniony,

			Autor planu ochrony nie wykorzystał szans jakie daje mu możliwość opracowania planu ochrony w celu zaproponowania rozwiązań doskonalących gospodarkę leśną, jedyne działanie jakie był w stanie zaprojektować wprost lub omijając przepisy ustawy o ochronie przyrody to ograniczenia i wyłączenia dotyczące gospodarki leśnej. Uważamy, że takie postępowanie byłoby zasadne i zrozumiałe w odniesieniu do parku narodowego. Natomiast w TPK mamy do czynienia z lasem wielofunkcyjnym, który ma do spełnienia pełne spektrum funkcji bardzo dobrze opisanych w ustawie o lasach. Żałujemy bardzo, że autor planu nie potrafił spojrzeć szerzej na te funkcje i w naszej ocenie zmarnował potencjał planu ochrony dla dobrego kształtowania krajobrazu w TPK, na rzecz tendencyjnych działań ukierunkowanych wyłącznie na jak najszersze ograniczenie prac Lasów Państwowych na przedmiotowym terenie.	w tym nie proponuje alternatywnych „sposobów wykorzystania szans jakie daje możliwość opracowania planu ochrony". Autorzy projektu planu nie podzielają przedstawionej opinii. Gdyby teren TPK miał status parku narodowego, to jego ochrona byłaby projektowana zupełnie inaczej. Projekt planu zakłada, że lasy TPK pozostałyby lasami wielofunkcyjnymi, choć z bardzo silnie realizowaną funkcją społeczną i ekologiczną, ponieważ potrzeba akcentowania na tym terenie właśnie tych funkcji wynika z uwarunkowań lokalnych.
Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	02.08.2021 r.	ZP.7212.6.2021	I. Analiza prawna Wskazać muszę, że w naszej ocenie, w świetle obowiązujących obecnie w tym zakresie przepisów, wydanie projektowanej przez Sejmik Województwa Pomorskiego uchwały, w kształcie, jaki obecnie jest procedowany, będzie w sposób rażący naruszało nakaz wynikający z art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy z dn. 16.04.2004 r. o ochronie przyrody. Przesłanką do przedstawionego powyżej stanowiska są kluczowe kwestie prawne i uwagi, jak niżej: 1. Zgodnie z art. 20 ustawy o ochronie przyrody, plan ochrony dla parku krajobrazowego sporządza się na okres 20 lat, z uwzględnieniem szeregu elementów, w tym wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dn. 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co wynika wprost z treści ust. 1 pkt 6 przywołanego przepisu; 2. Z kolei z art. 38a ust. 1 ustawy z dn. 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że dla obszaru województwa sporządza się, nie rzadziej niż raz na	Przedstawiona interpretacja nie jest zasadna. Sporządzający projekt planu ochrony analizował to zagadnienie prawne już przed przystąpieniem do prac nad planem. Zagadnienie rozstrzygnął NSA w wyroku II OSK 516/18 uznając, że sporządzenie planu ochrony parku krajobrazowego nie czekając na audyt krajobrazowy nie jest kwalifikowaną wadą prawną skutkującą nieważnością uchwały i nie stanowi rażącego naruszenia prawa. Sąd trafnie zauważył, że jeśli nie można by, bez sporządzonego audytu, sporządzić planu ochrony parku krajobrazowego, to nie można by także sporządzić żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a taki paraliż planowania przestrzennego nie byłby możliwy do zaakceptowania; tym samym teza o niezbędności audytu nie może się ostać. Ewentualne opóźnienia w sporządzaniu audytu nie

			20 lat, audyt krajobrazowy. Sporządzenie takiego dokumentu odbywa się w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11.01.2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych; 3. W art. 13 ust. 1 ustawy z dn. 24.04.2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, która weszła w życie w dn. 11.09.2015 r., wskazano, że sejmiki poszczególnych województw uchwalą audyty krajobrazowe w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy. Pomimo prawnego obowiązku, województwo pomorskie takiego audytu nie przeprowadziło. W związku z tym planowana uchwała dotycząca planu ochrony TPK z góry dotknięta będzie kwalifikowaną wadą prawną, bowiem plan ten sporządzony zostanie w sposób nieodpowiadający dyspozycji z art. 20 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Wprawdzie przepisy techniczne regulujące kwestie sporządzania audytów weszły w życie po upływie terminu określonego w ustawie z dn. 24.04.2015 r., zatem można przyjąć, że wskazany tam trzyletni termin uległ przesunięciu, to jednak obecnie Sejmik Województwa Pomorskiego zobligowany jest do wykonana audytu, stanowiącego niezbędny element do prawidłowego stworzenia planu ochrony parku krajobrazowego. W związku z powyższym obecne prace nad planem TPK prowadzone są wbrew temu obowiązkowi; 4. Brak audytu prowadzi do kolejnej okoliczności, która z góry przesądza o nieprawidłowości procedowanego planu ochrony. Wskazać należy, że do wprowadzenia zakazów w planie ochrony niezbędny jest audyt krajobrazowy, bowiem dopiero na jego podstawie możliwe jest ustalenie stref ochrony krajobrazu. Brak audytu uniemożliwia prawidłowe działanie w tym zakresie. Należy także przypomnieć, że żaden z zapisów planu ochrony nie jest zakazem w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, a więc unormowaniem bezwzględnie obowiązującym i mającym skutki prawne. Wynika to z faktu, iż zgodnie z art. 20 ust. 4a ustawy o ochronie przyrody, plan	zwalniają dyrektora zespołu parków krajobrazowych z obowiązku sporządzenia planu ochrony mimo braku audytu.

			ochrony jest aktem prawa miejscowego tylko w części dotyczącej: 1) określenia granic stref, o których mowa w ust. 4 pkt. 7 uop; 2) wykazu obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym, o których mowa w ust. 4 pkt. 8 uop; 3) wprowadzenia zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1a uop. W pozostałych elementach stanowi on jedynie wykaz wytycznych dla organów i podmiotów podejmujących czynności w zakresie szeroko pojętego planowania przestrzennego	
			II. Analiza ekonomiczna Zgodnie z przytoczoną powyżej interpretacją prawną stwierdzam, że projekt planu ochrony TPK ustanowiony w takiej formie stanowić będzie tylko wskazania, natomiast nie będzie stanowił wiążących norm prawnych. Zastanawiające jest, czy na tak zrealizowany przedmiot zamówienia (obarczony wadą prawną) ogłoszony przez Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych w Słupsku, miały zostać wydatkowane środki pieniężne. Zaznaczyć należy, że zamówienie jest współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a plan ochrony sporządza się na 20 lat. Wykonawcą prac jest Klub Przyrodników, który na swoim koncie ma dokumentacje projektowe, które nigdy nie stały się prawnie obowiązującymi, natomiast pochłonęły pokaźne fundusze (np.: projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą" – PLB320016 i „Uroczyska Puszczy Drawskiej" – PLH320046). W wyniku tego obiekty pozostają latami bez planów (w tym bez: inwentaryzacji, charakterystyk i oceny stanu, koncepcji ochrony, ale też eliminacji lub ograniczania zagrożeń). Bezużyteczne i kosztowne opracowania trafiły tylko na półki zleceniodawców, blokując środki pieniężne, które mogły zostać w tym samym czasie efektywnie wydatkowane, gdzie indziej lub przez innego Wykonawcę. Przy-	Uwaga poza zakresem konsultacji. Konsultacjom podlega projekt planu, a nie okoliczności jego sporządzenia. Uwagi dotyczące projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 i Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 pozostają poza zakresem konsultacji, które dotyczą projektu planu ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Ewentualne uwagi do tych planów należało wnieść w postępowaniach udziału społeczeństwa dotyczących odpowiednich obszarów.

			kład ten potwierdza, że mądre wydawanie i gospodarowanie pieniędzmi, to niełatwa sztuka. Wnoszę o rozpatrzenie kwestii finansowania obarczonego wadą prawną projektu ochrony TPK.	
			III. Analiza społeczna Lasy Nadleśnictwa Gdańsk sąsiadujące z Trójmiastem pełnią istotną dla lokalnej społeczności rolę rekreacyjno-turystyczną. Na ich funkcję społeczną zwrócił również uwagę autor projektowej dokumentacji TPK. Pomimo podjętych przez nadleśnictwo działań będących odpowiedzią na oczekiwania społeczne, w ramach których lasy podzielono na obszary funkcjonalne (tj. o dominującej funkcji: społecznej, przyrodniczej, dziedzictwa kulturowego, gospodarczej) oraz określono w nich zasady działania (stosunkowo najmniej kolidującą z funkcją jaką pełnią), w dalszym ciągu kwestionowane są korzyści społeczne, jakie one dają, natomiast gloryfikowane tylko wartości przyrodnicze. Autorzy projektu planu ochrony TPK skupili się na problematyce związanej z pracami gospodarczymi, skupiając uwagę opinii publicznej na tym aspekcie i jednocześnie marginalizując planowane do wprowadzania ograniczenia. Lasy Państwowe zauważając potrzeby społeczne względem drzewostanów położonych w granicach administracyjnych miast podjęły działania (nowelizacja obowiązujących uregulowań wewnętrznych) zmierzające do zmiany sposobu postępowania, które w jeszcze lepszym stopniu będzie podtrzymywało, jako priorytetowe, funkcje społeczne, z uwzględnieniem nadrzędnej wartości, jaką jest bezpieczeństwo osób korzystających z dobrodziejstw lasu. W związku z tym wykonywane są prace gospodarcze zmierzające do tego, żeby zapewnić również przyszłym pokoleniom możliwość korzystania z tych samych dóbr. Lasy zbliżają się do górnej granicy wiekowej, której przekroczenie może grozić wielkoobszarowym zamieraniem lasów, gwałtownym spadkiem wiązania CO2, stąd potrzeba wymiany pokoleniowej, posiadania również lasów młodych, zróżnicowanych gatunkowo i wiekowo, drzewostanów we wszystkich fazach rozwojowych. W związku z tym niezrozu-	Uwaga w większości nie zawiera wniosków, które mogłyby być ewentualnie uwzględnione. Wniosek dotyczący treści tablic, nawet gdyby był zasadny, wykracza poza materię planu ochrony i poza przedmiot obecnych konsultacji; nadaje się raczej do rozważenia w ramach przyszłej współpracy Lasów Państwowych, TPK i RDOŚ. Trudno też sporządzającemu projekt planu podzielić wyrażoną przez DGLP opinię. Projekt planu przyjmuje i rozwija rozwiązania wprowadzone przez Nadleśnictwo, oceniając już dotychczasowe działania Nadleśnictwa bardzo pozytywnie. Odpowiada też na liczne potrzeby społeczne, w tym wyrażane w innych uwagach. Autorzy projektu planu nie podzielili jednak opinii, że na terenie TPK „Lasy zbliżają się do górnej granicy wiekowej, której przekroczenie może grozić wielkoobszarowym zamieraniem lasów” – biologiczny wiek starości drzew jest ok. 2-3–krotnie wyższy niż przyjęte w Nadleśnictwie Gdańsk wieki rębności. Z ekologicznego punktu widzenia te drzewostany mogą trwać jeszcze długo. Lasy ze starym drzewostanem, choć w wiązaniu nowego CO2 mogą ustępować lasom młodszym, są „magazynami” już związanego węgla, tym samym ich utrzymanie ma istotną rolę w bilansie gazów cieplarnianych. Wymiana pokoleniowa drzewostanów jest potrzebna, ale w TPK może i powinna być bardziej powolna, ze względu na duże znacze-

			miałe jest preferowanie w opracowaniu przede wszystkim terminalnej fazy rozwojowej drzewostanów. Należy zwrócić uwagę, że w projekcie planu ochrony TPK ten problem jest uwypuklony, pomimo stawiania, niekiedy, przez autora przeciwstawnych stwierdzeń (zwraca uwagę na potrzebę wymiany pokoleniowej). Zasygnalizować należy, że ograniczenia wprowadzane przez zapisy projektu planu odnoszą się nie tylko do zakazów dotyczących korzystania z lasu przez społeczeństwo, ale także do ograniczeń w funkcjonowaniu aglomeracji położonych w sąsiedztwie lub na terenie parku. Ograniczenia dotyczą zabudowy oraz infrastruktury technicznej. W tym miejscu należy zadać pytanie, czy prowadzone były rozmowy z lokalnymi władzami i społeczeństwem nt. ograniczeń. Jeżeli tak, to czy sprowadzały się one tylko do piętnowania gospodarki leśnej, czy również do możliwości funkcjonowania miejscowości z wykorzystaniem dóbr cywilizacyjnych (sieci grzewczej, wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, światłowodowej, itd.). Ponieważ autorzy planów, orędownicy zapisów dotyczących zakazów zakładają, że logo Lasów Państwowych widnieć będzie pod wszystkimi zakazami, wnioskuję, żeby każda droga i powierzchnia (w tym lasy i jeziora) proponowane do wprowadzenia zakazu użytkowania przez ludzi, były oznakowane tablicami z informacją na podstawie czyjego opracowania i jakiej instytucji zlecającej prace i zatwierdzającej jego zapisy zostały one wdrożone, z jednoczesnym poinformowaniem o braku akceptacji dla tych zakazów ze strony administracji Lasów Państwowych. W komunikacie kierowanym do odwiedzających lasy ludzi należy podkreślić, kto wstrzymując w nieuzasadniony sposób przeprowadzanie niezbędnych działań gospodarczych (usuwanie drzew niebezpiecznych, przebudowa starych, niestabilnych drzewostanów) naraża ludzi na utratę zdrowia lub życia oraz trwałość obiektów przyrodniczych. W sposób szczegółowy oddziaływanie zapisów dokumentacji projektowej Planu ochrony TPK na funkcje społeczne, przejawiające się różnymi ograniczeniami przedstawia tabela zawarta w dalszej części uwag.	nie starych drzewostanów dla funkcji społecznych i przyrodniczych. Postulują to także liczne uwagi i wnioski od społeczeństwa, w tym od samorządów Sopotu i Gdańska. Projekt planu nie proponuje zakazów wstępu ani przebywania ludzi, nie ma zresztą do tego delegacji prawnej. Wskazuje jednak na zagrożenia związane z nadmierną penetracją obszaru Parku, związaną z uwarunkowaniami jego położenia na zapleczu aglomeracji miejskiej i związaną z tym presją potrzeb rekreacyjnych i turystycznych. Plan ochrony nie określa zakazów, ale określa sposoby eliminacji zidentyfikowanych zagrożeń.

			IV. Analiza merytoryczna W dokumentacji, której zakres określają akty prawne i która nie powinna być wyrazem osobistych poglądów wiodącego autora, znajdują się negatywne opinie nt. gospodarki leśnej, niepotwierdzone żadnymi danymi, chociażby cyt.: „W Lasach Państwowych (nadleśnictwo Gdańsk), środki integracji potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu z gospodarką leśną, wprowadzone na poziomie nadleśnictwa decyzjami nadleśniczego, nawet gdy są rozwiązaniami słusznymi i dobrymi, nie mogą zagwarantować stabilności takiego podejścia w długiej perspektywie czasowej. Dotychczasowe doświadczenia ogólnopolskie wskazują, że polityka Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody jest zmienna, co wpływa także na rozwiązania wdrażane na poziomie nadleśnictw.” – Operat ochrony ekosystemów leśnych – Rozdział 3. W związku z powyższym, wnioskuję o usunięcie z całego opracowania niemających merytorycznego uzasadnienia i niepopartych badaniami, subiektywnych uwag wykonawcy projektu planu TPK. Niepokojący jest fakt, że autorzy dokumentacji uczestnicząc w innych przedsięwzięciach forsują niemające podstaw prawnych działania. Mocno zarysowuje się udział osób uczestniczących w pracach nad standardem FSC. Podkreślam, że Krajowy Standard Gospodarki Leśnej FSC w Polsce nie stanowi przepisów prawa polskiego, a udział lasów w certyfikacji swojej działalności jest dobrowolny. Wobec tego stosowanie zawartych tam wytycznych w projekcie planu TPK jest niewłaściwe i wymaga usunięcia. Podobna sytuacja dotyczy zapisów planu ochrony TPK, odnoszących się do zakresu planów urządzenia lasu. Zwracam uwagę, że zgodnie z obowiązującymi wytycznymi dotyczącymi sporządzania planów ochrony dla parków krajobrazowych, ten zakres nie jest przedmiotem prac. W związku z tym również wnioskuję o skorygowanie zapisów planu. Brak słownika z definicjami pojęć użytych w opracowaniu powoduje problemy z interpretacją określeń, które mogą mieć kilka znacząco różniących się od siebie wyjaśnień.	Wniosek dotyczący zmiany treści operatu wykroczył poza zakres konsultacji. Konsultacje opracowanych materiałów (operatów) miały już miejsce. Kolejnym etapem konsultacji był projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego. Niezrozumiałe są odniesienia do prac nad standardem FSC. Trwające prace nad tym standardem to odrębny proces, ewentualne uwagi do niego należy składać w innych konsultacjach. W projekcie planu ochrony TPK nie zostały wykorzystane żadne treści pochodzące z prac nad standardem FSC w Polsce. Naturalne jest natomiast, że zarówno FSC, jak i projekt planu, sięgają do tych samych rozwiązań z zakresu integracji ochrony przyrody i gospodarki leśnej (np. do środka polegającego na wyznaczaniu i utrzymywaniu ekosystemów referencyjnych). Z brzmienia art. 105 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody wynika, że ustawodawca oczekuje zawarcia w planie ochrony ustaleń do uwzględnienia w planie urządzenia lasu. §16 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony... stanowi, że zakres ustaleń planu ochrony parku krajobrazowego ma obejmować także gospodarkę leśną. Zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, słowniczek zamieszcza się w aktach prawnych, gdy w ramach danego aktu prawnego jakimś terminom zamierza się nadać znaczenie inne, niż ten termin ma w języku ogólnym. Taka potrzeba nie wystąpiła. Zasady techniki

				legislacyjnej nie przewidują zamieszczania słowniczka tylko w celu wyjaśnienia znaczenia terminów. Dostrzeżone problemy z interpretacją określeń użytych w projekcie (wynikające także z uwag innych podmiotów) rozwiązano przez poprawę redakcji zapisów i eliminację określeń mogących budzić wątpliwości.
			UCHWAŁA NR … SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO Uwagi szczegółowe:	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Uchwała nr […] Wiersz 2-(t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.) Proponowany zapis: (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.) Data ogłoszenia 21.06.2021 r. Uwaga ogólna: należy zweryfikować w całym dokumencie aktualność podawanych aktów prawnych (zaktualizować dane nt. Dz.U. i poz.)	Zgodnie z sugestią zweryfikowano aktualność przepisów prawnych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 1) lit. g) Str. 2 g) poprawa lub utrzymanie dobrego stanu biologicznego i chemicznego wód stojących i płynących, w tym szczególnie ograniczenie procesów ich eutrofizacji, humifikacji i zanieczyszczenia, przeciwdziałanie intensyfikacji wykorzystania rekreacyjnego wód i związanych z tym negatywnych oddziaływań, Proponowany zapis: g) poprawa lub utrzymanie dobrego stanu biologicznego i chemicznego wód stojących i płynących, w tym szczególnie ograniczenie procesów ich eutrofizacji, humifikacji i zanieczyszczenia,	Uwaga nie jest zrozumiała, cytowany rozdział określa cele ochrony Parku, natomiast zagrożenia i sposoby przeciwdziałania, w odniesieniu do wód szeroko ujęte, także w kontekście rekreacji, znajdują się w dalszej części projektu uchwały, z którą prawdopodobnie autor uwagi nie zapoznał się formułując wniosek.

			Park zlokalizowany jest w sąsiedztwie miasta. Wykorzystywany jest od lat rekreacyjnie i turystycznie, dotyczy to również wód. W jaki sposób ma być prowadzone „przeciwdziałanie intensyfikacji wykorzystania rekreacyjnego wód […]”? – czy tylko przez proponowane przez autora zakazy korzystania z nich?	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. b) Str. 3 b) utrzymywanie atrakcyjnej krajobrazowo struktury wiekowej lasów z dominacją optymalnej i terminalnej fazy rozwoju drzewostanów oraz zachowanie i odtwarzanie fizjonomicznych cech naturalności w drzewostanach leśnych, Proponowany zapis: b) utrzymywanie atrakcyjnej krajobrazowo struktury wiekowej lasów z dominacją optymalnej i płatów terminalnej fazy rozwoju drzewostanów, Dominacja fazy terminalnej doprowadzi do wielkoobszarowego zamierania lasów, spadku wiązania CO2. Niezbędne są lasy młode, zróżnicowane gatunkowo i wiekowo. Niezbędna jest przebudowa drzewostanów, która zachowuje płaty lasów w fazie terminalnej. Do lasów w fazie terminalnej odnosi się również kwestia zakazów wstępu. Nie należy zapominać, że TPK sąsiaduje z aglomeracją miejską i jest intensywnie wykorzystywany rekreacyjnie i turystycznie przez ludzi. Pozostawianie lasów w dominującej fazie terminalnej będzie skutkowało potrzebą wprowadzenia ze względów bezpieczeństwa zakazu wstępu do lasu. W momencie kiedy to nastąpi nikt nie będzie pamiętał, że inicjatorem takich działań był autor planu ochrony TPK. W związku z powyższym należy przeprowadzić działania mające na celu poinformowanie całej społeczności z tego terenu o skutkach takiego zapisu, włącznie z poinformowaniem o odpowiedzialnych za taki stan (autor planu, zleceniodawca prac, uchwalający plan).	Przedmiotowy zapis został skorygowany, właśnie ze względu na ujawnione niejasności terminologiczne, w tym różnice w rozumieniu „fazy terminalnej” w ekologii lasu i w Instrukcji Urządzenia Lasu. Zespół autorski planu nie podzielił jednak tezy o zagrożeniu wielkoobszarowym zamieraniem lasów TPK z powodu ich wieku. Zagadnienia wiązania CO2 i utrzymywania związanego węgla są obecnie przedmiotem intensywnych dyskusji naukowych, ale dostępne dane – biorące pod uwagę także cykl życia produktów drzewnych i cykl rozkładu biomasy w lesie – sugerują raczej, że dla bilansu węgla utrzymanie drzewostanów starych i związanego w nich węgla jest korzystniejsze niż odnowienie lasu (choćby nawet młode drzewostany wiązały węgiel szybciej). Doświadczenia z różnych lasów świata i z różnych obszarów chronionych nie potwierdzają, by las w fazie terminalnej musiał być objęty zakazem wstępu ludzi. Między ochroną starych drzewostanów a ochroną bezpieczeństwa ludzi można znaleźć kompromisy, a zagadnienie to było rozważane w dokumentacji planu.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. e) Str. 3 e) zachowanie różnorodności oraz utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych objętych ochroną prawną oraz trwałe zabezpieczenie formalnoprawne w formie powierzchniowych form ochrony przyrody najcenniejszych fragmentów siedlisk, w szczególności takich jak: 3110 jeziora lobeliowe, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion, 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 6430 ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 7130 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), 9110-1 kwaśna buczyna niżowa, 9130-1 żyzna buczyna niżowa, 9160 grąd subatlantycki, 9190 las bukowo-dębowy, 91D0-1 brzezina bagienna, 91D0-2 sosnowy bór bagienny, 91E0-3 niżowy łęg jesionowo-olszowy, 91E0-5 podgórski łęg jesionowy, 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, Proponowany zapis: e) zachowanie różnorodności, utrzymanie właściwego stanu siedlisk (lub jego poprawa). Dotyczy siedlisk: 3110 jeziora lobeliowe, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion, 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 6430 ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 7130 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), 9110-1 kwaśna bu-	Cel jest spójny ze strategią ochrony różnorodności biologicznej przyjętą dla Unii Europejskiej przez Radę Europejską. Dążenie do poprawy, i docelowo do osiągnięcia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim (nie tylko priorytetowych!), jest obowiązkiem państw członkowskich UE wynikającym z dyrektywy siedliskowej. W terminologii ochrony przyrody używa się – wbrew tezie przedstawionej w uwadze – pojęcia „stan ochrony” siedliska przyrodniczego, a nie „stan siedliska przyrodniczego”. Cel jest ambitny, ale realny; z faktu ustalenia takiego celu nie wynika wcale, że zostanie on osiągnięty szybko. Uwzględniono uwagę w zakresie dotyczącym zapisu „w szczególności”, przeredagowując zapis tak, by był jednoznaczny. Ostatecznie zapis przyjął brzmienie: zachowanie różnorodności siedlisk przyrodniczych oraz utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych takich jak: (…) .

			czyna niżowa, 9130-1 żyzna buczyna niżowa, 9160 grąd subatlantycki, 9190 las bukowo-dębowy, 91D0-1 brzezina bagienna, 91D0-2 sosnowy bór bagienny, 91E0-3 niżowy łęg jesionowo-olszowy, 91E0-5 podgórski łęg jesionowy, 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, Utrzymuje się lub przywraca właściwy stan siedlisk przyrodniczych, a nie stan ochrony. Spośród wymienionych siedlisk przyrodniczych tylko niektóre z nich są siedliskami priorytetowymi. W przypadku siedlisk leśnych, zwłaszcza powszechnie występujących; siedliska przyrodnicze: 9110-1, 9130-1, 9160, 9190, należy stwierdzić, że osiągnięcie właściwego stanu ochrony może okazać się niemożliwe, choćby z powodu antropopresji i obecności gatunków obcych. Zaproponowany cel ochrony jest ewidentnie właściwy dla planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jest również bardzo ambitny i nie realny. Tak szybkie i kompleksowe przywrócenie właściwego stanu ochrony dla większości stwierdzonych na tym obszarze siedlisk przyrodniczych, z przyczyn technicznych, nie jest możliwe. Koszty osiągnięcia tych celów należy szacować na dziesiątki milionów rocznie przez cały okres obowiązywania planu. Użycie sformułowania „w szczególności” oznacza, że oprócz wymienionych w tym punkcie siedlisk zaliczyć tu należy wszystkie pozostałe siedliska, jakie są, lub zostaną stwierdzone na tym terenie – jest to zapis kuriozalny.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. f) Str. 3 f) zabezpieczenie najcenniejszych obiektów obejmujących płaty siedlisk chronionych oraz stanowiska i siedliska zagrożonych gatunków przed degradacją związaną z zainwestowaniem, zmianami form użytkowania lub zniszczeniem, poprzez objęcie for-	Uwaga wydaje się być zbieżna z faktyczną treścią projektu planu. Oprócz wskazań dotyczących objęcia formami ochrony prawnej przewidzianymi ustawą o ochronie przyrody, projekt planu proponuje całą gamę innych rozwiązań, ale są one przedstawione w innych paragrafach projektu.

			mami ochrony prawnej przewidzianymi ustawą o ochronie przyrody, w szczególności ochroną rezerwatową oraz ochroną w formie użytków ekologicznych, Proponowany zapis: f) zabezpieczenie najcenniejszych obiektów obejmujących płaty siedlisk chronionych oraz stanowiska i siedliska zagrożonych gatunków przed degradacją związaną z zainwestowaniem, zmianami form użytkowania lub zniszczeniem, Jedynym preferowanym w dokumentacji sposobem ochrony jest objęcie formami ochrony prawnej przewidzianymi ustawą o ochronie przyrody, w szczególności ochroną rezerwatową oraz ochroną w formie użytków ekologicznych, najlepiej związanymi automatycznie z zakazami wstępu. Może warto zaproponować inne rozwiązania	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. g) Str. 3 g) utrzymanie areału zanikających ekosystemów, zwłaszcza fitocenoz torfowiskowych i łąkowych poprzez utrzymanie naturalnych warunków i procesów lub form użytkowania kształtujących ich funkcjonowanie, Proponowany zapis: g) utrzymanie areału zanikających ekosystemów, zwłaszcza fitocenoz torfowiskowych i łąkowych poprzez działania ochronne mające na celu utrzymanie naturalnych warunków i procesów lub form użytkowania kształtujących ich funkcjonowanie, Na niektóre warunki i procesy nie mamy wpływu, jedynie możemy podejmować próby przeciwdziałania ich skutkom.	Opinia jest słuszna, faktycznie na niektóre warunki i procesy nie mamy wpływu. Projekt planu wskazuje jednak (po słowie „poprzez…") co można zrobić, tj. jakie próby przeciwdziałania można i należy podjąć.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. h) Str. 3 h) przywrócenie walorów przyrodniczych ekosystemów, częściowo utraconych lub naruszonych w wyniku gospodarki lub innych działań człowieka,	Nie zmieniono tekstu uchwały w tym zakresie, ale należy wyjaśnić, że ze struktury tekstu wynika, iż w tym miejscu chodzi o wszystkie ekosystemy i o ogół przyrody ożywionej.

			Proponowany zapis: h) dążenie do przywrócenia utraconych walorów przyrodniczych ekosystemów, Czy autorowi chodzi o szeroko pojęte definicje ekosystemu i gospodarki (w tym zmiany klimatyczne), czy tylko o ekosystem i gospodarkę leśną.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. n) Str. 4 n) dążenie do renaturalizacji zbiorowisk leśnych pod względem składu gatunkowego oraz struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów, - do wyjaśnienia Renaturalizacja - w opracowaniu brak definicji Czy to pojęcie jest odpowiednikiem unaturalnienia opisanego w operacie ochrony ekosystemów leśnych? Czy z tego wynika, że w PTK celem ochrony w lasach jest zaprzestanie jakichkolwiek prac gospodarczych? A co za tym idzie postępowania opisanego w tabeli w lp. 3	Renaturalizacja jest synonimem unaturalnienia i może być osiągana różnymi metodami, w tym także przez ochronę czynną lub przez odpowiednie modyfikacje sposobów gospodarowania. Pojęcie renaturalizacji jest użyte w projekcie w znaczeniu tożsamym z językiem ogólnym nauk przyrodniczych, nie wymaga więc definicji w akcie prawnym. Uwagi zatem nie uwzględniono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. o) Str. 4 o) kształtowanie struktury wiekowej i przestrzennej lasów w kierunku zapewnienia większego udziału lasów w stadiach dojrzałych i terminalnych, Proponowany zapis: o) kształtowanie struktury wiekowej i przestrzennej lasów w kierunku zapewnienia udziału wszystkich faz rozwojowych drzewostanów, Takie działania mogą doprowadzić do braku ciągłości, trwałości lasów. Dalsza część uwagi, jak opisana w tabeli w lp. 3	Uwagi nie uwzględniono. Wiek lasów TPK jest w większości jeszcze daleki od wieku fizjologicznej starości drzew. Naturalne cykle dynamiki lasów bukowych mają okres rzędu 250-300 lat, a nie 120-140 lat jak trwają cykle w leśnictwie. Obawy o brak ciągłości, trwałości lasów w wyniku spowolnienia wymiany pokoleń drzewostanu (co ze względów społecznych i ekologicznych proponuje projekt planu) wydają się więc nadmierne. Należy też zwrócić uwagę, że intencją zapisu jest zwięk-

				szenie udziału drzewostanów w stadiach dojrzałych i terminalnych, a nie sam udział drzewostanów w tych fazach rozwojowych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. p) Str. 4 p) renaturalizacja fitocenoz leśnych w kierunku ich zgodności z potencjalną roślinnością naturalną, Proponowany zapis: p) dążenie w kierunku zgodności fitocenoz leśnych z potencjalną roślinnością naturalną, przez dobór odpowiednich gatunków w składach upraw, Renaturalizacja - w opracowaniu brak definicji	Pojęcie renaturyzacji jest użyte w projekcie w znaczeniu tożsamym z językiem ogólnym nauk przyrodniczych, nie wymaga więc definicji w akcie prawnym. Uwagi zatem nie uwzględniono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. s) Str. 4 s) zapewnienie warunków dla niezakłóconego funkcjonowania populacji chronionych, rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych gatunków zidentyfikowanych na terenie Parku, w tym w szczególności glonów, grzybów (w tym porostów), mszaków, roślin naczyniowych, mięczaków, owadów, ryb i minogów, płazów, gadów, ptaków i ssaków, Proponowany zapis: s) zapewnienie warunków do funkcjonowania populacji chronionych, rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych gatunków zidentyfikowanych na terenie Parku, (…), Określenie „niezakłóconego funkcjonowania” wydaje się być zbyt rygorystyczny i nieprecyzyjny. Pewne zakłócenia w funkcjonowaniu populacji wynikające np. z czynników antropogenicznych nie oznaczają, że stan populacji ulegnie pogorszeniu.	Uwagę uwzględniono.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. t) tiret pierwszy Str. 4 t) trwałe zabezpieczenie przed przekształceniem i zawłaszczeniem na inne cele poprzez ochronę siedlisk, w tym objęcie formalną ochroną prawną, znanych stanowisk najcenniejszych – chronionych, rzadkich i zagrożonych – gatunków, w tym przede wszystkim: - gatunków charakterystycznych dla lasów o naturalnym charakterze, między innymi takich jak – grzyby: woszczyneczka obrzeżona Ceriporiopsis pannocincta, ozorek dębowy Fistulina hepatica, soplówka bukowa Hericium coralloides, soplówka jeżowata H. erinaceum, błyskoporek skórzasty Inonotus cuticularis, smolucha bukowa Ischnoderma resinosum, twardówka filcowata Lentinellus ursinus; porostów: plamica dwoista Arthonia didyma, plamica ponura A. vinosa, wyprószek napęczniały Biatora turgidula, pałecznik skupiony Calicium adspersum, pałecznik zielony C. viride, trzonecznica siarkowa Chaenotheca brachypoda, trzonecznica brunatnawa Ch. brunneola, trzonecznica kartuska Ch. chlorella, złociszek jaskrawy Chrysothrix candelaris, smerka drobna Fellhanera gyrophorica, zaskórniaczek filcowaty Inoderma byssaceum, promianek jodłowy Lecanactis abietina, granicznik płucnik Lobaria pulmonaria, otwornica żółtawa Pertusaria flavida, otwornica brodawkowata P. pupillaris, puchlinka ząbkowata Thelotrema lepadinum, ospowiec półkulisty Varicellaria hemisphaerica, bukwik zielonawy Zwackhia viridis; mchy oraz wątrobowce: widłoząb zielony Dicranum viride, bezlist okrywowy Buxbaumia viridis, parzoch szerokolistny Porella platyphylla; chrząszcze: pachnica dębowa Osmoderma eremita, biegacz pomarszczony Carabus intricatus; ślimaki: ślimak ostrokrawędzisty Helicigona lapicida; ptaki: muchołówka mała Ficedula parva, dzięcioł czarny Dryocopus martius, dzięcioł zielony Picus viridis, sóweczka Glaucidium passerinum, włochatka Aegolius funereus i innych; Proponowany zapis: t) trwałe zabezpieczenie przed przekształceniem i zawłaszczeniem na inne cele poprzez utrzymanie stałej	Uwagi nie uwzględniono. Wszystkie wymienione gatunki (dzięcioł czarny, dzięcioł zielony i muchołówka mała) to gatunki stenotopowe, związane ze starodrzewami o określonej strukturze i wieku. Dwa z nich (dzięcioł czarny i muchołówka mała) znalazły się w załączniku I Dyrektywy Ptasiej, wskazującym gatunki zagrożone w skali Europy. Wszystkie podlegają ochronie prawnej. Cel określony w sposób opisany w projekcie uchwały mówi w sposób jasny i precyzyjny o ochronie siedlisk, także w ramach prowadzonej gospodarki leśnej, a dodatkową formalną ochronę wskazuje jako jedną z dróg do jej uzyskania, a nie działanie obligatoryjne dotyczące wszystkich stanowisk wszystkich wymienionych gatunków. Zwrócić można dodatkowo uwagę, iż wg Neubauer i Sikora (2016) liczebność muchołówki małej w Lasach Trójmiejskich można szacować na 1383 samce (badania prowadzone w Lasach Oliwskich i ekstrapolowane na cały obszar). W ramach prac nad planem (jak wynika z operatu ochrony gatunków) liczebność muchołówki małej na terenie Parku określono ostatecznie na 250 – 350 par lęgowych, co stanowi 0,5 - 1% populacji krajowej gatunku, szacowanej na 27 000–68 000 par (Chodkiewicz i in. 2015). Przy szacowaniu populacji krajowej na poziomie 16 000– 32 000 par odsetek ten będzie jeszcze wyższy. To stawia obszar Parku wśród kilkunastu najważniejszych ostoi gatunku w kraju. Przykładowo w znajdującym się nieopodal obszarze Natura 2000 Puszcza Darżlubska PLB2200 liczebność muchołówki małej określano w 2018 r. na poziomie 284 par, co daje koncentrację ok.

			dostępności preferowanych siedlisk najcenniejszych – chronionych, rzadkich i zagrożonych – gatunków, w tym przede wszystkim: - gatunków charakterystycznych dla lasów o naturalnym charakterze, między innymi takich jak (…) ptaki: sóweczka Glaucidium passerinum, włochatka Aegolius funereus; Za nieuprawnione uznaje się włączanie w poczet gatunków wymagających szczególnej ochrony, gatunków niezagrożonych, dość powszechnie występujących w kraju m.in. dzięcioła zielonego Picus viridis (28 – 43 tyś par w PL), dzięcioła czarnego Dryocopus martius (30 – 45 tyś par w PL), czy muchołówki małej Ficedula parva (16 – 32 tyś par w PL) wg Biuletyny Monitoringu Przyrody 2019/2, których stabilne populacje funkcjonują w lasach użytkowanych gospodarczo przy zapewnieniu im dostępności preferowanych siedlisk. Wprowadzanie dodatkowych form ochrony przyrody nie wydaje się konieczne w stosunku do tych gatunków.	0,7 % populacji krajowej gatunku szacowanej na 27 000–68 000 par, przy zagęszczeniu 1,5 samca/10 ha (Sikora i in. 2018). W odpowiednich siedliskach muchołówka mała osiąga w Parku bardzo wysokie zagęszczenia dochodzące do 0,7 par/10 ha. To wskazuje na duże walory Parku, nawet w przedziale kryteriów kwalifikujących do utworzenia obszaru Natura 2000 dla tego gatunku. Biorąc pod uwagę powierzchnię ekosystemów leśnych i rolę tego gatunku w lasach na terenie Parku uznano m.in. dzięcioła czarnego za gatunek kluczowy dla funkcjonowania populacji innych gatunków, wykorzystujących jego dziuple – między innymi dla siniaka, gągoła, włochatki.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. t) tiret piąty Str. 6 t) trwałe zabezpieczenie przed przekształceniem i zawłaszczeniem na inne cele poprzez ochronę siedlisk, w tym objęcie formalną ochroną prawną, znanych stanowisk najcenniejszych – chronionych, rzadkich i zagrożonych – gatunków, w tym przede wszystkim: gatunków związanych z kompleksami wodno-torfowiskowymi do których należą przede wszystkim – grzyby: dzwonkówka torfowcowa Entoloma sphagneti, wilgotnica czerwona Hygrocybe coccineocrenata, strzępiak ostry Inocybe acuta; mchy: torfowiec wąskolistny Sphagnum angustifolium, ostrolistny Sph. capillifolium, szpiczastolistny Sph. cuspidatum, ząbkowany Sph. denticulatum, kończysty Sph. fallax, frędzlowany Sph. fimbriatum, pogięty Sph. flexuosum, brunatny Sph. fuscum, magellański Sph. magellanicum, błotny Sph. palustre, brodawkowaty Sph. papillosum, okazały Sph. riparium, czerwonawy Sph. rubellum, Russowa Sph. russowii i nastroszony Sph. squarrosum;	Uwagi nie uwzględniono. Cel określony w sposób opisany w projekcie uchwały mówi w sposób jasny i precyzyjny o ochronie siedlisk. W celach nie określono możliwych sposobów ich realizacji. Dodatkową formalną ochronę wskazuje się jako jedną z dróg do osiągniecia celów i eliminacji zagrożeń, a nie działanie obligatoryjne dotyczące wszystkich stanowisk wszystkich wymienionych gatunków. Wymieniony w uwadze żuraw nie stanowi gatunku, który musi decydować o tworzeniu formy ochrony przyrody. Niewątpliwie jednak związany jest z cennymi siedliskami o charakterze wodno-błotnym i jego występowanie w Parku jest przejawem dobrych tendencji w zachowaniu ekosystemów wodno-błotnych. Nie należy też zapominać, iż pomimo tendencji wzrostowej populacji żurawia w Polsce nadal jest to

			rośliny naczyniowe: modrzewnica pospolita Andromeda polifolia, rosiczka długolistna Drosera anglica, rosiczka owalna D. ×obovata, rosiczka okrągłolistna D. rotundifolia, bażyna czarna Empetrum nigrum, przygiełka biała Rhynchospora alba, malina moroszka Rubus chamaemorus, bagnica torfowa Scheuchzeria palustris; pająki: wymyk Arctosa alpigena lamperii; ważki: żagnica torfowa Aeshna juncea, żagnica torfowcowa Aeshna subarctica elisabethae, zalotka torfowcowa Leucorrhinia dubia, zalotka większa L. pectoralis, zalotka czerwonawa L. rubicunda, iglica mała Nehalennia speciosa; ptaki: żuraw Grus grus i inne; Proponowany zapis: t) trwałe zabezpieczenie przed przekształceniem i zawłaszczeniem na inne cele poprzez utrzymanie stałej dostępności preferowanych siedlisk najcenniejszych – chronionych, rzadkich i zagrożonych – gatunków, w tym przede wszystkim: gatunków związanych z kompleksami wodno-torfowiskowymi do których należą przede wszystkim (…) Za nieuprawnione uznaje się włączanie w poczet gatunków wymagających szczególnej ochrony, gatunków niezagrożonych, dość powszechnie występujących w kraju m.in. żurawia Grus grus (23 – 30 tyś par w PL), wg. Biuletyny Monitoringu Przyrody 2019/2. Wprowadzanie dodatkowych form ochrony przyrody nie wydaje się konieczne w stosunku do tego gatunku.	gatunek z zał. I Dyrektywy Ptasiej i gatunek z załącznika II Konwencji Berneńskiej.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. u) Str. 6 u) zabezpieczenie stanowisk i siedlisk gatunków, o których mowa w punkcie 2t przed zniszczeniem lub uszkodzeniem podczas realizacji gospodarki leśnej, w tym zapewnienie wykrywalności stanowisk, które mogą być narażone na wpływ prac wykonywanych w ramach tej gospodarki, Proponowany zapis: u) zabezpieczenie stanowisk i siedlisk gatunków, o których mowa w punkcie 2t przed zniszczeniem lub uszkodzeniem podczas realizacji gospodarki leśnej,	Powszechnie znanym sposobem wykrywania stanowisk jest podejmowanie prób ich wykrycia, z odpowiednim nakładem badawczym i przez osoby dysponujące umiejętnością zauważania i rozpoznawania odpowiednich gatunków. Sporządzający projekt planu nie uznał za zasadne, by wymagało to doprecyzowania za pomocą uchwały sejmiku województwa.

			Czy autor podał sposób na zapewnienie wykrywalności stanowisk, które mogą być narażone na wpływ prac wykonywanych w ramach gospodarki leśnej?	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. 2) lit. v) Str. 6 v) zapewnienie trwałej obecności i odpowiedniej liczebności elementów strukturalnych ekosystemów leśnych, kluczowych dla zachowania ich różnorodności biologicznej, w szczególności drzew biocenotycznych, w tym drzew martwych, Proponowany zapis: v) zapewnienie obecności elementów strukturalnych ekosystemów leśnych, kluczowych dla zachowania ich różnorodności biologicznej (np. drzew biocenotycznych), Zapewnienie trwałej obecności i odpowiedniej liczebności elementów. Słowo trwałość przy postępujących zmianach klimatycznych przestaje mieć zastosowanie. Odpowiednia liczebność elementów, czy został określony jakiś zakres ilościowy. Ten cel ochrony wpisuje się w zapisy standardu FSC, który nie stanowi przepisów prawa polskiego.	Zmiany klimatyczne są faktycznie pewnym czynnikiem ryzyka wobec realizacji planu (może się zdarzyć, że wskutek zmian klimatycznych nie uda się celu osiągnąć), ale wydaje się, że obecność elementów, o których tu mowa, znacznie silniej zależy od sposobów gospodarki leśnej niż od uwarunkowań klimatycznych, a tym samym możliwe są działania w kierunku zapewnienia ich trwałej obecności, czyli realizacji wskazanego celu. Nie zmieniono zatem zapisu planu w tym zakresie. Nie znaleziono też analogii do zapisów standardu FSC. Zwiększanie depozycji martwego drewna jest ogólną tendencją do poprawy różnorodności w ekosystemach leśnych. Powszechnie stosowana metodyka oceny stanu ochrony i monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ bazuje na wskaźnikach związanych z zasobami martwego drewna określanych zarówno w sztukach drzew leżących i stojących, jak i zasobach miąższościowych. Im więcej martwego drewna tym stan ochrony siedlisk jest bardziej właściwy. Na tym poziomie ogólności celu nie określano w sposób precyzyjny wartości tych zasobów. Cel kładzie bardziej nacisk na potrzebę zapewnienia tych elementów. Koncepcja ochrony zakłada bowiem różnicowanie powierzchni, na których elementów tych powinno być więcej, a na których może być mniej (np. idea tworzenia drzewostanów

				referencyjnych, rezerwatów czy gospodarowania na podstawie indywidualnych potrzeb hodowlano- ochronnych). Wydaje się, że standard FSC nie był źródłem inspiracji do tego zapisu.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 1 ust. 2 pkt. w) Str. 6 w) zabezpieczenie przed wzrostem penetracji ludzkiej i innymi formami antropopresji najważniejszych ostoi antropofobnych gatunków zwierząt, ograniczenie presji zwierząt domowych oraz wpływu rekreacji i turystyki na gatunki antropofobne, Usunąć zapis Ostoje antropofobne, gdzie jest ich lokalizacja na terenie parku. Brak informacji nt. gatunków określanych w opracowaniu, jako antropofobne występujące na terenie TPK.	Uwagi nie uwzględniono. Nie ma zamkniętej listy gatunków antropofobnych występujących na terenie Parku. Obecnie gatunki takie to np. bielik czy kania ruda, ale wkrótce mogą pojawić się inne, np. wilk. Nawet gdyby udało się ustalić taką listę, to zasięg ich ostoi jest również zmienny w czasie i przestrzeni. Ponadto nawet gdyby udało się ustalić lokalizację takich miejsc, nie powinny one być ujawniane w treści i grafice uchwały. Terenowe Służby Leśne doskonale znają biologię zagrożonych gatunków i ich rozmieszczenie w Parku, na bieżąco wnioskując choćby o strefową ochronę stanowisk; proponowany cel ochrony opisuje tylko istniejący stan, stąd niezrozumiały jest wniosek o jego usunięcie.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 2) Str. 8 2) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.), odnoszące się do zasad obowiązujących na terenie Parku oraz istniejących w granicach Parku form ochrony przyrody, w tym uwarunkowania wynikające z obowiązujących planów ochrony lub planów zadań ochronnych, odnoszących się do obiektów i obszarów położonych w granicach Parku, a objętych innymi formami ochrony, w tym obszaru Natura 2000, rezerwatów przyrody i innych form ochrony, wynikających z ustawy z	Cytat dziennika ustaw poprawiono. Starano się w sposób wyczerpujący zidentyfikować uwarunkowania wynikające z innych aktów prawnych mające wpływ na funkcjonowanie Parku i możliwość planowania jego ochrony. Wnioskodawca nie określił, które z uwarunkowań pominięto. Ponowna analiza materiału w zakresie uwarunkowań i rozważenie wszystkich złożonych uwag pozwoliła na wyartykułowanie innych istotnych uwarunkowań związanych ze strukturą własności oraz położeniem na zapleczu aglomeracji (aktualny §2 ust. 1 pkt 15 i 16 aktualnego brzmienia planu

			dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.); Proponowany zapis: 2) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 z późn. zm.) i powiązanych z nią aktów prawnych, Należy uwzględnić całość przepisów ustawy o ochronie przyrody odnoszących się do formy ochrony przyrody, jaką jest park krajobrazowy oraz powiązanych z nią aktów prawnych, a nie tylko do wybranych. Uzasadnienie zawarte w części pisma pt. „I. Analiza prawna”.	ochrony). Odniesienie się do pozostałej części uwagi zawiera odpowiedź na część pisma pt. I. Analiza prawna.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 12) Str. 9 12) podejmowane próby zintegrowania dotychczasowej gospodarki leśnej z potrzebami ochrony przyrody i krajobrazu, dotyczące zarówno lasów komunalnych, w których dominuje bierne podejście do ekosystemów leśnych, jak i Lasów Państwowych podejmujących próby podziału zarządzanych lasów na tzw. „obszary funkcjonalne”, obejmujące na terenie TPK: a) ekosystemy referencyjne, czyli drzewostany wyłączone z użytkowania, na terenie TPK zajmujące 836,33 ha, b) lasy o dominującej funkcji społecznej, na terenie TPK zajmujące 7386,0 ha, c) lasy o dominującej funkcji przyrodniczej – na terenie TPK zajmujące 663,9 ha, d) tereny ochrony dziedzictwa kulturowego w lasach – na terenie TPK zajmujące 471,0 ha, e) pozostałe lasy ochronne o istotnej funkcji gospodarczej – na terenie TPK zajmujące 8885,8 ha Proponowany zapis: 12) integrowanie dotychczasowej gospodarki leśnej z potrzebami ochrony przyrody i krajobrazu, Podział	Sformułowanie zostało skorygowane, także w wyniku uwag Nadleśnictwa. Pozostawiono jednak drzewostany referencyjne, jako istotną część działań podejmowanych dla zintegrowania dotychczasowej gospodarki leśnej z potrzebami ochrony przyrody i krajobrazu. Ekosystemy referencyjne są wdrożone przez Nadleśnictwo i wg stanu prac nad planem ich powierzchnia wynosiła 836,33 ha. Część z tych drzewostanów zawiera się w wyznaczonym wcześniej obszarze funkcjonalnym o dominującej funkcji przyrodniczej (pomniejszając właściwie ten obszar na korzyść właściwie nowego obszaru o specyficznej formie użytkowania - poprzez wyłączenie z pozyskania drewna w ogóle. Stanowią de facto obszar funkcjonalny (mają charakter obszarowy, odrębną funkcję i zasady funkcjonowania), niezależnie od sposobu ujęcia tego zagadnienia w wewnętrznych aktach zarządczych nadleśnictwa.

			lasów zarządzanych przez Lasy Państwowe na tzw. „obszary funkcjonalne”, obejmujące na terenie TPK: b) lasy o dominującej funkcji społecznej, na terenie TPK zajmujące 7386,0 ha, c) lasy o dominującej funkcji przyrodniczej – na terenie TPK zajmujące 663,9 ha, d) tereny ochrony dziedzictwa kulturowego w lasach – na terenie TPK zajmujące 471,0 ha, e) pozostałe lasy ochronne o istotnej funkcji gospodarczej – na terenie TPK zajmujące 8885,8 ha Wśród wymienionych przez nadleśnictwo obszarów funkcjonalnych nie ma ekosystemów referencyjnych. Niezrozumiałe jest wprowadzanie tej grupy powierzchni jako odrębnej jednostki. Ponadto nadleśnictwo nie podjęło próby tylko wdrożyło podział na obszary funkcjonalne na podstawie wew. uregulowań. Zapisy standardu FSC nie stanowią przepisów prawa polskiego	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 13) Str. 9 13) niemożność pełnej integracji aspektów przyrodniczych i społecznych z typowym modelem „wielofunkcyjnej” gospodarki leśnej obowiązującym w Lasach Państwowych, wynikająca ze struktury wiekowej drzewostanów, w lasach użytkowanych rębnie wymuszającej znaczny areał cięć i istotne zmiany „dynamicznego krajobrazu leśnego” Parku polegające na ograniczeniu krajobrazów z dominacją starodrzewi na rzecz krajobrazów lasu odnowionego, co może prowadzić do ograniczenia występowania niektórych rzadkich i zagrożonych gatunków, ale także utraty walorów krajobrazowych i wartości lasu dla funkcji społecznych; Usunąć Prowadzona gospodarka leśna ma na celu łączenie wszystkich aspektów (w tym przyrodniczych i społecznych), nadleśnictwo	Uwagi nie uwzględniono. Zapis przedstawia syntetycznie wynik diagnozy poczynionej w ramach prac nad planem. W treści przygotowanego operatu ochrony ekosystemów leśnych wielokrotnie podkreślono ponadprzeciętne starania Nadleśnictwa, które przejawiają się w wewnętrznych uregulowaniach. Nie rozwiązują one jednak w całości problemu wynikającego z samej struktury drzewostanów, który jest istotnym uwarunkowaniem ochrony w TPK, co właśnie jest wyrażone w tym punkcie.

			żeby wzmocnić te działania podjęło stosowne wewnętrzne uregulowania. Należy pamiętać że opisane w tekście „lasy użytkowane rębnie" stanowią tylko niewielką część powierzchni i są realizowane sukcesywnie w przeciągu dziesięcioleci. Ponadto przyjęte w parku cięcia odnowieniowe nie pozbawiają powierzchni szaty roślinnej i pozwalają na wykształcenie drzewostanów wielopokoleniowych. Przyjęte w Lasach Państwowych działania mają na celu ochronę stanowisk gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych w trakcie realizacji prac.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 14) Str. 9 14) intensywna penetracja obszaru Parku przez ludzi, a w sąsiedztwie Trójmiasta oraz na obrzeżach zbiorników wodnych bardzo wysoka antropopresja związana z różnymi formami rekreacji, wynikająca z rozbudowanej granicy lasu, bezpośredniego sąsiedztwa z terenami zurbanizowanymi oraz dużej atrakcyjności rekreacyjnej obszaru Parku; Zwraca się uwagę na bardzo dużą penetrację parku przez ludzi, ale takiemu celowi służy również ta forma ochrona przyrody.	Uwaga nie zawiera wniosku, który ewentualnie można by uwzględnić. Park krajobrazowy służy m.in. rekreacji, ale nie oznacza to, że intensywność tej rekreacji nie może powodować zagrożeń dla jego substancji przyrodniczej i krajobrazowej. Problem ten jest istotnym uwarunkowaniem planowania ochrony i słusznie jest tu zidentyfikowany. Należy tu zwrócić uwagę, że zgodnie z Art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody „Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju". Natężenie i potencjalne skutki rekreacyjnego użytkowania Parku przedstawiono szczegółowo w Operacie kształtowania funkcji turystycznych, rekreacyjnych i edukacyjnych. Wynika z niego, popularyzacja wartości Parku, przy uwarunkowaniach lokalizacyjnych (sąsiedztwo stale rozwijającej się aglomeracji) wymaga ostrożnego planowania infrastruktury i sposobów

				udostępniania samego Parku. Presja ta jest zatem istotnym uwarunkowaniem ochrony Parku.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 14) Str. 9 15) istnienie konfliktu społecznego przybierającego formy samoorganizacji społecznej, wyrażanego także jako stanowisko niektórych samorządów terytorialnych, wynikającego z rosnącego sprzeciwu wobec prowadzonej na terenie Parku gospodarki leśnej, związanego z postrzeganiem przez część społeczeństwa wycinek drzew jako problemu i wskazywania potrzeby ograniczenia funkcji gospodarczej lasu na rzecz funkcji społecznych i ochronnych; Usunąć zapis lub uzupełnić go o komentarz nt. przeprowadzonej kampanii informacyjnej przeprowadzonej wśród mieszkańców nt. zaprzestania działań gospodarczych prowadzonych przez nadleśnictwo, ale także decyzjach które te potrzeby uwzględniają (wprowadzenie obszarów funkcjonalnych). Należy zastanowić się co lub kto jest źródłem domniemanego konfliktu społecznego. Czy ktoś prowadził rozmowy z samorządami i lokalną społecznością pod kątem skutków jakie za sobą będzie niosło pozostawienie drzewostanów w dominującej fazie terminalnej lub ustanowienie proponowanych form ochrony przyrody? Kierunek sugerowany zapisami zawartymi w planie doprowadzi do ograniczenia funkcji przede wszystkim społecznych. Analizując tekst dokumentacji można znaleźć zapisy, które ograniczą lub wprost wprowadzą zakazy wstępu do lasu.	Uwagi nie uwzględniono. Zapis przedstawia syntetycznie wynik diagnozy poczynionej w ramach prac nad planem. Uwarunkowania związane z wyznaczeniem obszarów funkcjonalnych i drzewostanów referencyjnych, a więc staraniach Nadleśnictwa zamieszczone zostały w odrębnym uwarunkowaniu (aktualnie § 2 ust. 1 pkt 19). Wydaje się zatem powtarzanie tego w formie komentarza jako bezcelowe. Autorzy projektu planu nie podzielili opinii, że kierunek sugerowany zapisami zawartymi w planie doprowadzi do ograniczenia funkcji przede wszystkim społecznych. Od samorządów i społeczeństwa spoza Lasów Państwowych otrzymano raczej uwagi przeciwne do tezy DGLP. Projekt planu nie zawiera zakazów wstępu do lasu, choć wskazuje na możliwość zastosowania takich narzędzi prawnych w pewnym zakresie przez Zarządcę gruntów (np. brak udostępnienia dróg leśnych do ruchu kołowego). Pewnym takim ograniczeniem może być także utworzenie rezerwatu przyrody, co wynika z art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Sam plan ochrony nie tworzy jednak rezerwatu przyrody, a jego utworzenie, jak i sposób udostępnienia poprzez wyznaczenie szlaków do ruchu pieszego, rowerowego itp. stanowi kompetencję regionalnego dyrektora ochrony środowiska i będzie konsekwencją decyzji o ewentualnym utworzeniu rezerwatu. Należy przypomnieć, że gospodarcze

				wykorzystanie lasu wiąże się także z pewnymi ograniczeniami, co jest dostrzegane przez społeczeństwo np. okresowy zakaz wstępu na teren wydzielonych powierzchni zrębowych w trakcie prac odnowieniowych, możliwość wykorzystania rozjeżdżonych nawierzchni dróg użytkowanych rekreacyjnie.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 16) Str. 9 16) oczekiwania społeczne oraz stan wartości przyrodniczych Parku powodujące, że gospodarka w lasach wymaga specyficznego podejścia, a przyjęte dotychczas rozwiązania służące realizacji różnych funkcji wymagają dodatkowego wzmocnienia ukierunkowanego na priorytetową realizację funkcji przyrodniczej i społecznej, przy silniej ograniczanej funkcji gospodarczej; Uwaga jw.	Uwagi nie uwzględniono, uzasadnienie jak do uwagi poprzedniej.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 17) Str. 10 17) obciążenie planowania działalności gospodarczej, przedsięwzięć planistycznych i ochrony przyrody rosnącą niepewnością związaną z kryzysem klimatycznym i jego trudnymi do przewidzenia skutkami, w tym możliwym wystąpieniem zjawisk o charakterze klęskowym, okresów susz i ponadnormatywnych opadów, zamierania poszczególnych gatunków drzew, wzrostu wrażliwości na zmiany drzewostanów, zwłaszcza starodrzewów, a także prawdopodobnym uwrażliwianiem drzewostanów, zwłaszcza bukowych, na wpływ zmian klimatycznych, przez gospodarkę leśną; Proponowany zapis: 17) obciążenie planowania działalności gospodarczej, przedsięwzięć planistycznych i ochrony przyrody rosnącą niepewnością związaną z kryzysem klimatycznym i jego	Uwaga nie zawiera wniosku, który ewentualnie można by uwzględnić. Wskazany zapis został jednak skorygowany także wskutek uwag Nadleśnictwa. Aktualne brzmienie zapisu planu: „obciążenie planowania działalności gospodarczej, przedsięwzięć planistycznych i ochrony przyrody rosnącą niepewnością związaną z kryzysem klimatycznym i jego trudnymi do przewidzenia skutkami, w tym możliwym wystąpieniem zjawisk o charakterze klęskowym, okresów susz i ponadnormatywnych opadów, zamierania poszczególnych gatunków drzew, uwrażliwienia runa drzewostanów bukowych przerzedzanych w ramach użytkowania lasu na wpływ okresów posusznych”.

			trudnymi do przewidzenia skutkami, w tym możliwym wystąpieniem zjawisk o charakterze klęskowym, okresów susz i ponadnormatywnych opadów, zamierania poszczególnych gatunków drzew, wzrostu wrażliwości na zmiany drzewostanów, zwłaszcza starodrzewów, Stosowane są w tekście liczne przypuszczenia, które zasadne lub nie, zawsze dotyczą gospodarki leśnej. Można odnieść wrażenie, że ochrona przyrody i potrzeby społeczne nie mają większego znaczenia. Istotny jest tylko wpływ autorów projektu planu ochrony na ograniczenie pozyskania drewna realizowane przez nadleśnictwo	Nie podzielono jednak wyrażonej przez DGLP opinii – ten zapis nie dotyczy tylko gospodarki leśnej i ma znacznie szersze potencjalne implikacje, niż tylko ograniczenie pozyskania drewna.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 1 § 2 ust. 1 pkt. 24) Str. 10 24) potrzeba kształtowanie przyjaznych postaw wobec przyrody, jako dziedzictwa i dobra wspólnego, w tym poprzez promocję i udostępnienie Parku oraz prowadzenie działalności edukacyjnej Analizując cele planu, treść tego zapisu stoi z nimi w sprzeczności (uwagi zawarte w pkt. 3 tabeli). Jak ma być kształtowana przyjazna postawa skoro w perspektywie grożą ograniczenia (wprowadzanie zakazu wstępu).	W projekcie planu nie ma zapisów, które wprowadzałyby zakaz wstępu do lasu. Należy też zwrócić uwagę, iż kształtowanie przyjaznych postaw to także dążenie do akceptacji rezygnacji z własnych potrzeb na korzyść dobra wspólnego jakim jest ochrona przyrody jako dziedzictwa dla przyszłych pokoleń. Taki rodzaj kształtowania postaw stanowi element popularyzacji wartości przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 11-30 W tabeli brak liczby porządkowej dot. zagrożeń Do uzupełnienia Dokument winien być uporządkowany	Tabelę uzupełniono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 11-30 Sposoby eliminacji lub ograniczania	Uwaga jest niejasna, nie wskazano miejsc wymagających doprecyzowania. Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń są wskazane z

			Do doprecyzowania we wszystkich pozycjach Nie wskazano wykonawców działań	optymalną precyzją. Nie ma delegacji ustawowej do wskazywania w planie ochrony wykonawców wskazanych sposobów minimalizacji zagrożeń. Zasady realizacji zadań rekomendowanych w planie określono w sposób wyczerpujący w § 18 uchwały.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 11 Wzrastająca presja rekreacyjno-wypoczynkowa oddziałująca na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku Objęcie formami ochrony przyrody i krajobrazu obszarów szczególnie cennych i zagrożonych. Do usunięcia Teren parku krajobrazowego, formy ochrony są powołane	Uwagi nie uwzględniono. W tym miejscu wskazuje się właśnie projektowane formy ochrony, które nie są jeszcze powołane. Na terenie parku krajobrazowego mogą istnieć także inne formy ochrony przyrody, co więcej – ze względu na inny reżim prawny tych form, ich istnienie jest elementem strefowania wewnętrznego parku krajobrazowego, co jest ważne dla jego ochrony. Ponadto: §14 ust. 1 pkt 10 lit. e Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r., w sprawie sporządzania projektu planu ochrony (…) stanowi, że zakres prac nad planem obejmuje m.in. opracowanie koncepcji ochrony zasobów, tworów i składników przyrody oraz wartości kulturowych parku krajobrazowego, w szczególności: określenie potrzeby uzupełnienia form ochrony, o których mowa w pkt 8, pożądanych z punktu widzenia realizacji celów parku krajobrazowego.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 11 Zagrożenie: Wzrastająca presja rekreacyjno-wypoczynkowa oddziałująca na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku	Żaden zapis planu nie zakłada „znaczącego ograniczenia dostępności lasu dla lokalnej społeczności”, nie proponuje likwidacji żadnych szlaków turystycznych ani infrastruktury rekreacyjnej. Plan rekomenduje utrzymanie dostępności na dotychczasowym poziomie i na dotychczasowych zasadach, wskazując

			Sposób eliminacji lub ograniczenia: Organizacyjne ukierunkowanie rekreacji i wypoczynku z ograniczeniem jej rozwoju na terenach leśnych Parku i preferowaniem występowania w strefach buforowych poza Parkiem […] Limitowanie i kanalizowanie natężenia rekreacji i wypoczynku przez zarządców gruntów, włącznie z wykluczeniem tych form, które przyczyniają się do niszczenia gleb, rzeźby terenu oraz roślinności. Objęcie formami ochrony przyrody i krajobrazu obszarów szczególnie cennych i zagrożonych. Czy byli o tym informowani użytkownicy terenów leśnych? Należy mocno zasygnalizować, że to zagrożenie wg twórców planu ma zostać ograniczone na terenach leśnych TPK i preferowane w strefach buforowych poza jego terenem! Należy podkreślić, że w praktyce oznacza to znaczące ograniczenie dostępności lasu dla lokalnej społeczności.	formy udostępnienia, które należy preferować z uwagi na ich mniejsze oddziaływanie na walory przyrodnicze i krajobrazowe, których ochrona jest zasadniczym celem przygotowania planu ochrony. Jako jeden z kierunków sterowania ruchem rekreacyjnym, którego wzrostu natężenia należy się spodziewać, plan wskazuje promowanie rozwoju stref buforowych na styku miast i terenów leśnych TPK, których zadaniem jest przejęcie tych form rekreacji, które nie muszą być realizowane w głębi kompleksu leśnego. Propozycje zapisów planu na całym etapie są przedmiotem szeroko zakrojonych konsultacji, a wszelkie uwagi zgłaszane na różnych etapach były analizowane z należytą starannością.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 12 Zagrożenie: Prace regulacyjne i utrzymaniowe na ciekach, w tym budowa zbiorników retencyjnych i budowli piętrzących. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin jako sprzecznej z celami ochrony Parku oraz obowiązujących na jego terenie zakazami. Wykluczenie budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwałe zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem zabudowy ograniczającej spływ wody w suchych dnach dolin lub spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych. Wykluczenie prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na	W uwadze nie sformułowano konkretnych wniosków możliwych do uwzględnienia. Ponadto zawartych w niej opinii nie poparto żadnymi uzasadniającymi je faktami. Niemniej jednak zapis dotyczący sposobów retencji wody w obrębie Parku przeredagowano zarówno w części dotyczącej eliminacji zagrożeń jak i w części odpowiadającemu temu zagadnieniu w § 15. Zbiorniki retencyjne i budowle piętrzące silnie wpływają na cieki i ekosystemy mokradłowe, które są ważnym elementem przyrody TPK, a których powierzchnia w TPK jest niewielka; zagrożenie jest więc istotne, mimo niewielkiego udziału stref oddziaływania w całej powierzchni Parku.

			rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich użytków ekologicznych oraz proponowanych w tym planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania. Dlaczego jednoznacznie dla terenu, który ma kilkanaście tys. hektarów, jako zagrożenie podano budowę zbiorników retencyjnych i budowli piętrzących. Z jednej strony kładzie się nacisk na zachowanie siedlisk, z drugiej strony ogranicza możliwe działania w celu ich ochrony. Z jednej strony ogranicza się możliwość korzystania społeczeństwa z naturalnych zbiorników wody, z drugiej strony uniemożliwia wykorzystanie retencji do ukierunkowanego zaspokojenia potrzeb społecznych, w tym zakresie.	Zapisy planu nie ograniczają żadnych możliwości działań ukierunkowanych na ochronę siedlisk, ani możliwości korzystania przez społeczeństwo z naturalnych zbiorników wodnych. Przeciwnie, wskazują sposoby i kierunki ograniczające ich degradację, pozwalające na zachowanie ich walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a tym samym możliwości korzystania z nich w bliższej i dalszej przyszłości. Ograniczenie zabudowy w pasie 100 m od zbiorników wodnych, wynikające z przyjętej przez Sejmik Województwa Pomorskiego uchwały powołującej Park, jest gwarantem możliwości korzystania ze zbiorników wodnych przez szerokie kręgi społeczeństwa, a nie tylko właścicieli lub zarządców przyległych do nich działek.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 13 Zagrożenie: Przekształcenia trofii będące skutkiem realizowanych w przeszłości odwodnień oraz współczesnych przekształceń powodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi w zlewniach zbiorników wodnych. Sposób eliminacji lub ograniczenia: […] Bierna ochrona torfowisk mszarnych we właściwym stanie ochrony. W przypadku nasilenia procesów obniżania się poziomu wód gruntowych oraz/lub sukcesji lasu na otwartych torfowiskach lub zagrożenia utratą stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków, dopuszczenie możliwości zabiegów ochrony czynnej, polegających na usuwaniu drzew i krzewów, lub/i tamowaniu nadmiernego odpływu wody. […]	Nie ma sprzeczności pomiędzy brakiem rekomendacji dla budowy zbiorników retencyjnych i prac regulacyjnych, a działaniami z zakresu retencji zlewniowej czy odtwarzania terenów podmokłych. Cytowany zapis mówi jasno o wyjątkach dopuszczających np. działania „spowalniające odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowane w ramach działań ochronnych”. Mimo braku wniosku sformułowanego w uwadze, autorzy projektu planu, rozumiejąc intencje wnioskodawcy, a także rozważając inne uwagi dotyczące opisywanych zagadnień, dokonali w treści uchwały znaczących zmian, częściowo uwzględniających opinie i obawy

			Zapis jest sprzeczny z podanym na str. 12, który wyklucza takie działania. Zagrożenie: Prace regulacyjne i utrzymaniowe na ciekach, w tym budowa zbiorników retencyjnych i budowli piętrzących, Sposób eliminacji lub ograniczenia: Wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin jako sprzecznej z celami ochrony Parku oraz obowiązujących na jego terenie zakazami. Wykluczenie budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwałe zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem zabudowy ograniczającej spływ wody w suchych dnach dolin lub spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych. Wykluczenie prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich użytków ekologicznych oraz proponowanych w tym planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania.	sformułowane przez Autora uwagi. Zapis dotyczący sposobów gospodarowania wodą w obrębie Parku przeredagowano zarówno w części dotyczącej eliminacji zagrożeń jak i w części odpowiadającemu temu zagadnieniu w § 15.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 14 Zagrożenie: Zmniejszenie się w skali Parku udziału drzewostanów w optymalnej, późnej i w terminalnej fazie rozwojowej, na rzecz drzewostanów w fazie odnawiania cięciami częściowymi, przerębowymi i gniazdowymi. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody, zapewniających niektórym drzewostanom możliwość wzrostu i starzenia się aż do fazy terminalnej, naturalnego rozpadu i odnowienia.	Projektowane zapisy są oparte na analizach wykonanych w ramach prac nad planem. Z brzmienia art. 105 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody wynika, że ustawodawca oczekuje zawarcia w planie ochrony ustaleń do uwzględnienia w planie urządzenia lasu. Uznawanie niektórych drzewostanów leśnych za „referencyjne”, tj. pozostawienie ich bez pozyskania drewna, jest racjonalnym i zasadnym elementem gospodarki leśnej i jednym ze sposobów uwzględnienia przez tę gospodarkę

			Modyfikacja sposobu urządzania lasu w przyszłych planach urządzania lasu na terenie TPK, w kierunku kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych, stanowiących wypadkową: • potrzeby osiągnięcia celu hodowlanego w postaci naturalnego typu drzewostanu; • potrzeby odnowienia drzewostanów niestabilnych, • potrzeby podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć, • potrzeby dłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli w ekosystemie, np. stanowiących siedlisko cennych gatunków związanych ze starodrzewem, a potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; położonych na stokach lub przy ciekach lub liniach spływu i opóźniających spływ powierzchniowy, • potrzeby jak najdłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli społecznej. Zagrożenie: Zmieniające się w skali Parku udziały drzewostanów w optymalnej, późnej i w terminalnej fazie rozwojowej, Sposób eliminacji lub ograniczenia: Kwalifikacja drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych, stanowiących wypadkową: • potrzeby osiągnięcia celu hodowlanego w postaci naturalnego typu drzewostanu; • potrzeby odnowienia drzewostanów niestabilnych, • potrzeby podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć, • potrzeby dłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli w ekosystemie, np. stanowiących siedlisko cennych gatunków związanych ze starodrzewem, a potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; położonych na stokach lub przy ciekach lub liniach spływu i opóźniających spływ powierzchniowy, • potrzeby jak najdłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli społecznej.	pełnego spektrum celów z art. 7 ustawy o lasach. Zagadnienia gospodarki leśnej mogą i muszą być poruszone w planie. Art. 20 ust. 4 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody nakazuje określenie w planie ochrony parku krajobrazowego „obszarów udostępnionych do (...) form gospodarowania i sposobów korzystania z tych obszarów”, co powinno obejmować także sposoby gospodarki leśnej. §16 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony (…) stanowi, że zakres ustaleń planu ochrony parku krajobrazowego ma obejmować także gospodarkę leśną. Plan ochrony stanowi co do zasady zbiór wytycznych adresowanych do podmiotów, od których zależy ochrona parku, a takim podmiotem jest bez wątpienia nadleśniczy, choćby ze względu na art. 105 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. W tym stanie rzeczy, ujęcie w planie zapisów dotyczących elementu gospodarki leśnej, jakim jest wyznaczanie i utrzymywanie ekosystemów referencyjnych, jest zasadne i może stanowić skuteczny sposób eliminacji zagrożenia związanego z brakiem terminalnej fazy rozwojowej drzewostanów.

			Czy były robione analizy i istnieją dane liczbowe oraz przestrzenne które potwierdzają ten fakt czy jest to tylko przypuszczenie autora. Ustalenia urządzeniowe nie powinny być przedmiotem tego opracowania reguluje je ustawa o lasach. Ekosystemy referencyjne również nie powinny być przedmiotem tego opracowania. Krajowy Standard Gospodarki Leśnej FSC w Polsce nie stanowi przepisów prawa polskiego.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 14 Zagrożenie: Niewystarczająca ilość płatów żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w terminalnej fazie rozwojowej. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych, aż do objęcia tą siecią lub granicami rezerwatów przyrody co najmniej 5% areału żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w TPK, tak by mogły rozwijać się naturalnie aż do terminalnej fazy rozwojowej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Zapewnienie trwałości powierzchni referencyjnych. Usunąć zapis. Ekosystemy referencyjne nie powinny być przedmiotem tego opracowania. Krajowy Standard Gospodarki Leśnej FSC w Polsce nie stanowi przepisów prawa polskiego Wg jakich wskaźników, danych zostało określone, że jest niewystarczająca ilość wymieniony siedlisk przyrodniczych w terminalnej fazie rozwojowej. Żadne wskazania powierzchniowe nie powinny być wyznacznikiem ustanawiania form ochrony przyrody.	Uznawanie niektórych drzewostanów leśnych za „referencyjne”, tj. pozostawienie ich bez pozyskania drewna, jest racjonalnym i zasadnym elementem gospodarki leśnej i jednym ze sposobów uwzględnienia przez tę gospodarkę pełnego spektrum celów z art. 7 ustawy o lasach. Zagadnienia gospodarki leśnej mogą i muszą być poruszone w planie. Art. 20 ust. 4 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody nakazuje określenie w planie ochrony parku krajobrazowego „obszarów udostępnionych do (...) form gospodarowania i sposobów korzystania z tych obszarów”, co powinno obejmować także sposoby gospodarki leśnej. §16 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony (…) stanowi, że zakres ustaleń planu ochrony parku krajobrazowego ma obejmować także gospodarkę leśną. Plan ochrony stanowi co do zasady zbiór wytycznych adresowanych do podmiotów, od których zależy ochrona parku, a takim podmiotem jest bez wątpienia nadleśniczy, choćby ze względu na art. 105 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. W tym stanie rzeczy, ujęcie w planie zapisów

				dotyczących elementu gospodarki leśnej, jakim jest wyznaczanie i utrzymywanie ekosystemów referencyjnych, jest zasadne i może stanowić skuteczny sposób eliminacji zagrożenia związanego z brakiem terminalnej fazy rozwojowej drzewostanów typowych dla Parku siedlisk przyrodniczych. Ekosystemy referencyjne nie są formami ochrony przyrody.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 14 Zagrożenie: Potencjalne ryzyko przypadkowego zniszczenia cennych elementów przyrody nieożywionej i ożywionej lub wartości kulturowych podczas prac w ekosystemach leśnych. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Maksymalnie staranna weryfikacja ewentualnego występowania cennych elementów przed rozpoczęciem prac, w tym uwzględniająca współpracę z ekspertami w zakresie poszczególnych grup cennych organizmów. Modyfikowanie sposobu wykonywania prac stosownie do potrzeb ochrony zidentyfikowanych elementów. Do usunięcia Zgodnie z uop Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju, natomiast Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi,	Uwagi nie uwzględniono, choć zapis w planie przeredagowano: „Maksymalnie staranna weryfikacja ewentualnego występowania cennych elementów przyrody w drzewostanach: a) podczas urządzania lasu i planowania wskazówek gospodarczych; b) ponownie przed rozpoczęciem działań w drzewostanie, w tym modyfikowanie sposobu wykonywania prac stosownie do potrzeb ochrony zidentyfikowanych elementów”. Weryfikację ewentualnego występowania cennych elementów przed rozpoczęciem prac stosuje się powszechnie w gospodarce leśnej. Organ rozpatrujący uwagi nie dostrzega jednak żadnego związku tego zapisu z zamknięciem Parku dla turystów, ani związku wyrażanych obaw z celowością wyznaczania obszarów funkcjonalnych przez Nadleśnictwo. Co do zasady zapis ten ma sprzyjać wzmocnieniu ochrony gatunkowej, a tym samym ochrony walorów przyrodniczych Parku podczas wykonywanych cięć, niezależnie od funkcji jaką pełnią dane obszary.

			Odnosi się wrażenie, ze autor ma na celu objęcie inną forma ochrony obszaru, który został powołany do zupełnie innych celów (cyt. powyżej). Zatem propozycje działań ochronnych są wyznaczone niezgodnie z przepisami prawa. Celem będzie też zamknięcie parku dla turystów, co jest niemożliwe do osiągnięcia, gdyż nawet parki narodowe nie stosują takich rozwiązań, gdzie np. TPN odwiedza rocznie ok. 4 mln turystów. Ponadto Zarządzenie 22/2018 Nadleśniczego Nadleśnictwa Gdańsk z dn. 26.09.2018 r. w sprawie zagospodarowania obszarów funkcjonalnych wyznaczonych na terenie nadleśnictwa Gdańsk – obecnie w jego miejsce obowiązuje Zarządzenie nr 33/2020 z dn. 19.06.2020 r., zm. Zarządzeniem 43/2020 z dn. 29.10.2020 r. wprowadza „obszary funkcjonalne", co łączy wszystkie funkcje, jaki winien spełniać park krajobrazowy.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 15 Zagrożenie: Potencjalne zmniejszenie ilości mikrosiedlisk nadrzewnych, w tym martwego drewna różnych form. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody oraz pozostawianie, we wszystkich cięciach rębnych, kęp starodrzewia stanowiących 5-10% drzewostanu, tak by umożliwić dalsze starzenie się tych drzew i rozwój na nich odpowiednich mikrosiedlisk, a docelowo po śmierci tych drzew uzyskać dostawę martwego drewna wielkowymiarowego. Pozostawianie drzew biocenotycznych podczas wszystkich cięć w lasach. Preferowanie w zabiegach pielęgnacyjnych także drzew o przewidywanym potencjalnym rozwoju w kierunku biocenotycznym.	Zapisy zostały przeredagowane także w wyniku uwag Nadleśnictwa, Miasta Sopot. Nie zmieniono jednak w zakresie proponowanym przez DGLP. Uwaga jest jednak niezrozumiała. Zapis uwzględnia wszystkie sposoby ujęte w planie ochrony, które mogą sprzyjać eliminacji zagrożenia. Niczego nie zaczerpnięto tu ze standardu FSC. Zapisy projektu planu wielokrotnie bazują na nomenklaturze wykorzystywanej w planowaniu i urządzaniu leśnym, ale z punktu widzenia realizacji planu jest to pozytywny przejaw wskazujący na realność zastosowania wskazań planu w przyszłości poprzez zbieżność pojęć. W ramach prac nad planem prowadzono badania terenowe nad ilością i zróżnicowaniem mikrosiedlisk nadrzewnych, porównując ich zagęszczenia w różnych typach drzewostanów (w tym obję-

			Branie pod uwagę indywidualnych wartości biocenotycznych drzew przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym usuwaniu lub modyfikowaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi. Proponowany zapis: Zagrożenie: Potencjalne zmniejszenie ilości mikrosiedlisk nadrzewnych, w tym martwego drewna różnych form. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Pozostawianie w miarę możliwości (względy bezpieczeństwa publicznego) drzew biocenotycznych podczas wszystkich cięć w lasach. Preferowanie w zabiegach pielęgnacyjnych także drzew o przewidywanym potencjalnym rozwoju w kierunku biocenotycznym. Branie pod uwagę indywidualnych wartości biocenotycznych drzew przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym usuwaniu lub modyfikowaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi. Drzewostany referencyjne i mikrosiedliska nadrzewne określenia i przypisane do nich dane liczbowe zaczerpnięte z Krajowego Standardu Gospodarki Leśnej FSC w Polsce. Jeszcze raz należy podkreślić, że standard nie stanowi przepisów prawa polskiego Na jakiej podstawie określono takie tendencje spadkowe w ilości mikrosiedlisk nadrzewnych na terenie parku, czy potwierdziły to inwentaryzacje przeprowadzone na potrzeby planu TPK, czy tylko domysły.	tych i nieobjętych czynnościami gospodarczymi). Wyniki badań zgromadzonych i przeprowadzonych podczas prac nad planem ochrony TPK wskazują jednoznacznie, że na terenie lasów objętych ochroną rezerwatową w obrębie Parku ilość martwego drewna (zasobów łącznych) jest kilkukrotnie wyższa (59,6 m3/ha) niż w innych lasach z gatunkiem panującym w wieku powyżej 110 lat (11,2 m3/ha). Zwraca uwagę, że już samo utworzenie drzewostanów referencyjnych generuje pozostawienie martwego drewna na poziomie 35,0 m3/ha. Zagęszczenie drzew z mikrosiedliskami nadrzewnymi także największe jest w rezerwatach. Z martwym drewnem związany jest szereg gatunków ksylobiontycznych: owadów, grzybów, porostów.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 15 Zagrożenie: Nadmierna penetracja turystyczna i rekreacyjna niektórych fragmentów lasu. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Ograniczanie udostępnienia dróg do publicznego ruchu kołowego oraz nietworzenie elemen-	Uwagi nie uwzględniono, choć sam zapis dotyczący eliminacji zagrożeń został przeredagowany. Ograniczenia dróg dla publicznego ruchu kołowego, co jasno określono, dotyczyć może niektórych fragmentów i wyjątkowych sytuacji, związanych np. z utworzeniem strefy

			tów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, które stymulowałyby presję na miejsca i obszary szczególnie wrażliwe. Tworzenie stref buforowych wzdłuż granic aglomeracji miejskich i Parku, przejmujących część aktywności rekreacyjnej mieszkańców. Do usunięcia lub Zagrożenie: Nadmierna penetracja turystyczna i rekreacyjna niektórych fragmentów lasu. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Ograniczanie udostępnienia dróg do publicznego ruchu kołowego oraz nietworzenie elementów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, które stymulowałyby presję na miejsca i obszary szczególnie wrażliwe. Mimo tego, że zagrożenie odnosi się do niektórych fragmentów lasu, jako sposób eliminacji ograniczenia podano tworzenie stref buforowych wzdłuż granic aglomeracji miejskich i Parku, przejmujących część aktywności rekreacyjnej mieszkańców oraz ograniczanie udostępnianie dróg publicznych o bardzo dużym zasięgu odziaływania ograniczającym funkcje społeczne TPK. Podkreśla się oddziaływanie na siedliska przyrodnicze oraz gatunki występujące powszechnie, ponadto mowa jest o ostojach antropofobnych gatunków zwierząt (nie wymieniono ich i nie wskazano lokalizacji).	ochronnej lub okresową śmiertelnością płazów, i wprowadzone może być tylko decyzją zarządcy, plan wskazuje jedynie na taką możliwość oraz rekomenduje działanie, które często i w różnych sytuacjach wdrażane jest w Lasach Państwowych. Trzeba też zwrócić uwagę, że w TPK duża część dróg leśnych nie jest udostępniona do ruchu kołowego i na wjazdach do lasu od wielu lat stoją szlabany. Wydaje się, że przy takiej lokalizacji Parku (na zapleczu milionowej niemal aglomeracji) ich montaż znacznie ogranicza oddziaływanie na przyrodę Parku. Eliminuje nie tylko presję związana z użytkowaniem dróg leśnych i terenów do niech przylegających, ale także skutki parkowania dużej ilości aut na terenach leśnych. Jest to bardzo skuteczny sposób ochrony walorów przyrodniczych Parku, ale też krajobrazowych. Rozwój stref buforowych lokalizowanych na styku aglomeracji i kompleksów leśnych przejmujących formy rekreacji, które nie muszą być realizowane w głębi lasu, jest unikatową koncepcją wypracowaną w ramach długoletniej dobrej współpracy pomiędzy samorządami, administracją TPK i Nadleśnictwem, dlatego negowanie jej zasadności przez organ Lasów Państwowych może jedynie budzić zdziwienie. Sporządzający projekt dokumentu stoi jednak na stanowisku, że rozwój stref buforowych może zaspokoić potrzebę realizacji części aktywności poza już aktualnie obciążonymi terenami leśnymi Parku. Nawet jeśli stopień przeniesienia tej aktywności nie jest duży warto tę inicjatywę podtrzymywać, przyjmu-

				jąc je jako jedno z narzędzi odciążania terenów Parku, które wspólnie z innymi sposobami mogą dać sumarycznie oczekiwany efekt. Nie ma zamkniętej listy gatunków antropofobnych występujących na terenie Parku. Obecnie gatunki takie to np. bielik czy kania ruda, ale wkrótce mogą pojawić się inne, np. wilk. Nawet gdyby udało się ustalić taką listę, to zasięg ich ostoi jest również zmienny w czasie i przestrzeni, szczególnie, że plan ochrony przygotowywany jest na 20 lat. Ponadto nawet gdyby udało się ustalić lokalizację takich miejsc, nie powinny one być ujawniane w treści i grafice uchwały. Terenowe Służby Leśne doskonale znają biologię zagrożonych gatunków i ich rozmieszczenie w Parku, na bieżąco wnioskując choćby o strefową ochronę stanowisk. Proponowane zapisy utrwalają tylko istniejące obecnie dobre praktyki w gospodarce leśnej, stąd niezrozumiały jest wniosek o usunięcie cytowanych zapisów.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 16 Zagrożenie: Celowe lub niezamierzone wprowadzanie obcych geograficznie gatunków roślin oraz ich ekspansja. Rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków roślin, w tym niecierpka drobnokwiatowego Impatiens parviflora, niecierpka gruczołowatego	Plan ochrony Parku przygotowywany jest na okres 20 lat, nie jest możliwe nawet wskazanie gatunków inwazyjnych jakie w tym czasie zasiedlą jego obszar, a tym bardziej określenie powierzchni podlegających zwalczaniu oraz kosztów zabiegów. W planie wskazano gatunki i fragmenty terenu o wysokich walorach przyrodniczych, wymagające podjęcia pilnych

			Impatiens grandulifera oraz rdestowców Reynoutria sp., z istniejących na terenie Parku i w jego otoczeniu skupisk tych gatunków. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Ograniczanie ekspansji na cenne siedliska nieleśne i leśne gatunków roślin uznanych za obce gatunki inwazyjne, w szczególności niecierpka gruczołowatego i rdestowców, poprzez ich regularne usuwanie z powierzchni chronionych oraz ich otoczenia, a także monitoring efektu działań ochronnych oraz dynamiki wszystkich znanych stanowisk gatunków uznanych za inwazyjne na terenie Parku. Monitoring obszarów narażonych na ekspansję gatunków inwazyjnych. Edukacja, kontrola procesów inwestycyjnych pod kątem zawlekania z materiałem budowlanym inwazyjnych gatunków roślin, konsekwentne egzekwowanie ich zwalczania wynikającego z odrębnych przepisów, inicjowanie i prowadzenie takich działań W jaki sposób zostaną zapewnione środki na zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin? Czy zinwentaryzowano powierzchnię na jakiej występują i oszacowano koszty eliminacji lub ograniczenia ich występowania?	prac na wczesnym etapie rozwoju populacji gatunków inwazyjnych, także w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się gatunków i znacznie większych kosztów ich zwalczania w przyszłości. Zwalczanie gatunków inwazyjnych, a tym samym pozyskanie środków na te działania jest natomiast obowiązkiem właścicieli i zarządców gruntów, w sposób wyczerpujący regulują to odrębne przepisy. Podkreślenia wymaga, iż Służba Parku od kilku już lat prowadzi działania ochrony czynnej polegające na usuwaniu gatunków inwazyjnych ze stanowisk, na których te gatunki zidentyfikowano (np. w Dolinie Czystej Wody, w sąsiedztwie Jeziora Wyspowskiego). Działania prowadzone są samodzielnie, we współpracy z innymi podmiotami (np. Naukowe Studenckie Koło Botaniczne „Zioło") lub też pozyskuje się środki finansowe ze źródeł zewnętrznych na usuwanie gatunków inwazyjnych np. niecierpka gruczołowatego oraz rdestowców Reynoutria sp. Sukcesywnie działaniami obejmuje się kolejne powierzchnie, gdzie pojawiają się ogniska występowania gatunków inwazyjnych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 17 Zagrożenie: Antropogeniczne i naturalne procesy przekształceń torfowisk i źródlisk związane ze zmianami klimatycznymi i ewolucją morfologiczną. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Ograniczanie przekształceń w obrębie torfowisk i źródlisk w tym związanych z gospodarką leśną i rolną. Zachowanie i kształtowanie stref ekotonowych i buforowych torfowisk i źródlisk.	Uwagę uwzględniono częściowo wskazując na potrzebę opracowywania operatów hydrologicznych. Jednak to nie powstrzymanie się od prac melioracyjnych na obszarach chronionych i cennych przyrodniczo, ale ich wykonanie powinno wynikać z operatów hydrologicznych uzasadniających konieczność podejmowania takich prac oraz analizujących w sposób wyczerpujący ich wpływ na chronione i zagrożone ekosystemy i zasiedlające je gatunki.

			Wyłączenie z prac melioracyjnych i utrzymaniowych cieków w obrębie torfowisk i źródlisk, szczególnie chronionych i proponowanych do ochrony jako użytki ekologiczne. Sukcesywne obejmowanie ochroną prawną najcenniejszych fragmentów ekosystemów torfowiskowych i źródliskowych. Proponowany zapis: Zagrożenie: Antropogeniczne i naturalne procesy przekształceń torfowisk i źródlisk związane ze zmianami klimatycznymi i ewolucją morfologiczną. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Ograniczanie przekształceń w obrębie torfowisk i źródlisk. Zachowanie i kształtowanie stref ekotonowych i buforowych torfowisk i źródlisk. Obejmowanie ochroną prawną w najcenniejszych fragmentów ekosystemów torfowiskowych i źródliskowych. Dlaczego obligatoryjnie wyłączać z działań bez rozeznania użytki ekologiczne zwłaszcza z prac melioracyjnych? Wskazane jest wykonanie operatów hydrologicznych i dopiero na tej podstawie podejmowanie decyzji. Jak do tego się mają zapisy §7 – str. 48.	Uzupełniono wskazywany w uwadze zapis o: „Ich ewentualne wykonanie powinno wynikać z operatów hydrologicznych uzasadniających konieczność podejmowania takich prac oraz analizujących w sposób wyczerpujący ich wpływ na chronione i zagrożone ekosystemy i zasiedlające je gatunki”.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 17 Zagrożenie: Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo. Presja na utwardzanie dróg i szlaków rowerowych oraz rozwój ich sieci. Nadmierna penetracja terenów chronionych i wymagających ochrony. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Ograniczenie ruchu turystycznego na terenach cennych przyrodniczo, poprzez skanalizowanie go na odpowiednio oznakowanych trasach, montaż tablic informujących o sposobie poruszania się oraz ograniczenie rozwoju infrastruktury turystycznej.	Nieuprawniony jest wniosek, że zagrożenie, a tym samym sposoby jego eliminacji dotyczą całego obszaru TPK, skoro sam wnioskodawca cytuje zawarty w projekcie uchwały opis zagrożenia: „Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo, a także proponowane sposoby ograniczenia zagrożenia w których opisie także znajdują się odniesienia do terenów „cennych przyrodniczo”. Należy zwrócić uwagę, że działanie o zasięgu dotyczącym całego Parku nie byłoby możliwe do realizacji. Samo jednak sformułowanie obszar cenny przyrodniczo nie należy

			Konsekwentne egzekwowanie zakazu wjazdu do lasu przez straż leśną i policję, ustawianie szlabanów na drogach leśnych, szczególnie w obszarach cennych przyrodniczo. Likwidacja w lasach nieoznakowanych ścieżek niestanowiących sieci szlaków turystycznych poprzez nieusuwanie z ich przebiegu powalonych drzew i innych przeszkód terenowych utrudniających poruszanie. Ustawianie tablic zakazujących wstępu lub informujących o niebezpieczeństwach. Utrzymanie gruntowej nawierzchni szlaków pieszych i rowerowych. Do usunięcia lub Zagrożenie: Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo. Presja na utwardzanie dróg i szlaków rowerowych oraz rozwój ich sieci. Nadmierna penetracja terenów chronionych i wymagających ochrony. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Ograniczenie ruchu turystycznego na terenach cennych przyrodniczo, poprzez skanalizowanie go na odpowiednio oznakowanych trasach, montaż tablic informujących o sposobie poruszania się. Ustawianie tablic informujących o niebezpieczeństwach. Utrzymanie gruntowej nawierzchni szlaków pieszych i rowerowych. Ograniczenie funkcji społecznej. Mowa jest o likwidacji w lasach ścieżek niestanowiących sieci szlaków turystycznych poprzez nieusuwanie z ich przebiegu powalonych drzew i innych przeszkód terenowych utrudniających poruszanie. Należy zauważyć, że zapis odnosi się do całego terenu TPK, a nie tylko do cennych przyrodniczo fragmentów. Autorzy planu nie biorą w ogóle pod uwagę ochrony ppoż. oraz bezpieczeństwa przebywających w lesie ludzi.	zawężać wyłącznie do obszaru formy ochrony przyrody. Trójmiejski Park Krajobrazowy- cały jest formą ochrony. Wprowadzając takie pojęcie należy uwzględnić wszystkie walory Parku: występowanie gatunków chronionych, naturalność ekosystemów, występowanie siedlisk przyrodniczych, ale także walorów abiotycznych i krajobrazowych. Na tym tle szczególnie zawraca uwaga nadmierna penetracja występujących na terenie Parku rezerwatów przyrody (ścieżki poza szlakami wyznaczonymi do ruchu). Wszystkie proponowane rekomendacje planu ochrony sankcjonują tylko, w kontekście potrzeb ochrony Parku, działania podejmowane standardowo przez Lasy Państwowe i inne podmioty w celu ograniczenia presji rekreacyjnej na ekosystemy leśne, tak na obszarach chronionych, jak i nie chronionych, stąd niezrozumiałe jest podważanie przez jednostkę Lasów Państwowych zasadności rekomendowania ich w planie ochrony. Należy podkreślić, iż w planie ochrony bierze się pod uwagę bezpieczeństwo osób przebywających na terenie Parku i wymagania ppoż. Niemniej jednak, w opinii sporządzającego projekt dokumentu, proponowane sposoby eliminacji dotyczące pozostawiania martwego drewna na niewyznaczonych i nieoznakowanych ścieżkach nie stanowią takiego zagrożenia. Wychodząc z takiego założenia należałoby uznać, że każde martwe drewno leżące stanowi zagrożenie ppoż i nie powinno być pozostawiane w lesie. Podejście to byłoby sprzeczne z ochroną bioróżnorodności i ochrony gatunków związanych z martwym

			Ograniczają też rozwój infrastruktury turystycznej. Po raz kolejny jest podkreślana rola siedlisk przyrodniczych i gatunków powszechnie występujących. Uwaga, jak w lp. 35 tabeli.	drewnem. Plan ochrony proponuje zatem naturalne sposoby zmniejszania zagęszczenia ścieżek na terenie Parku poprzez właściwe skanalizowanie ruchu, utrzymywanie szlaków wyznaczonych przy jednoczesnym bardzo naturalnym sposobie wygaszania ścieżek „dzikich" związanych z nadmierną penetracją terenu Parku i stwarzających zagrożenie dla walorów Parku. Nie ma tu potrzeby ograniczania funkcji społecznej lasu przy strefowaniu gospodarki leśnej, ale jej właściwe ukierunkowanie. DGLP kilkukrotnie podnosi w swoich uwagach rolę siedlisk przyrodniczych i gatunków powszechnie występujących. Należy jednak zwrócić uwagę, iż o dużych walorach Parku tylko pozornie decydują siedliska przyrodnicze powszechnie występujące. Specyficzny układ geomorfologiczny krawędzi Wysoczyzny Gdańskiej i mozaiki dolin erozyjnych czyni nawet pozornie powszechnie występujące na Pomorzu siedliska (np. kwaśne czy żyzne buczyny) niezwykle cennymi pod kątem krajobrazowym. Waloryzacja występowania gatunków roślin, zwierząt, grzybów, porostów wskazuje na występowanie wielu cennych, chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków, w wielu przypadkach współzależnych od siebie. Nie można zatem zgodzić się z opinią prezentowaną przez DGLP w tym zakresie.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 18	Uwagi nie uwzględniono. Zapis nie jest „wkraczaniem w kompetencje RDOŚ", a jedynie rekomendacją dla zintensyfikowania działań zmierzających do skuteczniejszej ochrony bioróżnorodności Parku, co jest celem jego

			Zagrożenie: Niewystarczające rozpoznanie występowania i rozmieszczenia stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Zintensyfikowanie prac terenowych ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową, takich jak: (…) bielik Haliaeetus albicilla, kania ruda Milvus milvus, włochatka Aegolius funereus, sóweczka Glaucidium passerinum (…) i wnioskowanie o tworzenie stref wokół wszystkich znanych stanowisk. Dążenie do jak najdłuższego utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki. Zagrożenie: Niewystarczające rozpoznanie występowania i rozmieszczenia stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową. Sposób eliminacji lub ograniczenia: Zintensyfikowanie prac terenowych ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową oraz informowanie o odkrytych stanowiskach właściwy terytorialnie RDOŚ. Żaden z wymienionych gatunków ptaków nie jest silnie zagrożonym gatunkiem. Nie wydaje się zasadnym, wkraczanie planu ochrony w kompetencje RDOŚ, który jest odpowiedzialny za ustanawianie stref ochrony gatunkowej oraz nadzór nad ich funkcjonowaniem. Informowanie RDOŚ o nowym stanowisku jest działaniem wystarczającym. RDOŚ po przeanalizowaniu indywidualnie każdego przypadku podejmie decyzje, które uzna za właściwe – zarówno w stosunku do ustanowienia strefy jak i jej utrzymania.	utworzenia i funkcjonowania, poprzez zastosowanie i poprawę skuteczności istniejących mechanizmów i procedur przez zarządców gruntów oraz odpowiedzialne za ochronę przyrody organy. Wydaje się zatem bardziej zasadne, aby wnioskować o utworzenie strefy niż tylko informować o występowaniu gatunku, dla którego się ja tworzy. Nie zmienia to jednak faktu, że wyłączną kompetencję do rozstrzygnięcia w przedmiocie utworzenia strefy posiada RDOŚ. Wnioskowanie wydaje się też pojęciem trochę szerszym, ponieważ zawiera zarówno część informacyjną, ale także oświadczenie woli o aprobacie przedmiotu wniosku. Ponadto wnioskujący wydaje się nie dostrzegać, że obszar Parku nie obejmuje wyłącznie gruntów w zarządzie Lasów Państwowych, ale także np. lasy komunalne i grunty prywatne, w granicach których również mogą znajdować się siedliska gatunków antropofobnych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 18	Uwagę uwzględniono. Poprawiono opis sposobów ograniczenia zagrożeń usuwając odnie-

			Zagrożenie: Nieumyślne niszczenie lub przekształcanie siedlisk w wyniku prowadzenia różnych form działalności gospodarczej. Skutek: Zmniejszanie liczebności lub wymarcie lub wycofania się z terenu Parku gatunków wyjątkowo rzadkich, wrażliwych i zagrożonych, szczególnie z grup wymienionych w § 1.2, punkt 4b niniejszego planu. Sposób eliminacji lub ograniczenia: […] Wypracowanie i wdrożenie do praktyki okresowych lustracji terenowych administracji Parku z udziałem właścicieli i zarządców, obiektów i gruntów cennych przyrodniczo oraz stanowisk zagrożonych gatunków. Przygotowywanie i wdrażanie w odniesieniu do tych obiektów, szczególnie istniejących i proponowanych użytków ekologicznych i innych form ochrony, indywidualnych „planów zadań ochronnych”, w formie protokołów, uzgodnień lub notatek służbowych, w celu bieżącej identyfikacji zagrożeń i uzgodnienia zasad postępowania oraz działań ochronnych. W planie nie ma takiego § 1.2, punkt 4b (dotyczy to również innych części tekstu powołujących się na ten §) Do przeprowadzania wizji terenowych oraz określania dla danych form ochrony przyrody działań ochronnych lub zadań ochronnych są określone w ustawie o ochronie przyrody instytucje np. RDOŚ.	sienia do punktu 4b i zastępując go określeniem: ”szczególnie mających w Parku pojedyncze stanowiska lub stanowiska istotne dla populacji w regionie oraz objętych ochroną strefową”. Do akapitu dotyczącego wizji terenowych dodano udział „organów ochrony przyrody”.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 20 Zagrożenie: Dekapitalizacja i degradacja substancji oraz tradycyjnych powiązań zabytków stanowiących budynki i budowle z ich otoczeniem przyrodniczym i krajobrazowym. Sposób eliminacji lub ograniczenia: […] Wykluczenie projektów z zakresu ochrony lub rewitalizacji zabytków mogących wpływać negatywnie na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku, w tym związanych z prowadzeniem prac ziemnych lub wycinką znacznych ilości drzew.	Uwaga jest niezrozumiała. W tekście jest wyraźny zapis: „tam, gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział drzew obumierających i martwych”. Każda wycinka drzew wymaga indywidualnej decyzji odpowiednich organów, wskazywanie tego w zapisie planu uważane jest za zbędne. Brak jakiegokolwiek uzasadnienia dla opinii wyrażonej w ostatnim zdaniu uniemożliwia ustosunkowanie się do niej.

			We wszystkich obiektach zabytkowych w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych. Proponowany zapis: Zagrożenie: Dekapitalizacja i degradacja substancji oraz tradycyjnych powiązań zabytków stanowiących budynki i budowle z ich otoczeniem przyrodniczym i krajobrazowym. Sposób eliminacji lub ograniczenia: […] We wszystkich obiektach zabytkowych w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych. Powinny być podejmowane indywidualne decyzje poprzedzone rozpoznaniem terenowym przez powołane do tego instytucje. Po raz kolejny potwierdza się to, że funkcje społeczne mają znaczenie marginalne.	
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 2 § 3 Str. 22 Zagrożenie: Utrata ciągłości tradycji historycznej Sposób eliminacji lub ograniczenia: […] Wspieranie działań zmierzających do odtwarzania powiązań współczesnej świadomości kulturowej mieszkańców obszaru z jego tradycją, w tym np. tradycją rekreacyjnego wykorzystania obszaru styku miasta z Parkiem w Gdańsku i Sopocie, tradycją młynów wodnych, tradycją związaną z obrzędowością etnicznej grupy Lesôków. […] Działanie trudne do zrealizowania, przy jednoczesnym ograniczeniu ruchu turystyczno-rekreacyjnego do bufora przylegającego do granic miast poza terenem TPK, a także wprowadzając	Uwaga nie formułuje wniosku możliwego do uwzględnienia. Ponadto w zapisach projektu uchwały nie ma przypisywanych mu rekomendacji „ograniczenia ruchu turystyczno-rekreacyjnego do bufora przyległego do miasta”. Wnoszący uwagi nie do końca zrozumiał sens wprowadzania i rozwoju stref buforowych. Funkcją strefy buforowej jest lokalizacja infrastruktury w celu zaspokojenia potrzeb, których nie trzeba będzie zaspokajać we wnętrzu lasu. Skutkiem tego ogranicza się część ruchu rekreacyjnego w leśnej części Parku. Utworzenie proponowanych rezerwatów nie musi ograniczać ich dostępności, a jedynie kanalizować nieuporządkowane do tej pory użytko-

			ograniczenia na terenie proponowanych rezerwatów przylegających do wymienionych miast (blokowanie powstawanie nowych dróg i ścieżek, likwidacja istniejących).	wanie rekreacyjne ograniczając formy inwazyjne nie tylko dla przyrody, ale także dla innych form rekreacji. Odtwarzanie tradycji rekreacyjnego wykorzystania obszaru Parku nie musi oznaczać braku jakichkolwiek ograniczeń i w konsekwencji degradacji walorów jakie stanowią o wartości rekreacyjnej obszaru. Współczesną świadomość kulturową mieszkańców należy kształtować w oparciu o tezę, że ograniczenia dowolnej dostępności całego obszaru Parku są niezbędnym elementem utrzymania jego walorów także dla realizacji szeroko pojętej funkcji społecznej.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 3 § 4 ust. 1 pkt. 1) lit. a) tiret 1 Str. 31 - BK_I_1 Utrzymanie istniejących ekosystemów referencyjnych, jako drzewostanów wyłączonych z użytkowania lasu i pozostawionych do naturalnego rozwoju, w ramach realizacji celu gospodarki leśnej, jakim jest: ochrona ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej lub walorów krajobrazowych; Proponowany zapis: - BK_I_1 Drzewostany wyłączone z użytkowania lasu i pozostawione do naturalnego rozwoju, w ramach realizacji celu gospodarki leśnej, jakim jest: ochrona ekosystemów leśnych stanowiących w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego fragmenty rodzimej przyrody i szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej lub walorów krajobrazowych; Drzewostany referencyjne - Krajowy Standard Gospodarki Leśnej FSC w Polsce nie stanowi przepisów prawa polskiego	Uznawanie niektórych drzewostanów leśnych za „referencyjne”, tj. pozostawienie ich bez pozyskania drewna, wynika z przyczyn merytorycznych, a nie z wymogów standardu FSC i jest racjonalnym i zasadnym elementem gospodarki leśnej i jednym ze sposobów uwzględnienia przez tę gospodarkę pełnego spektrum celów z art. 7 ustawy o lasach. Międzynarodowa organizacja FSC przyjęła wyznaczenie takich ekosystemów jako jeden z elementów swojego standardu, ale wyznaczanie ekosystemów referencyjnych wynika z obiektywnej potrzeby ekologizacji gospodarki leśnej, a nie tylko ze standardu FSC. Ekosystemy takie są w Polsce wyznaczane także w lasach niecertyfikowanych przez FSC (Puszcza Białowieska, RDLP Krosno). Zagadnienia gospodarki leśnej mogą i muszą być poruszone w planie. Art. 20 ust. 4 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody nakazuje określenie w planie ochrony parku krajobrazowego

				„obszarów udostępnionych do (...) form gospodarowania i sposobów korzystania z tych obszarów”, co powinno obejmować także sposoby gospodarki leśnej. §16 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r., w sprawie sporządzania projektu planu ochrony (…) stanowi, że zakres ustaleń planu ochrony parku krajobrazowego ma obejmować także gospodarkę leśną. Plan ochrony stanowi co do zasady zbiór wytycznych adresowanych do podmiotów, od których zależy ochrona parku, a takim podmiotem jest bez wątpienia nadleśniczy, choćby ze względu na art. 105 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Z brzmienia art. 105 ust. 5 wynika, że ustawodawca oczekuje zawarcia w planie ochrony ustaleń do uwzględnienia w planie urządzenia lasu. W tym stanie rzeczy, ujęcie w planie zapisów dotyczących elementu gospodarki leśnej, jakim jest wyznaczanie i utrzymywanie ekosystemów referencyjnych, jest zasadne.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 5 pkt. 1) Str. 36 1) uwzględnienie w trakcie prac nad audytem krajobrazowym województwa pomorskiego wykonywanym zgodnie z art. 38a Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) następujących stref ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych, oznaczonych jako strefy C_I: Uzasadnienie zawarte w części pisma pt. „I. Analiza prawna”.	Jak wskazano w odpowiedzi do innych uwag zagadnienie rozstrzygnął NSA w wyroku II OSK 516/18 uznając, że sporządzenie planu ochrony parku krajobrazowego nie czekając na audyt krajobrazowy nie jest kwalifikowaną wadą prawną skutkującą nieważnością uchwały i nie stanowi rażącego naruszenia prawa. Sąd trafnie zauważył, że jeśli nie można by, bez sporządzonego audytu, sporządzić planu ochrony parku krajobrazowego, to nie można by także sporządzić żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a taki paraliż planowania przestrzennego nie byłby możliwy do zaakceptowania. Tym

				samym teza o niezbędności audytu nie może się ostać. Ewentualne opóźnienia w sporządzaniu audytu nie zwalniają dyrektora zespołu parków krajobrazowych z obowiązku sporządzenia planu ochrony mimo braku audytu.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 5 pkt. 2) Str. 44 2) Objęcie szczególnymi formami ochrony prawnej przewidzianej w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.), z wprowadzeniem dla użytków ekologicznych oraz stanowisk dokumentacyjnych wszystkich zakazów przewidzianych w Ustawie, następujących obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym: Proponowany zapis: 2) Objęcie formami ochrony prawnej przewidzianej w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.), z wprowadzeniem dla użytków ekologicznych oraz stanowisk dokumentacyjnych wszystkich zakazów przewidzianych w Ustawie, następujących obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym: W ustawie o ochronie przyrody nie ma szczególnych form ochrony przyrody. Ww. uwaga odnosi się również do str. 47 oraz całego dokumentu.	Uwzględniono uwagę usuwając określenie „szczególnymi”.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 5 pkt. 2) Lp. 4 Str. 44 Objęcie szczególnymi formami ochrony prawnej przewidzianej w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - Lasy Oliwskie Do usunięcia	Uwagi nie uwzględniono. Proponowany obiekt chroniony jest istotnym elementem koncepcji ochrony najważniejszych walorów przyrodniczych Parku opartej na strefowaniu natężenia oraz dywersyfikacji form i zasad ochrony. Koncepcję opracowano w oparciu o szczegółową inwentaryzację terenową oraz wszechstronną analizę danych dotyczących

			Uwaga, jak w lp. 33 tabeli.	walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku, potrzeb społecznych artykułowanych przez samorządy oraz stanu i perspektyw ochrony szerzej omówionych w dostępnych operatach oraz odniesieniu się do wcześniejszych uwag.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 5 pkt. 2) Lp. 5 Str. 45 Objęcie szczególnymi formami ochrony prawnej przewidzianej w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - Lasy Sopockie Do usunięcia Uwaga, jak w lp. 33 tabeli.	Uwagi nie uwzględniono. Proponowany obiekt chroniony jest istotnym elementem koncepcji ochrony najważniejszych walorów przyrodniczych Parku opartej na strefowaniu natężenia oraz dywersyfikacji form i zasad ochrony. Koncepcję opracowano w oparciu o szczegółową inwentaryzację terenową oraz wszechstronną analizę danych dotyczących walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku, potrzeb społecznych artykułowanych przez samorządy oraz stanu i perspektyw ochrony szerzej omówionych w dostępnych operatach oraz odniesieniu się do wcześniejszych uwag.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 5 pkt. 3) Str. 47 3) Obejmowanie szczególnymi formami ochrony innych obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym w miarę pozyskiwania wiedzy o ich walorach i potrzebach w zakresie ochrony, sukcesywnie uzupełniając sieć obszarów i obiektów objętych formalną ochroną prawną w taki sposób, aby docelowo objąć nią wszystkie najcenniejsze fragmenty siedlisk przyrodniczych i siedlisk najsilniej zagrożonych gatunków; Do usunięcia Uwaga, jak w lp. 33 tabeli.	Uwagi nie uwzględniono. Tworzenie obiektów chronionych i doskonalenie ich sieci jest istotnym elementem koncepcji ochrony najważniejszych walorów przyrodniczych Parku opartej na strefowaniu natężenia oraz dywersyfikacji form i zasad ochrony. Koncepcję opracowano w oparciu o szczegółową inwentaryzację terenową oraz wszechstronną analizę danych dotyczących walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku, potrzeb społecznych artykułowanych przez samorządy oraz stanu i perspektyw ochrony szerzej omówionych w dostępnych operatach oraz odniesieniu się do wcześniejszych uwag.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 5 pkt. 4) Str. 47 Tworzenie z inicjatywy administracji Parku indywidualnych koncepcji ochrony przeciwdziałających bieżącym zagrożeniom, wskazujących kierunki i zasady postępowania w odniesieniu do wszystkich obiektów cennych pod względem przyrodniczym, dla których nie przewiduje się ustawowego obowiązku przygotowania planów ochrony, szczególnie istniejących i proponowanych użytków ekologicznych, niezależnie od ich statusu i formalnej ochrony, w formie protokołów, uzgodnień lub notatek służbowych, opartych na indywidualnym rozpoznaniu przyrodniczym obiektu oraz uzgodnieniami z zarządcami gruntów Do usunięcia Uwaga, jak w lp. 33 tabeli.	Uwagi nie uwzględniono. Indywidualne planowanie ochrony najcenniejszych wartości Parku i współdziałanie w tym zakresie administracji Parku z zarządcami i właścicielami gruntów powinno być podstawą skutecznej ochrony jego przyrody i krajobrazu wyrażając jednocześnie współczesne trendy w funkcjonowaniu administracji ochrony przyrody różnych szczebli. Negowanie potrzeby cytowanego zapisu, także w kontekście przytaczanych przez wnioskodawcę jego wcześniejszych uwag, jest dla autorów projektu planu jak i dla sporządzającego projekt dokumentu niezrozumiałe.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 9 ust. 1 Str. 49 Jako rekomendowany sposób skutecznej ochrony gatunków zagrożonych i chronionych, szczególnie z grup wymienionych w §1.2. pkt. 2t oraz ich siedlisk, określa się trwałe zabezpieczenie ich stanowisk przed przekształceniem i przeznaczeniem na inne cele, w formie obiektów i obszarów chronionych przewidzianych w ustawie o ochronie przyrody. Proponowany zapis: Jako rekomendowany sposób skutecznej ochrony gatunków zagrożonych i chronionych, szczególnie z grup wymienionych w §1.2. pkt. 2t oraz ich siedlisk, określa się zabezpieczenie ich stanowisk przed przekształceniem i przeznaczeniem na inne cele, w formie obiektów i obszarów chronionych przewidzianych w ustawie o ochronie przyrody, jeśli inne metody ochrony w stosunku do tych gatunków zostaną uznane za niewystarczające do funkcjonowania populacji.	Uwagi nie uwzględniono, ale interpretacja taka wynika z treści akapitu, w którego dalszej części wskazuje się inne metody ochrony, w tym „indywidualne planowanie i realizację działań ochronnych i monitoring skutków ochrony, a także odpowiednie dostosowanie terminów i technologii prac wykonywanych w ramach gospodarki leśnej, rolnej i rybackiej”. Proponowany przez DGLP sposób zapisu sugerowałby tworzenie form ochrony przyrody wyłącznie jeśli inne metody ochrony w stosunku do tych gatunków zostaną uznane za niewystarczające do funkcjonowania populacji. Tymczasem z dokumentacji do planu wynika, że już aktualnie na części obszaru Parku zarekomendowano utworzenie form, ponieważ inne metody ochrony uznano za niewystarczające. Trzeba tu podkreślić, iż zapis ten dotyczy

			Część gatunków wymienionych w 1.2 pkt. 2t nie wymaga objęcia ich obszaru dodatkowymi formami ochrony przyrody, stąd wskazać należy, że zapis ten odnosi się tylko do tych gatunków, dla których inne metody ochrony będą niewystarczające.	przekształcenia siedlisk i stanowisk tych gatunków na inne cele i w wielu przypadkach nie dotyczy to gospodarki leśnej. Brzmienie zapisu wskazuje zatem na współistnienie różnych sposobów ochrony na obszarze całego Parku, w różnych jego fragmentach.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Zał. nr 1 do uchwały […] Rozdział 4 § 9 ust. 6 Str. 50 6. W celu skutecznej ochrony siedlisk gatunków zagrożonych wskazuje się zintensyfikowanie prac ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków objętych ochroną strefową, takich jak: granicznik płucnik Lobaria pulmonaria, puchlinka ząbkowana Thelotrema lepadinum, iglica mała Nehalennia speciosa, bielik Haliaeetus albicilla, kania ruda Milvus milvus, włochatka Aegolius funereus i sóweczka Glaucidium passerinum oraz wnioskowanie o tworzenie stref wokół wszystkich znanych stanowisk. Katalog ten należy traktować jako otwarty, zarówno w kontekście zasiedlenia obszaru Parku przez inne gatunki (np. bociana czarnego), jak i zmian listy gatunków objętych tą formą ochrony. Należy także dążyć do jak najdłuższego utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu, często czasowym, przez chronione gatunki. Proponowany zapis: 6. W celu skutecznej ochrony siedlisk gatunków zagrożonych wskazuje się zintensyfikowanie prac ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków objętych ochroną strefową, takich jak: granicznik płucnik Lobaria pulmonaria, puchlinka ząbkowana Thelotrema lepadinum, iglica mała Nehalennia speciosa, bielik Haliaeetus albicilla, kania ruda Milvus milvus, włochatka Aegolius funereus i sóweczka Glaucidium passerinum oraz informowanie właściwy terytorialnie RDOŚ o nowo wykrytych stanowiskach. Katalog ten należy traktować jako otwarty, zarówno w kontekście zasiedlenia obszaru Parku przez inne gatunki (np. bociana czarnego), jak i zmian listy gatunków objętych tą formą ochrony.	Uwagi nie uwzględniono w pełnym zakresie wskazanym przez DGLP, ale sam zapis przeredagowano także na skutek uwag złożonych przez Nadleśnictwo. Ostatnia część zapisu przyjęła brzmienie: „Należy dążyć do utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki, szczególnie w sytuacjach, gdy będzie utrzymywał się dogodny dla powtórnego zasiedlenia stan siedliska”. Wg sporządzającego projekt planu zapis nie jest „wkraczaniem w kompetencje RDOŚ”, a jedynie rekomendacją dla zintensyfikowania działań zmierzających do skuteczniejszej ochrony bioróżnorodności Parku, co jest celem jego utworzenia i funkcjonowania, poprzez zastosowanie i poprawę skuteczności istniejących mechanizmów i procedur przez zarządców gruntów oraz odpowiedzialne za ochronę przyrody organy. Wydaje się zatem bardziej zasadne, aby wnioskować o utworzenie strefy niż tylko informować o występowaniu gatunku, dla którego się ja tworzy. Nie zmienia to jednak faktu, że wyłączną kompetencję do rozstrzygnięcia w przedmiocie utworzenia strefy posiada RDOŚ. Wnioskowanie wydaje się też pojęciem trochę szerszym, ponieważ zawiera zarówno część informacyjną, ale także oświadczenie woli o aprobacie

			Nie wydaje się zasadnym, wkraczanie planu ochrony w kompetencje RDOŚ, który jest odpowiedzialny za ustanawianie stref ochrony gatunkowej oraz nadzór nad ich funkcjonowaniem. Informowanie RDOŚ o nowym stanowisku jest działaniem wystarczającym. RDOŚ po przeanalizowaniu indywidualnie każdego przypadku podejmie decyzje, które uzna za właściwe – zarówno w stosunku do ustanowienia strefy jak i jej utrzymania	przedmiotu wniosku. Ponadto wnioskujący wydaje się nie dostrzegać, że obszar Parku nie obejmuje wyłącznie gruntów w zarządzie Lasów Państwowych, ale także np. lasy komunalne i grunty prywatne, w granicach których również mogą znajdować się siedliska gatunków antropofobnych.
			Dokumentacja do projektu PO TPK – Operat Ochrony Ekosystemów Leśnych Uwaga ogólna Brak jasno zdefiniowanych gatunków antropofobnych rodzi trudności w interpretacji zapisów do nich się odnoszących	Nie ma zamkniętej listy gatunków antropofobnych, a najprostsza definicja mówi, że to gatunki unikające sąsiedztwa człowieka. Szybko przebiegające procesy synantropizacji mogą powodować, że gatunki dziś uznawane za antropofobne po kilkunastu latach mogą już w mniejszym stopniu reagować na bliskość człowieka. Interpretację należy opierać na znajomości biologii gatunków i ich behawioru w danym miejscu i określonym czasie.
			Uwaga ogólna W całym opracowaniu nie ma słownika z definicjami	Słownik z definicjami nie jest obligatoryjnym elementem żadnego aktu prawnego. W opracowaniu stosuje się sformułowania zdefiniowane bądź w obowiązującym prawie bądź w języku potocznym, w związku z tym uznano, iż nie zachodzi potrzeba dodawania słownika z definicjami. Nie ma też takiego wymogu w obowiązującym zakresie projektu planu ani w treści zamówienia, w oparciu o które przygotowano projekt.
			OPERAT OCHRONY GATUNKÓW	Pytanie nie mieści się w zakresie konsultacji społecznych i zadane w tym miejscu i trybie może dziwić. Wszelkie prace prowadzone w ramach przygotowania projektu planu

			1. Ocena stanu rozpoznania różnorodności na poziomie gatunkowym oraz prace i analizy przeprowadzone na potrzeby projektu planu i ich metodyka, 1.2 Porosty Str. 6 Gatunki możliwe do oznaczenia makroskopowo identyfikowano w terenie, natomiast w przypadku taksonów wymagających sprawdzenia struktur anatomicznych lub chemizmu plech, zebrano fragmenty okazów w celu przeprowadzenia analiz laboratoryjnych. Dla gatunków porostów tzw. szczególnej troski (objęte ochroną prawną, rzadkie, zagrożone) zapisywano współrzędne geograficzne stanowisk (Kowalewska i Kukwa 2019). Czy uzyskano pozwolenia na zbiór gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową? Jeśli tak to jakie gatunki znalazły się na liście zbieranych do badań laboratoryjnych taksonów? Nie dotyczy zmiany zapisu, tylko pytania o stosowne pozwolenia i sprawozdania dot. zebranych gatunków przedkładane odpowiednim organom.	ochrony, także opisane w zapytaniu, prowadzone były po uzyskaniu odpowiednich zezwoleń.
			1.6 Kręgowce, cz. Ptaki Str. 11-18 Uwaga ogólna Opis przyjętego sposobu zbioru danych ornitologicznych jest zbyt ogólny. Informacja o „autorskiej ocenie liczebności” bez informacji o przyjętych kategoriach lęgowości i odwołań do opracowań metodycznych utrudnia ocenę jakości oszacowań oraz porównań z innymi ostojami.	Brak wniosku, do którego można odnieść odpowiedź. Opinia jest opinią subiektywną, w odczuciu autorów operatu oraz zespołu autorskiego opracowania opis metodyki jest wystarczający w odniesieniu do celów jakim służy opracowanie. Zwrócić też należy uwagę, iż opracowanie podsumowuje wiele danych dla gatunków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych zgromadzonych w latach 2015-2020, uzupełnianych obserwacjami w ramach prac nad planem. W zakresie oceny liczebności poszczególnych gatunków opracowanie wskazuje, iż kategorie liczebności, od „bardzo nieliczny” do „bardzo liczny” przyjęto za opracowaniem Tomiałojcia i Stawarczyka (2003), a w odniesieniu do powierzchni Parku w przy-

				bliżeniu przyjmowały one odpowiednio następujące bezwzględne wartości liczbowe: bardzo nieliczny (BN) – do 2 par lęgowych, nieliczny (N) – 3-20 par, średnioliczny (SL) – 21-200 par, liczny (L) – 201-2000 par oraz bardzo liczny (BL) – ponad 2000 par. W ujęciu zagęszczeń przeliczanych na 100 ha kategoria średnioliczny odpowiada średniemu zagęszczeniu do 1 pary/100 ha, liczny 1 do 10 par/100 ha, bardzo liczny ponad 10 par/100 ha.
			2.6 Kręgowce Str. 30 / wiersz 1 liczony od góry strony Na terenie Parku, w wodach płynących i zbiornikach wodnych, występuje obecnie co najmniej 15 gatunków ryb i minogów: Zmiana na poprawną liczbę - 5. Stwierdzenie co najmniej, nie mówi o rzeczywistej liczbie stwierdzonych gatunków, a w dalszej części autor dowodzi, ze gatunków w 2019 r. stwierdzono 5 gatunków ryb i minogów.	Uwagi nie uwzględniono. Odłowy kontrolne nie dotyczyły wszystkich siedlisk Parku, a jedynie takich, dla których uzupełnienie lub aktualizację wiedzy uznano za niezbędną. Oprócz danych inwentaryzacyjnych w opracowaniu wykorzystano także inne dostępne materiały, co miało miejsce także w odniesieniu do ichtiofauny.
			Tab. 4. Lista gatunków szczególnej troski spośród mchów i wątrobowców obszaru Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego stwierdzonych współcześnie (lata 2015-2020) Str.: 74-77 Pozycje w tabeli nr: 11 , Calliergonella cuspidata, 15 Dicranum polysetum, 16 Dicranum scoparium, 31 Hylocomium splendens, 33 Leucobryum glaucum, 41 Pleurozium schreberi, 46 Pseudoscleropodium purum, 47 Ptilium crista-castrensis, 50 Rhytidiadelphus squarrosus Proponuje się usunięcie z zestawienia tabelarycznego tych gatunków. Mimo ujęcia tych gatunków w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 2014 roku i objęcia ochroną częściową, nie są to gatunki szczególnej troski, są to gatunki pospolite zarówno w skali kraju	Lista jest fragmentem opracowania autorskiego, opartym na wyjaśnionych w pracy kryteriach, nie ma bezpośredniego przełożenia na późniejsze analizy i ostateczne wykazy gatunków specjalnej troski zawarte w projekcie uchwały ustanawiającej plan ochrony Parku, w związku z tym nie ma powodu, aby na tym etapie wprowadzać zmiany do dokumentacji konsultowanej już na wcześniejszych etapach konsultacji. Organ rozpatrujący uwagę nie dostrzega podstaw do ingerencji w treść operatu.

			jak i regionu i na chwilę obecną nie są w żaden sposób zagrożone. Inaczej sprawa się ma z np. pospolitymi gatunkami torfowców, m.in. Sphagnum palustre czy S. fimbriatium w skali kraju są pospolite, natomiast ich siedliska zanikają w szybkim tempie (deficyt wody, eutrofizacja, ewolucja biocenotyczna, itp.)	
			Tab. 18 Gatunki ptaków lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego w latach 2015 – 2020 Str. 128-130 Uwaga ogólna Uwaga ogólna W tabeli odniesiono się do kategorii zagrożenia (wg Głowacińskiego 2002) oraz Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (wg Głowacińskiego 2001) podczas gdy w 2020 roku opublikowana została aktualna Czerwona Lista Ptaków Polski (Wilk T. i in. 2020), warto podawać najbardziej aktualne dane.	Należy zgodzić się z treścią uwagi, ale w chwili zakończenia prac nad operatem lista cytowana jako Wilk i in. (2020), upubliczniona 31 grudnia 2020 r., nie została opublikowana. Publikację tę wykorzystano później na etapie syntezy danych i przygotowywania projektu uchwały ustanawiającej plan ochrony. Nie wprowadzono już zatem poprawek w operacie, nad którym prace zostały zakończone i nie były przedmiotem konsultacji na etapie prowadzonego udziału społecznego w lipcu i sierpniu 2021 r., szczególnie w kontekście braku powiązań tych poprawek z konsultowanym projektem uchwały.
			4. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych w odniesieniu do gatunków chronionych i zagrożonych Str. 150 • niszczenie stanowisk rzadkich, cennych gatunków porostów w wyniku prowadzonej gospodarki leśnej, obejmującej wycinkę drzew ze stanowiskami rzadkich i chronionych gatunków, niszczenie stanowisk porostów naziemnych w trakcie zrywki drewna lub przygotowania gleby pod odnowienie; Proponuje się usunięcie tego punktora z teksu w całości Większość gatunków porostów, zwłaszcza tych, które są objęte ochroną strefową - w PGL LP chronione są ich forofity i ich otoczenie w postaci odpowiednio dużej strefy - to jest powszechna praktyka stosowana w LP (każde zgłoszenie takiego gatunku jest	Cytowany akapit jest fragmentem autorskiego opracowania dotyczącego porostów TPK i proponowana ingerencja w jego zapisy byłaby niezgodna z prawem autorskim. Organ rozpatrujący uwagę nie dostrzega podstaw do ingerencji w treść operatu w tym zakresie. Zmiana taka byłaby niepoprawna merytorycznie. Należy zwrócić uwagę, iż w tej części operatu autorzy przedstawiają potencjalne zagrożenia. Przy braku szczegółowego rozpoznania lichenobioty na powierzchniach odnowieniowych, potrzebie szczegółowości kartowania dla eliminacji tego typu zagrożeń, dynamicznej zmianie uwarunkowań siedliskowych jest to

			ściśle respektowane i wyznacza się niezwłocznie strefę). Co do gatunków naziemnych - przeważnie są związane z siedliskami oligotroficznymi borowymi i w rezultacie działania prowadzone w ramach gospodarki leśnej stwarzają im warunki do przetrwania w dobie aktualnych problemów związanych z eutrofizacją (m.in. depozyt nutrientów z powietrza) i silną konkurencją. Poza tym warto by Autor/rzy wymienili konkretne gatunki i działania związane z gospodarką leśną, które zagrażają ich populacjom oraz poparli to konkretnymi przykładami z obszaru TPK.	bardzo realne zagrożenie i podawane w literaturze przedmiotu.
			4. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych w odniesieniu do gatunków chronionych i zagrożonych Str. 150 / wiersz 3 liczony od dołu strony Presja turystyczna na terenie Parku prawdopodobnie ma znaczenie marginalne – może prowadzić do degradacji i niszczenia stanowisk gatunków szczególnej troski poprzez zadeptywanie lub zaśmiecanie terenu (Kowalewska i Kukwa 2019). Uszczegółowić opis wpływu na gatunki, jak w przypadku gospodarki leśnej. Autorzy proponują ograniczenie turystyki w TPK, a o jej negatywnym wpłynie brak jest doniesień naukowych tylko przypuszczenia. Uwaga tożsama do niszczenia mszaków (str. 151)	Cytowany akapit jest fragmentem autorskiego opracowania dotyczącego porostów TPK i proponowana ingerencja w jego zapisy byłaby niezgodna z prawem autorskim. Organ rozpatrujący uwagę nie dostrzega podstaw do ingerencji w treść operatu w tym zakresie. Zmiana taka byłaby niepoprawna merytorycznie. Należy zwrócić uwagę, iż w tej części operatu autorzy przedstawiają potencjalne zagrożenia. Ponadto – fakt, że turystyka i rekreacja nie wpływa znacząco na porosty nie świadczy, że nie ma takiego wpływu na inne grupy organizmów.
			4. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych w odniesieniu do gatunków chronionych i zagrożonych Str. 151 W przypadku stanowisk mszaków występujących w środowisku leśnym, głównym czynnikiem negatywnie wpływającym na stan ich siedlisk jest intensywna gospodarka leśna (zręby zupełne, usuwanie martwego drewna itp.), mająca szczególnie istotny wpływ na mszaki epiksyliczne należące do najcenniejszych elementów brioflory, powodując bezpośrednie niszczenie siedlisk.	Cytowany akapit jest fragmentem autorskiego opracowania dotyczącego mszaków TPK i proponowana ingerencja w jego zapisy byłaby niezgodna z prawem autorskim. Organ rozpatrujący uwagę nie dostrzega podstaw do ingerencji w treść operatu w tym zakresie. Zmiana taka byłaby niepoprawna merytorycznie. Należy zwrócić uwagę, iż w tej części operatu autorzy przedstawiają potencjalne zagrożenia.

			Również zmiany warunków siedliskowych będące konsekwencją prowadzonych zabiegów, nawet jeśli te zabiegi bezpośrednio nie oddziaływują na stanowiska występowania cennych gatunków, przyczyniają się do inicjowania długofalowych tendencji niekorzystnie wpływających na ogólny stan siedlisk (Hajek 2019). Proponujemy usunąć w całości wskazaną cytację lub dokonać trawestacji zgodnie z uzasadnieniem. Zręby zupełne będące częścią, jak to Autor ujął intensywnej gospodarki leśnej - stosowane są (jeśli w ogóle) na siedliskach ubogich, borowych. Natomiast większość cennych gatunków mszaków epiksylicznych przywiązana jest do siedlisk świeżych, wilgotnych i żyznych, gdzie nie stosuje się w ogóle rębni zupełnych, a często gniazdowe, które nie powodują nagłych zmian warunków świetlnych a ponadto gwarantują ciągłość lasu i gatunków. Naszym zdaniem niniejszy cytat jest zbyt ogólny i niepotrzebnie nadaje pejoratywny ton gospodarce leśnej jako takiej. Aby ten cytat się uwiarygodnił - proszę podać konkretne gatunki mszaków epiksylicznych, na które oddziałują rębnie zupełne i usuwanie martwego drewna w ich obrębie (oczywiście na obszarze TPK).	Tego rodzaju zagrożenia definiuje obszerna literatura przedmiotu np. dotycząca bezlistu okrywowego, także na terenie Parku.
			4. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych w odniesieniu do gatunków chronionych i zagrożonych, str. 151; 5 akapit; 9 wers Str. 151 (…) w warunkach Parku konieczna jest obecność we wszystkich kompleksach i typach siedlisk fragmentów lasów o zasobności drewna leżącego przekraczającej 20-30 m3/ha. Uwaga ogólna Nie podano w opracowaniu jakie powierzchnie powinny zajmować fragmenty lasów o podanej zasobności oraz w jakim terminie ową zasobność należy osiągnąć	Zagadnienie to rozwinięto wyczerpująco w operacie ochrony ekosystemów leśnych. Tu zaznaczyć należy, że nie da się wskazać terminu w jakim należy tę zasobność „osiągnąć”. Zależy on od szybkości wydzielania się posuszu i stopnia jego usuwania, gdyby taki termin, jak oczekuje tego Autor uwagi podać, mogłoby to prowadzić do absurdów w rodzaju przywożenia drewna do lasu, czego jak należy rozumieć uwagę Autor nie postuluje.

			4. Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych w odniesieniu do gatunków chronionych i zagrożonych Str. 157 Ich zagrożenia na poziomie ogólnym, także gatunków motyli z TPK, nie odbiegają w zasadniczym stopniu od zagrożeń innych grup owadów. To presja gospodarki rolnej i leśnej, z upraszczaniem składów gatunkowych i struktury przestrzennej biocenoz, fragmentacją i zanikiem siedlisk, przesuszaniem płatów mokradeł, stosowaniem nieselektywnych, nierzadko wielkopowierzchniowych oprysków chemicznych, ponadto presja przemysłu i motoryzacji, rozproszona presja budownictwa prowadząca np. do ubytku zasobu ważnych dla części motyli ekosystemów murawowych (por. Senn 2015, Zieliński 2019). Proponujemy przetrawestować cytowanie na zasadzie usunięcia frazy z gospodarką leśną i upraszczaniem składów gatunkowych. Większość cennych motyli na terenie TPK jest związanych z ekosystemami otwartymi lub półotwartymi, których gospodarka leśna nie dotyczy. Zapewne część motyli nocnych i microlepidoptera wiąże swój rozwój z ekosystemami leśnymi, jednak to zdecydowanie mniejszy procent wszystkich tu stwierdzonych gatunków. Ponadto pragniemy mocno podkreślić fakt, że zgodnie z wielofunkcyjną gospodarką leśną nie upraszczamy składów gatunkowych, natomiast dopasowujemy je do konkretnych warunków siedliskowych zgodnie z naturalnymi wzorcami. Jednocześnie zwracamy uwagę, że dla niektórych gatunków jedynym ratunkiem są działania w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej, zwłaszcza na siedliskach ubogich, przykładem może tu być szlaczkoń szafraniec - gatunek ginący w skali Europy, a mający praktycznie ostatnie swoje populacje na terenie Puszczy Knyszyńskiej i jego przetrwanie jest uzależnione od gospodarki leśnej na siedliskach borowych. Powyższy przykład pokazuje ogólność i tendencyjność niniejszego cytowania.	Cytowany akapit jest fragmentem autorskiego opracowania. Należy zwrócić uwagę na ogólność tego zapisu i brak wskazania czasu zaistnienia zmian w siedliskach motyli, o których ten akapit mówi. Organ rozpatrujący wnioski nie dostrzega podstaw, dla których autorzy operatu oraz koncepcji planu ochrony TPK mieliby ingerować w autorskie opinie autorów opracowań cząstkowych. W tym zakresie i przy tak skonstruowanym kontekście zapis jest poprawny merytorycznie. Trudno dostrzec także związek opisanego przykładu szlaczkonia szafrańca z sytuacją w TPK.

			5. Wykaz siedlisk cennych gatunków, wymagających ochrony Str. 168-184 Uwaga ogólna Uwaga ogólna Dyskusyjne jest zaliczanie dzięcioła zielonego Picus viridis, dzięcioła czarnego Drycopus martius, powszechnie występujących w kraju oraz bielika Haliaeetus albicilla za gatunki „puszczańskie". O ile dzięcioł czarny jest gatunkiem typowo leśnym o tyle dzięcioł zielony w literaturze zasadniczo nie jest uznawany nawet za gatunek leśny.	Organ rozpatrujący uwagę nie dostrzega podstaw do ingerencji w treść operatu. Być może, jak ujęto to w uwadze, sprawa jest dyskusyjna, jednak ani autorzy operatu, ani Dyrektor PZPK nie podzielają opinii wyrażonej w uwadze. Występowanie wszystkich trzech gatunków powiązane jest z występowaniem starodrzewi. Ponadto dyskusje nad sformułowaniami zawartymi w operatach miały miejsce na poprzednich etapach konsultacji, a obecnie wskazana uwaga nie wnosi zasadniczej zmiany do treści projektu uchwały stanowiącej przedmiot udziału społecznego. Sformułowania „puszczańskie" nie używa się w ostatecznej wersji uchwały ustanawiającej projekt planu ochrony, więc szersza dyskusja zagadnienia na tym etapie wydaje się bezprzedmiotowa.
			5. Wykaz siedlisk cennych gatunków, wymagających ochrony Str. 168-184 Uwaga ogólna Uwaga ogólna Jakkolwiek zrozumiała jest potrzeba ochrony populacji pliszki górskiej Motacilla cinerea oraz pluszcza Cinclus cinclus, to wskazywanie ich jako gatunków zagrożonych jest dyskusyjne.	Organ rozpatrujący uwagę nie dostrzega podstaw do ingerencji w treść operatu. Wskazane strony dotyczą wielu gatunków o różnych kategoriach zagrożenia i statusach ochronnych, a ich znaczenie dla walorów Parku zostało wyjaśnione w różnych częściach operatu.
			5. Wykaz siedlisk cennych gatunków, wymagających ochrony Str. 169-170 Z uwagi na specyfikę siedliskową Parku i silne nawiązania do terenów górskich i podgórskich, istotna jest potrzeba zabezpieczenia siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków o górskim lub podgórskim charakterze występowania, między innymi takich jak	Uwaga niezrozumiała, szczególnie fragment wskazujący na strefę 0,3 ha. W cytowanym tekście nie ma mowy o takich strefach. Autorzy piszą o zabezpieczeniu siedlisk, a zabezpieczenie to, w zależności od biologii gatunku, może mieć różny charakter. Akapit wskazuje tylko na potrzebę zabezpieczenia warunków

			– porosty: sporzec rozsypany Megalaria pulverea, wodnosutek ciemniejszy Hydropunctaria reitrophila, ochrost pyszny Ochrolechia androgyna, kamusznik popielatoczarny Porpidia cinereoatra, mchy: ruszownica wielolistkowa Umbilicaria polyphylla, płaszczeniec marszczony Buckiella undulata, skalnik drobny Bucklandiella microcarpa, fałdownik rzemienny Rhytidiadelphus loreus, rośliny naczyniowe: tojad dzióbaty Aconitum variegatum, dąbrówka piramidalna Ajuga pyramidalis, czosnek niedźwiedzi Allium ursinum, podrzeń żebrowiec Blechnum spicant, rzeżucha leśna Cardamine flexuosa, świerząbek orzęsiony Chaerophyllum hirsutum, manna gajowa Glyceria nemoralis, tajęża jednostronna Goodyera repens, wroniec widlasty Huperzia selago, śnieżyca wiosenna Leucoium vernum, pióropusznik strusi Matteucia struthiopteris, żebrowiec górski Pleurospermum austriacum, kokoryczka okółkowa Polygonatum verticillatum, kozłek całolistny Valeriana simplicifolia, przetacznik górski Veronica montana (...). Proponujemy następujący zapis - tylko dla poniższych gatunków: „Z uwagi na specyfikę siedliskową Parku i silne nawiązania do terenów górskich i podgórskich, istotna jest potrzeba zabezpieczenia zidentyfikowanych płatów tej roślinności, gdzie występują z dużą stałością i właściwym dla tych fitocenoz pokrywaniem chronione, zagrożone i rzadkie gatunki o charakterze górskim lub podgórskim, między innymi takich jak - rośliny naczyniowe: dąbrówka piramidalna Ajuga pyramidalis, rzeżucha leśna Cardamine flexuosa, świerząbek orzęsiony Chaerophyllum hirsutum, manna gajowa Glyceria nemoralis, kokoryczka okółkowa Polygonatum verticillatum, kozłek całolistny Valeriana simplicifolia, przetacznik górski Veronica montana (...). Nasza uwaga dotyczy roślin naczyniowych. Kwestionowany oryginalny zapis jest mało precyzyjny. Co się stanie, wówczas, gdy znajdziemy przypadkowe stanowisko (jeden lub najwyżej kilka okazów) jednej z tych roślin w syntaksonie o odmiennej fizjonomii i strukturze, niż typowe (oczywiście w realiach Polski północnej, ściślej obszaru TPK) dla tego gatunku? Czy obligatoryjnie powinno się zakładać strefę o powierzchni np. około 0,3 ha?	występowania populacji grupy gatunków, których specyficzny zestaw w warunkach niżu jest bezspornym unikatem.

			Niekiedy gatunek może pojawić się z różnych przyczyn zupełnie przypadkowo i efemerycznie w fitocenozie niebędącej w jego spektrum warunków siedliskowych. Ponadto część z tych gatunków to rośliny często spotykane na terenie TPK (np. dąbrówka czy przetacznik górski) a w niniejszym opracowaniu nie przedstawiono ich tendencji rozwojowych...	
			5. Wykaz siedlisk cennych gatunków, wymagających ochrony Str. 175/ wiersz 8 liczony od góry strony Znaczną część obszarów najcenniejszych dla ochrony różnorodności gatunkowej Parku zabezpieczono w istniejących rezerwatach przyrody, choć formalnie żaden nie należy do kategorii typowych rezerwatów florystycznych ani faunistycznych UWAGA: może zamiast wprowadzać proponowany reżim na całym obszarze TPK, pójść na kompromis, i zmienić charakter rezerwatów, a w pozostałej części TPK prowadzić gospodarkę leśną, jak do tej pory. Nie dokonano inwentaryzacji zasobów w rezerwatach. Posiłkowano się danymi archiwalnymi dot. występowania charakterystycznych dla nich gat. (np. z 2004, 2008 itp.) – str. 175/7 wiersz liczony od dołu	Uwaga jest niejasna, trudno bowiem określić o jakim reżimie „na całym obszarze” pisze Autor uwagi i czego dotyczy wniosek. Zasoby w rezerwatach inwentaryzowano w zakresie jaki był niezbędny dla potrzeb opracowania projektu planu ochrony TPK, uwzględniając oczywiście, nie tylko dla terenu rezerwatów, wszelkie dane archiwalne przydatne dla planowania ochrony Parku. Należy też zaznaczyć, iż dla obszarów objętych ochroną rezerwatową nie formułowano działań ochronnych, co zmienia stopień szczegółowości badań w odniesieniu do tych terenów. Działania ochronne określa się bowiem planem ochrony lub zadaniami ochronnymi dla rezerwatu przyrody, co stanowi wyłączną kompetencję RDOS.
			5. Wykaz siedlisk cennych gatunków, wymagających ochrony Str. 178/ wiersz 11 liczony od góry strony Propozycja poszerzenia rezerwatów w miejscach o największej koncentracji ruchu turystycznego, m.in. Lasy Oliwskie. W dalszej części autor wskazuje szereg obszarów istotnych przyrodniczo (prócz oczywiście powołania kolejnych rezerwatów), które powinny zostać ustanowione dla niemalże każdego gatunku (grzyby, mchy, porosty, kręgowce)…	W opinii sporządzającego projekt dokumentu przedstawiona koncepcja ochrony jest spójna i uzasadniona poprawnie pod względem merytorycznym. Wykorzystuje przy tym szerokie skutki ochrony tzw. gatunków parasolowych w ochronie bioróżnorodności oraz waloryzacji fragmentów Parku pod względem przyrodniczym. Trudno odnieść do tego zgłoszona uwagę nie precyzującą konkretnego wniosku do uwzględnienia.

			6. Wykaz i omówienie proponowanych działań ochronnych Str. 191 / wiersz 16 liczony od góry strony W odniesieniu do stanowisk najcenniejszych gatunków reprezentowanych na terenie Parku przez pojedyncze bądź nieliczne stanowiska, mimo że nie przewiduje tego ustawa o ochronie przyrody, rekomenduje się tworzenie nieformalnych planów ochrony, dokumentów wskazujących zakres koniecznych działań z zakresu ochrony czynnej oraz ich lokalizację, a także zawierających uzgodnienia z zarządcami gruntów. W dokumentach tych powinny zostać zawarte także wskazówki dotyczące indywidualnie ukierunkowanych działań w celu skutecznej ochrony stanowisk. Inicjatorem tworzenia takich planów powinna być administracja Parku. Do usunięcia Wszelkie działania muszą być podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem.	Organ rozpatrujący uwagi nie znajduje podstaw prawnych zabraniających jednostkom administracji rządowej lub samorządowej dokonywania opisanych w cytowanym akapicie czynności. Działania tego typu można wiązać nawet z zadaniem Służby Parku, określonym w art. 107 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody („współpraca z samorządami, zarządcami obszarów parku krajobrazowego, organizacjami ekologicznymi i z innymi podmiotami, mającymi związek z ochroną parku krajobrazowego”).
			6. Wykaz i omówienie proponowanych działań ochronnych Str. 191 / wiersz 10 liczony od dołu strony Należy także dążyć do jak najdłuższego utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki. Do usunięcia. Brak wskazanego wyjaśnienia w tekście.	Uwagi nie uwzględniono. Organ rozpatrujący uwagi nie widzi potrzeby wyjaśniania zdania, które jest jasne samo w sobie, a tym bardziej jego usuwania z operatu. Należy jednak zaznaczyć, iż w planie ochrony (załączniku do uchwały) zapis ten znalazł odzwierciedlenie w brzmieniu przeredagowanym, co wyjaśniono szczegółowo w odniesieniu do innej uwagi DGLP.
			7. Podsumowanie i wskazania do operatu syntezy Str. 195-199 Uwaga ogólna Uwaga ogólna	Oba wymienione gatunki związane są ze starodrzewami, z faktu, że występują w lasach naturalnych nie wynika w żadnym stopniu wniosek, że nie mogą występować w lasach gospodarczych. Wiele fragmentów lasów gospodarczych ma charakter naturalny, reprezen-

			Dyskusyjnym jest zaliczanie dzięcioła zielonego Picus viridis, dzięcioła czarnego Drycopus martius, powszechnie występujących w kraju za gatunki charakterystyczne dla lasów o naturalnym charakterze. Dzięcioł czarny jest gatunkiem typowo leśnym i licznie występuje w kompleksach użytkowanych gospodarczo. Dzięcioł zielony z kolei zasadniczo nie jest uznawany nawet za gatunek leśny.	tują dobrze zachowane leśne siedliska chronione, i zasiedlane są przez wiele gatunków charakterystycznych dla lasów naturalnych. Nie występuje tu sprzeczność, która wymagałaby korekty.
			OPERAT OCHRONY EKOSYSTEMÓW LEŚNYCH	
			4.3. Ochrona ekosystemów leśnych w rezerwatach przyrody Str. 56 / wiersz 19 liczony od dołu strony Grupa III: Rozwiązania do dyskusji. Strefy Do usunięcia Dyskusyjne – do objęcia ochroną tereny całego Parku	Uwaga znajduje się właściwie poza zakresem konsultacji. Przedmiotem postępowania z udziałem społeczeństwa jest projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego, a nie operaty. Niemniej jednak faktycznie w operacie zagadnienie zostało przedstawione jako dyskusyjne. Dyskusja nad nim – w tym z zainteresowanymi samorządami – odbyła się, a jej skutki zostały wyrażone w projekcie planu. Ostatecznie zespół autorski w projekcie planu ochrony podtrzymał koncepcję utworzenia obydwu rezerwatów przyrody: Lasy Sopockie, Lasy Oliwskie, co jak tłumaczono przy wielu podobnych uwagach w tym zakresie nie oznacza samego utworzenia rezerwatu. Podkreśla to także sam operat ochrony ekosystemów leśnych.
			4.5.6 Ochrona terenów o niższej antropopresji Str. 69 / wiersz 19 liczony od dołu strony Ochrona terenów o niższej antropopresji Do usunięcia	Uwaga znajduje się właściwie poza zakresem konsultacji. Przedmiotem postępowania z udziałem społeczeństwa jest projekt uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego, a nie operaty.

			Zamknięcie parku dla turystów – niemożliwe do osiągniecia, nawet parki narodowe nie stosują takich rozwiązań, gdzie np., TPN odwiedza rocznie ok. 4 mln turystów.	Niemniej jednak wyjaśnić należy, że niski poziom antropopresji można utrzymywać bez wprowadzania zakazów, za pomocą miękkich rozwiązań (np. brak wyznaczonych szlaków, dróg udostępnionych do ruchu samochodowego w pewnych fragmentach terenu) – i to właśnie było intencją tego zapisu.
			OPERAT KSZTAŁTOWANIA FUNKCJI TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I EDUKACYJNYCH	
			Rozdział 4/str. 20/ wiersz 3 liczony od góry strony Krajobraz akustyczny terenu TPK pozostaje pod wpływem sąsiadujących obszarów zurbanizowanych (głównie drogi przecinające Park oraz Port Lotniczy im. L. Wałęsy), a obecnie także pod coraz większym wpływem prac leśnych; nie jest więc szczególnie atrakcyjny. Krajobraz akustyczny terenu TPK pozostaje pod wpływem sąsiadujących obszarów zurbanizowanych (głównie drogi przecinające Park oraz Port Lotniczy im. L. Wałęsy), nie jest więc szczególnie atrakcyjny. Na jakiej podstawie stwierdzono, że nastąpiła intensyfikacja prac leśnych?	Nie skorygowano treści operatu w proponowanym zakresie. Zwiększony wpływ prac leśnych stwierdzono na podstawie wzrostu pozyskania.
			Rozdział 4/str. 20/ wiersz 7 liczony od góry strony Spośród istniejących na terenie Parku rezerwatów 7 jest udostępnionych… Korekta do właściwej liczby W treści wymieniono 8 rezerwatów.	Uwagę uwzględniono.

			Rozdział 4/str. 24/ wiersz 12 liczony od góry strony Szlak ten jest najciekawszy pod kątem przyrodniczym. Do usunięcia Subiektywna opinia autora, gdyż w tej części operatu ma miejsce opis szlaku (jak w pozostałych), a nie jego ocena	Organ rozpatrujący uwagi nie dostrzega przyczyny, dla której elementem opisu szlaku nie miałaby być opinia autorów o jego atrakcyjności.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdział 5.4/str. 47/ wiersz 6 liczony od dołu strony Należy również rozważyć wprowadzenie ograniczeń w dopuszczalnej liczbie uczestników imprez zorganizowanych do maksymalnie 200 osób na terenie Lasów Oliwskich i Sopockich, które są w chwili obecnej najsilniej eksploatowane turystycznie i rekreacyjnie lub w sezonie letnim limitowanie liczby imprez zorganizowanych Proponowany zapis: Należy również rozważyć wprowadzenie ograniczeń w dopuszczalnej liczbie uczestników imprez zorganizowanych na terenie Lasów Oliwskich i Sopockich, które są w chwili obecnej najsilniej eksploatowane turystycznie i rekreacyjnie lub w sezonie letnim limitowanie liczby imprez zorganizowanych Na jakiej podstawie dokonano szacowań, że powyżej 200 uczestników różnych imprez będzie miało negatywny wpływ na przyrodę Lasów Oliwskich i Sopockich, a turyści już nie? TPK ma niższy reżim ochronny, niż rezerwat czy park narodowy, a jedną z ważniejszych funkcji jakie pełni, oprócz ochronnych, jest funkcja turystyczna i edukacyjna.	Liczba 200 osób nawiązuje do obowiązujących obecnie zasad udostępnienia terenu wprowadzonych przez Nadleśnictwo Gdańsk, które autorzy planu uważali za słuszne i wykorzystali w koncepcji ochrony. Limit należy wprowadzić między innymi z uwagi na trafnie podniesiony przez Autora uwagi fakt, że „jedną z ważniejszych funkcji jakie pełni (Park), oprócz ochronnych, jest funkcja turystyczna i edukacyjna.” Dlatego udostępnienie Parku, z uwagi o dbałość o inne grupy korzystające z jego terenu, nie powinno być nieograniczone.
			Rozdział 5.4/str. 49/ wiersz 10 liczony od góry strony Brak na terenie lasów Nadleśnictwa Gdańsk pól biwakowych (zapewniających zaplecze sanitarne, czego nie oferują powyższe miejsca biwakowe), kempingów czy obozowisk harcerskich.	Uwagi nie uwzględniono, zdanie jest podsumowaniem wcześniejszego fragmentu tekstu.

			Do usunięcia Powtórzenie informacji zawartych w wierszach powyżej	
			Rozdział 6/str. 60/ wiersz 5 liczony od góry strony Natomiast najbardziej negatywnie (odpowiedzi „bardzo niezadowolony”) oceniana jest prowadzona w Parku gospodarka leśna. Do usunięcia Gospodarka leśna nie może być elementem TPK i być stawiana na równi z miejscami wypoczynku, wiatami, czy stanem czystości szlaków turystycznych. Gospodarka leśna to zespół czynności, w ramach której tworzy się m.in. infrastrukturę turystyczną, utrzymuje czystość na szlakach.	Należy zgodzić się z treścią uwagi, że gospodarka leśna to zespół czynności, ale nie zmienia to faktu, iż prowadzona jest na terenie TPK i postrzegana jest wg cytowanych badań negatywnie. Akapit cytuje badania naukowe przeprowadzone na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Wnioski z tych badań stanowią istotny element operatu i ich korekta w sugerowany sposób byłaby nadużyciem.
			Rozdział 8/str. 73/ wiersz 3 liczony od góry strony W obszarach szczególnie wrażliwych, o najwyższych walorach przyrodniczych, takich jak istniejące i projektowane rezerwaty przyrody udostępnienie powinno być ograniczone i prowadzone wyłącznie przy udziale wykwalifikowanego przewodnika (np. pracownicy Parku, Nadleśnictwa, RDOŚ itp.). W ramach powstawania kolejnych planów ochrony dla rezerwatów na terenie TPK należy składać takie wnioski do planu. Do usunięcia Kto będzie finansował takie usługi? W Parkach narodowych (dalej: PN), na obszarach ochrony ścisłej – nie praktykuje się takich rozwiązań. W aktualnych Planach ochrony PN brak zapisów dotyczących limitowania osób, zatem w rezerwatach też nie powinny występować limity.	Uwagi nie uwzględniono. Opinia, że w „rezerwatach też nie powinny występować limity” odwiedzających jest sprzeczna ze współczesnym pojmowaniem ochrony przyrody oraz obowiązującym prawem uzależniającym udostępnienie rezerwatu od braku negatywnych oddziaływań na chronione walory. Przedstawiany pomysł operatu nie znalazł się jednak w ostatecznej propozycji planu ochrony stanowiącego syntezę ustaleń wszystkich operatów.
			Rozdział 9/str. 77/ wiersz 8 liczony od dołu strony	Cytowane wnioski nie odnoszą się bezpośrednio do żadnych badań, nigdzie tego nie napisano, są opinią autorów wyartykułowaną na

			Obecne zagospodarowanie turystyczne, w tym rozmieszczenie infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej w miejscach najintensywniej odwiedzanych, gęstość i ilość szlaków turystycznych jest w zupełności wystarczające i stanowi kompromis między użytkowaniem rekreacyjnym, możliwościami utrzymania infrastruktury w dobrym stanie i potrzebami ochrony przyrody i krajobrazu. Do usunięcia Wyniki cytowanych badań nie przedstawiają takich wniosków, gdyż w tym zakresie nie było prowadzonych tak szczegółowych badań – pytano tylko o stopień zadowolenia z infrastruktury, nie czy powinno jej być mniej, czy więcej.	podstawie analizy wszystkich dostępnych materiałów. Organ rozpatrujący uwagi nie widzi podstaw do ich usunięcia.
			Operat ochrony ekosystemów leśnych rozdział 4.3/str. 56/ wiersz 19 liczony od dołu strony Grupa III: Rozwiązania do dyskusji. Strefy Do usunięcia Dyskusyjne – do objęcia ochroną tereny całego Parku	Uwaga powtórzona, odniesiono się do niej przy uwagach do Operatu ochrony ekosystemów leśnych. W operacie zagadnienie zostało przedstawione jako dyskusyjne. Dyskusja nad nim – w tym z zainteresowanymi samorządami – odbyła się, a jej skutki zostały wyrażone w projekcie planu. Ostatecznie zespół autorski w projekcie planu ochrony podtrzymał koncepcję utworzenia obydwu rezerwatów przyrody: Lasy Sopockie, Lasy Oliwskie, co jak tłumaczono przy wielu podobnych uwagach w tym zakresie nie oznacza samego utworzenia rezerwatu. Podkreśla to także sam operat ochrony ekosystemów leśnych.
			Operat ochrony ekosystemów leśnych rozdział 4.5.6/str. 69/ wiersz 19 liczony od dołu strony Ochrona terenów o niższej antropopresji Do usunięcia	Uwaga powtórzona, odniesiono się do niej przy uwagach do Operatu ochrony ekosystemów leśnych. Niski poziom antropopresji można utrzymywać bez wprowadzania zakazów, za pomocą miękkich rozwiązań (np. brak wyznaczonych szlaków, dróg udostępnionych

			Zamknięcie parku dla turystów – niemożliwe do osiągniecia, nawet parki narodowe nie stosują takich rozwiązań, gdzie np., TPN odwiedza rocznie ok. 4 mln turystów.	do ruchu samochodowego w pewnych fragmentach terenu) – i to właśnie było intencją tego zapisu.
			OPERAT OCHRONY ZASOBÓW ABIOTYCZNYCH	
			Ryc.1,2,3,8,9,10,11,12,13,14 15,16,17,21,22,25,26,27,28,29, Brak źródła. Legenda jest nieczytelna Podać źródło, powiększyć czcionkę w legendzie Rycina będzie bardziej czytelna dla odbiorcy	Uwzględniono częściowo uwagę uzupełniając część opisów rycin. Powszechnie przyjętą praktyką, którą zastosowano także w recenzowanym opracowaniu jest, że dla oryginalnych rycin własnych nie podaje się źródła. W opinii rozpatrującego uwagi legendy we wskazywanych rycinach są czytelne w stopniu wystarczającym do ich interpretacji.
			2.2 Geomorfologia – geneza i charakterystyka rzeźby terenu Brak literatury Uzupełnić literaturę Podać literaturę w celu weryfikacji danych	Wykaz wykorzystanej literatury, także odnoszącej się do wnioskowanego zagadnienia, znajduje się w spisie literatury na końcu opracowania.
			OPERAT OCHRONY KRAJOBRAZU	
			3.2.5 Miasto Sopot Brak informacji o Parku Północnym w Sopocie Uzupełnić informację o Parku Północnym w Sopocie Uzupełnić informację, dane są niekompletne	Informację uzupełniono.
			OPERAT OCHRONY WALORÓW KULTUROWYCH	

			3.2. Wykaz i analiza zagrożeń Str. 64 Na terenach leśnych Parku, pozbawionych zabudowy i chronionych przed presją inwestorów twardymi zapisami Ustawy o lasach, opisane wyżej zagrożenia praktycznie nie występują. Potencjalnym zagrożeniem dla walorów kulturowych jest natomiast prowadzenie gospodarki leśnej, polegającej na użytkowaniu rębnym i przedrębnym wybranych powierzchni oraz prowadzeniu różnych zabiegów hodowlanych na powierzchniach odnawianych po zrębach. Działania te, szczególnie w sytuacji wzrastającej mechanizacji prac leśnych i używania ciężkiego sprzętu do pozyskania i zrywki drewna, mogą prowadzić do niezamierzonej degradacji walorów kulturowych Parku, w tym: niszczenia powierzchni ziemi i topografii terenu i obiektów ujętych w rejestrze i ewidencji zabytków – w wyniku pozyskania karpiny, obalania i zrywki drzew, szczególnie metodami zrywki, zwłaszcza wleczonej, maszynowego przygotowania gleby pod nasadzenia lub prac ziemnych, związanych z budową nowych i modernizacją istniejących dróg. Usunięcie wskazanego fragmentu Ten fragment jest wewnętrznie niespójny i zbędny. Skoro, jak mowa w pierwszym zdaniu,: „Na terenach leśnych Parku, pozbawionych zabudowy i chronionych przed presją inwestorów twardymi zapisami Ustawy o lasach, opisane wyżej zagrożenia praktycznie nie występują”, to nie ma potrzeby wskazywać potencjalnych zagrożeń, które (zwłaszcza) dla obiektów ujętych w rejestrze i ewidencji zabytków nie mają prawa wystąpić. Wokół tego typu obiektów drzewostany i tak są wyłączone (brak użytkowania rębnego) a wszelkie ewentualne inne działania prowadzone są w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.	W operacie nie zidentyfikowano zagrożenia jako istniejącego, lecz potencjalne. Możliwa jest sytuacja, w której ustawa o lasach ulegnie zmianie, zmienią się wydawane w oparciu o nią przepisy wewnętrzne lub ktoś popełni błąd, lub czegoś nie dopilnuje. Takich sytuacji dotyczy cytowany zapis, w związku z tym organ rozpatrujący uwagi nie dostrzega podstaw do zmiany treści operatu.
			4. Zasady i sposoby ochrony i kształtowania środowiska kulturowego Parku Str. 73	Autorzy projektu planu nie podzielili jednak opinii, że na terenie TPK „Lasy zbliżają się do górnej granicy wiekowej, której przekroczenie może grozić wielkoobszarowym zamieraniem

			We wszystkich obiektach w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych. Usunięcie wskazanego zdania To wskazanie jest krótkowzroczne. Utrzymywanie (za wszelką cenę) dominacji starodrzewi, zwłaszcza w obecnej dobie zmian klimatycznych, spowoduje na dłuższą metę ryzyko wystąpienia wielkopowierzchniowego zamierania lasu wskutek gradacji owadów, skutków ekstremalnych zdarzeń pogodowych – tornada, susze, pożary, itp. Powstrzymanie się od przeciwdziałania zamieraniu lasu, realizowania przebudowy drzewostanów o niewłaściwym składzie gatunkowym, niemożność realizacji działań z zakresu ochrony czynnej zwiększy to ryzyko, ponieważ zamieranie drzewostanów rośnie wraz z ich wiekiem.	lasów" – biologiczny wiek starości drzew jest ok. 2-3–krotnie wyższy niż przyjęte w Nadleśnictwie Gdańsk wieki rębności. Z ekologicznego punktu widzenia te drzewostany mogą trwać jeszcze długo. Zapobieganie zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego przez zarządców gruntów jest ich obowiązkiem ustawowym i uwzględniono to w treści operatu jaki samego planu. Plan nie ingeruje w ten zakres. W lasach komunalnych, w granicach których leży większość powierzchniowych obiektów kulturowych, których dotyczy uwaga, i leżących na gruntach Lasów Państwowych rezerwatach przyrody, także wzdłuż szlaków i ścieżek turystycznych, znajduje się obecnie wiele drzewostanów, których wiek przekroczył wieki rębności obowiązujące w Lasach Państwowych i nie generuje to znaczących zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego. Ponadto zapis nie wyklucza przebudowy drzewostanów o niewłaściwym składzie gatunkowym.
			4. Zasady i sposoby ochrony i kształtowania środowiska kulturowego Parku Str. 73 Jednak elementem ochrony systemu szlaków powinno być także maksymalne zachowanie tradycyjnego krajobrazu leśnego wzdłuż tych tras (tj. krajobrazu zwartego lasu, o cechach starodrzewu, a nie krajobrazu zdominowanego przez odnowienia leśne). Ze względu na dynamikę lasu nie jest to oczywiście możliwe w 100% (jakaś wymiana pokoleń drzew musi w końcu zajść), ale jest możliwe i potrzebne na poziomie dominującego elementu krajobrazu.	Organ przygotowujący projekt planu ochrony nie dostrzega związku o jakim pisze Autor uwagi, a zatem i potrzeby wprowadzenia zmiany. Pojęcie odnowienia nie wiąże się wyłącznie ze zrębami zupełnymi, 40-letni okres odnowienia również generuje powstawanie lasu na etapie odnowienia, różniącego się zasadniczo od krajobrazu starodrzewi.

			Usunięcie fragmentu w nawiasie: tj. krajobrazu zwartego lasu, o cechach starodrzewu, a nie krajobrazu zdominowanego przez odnowienia leśne Na tym terenie od lat dominuje gospodarka leśna prowadzona w oparciu o rębnie przerębowe charakteryzujące się 40-letnim okresem odnowienia. W związku z powyższym to zdanie jest nieprawdziwe, ponieważ opisuje krajobraz związany z prowadzeniem rębni zupełnych, których tu się nie stosuje	
			4. Zasady i sposoby ochrony i kształtowania środowiska kulturowego Parku Str. 73-74 Położenie w sąsiedztwie tych zabytkowych historycznych tras spacerowych powinno w procesie urządzania lasu być przesłanką, przemawiającą za maksymalnym przetrzymaniem na pniu takiego drzewostanu, tj. przesłanką przeciwko zakwalifikowaniu go do rozpoczęcia cięć odnowieniowych. Znaczna różnica pomiędzy przyjmowanym w leśnictwie wiekiem rębności drzew (w TPK dotychczas przeciętnie 120 lat), a biologicznymi uwarunkowaniami starości drzew i ekologicznymi uwarunkowaniami przechodzenia drzewostanów bukowych w fazę terminalną/rozpadu (zwykle 200-300 lat), stwarza znaczne możliwości przetrzymania na pniu wybranych drzewostanów, w przypadku odwołania się do potrzeby ich ochrony ze względów kulturowych. Usunięcie wskazanego fragmentu Stosowanie się do tych wskazań może zagrozić bezpieczeństwu publicznemu, zwłaszcza, że autorzy sugerują przetrzymywanie starych drzew w sąsiedztwie tras spacerowych.	Uwagi nie uwzględniono. Zapobieganie zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego przez zarządców gruntów jest ich obowiązkiem ustawowym i dotyczy to także sytuacji opisanych w uwadze. W lasach komunalnych i leżących na gruntach Lasów Państwowych rezerwatach przyrody, także wzdłuż szlaków i ścieżek turystycznych, znajduje się obecnie wiele drzewostanów, których wiek przekroczył wieki rębności obowiązujące w Lasach Państwowych i nie generuje to znaczących zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego.
			4. Zasady i sposoby ochrony i kształtowania środowiska kulturowego Parku Str. 79 Potencjalnym zagrożeniem dla walorów kulturowych jest jednak samo prowadzenie gospodarki leśnej w terenie, polegające na użytkowaniu rębnym i przedrębnym wybranych powierzchni	Uwagi nie uwzględniono. Proponowane zasady wskazuje się jako właściwe i rekomenduje do stosowania we wszystkich lasach Parku. Z faktu, że obecnie obowiązują one w

			oraz różnymi zabiegami hodowlanymi na powierzchniach odnawianych po zrębach. W związku z tym na gruntach leśnych użytkowanych gospodarczo należy wprowadzić zasady prowadzące do eliminacji bądź ograniczenia w/w zagrożeń dla dóbr kultury. Zasady takie na terenach w zarządzie Lasów Państwowych, będącym głównym zarządcą własności Skarbu Państwa na terenie Parku, w odniesieniu do gospodarki leśnej prowadzonej przez tę jednostkę, określa zarządzenie nr 43/2020 Nadleśniczego Nadleśnictwa Gdańsk w sprawie zagospodarowania obszarów funkcjonalnych wyznaczonych na terenie Nadleśnictwa Gdańsk. Usunięcie wskazanego fragmentu lub wyraźne wskazanie że odnosi się wyłącznie do gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa Ten fragment jest wewnętrznie sprzeczny. Przeczy też tezom zawartym w poprzedzającym go akapicie. Prawdopodobnie autorzy mieli tu na myśli grunty leśne niestanowiące własności Skarbu Państwa (lasy prywatne), ale to należy jasno wskazać w tym fragmencie tekstu.	oparciu o zarządzenie Nadleśniczego w Lasach Nadleśnictwa Gdańsk nie wynika, że zostaną utrzymane po zmianie na stanowisku Nadleśniczego lub że np. Lasy Państwowe nie zostaną w ciągu 20 lat obowiązywania planu ochrony sprywatyzowane i zorganizowane na innych niż obecne zasadach. Fragment ten wskazuje, że działania Nadleśnictwa związane z wyznaczeniem obszarów funkcjonalnych, różniących się modelem użytkowania jest właściwym kierunkiem w ochronie Parku. W takim kontekście należy też rozpatrywać ten zapis na gruntach użytkowanych gospodarczo, aby zachować walory kulturowe.
			5. Podsumowanie i wnioski do operatu syntezy Str. 86 We wszystkich obiektach w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych. Usunięcie wskazanego zdania Uzasadnienie – jak w pkt. 2	Uwagi nie uwzględniono. Autorzy projektu planu nie podzielili opinii, że na terenie TPK „Lasy zbliżają się do górnej granicy wiekowej, której przekroczenie może grozić wielkoobszarowym zamieraniem lasów” – biologiczny wiek starości drzew jest ok. 2-3–krotnie wyższy niż przyjęte w Nadleśnictwie Gdańsk wieki rębności. Z ekologicznego punktu widzenia te drzewostany mogą trwać jeszcze długo. Zapobieganie zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego przez zarządców gruntów jest ich obowiązkiem ustawowym i uwzględniono to w treści operatu jaki samego planu. Plan nie ingeruje w ten zakres. W lasach komunalnych,

				w granicach których leży większość powierzchniowych obiektów kulturowych, których dotyczy uwaga, i leżących na gruntach Lasów Państwowych rezerwatach przyrody, także wzdłuż szlaków i ścieżek turystycznych, znajduje się obecnie wiele drzewostanów, których wiek przekroczył wieki rębności obowiązujące w Lasach Państwowych i nie generuje to znaczących zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego. Ponadto zapis nie wyklucza przebudowy drzewostanów o niewłaściwym składzie gatunkowym.
Osoba fizyczna	03.08.2021	-	1. W związku z ponownym wyłożeniem projektu Planu Ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz umożliwieniem ponownego złożenia uwag i wniosków w terminie do dnia 3 sierpnia 2021 r., składam złożone w pierwszym terminie uwagi i wnioski, i proszę o ich szczegółowe rozpatrzenie ze względu na istotne błędy we wskazanych przeze mnie operatach, które wymagają bezwzględnej korekty. Z powodu zmian w treści operatów w obecnym wyłożeniu projektu, niektóre ryciny i wskazane błędy zamieszczone są na innych stronach niż w pierwotnym projekcie. Proszę o kontrolę przebiegu granic TPK i korektę zgłoszonych błędów.	Podobne uwagi, przez tę samą osobę, zostały złożone na etapie konsultacji 26.04.2021r. Poniżej zawarto informację w jaki sposób uwzględniono uwagi złożone 26.04.2021 r.
			UWAGA 1. Operat ochrony walorów kulturowych str. 11, Ryc. 6 – Granice obiektu „Układ urbanistyczno – krajobrazowy Sopotu … wraz z jego strefowaniem, wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków”. Ryc. 6 przedstawia mapę ze zmodyfikowanym przebiegiem granic stref ochrony konserwatorskiej miasta Sopotu. Zmiany te są nieuprawnioną ingerencją w dokument decyzji Kl.IX/0138/79 WKZ w Gdańsku z dnia 12.02.1979 r., stanowiąc zagrożenie wprowadzenia do dokumentów Planu ochrony TPK fałszywego przebiegu granic stref ochrony konserwatorskiej Zespołu urbanistyczno – krajobrazowego miasta Sopotu, wpisanego do wojewódzkiego rejestru zabytków pod numerem 771.	Skorygowano rycinę 6. na str. 11. Rycina przedstawia przebieg poszczególnych stref w sposób uproszczony (ilustracyjny) i nie może stanowić podstaw do ustalania przebiegu strefowania w toczących się postępowaniach. Opisywana sytuacja w kwestiach odnoszących się do granic stref poza Parkiem nie ma także wpływu na dalsze analizy i wnioskowanie dotyczące ochrony zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku, a

			Wpis ten został zmieniony przez PWKZ w Gdańsku, który wprowadził nowy tytuł wpisu jako „Układ urbanistyczno – krajobrazowy miasta Sopotu" oraz nowy numer rejestru - 936. Wprowadzenie Ryc. 6. będzie skutkować wadliwością prawną opracowywanego obecnie dokumentu projektu Planu Ochrony TPK. Oznaczony na Ryc. 6 przebieg ww. granic nie jest zgodny z aktami prawa miejscowego opublikowanymi w Dziennikach Urzęd. Woj. Pomorskiego (wykaz planów i numerów Dz. Urz. poniżej). Ponadto, decyzja 771 z 1979 r. nie odnosiła się do obszaru wód Zatoki Gdańskiej, tak jak przedstawia to Ryc. 6. Prezentowany na mapie obszar stref ochrony konserwatorskiej miasta Sopotu jest fikcyjny i niezgodny z Rys. nr 3. Studium UiKZP miasta Sopotu przyjętym uchwałą Nr XXXIX/522/2018 z dnia 26 marca 2018 r. Obecnie UM Sopotu posługuje się decyzją zmienioną z całkowicie nową, współczesną mapą planu miasta Sopotu, co zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej UM w zakładce: Sprawy do załatwienia → Biuro Konserwatora zabytków → Akty prawne → „Decyzja o wpisie do rejestru zabytków nr 936 z dnia 12.02.1979 r. zespołu urbanistyczno – krajobrazowego Miasta Sopotu". Na wniosek Gminy Miasta Sopotu z dnia 31.03.2008 r. Minister K.i D.N. wydał decyzję znak: DOZ-OAiK 6700/252/ 08/10 [KS] z dnia 09.03.2010 r. dotyczącą „Zespołu urbanistyczno – krajobrazowego miasta Sopotu" pod nr rejestru 771 z dnia 12.02.1979 r., a nie „Układu urbanistyczno – krajobrazowego m. Sopotu" pod nr 936. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wydał dwie kolejne decyzje z dnia 16.04.2018 r. oraz z dnia 03.02.2020 r., utrzymujące w mocy decyzję własną MKiDN z dnia 09.03.2010 r. Wszystkie trzy decyzje Ministra zostały zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sprawa jest w toku. Postępowanie w powyższej sprawie prowadzone jest również przez organy Prokuratury. Proszę o weryfikację wskazanych przeze mnie informacji oraz analizę aktów prawa miejscowego, przyjętych przez Radę Miasta	także zapisy ostatecznej wersji Planu (uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego), dlatego jej szczegółowe analizowanie wykracza poza ramy dokumentacji planu ochrony.

			Sopotu i opublikowanych w Dziennikach Urz. Woj. Pom., których załączniki graficzne wskazują właściwy przebieg granicy strefy A pełnej ochrony konserwatorskiej „Zespołu urbanistyczno – krajobrazowego miasta Sopotu" wpisanego pod nr 771 do woj. rejestru zabytków w dniu 12.02.1979 r., przed zmianą decyzji nr wpisu na 936. Poniższe Plany zostały uzgodnione przez ówczesnego Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku oraz Konserwatora Zabytków Miasta Sopotu i opublikowane w Dziennikach Urzędowych Woj. Pomorskiego, jak również w BIP UM Sopotu w zakładce: „Planowanie Przestrzenne → Miejscowe Plany Zagosp. Przestrz Obowiązujące": Mpzp: M-3/01 uchwała Nr XXXI/499/2002 z dn. 26.04.2002 - Dz.Urz.Woj.Pom. Nr 62 z dn.18 września 2002 r., poz. 1429; M-4/01 uchwała Nr XIX/356/2004 z dnia 13.08.2004 - Dz.Urz.Woj.Pom. Nr 118 z dnia 29 września 2004 r., poz. 2073; M-5/01 uchwała Nr XXXIII/536/2002 z dnia 21.06.2002 r. - Dz.Urz.Woj.Pom. Nr78 z dn. 22 listopada 2002 r., poz.1707; M-5/02 uchwała Nr XXVIII/478/2005 z dnia 20.05.2005 r. - Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 70 z dnia 19 lipca 2005 r. poz. 1344; P-2/01 uchwała Nr XXXI/538/2005 z dnia 4.11.2005 r. - Dziennik Urz. Woj. Pom. Nr 4 z dnia 9 stycznia 2006 r., pozycja 42; R-2/01 uchwała Nr XII/190/2003 z dnia 28.11.2003 r. - Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 20 z dnia (brak daty), pozycja 438 oraz mpzp M-4/02 uchwała Nr XXXIV/574/2006 z dnia 27.01.2007 r.- brak podania numeru Dziennika Urz. Woj. Pomorskiego Podkreślone uchwały znajdują się w Operacie zagospodarowania przestrzennego – Pkt 3.7, str. 34. WNIOSEK 1. Ze względu na niezakończoną sprawę skargi na decyzję Ministra z dnia 03.02.2020 r. toczącą się przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie oraz w związku z postępowaniami prowadzonymi w organach Prokuratury dotyczącymi zaskarżenia nieuprawnionej zmiany decyzji Kl. IX/0138/79 WKZ w Gdańsku z dnia 12.02.1979 r., wnoszę o usunięcie zmodyfikowanej mapy Ryc. 6, str. 11 z opracowania	

			Operatu ochrony walorów kulturowych projektu Planu Ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, lub zastąpienie Ryc.6 uproszczoną formą.	
			UWAGA 2. Mapa TPK_DPO Walory kulturowe_S „Wybrane elementy waloryzujące" Arkusz 2/2. Fragment mapy dotyczący miasta Sopotu przedstawia współcześnie zmodyfikowany przebieg granic stref ochrony konserwatorskiej, całkowicie niezgodny z decyzją Kl.IX/0138/79 Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku mgr Czesławy Betlejewskiej z dnia 12.02.1979 r., wpisującej do woj. rejestru zabytków pod nr 771 „Zespół urbanistyczno - krajobrazowy miasta Sopotu w granicach i ze strefami ochrony jak na załączonym planie sytuacyjno - wysokościowym w skali 1:5000, stanowiącym integralną część tej decyzji". Dowody niezgodności przebiegu granic jak w Uwadze nr 1. WNIOSEK 2. Powołując się na treść UWAGI 1 i WNIOSKU 1 - postuluję usunięcie zmodyfikowanego fragmentu mapy „Wybrane elementy waloryzujące" Arkusz 2/2 dot. miasta Sopotu z Dokumentacji TPK_DPO Walory kulturowe_S.	Mapa jest materiałem roboczym, prezentującym zebrany na jednym z etapów materiał, który podlegał dalszym analizom, podczas których uwzględniono zgłoszone uwagi, o ile wpływały na dalszy tok analiz i ostateczny kształt projektu planu ochrony.
			UWAGA 3. Operat ochrony zasobów abiotycznych str. 40, Ryc. 15 Strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęcia „Nowe Sarnie Wzgórze". Rycina 15 zawiera istotną wadę przebiegu granicy TPK w rejonie ul. Smolnej w Sopocie, co niezgodne jest z wykazanym przebiegiem granicy TPK na poszczególnych mapach zamieszczonych w Dokumentacji do Projektu Planu Ochrony TPK. Wada polega na błędnym wyłączeniu z terenu Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego znacznego obszaru leśnego wraz z jeziorkiem zwanym dawniej Pogentaj, a przez autorów broszury „Sopot Zielone Miasto" M.Ciechanowskiego, W.Machnikowskiego, M.Wantoch-Rekowskiego, M.S.Wilgę i S.Zielińskiego Ropuchowy Staw. Jeziorko to jest siedliskiem i miejscem godów chronionych płazów, a w jego rejonie odnoto-	Istotnie, mapa załączona do operatu bazowała na granicy Parku zaczerpniętej ze strony GDOŚ, która zawierała szereg błędów i niezgodności z przebiegiem wynikającym z obowiązującej uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego. Na późniejszych mapach błąd skorygowano. Opisywane zagrożenia wpisują się w zidentyfikowane i opisane zagrożenia dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku. Zdaniem autorów projektu planu obiekt nie wymaga formalnej ochrony indywidualnej, choć niewątpliwie wymaga interwencji ukierunkowanej na egzekwowanie przestrzegania

			wano także nietoperze i inne gatunki fauny. Jeziorko i przyległegły teren wymagają specjalnej kontroli i wprowadzenia ochrony prawnej TPK. WNIOSEK 3. Wprowadzenie korekty przebiegu granicy TPK na Ryc. 15 str. 40 - Operatu ochrony zasobów abiotycznych, zgodnej z rzeczywistą granicą TPK. Przeprowadzenie wizji lokalnej degradacji terenu i stanu zasypania jeziorka. Przeprowadzenie badania podmokłego terenu po zachodniej stronie jeziorka w celu stwierdzenia źródliska. Ustanowienie specjalnej ochrony prawnej oraz wydanie nakazu przywrócenia pierwotnego kształtu jego powierzchni. Wprowadzenie informacji o „Ropuchowym Stawie" i problemach jego degradacji do treści ww. Operatu.	prawa, co nie leży jednak w zakresie opracowania dokumentacji planu ochrony.
			UWAGA 3 a. Operat ochrony zasobów abiotycznych str. 6, Ryc. 3 - Zróżnicowanie wysokościowe i podział hydrologiczny południowej części Parku. Powielona istotna wada przebiegu granicy TPK w rejonie ulicy Smolnej w Sopocie poprzez błędne wyłączenie terenu leśnego jeziorka (Ropuchowego Stawu) z obszaru Parku. WNIOSEK 3 a. Wprowadzenie korekty przebiegu granicy TPK na Ryc. 3, str.6 Operatu ochrony zasobów abiotycznych w celu przywrócenia zgodności przebiegu granicy TPK w Sopocie z zatwierdzonymi dokumentami.	Poprawiono zgodnie z sugestią.
			UWAGA 3 b. Operat ochrony zasobów abiotycznych str. 78, Ryc. 28 – Lasy glebochronne w południowej części Parku. Powielona istotna wada przebiegu granicy TPK w rejonie ulicy Smolnej w Sopocie - wyłączenie terenu leśnego jeziorka z obszaru Parku, niezgodne z przebiegiem granicy TPK na mapie „TPK_DPO Krajobraz_S" i innych dokumentach. WNIOSEK 3 b. Wprowadzenie korekty przebiegu granicy TPK na Ryc.28, str. 78 Operatu ochrony zasobów abiotycznych w celu likwidacji istotnej wady przebiegu granicy Parku poprzez włączenie terenu jeziorka.	Poprawiono zgodnie z sugestią.

			UWAGA 3 c. TPK_DPO_Operat_ochrony_krajobrazu.pdf (Po otwarciu pliku wyświetla się nazwa „Operat Zagospodarowania Przestrzennego – cz. Inwentaryzacyjna") Str. 24, Ryc. 4. Jednostki krajobrazowe wyróżnione metodą audytu dla części południowej Parku. Kolejna mapa zawierająca istotną wadę przebiegu granicy TPK na terenie Sopotu, która błędnie wyłącza z obszaru Parku cenne przyrodniczo leśne jeziorko w rejonie ul. Smolnej w Sopocie. WNIOSEK 3 c. Teren leśnego jeziorka w rejonie ulicy Smolnej należy objąć obszarem Parku Krajobrazowego zgodnie z przebiegiem granicy wykazanym na innych mapach i operatach projektu Planu Ochrony TPK. Przebieg granicy TPK na Ryc. 4 musi być zgodny z zatwierdzonymi wcześniej dokumentami obowiązującego Studium Sopotu z 2018 r. tj. Rysunkami nr 1. Kierunki Rozwoju i nr 2. Uwarunkowania Przyrodnicze. Wadliwy przebieg granicy TPK powoduje istotną wadę całości dokumentu Projektu Planu Ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.	Poprawiono zgodnie z sugestią.
			UWAGA 3 d. Operat ochrony walorów kulturowych str. 16, Ryc. 10 Historyczne szlaki turystyczno – rekreacyjne Oliwy i Sopotu proponowane do wpisania do rejestru zabytków. Mapa obejmuje obszar całego Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego wraz z oznaczonym przebiegiem jego granicy. Naniesione oznaczenia 3 szlaków przebiegających przez Dolinę Świemirowską w rejonie ulicy Smolnej zakrywają linię przebiegu granicy Parku, co uniemożliwia stwierdzenie jej prawidłowego przebiegu i objęcia ww. terenu jeziorka leśnego w granicach TPK. WNIOSEK 3 d. Ryc. 10, str. 16 Operatu ochrony walorów kulturowych. Należy sprawdzić przebieg granicy Parku w rejonie ulicy Smolnej w Sopocie, w zakresie położenia terenu jeziorka leśnego na obszarze Parku oraz wprowadzić korektę przebiegu szlaków ze względu na zamknięcie przejść przez tereny ROD im. J. Wybickiego w Sopocie.	Mapa przedstawia przebieg szlaków historycznych, które nie mogą podlegać korektom wynikającym z bieżących uwarunkowań (np. istnienia ROD). Przedmiotem zadania nie jest odtworzenie szlaków w ich pełnym historycznym przebiegu, a ich upamiętnienie i ochrona tej pamięci jako elementu kultury, z powiązaniem, tam gdzie to możliwe, do sieci współczesnej. Przebieg granicy Parku skorygowano. Rycina zamieszczona w Operacie ochrony walorów kulturowych ma charakter ilustracyjny, a nie wyznaczający jej przebieg. Historyczny przebieg szlaków nie powinien być korygowany w oparciu o aktualną dostępność tras, w takim

				przypadku nie miałby charakteru historycznego, z ochroną historycznego układu nie musi się wiązać ścisły przebieg szlaków współczesnych.
			UWAGA 4. Operat ochrony zasobów abiotycznych - Treść operatu nie wykazuje na mapie TPK terenów źródliskowych o podgórskim charakterze jak: źródlisko Potoku Torento na południe od Polany Esperantystów (w rejonie Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. Adama Mickiewicza w Sopocie), czy źródliska Potoku na wzgórzach zabytkowego Stawowia, gdzie zlokalizowane było historyczne ujęcie wody o nazwie WZ-9 „Komarowo”. Oprócz wymienionych źródlisk na szczególną uwagę i omówienie zasługują podmokłe tereny źródliskowe Potoku Świemirowskiego, którego nazwę w nieznany sposób zmieniono na „Karlikowsko – Świemirowski”, a następnie na „Karlikowski”, co jest powodem nieporozumień nazewniczych jak: „Dolina Karlikowskiego Potoku w Świemirowie” – nazwa użyta w jednym z Operatów. WNIOSEK 4. Do treści Operatu ochrony zasobów abiotycznych należy wprowadzić informacje o cennych przyrodniczo i krajobrazowo terenach źródliskowych sopockich potoków o podgórskim charakterze jak: źródlisko i ciek Potoku Torento, źródlisko i ciek Potoku na zabytkowym Stawowiu, tereny źródliska i ciek Potoku Świemirowskiego oraz leśnego jeziorka „Ropuchowego Stawu” w rejonie ul. Smolnej, położonych na obszarze TPK w Sopocie	Uwagę uwzględniono przeredagowując nieco treść jednego z akapitów. Treść operatu zawiera informacje o źródliskach jako jednym z cenniejszych elementów przyrody Parku, a także postulaty ich ochrony.

			UWAGA 5. Operat ochrony krajobrazu W Operacie nie poświęcono uwagi unikatowym terenom wysoczyzny krawędziowej w TPK, ciągnącym się wzdłuż południowej granicy Doliny Świemirowskiej w Sopocie. Dzięki niezabudowanej Dolinie Świemirowskiej i otwartej przestrzeni Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. Adama Mickiewicza i im. Józefa Wybickiego można podziwiać piękno krajobrazu wysoczyzny porośniętej lasami zarówno od strony ulicy Mikołaja Reja, jak i drogi leśnej ponad ujęciami wody „Nowe Sarnie Wzgórze". Obszar zielonej doliny jest korytarzem ekologicznym i nierozerwalnie łączy się z terenami Parku tworząc harmonijny pejzaż, który zasługuje na specjalną ochronę. Rejon ten cieszy się popularnością i jest chętnie odwiedzany przez turystów, oferując piękne widoki. WNIOSEK 5. Należy ustanowić otulinę TPK na obszarze cennej krajobrazowo Doliny Świemirowskiej w Sopocie i nie dopuścić do jej zabudowy poprzez odpowiednie zapisy ochronne. Jako negatywny przykład zabudowy należy wskazać wieżowiec przy ul. Mikołaja Reja w Sopocie, wybudowany na terenie zasypanego stawu na Potoku Świemirowskim. Dowód istnienia dwóch stawów w tym rejonie prezentuje Ryc. 11, str. 17 Operatu ochrony walorów kulturowych. Obszar wysoczyzny położony po południowej, zachodniej i północnej stronie Doliny Świemirowskiej należy włączyć do proponowanego Rezerwatu „Lasy Sopockie", a ze względu na historyczne szlaki łączące Sopot z Oliwą, nadać nazwę proponowanemu Rezerwatowi „Lasy Oliwsko – Sopockie".	W operacie, a także całym planie ochrony strefa krawędziowa wysoczyzny traktowana była priorytetowo, m.in. wyznaczono na całej jej długości krajobrazy priorytetowe wg audytu krajobrazowego. Kompleks ogrodów działkowych bez wątpienia zapewnia korzystniejsze walory widokowe na zalesione stoki wysoczyzny niż wysoka zabudowa mieszkaniowa i zabudowa innych funkcji, niemniej w obrębie ogrodów jest bardzo dużo obiektów obniżających walory widokowe. Ze względu na degradację tutejszego krajobrazu nie podjęto decyzji o zaproponowaniu włączenia doliny do otuliny Parku. Kierowano się tu też wynikami badań, które jednoznacznie pokazują, że otulina Parku nie stanowi żadnej gwarancji jego ochrony przed przekształceniami struktury widokowej. Wynika to ze słabości instrumentów prawnych dotyczących otulin.
			UWAGA 6. Operat ochrony walorów kulturowych str.23, Pkt 2.3 Kościoły i kaplice. Fot.9 – Zdjęcie przedstawia Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa, który nie jest obiektem, o którym mówi wpis do woj. rejestru zabytków pod nr 1050 – nowy nr rejestru 1279. Treść wpisu dotyczy innej, nieprzebudowanej kaplicy ewangelickiej z czerwonej cegły, która pełni obecnie funkcję Biura Zarządu Cmentarza. W załączeniu zdjęcia Kaplic i Cmentarzy.	Wpis do rejestru 1279 (d. 1050) dotyczy „cmentarza z kaplicą przedpogrzebową – budynkiem Zarządu Cmentarza Komunalnego oraz grobowcem rodziny von Herbst" i określa adres tych obiektów jako: ul. Jacka Malczewskiego 30-35. Ukazany na zdjęciu obiekt – Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa – leży w granicach cmentarza (pod adresem

			WNIOSEK 6. Należy skorygować treść ww. podpisu Fot. 9, która przedstawia Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa na Cmentarzu Komunalnym (dawniej Ewangelickim), wpisanym do woj. rej. zabytków pod nr 1050 oraz podać nowy nr 1279. Treść Operatu ochrony walorów kulturowych należy uzupełnić informacją i zdjęciem Kaplicy Ewangelickiej obecnie Biura Zarządu Cmentarza Komunalnego* oraz zdjęciem Kaplicy Herbstów wraz z Lapidarium*, które powstało dzięki wielkiemu zaangażowaniu sopocian i staraniom sopockiego Stowarzyszenia IN MEMORIAM. Dzięki inicjatywom tego Stowarzyszenia powstało również miejsce upamiętniające osoby związane z historią Sopotu na Cmentarzu Katolickim – zdjęcia w załączeniu*.	Malczewskiego 35), zatem jest elementem wymienionego wpisu do rejestru.
			*INFORMACJA 1. Dla celów poszerzenia opracowania Projektu Planu Ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego przekazuję nieodpłatnie ww. zdjęcia Kaplic i Cmentarzy sopockich, wykonane przez Adama Wysockiego, za jego zgodą. Jeżeli zdjęcia zostaną wprowadzone do projektu POTPK, proszę o zamieszczenie nazwiska autora zdjęć.	Zdjęcia zarchiwizowano, jednak z uwagi na brak bezpośredniego oświadczenia Autora nie wykorzystano ich w dokumentacji.
			UWAGA 7. / WNIOSEK 7. Operat ochrony walorów kulturowych str. 28, Pkt 2.5. Cmentarze i miejsca pamięci – do opisu należy wprowadzić następujące informacje: 1. dla Cmentarza Komunalnego - wpis 1050 do woj. rejestru zabytków - dodać nowy nr rejestru 1279; 2. dla Cmentarza Żydowskiego – wpis do woj. rejestru zabytków 1043 - dodać dawny nr rejestru 894; 3. dla Cmentarza Katolickiego – wpis 1051 do woj. rej. zabytków – dodać nowy nr rejestru 1284. Dane według nowego Rejestru Zabytków Województwa Pomorskiego z dnia 12 marca 2021 r., opublikowane na stronie Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku.	Wniosek uwzględniono, zgodnie z sugestią obiekty – dla uniknięcia nieporozumień – w opisie otrzymają aktualną i również dawną numerację.
			UWAGA 8. / WNIOSEK 8. Operat ochrony walorów kulturowych str.56, Pkt 3.1. Stan ochrony obiektów kultury materialnej.	Uwagę przyjęto, wprowadzono zmiany zgodnie z sugestią.

			W wyszczególnionych pozycjach należy dodać numerację porządkową oraz uzupełnić dane nowych numerów decyzji wpisowych. Dla pozycji nr 4 i nr 5 należy podać pełną nazwę Cmentarzy. „Dziesięć obiektów o wybitnych walorach kulturowych, leżących w całości lub w części na terenie Parku wpisano do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych, są to”: Poz. 1. Zespół dworski – Dwór V (Anielski Dwór) […] – dawny nr 592 – nowy nr 715; Poz. 2. Zespół dworski - Dwór III wraz z parkiem […] - dawny nr 15 – nowy nr 16; Poz. 3. Zespół pałacowo – parkowy „Stawowie” […] dawny nr 877 – nowy nr 1042; Poz. 4. Cmentarz Żydowski […] - dawny nr 894 – nowy nr 1043; Poz. 5. Cmentarz Komunalny z kaplicą przedpogrzebową […] - dawny nr 1050 – nowy nr 1279; Poz. 6. Cmentarz Katolicki […] - dawny nr 1051 – nowy nr 1284; Poz. 7. Założenie arch.- kraj. Kalwarii Wejherowskiej – (wg nowego woj. rej. zabytków jest 28 obiektów – należy skorygować dane w tej pozycji) […] - dawny nr 910 – nowy nr 1086; Poz. 8. Układ urbanistyczno - krajobrazowy miasta Wejherowa – dawny nr 818 - nowy nr 957; Poz. 9. Układ urbanistyczny Starej Oliwy wraz z zespołem Potoku Oliwskiego […] - dawny nr 730/719 – nowy nr 850; Poz. 10. Układ urbanistyczno – krajobrazowy miasta Sopotu – dawny nr 771 – nowy nr 936.	
			UWAGA 9. Operat ochrony walorów kulturowych str.56. Zapis dotyczący zagadnień prawnych wpisu do rejestru zabytków oraz jego skutków ochrony prawnej - cyt.: „pozwalającej na ingerencję Państwa w prawo własności”. WNIOSEK 9. Ze względu na dużą ogólnikowość cytowanego zapisu na str. 56, należy podać podstawę prawną dla uzasadnienia powyższego cytatu, rozszerzyć definicję użytego pojęcia „ingerencja Państwa” ze wskazaniem organów administracji państwowej, które mogą dokonywać tej „ingerencji” oraz wskazać zakres ingerencji Państwa i jej skutków dla ochrony zabytków materialnych i niematerialnych w użytym kontekście wpisu do rejestru	Uwagi nie uwzględniono. W zakresie dokumentacji planu ochrony nie leży zamieszczanie szczegółowych analiz prawnych o jakie wnioskuje Autorka uwagi. Niemniej jednak trzeba przypomnieć, iż źródłem tego zapisu może być art. 64 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówiący: „Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności”. Ograniczenia tych praw w zakresie objęcia obiektów ochroną prawną należy zatem szukać w ustawie z dnia 23 lipca

			zabytków. Należy ponadto wyjaśnić w jakim zakresie ww. „ingerencja Państwa” dotyczy problemów projektu Planu Ochrony TPK.	2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
			UWAGA 10. Podstawą prawną przyjętą dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego jest Uchwała Nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. W treści Par. 3, pkt 12 tej uchwały zawarty jest zakaz: „organizowania rajdów motorowych i samochodowych”. Jednak w obrębie obszaru Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego na ulicy Jacka Malczewskiego w Sopocie, odbywają się od lat „Górskie Samochodowe Mistrzostwa Polski”, organizowane przez „Automobilklub Orski” . W tym roku będzie to już 24 rajd samochodowy w TPK, który został zalegalizowany dzięki podjętej przez Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwale nr 263/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 r. , opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 16 sierpnia 2016 r., poz. 2946 o zmianie uchwały Sejmiku Woj. Pomorskiego w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Jak łatwo obliczyć, przez pięć lat rajdy samochodowe na terenie TPK w Sopocie odbywały się nielegalnie. WNIOSEK 10. Do treści Projektu Planu Ochrony TPK należy wprowadzić podane wyżej informacje o zalegalizowaniu przez Sejmik Województwa Pomorskiego górskich rajdów samochodowych „Automobilklub Orski”, które odbywają się corocznie na terenie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego na ul. J. Malczewskiego w Sopocie.	Na terenie Parku obowiązuje zakaz organizowania „rajdów motorowych i samochodowych”, wprowadza je cytowana uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego, jednak z wprowadzonym w roku 2016 wyjątkiem, że zakaz nie dotyczy dróg publicznych (dodany ust. 2 b w § 4 Uchwałą Sejmiku Województwa z dnia 25 lipca 2016 r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego – Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 2946). Taki jest obecny stan prawny, na który plan ochrony nie ma wpływu. Postulowaną informację wprowadzono do operatu kształtowania funkcji turystycznej. Ulica Malczewskiego w Sopocie jest drogą publiczną o znacznym natężeniu ruchu, w opinii autorów projektu planu ochrony, w kontekście ochrony przyrody i krajobrazu, organizacja na niej rajdu nie ma istotnego wpływu na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku.
			UWAGA 11. Operat ochrony krajobrazu , str. 29-30-31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot”. W pierwszym zdaniu cyt.: „Miasto Sopot i Gdańsk wyróżniają się w strefie przygranicznej z parkiem krajobrazowym dużymi walorami historyczno – kulturowymi krajobrazu”, włączono nazwę miasta Gdańska, który nie należy do opracowania niniejszego punktu.	Dokonano w operacie stosownych zmian.

			WNIOSEK 11. Należy usunąć nazwę „Gdańsk” z opisu dot. Miasta Sopotu w Pkt 3.2.5 Operatu ochrony krajobrazu. Włączenie nazwy Gdańsk do punktu ściśle dotyczącego miasta Sopotu jest mylące i odwraca uwagę od ww. tematu.	
			UWAGA 11 a. Operat ochrony krajobrazu , str. 29-30-31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot”. Wypunktowane kropkami obiekty nie mają przypisanych indywidualnych numerów wpisu do wojewódzkiego rejestru zabytków oraz liczby porządkowej, co utrudnia możliwość zidentyfikowania zabytkowych obiektów na terenie miasta Sopotu. Cmentarze są błędnie opisane. WNIOSEK 11 a. Operat ochrony krajobrazu , str. 29-30-31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot”. Wymienionym obiektom należy nadać liczby porządkowe oraz podać numery indywidualne wpisu do woj. rejestru zabytków: te dawne, jak i te nowe.	W toku późniejszych zmian operatu dokonano stosownych zmian. W końcowej uchwale podane są dawne i aktualne numery dla wszystkich obiektów wpisanych do rejestru z terenu Parku.
			UWAGA 11 b. Operat ochrony krajobrazu , str. 29-30-31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot”, „Kropka nr 19” - zapis jest nieprecyzyjną informacją dot. treści decyzji wpisowej z 1979 r. Cytat: „układ urbanistyczno – krajobrazowy miasta Sopotu – teren parku znajduje się w strefie ochronnej. Zespół urbanistyczno – krajobrazowy Sopotu w granicach i ze strefami ochronnymi wpisany jest do rejestru zabytków Województwa Gdańskiego, decyzją l.dz. Kl.IX/0138/79 Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Wydziału Kultury i Sztuki z dnia 12 lutego 1979 r. zmienioną decyzją l.dz.DOZ-OAiK- 6700/252/08/10(KS-20) Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 09 marca 2010 r. - aktualny nr rejestru 936.” WNIOSEK 11 b. Operat ochrony krajobrazu, str. 29/30/31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot”, „Kropka nr 19”. Należy doprecyzować zawarte informacje poprzez wprowadzenie właściwej i pełnej treści decyzji wpisowej Kl.IX/0138/79 Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 12.02.1979 r. wpisującej pod numerem rejestru 771	Dokonano stosownych zmian.

			„Zespół urbanistyczno - krajobrazowy miasta Sopotu w granicach i ze strefami ochrony jak na załączonym planie sytuacyjno - wysokościowym w skali 1:5000, stanowiącym integralną część tej decyzji". Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku działał z upoważnienia Wojewody Gdańskiego i wydał decyzję ostateczną i natychmiast wykonalną. Decyzja 771 Kl.IX/0138/79 WKZ w Gdańsku z 12.02.1979 r. została zmieniona w części dotyczącej likwidacji rygorów konserwatorskich ustanowionych dla nowej zabudowy decyzją l.dz.DOZ-OAiK-6700/252/08/10[KS-20] Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 marca 2010 r. Minister nie zmienił tytułu decyzji, ani numeru wpisu 771 do rejestru zabytków. Obecnie zapisy w Legendzie decyzji 771 powinny brzmieć: w strefie A-1. Rezerwat krajobrazu kulturowego Grodzisko wczesnośredniowieczne oraz jego strefy ochronne - ścisła ochrona konserwatorska, w strefie A-2. Konserwacji urbanistycznej – ścisła ochrona struktury przestrzennej, w strefie A-3. Restauracji urbanistycznej – ochrona struktury przestrzennej. Minister pozostawił nazwy stref ochrony otoczenia zespołu zabytkowego: B-1. Ograniczenia gabarytu i B-2. Ochronną krajobrazu. Wobec powyższego należy podać w opisie rzeczywiste nazwy dotyczące ochrony konserwatorskiej „Zespołu urbanistyczno – krajobrazowego miasta Sopotu" oraz szczegółową informację o strefach ochrony konserwatorskiej, lecz nie wskazywać przebiegu ich granic. Należy wymienić Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, jako osobę, która dokonała zmiany nr 771 na 936 i tytułu decyzji Kl.IX/0138/79 w woj. rejestrze zabytków z Zespołu […] na „Układ urbanistyczno – krajobrazowy miasta Sopotu". W celu czytelności informacji należy stosować dużą literę w słowie Park oraz oznaczenie cytatu znakiem cudzysłowu.	
			UWAGA 11 c. Operat ochrony krajobrazu, str. 29-30-31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot" str. 30 – treść dotycząca wpisu stanowisk archeologicznych znajdujących się na terenie Parku na obszarze miasta Sopotu do woj. rejestru stanowisk archeologicznych. Szczegółowa informacja znajduje się w cz. tekstowej dokumentu	Dokonano stosowanego uzupełnienia operatu.

			obowiązującego Studium z 2018 r. na str. 78 – 81 oraz w dokumencie Studium Sopotu z 2010 r. na str. 60 (uchwała XL/476/2010 RMS z dnia 25.06.2010 r.). WNIOSEK 11 c. Na podstawie dokumentów Studium Sopotu z 2010 r. i 2018 r. oraz odpowiednio Rysunków Nr 3. Uwarunkowania Konserwatorskie" należy wprowadzić więcej informacji o zabytkach archeologicznych znajdujących się na terenie Parku oraz poza nim ze względu na ich wyjątkową wagę historyczną. Wymienione w ww. Operacie na str. 30 stanowisko archeologiczne wczesnośredniowieczne Grodzisko wpisane jest do rejestru zabytków pod nr rej. 333/A z dnia 28.02.1967 r., a w nowej księdze rejestru nr C - 41. Szczegółowe dane zawiera Tabela 2. Wojewódzka Ewidencja Zabytków Archeologicznych Studium 2018 r. – źródło: WUOZ w Gdańsku. W projekcie Planu Ochrony TPK należy uzupełnić tak istotne dla Sopotu informacje na podstawie zatwierdzonych dokumentów Studium UiKZP Sopotu oraz ww. ewidencji WUOZ w Gdańsku	
			UWAGA 11 d. Operat ochrony krajobrazu, str. 29-30-31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot". Treść na str. 30 zawiera fałszywe informacje w zdaniu: cytat: „Degradacji ulega jedna z potencjalnie cenniejszych dolin rozcinających strefę wysoczyznową - Dolina Karlikowskiego Potoku w Świemirowie." W Sopocie nie ma Doliny Karlikowskiego Potoku. WNIOSEK 11 d. Operat ochrony krajobrazu, str. 29-30-31, Pkt 3.2.5. „Miasto Sopot". Treść na str. 30. Treść zacytowanego w UWADZE 11 d. zdania należy wykreślić z Operatu ze względu na użycie nieistniejącej nazwy „Dolina Karlikowskiego Potoku w Świemirowie". Fałszywa nazwa nie może znaleźć się w opracowaniu Projektu Planu Ochrony TPK, ponieważ nieprawnie zastępuje prawdziwą nazwę Doliny Świemirowskiej, która pochodzi od historycznej nazwy przepływającego przez dno doliny „Schmierauer Tal" - potoku „Schmierau Flis". Skoro podawne są historyczne nazwy szlaków, należy podać także historyczną nazwę przedmiotowej doliny. Wymieniona nazwa „Świemirowo"	Potok Karlikowski jest oficjalną nazwą przepływającego cieku na mapie topograficznej 1:10000. W operacie wprowadzono nazwę jak w sugestii we wniosku jako równorzędną. Usunięto nazwę sugerującą nazwę osiedla. Nie ma możliwości ustaleniami planu ochrony zablokować realizacji uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto plan zagospodarowania wskazuje na zabudowę terenu nieobjętego ochroną w parku krajobrazowym.

			sugeruje jakąś miejscowość, czy też dzielnicę Trójmiasta. W Sopocie nie ma podziałów na dzielnice, są natomiast Osiedla mieszkaniowe: „Brodwino", „Przylesie", czy „Mickiewicza". Na terenie Doliny Świemiowskiej nie istnieje żadne osiedle. Zagrożenie dla niezabudowanej Doliny Świemirowskiej stanowią uchwalone i opublikowane plany: Mpzp R-5/03 Etap I dla rejonu Doliny Świemirowskiej, ul. Reja w mieście Sopocie z 2018 r. oraz zatwierdzony w 2021 r. Mpzp R-5/04 dla rejonu ulicy Smolnej w mieście Sopocie, dopuszczające intensywną zabudowę mieszkaniową wielorodzinną na granicy z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym. W Planie Ochrony TPK powinny znaleźć się zapisy uniemożliwiające powyżej zasugerowaną degradację.	
			UWAGA 12. / WNIOSEK 12. Operat Zagospodarowania Przestrzennego, str. 36. - Ryc. 8. Nie przedstawia mapy Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Sopotu, lecz m. Gdańska. Należy skorygować podpis pod Ryciną 8.	Dokonano stosowanej zmiany.
			UWAGA 13. Tereny zboczy wzgórz wysoczyzny krawędziowej o dużych nachyleniach, położone w Trójmiejskim Parku Krajobrazowym są degradowane poprzez realizację torów do ekstremalnej jazdy rowerami górskimi o szerokich oponach i grubych bieżnikach. W niektórych rejonach TPK np. w Sopocie na wzgórzach zabytkowego Stawowia, objętych wpisem do wojewódzkiego rejestru zabytków, naruszono strukturę zboczy wykopując ziemię i usypując sztuczne góry do skakania na rowerach. Gmina Miasta Sopotu toleruje tę dziką wyczynową trasę, czego dowodem jest pismo nr IOŚ.0003.78.2021.IX z dnia 02.02.2021 r. będące odpowiedzią na interpelację radnego Miasta Sopotu Nr BRM.0003.161.2021 (źródło: BIP UMS). Ręcznie wykonana infrastruktura ww. toru do crossu jest intensywnie użytkowana nie tylko przez rowerzystów z Trójmiasta. Wyczyny, wypadki i zniszczenie terenów Parku można zobaczyć w internecie, gdzie	Przeciwdziałanie łamaniu istniejących przepisów prawa oraz nieskutecznemu jego egzekwowaniu nie leży w zakresie objętym przygotowywanym projektem planu ochrony parku krajobrazowego, w związku z tym nie może być przedmiotem wnioskowanej kontroli. Właściwym adresatem wniosku są zarządcy gruntów oraz organy ścigania. Natomiast rozwój inwazyjnych form rekreacji, w tym tras rowerowych do jazdy górskiej, rozpoznane zostały jako znaczące zagrożenie dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku, a tę formę rekreacji wskazano w dokumentacji planu i projekcie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego jako formę, której nie należy na terenie Parku rozwijać. Wskazania

			pod szyldem Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego reklamowane i wskazywane są liczne trasy zlokalizowane poza dopuszczonymi, oznakowanymi drogami leśnymi dla rowerów. WNIOSEK 13. Należy przeprowadzić kontrolę zaistniałych zniszczeń i nie dopuścić do zagrożenia dla zdrowia i życia rowerzystów użytkujących samowolnie wykonane trasy i tory na terenie TPK. Nie dopuścić do niszczenia terenów wzgórz zabytkowego Stawowia w Sopocie. Ignorowanie ww. działań na terenie TPK nie może mieć miejsca ze względu na skalę wykonanych przez rowerzystów „robót ziemnych", niebezpieczeństwo i niszczenie ekosystemów leśnych.	w tym zakresie zdefiniowano w §13 ust. 3 pkt 4 planu ochrony.
			2. Ponadto zgłaszam uwagę krytyczną do grafiki szlaków naniesionych na nowych mapach, a konkretnie do ich „kluskowatych" form i nadmiernej, niewytłumaczalnie poszerzonej szerokości tych szlaków. Wnoszę o zmianę grafiki polegającej na wprowadzeniu precyzyjnie zaznaczonych linii zamiast „tłustych kluch". Uzasadnienie: Obecnie prezentowana grafika w rzeczywistości obejmuje ogromny teren wokół każdego szlaku – np. szlak prowadzący z Oliwy do Sopotu w obrębie Doliny Świemirowskiej zajmuje wielkie tereny Rodzinnych Ogrodów Działkowych, co jest niezrozumiałe ze względu na fakt, że Dolina Świemirowska w Sopocie nie została ustanowiona nawet jako otulina Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, a teren ROD jest ogrodzony i zamknięty na klucz. Problem szlaków opisałam w poprzednio złożonych uwagach. Wobec powyższego proszę o ponowne rozpatrzenie moich uwag i wniosków oraz przyjęcie uwagi dotyczącej zmiany grafiki dla wszystkich szlaków na nowych mapach dołączonych do Planu Ochrony Parku.	Przedmiotem proponowanego zapisu są szlaki wraz z ich otoczeniem, a więc nie linia, lecz strefa obejmująca dawny szlak w rozumieniu komunikacyjnym oraz otaczające go obszary leśne. Ponadto konsekwencją propozycji nie jest odtworzenie dawnego przebiegu szlaków, a jedynie ochrona pamięci historycznej oraz odpowiednie kształtowanie fragmentów, na których utrzymano funkcje historyczne. W tym kontekście uwagę uznano za bezzasadną.
Urząd Miejski w Wejherowie	03.08.2021		A. Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdział 2. 1. Prace regulacyjne i utrzymaniowe na ciekach, w tym budowa zbiorników retencyjnych i budowli piętrzących:	Uwagi nie uwzględniono. Organ przygotowujący projekt planu podtrzymuje opinię, że na terenie Parku nie powinno się lokalizować nowych ani odtwarzać dawnych zbiorników retencyjnych stanowiących urządzenia wodne.

Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki			należy zrezygnować z pełnego zakazu budowy zbiorników retencyjnych w granicach TPK. W sytuacjach szczególnych powinna zostać utrzymana możliwość budowy zbiorników, gdyż coraz bardziej dotkliwe są konsekwencje deszczów nawalnych i spływu wód opadowych ze wzgórz na tereny zurbanizowane. Naszym zdaniem dla gospodarki wodnej ważne jest aby zatrzymać wodę na terenach biologicznie czynnych, a nie dopuszczać do jej spływu do kanalizacji deszczowej. Ponadto stanowczo należy podkreślić, że wody opadowe należy zagospodarować na terenie własnej nieruchomości. 2. Degradacja przyrodniczych i krajobrazowych wartości Kalwarii Wejherowskiej przez odwiedzających: nie należy ograniczać się tylko do istniejących systemów komunikacyjnych. Należy dopuścić możliwość wprowadzania rozwiązań technicznych, które zapewnią ochronę walorów Kalwarii Wejherowskiej przed skutkami określonymi w tabeli.	Literatura przedmiotu (Żbikowski i Żelazo 1993) wskazuje, że zbiorniki retencyjne zaliczane są do rozwiązań technicznych, wprowadzających wiele zmian w korycie i dolinie rzeki. Niektóre zmiany są trudne lub niemożliwe do uniknięcia, np. zmiana reżimu hydrologicznego czy zmiana warunków gruntowo-wodnych w otoczeniu zbiornika, gromadzenie się osadów w zbiorniku. Analiza warunków na terenie TPK, przedstawiona w operacie ochrony zasobów abiotycznych wskazuje, że w kontekście zachowania ciągłości cieków, retencji krajobrazowej, zachowaniu naturalnej erozji cieków czy stabilizacji przepływów całego cieku - budowę takich urządzeń należy uznać za jednoznacznie negatywną. Mając na względzie współczesną wiedzę nt. retencji – w miejscu powstawania opadu oraz biorąc pod uwagę cel powołania TPK, czyli ochronę strefy krawędziowej wysoczyzny, należy stwierdzić, że nigdy na takie urządzenia nie powinno być zgody. Niektóre cieki w TPK zniekształcone są przegrodami. W opinii zespołu autorskiego nie jest to jednak powód, aby budować kolejne przegrody, a raczej podejmować działania dążące do przywracania ciągłości ciekom. Można tu zwrócić uwagę jakie skutki wywołuje ingerencja tego typu: zmianę środowiska fizycznego rzek i ich dolin, zmianę przebiegu procesów erozyjnych w korycie cieku, wzrost temperatury wód, zmiany ich trofii. Zmienia to warunki życia roślin i zwierząt, bezpośrednio niszczy roślinność wraz ze związanymi z nią zwierzętami poprzez prace wykonywane w korycie rzeki lub w dolinie. Budowle hydrotechniczne do momentu ich rozbiórki generują konieczność

				ich utrzymywania, a więc kolejnej, często wieloletniej presji ze strony człowieka. Dlatego też przyjęto, aby na wątek zlewni, jej retencji i zmian pokrycia terenu spojrzeć znacznie szerzej i także poza granicą Parku. Podkreślenia wymaga, że obszar otuliny od strony zachodniej TPK jest jednocześnie w większości obszarem zasilania dna cieków przepływających przez TPK lub stanowi obszar alimentacji dla wód zasilających wody podziemne, a często też źródła czy wysięki w samym Parku czy bezpośrednio przy jego granicach. Zmiany pokrycia powierzchni terenu otuliny oddziałują niekorzystnie na obszar TPK poniżej, zmieniając warunki odpływu wód czy infiltracji. Za główny powód zwiększonej częstości wylewania potoków, należy uznać uszczelnienie zlewni. W tym kontekście uwaga Urzędu w zakresie potrzeby zatrzymywania wód opadowych na terenie własnej nieruchomości jest jak najbardziej zasadna. Działanie- właściwie o charakterze prewencyjnym uwzględniono jako jeden z istotnych sposobów eliminacji zagrożenia dotyczącego zmiany reżimu hydrologicznego cieków Parku (rozdział 2, § 3 pkt 2). Zapisy te znalazły też odzwierciedlenie w sposobach gospodarowania wodą (§15 pkt 12 planu ochrony). Zapisy w zakresie gospodarowania wodami na terenie Parku przeredagowano, ale pozostano przy stanowisku promowania i wdrażania alternatywnych, naturalnych metod ochrony przeciwpowodziowej polegających na rozwijaniu programów retencji zlewniowej. Funkcję retencyjną pełnią na terenie Parku drzewostany, zadrzewienia i bezodpływowe

				tereny podmokłe. Sztuczne zbiorniki retencyjne, jeśli nie ma alternatywy, powinny być lokalizowane poza dolinami, na zabudowywanym obszarze górnego tarasu lub na gruntach poniżej granicy Parku. W zlewniach potoków stanowiących zagrożenie powodziowe należy rozwijać szeroko rozumiane programy retencji zlewniowej. Dla zlewni Potoku Oliwskiego program taki, bazujący na odpowiedniej gospodarce leśnej i odtwarzaniu obszarów bezodpływowych, powstał w roku 2020 na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Kierunek ten należy na terenie Parku rozwijać. Prawdopodobnie retencja zlewniowa nie będzie w pełni skuteczna w przypadku opadów nawalnych, jakich można się spodziewać na skutek prognozowanych zmian klimatycznych. Jednak w odniesieniu do większości cieków mogących stanowić zagrożenie, zdaniem autorów planu, istnieją rozwiązania alternatywne do budowy technicznych zbiorników retencyjnych. Powinny one polegać np. na obniżeniu rzędnej stałego piętrzenia i zwiększeniu pojemności retencyjnej istniejących zbiorników wodnych lub przekształceniu ich w zbiorniki suche. Wiąże się to z ograniczeniem lub rezygnacją z ich innych funkcji, ale stanowi realną alternatywę dla planów budowy nowych zbiorników na terenie Parku. Równocześnie należy prowadzić prace umożliwiające szybsze przepuszczenie wody przez tereny zurbanizowane, likwidację barier i „wąskich gardeł”, a w ostateczności rozbudowywać system zbiorników, jednak poza terenem Parku. Rozwiązania te są niewątpliwie trudniejsze, ostatnie rezerwy gruntów na takie cele

				są zabudowywane, jednak nawet pod kątem skuteczności i trwałości, niezależnie od potrzeb ochrony przyrody Parku, wydają się lepiej wpisywać we współczesne trendy gospodarowania wodą i ochrony przeciwpowodziowej. Działania te są także alternatywą dla planów budowy nowych zbiorników i prac regulacyjnych wskazywanych we wniosku. Skutecznym alternatywnym sposobem ochrony przeciwpowodziowej i spowolnienia odpływu odpowiadające wielkościom projektowanym dla zbiorników na terenie Parku może być np. odpowiednia przebudowa istniejących dróg przecinających doliny, niewielkie podwyższenie ich niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowa przepustów, budowa przelewów awaryjnych, obliczone na spowolnienie spływu w przypadku opadów nawalnych. Miejsc potencjalnego podjęcia takich prac jest na terenie Parku kilkadziesiąt. Działania takie możliwe są do realizacji w kontekście proponowanych zapisów projektu planu ochrony, jednak zdaniem autorów Planu obiekty te powinny być elementem półnaturalnej retencji korytowej i dolinowej, z zachowaniem porastających dolinę łęgów i ziołorośli, a nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych definiowanych jako urządzenia wodne, gdyż to wymusza konkretne rozwiązania techniczne zarówno na etapie budowy, jak i późniejszego utrzymania, zdecydowanie niekorzystne dla ochrony przyrody i krajobrazu Parku. Rozproszenie retencji jako alternatywa dla zbiorników jest także efektywniejsze

				(większa powierzchnia zalewowa) oraz bezwzględnie bezpieczniejsze od skupienia jej w nielicznych zbiornikach, nawet stosunkowo niewielkich, w przypadku opadów ponadnormatywnych mogących podlegać awariom. Zasadniczym problemem do rozwiązania jest forsowanie projektowania takich przedsięwzięć jako działanie niestandardowe, zdecydowanie trudniejsze od budowy typowego zbiornika retencyjnego. W odniesieniu do 2 części uwagi rozważono zasadność propozycji rozwiązań technicznych usprawniających ruch w obrębie Kalwarii Wejherowskiej i pozostano przy przekonaniu, że z uwagi na wybitne walory kulturowe obiektu, a także jego znaczenie w krajobrazie Parku nie należy wprowadzać rozwiązań technicznych nie nawiązujących do istniejących systemów komunikacyjnych, które stanowią również element zabytkowego założenia, a po odpowiedniej modernizacji w zupełności wystarczą do obsługi ruchu turystycznego i pielgrzymkowego nawet przy założeniu, co nie jest oczywiste, że jego natężenie będzie rosnąć.
			B. Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdział 3. 1. Brak opisu strefy BK_I_2d – Gospodarka leśna w lasach Skarbu Państwa, z priorytetem dla innych funkcji ochronnych.	Uwzględniono uwagę korygując legendę mapy.
			C. Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdział 5. 1. Par. 15 pkt 1 dot. zakazu budowy zbiorników retencyjnych: uwaga została opisana powyżej w punkcie A1.	Uwagi nie uwzględniono, choć sam tekst uległ przeredagowaniu po analizie wszystkich zgłoszonych uwag, w tym UM Wejeherowo. Organ przygotowujący projekt planu podtrzymuje opinię, że na terenie Parku nie powinno

				się lokalizować nowych ani odtwarzać dawnych zbiorników retencyjnych stanowiących urządzenia wodne. Retencję wód należy realizować poprzez modyfikacją gospodarki leśnej i rolnej, odtwarzanie terenów podmokłych i obszarów bezodpływowych, gospodarkę przestrzenną ograniczającą odpływ ze zlewni na obszarze otuliny, a także rozwijanie programów retencji dolinowej nie degradującej walorów przyrodniczych i krajobrazowych opartej na odpowiedniej przebudowie istniejących dróg, grobli, przepustów i mostów z zachowaniem naturalnego charakteru koryt cieków i ich dolin. Zagadnienie to szczegółowo rozwinięto w odpowiedzi na uwagę UM Wejherowo złożoną w części A, dotyczącą także poruszanego problemu.
			D. Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdział 6. 1. W punkcie 6 należy przewidzieć wyjątek w zakresie budowy dróg obejmujących modernizację przebiegu istniejących dróg publicznych.	Uwagi nie uwzględniono. Zapis dotyczy nowych dróg, w definicji nie dotyczy więc modernizacji dróg istniejących.
			E. Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdział 7. 1. Założenie Kalwarii Wejherowskiej obejmuje 26 obiektów i znajduje się przy ul. Marynarki Wojennej (w tabeli błędnie podano 28 obiektów i ul. Cmentarną). 2. Pomnik Teodora Bolduana w Rezerwacie Gałęźna Góra nie znajduje się na terenie miasta Wejherowa	Uwagi uwzględniono i poprawiono tekst.
			ZAŁĄCZNIK NR 2 CZĘŚĆ 1 (mapa)	W odniesieniu do poszczególnych uwag:

			1. Brak wyjaśnienia w treści projektu uchwały oraz w Operacie Zagospodarowania Przestrzennego oznaczeń zawartych na mapie dotyczących uwarunkowań (AP, AA). 2. Oznaczenie ponadlokalnych korytarzy ekologicznych (AA_2) wykracza poza granicę otuliny TPK. Ponadto w części zachodniej i północnej przebieg korytarza nie jest zgodny z jego przebiegiem w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030. 3. Lokalny korytarz ekologiczny oznaczony na mapie (AA_3) w części wschodniej miasta nie odnosi się do faktycznego zagospodarowania tego obszaru, ponieważ przecina tory kolejowe oraz drogę krajową. Korytarz o takim przebiegu nie spełnia funkcji łączności. Ponadto jego przebieg jest niezgodny z przebiegiem korytarza w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Wejherowa. 4. Cmentarz przy ul. Roszczynialskiego naszym zdaniem nie stanowi szczególnie cennego obszaru (AA_5a). 5. Pomnik – głaz pamiątkowy przy ul. Roszczynialskiego został usytuowany w niedalekiej przeszłości. Naszym zdaniem nie posiada walorów opisanych w AA_5b. 6. W obszarach krajobrazu priorytetowego AA_1 znalazły się tereny zainwestowane m.in. parking przy cmentarzu (ul. Roszczynialskiego) oraz cmentarze (parafialny i komunalny) przy ul. Roszczynialskiego.	1. W tekście uchwały wprowadzono szczegółowe wyjaśnienia oznaczeń stref odnoszących się do treści map. Na samych mapach wyjaśnienia można znaleźć w legendzie: a) AP – obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody b) AA – inne uwarunkowania przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe 2. Przebieg korytarza poprawiono wg stanu w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, natomiast fakt, że wskazany przebieg korytarza wykracza poza granice otuliny według organu rozpatrującego wnioski nie jest wadą opracowania, ponieważ pokazuje szersze uwarunkowania przestrzenne. 3. Z prezentacji na mapie uwarunkowań lokalnych korytarzy ekologicznych zrezygnowano. 4. Usunięto z mapy. 5. Usunięto z mapy. 6. Krajobrazy priorytetowe to duże jednostki krajobrazowe obejmujące różne siedliska, w tym także zabudowę.
			ZAŁĄCZNIK NR 2 CZĘŚĆ 2 (mapa) 1. Brak zawartości mapy w zakresie przebiegu Potoku Pętkowickiego. 2. Na mapie oznaczono strefę od zbiorników wodnych, które nie istnieją (ul. Roszczynialskiego – przy dawnej leśniczówce oraz na terenie Kalwarii w pobliżu ul. Marynarki Wojennej). Obszar przy ul. Roszczynialskiego zgodnie z obowiązującym planem miejscowym nie jest wyłączony spod zabudowy, jest przeznaczony pod usługi.	W odniesieniu do poszczególnych uwag: 1. Uzupełniono mapę. 2. Zweryfikowano mapę. 3. Nazwy stref w legendzie mapy są nazwami skróconymi, ujednoliconymi dla całego Parku, stąd nie mogą być spójne z poszczególnymi dokumentami.

			3. Nazwy stref ochrony AI_1b – AI_1c są niespójne z nazewnictwem przyjętym w innych dokumentach (np. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Wejherowa). 4. Na mapie pojawiają się oznaczenia, które nie są wyjaśnione w legendzie (np. C, C_III_2_17). 5. Należy zweryfikować granice obszarów wpisanych do rejestru zabytków.	4. Poprawiono oznaczenia w legendzie mapy strefa C_III_2_xx to obszary rekomendowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków. 5. Zweryfikowano na podstawie portali Narodowego Instytutu Dziedzictwa, którego dane uznano za obowiązujące.
			ZAŁĄCZNIK NR 3 CZĘŚĆ 1 (mapa) 1. Ekosystemy referencyjne oznaczono na terenach Kalwarii Wejherowskiej (turystyki pielgrzymkowej). 2. Przy ul. Roszczynialskiego tereny cmentarza komunalnego oznaczono jako tereny BK_I_3 – gospodarka leśna w lasach komunalnych. 3. Na mapie teren przy dawnej leśniczówce przy ul. Roszczynialskiego, który nie stanowi użytku leśnego, oznaczono jako BK_I_2b - gospodarka leśna w lasach Skarbu Państwa, z priorytetem dla celów ochrony dziedzictwa kulturowego. W obowiązującym planie miejscowym jest to teren usług. 4. Na terenie oznaczonym na mapie jako BM_I_1 (ochrona w formach ochrony przyrody) oraz na terenie BK_I_1 (utrzymanie istniejących ekosystemów referencyjnych) obowiązujący plan miejscowy przewiduje lokalizacje nowych ujęć wód podziemnych. 5. Należy zweryfikować obszary BK_III oraz BM_III_1 w zakresie opisanym w punkcie dotyczącym stref zakazu zabudowy od zbiorników wodnych.	W odniesieniu do poszczególnych uwag: 1. Oznaczenie zawiera obszary rekomendowane do ochrony w ten sposób, proponowane do uznania za ekosystemy referencyjne, jeśli działanie takie okaże się sprzeczne z innymi funkcjami terenu, co jednak zdaniem organu przygotowującego plan w opisywanym przypadku nie zachodzi, może ulegać modyfikacjom. 2. Poprawiono na mapie. 3. Strefa dotyczy gruntów leśnych Skarbu Państwa i grunty te leżą w zarządzie Nadleśnictwa Gdańsk, które na wszystkich swoich gruntach, niezależnie od ich charakteru prowadzi gospodarkę leśną. Obszar wpisano do wojewódzkiego rejestru zabytków (strefa BK_IV_1). Klasyfikacja do strefy BK_I_2b wydaje się więc prawidłowa. Należy przy tym podkreślić, iż jednocześnie obszar ten wskazano jako strefa BM_VI_2 Tereny przeznaczone do zainwestowania w obrębie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a na mapie uwarunkowań jako AZ_1a obszary przeznaczone do różnych form zainwestowania w zakresie określonym MPZP.

				4. Działania nie wykluczają się, są to rekomendacje do rozważenia – por. punkt 5. Uwagę uwzględniono.
			ZAŁĄCZNIK NR 3 CZĘŚĆ 2 (mapa) 1. Należy zweryfikować lokalizację punktu BM_IV_5b i pokazać stan faktyczny. 2. Należy zweryfikować nadane rekomendacje w stosunku do obszaru cmentarza przy ul. Roszczynialskiego. Naszym zdaniem nie posiada on walorów w zakresie BK_IV_2, BK_IV_3, BM_IV_1. 3. Na mapie znajdują się oznaczenia np. C, AK1_10, które nie są przedmiotem tej mapy i których nie ma w legendzie. 4. Należy zweryfikować granice obszarów BK_IV_2. Naszym zdaniem na mapie wyodrębniono poszczególne zespoły zabytkowe, co prowadzi do niejednoznacznego odczytania tych obszarów. 5. Na mapie znajduje się ucięta granica oznaczenia BK_IV_3 – brak wyznaczenia obszaru.	W odniesieniu do poszczególnych uwag: 1. Zweryfikowano i poprawiono treść mapy. 2. Uwagę uwzględniono. 3. Poprawiono treść mapy. 4. Dane te zweryfikowano, także w reakcji na inne uwagi, zmieniając strefowanie. W ostatecznej wersji projektu planu strefa BK_IV_2 dotyczy indywidualnych obiektów zabytkowych, natomiast układów przestrzennych i zespołów zabytkowych, np. Kalwarii Wejherowskiej, dotyczy strefa BK_IV_1. Zapisy te zmieniono także w załącznikach kartograficznych. 5. Usunięto jak w punkcie 2, więc uwaga stała się nieaktualna.
			ZAŁĄCZNIK NR 3 CZĘŚĆ 3 (mapa) 1. Na obszarze rekomendowanym do ochrony rezerwatowej (C_II_1) obowiązujący plan miejscowy przewiduje lokalizacje ujęć wód podziemnych. Z uwagi na fakt, że obszar ten jest predysponowany do realizacji kolejnych ujęć wód nie powinien on stanowić rezerwatu. 2. Brak spójności treści projektu uchwały z załącznikiem w zakresie oznaczeń C_III_2. 3. Obszary C_VIII wykraczają poza granice TPK. W związku z tym nie powinny stanowić przedmiotu niniejszego opracowania. Poza tym tereny te objęte są miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Ustalanie takich obszarów jest bezprzedmiotowe ze względu na uwarunkowania faktyczne (zabudowa) oraz prawne (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).	W odniesieniu do poszczególnych uwag: 1. Ostateczne granice ewentualnego rezerwatu zostaną ustalone w odrębnej procedurze i poprzedzone zapewne przygotowywaniem dokumentacji projektowej delimitacji granic rezerwatu, w której wzięte zostaną pod uwagę wszystkie uwarunkowania. W planie ochrony Parku prezentowane są obszary rekomendowane/predysponowane do ochrony rezerwatowej, tak jak w planie miejscowym wskazuje się tereny predysponowane do konkretnych funkcji, co nie musi wiązać się z ich realizacją w przewidzianym planem zakresie. Ponadto zauważyć należy, że ochrona rezerwatowa

				jest najlepszą formą ochrony terenów wodonośnych i zabezpieczenia ich przed degradacją powodującą pogorszenie jakości wody. Obszar wskazany do objęcia ochrona rezerwatową posiada jednak duże walory przyrodnicze, spełniając kryteria jego utworzenia i z tego powodu rekomenduje się ten sposób ochrony tego terenu. 2. Uzgodniono treść uchwały z załącznikiem graficznym w zakresie stref C_III_2 – uzupełniono oznaczenia na mapie oraz dodano brakujące oznaczenia w tabeli w § 22, punkt 1.3. 3. Obszary strefy krawędziowej to odpowiedź na zagrożenie zewnętrzne dla walorów krajobrazowych, stąd obszary strefy C_VIII jako miejsca generujące zagrożenia mogą być przedmiotem rekomendacji planu ochrony w zakresie wskazań do dokumentów planistycznych. Zapisy ujęte w projekcie planu ochrony: 1) mogą dotyczyć terenu poza Parkiem, jeśli źródłem zagrożenia są tereny poza nim; 2) dotyczą nowych i zmienianych dokumentów planistycznych, nie ograniczają więc realizacji zabudowy przewidzianej planami miejscowymi.
Osoba fizyczna	3.08.2021	-	1/ Wskazany na załączniku graficznym przebieg gazociągu (Zał.2 cz.2 ark.4 - rejon Zbychowo ul. Polna) jest niezgodny ze stanem istniejącym.	Zweryfikowano przebieg gazociągu i poprawiono na mapie.

			2/ Wskazane obszary AZ_1a oraz BM_VI_2 (Zał.2 cz.2 ark.4 oraz na Zał.3 cz.2 ark.4- rejon Zbychowo ul. Polna), powinny obejmować zgodnie z dokumentami planistycznymi nieco większy w kierunku wschodnim teren.	Zweryfikowano i poprawiono.
Urząd Gminy Wejherowo	3.08.2021	-	Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, str. 12, § 15 pkt 7, str. 61, § 20 pkt 4 str. 67, § 20, ust. 3 pkt 3, str. 73 „Skutecznie egzekwowanie obowiązującego na terenie Parku wyłączenia z zabudowy, także w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej, obszarów w strefie 100 m od granic zbiorników wodnych i rzek.” Skuteczne egzekwowanie […] w strefie 100 m od granic naturalnych zbiorników wodnych i rzek. Prosimy o zmianę zapisu analogicznie w całym projekcie uchwały. Ponadto zasadne byłoby wprowadzenie zapisu mówiącego o potrzebie ochrony strefy brzegowej jezior i rzek (ochrona wilgociolubnych przybrzeżnych zbiorowisk roślinnych).	Uwaga słuszna i zapis ujednolicono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, str. 12 „Wykluczenie prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych” - Wykluczenie odmulania rowów melioracyjnych jest sprzeczna z ustawą Prawo wodne.	Zmieniono „Wykluczenie…” na „Ograniczenie…”, natomiast uszczegółowienie proponowanych zasad ograniczenia zawierają wskazania w innych częściach uchwały. W odniesieniu do rowów melioracyjnych ograniczenie dotyczy tylko ich fragmentów w obszarach i obiektach chronionych w formie rezerwatów lub użytków ekologicznych, gdzie prace takie mogą prowadzić do degradacji chronionych walorów przyrodniczych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, str. 15	Uwagę częściowo uwzględniono, zmieniając brzmienie na: „Ograniczanie udostępnienia

			„Ograniczenie udostępnienia dróg do publicznego ruchu kołowego” Doprecyzować zapis, że ograniczenie nie dotyczy mieszkańców. Gmina Wejherowo bezpośrednio sąsiaduje z miastem Wejherowo oraz z miastem Reda również „przez” lasy TPK. Ograniczenie udostępnienia dróg leśnych do publicznego ruchu kołowego, w tym m.in. drogi Zbychowo-Reda, uniemożliwi mieszkańcom gminy dojazd do gmin sąsiednich.	dróg leśnych do publicznego ruchu kołowego przy uwzględnieniu potrzeb mieszkańców.” Jednak należy zauważyć, że osoby dojeżdżające przez las do swoich gruntów korzystają wprost z odstępstwa ustawowego i nie trzeba im niczego udostępniać, tym samym żadne „ograniczenie udostępnienia” ich nie dotyczy. Natomiast dla innych osób droga leśna może być udostępniona lub nieudostępniona – nie wydaje się możliwe, by była udostępniona tylko wybranej grupie osób. Nadleśniczy może też indywidualnie zrezygnować z penalizacji wjazdu niektórych osób (taki sens prawny ma zgoda nadleśnictwa na wjazd), ale to już nie jest „udostępnienie”. Trudne do rozstrzygnięcia będzie też pytanie, kto to jest „mieszkaniec” i jak to można zweryfikować.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, str. 17 „Egzekwowanie potrzeby prowadzenia procedur oceny oddziaływania na środowisko” - Zapis jest zbyt ogólny. Zasadne byłoby doprecyzowanie, których organów zapis ten dotyczy, nie tylko Wójta Gminy/Prezydenta Miasta, ale także np. Starosty Wejherowskiego przy wydawaniu „decyzji następczych” np. pozwoleń na budowę.	Uwzględniono uwagę, dodając w zapisie: „przez ograny wydające decyzje i sprawujące nadzór nad procesami decyzyjnymi”. Wyszczególnienie proponowane przez wnioskodawcę wydaje się niewskazane z uwagi na możliwe w ciągu 20 lat obowiązywania planu zmiany kompetencji, nazw organów itd.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3, str. 20 „Wprowadzenie zakazu zabudowy na niezabudowanych i nieobjętych mpzp obszarach Małej Polany Wejherowskiej, Dużej Polany Wejherowskiej oraz mniejszych śródleśnych enklaw terenów otwartych w Parku, w tym wnętrz krajobrazowych dolin” Proponowany zapis: „Ograniczenie zabudowy na niezabudowanych i nieobjętych mpzp obszarach Małej Polany Wejherowskiej,	Na Małej i Dużej Polanie Wejherowskiej zdecydowana większość terenów jest zabudowana, przeznaczona do zabudowy w planach miejscowych i studiach gmin, a także w decyzjach o warunkach zabudowy. Tak silny rozwój zabudowy jest zagrożeniem dla realizacji celu ochrony jakim jest zachowanie tradycyjnych krajobrazów rolnych Polan. Biorąc pod

			Dużej Polany Wejherowskiej oraz mniejszych śródleśnych enklaw terenów otwartych w Parku, w tym wnętrz krajobrazowych dolin.” Proponowane zapisy należy sformułować w takim sposób żeby równoważyły rozwój gminy oraz ochronę środowiska. Proponowany zapis w nadmierny sposób ingeruje w rozwój gminy.	uwagę skalę terenów przeznaczonych do zabudowy w planach miejscowych i studium gminy uznaje się, że rozwój gminy w zakresie rezerw przestrzennych dla terenów zabudowy nie jest zagrożony. Z tych względów tereny rolne nie przeznaczone do zabudowy w planach i studiach wskazuje się do zachowania jako niezabudowane, co nie dotyczy zabudowy zagrodowej, która jest na terenach rolnych dopuszczona na podstawie przepisów odrębnych, co ma odzwierciedlenie w ustaleniach uchwały w odniesieniu do wskazań do dokumentów planistycznych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: 3, str. 20 oraz § 10 pkt 3-4, str. 51 „Wykonanie katalogu ze szczegółową oceną stanu wszystkich zachowanych przykładów budownictwa wiejskiego (…)” Wykreślenie zapisów w § 10 pkt 3-4 (str. 51) Z uwagi na strukturę własnościową na terenie gminny, obiekty należące do osób prywatnych, wykonanie przedmiotowego zalecenie jest niemożliwe do realizacji.	W § 3 w zapisie dotyczącym eliminacji zagrożeń wykreślono słowo ”szczegółową”. Ogólna, wizualna ocena stanu obiektu zabytkowego w kilkustopniowej skali nie wydaje się jednak problematyczna. W jednej z kolejnych uwag ten sam wnioskodawca ocenił podczas wizji terenowej stan budynku zakwalifikowanego do ujęcia w spisie obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym stanowiącego własność prywatną. Natomiast katalogiem, który należałoby tylko nieco rozbudować, jest gminna ewidencja zabytków, która nie jest przecież martwą listą stworzoną dla samej siebie, lecz katalogiem, który powinien służyć podejmowaniu działań ochronnych. A dla ich zaplanowania i podjęcia niezbędne są podstawowe informacje na temat chronionych obiektów kultury materialnej. Uwagi zatem nie uwzględniono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3, str. 21 oraz § 10 pkt 5 str. 51-52	Uwagi nie uwzględniono. Zapis o wdrożeniu do praktyki zasad budownictwa wiejskiego

			§20 ust. 1 pkt 8, str. 68 „Wdrożenie do praktyki poniższych zasad dotyczących budownictwa wiejskiego (…)” Zapisy dotyczące tradycyjnego budownictwa wiejskiego należy ograniczyć do obszarów wskazanych w studium gminy Wejherowo jako „obszary ochrony konserwatorskiej” oraz skorygować je w następujący sposób: 1)Wykreślenie zapisów dot. „rzutu prostokątnego budynku”. 2)Doprecyzowanie dot. obiektów parterowych, jakiej wysokości dotyczy i od jakiego punktu terenu należy ją mierzyć oraz ustalenie poziomu posadzki terenu na wysokości od 0,6 m. 4)Dopuszczenie nachylenia kąta połaci dachowych w zakresie 20-30° oraz 40-45° Zapisy należy dostosować do obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	określony w § 3 jest zapisem postulatywnym, zmierzającym do osiągnięcia harmonii zabudowy. Podobnie zapis z §20 ust. 1 pkt 8 mówi o preferowaniu określonego typu zabudowy, nie zakazując innych. Z tych względów nie są to zapisy bardzo restrykcyjne. Nie dotyczą ponadto obowiązujących planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy, ponieważ ich zapisy nie mogą być zmienione ustaleniami planu ochrony. Ponadto należy zauważyć, że dowolność form architektonicznych i bardzo duża intensywność zabudowy istniejącej i planowanej na obu Polanach Wejherowskich zagraża realizacji celu ochrony Parku, jakim jest zachowanie tradycyjnych krajobrazów rolnych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3, str. 24 „Nielokalizowanie zabudowy poza terenami przeznaczonymi do zabudowy w obowiązujących mpzp oraz SUiKZP” Weryfikacja załącznika graficznego pod kątem obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Wejherowo oraz obowiązującego SUiKZP Plan ochrony TPK rekomenduje do wyłączenia z zabudowy tereny wskazane w SUIKZP Gminy Wejherowo jako predysponowane dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej (dot. Reszek oraz Bieszkowic). Nie uwzględniono zapisów Uchwały Nr XVIII/223/2020 z dnia 2020-06-24 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wschodniego fragmentu miejscowości Zbychowo w Gminie Wejherowo.	W obrębie Dużej Polany Wejherowskiej wszystkie tereny wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania oraz decyzjach o warunkach zabudowy jako tereny do zabudowy zostały zachowane w planie ochrony jako przeznaczone do zabudowy. Uwzględniono przy tym również wskazywany plan 223/2020. Ponadto wszystkie tereny z kierunkowego rozwoju zagospodarowania ze studium gminy zostały w planie ochrony dopuszczone do realizacji tego zagospodarowania z wyjątkiem dwóch stref w rejonie Reszki – Bieszkowice, które rekomendowane są jako strefy ochrony krajobrazu wyznaczone w ramach przepisów o audycie krajobrazowym i w nich wskazuje się na nie dopuszczanie do zabudowy, z wyłączeniem przepisów odrębnych.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: §3, str. 28 „Zasłonięcie za pomocą nasadzeń zieleni wysokiej rodzimego pochodzenia stacji gazociągu wysokiego napięcia” - Zgodnie z obowiązującymi zapisami dot. strefy ochronnej wzdłuż gazociągu zalecenie to jest niemożliwe do realizacji.	Uwagi nie uwzględniono. Przyjęto bowiem, że nasadzenia osłaniające można zrealizować poza strefą ochronną gazociągu.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3, str. 29, §20, ust. 1 pkt 13-14 str. 68, § 20, ust. 2 pkt 8, str. 72 „Nielokalizowanie reklam, w tym ekranów LED” - Zapisy niemożliwe do zrealizowanie w mpzp. Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu nie dopuszcza się w mpzp zapisów dot. zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń.	Usunięto zapisy dotyczące reklam z części uchwały planu ochrony obejmujących rekomendacje do planów zagospodarowania przestrzennego, natomiast zapisano, z uwzględnieniem uchwał krajobrazowych, we wskazaniach do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (§ 19 ust. 1b Uchwały).
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 3, str. 29 „Zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie doliny Gościciny (…)” Wyznaczenie korytarzy ekologicznych, o których mowa w sposób liniowy, a nie powierzchniowy. Wyznaczenie korytarzy w przyjęty sposób ingeruje w istniejące oraz planowane zagospodarowanie terenu (tereny przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rozwój zabudowy).	Uwagi nie uwzględniono. W opinii Dyrektora PZPK korytarz ekologiczny należy postrzegać jako obiekt przestrzenny, poligonowy. Wyznaczenie go w dokumentach planistycznych tylko symbolicznie – liniowo, będzie błędem merytorycznym i obarczonym brakiem możliwości przeniesienia go do treści innych dokumentów planistycznych. Ochrona korytarzy w uchwale planu ochrony ma odbywać się „poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp, jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych”.

				Oznacza to, że w korytarzach rzeczywistej ochronie będą podlegać lasy, doliny rzeczne, bagna, łąki i pastwiska oraz strome zadrzewione skarpy, a nie wszystkie tereny. Ponadto ustalenia te nie dotyczą istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz obecnych studiów gmin. Wejdą w życie dopiero po ich wprowadzeniu w studia gmin przy zmianach jakie nastąpią po ustanowieniu planu ochrony.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: 6, str. 48 „Zintensyfikowanie procedur kontrolnych w zakresie przestrzegania zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu” W zapisie tym należy wskazać jakie organy odpowiedzialne są za przedmiotowe kontrole oraz należy wskazać sankcję za nie przestrzeganie zakazu wykonywania prac ziemnych. Prace ziemne trwale zniekształcające rzeźbę terenu stanowią duży problem na terenie TPK. Zapisy powinny zostać sformułowane w taki sposób żeby wiadomo było kto jest odpowiedzialny za prowadzenie kontroli.	Uwagę uwzględniono dodając zapis: „prowadzonych przez administrację Parku przy współpracy organów ścigania i innych organów odpowiedzialnych za przestrzeganie prawa”. Nadzór nad Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym sprawuje Dyrektor Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych za pomocą Oddziału Zespołu w Gdańsku. Wydaje się zatem, ze właściwym podmiotem inicjującym postępowania dotyczące naruszania zakazów obowiązujących na terenie Parku może być Dyrektor PZPK przy pomocy Służby Parku. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów Dyrektor PZPK kieruje wnioski do organów ścigania lub informuje inne organy odpowiedzialne za przestrzeganie obowiązującego prawa. Ewentualne sankcje są uzależnione od ustaleń organów właściwych w konkretnych sprawach.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 15 pkt 1, str. 60 „Wykluczenie budowy i odbudowy w Parku zbiorników retencyjnych (…)”	Uwagi nie uwzględniono. Zapisy w zakresie gospodarowania wodą na terenie Parku przeredagowano, ale pozostano przy stanowisku

			Proponowany zapis: „Ograniczenie w Parku budowy nowych zbiorników retencyjnych (…)” Całkowity zakaz budowy zbiorników retencyjnych na terenie TPK doprowadzi do niekontrolowanego spływu wód opadowych, w opinii tut. urzędu powinno się doprowadzić do jak największego retencjonowania wód w miejscu ich powstania, zatem w uzasadnionych przypadkach należy dopuścić do budowy zbiorników retencyjnych, jednocześnie nie zasadne jest wykluczenie odbudowy zbiorników już istniejących.	promowania i wdrażania alternatywnych, naturalnych metod ochrony przeciwpowodziowej polegających na rozwijaniu programów retencji zlewniowej. Retencję wód należy realizować poprzez modyfikację gospodarki leśnej i rolnej, odtwarzanie terenów podmokłych i obszarów bezodpływowych, gospodarkę przestrzenną ograniczającą odpływ ze zlewni na obszarze otuliny, a także rozwijanie programów retencji dolinowej nie degradującej walorów przyrodniczych i krajobrazowych opartej na odpowiedniej przebudowie istniejących dróg, grobli, przepustów i mostów z zachowaniem naturalnego charakteru koryt cieków i ich dolin. Zagadnienie to szczegółowo rozwinięto w odniesieniu się do uwag Urzędu Miasta Wejherowo.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 17 pkt 8, str. 62 „Niedopuszczający do sytuowania na terenie Parku ferm produkcji trzody chlewnej i drobiu (…), a także kumulowania lokalizacji ferm mniejszych, w sposób zagrażający walorom przyrodniczym i krajobrazowym Parku.” Należy uzupełnić o zapis „Nie dotyczy ferm istniejących w dniu wejścia w życie przedmiotowego planu ochrony, gdzie dopuszcza się ich modernizację.” Tak sformułowany zapis może doprowadzić do likwidacji już istniejących (w tym również małych gospodarstw) i nie dopuszczenia ich modernizacji.	Po analizie treści uwagi usunięto część zapisu: „a także kumulowania lokalizacji ferm mniejszych, w sposób zagrażający walorom przyrodniczym i krajobrazowym Parku”. W zapisach do studiów i planów tej części już nie ma, więc ujednolicono sposób zapisu. Zapis planu ochrony nie dotyczy ferm istniejących, co wynika z samej konstrukcji i użycia sformułowania „sytuowania”.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: §19 ust. 2 str. 66	Dokonano zmiany dopuszczającej ekstensywną zabudowę zagrodową w strefach

			„odstąpienie od kierunkowego rozwoju zabudowy w obrębie ewidencyjnym Reszki i Bieszkowice” Proponowany zapis: „odstąpienie od intensywnego rozwoju zabudowy w obrębie ewidencyjnym Reszki i Bieszkowice i dopuszczenie zabudowy ekstensywnej w postaci zabudowy zagrodowej”	C_I_30 Reszki – Pińskie i C_I_31 Piecewo-Krystkowo zgodnie z obowiązującymi przepisami, gdzie na terenach rolnych wyznaczonych w studium zabudowa zagrodowa jest dopuszczalna. Należy jednak pamiętać, iż nadal są to obszary cenne pod względem krajobrazowym, objęte rekomendacją jako Strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych do uwzględnienia w ramach audytów krajobrazowych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 20 - Wprowadzenie zapisu „Dopuszcza się jeden budynek mieszkalny na jednej działce budowlanej.” Celem przedmiotowego zapisu jest zmniejszenie intensywności zabudowy.	Uwagę uwzględniono i wprowadzono stosowny zapis do uchwały.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 20, ust. 2 pkt 4, str. 72 „Na terenach nieleśnych w sąsiedztwie lasów nie realizuje się zabudowy w strefie do 20 m od granicy lasu,” Proponowany zapis: „Na terenach nieleśnych w sąsiedztwie lasów nie realizuje się zabudowy w strefie do 12 m od granicy lasu,” Zgodnie z warunkami technicznymi dopuszcza się zabudowę w odległości 12 m od granicy lasu.	Uwaga nie została uwzględniona. Urząd Miasta Sopot sugerował nawet zwiększenie szerokości tej strefy. Analizując po raz kolejny ten problem uznano za słuszną argumentację i dostrzeżono problem degradacji ściany lasu na styku z zabudową, wielokrotnie podnoszonej kwestii niebezpieczeństwa dla budynków i ludzi ze strony drzew, których wysokość dochodzi często do 30 m. Z tego powodu zaproponowano przyjęcie w uchwale planu ochrony dla nowych planów zagospodarowania przestrzennego zwiększenie a nie zmniejszenie

				szerokości tej strefy. Przyjęto zatem jej szerokość na poziomie 30 m, nawiązującą do możliwej wysokości drzew dojrzałych.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 20, ust. 2 pkt 6, str. 72 „Na terenach leśnych nie realizuje się budowy nowych dróg kołowych oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej, z wyjątkiem inwestycji służących gospodarce leśnej i ochronie przyrody.” Proponowany zapis: „Na terenach leśnych ogranicza się realizację budowy nowych dróg kołowych oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej, z wyjątkiem inwestycji służących gospodarce leśnej i ochronie przyrody oraz dróg niezbędnych dla zapewniania dojazdu mieszkańcom.” Gmina Wejherowo bezpośrednio sąsiaduje z miastem Wejherowo oraz z miastem Reda również „przez” lasy TPK. Ograniczenie udostępnienia dróg leśnych do publicznego ruchu kołowego, w tym m.in. drogi Zbychowo-Reda, uniemożliwi mieszkańcom gminy dojazd do gmin sąsiednich.	Uwagi nie uwzględniono. Zapis nie dotyczy ograniczenia udostępnienia istniejących dróg, w tym drogi Zbychowo – Reda, tylko budowy nowych dróg kołowych. Ideą przepisu jest planowanie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju zabudowy na gruntach rolnych, leśnych i wód powierzchniowych o istniejący układ dróg. Celem wprowadzanej zasady jest nie intensyfikowanie zagrożeń związanych z oddziaływaniem dróg na terenie Parku.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: § 20, ust. 2 pkt 9, str. 72 „stosuje się naturalne utwardzone ziemne nawierzchnie ścieżek pieszych i rowerowych, a w przypadku mostów obiekty drewniane i/lub kamienne” Należy doprecyzować zapis, że dotyczy wyłącznie szlaków	Uwagę uwzględniono.
			Treść do której wnoszona jest uwaga: str. 86, wiersz 9 Budynek gospodarczy, strzecha – Bieszkowice, ul. Pińska 14 Nie rekomendowanie przedmiotowego budynku do ujęcia jako „inne obiekty lub obszary o istotnych wartościach historycznych i kulturowych” oraz do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków.	Uwagi nie uwzględniono. W opinii sporządzającego projekt planu ochrony zły stan budynku, jednego z ostatnich zachowanych przykładów oryginalnych drewnianych budynków gospodarczych, nie może być przesłanką do nieumieszczania go na liście obiektów o istotnych walorach historycznych i kulturowych.

			Przeprowadzona wizja lokalna wykazała, że przedmiotowy budynek jest w złym stanie technicznym.	Przeciwnie, powinien zostać tam umieszczony w celu pilnego podjęcia działań konserwacyjnych.
			Ponadto w zapisach dot. rolniczego krajobrazu otwartego, zasadne jest zwrócenie uwagi na ochronę, często bardzo wartościowych przyrodniczo ekosystemów, ujętych w Ewidencji Gruntów i Budynków jako „nieużytki". Faktycznie takie obszary często stanowią wartościowe przyrodniczo „użytki": zabagnienia, torfowiska oraz zadrzewienia śródpolne, które są swoistymi „oazami" bioróżnorodności", siedliskami licznych gatunków chronionych oraz zbiornikami małej retencji. Zasadne jest zachowanie naturalnej linii brzegowej ekosystemów wodnych i hydrogenicznych (wody i torfowiska), ze szczególnym uwzględnieniem ochrony tzw. „strefy wodnej" porośniętej w sposób naturalny zbiorowiskami wilgociolubnymi (turzycowiska, trzcnowiska, bogate gatunkowo zadrzewienia i zakrzewienia, wilgotne łąki).	Uwagę uwzględniono uzupełniając odpowiednie zapisy np. § 17 pkt 5 uchwały dotyczący sposobów prowadzenia gospodarki rolnej: „Zapewniający ochronę wartościowych przyrodniczo powierzchni w ewidencji gruntów zakwalifikowanych jako nieużytki i nieużytkowanych rolniczo, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, tradycyjnych sadów i skupień drzew owocowych, oczek wodnych, elementów kultury materialnej, oraz stanowisk cennych gatunków flory, fauny i mykobioty w przestrzeni rolnicze". Potrzeba zachowania stref buforowych wokół zbiornika została uwzględniona w § 17 pkt 2.
			Jednocześnie informujemy, że na załączniku graficznym „Mapa uwarunkowań ochrony" w miejscowości Zbychowo źle oznaczono przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 - należy zweryfikować przebieg gazociągu na całej jej długości	Przebieg gazociągu zweryfikowano i poprawiono.
Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra"	3.08.2021		1. Zapisy dotyczące sposobów prowadzenia gospodarki leśnej nie zapewniają wystarczająco, że zostaną zachowane walory przyrodnicze i krajobrazowe lasów TPK, w szczególności w zakresie zachowania starych, zwartych drzewostanów, a także drzew o dużych walorach przyrodniczych w drzewostanach, w tym drzew z chronionymi epifitami czy stanowiących schronienia nietoperzy (wraz z otaczającym siedliskiem – nie wystarczy pozostawienie pojedynczego, dziuplastego czy porośniętego epifitami drzewa).	Uwaga zasadna co do intencji, ale plan ochrony parku krajobrazowego, ze względu na jego umocowanie prawne, nie może samodzielnie zapewnić, że zostaną zachowane walory przyrodnicze i krajobrazowe lasów TPK. W planie zaproponowano zapisy w granicach możliwości wynikających z delegacji ustawowej i przepisów prawa. Zdefiniowano różne sposoby gospodarki leśnej możliwe do

			Dotychczasowa praktyka wskazuje, że występują problemy i negatywne oddziaływania na krajobraz lasów TPK dotyczące: • nadmiernej kwalifikacji drzewostanów do użytkowania rębnego w planach urządzania lasu; • nadmiernego wprowadzania sosny, modrzewia, także na zrębach wyciętych w buczynach; • usuwania drzew biocenotycznych i drewna martwego, wbrew deklaracjom (nadużywany wydaje się argument ochrony przeciwpożarowej i ochrony bezpieczeństwa) Proponowane zapisy planu nie gwarantują wystarczająco rozwiązania tych problemów, w związku z czym wymagają wzmocnienia i uszczegółowienia.	uwzględnienia w kolejnych planach urządzenia lasu. Część zaproponowanych sposobów gospodarowania opiera się o ochronę fragmentów całych ekosystemów (propozycja drzewostanów referencyjnych, tworzenia form ochrony przyrody, pozostawianie biogrup na powierzchniach zrębowych), część na propozycji prowadzenia gospodarki leśnej w oparciu o indywidualne potrzeby hodowlano-ochronne (zdefiniowanie dodatkowych kryteriów prowadzenia zabiegów i uwzględnianie tzw. cennych elementów w przestrzeni leśnej). Nadmiernej kwalifikacji drzewostanów do użytkowania rębnego w planach urządzenia lasu mają przeciwdziałać zatem projektowane zapisy wskazujące przesłanki, jakie powinny być brane pod uwagę przy takiej kwalifikacji. Nadmiernemu wprowadzaniu sosny powinny zapobiegać projektowane zapisy dotyczące renaturyzacji lasów Parku, określone w § 14 ust. 7. Co do modrzewia, zaproponowano zapis: „Niewprowadzanie w odnowieniach gatunków obcych w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, z możliwością akceptowania naturalnego obsiewu świerka, modrzewia i daglezji oraz ich ograniczonego wprowadzania jako domieszek, w sąsiedztwie drzewostanów, w których już i tak występują, w miejscach, w których stanowić mają element krajobrazowy, ewentualnie domieszkę biocenotyczną”. Zapis daje pewną elastyczność i możliwość ograniczonego wprowadzania gatunku (wzięto pod uwagę także tradycję kulturową i fakt, że

				stare modrzewie są cennymi pomnikami przyrody w TPK), ale powinien zapobiegać nadmiernemu wprowadzaniu. Zaproponowano zapisy mające na celu przeciwdziałanie usuwaniu drzew biocenotycznych i drewna martwego, stanowiące rozwinięcie i kontynuację zasad także i dziś stosowanych. Plan ochrony nie jest władny zapobiec naruszaniu tych zasad, ale daje podstawę do oczekiwań w zakresie wdrożenia ich przy następujących po sobie rewizjach planów urządzenia lasu.
			2. W zakresie gospodarki wodnej w projekcie brak nawiązań do obowiązujących unijnych dyrektyw i wydanych na ich podstawie przepisów i dokumentów, np. planów gospodarowania wodami, z których wynika bezwzględna konieczność utrzymania dobrego stanu wód lub jego osiągnięcie. Stanu tego nie mogą pogarszać prace regulacyjne i utrzymaniowe podejmowane na ciekach, w tym budowa zbiorników retencyjnych, co w projekcie uchwały prawidłowo zidentyfikowano jako zagrożenie, jednak naszym zdaniem zbyt słabo wyartykułowano. Tymczasem wbrew współczesnym trendom i przesłankom z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu, są projektowane, np. na Kaczej czy Oliwskim Potoku. Popierając rekomendacje dla niebudowania w Parku sztucznych zbiorników retencyjnych, zwracamy uwagę, że w planie należy rozwinąć temat prawnych uwarunkowań ochrony przeciwpowodziowej z naciskiem i rozwinięciem potrzeby promocji przedsięwzięć z zakresu zlewniowej i dolinowej retencji wody i ochrony przeciwpowodziowej. Należy także wprowadzić bardziej szczegółowe zapisy dotyczące eliminacji zagrożeń dla stanu	Uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie poprawek i uzupełnień, między innymi dodanie w § 15 punktu: „Zapewnienie bardzo dobrego lub dobrego stanu ekologicznego wód w rozumieniu Ramowej Dyrektywy Wodnej lub jego przywrócenie poprzez rezygnację z działań mogących pogorszyć ten stan w zakresie wskaźników hydromorfologicznych, fizykochemicznych lub biologicznych oraz wspieranie działań sprzyjających jego utrzymaniu lub poprawie.” Dodano także wykaz przeciwpowodziowych działań alternatywnych w Parku i otulinie oraz wskazano na potrzebę powiększenia otuliny i skuteczniejszego egzekwowania potrzeby ochrony wód Parku przed degradacją.

			wód generowanych przez zabudowę zlewni cieków przepływających przez Park w jego otulinie, w razie potrzeby rekomendując powiększenie otuliny do granic zlewni, np. zlewni Kaczej.	
			3. Popierając zawarte w planie rekomendacje dla tworzenia nowych rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych, szczególnie rezerwatów „Lasy Sopockie” i „Lasy Oliwskie” oraz „Dolina Zagórskiej Strugi”, zwracamy uwagę na fakt niedostatecznej ochrony prawnej jezior, szczególnie lobeliowych. Najistotniejszym zagrożeniem dla zbiorników wodnych o wybitnych walorach przyrodniczych, szczególnie jezior lobeliowych (Zawiat, Bieszkowickie), ale także np. jez. Wyspowo, jest rozwój rekreacji i zabudowy rekreacyjnej w ich zlewniach. Należy jeszcze raz rozważyć ujętą w planie jako zadanie fakultatywne, jednoznaczną rekomendację dla objęcia jez. Bieszkowickie i Zawiat ochroną rezerwatową. Należy również ograniczyć intensywną rekreację i zabudowę wędkarską nad jez. Okuniewo Duże. Sieć proponowanych do utworzenia użytków ekologicznych wydaje się nie obejmować wszystkich wymagających tego obiektów, szczególnie torfowisk.	Po powtórnym rozważeniu problematyki ochrony jezior Bieszkowickiego i Zawiat, w tym uwzględnieniu uwarunkowań społecznych, zrezygnowano z zapisu o fakultatywnej ochronie w formie rezerwatu tych obiektów, wykreślając z projektu uchwały zapis dotyczący ewentualnego utworzenia rezerwatów obejmujących te jeziora. Dwa spośród czterech występujących w Parku jezior lobeliowych objęto formalną ochroną w rezerwacie Pełcznica. Być może, przy przestrzeganiu innych zapisów planu ochrony Parku, ich ochrona poza systemem obszarów chronionych indywidualnie będzie skuteczna. Trzeba tu zwrócić szczególną uwagę na role planowania przestrzennego i rozwoju zabudowy w zlewni tych jezior. Brak takiego zapisu w planie ochrony nie wyklucza jednocześnie podjęcia w razie zaistnienia takiej potrzeby, odpowiednich inicjatyw przez organy odpowiedzialne za powoływanie rezerwatów i ochronę siedlisk i gatunków podlegających ochronie. Jednocześnie rozwinięto i uszczegółowiono zapisy planistyczne ograniczające presję rekreacji na w/w zbiorniki i inne obiekty w Parku, w tym jez. Okuniewo Duże, oparte na obowiązującym w Parku zakazie lokalizowania nowych obiektów budowlanych, w tym także służących rekreacji, w pasie 100 m od linii brzegowej jezior.

				Zaproponowanej w projekcie planu sieci użytków ekologicznych autorzy nie traktują jako docelowej i wyczerpującej potrzeby ochrony. W planie zaproponowano obiekty najcenniejsze i najsilniej zagrożone lub wymagające indywidualnego podejścia do ochrony, natomiast inną rekomendacją planu jest sukcesywne doskonalenie tej sieci w miarę rozwoju wiedzy i pojawiających się zagrożeń oraz potrzeb ochrony niemożliwych do przewidzenia w perspektywie 20 lat obowiązywania planu.
			4. Nasze wątpliwości budzi zasadność (realność i skuteczność) proponowanego przejścia górnego nad ul. Wielkopolską	W projekcie planu ochrony nie proponuje się budowy przejścia nad ul. Wielkopolską, a jedynie kształtowanie zabudowy i innych form zagospodarowania w taki sposób, aby zachować możliwość ograniczonego nawet przemieszczania się zwierząt, np. w porze nocnej, pomiędzy obu częściami Parku. Zjawisko przekraczania przez duże ssaki, szczególnie dziki, ruchliwych dróg i przechodzenie przez fragmenty nawet zwartej zabudowy, staje się zjawiskiem powszechnym, obserwowanym także w Gdyni, nawet w dzień. Możliwość taką należy utrzymać, kształtując pod tym kątem w wybranych miejscach strukturę terenów zielonych i charakter zabudowy i tego dotyczy proponowany zapis.
Stowarzyszenie „Przyjazne Klukowo”	01.08.2021	-	Treść do której wnoszona jest uwaga: par. 19. 1) a) Dodanie zapisu - niedopuszczanie do podziału ponadlokalnych korytarzy ekologicznych łączących otulinę TPK z terenami TPK barierami komunikacyjnymi blokującymi migracje zwierząt - ustala się, że wykluczony jest podział w.w. korytarzy drogami dwujezdnymi (czteropasmowymi)	Nie istnieje możliwość wprowadzenia tak sformułowanego, szczegółowego zapisu odnoszącego się do obszaru poza Parkiem, do planu ochrony Parku. Opisywane w uwadze obszary już obecnie są odcięte od TPK nieprzekraczalną dla większości zwierząt barierą

			Planowane przez Biuro Rozwoju Gdańska przecięcie istniejącego ponadlokalnego korytarza ekologicznego łączącego dolinę rzeki Strzelenki (na północ od Gdańska Klukowa w okolicach ul. Meteorytowej) z terenami TPK w Owczarni dwujezdniową (czteropasmową) ulicą zbiorczą Nową Spadochroniarzy będzie miało katastrofalne skutki dla obserwowanej obecnie intensywnej migracji zwierząt (płazy, zwierzyna płowa, ptaki, w tym gatunków chronionych), osłabiając potencjał rozwojowy przyrody TPK.	jaką stanowi wygrodzona i pozbawiona przejść dla zwierząt droga krajowa E28. W treści planu ochrony, w części planu ochrony dotyczącej planowania przestrzennego (np. § 19 ust. 3, § 20) starano się zidentyfikować główne kierunki umożliwiające zachowanie lub odtworzenie możliwości migracji zwierząt. Wydaje się, ze ten stopień szczegółowości jest jedynym, jaki można zastosować formułując plan ochrony. Konkretne lokalizacje, rozwiązania techniczne powinny być uwzględniane na etapie prowadzonych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.
Osoba fizyczna	28.07.2021	-	Jedynym z niewielu niezaprzeczalnych i bezcennych zasobów jaki jeszcze nam pozostał i który wyróżnia Gdynię na tle innych miast w Polsce jest dostęp do lasu. Jako mieszkanka Gdyni oraz współwłascicielka jednej z sąsiadujących nieruchomości jestem zszokowana planami budowy na nieruchomości która nie tylko nie ma dostępu do drogi publicznej, znajduje się na terenie lasu oraz przechodzi przez nią szlak TPK znajdujący się nawet na planach przedstawionych przez Urząd Miasta. Wydawało mi się, że już nic w tak ciasnym miejscu bez dostępu do czegokolwiek nie może być zbudowane. Jak widać moja wyobraźnia ma ograniczenia. Budowa jakiegokolwiek budynku: 1. Spowoduje utratę bezcennego przyrodniczo i społecznie terenu oraz będzie sprzeczna z zasadą zrównoważonego rozwoju. Co zostawimy przyszłym pokoleniom jeśli zniszczymy przyrodę. Co będą oglądać turyści którzy już teraz mają coraz mniej powodów żeby przejeżdzać do zabetonowanej i zniszczonej Gdyni.	Nieruchomości przy ul. Kieleckiej jakich dotyczy wnoszona uwaga nie leżą w granicach Parku ani jego otuliny, w związku z tym w planie ochrony Parku nie istnieją narzędzia umożliwiające skuteczną ochronę opisywanych gruntów przed zmianą sposobu użytkowania.

			2. Las ten jest piękny. Żyje w nim wiele gatunków zwierząt- Z pewnością wiele z nich jest pod ochroną – ptaki, płazy czy gady które często mozna spotkać na tej działce. 3. Mieszkańcy i turyści stracą dostęp do ważnego obszaru i szlaku TPK. Ja osobiście często korzystam z tego lasu np idąc do centrum. Jest to również ważny teren rekreacyjny, którego znaczenie jest nieocenione w okresie pandemii. Las jest tak naprawdę jedynym spokojnym terenem spacerowym na Witominie. Spacerowanie w innych miejscach jest bardzo nieprzyjemne i niezdrowe z powodu dużego ruchu i korków. Kto chce wdychać spaliny na spacerze? Las i zieleń na niezabudowanych działkach przy ulicy Kieleckiej jest strefą buforową przed hałasem ruchu ulicznego 4. Budowa spowoduje również utratę wartości sąsiednich nieruchomości, ponieważ jednym z powodów zakupu mieszkania na Witominie jest kontakt z przyrodą i możliwość słuchania śpiewu ptaków, a nie obserwowanie z okna jak las jest degradowany. Nawet myślenie o tym sprawia, że czuję się przygnębiona możliwością utraty tak ważnego terenu. 5. Witomino jest już dzielnicą zabudowaną w sposób nadmierny a dodatkowo dotkniętą ogromnym ruchem ulicznym, ponieważ w mieście nie ma komunikacji miejskiej i infrastuktury drogowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców. Drogi niewiele się zmieniły od lat 90, a tereny miejskie są zabudowywane nowymi osiedlami, bez kompleksowego i dalekowzrocznego planowania 6. Widać chęć wyciśnięcia z tej dzielnicy jak najwięcej środków finansowych. Nie widać natomiast troski o przyszłość Gdyni, Witomina oraz stosowania zasady zrównoważonego rozwoju. Każda zalesiona działka jest bezcenna i warta więcej niż zbudowany blok, który tylko degraduje otaczającą przestrzeń, a nie daje tlenu i możliwości zadbania o własne zdrowie psychiczne i fizyczne. 7. Jeśli Witomino i Witomińskie lasy będą nadal degradowane obszar ten straci swoje wszystkie walory-nie będzie już dzielnicą otoczoną lasami. Las po prostu zniknie i w zamian zo-	

			staną nam tylko zabetonowane miejsca. Trzeba patrzeć i planować na długie lata, a nie kierować się tylko bieżącymi zyskami z któych żaden mieszkaniec Gdyni i Witomina nic nie będzie miał, bo nasz las zostanie zagrodzony i bezpowrotnie zniszczony. Nie zgadzam się na taki los tego ważnego dla wszystkich mieszkańców miejsca.	
Gmina Miasta Gdyni	28.07.2021	RP.6720-0Ś.1.2019.PS/1118	Uwaga 1 Treść do której wnoszona jest uwaga: Par. 2, ust. 1. Str. 8. Przedstawione w zapisie uwarunkowania nie wymieniają jednego z podstawowych uwarunkowań formalnych, jakim jest struktura własności, w tym obecność własności zarówno publicznej, jaki i prywatnej. Decyduje ona, w pewnym zakresie, o kierunkach przemian użytkowania i możliwościach wpływania na te procesy, w tym poprzez planowanie przestrzenne, ale także o możliwościach egzekwowania podejmowania działań uznanych za potrzebne z punktu widzenia potrzeb ochrony walorów TPK. Jednym z kluczowych i swoistych dla TPK uwarunkowań jest również położenie w centrum rozwijającej się aglomeracji trójmiejskiej — prawie milionowego organizmu miejskiego. Lokuje to park wewnątrz strefy postępującej, intensywnej urbanizacji i gruntownych przemian demograficznych oraz kulturowych, strefy szybko rosnących potrzeb gospodarczych i infrastrukturalnych. Skutkiem tej sytuacji są nie tylko narastające i nieuniknione presje na obszar objęty ochroną, ale również zmiana funkcjonowania obiektu w regionalnym systemie przyrodniczym.	Uwagę uwzględniono poprzez dodanie w § 2 dwóch punktów (15 i 16) do wykazu uwarunkowań ochrony, odpowiednio w brzmieniu: 15) struktura własności, w tym obecność własności prywatnej, decydująca w pewnym zakresie o kierunkach przemian użytkowania i możliwościach wpływania na te procesy, w tym poprzez planowanie przestrzenne, ale także o możliwościach egzekwowania podejmowania działań uznanych za niezbędne z punktu widzenia potrzeb ochrony walorów Parku; 16) położenie w centrum rozwijającej się aglomeracji trójmiejskiej – prawie milionowego organizmu miejskiego, lokujące Park wewnątrz strefy postępującej, intensywnej urbanizacji i gruntownych przemian demograficznych oraz kulturowych, strefy szybko rosnących potrzeb gospodarczych i infrastrukturalnych, skutkujących narastającą presją na obszar objęty ochroną i zmianą funkcjonowania obiektu w regionalnym systemie przyrodniczym.

			Uwaga 2 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 2, par. 3 — tabela zagrożeń istniejących (I), potencjalnych (P), zewnętrznych (Z) i wewnętrznych (W) oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia. Str. 12. Wymóg negatywnego opiniowania bądź nie uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze Parku, jeśli wody opadowe nie są zagospodarowywane na terenie zabudowywanej nieruchomości nie uwzględnia zróżnicowanych możliwości stosowania takich rozwiązań ani nie pozwala na wprowadzenie rozwiązań lokalnych np. w granicach jednego osiedla czy grupy domów na różnych działkach ewidencyjnych. W konsekwencji może być blokadą dla wprowadzenia jakichkolwiek regulacji. Stosowane powinny być raczej współczynniki odpływu z danego terenu, uwzględniające konieczność i możliwości zastosowania miejscowej retencji jednak ustalane indywidualnie dla poszczególnych sytuacji. Określenie: „...nowoczesnego, zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi, opartego o rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury" jest zbyt ogólne, pozbawione kryteriów oceny, narażone na różne i zmieniające się interpretacje. Stąd jest nie do przyjęcia w procedurach administracyjnych.	Uwzględniając te i inne uwagi dotyczące kwestionowanego zapisu oraz retencji wód opadowych zmieniono go na: „Uwzględnianie w procesach opiniowania lub uzgadniania przez powołane do tego organy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze Parku i otuliny spełnienia przynajmniej dwóch z podanych niżej kryteriów: a) konieczności zagospodarowania wód opadowych na terenie zabudowywanych nieruchomości, osiedla czy grupy domów, b) ustalania współczynników odpływu z danego terenu oraz rozwiązań retencyjnych uwzględniających konieczność ochrony wód Parku i ochrony przeciwpowodziowej, c) posiadania przez gminę zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi i ich retencjonowania w sposób nie powodujący degradacji wód płynących Parku.”
			Uwaga 3 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 2, par. 3 — tabela zagrożeń istniejących (I), potencjalnych (P), zewnętrznych (Z) i wewnętrznych (W) oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia. Str. 12. Rozdz. 5, par. 15, p. 1. Str. 60. Wymóg „wykluczenia zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin..." oraz „wykluczenia budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń	Zdając sobie sprawę z powagi zagrożenia powodziowego organ przygotowujący projekt planu ochrony przeredagował zapis, niemniej jednak pozostaje przy zawartym w dokumentacjach stanowisku, że na terenie Parku nie należy lokalizować nowych zbiorników retencyjnych. Funkcję retencyjną pełnią na terenie Parku drzewostany, zadrzewienia i bezodpływowe tereny podmokłe. Sztuczne zbiorniki retencyjne, jeśli nie ma alternatywy, powinny być

			trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków..." nie uwzględnia obecnego stanu zagospodarowania terenu, konieczności jego utrzymywania oraz zagwarantowanych już skali i zasięgu planowanych inwestycji zabudowy retencyjnej (odbudowa koryta Potoku Wiczlińskiego, zbiorniki retencyjne „Krykulec „ i „Obwodnica", planowany zbiornik „Polana Krykulec" na rzece Kaczej). Nie uwzględnia również sytuacji, która może powstać po planowanym zabudowaniu wysoczyznowej części miasta, a także innych partii zlewni rzeki, gdzie może się wykształcić organizm miejski dla kilkudziesięciu tysięcy mieszkańców. Pomimo stosowania rozwiązań ograniczających spływ wód opadowych przy obecnie trudnym do przewidzenia stopniu możliwego ich wykorzystania oraz zakresie zmian jakie nastąpią w warunkach klimatycznych (zwłaszcza dotyczących zjawisk ekstremalnych) nie można wykluczyć konieczności realizacji dalszych technicznych zabezpieczeń przeciwpowodziowych, w tym być może w granicach TPK. Całkowite wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej jest więc niemożliwe bez zbilansowania ilości wód wymagających odprowadzenia z terenów zurbanizowanych na wysoczyźnie i możliwości ich retencji w zlewniach poza parkiem. Projekt planu ochrony powinien co najmniej usankcjonować już istniejące koncepcje i projekty zabudowy hydrotechnicznej na ciekach parku.	lokalizowane poza dolinami, na zabudowywanym obszarze górnego tarasu lub na gruntach poniżej granicy Parku. W zlewniach potoków stanowiących zagrożenie powodziowe należy rozwijać szeroko rozumiane programy retencji zlewniowej. Dla zlewni Potoku Oliwskiego program taki, bazujący na odpowiedniej gospodarce leśnej i odtwarzaniu obszarów bezodpływowych, powstał w roku 2020 na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Kierunek ten należy na terenie Parku rozwijać. Prawdopodobnie retencja zlewniowa nie będzie w pełni skuteczna w przypadku opadów nawalnych, jakich można się spodziewać na skutek prognozowanych zmian klimatycznych. Jednak w odniesieniu do większości cieków mogących stanowić zagrożenie, zdaniem autorów planu, istnieją rozwiązania alternatywne do budowy technicznych zbiorników retencyjnych. Powinny one polegać np. na obniżeniu rzędnej stałego piętrzenia i zwiększeniu pojemności retencyjnej istniejących zbiorników wodnych lub przekształceniu ich w zbiorniki suche. Wiąże się to z ograniczeniem lub rezygnacją z ich innych funkcji, ale stanowi realną alternatywę dla planów budowy nowych zbiorników na terenie Parku. Równocześnie należy prowadzić prace umożliwiające szybsze przepuszczenie wody przez tereny zurbanizowane, likwidację barier i „wąskich gardeł”, a w ostateczności rozbudowywać system zbiorników, jednak poza terenem Parku. Rozwiązania te są niewątpliwie trudniejsze, ostatnie rezerwy gruntów na takie cele są zabudowywane, jednak nawet pod kątem

				skuteczności i trwałości, niezależnie od potrzeb ochrony przyrody Parku, wydają się lepiej wpisywać we współczesne trendy gospodarowania wodą i ochrony przeciwpowodziowej. Działania te są także alternatywą dla planów budowy nowych zbiorników i prac regulacyjnych wskazywanych we wniosku. Skutecznym alternatywnym sposobem ochrony przeciwpowodziowej i spowolnienia odpływu odpowiadające wielkościom projektowanym dla zbiorników na terenie Parku może być np. odpowiednia przebudowa istniejących dróg przecinających doliny, niewielkie podwyższenie ich niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowa przepustów, budowa przelewów awaryjnych, obliczone na spowolnienie spływu w przypadku opadów nawalnych. Miejsc potencjalnego podjęcia takich prac jest na terenie Parku kilkadziesiąt. Działania takie możliwe są do realizacji w kontekście proponowanych zapisów projektu planu ochrony, jednak zdaniem autorów Planu obiekty te powinny być elementem półnaturalnej retencji korytowej i dolinowej, z zachowaniem porastających dolinę łęgów i ziołorośli, a nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych definiowanych jako urządzenia wodne, gdyż to wymusza konkretne rozwiązania techniczne zarówno na etapie budowy, jak i późniejszego utrzymania, zdecydowanie niekorzystne dla ochrony przyrody i krajobrazu Parku. Rozproszenie retencji jako alternatywa dla zbiorników jest także efektywniejsze (większa powierzchnia zalewowa) oraz bezwzględnie bezpieczniejsze od skupienia jej w

				nielicznych zbiornikach, nawet stosunkowo niewielkich, w przypadku opadów ponadnormatywnych mogących podlegać awariom. Zasadniczym problemem do rozwiązania jest forsowanie projektowania takich przedsięwzięć jako działanie niestandardowe, zdecydowanie trudniejsze od budowy typowego zbiornika retencyjnego. Literatura przedmiotu (Żbikowski i Żelazo 1993) wskazuje, że zbiorniki retencyjne zaliczane są do rozwiązań technicznych, wprowadzających wiele zmian w korycie i dolinie rzeki. Niektóre zmiany są trudne lub niemożliwe do uniknięcia, np. zmiana reżimu hydrologicznego czy zmiana warunków gruntowo-wodnych w otoczeniu zbiornika, gromadzenie się osadów w zbiorniku. Analiza warunków na terenie TPK, przedstawiona w operacie ochrony zasobów abiotycznych wskazuje, że w kontekście zachowania ciągłości cieków, retencji krajobrazowej, zachowaniu naturalnej erozji cieków czy stabilizacji przepływów całego cieku - budowę takich urządzeń należy uznać za jednoznacznie negatywną. Mając na względzie współczesną wiedzę nt. retencji –w miejscu powstawania opadu, zapobieganie powstaniu opadu efektywnego oraz biorąc pod uwagę cel powołania TPK, czyli ochronę strefy krawędziowej wysoczyzny, należy stwierdzić, że nigdy na takie urządzenia nie powinno być zgody. Cieki w TPK zniekształcone są licznymi przegrodami. W opinii zespołu autorskiego nie jest to jednak powód, aby budować kolejne przegrody, a raczej podejmować działania dążące do przywracania ciągłości ciekom. Można tu zwrócić uwagę jakie skutki

				wywołuje ingerencja tego typu: zmianę środowiska fizycznego rzek i ich dolin, zmianę przebiegu procesów erozyjnych w korycie cieku, wzrost temperatury wód, zmiany ich trofii. Zmienia to warunki życia roślin i zwierząt, bezpośrednio niszczy roślinność wraz ze związanymi z nią zwierzętami poprzez prace wykonywane w korycie rzeki lub w dolinie. Budowle hydrotechniczne do momentu ich rozbiórki generują konieczność ich utrzymywania, a więc kolejnej, często wieloletniej presji ze strony człowieka. Dlatego też przyjęto, aby na wątek zlewni, jej retencji i zmian pokrycia terenu spojrzeć znacznie szerzej i także poza granicą Parku. Podkreślenia wymaga, że obszar otuliny od strony zachodniej TPK jest jednocześnie w większości obszarem zasilania dla cieków przepływających przez TPK lub stanowi obszar alimentacji dla wód zasilających wody podziemne, a często też źródła czy wysięki w samym Parku czy bezpośrednio przy jego granicach. Zmiany pokrycia powierzchni terenu otuliny oddziałują niekorzystnie na obszar TPK poniżej, zmieniając warunki odpływu wód czy infiltracji. Za główny powód zwiększonej częstości wylewania potoków, należy uznać uszczelnienie zlewni. W tym kontekście ważne jest też podejmowanie działań- właściwie o charakterze prewencyjnym, dotyczącym zagospodarowania wód opadowych na terenie własnej nieruchomości, co uwzględniono jako jeden z istotnych sposobów eliminacji zagrożenia dotyczącego zmiany reżimu hydrologicznego cieków Parku (rozdział 2, § 3 pkt 2). Zapisy te znalazły też odzwierciedlenie w sposobach

				gospodarowania wodą (§15 pkt 12 planu ochrony).
			Uwaga 4 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 2, par. 3 — tabela zagrożeń istniejących (I), potencjalnych (P), zewnętrznych (Z) i wewnętrznych (W) oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia. Str. 18-19. Rozdz. 4, par. 9, ust. 7. Str. 50. Rozdz. 6, par. 19, ust. 3, p. 4, 6. Str. 66-67. Załącznik 3 Mapa działań i rekomendacji: strefa BM_V_1 Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść dla ssaków, strefa BM_V_2 Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść dla płazów, strefa C_VI Obszary zachowania zewnętrznej ekologicznej łączności przestrzennej. Jak wcześniej sygnalizowano na odcinku leśnym ul. Chwarznieńskiej, pomiędzy Witominem a Chwarznem istnieje już przejście dla zwierząt-pod drogą, nie zostało ono jednak uwzględnione w projekcie planu ochrony, skomentowane ani ocenione pod względem skuteczności. Cechy ukształtowania terenu nie dają przy tym możliwości budowy przejścia dla dużych zwierząt ponad ul. Chwarznieńską. Warunki terenowe, jak i techniczna i finansowa skala ewentualnego przedsięwzięcia sprawiają, że również budowę zaproponowanych przejść dla dużych zwierząt ponad Obwodnicą Trójmiasta należy uznać za nierealną. Całkowicie niewykonalna jest także realizacja przejścia ponad ul. Wielkopolską w rejonie ul. Olgierda. Ul. Wielkopolska we wspomnianym miejscu biegnie w szerokiej, zajętej przez wiele szeregów indywidualnej zabudowy i pociętej ulicami oraz ogrodzeniami dolinie, gdzie odległość pomiędzy fragmentami systemu przyrodniczego przekracza 0,5 km. Wykonanie konstrukcji o takiej rozpiętości, spełniającej wymogi skutecznego przejścia dla zwierząt jest poza	W projekcie planu ochrony nie proponuje się budowy przejścia nad ul. Wielkopolską, a jedynie kształtowanie zabudowy i innych form zagospodarowania w taki sposób, aby zachować możliwość ograniczonego nawet przemieszczania się zwierząt, np. w porze nocnej, pomiędzy obu częściami Parku. Zjawisko przekraczania przez duże ssaki, szczególnie dziki, ruchliwych dróg i przechodzenie przez fragmenty nawet zwartej zabudowy, staje się zjawiskiem powszechnym, obserwowanym także w Gdyni, nawet w dzień. Możliwość taką należy utrzymać, kształtując pod tym kątem w wybranych miejscach strukturę terenów zielonych i charakter zabudowy i tego dotyczy proponowany zapis. Ponadto zapis dotyczy perspektywy kilkudziesięciu lat, jest ona na tyle długa, że nie jest się w stanie przewidzieć trendów demograficznych, możliwości technicznych czy przekształceń w zagospodarowaniu gruntów, jakie w tym okresie nastąpią. Pozostałe przejścia uważamy za konieczne, jednak ich realizacja powinna nastąpić w przypadku podejmowania znaczących działań modernizacyjnych istniejących dróg, a szczegółowa lokalizacja i warunki techniczne powinny zostać ustalone w odrębnych postępowaniach wymaganych prawem. Kolizje ze zwierzętami powodujące ich znaczącą śmiertelność oraz skutkujące stratami materialnymi i narażeniem życia i zdrowia podróżujących

			sferą racjonalnego działania. Podobnie wątpliwa jest budowa przejść dla dużych zwierząt ponad ul.ul. Marszewską i Sopocką. Realizacja tych przedsięwzięć wymagała będzie znacznych przekształceń powierzchni ziemi, wylesień oraz wygrodzenia pasów drogowych. Poniesione nakłady i zmiany środowiskowe mogą być niewspółmierne do uzyskanych efektów i nie ma realnych szans na podjęcie takiego działania przez władze samorządowe. Odnosząc się do ogólnej sugestii podjęcia starań na rzecz odbudowy powiązań północnej i południowej części TPK można już zaryzykować stwierdzenie, że możliwość osiągnięcia tak postawionego celu całkowicie niweczy trwająca budowa Trasy Kaszubskiej wraz z budową węzła drogowego „Wielki Kack". Również realizację przejść dla płazów z systemem naprowadzającym w obrębie osiedla Sokółka w Chwarznie-Wiczlinie uniemożliwia osiedlowa zabudowa całego terenu wokół stawów, w których następuje rozród płazów. Płazy nie przechodzą przez ul. Chwarznieńską, a kierują się do stawów wprost z terenów leśnych TPK poprzez grunty prywatnych posesji oraz rozdzielające je tereny komunikacyjne - chodniki i jezdnie.	należą do istotniejszych sytuacji konfliktowych na terenie Parku i ich sukcesywne rozwiązywanie musi zostać w planie ochrony uwzględnione i odpowiednio wyartykułowane. W stosunku do zapisów artykułowanych we wstępnej części uwagi wprowadzono istotne korekty, między innymi rezygnując ze wskazywania konkretnych lokalizacji przejść nad obwodnicą Trójmiasta, jednak uwzględnienie potrzeby budowy przejść we wszystkich opisanych lokalizacjach w zapisach planu ochrony w warunkach Parku uznano za konieczne.
			Uwaga 5 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 2, par. 3 — tabela zagrożeń istniejących (I), potencjalnych (P), zewnętrznych (Z) i wewnętrznych (W) oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia. Str. 21-22. W przypadku postulatu wprowadzenia obowiązku przeprowadzania analizy architektonicznej pod kątem stosowanych stylów w architekturze w trakcie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy uściślić kto, w ramach jakiej procedury powinien taki obowiązek wprowadzić i jak miałby być on egzekwowany. Zakres obowiązkowych uzgodnień i opinii do projektu planu miejscowego jest określony w przepisach prawa powszechnego.	Uwagi nie uwzględniono. Zapis ma być wskazówką adresowaną do różnych podmiotów, odpowiedzialnych za przygotowanie planu, jego opiniowanie i uzgadnianie, według kompetencji. Z punktu widzenia skuteczności w zakresie eliminacji zagrożenia zapis powinien mieć przede wszystkim zastosowanie do zamawiającego plan, który na etapie formułowania swoich oczekiwań może taki postulat zapisać oraz wykonawcy na etapie jego realizacji.

			Uwaga 6 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 2, par. 3 — tabela zagrożeń istniejących (1), potencjalnych (P), zewnętrznych (Z) i wewnętrznych (W) oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia. Str. 29. Definicje, warunki lokalizacji i forma tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów zostały uregulowane w uchwale nr XXXI/1019/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (tzw. uchwale krajobrazowej).	
			Uwaga 7 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 3, par. 4, ust. 1, p. 2 — strefa BM Modyfikacja lub rozwój istniejącego sposobu użytkowania Parku, lit. f. Str. 33. Rozdz. 6, par. 19, ust. 1, p. 1a. Str. 64. Rozdz. 6, par. 20, ust. 2, p. 7. Str. 71. Załącznik 3 Mapa działań i rekomendacji: strefa BM_VI_2 Tereny dopuszczonego zainwestowania w zakresie określonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Fragmenty strefy BM_VI_2 w rejonie dzielnic Grabówek i Działki Leśne są wyznaczone poza granicą TPK i poza jego otuliną, co nie zgadza się z brzmieniem par. 4, ust. 1 oraz nie są miejscem eliminacji zagrożeń wewnętrznych, co nie zgadza się z brzmieniem par. 19, ust. 1 oraz par. 20, ust. 2.	Granice stref zweryfikowano i dociągnięto do granic Parku.

			Uwaga 8 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 19, ust. 1, p. 2a. Str. 65. Załącznik 3 Mapa działań i rekomendacji, strefa C_V Obszary rekomendowane do włączenia w granice otuliny. Strefa C_V dotyczy obszarów poza granicami TPK, rekomendowanych dopiero do włączenia w granice jego otuliny i nie może być miejscem eliminacji zagrożeń wewnętrznych, wymienionej w par. 19, ust. 1.	W uchwale w § 19 ust. 1 pkt. 2 lit a skorygowano oznaczenie strefy na C_VII, ponieważ to jest właściwe oznaczenie stref wskazywanych do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenów nieposiadających aktualnie planów miejscowych. Zapisy planu dotyczą także zagrożeń zewnętrznych, a ich ograniczenie lub eliminacja może dotyczyć obszaru poza Parkiem. W tym kontekście wprowadzono rekomendację do powiększenia otuliny Parku oznaczonego strefą C_V.
			Uwaga 9 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 19, ust. 1, p. 4b, 4c. Str. 65. Szczegóły realizacji infrastruktury rekreacji i wypoczynku oraz regulowania i kontroli form rekreacji i wypoczynku w zakresie ich wpływu na gleby, roślinność i rzeźbę terenu nie należą do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ani też miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Ustalenia z § 19 są formułowane do studiów gminnych, nie do planów miejscowych. W przypadku studiów gminnych tego typu ustalenia mogą być formułowane, ponieważ mają charakter warunkujących zagospodarowanie przestrzenne, wskazujących na dalsze kierunki rozwoju do planów miejscowych, w tym intensywność rozwoju. Usunięto natomiast z projektu uchwały planu ochrony zapisy o limitowaniu i kanalizowaniu natężenia rekreacji i wypoczynku przez zarządców gruntów – to rzeczywiście nie jest przedmiot studium gminy.
			Uwaga 10	Numerację ustępów poprawiono.

			Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 1, p. 14. Str. 68. Rozdz. 6, par. 20, ust. 2 (powtórzona numeracja ustępu), p. 8. Str. 72. Ustalanie zasad sytuowania reklam jest obecnie w kompetencji uchwały nr XXXI/1019/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 23 czerwca 2021 r. w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane.	Ustalenia planu ochrony w odniesieniu do terenów Parku będą obowiązujące po wejściu w życie planu ochrony i powinny być wzięte pod uwagę przy zmianie uchwały gminnej. Po analizie uwag w tym zakresie zrezygnowano z formułowania ustaleń w zakresie montażu tablic i urządzeń reklamowych do planów miejscowych, pozostawiono je w odniesieniu do studiów gmin. Przyjęto następujące ustalenia do studiów gminnych: „lokalizowanie reklam i szyldów na następujących warunkach z uwzględnieniem uchwał krajobrazowych: - nielokalizowanie reklam i szyldów LED, - nielokalizowanie na terenach niezabudowanych i zabudowanych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej reklam, - ograniczenie na terenach zabudowanych położonych w obrębie stref ochrony konserwatorskiej wielkości szyldów do 2 m2 i ujednolicenie wzorów graficznych szyldów, - ograniczenie na terenach zabudowanych innych niż strefy ochrony konserwatorskiej wielkości reklam i szyldów do 2 m² i ujednolicenie wzorów graficznych szyldów.”
			Uwaga 11 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 2, p. 6. Str. 71 Załącznik 3 Mapa działań i rekomendacji.	Poprawiono oznaczenie stref na BM_V_1-2.

			Tekst uchwały nie zgadza się z treścią mapy załącznika. Na mapie występują jedynie strefy BM_V_1 i BM_V_2.	
			Uwaga 12 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 2, p. 7b. Str. 71. Zapis dotyczący nienaruszania uprawnień nabytych na podstawie dokumentów i decyzji administracyjnych obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały w sprawie planu ochrony ... jest niezgodny z obowiązującymi już regulacjami. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wejście w życie planu miejscowego powoduje utratę mocy obowiązującej innych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich części odnoszących się do objętego nim terenu. Zgodnie z art. 34 ust. 2 wspomnianej ustawy utrata mocy obowiązującej planu miejscowego nie powoduje wygaśnięcia decyzji administracyjnych wydanych na podstawie tego planu (z zastrzeżeniem art. 65 ust. 1 pkt 2 i ust. 2).	W zapisie pkt. 7b wskazuje się, że po wejściu w życie planu ochrony parametry w tabeli nie mają wpływu na ustalenia obowiązujących planów oraz decyzji administracyjnych i tym samym nie naruszają praw nabytych. Kiedy plany będą zmieniane, to użycie nowych wskaźników, a potem uchwalenie planu spowoduje utratę wcześniejszych warunków.
			Uwaga 13 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 2 (powtórzona numeracja ustępu), p. 5. Str. 72. Zagadnienie grodzenia brzegów jezior i cieków jest już uregulowane w art. 232 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.	Uwaga została uwzględniona. Poprawiono numerację ustępów i zapisy o grodzeniu.
			Uwaga 14 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 3, p. 1b. Str. 73. Z ograniczenia ciągów komunikacyjnych i infrastruktury technicznej należy wyłączyć obiekty już ujęte w obowiązujących stu-	Uwaga została uwzględniona. Dodano sformułowanie „oraz przewidzianej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących”.

			diach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i wcześniej analizowane w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wykluczenie rozwiązań zapisanych w dokumentach planistycznych powinno zawierać propozycje alternatywne o tej samej użyteczności.	
			Uwaga 15 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 3, p. 3h. Str. 73. Zapis niespójny z treścią par. 20, ust. 2 (powtórzona numeracja ustępu), p. 5. w rozdz. 6 (Str. 72). Dokument jakim jest plan miejscowy nie może służyć zapewnieniu skutecznej egzekucji jakiegokolwiek przepisu ustawowego. Nie może nawet powtarzać przepisów prawa powszechnego.	Zmieniono zapis punktu we wskazywanej części zapisu dotyczącej skutecznej egzekucji.
			Uwaga 16 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 3, p. 31. Str. 74. Zasady odprowadzania ścieków do wód i gruntu oraz postępowania z odpadami regulują przepisy prawa powszechnego.	Zmodyfikowano zapis uzupełniając go o przepisy odrębne.
			Uwagi 17 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 3, p. 4b. Str. 74. Postulat odtwarzania obszarów bezodpływowych oraz mikroretencji wodnej w lasach powinien być skierowany do planu urządzania lasu.	Ustalenia dla terenów leśnych są częścią ustaleń planu miejscowego. Nie ma powodu, by ich w planie miejscowym w tym zakresie nie formułować – dotyczyć może przeznaczenia terenu i zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Czym innym są ustalenia stricte związane np. z gospodarką drzewostanami. Niezależnie od tego postulaty te znalazły się w rekomendacjach dotyczących gospodarki leśnej i wodnej. Tym samym uwagę częściowo uwzględniono.

			Uwaga l8 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 3, p. 5b. Str. 74. Postulat przeciwdziałania naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku leśnym nie mieści się w zakresie działania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Jest to zapis dotyczący określenia sposobu zagospodarowania (przeznaczenia terenu) i w opinii sporządzającego projekt planu ochrony, w oparciu o art. 4 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym może być sformułowany. Wyjaśnienia wymaga, że pozostawione bez użytkowania tereny otwarte (np. łąki) zarastają i z czasem może to stanowić podstawę do zmian przeznaczenia terenu.
			Uwaga 19 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 3, p. 6b. Str. 74. Zapis bardzo nieprecyzyjny. Nie określa od jakiej wysokości obiektów nadziemnej infrastruktury technicznej ograniczenie lokalizacji obowiązuje i na czym ono ma polegać.	Postulowanej wysokości i ograniczeń nie da się precyzyjnie określić, ponieważ w różnych wnętrzach krajobrazowych różne obiekty z różnych punktów widokowych mogą mieć różne znaczenie kompozycyjne. Zgadzając się, że zapis nie jest precyzyjny proponuje się pozostawić zapis do rozważenia interpretacji konkretnych przypadków przez organy uczestniczące w procedurach z założeniem, że uczestnicy będą świadomi konieczności ochrony walorów widokowych Parku.
			Uwaga 20 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 5, p. le. Str. 76. Z wykluczenia lokalizacji nowych linii elektroenergetycznych napięć 110 kV i napięć wyższych, w nowych śladach linii, należy wyłączyć przebiegi wskazane w dokumentach strategicznych województwa pomorskiego i gmin na podstawie planów rozwojowych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.	Wniosek uwzględniono przez dodanie planów miejscowych i studiów gminnych tak, by zachować jednolitą dla planu ochrony zasadę respektowania ustaleń tych dokumentów.
			Uwaga 21	Zmieniono zapis na „dążenie do…” zgadzając się, że szkody przyrodnicze związane z prze-

			Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 5, p. 1k, I. Str. 77. Zasady obsługi zbiorczymi systemami kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji ściekowej i wymagany stopień tej obsługi mierzony równoważną liczbą mieszkańców (RLM) pozostającą w jej zasięgu wynikają z warunków zawartych w art. 3 dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (tzw. dyrektywy ściekowej). Na podstawie przepisów dyrektywy i przepisów prawa polskiego zostały wyznaczone, uchwałą nr XXIV/829/20 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 listopada 2020 r., obszar i granice aglomeracji Gdynia, dla której już określono aktualnie obowiązujący (98%) i spodziewany do roku 2023 (99%) wskaźnik skanalizowania. Objęcie w granicach aglomeracji ściekowej zbiorowym systemem kanalizacji sanitarnej 100% obszarów zainwestowanych (powierzchniowo) może dotyczyć także przypadków, gdzie będzie to technicznie lub ekonomicznie nieracjonalne. Wykluczenie stosowania przydomowych oczyszczalni ściekowych na obszarach położonych w granicach aglomeracji ściekowych jest niezgodne z przepisami prawa powszechnego, które taką możliwość zapewniają i regulują przede wszystkim w art. 5, ust 1, p. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepisy odrębne regulują także w takich sytuacjach parametry oczyszczonych ścieków odprowadzanych do gruntu w granicach aglomeracji ściekowej (lub poza nią).	kopaniem i utrzymywaniem rury kanalizacyjnej lub ewentualnych przepompowni przez las do pojedynczych leśniczówek na polanach leśnych mogą być większe niż korzyści. Ale dążeniem planu ochrony jest uzyskanie na terenie Parku 100% obiektów skanalizowanych.
			Uwaga 22 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 5, p. lm. Str. 77. Zgodnie z przepisami prawa powszechnego nie można uzależnić możliwości realizacji inwestycji dopuszczonej w planie miejscowym od podjęcia określonych działań poza granicami miejsca jej lokalizacji.	Zapis nie uzależnia realizacji funkcji zabudowy od realizacji funkcji infrastruktury technicznej na innych obszarach. Chodzi tu o dążenie do osiągnięcia pewnego stanu mieszczącego się w szeroko pojętych zasadach sposobu zagospodarowania i w oparciu o art. 4 ust. 1 ustawy o planowaniu przestrzennym może być sformułowany.

			Uwaga 23 Treść do której wnoszona jest uwaga: Rozdz. 6, par. 20, ust. 5, p. in, p. Str. 77. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie mogą ustalić nakazu postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami ani nakazu skutecznego egzekwowania tych przepisów. W zakresie ich działania nie leży również regulacja likwidacji nielegalnych składowisk odpadów oraz niedopuszczanie do tworzenia nowych wynikające z przepisów odrębnych.	Uwagę uwzględniono. Usunięto zapis o skutecznym egzekwowaniu oraz punkt o likwidacji nielegalnych składowisk i niedopuszczaniu do powstawania nowych.
			Uwaga 24 Załącznik 2 Mapa uwarunkowań ochrony Obszar wskazany jako „Ponadlokalny korytarz ekologiczny" nie jest w rzeczywistości korytarzem ekologicznym a jedynie częścią zachodniego przedpola TPK bez kontynuacji w stronę wysoczyzny i nie pokrywającą się z systemem korytarzy ekologicznych wyznaczonym w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, ani też wskazanym na mapie korytarzy ekologicznych w Polsce. Jest to obszar o znacznej ilości istniejącej i planowanej w zróżnicowanym układzie miejsko-podmiejskiej zabudowy oraz szlaków komunikacyjnych, w tym budowanej drogi ekspresowej 56, zarządzany przez kilka jednostek administracyjnych. Propozycja abstrahuje od sytuacji wynikającej z obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów miejscowych np. w rejonie Kaczych Buków w Gdyni oraz trwających procesów inwestycyjnych. W tych warunkach wielostronne wykreowanie funkcjonujących stref powiązań przyrodniczych, bez wyraźnych wskazań ich przebiegu lub innych zasad ich tworzenia, pozwalających powiązać działania różnych stron, nie jest realne. Należy zweryfikować przebieg lokalnych korytarzy ekologicznych na ark. 8, w rejonie ulic Płockiej i Sieradzkiej, gdzie zostały	Uwagę uwzględniono. Zweryfikowano przebieg korytarzy ekologicznych prezentowanych jako uwarunkowania ochrony. Uwzględniając tę i inne uwagi oraz powtórnie analizując uwarunkowania terenowe i stan zainwestowania otoczenia Parku zrezygnowano z prezentacji własnej koncepcji korytarzy lokalnych przyjmując koncepcję zawartą w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, w którym nie wyznaczono w rejonie Parku żadnych korytarzy lokalnych, a jedynie jeden przylegający do granic Parku od zachodu korytarz subregionalny. Kształt prezentowanego w recenzowanej wersji mapy korytarza pokrywał się w znacznej mierze z przebiegiem tego korytarza z planu zagospodarowania przestrzennego województwa, w wersji poprawionej jest z nim identyczny.

			doprowadzone do granicy TPK poprzez teren zabudowy mieszkaniowej i grodzonych posesji.	
			Uwaga 25 Załącznik 3 Mapa działań i rekomendacji Rozdz. 6, par. 20, ust. 2, 3. Str. 69, 73. Część stref BK_I_2a, BK_I_2c, BK_I_2d oraz BK_I_3 w rejonie dzielnic: Działki Leśne, Witomino, Mały Kack, Wielki Kack, Orłowo, Chwarzno-Wiczlino, Dąbrowa została wyznaczona poza granicami TPK. Nie mogą zatem ich dotyczyć ustalenia planu ochrony i nie mogą one uczestniczyć w eliminacji zagrożeń wewnętrznych ujętej w par. 20, ust. 2 i 3.	Należy wyjaśnić, że wskazane ustalenia §20 obowiązują jedynie w granicach Parku. Uwaga w zakresie przebiegu stref została uwzględniona. Granice stref skorygowano i dociągnięto do granic Parku.
			Uwaga 26 Załącznik 3 Mapa działań i rekomendacji Część stref BK_I1_2, BMV1 1 i BMVII 1, ujętych w ustaleniach kierowanych do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego została wskazana w obrębie jednostki wojskowej w rejonie ul. Marii Curie-Skłodowskiej, w dzielnicy Grabówek, stanowiącej teren zamknięty. Dla tego typu terenów zamkniętych nie formułuje się ustaleń planów miejscowych.	Uwagi nie uwzględniono. Ustalenia do planów miejscowych w planie ochrony są zawsze ustaleniami „ewentualnymi”, obowiązującymi, gdy taki plan będzie sporządzany. Dla terenu zamkniętego planu się nie sporządza, więc i ustalenia do planów nie będą mieć mocy praktycznej, ale są mimo to potrzebne na wypadek, gdyby status tego terenu się zmienił i plan dla niego był sporządzany.
			Uwaga 27 Załączniki 2 i 3. Granice TPK. Zgodnie z zawartym w opisie granic TPK, w uchwale nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27.04.2011 r. w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego zastrzeżeniem powtarzające się w tekście uchwały określenia - granica lasu, skraj lasu oraz brzeg lasu - zastosowano w znaczeniu granicy administracyjnej lasów państwowych i komunalnych.	Przeanalizowano powtórnie i zweryfikowano przebieg granic we wskazanych miejscach. W ostatecznej wersji uchwały znalazły się mapy przedstawiające granice Parku zgodne z podstawą prawną ich określenia, tj. z opisem zawartym w akcie tworzącym Park. Proponowane w różnych uwagach zmiany granic, jakkolwiek mogą być uzasadnione merytorycznie, nie są przedmiotem planu ochrony Parku.

			W tym kontekście przyjęte w projekcie planu ochrony przebiegi granicy TPK na wybranych odcinkach w obrębie Gdyni nie są zgodne z opisem zamieszczonym w uchwale sejmiku. Są to odcinki: • w Demptowie wzdłuż wydzieleń lasów państwowych 214 g, i oraz 204 i, • w dzielnicy Grabówek, wzdłuż wydzielenia lasów komunalnych 2 a, gdzie działka nr 1237 znajduje się poza jego granicą, • w dzielnicy Mały Kack, w rejonie Leśniczówki Witomino, wzdłuż wydzieleń lasów państwowych 217 k, t, • w dzielnicy Mały Kack, w rejonie ujęcia wody PEWiK „Sieradzka", gdzie w granicach TPK powinny być ujęte wydzielenia lasów komunalnych 13 d, f, g, • w dzielnicy Dąbrowa, wzdłuż wydzieleń lasów państwowych 214 j, o, p. W rejonie jednostki wojskowej w dzielnicy Grabówek przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej poza granicą TPK powinny pozostać działki nr 668/1 i 668/2. Zgodnie z opisem w uchwale nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27.04.2011 r. granica TPK w tym rejonie „...biegnie skrajem lasów państwowych (Nadleśnictwo Gdańsk Obręb Chylonia 2005 r.), dociera do dzielnicy Gdynia - Grabówek (w granicach Parku pozostają tereny Skarbu Państwa w zarządzie MON) i dalej prowadzi po granicy lasów komunalnych Gdyni...". Działki nr 668/1 i 668/2 stanowią dawną działkę nr 197/8, na której trwały zarząd MON wygasł w 2009 r. Obecnie jest to fragment wjazdu na teren jednostki i sąsiedniego osiedla oraz parkingu. Należy wyjaśnić przebieg granicy TPK wzdłuż linii kolejowej nr 201 i zapewnić zgodność treści planu ochrony z ewentualnym przyszłym opisem w zmianach uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego np. poprzez propozycję przyłączenia fragmentów terenów do obszaru parku krajobrazowego. Obecnie obowiązujący opis stanowi, że granica TPK „...przecina ulicę Spacerową oraz obwodnicę Trójmiasta i dalej granicą lasów państwowych kieruje się do linii kolejowej Gdynia - Kościerzyna. Następnie wzdłuż linii kolejowej biegnie na północ do skrzyżowania z	Mogą one być rozważone i ewentualnie wdrożone, ale w odrębnej procedurze. Odnosząc się do konkretnych wskazań: 1. W Demptowie wzdłuż wydzieleń lasów państwowych 214g, i oraz 204i. Wydzielenia 215g, i oraz 204 i to działki leśne, po których przechodzi naziemny wodociąg. Opis granic na tym odcinku mówi: *„następnie granica biegnie skrajem lasów państwowych (nadleśnictwo Gdańsk, obręb Chylonia 2005 r.)”.* Powinno się zatem przyjąć interpretację, że granica TPK biegnie skrajem wydzieleń wg stanu na 2005 r. Podstawą interpretacji granic powinna być mapa z podziałem ewidencji leśnej wg stanu na 2005 r. Wg stanu mapy na 1.01.2005 r. przebieg granic wydzieleń leśnych LP na tym odcinku nie zmienił się w stosunku do aktualnego podziału. Wg aktualnego stanu podziału ewidencji leśnej są to skraje oddziałów 215 (wydzielenia 215g, i) i 204 (wydz. 204i), obręb Pustki Cisowskie (wg danych BDL 2021). 2. W dzielnicy Grabówek, wzdłuż wydzielenia lasów komunalnych 2a, gdzie działka nr 1237 znajduje się poza jego granicą. Uwaga zasadna, choć pomylono nr wydzielenia. TPK pismem nr TPK.402-13/13 z 8.03.2013 r. zawarł podobne stanowisko w stosunku do odcinka nieco na południe (od leśniczówki Zwierzyniec), że granice są zgodne z przebiegiem granic geodezyjnych LP i odniósł się do opisu granic zamieszczonego w uchwale Sejmiku Woje-

			Drogą Obwodową Trójmiasta i dochodzi do miejsca, w którym rozpoczęto opis granic południowego kompleksu TPK" czyli punktu, z którego biegnie „...od skrzyżowania Drogi Obwodowej Trójmiasta z linią kolejową Gdynia - Kościerzyna, na wschód brzegiem zwartego kompleksu lasów państwowych...". Zgodnie z zawartym w opisie granic TPK, w uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27.04.2011 r. zastrzeżeniem linię kolejową oraz Drogę Obwodową, analogicznie do rozumienia ogólnych określeń granic lasów, powinno się tłumaczyć jako obszary ich działek ewidencyjnych. Miejsce przecięcia granic działki drogowej i kolejowej jest też jedynym punktem, z którego granicę parku można prowadzić od razu granicą administracyjną lasów państwowych (czyli jednocześnie granicą terenów kolejowych). Żeby zaś granica TPK doszła do miejsca, w którym rozpoczęto opis jej przebiegu również powinna biec granicą pomiędzy działkami linii kolejowej i lasów Nadleśnictwa Gdańsk. Tym bardziej, że do linii kolejowej dochodzi właśnie granicą lasów państwowych.	województwa Pomorskiego wg operatu urządzeniowego wg stanu na 1.01.2005 r. Warstwy granic TPK udostępnione w CRFOP (poprzez geoserwis.gdos.gov.pl) są niedowiązane do wydzieleń leśnych na tym odcinku. Opis granic na tym odcinku mówi: *„dociera do dzielnicy Gdynia – Grabówek (w granicach Parku pozostają tereny Skarbu Państwa w zarządzie MON) i dalej prowadzi po granicy lasów komunalnych oddz. 2, 3, 4s, 5 (bez pododdziałów a-g) – (wg stanu na 01.01.2006 r.).”* W celu interpretacji opisu granic kluczowy jest stan ewidencji leśnej lasów komunalnych na *01.01.2006 r.* W związku z tym przebieg granic Parku prezentowany na mapach oparto o granice wydzieleń lasów komunalnych Miasta Gdyni wg stanu 01.01.2006 r. Pismem nr TPK.02.1.14 z dnia 12.11.2014 r. TPK zajął stanowisko (Biuro Planowania Przestrzennego Miasta Gdyni), iż granica powinna biec z wyłączeniem działek nr 198/8 i 197/8 w celu połączenia po najkrótszej linii terenów LP okalających tereny MON włączone do Parku. Warstwy granic TPK udostępnione w CRFOP (poprzez geoserwis.gdos.gov.pl) obejmują działkę 1237, podobnie granice w BDL i wymagają korekty. Nie są bowiem zgodne z opisem granic Parku zawartym w uchwale w sprawie TPK. W tym zakresie PZPK podjął już działania. 3. W dzielnicy Mały Kack, w rejonie Leśniczówki Witomino, wzdłuż wydzieleń LP 217k, t. Uwaga zasadna.

				Opis granic na tym odcinku mówi: *„biegnie drogą leśną między oddziałami 200 i 199 (Nadleśnictwo Gdańsk obręb Oliwa 2005 r.), przecina linię kolejową Gdynia - Kościerzyna , prowadzi brzegiem lasów państwowych na wschód z włączeniem oddz. 13 i 14 lasów komunalnych Gdyni, omijając dzielnicę Mały Kack …”.* Granica powinna przebiegać granicą wydzieleń leśnych wg stanu na 2005 r. (=brzeg lasów). Warstwy granic TPK udostępnione w CRFOP (poprzez geoserwis.gdos.gov.pl) wymagają dociągnięcia do granic wydzieleń leśnych. Nie są bowiem zgodne z opisem granic Parku zawartym w uchwale w sprawie TPK. W tym zakresie PZPK podjął już działania. 4. W dzielnicy Mały Kack, w rejonie ujęcia wody PEWIK „Sieradzka”, gdzie w granicach TPK powinny być ujęte wydzielenia lasów komunalnych 13d, f, g. Opis granic na tym odcinku mówi: *„prowadzi brzegiem lasów państwowych na wschód z włączeniem oddz. 13 i 14 lasów komunalnych Gdyni, omijając dzielnicę Mały Kack …”.* Z opisu wynika, że całe oddziały 13 i 14 są w granicach Parku. Na mapach udostępnionych w ramach planu ochrony granica na tym odcinku wymaga korekty – z jakiegoś powodu w granicach Parku nie znalazły się oddziały lasów komunalnych. Warstwy granic TPK udostępnione w CRFOP (poprzez geoserwis.gdos.gov.pl) wymagają także korekty – oddziały lasów

				komunalnych znajdują się na udostępnianych warstwach poza granicami TPK. W tym zakresie PZPK podjął już działania. 5. W dzielnicy Dąbrowa, wzdłuż wydzieleń LP 214j, o, p. Uwaga zasadna. Opis granic na tym odcinku mówi: *„granica południowa biegnie od tego miejsca skrajem lasów państwowych, przecinając Drogę Obwodową Trójmiasta, dochodzi do szosy Wielki Kack- Łężyce i dalej biegnie granicą lasów państwowych…”.* Z opisu wynika, że granicą Parku jest granica LP, która na wysokości oddziału została narysowana niezgodnie z opisem (połączenie prostą linią pomiędzy wydz. 214o i p). Warstwy granic TPK udostępnione w CRFOP (poprzez geoserwis.gdos.gov.pl) wymagają także korekty w tym zakresie i dociągnięcia do ewidencji leśnej. W tym zakresie PZPK podjął już działania. 6. Poza granicą TPK powinny pozostać dz. nr 668/1 i 668/2, stanowiące dawną działkę nr 197/8, na której trwały zarząd wygasł w 2009 r. Uwaga zasadna. Opis granic na tym odcinku mówi: *„dociera do dzielnicy Gdynia – Grabówek (w granicach Parku pozostają tereny Skarbu Państwa w zarządzie MON) i dalej prowadzi po granicy lasów komunalnych oddz. 2, 3, 4s, 5 (bez pododdziałów a-g) – (wg stanu na 01.01.2006 r.)”.* Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie TPK weszła w życie w 2011 r., zatem opis granic opiera się o stan

				sprzed tego roku – a więc grunty, na których Zarząd MON wygasł przed 2011 r. nie znajdują się w granicach Parku. Dalszą część zapisu „(wg stanu na 01.01.2006 r.)", patrząc na konstrukcję opisu, należy raczej odnosić do podziału ewidencji lasów komunalnych. Na położenie działek 668/1 i 668/2, będących niegdyś działką 197/8 poza granicami TPK wskazywało stanowisko TPK nr TPK.02.1.14 z dnia 12.11.2014 r. skierowane do Biura Planowania Przestrzennego Miasta Gdyni. Warstwy granic TPK udostępnione w CRFOP (poprzez geoserwis.gdos.gov.pl) wymagają korekty na tym odcinku, poza terenem Parku znajduje się wg nich znacznie większy obszar niż tylko działki 668/1 i 668/2. W tym zakresie PZPK podjął już działania. 7. Wyjaśnienie granic wzdłuż linii kolejowej nr 201. Uwaga niezasadna. Opis granic na tym odcinku mówi: *„przecina ulicę Spacerową oraz obwodnicę Trójmiasta i dalej granicą lasów państwowych kieruje się do linii kolejowej Gdynia-Kościerzyna. Następnie wzdłuż linii kolejowej biegnie na północ do skrzyżowania z Drogą Obwodową Trójmiasta i dochodzi do miejsca, w którym rozpoczęto opis granic południowego kompleksu TPK"* (skrzyżowanie Drogi Obwodowej Trójmiasta z linią kolejową Gdynia–Kościerzyna). Wg interpretacji PZPK opis bazuje na ewidencji LP określając tu kierunek przebiegu granicy (granicą lasów państwowych kie-

				ruje się do linii kolejowej). Dalej już granica Parku biegnie wzdłuż linii kolejowej, aż do skrzyżowania linii z obwodnicą. Granica nie może tu zatem przebiegać po granicy Lasów Państwowych (wyłączyłoby to cenne fragmenty nieleśne np. część Końskich Łąk, Zarosłe Łąki, nie będące działkami Lasów Państwowych). Intencją uchwałodawcy na pewno nie było wyłączenie tych terenów z Parku. Kluczowe znaczenie w interpretacji opisu granic będzie miało słowo *„wzdłuż”.* Zgodnie z definicją zawartą w Słowniku Języka Polskiego słowo „wzdłuż” oznacza „przyimek komunikujący, że coś znajduje się lub odbywa równolegle do długości danego obiektu”. Zatem granicę Parku na tym odcinku (od miejsca, gdzie granica Parku granica LP dochodzi do linii kolejowej aż do skrzyżowania z obwodnicą) należy traktować jako linię równoległą do linii kolejowej. Biorąc pod uwagę, że linia kolejowa to *część drogi kolejowej łącząca określone punkty, np. stacje końcowe lub węzłowe*, trzeba by uznać, że granica Parku biegnie równolegle do takiej linii. Nie można jednak zgodzić się z sugestią UM Gdynia, że granica powinna biec granicą pomiędzy działkami linii kolejowej i lasów Nadleśnictwa Gdańsk. Na części rozważanego odcinka nie biegłaby wówczas wzdłuż linii kolejowej, a więc nie byłaby zgodna z opisem. Podobne stanowisko prezentował TPK w piśmie TPK.02.1.14 z dnia 12.11.2014 r. skierowanym do Biura Planowania Prze-

				strzennego Miasta Gdyni. Przyjęto wówczas, że granica biegnie środkiem nasypu kolejowego.
Gmina Miasta Redy	21.07.2021	-	1. Istnieje rozbieżność w zapisach pomiędzy rozdziałem 2 § 3 uchwały w tabeli na str. 12 (wiersz drugi) w kolumnie „Sposoby eliminacji lub ograniczania", a rozdziałem 5 § 15 pkt 1, w którym pojawia się słowo „niewielkich". Powyższe zapisy dotyczą wyjątków od wykluczenia budowy zbiorników retencyjnych, zapór itp. Słowo „niewielkich" wpływa na zakres stosowanego wyjątku od zasady. Istnieje wątpliwość, jaka przegroda będzie stanowić niewielką i będzie rodził podejście uznaniowe dla organu rozstrzygającego tę wątpliwość. Użycie nieostrego kryterium rodzi w przyszłości konieczność indywidualnej interpretacji przepisu.	Ujednolicono zapis usuwając w § 15 pkt 1 słowo „niewielkich”. Ponadto przywoływany zapis został zmieniony pod kątem innych uwag zgłaszanych przez różne podmioty.
			2. W rozdziale 2 § 3 uchwały w tabeli na str. 29 (wiersz piąty) w kolumnie „Sposoby eliminacji lub ograniczania" zapis: „Uwzględnienie konieczności zachowania ekspozycji strefy krawędziowej wysoczyzny w granicach Parku przy sporządzaniu mpzp i wydawaniu dwz" i na str. 30 (wiersz pierwszy) w kolumnie „Sposoby eliminacji lub ograniczania" zapis: „Odsłoniecie, w sposób i w stopniu niepowodującym degradacji walorów przyrodniczych, dawnych osi i sfer widokowych oraz ich zachowanie" oraz wskazanie na terenie m. Redy obszarów ochrony na mapie „Działania ochronne i rekomendacje (Część 3)" nie przystają do istniejącego zagospodarowania terenów. Wskazane na mapie obszary zostały zlokalizowane w terenach, na których zlokalizowana jest zabudowa lub obowiązują miejscowe plany, które przeznaczają tereny pod zabudowę. Projekt Planu ochrony TPK w powyższym zakresie nie będzie egzekwowalny, jego ustalenia są bezprzedmiotowe ze względu na uwarunkowania faktyczne i prawne. Autorzy projektu nie wyjaśniają, na czym ma polegać działanie ochronne. Dla zobrazowania zagadnienia przedstawiam rysunki: a) Nr 1 — Pieleszewo — mpzp, przyjęty uchwałą Nr XXXI/340/2021 z dnia 29.04.2021 r., przeznaczający teren	Zapis jest konsekwencją zidentyfikowanego zagrożenia zewnętrznego i zgodnie z logiką tworzenia planu ochrony powinien mieć wskazane sposoby przeciwdziałania. Zdając sobie sprawę z dużej problematyczności zagadnienia, sposób eliminacji zagrożeń został zapisany miękko pozostawiając uczestnikom procesów zagospodarowania przestrzennego wypracowanie kompromisu w tym zakresie. W tym miejscu planu ochrony jest on jak najbardziej prawidłowo sformułowany. Daje wytyczne organom, by jako jeden z aspektów prac planistycznych brać pod uwagę zachowanie walorów widokowych ekspozycji strefy krawędziowej. W odniesieniu do punktów widokowych chodziło o odsłonięcie ze spontanicznie występujących zadrzewień sfer widokowych w samym punkcie widokowym. Działania na dalszych obszarach zabudowanych w obrębie przedpola

			pod funkcje zabudowy usługowej z dopuszczeniem zachowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i istniejących obiektów przemysłowych, składów i magazynów, b) Nr 2 — obszar pomiędzy granicą TPK, ul. Leśną, drogą krajową nr 6 i granicą m. Redy/Rumi: • mpzp, przyjęty uchwałą Nr XXXV/358/2017 z dnia 20.09.2017 r., przeznaczający teren pod funkcje zabudowy usługowej oraz tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2, • mpzp, przyjęty uchwałą Nr XVIII/173/2016 z dnia 21.03.2016 r., przeznaczający teren pod funkcje zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nieuciążliwej, • mpzp, przyjęty uchwałą Nr XXX/331/2013 z dnia 27.03.2013 r., przeznaczający teren pod funkcje zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, • mpzp, przyjęty uchwałą Nr LII/441/2010 z dnia 12.07.2010 r., przeznaczający teren pod funkcje zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, • mzpz, przyjęty uchwałą Nr XIII/121/2003 z dnia 17.09.2003 r., przeznaczający teren pod funkcje zabudowy mieszkaniowej i usługowej.	ekspozycji lub na zakończeniu – ścianach krajobrazowych, związane z odtworzeniem sfer widokowych są nie do uruchomienia. Zapis skorygowano dodając, że chodzi o odsłonięcie w samych punktach widokowych w obrębie zadrzewień. Tym samym uwagę częściowo uwzględniono.
			3. W rozdziale 3 § 4 ust. 2 uchwały brak jest rekomendacji do wyłączenia obszarów z granic Parku, o czym zapewniał Dyrektor Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych na spotkaniu konsultacyjnym w dniu 15 czerwca br. Proszę o wskazanie takich rekomendacji dla poniższych terenów: 1) działki nr 1183, 1184, 1185, 1259/3 obr. 1, wchodzące w skład cmentarza komunalnego (istniejącego i projektowanego) wraz z parkingiem. Teren objęty jest zmianą fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Redy w rejonie ulicy Gniewowskiej, zatwierdzoną uchwałą	Nie ma możliwości prawnych, aby plan ochrony rekomendował wyłączenia z granic Parku. Ewentualna procedura zmniejszania parku krajobrazowego jest opisana w ustawie o ochronie przyrody. Zmniejszenie obszaru parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych na obszarach projek-

			Nr XXV/255/2016 Rady Miejskiej w Redzie z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. poz. 369). Wnioskuję o wskazanie tego terenu do wyłączenia z obszaru Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, w celu realizacji usług publicznych, związanej z wycinką drzew oraz zmianą ukształtowania terenu. Uzasadnieniem do wyłączenia cmentarza z TPK jest zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, ustalony w § 3 pkt 5 uchwały Nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. ze zm., który uniemożliwia rozbudowę cmentarza. 2) Działki nr 1191, 1259/1, 1259/2 obr. 1 stanowią drogę publiczną (istniejącą). Teren objęty jest zmianą fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Redy w rejonie ulicy Gniewowskiej, zatwierdzoną uchwałą Nr XXV/255/2016 Rady Miejskiej w Redzie z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 stycznia 2017 r. poz. 369). Wnioskuję o wskazanie tego terenu do wyłączenia z obszaru Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, w celu realizacji usług publicznych, związanej z wycinką drzew oraz zmianą ukształtowania terenu. 3) Działka nr 1258/4 obr. 1 (własność Skarb Państwa) — zabudowana budynkiem usługowym, przeznaczona została pod teren usług oraz cel publiczny — droga dojazdowa, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Redy w obszarze jednostki „D", położonej pomiędzy terenami kolejowymi, a granicą administracyjną z gminą Wejherowo, zatwierdzonym uchwałą Nr V/55/2011 Rady Miejskiej w Redzie z dnia 16 lutego 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego nr 37 z 06.04.2011 r., poz. 876). 4) Działka nr 1257 obr. 1 — fragment drogi publicznej ul. Jarej, objęta mpzp zatwierdzonym uchwałą Nr V/55/2011 Rady Miejskiej w Redzie z dnia 16 lutego 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego nr 37 z 06.04.2011 r., poz. 876). 5) Osiedle mieszkaniowe przy ul. M. Konopnickiej, budynki nr 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39 — załączniki graficzne do projektu	towanych do wyłączenia spod ochrony. Przesłanką do zmniejszenia nie może więc być fakt, że zakazy parku krajobrazowego uniemożliwiają pożądane przez wnioskodawcę zagospodarowanie terenu. Ochrona walorów Parku polega na przeciwdziałaniu przedsięwzięciom degradującym jego walory przyrodnicze i krajobrazowe i prowadzone na jego terenie przedsięwzięcia należy projektować w taki sposób, aby spełniały obowiązujące na terenie Parku przepisy. Położenie w granicach Parku nie ogranicza natomiast prowadzonych legalnie wycinek drzew lub inwestycji realizowanych w oparciu o zatwierdzone mpzp. W tym kontekście uwaga jest niezrozumiała, a wniosek o wyłączenie z terenu Parku obszaru projektowanego cmentarza (punkt 1) oraz drogi (punkt 2) bezzasadny. W odniesieniu do obiektów wskazanych w punkcie 3 i 4 z samego faktu, że są to obszary zainwestowane lub przewidziane do zainwestowania w mpzp, co jest bezsporne, nie wynikają żadne przesłanki do wyłączenia z Parku. Punkt 5 – wskazane osiedle leży poza Parkiem, obowiązującą granicą Parku jest granica opisana w uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego powołującej Park, granica w cytowanym portalu mapowym GDOŚ zawiera liczne błędy i PZPK podjął już działania w celu weryfikacji granic zamieszczonych na portalu http://geoserwis.gdos.gov.pl.

			planu wskazują teren osiedla poza granicami TPK, wobec powyższego przyjmuję, że plan zmienia jego obecne granice. (Rys. 3- wydruk z portalu mapowego http://geoserwis.gdos.gov.pI).	
			4. W kontekście uwagi nr 3, wnoszę o wyjaśnienie działania wskazanego w rozdziale 4 § 6 pkt 1 (str. 48) procedur kontrolnych w zakresie przestrzegania zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu. Jaki organ, w jakiej procedurze, z jakimi konsekwencjami będzie kontrolował wskazane prace?	Zakazy obowiązujące na terenie Parku egzekwują organy ścigania, a skutki tych naruszeń noszące znamiona szkody w środowisku rozpatrują organy do tego ustawowo powołane. Kontrola przestrzegania prawa, w tym zakazów parku krajobrazowego, jest też elementem kontroli wewnętrznej i państwowej prowadzonej przez odpowiednie organy kontrolne. Dyrektor Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych w ramach działalności własnej, w przypadku stwierdzenia naruszenia w/w przepisów kieruje informacje i wnioski do organów ścigania lub informuje inne organy odpowiedzialne za przestrzeganie obowiązującego prawa. Konsekwencje są uzależnione od ustaleń w/w organów i orzeczeń w tej sprawie. Generalnie zastosowanie ma art. 127 ustawy o ochronie przyrody, wskazujący, iż kto umyślnie narusza zakazy obowiązujące w parkach krajobrazowych podlega karze aresztu albo grzywny.
			5. W rozdziale 6 § 19 ust. 6 pkt 5,6,7 (str. 67) zasady do uwzględnienia w nowych dokumentach planistycznych nie przystają do istniejącego zagospodarowania terenów. Obszary, wskazane na mapie uwarunkowań ochrony (Część 1), zostały zlokalizowane w terenach, na których zlokalizowana jest zabudowa. Projekt Planu ochrony TPK w powyższym zakresie nie będzie egzekwowalny, jego ustalenia są bezprzedmiotowe ze względu na uwarunkowania faktyczne i prawne. Dla zobrazowania zagadnienia przedstawiam rysunki:	§ 19 nie ma ustępu 6, uwaga nie jest więc jednoznaczna. Jednak, oznaczony na mapie uwarunkowań przebieg korytarzy ekologicznych został zweryfikowany, z uwzględnieniem m.in. tej uwagi.

			1) Nr 4 — na trasie korytarza 1 istnieją strategiczne obiekty: zakład produkcji pustaków betonowych H+H, dworzec PKP, droga krajowa nr 6, kościół parafialny pw. Św. Antoniego, Szkoła Podstawowa nr 2, osiedla mieszkaniowe wielorodzinne, na trasie korytarza 2 istnieje wysoka zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (budynki AquaTower, LightTower), 2) 2) Nr 5 Pieleszewo - na trasie korytarza 3 istnieją zakłady usługowe przy ul. Ogrodników: Maxbud- produkcja blach laminowanych, Pralnia Ekofresh Reda, hurtownia karm dla zwierząt, Truck Lift Serwis Platform Załadowczych, Stadnina koni Pegaz.	
			6. Wyjaśnienia i korekty wymagają oznaczenia na załącznikach graficznych do projektu uchwały: 1) Na mapie uwarunkowań ochrony (Część 1) — załącznik 2: a) oznaczenie AA_4c — jaki gatunek zagrożony i objęty ochroną prawną z grup specjalnej uwagi został stwierdzony na terenie projektowanego cmentarza komunalnego (działka nr 1185 obr. 1)? b) oznaczenie AA_5a — z jakiego powodu istniejący cmentarz komunalny (działki nr 1183 obr. 1) został oznaczony jako inny szczególny obszar cenny przyrodniczo, krajobrazowo i kulturowo? c) oznaczenie AA_3 — w jaki sposób zostały wyznaczone korytarze ekologiczne, w kontekście uwagi nr 5? 2) Na mapie uwarunkowań ochrony (Część 2) — załącznik 2: dla terenu działki nr 1258/4 obr. ł oznaczenie AZ_1c —należy skorygować na oznaczenie AZ_1a — działka, objęta mpzp, przyjętym uchwałą Nr V/55/2011 z dnia 16.02.2011 r., jest przeznaczona na teren zabudowy usługowej, 3) Na mapie działań ochronnych i rekomendacji (Część 1) — załącznik nr 3: a) dla terenu działki nr 1259/3 obr. ł należy usunąć oznaczenie BK_I_2 — działka, objęta mpzp, przyjęta uchwałą Nr XXV/255/2016 z dnia 14.12.2016 r., jest	Na mapach stanowiących załącznik do uchwały nie wskazano gatunków, a jedynie grupę gatunków rzadkich, zanikających lub zagrożonych. Wynika to z poufnego charakteru niektórych danych przyrodniczych. Dane te natomiast zawiera baza GIS i mapy wynikowe będące w posiadaniu PZPK i informacje takie mogą zostać udostępnione w odrębnym trybie. 1a) gatunek stwierdzony na opisanym stanowisku to dzięcioł czarny; 1b) po powtórnej analizie danych cmentarz usunięto z wykazu obiektów o istotnych walorach kulturowych; 1c) lokalne korytarze ekologiczne zostały przeniesione z poprzedniej wersji projektu planu (2000), jednak w trakcie prac koncepcję tę zweryfikowano. Uwzględniając tę i inne uwagi oraz powtórnie analizując uwarunkowania terenowe i stan zainwestowania otoczenia Parku zrezygnowano z prezentacji własnej koncepcji korytarzy lokalnych przyjmując

			przeznaczona na teren obsługi komunikacji samochodowej, b) dla terenu zlokalizowanego przy granicy działki nr 746/18 obr. 1 należy wskazać ochronę i zabezpieczenie odpływu wody z lasu. Na działce istnieje jar, zobrazowany na mapie historycznej (Rys. 6) oraz na mapie zasadniczej (Rys. 7). Natomiast na działce nr 723/2 obr. 7 przebiega ciek (rów), który następnie zostaje włączony w system gminnej kanalizacji deszczowej (mapa zasadnicza Rys. 8). Projekt planu pomija kwestie zabezpieczenia spływu wód opadowych z terenów Parku na obszary zurbanizowane, jak również na drogi powiatowe ul. Gniewowską i ul. Leśną. 4) Na mapie działań ochronnych i rekomendacji (Część 2) — załącznik nr 3: a) a) oznaczenie BK_IV_2 i — z jakiego powodu istniejący cmentarz komunalny (działki nr 1183 obr. 1) został oznaczony jako „Utrzymanie zabytkowych i innych cennych obiektów architektury i budownictwa" oraz „Indywidualna ochrona obszarów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym"? b) dla terenu osiedla mieszkaniowego przy ul. M. Konopnickiej, budynki nr 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39 oznaczenie BM_VI_2 —należy skorygować na oznaczenie BM_VI_ł teren zainwestowany, 5) Na mapie działań ochronnych i rekomendacji (Część 3) — załącznik nr 3: Oznaczenie C_VIII — w jaki sposób zostały wyznaczone obszary ochrony ekspozycji strefy krawędziowej, w kontekście uwagi nr 2?	koncepcję zawartą w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, w którym nie wyznaczono w rejonie Parku żadnych korytarzy lokalnych, a jedynie jeden przylegający do granic Parku od zachodu korytarz subregionalny. 2) zmieniono zgodnie z wnioskiem; 3a) strefa BK_I_2 obejmuje grunty Lasów Państwowych powiązane z gospodarką leśną, wskazywana działka obejmuje drogę leśną w zarządzie Lasów Państwowych, mieści się więc w strefie BK_I_2; 3b) wskazane w uwadze cieki na odcinkach w granicach Parku są ciekami okresowymi, nie są także uwzględnione jako cieki w BDOT. W projekcie planu ochrony ich doliny traktowane są jako suche doliny, a ich zabudowa antyerozyjna oraz ograniczająca spływ powierzchniowy, w sposób nie degradujący walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku, nie jest planem ograniczona; 4a) po powtórnym rozważeniu teren istniejącego cmentarza wyłączono go ze wskazywanych w uwadze stref; 4b) osiedle leży poza Parkiem, na co wskazano już wcześniej, nie dotyczą go zapisy odnoszące się do terenu Parku, więc uwaga staje się bezzasadna; 5) Zakres i metodykę inwentaryzacji krajobrazów przedstawiono szczegółowo w Operacie ochrony walorów krajobrazowych (Badora K. 2021). Oparto ją o metodykę audytu krajobrazowego korzystając z Rozporządzenia Rady

				Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzenia audytów krajobrazowych (Dz.U. 2019, poz. 394). Wszystkie operaty stanowiące część dokumentacji planu ochrony są dostępne na stronie internetowej PZPK i TPK.
Gmina Miasta Gdańska, Wydział Środowiska	03.08.2021	-	Znaczącą część zieleni Miasta Gdańska stanowią lasy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego stąd też wynika zainteresowanie i zaangażowanie mieszkańców miasta sprawami Parku. W związku powyższym obserwujemy narastający sprzeciw wobec sposobu prowadzenia gospodarki leśnej na tym terenie. Dotyczy on przede wszystkim powtarzających się wycinek starodrzewu oraz dewastacji dróg leśnych. Lasy TPK stanowią przede wszystkim „płuca" miasta, a jednocześnie najcenniejszą część przyrody nie tylko Gdańska, ale także aglomeracji Trójmiasta. Kluczowe jest również znaczenie ochronne i retencyjne, szczególnie w obliczu suszy i postępujących zmian klimatycznych, z którymi coraz bardziej się zmagamy. Dlatego też gospodarka leśna powinna być w pełni dostosowana do takiej roli. Niestety w aktualnie obowiązującym planie urządzenia lasu wiek rębności został określony na 120 -130 lat, co stanowi mniej niż połowę wieku dojrzałości dla wyrębu okazałych buków czy dębów. Dlatego chcąc zachować drzewostan w obecnym kształcie wycinki należy zaprzestać i ograniczyć do minimum np. ze względów bezpieczeństwa, a las objąć wzmożoną ochroną, pozostawiając dotychczasowe funkcje społeczne. Dlatego po wysłuchaniu głosów naszych mieszkańców i wnikliwych konsultacjach ze specjalistami popieram przedstawioną w opracowaniu Klubu Przyrodników propozycję rozszerzenia ochrony Parku w formie rezerwatu krajobrazowego „Lasy Oliwskie" o powierzchni ok. 400 ha. Celem i przedmiotem ochrony powinny być między innymi wyjątkowe walory przyrodnicze	Uwaga wydaje się zbieżna z projektem planu i nie wymaga wprowadzania zmian do projektu. W ostatecznej wersji projektu planu utrzymano rekomendacje dla utworzenia w strefie krawędziowej TPK rezerwatów „Lasy Oliwskie” i „Lasy Sopockie”, a także poszerzenia ochrony w formie powierzchni referencyjnych. Zapisy te są rekomendacjami wynikającymi z przyjęcia opracowanej na potrzeby planu ochrony TPK koncepcji ochrony jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Jej wdrożenie wymaga decyzji odpowiednich organów. Natomiast ostateczny kształt rezerwatów i obowiązujące w ich granicach zasady, w tym dostępność dla rekreacji, muszą zostać wypracowane w ramach opracowania dokumentacji projektowych niezbędnych dla ich utworzenia.

			strefy krawędziowej Pojezierza Kaszubskiego wraz z zachowanym starodrzewem leśnym. Postuluję również, aby na pozostałym terenie TPK zostały utworzone lasy i ekosystemy referencyjne. Naszym zdaniem zapisy planu dla nowego rezerwatu muszą dopuszczać ruch turystyczny po istniejących szlakach i ścieżkach. Oprócz wymienionych postulatów w pełni popieram stanowisko Sopotu w sprawie objęcia ochroną rezerwatową tamtejszych lasów jako „Lasy Sopockie". Ponadto Rada Miasta Gdańska planuje podjęcie również własnych inicjatyw dotyczących ochrony terenu TPK w formie powołania nowych użytków ekologicznych, pomników przyrody oraz zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Dwory Oliwskie".	
Biuro Rozwoju Gdańska	3.08.2021	-	Uwagi ogólne: 1. Projektu Planu ochrony TPK nie został przedstawiony do uzgodnienia Radzie Miasta Gdańska, co jest wymagane przepisami ustawy o ochronie przyrody.	Należy wyjaśnić, iż samorządy uzgadniają projekty planu ochrony parków krajobrazowych w zakresie stref i zakazów, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody. Ponieważ w związku z brakiem audytu krajobrazowego dla województwa pomorskiego stref takich nie wyznaczono, nie zachodzi więc przesłanka uzgadniania projektu planu ochrony z samorządami.
			2. W projekcie Planu Ochrony TPK nie wyznaczono stref i zakazów, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt. 7 uop, oznacza to, że nie zawiera wymaganego przepisami ustawy o ochronie przyrody zakresu, należy go uzupełnić i ponownie przedstawić mieszkańcom i przesłać do uzgodnienia Radzie Miasta Gdańska.	W projekcie planu ochrony TPK nie wyznaczono stref i zakazów odwołujących się do audytu krajobrazowego, ponieważ audyt nie został dotąd sporządzony. Zagadnienie rozstrzygnął NSA w wyroku II OSK 516/18 uznając, że sporządzenie planu ochrony parku krajobrazowego nie czekając na audyt krajobrazowy nie jest kwalifikowaną wadą prawną skutkującą nieważnością uchwały i nie stanowi rażącego naruszenia prawa. Sąd trafnie zauważył, że jeśli nie można by, bez sporządzonego audytu, sporządzić planu ochrony parku krajobrazowego, to nie można by także

				sporządzić żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a taki paraliż planowania przestrzennego nie byłby możliwy do zaakceptowania; tym samym teza o niezbędności audytu nie może się ostać. Ewentualne opóźnienia w sporządzaniu audytu nie zwalniają dyrektora zespołu parków krajobrazowych z obowiązku sporządzenia planu ochrony mimo braku audytu. Podnoszone w uwadze uzgodnienia dotyczące audytu przeprowadzone zostaną zatem w odrębnej procedurze. Kwestia ewentualnej zmiany planu ochrony parku krajobrazowego po sporządzeniu audytu wykracza poza przedmiot konsultacji i aktualnych prac nad planem ochrony. Organ sporządzający plan rozważy w przyszłości czy audyt zidentyfikuje istotne nowe uwarunkowania wymagające zmiany planu ochrony parku krajobrazowego celem ich uwzględnienia.
			3. Żaden wniosek złożony przez Prezydenta Miasta nie został uwzględniony w projekcie Planu Ochrony TPK.	Wnioski zostały wnikliwie przeanalizowane z chwilą ich złożenia i wzięte pod uwagę w procesie przygotowywania projektu planu ochrony. Do uwag złożonych w trakcie prowadzonego udziału społecznego ustosunkowano się w odpowiednim miejscu niniejszej tabeli. Organ sporządzający plan traktuje każdy wniosek indywidualnie i merytorycznie, niezależnie od kogo on pochodzi. Nie prowadzi natomiast statystyki uwzględnienia i nieuwzględnienia wniosków pochodzących od poszczególnych podmiotów.

			4. Projekt Planu ochrony TPK nie uwzględnia rzeczywistych zagrożeń sytuacji, w jakiej funkcjonuje Park i pod jakimi oddziaływaniami oraz presjami ze strony jego użytkowników on się znajduje.	Stwierdzenie nie zostało poparte żadnym przykładem ani odwołaniem do konkretnych zapisów. Zarówno operaty tematyczne, jak i projekt uchwały zawierają szczegółową analizę zagrożeń. W uchwale poświęcony jest temu zagadnieniu cały rozdział 2, a tabelaryczne zestawienie zagrożeń i sposobów ich eliminacji w wersji udostępnionej do udziału społecznego liczyła 20 stron (str. 11 – 30), stanowiąc około ¼ objętości projektu planu. Po analizie wszystkich uwag złożonych w trakcie udziału społecznego nadal cześć dotycząca zagrożeń zajmuje znaczną część planu. Uwaga wydaje się zatem niezasadna.
			4. Niedopuszczalne jest wprowadzenie zakazu budowy i odbudowy zbiorników retencyjnych na ciekach przepływających przez teren Parku. Takie zapisy są sprzeczne z ogólnopolskimi i miejskimi działaniami na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym ograniczenie negatywnych oddziaływań skutków deszczy nawalnych i długotrwałych (podtopienia i zalania) na zabudowę Dolnego Tarasu.	Plan nie wprowadza zakazów, choć wskazuje pewne rekomendacje, których wprowadzenie do odpowiednich dokumentów może powodować skutki w zakresie np. zagospodarowania. Zdaniem autorów projektu planu niedopuszczalne i sprzeczne ze współczesnymi standardami jest projektowanie działań i sposobów zabezpieczenia miast przed powodzią z całkowitym lekceważeniem i pomijaniem uwarunkowań przyrodniczych i celów ochrony obszarów chronionych. W planie szeroko ujęto natomiast potrzebę rozwijania retencji zlewniowej i dolinowej, jednak nie opartej na typowych „urządzeniach wodnych” jak zbiorniki retencyjne. Zdając sobie sprawę z powagi zagrożenia powodziowego organ przygotowujący projekt planu ochrony przeredagował zapis, niemniej jednak pozostaje przy zawartym w dokumen-

				tacjach stanowisku, że na terenie Parku nie należy lokalizować nowych zbiorników retencyjnych. Literatura przedmiotu (Żbikowski i Żelazo 1993) wskazuje, że zbiorniki retencyjne zaliczane są do rozwiązań technicznych, wprowadzających wiele zmian w korycie i dolinie rzeki. Niektóre zmiany są trudne lub niemożliwe do uniknięcia, np. zmiana reżimu hydrologicznego czy zmiana warunków gruntowo-wodnych w otoczeniu zbiornika, gromadzenie się osadów w zbiorniku. Analiza warunków na terenie TPK, przedstawiona w operacie ochrony zasobów abiotycznych wskazuje, że w kontekście zachowania ciągłości cieków, retencji krajobrazowej, zachowaniu naturalnej erozji cieków czy stabilizacji przepływów całego cieku - budowę takich urządzeń należy uznać za jednoznacznie negatywną. Mając na względzie współczesną wiedzę nt. retencji –w miejscu powstawania opadu, zapobieganie powstaniu opadu efektywnego oraz biorąc pod uwagę cel powołania TPK, czyli ochronę strefy krawędziowej wysoczyzny, należy stwierdzić, że nigdy na takie urządzenia nie powinno być zgody. Cieki w TPK zniekształcone są licznymi przegrodami. W opinii zespołu autorskiego nie jest to jednak powód, aby budować kolejne przegrody, a raczej podejmować działania dążące do przywracania ciągłości ciekom. Można tu zwrócić uwagę jakie skutki wywołuje ingerencja tego typu: zmianę środowiska fizycznego rzek i ich dolin, zmianę przebiegu procesów erozyjnych w korycie cieku, wzrost temperatury wód, zmiany ich trofii. Zmienia to warunki życia

				roślin i zwierząt, bezpośrednio niszczy roślinność wraz ze związanymi z nią zwierzętami poprzez prace wykonywane w korycie rzeki lub w dolinie. Budowle hydrotechniczne do momentu ich rozbiórki generują konieczność ich utrzymywania, a więc kolejnej, często wieloletniej presji ze strony człowieka. Dlatego też przyjęto, aby na wątek zlewni, jej retencji i zmian pokrycia terenu spojrzeć znacznie szerzej i także poza granicą Parku. Podkreślenia wymaga, że obszar otuliny od strony zachodniej TPK jest jednocześnie w większości obszarem zasilania dla cieków przepływających przez TPK lub stanowi obszar alimentacji dla wód zasilających wody podziemne, a często też źródła czy wysięki w samym Parku czy bezpośrednio przy jego granicach. Zmiany pokrycia powierzchni terenu otuliny oddziałują niekorzystnie na obszar TPK poniżej, zmieniając warunki odpływu wód czy infiltracji. Za główny powód zwiększonej częstości wylewania potoków, należy uznać uszczelnienie zlewni. W tym kontekście ważne jest też podejmowanie działań- właściwie o charakterze prewencyjnym, dotyczącym zagospodarowania wód opadowych na terenie własnej nieruchomości, co uwzględniono jako jeden z istotnych sposobów eliminacji zagrożenia dotyczącego zmiany reżimu hydrologicznego cieków Parku (rozdział 2, § 3 pkt 2). Zapisy te znalazły też odzwierciedlenie w sposobach gospodarowania wodą (§15 pkt 12 planu ochrony). Odniesienie się do tej uwagi rozwinięto także przy uwagach szczegółowych wnioskodawcy (pkt 6) oraz do wybranych zapisów (pkt. 2).

			5. W uzasadnieniu uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie ustanowienia Planu ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego nie określono skutków finansowych jego uchwalenia oraz źródeł i sposobów ich finansowania.	Uzupełniono uzasadnienie o wymienione elementy.
			Uwagi szczegółowe: 1. Proponowane ustanowienie rezerwatu przyrody „Lasy Oliwskie” to wyłączenie z możliwości korzystania dla celów rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowych około 380 hektarów lasu, co stanowi około 16% lasu TPK w granicach miasta.	W przypadku utworzenia rezerwatu przyrody jego teren może być udostępniony, w tym do rekreacji, na zasadach określonych przez RDOŚ. W opinii organu sporządzającego plan, w przypadku utworzenia rezerwatu „Lasy Oliwskie” istniejące szlaki, drogi leśne i ścieżki powinny zostać udostępnione do turystyki i rekreacji w zakresie zbliżonym do dróg i ścieżek wykorzystywanych w tym celu obecnie. Tym samym nie ma podstaw, by oczekiwać wyłączenia z możliwości rekreacji tego obszaru. Należy dodać, że złożona w tym zakresie uwaga jest sprzeczna z oczekiwaniami społecznymi prezentowanymi przez Miasto Gdańsk. Uwagi złożone przez Miasto Gdańsk wskazują bowiem na akceptację proponowanej koncepcji ochrony.
			2. Nie do przyjęcia jest znaczące ograniczenie możliwości rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowego wykorzystania lasów TPK przez mieszkańców. Obecnie tereny te są użytkowane przez mieszkańców na cele rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowe. Zaproponowany kierunek wydzielenia strefy buforowej lasów TPK nie będzie wystarczający dla mieszkańców.	Projekt planu ochrony nie wprowadza żadnych ograniczeń w stosunku do aktualnego wykorzystania rekreacyjnego Parku. Ustalenia planu wskazują wręcz potrzebę utrzymywania aktualnie funkcjonujących szlaków. Prawdopodobnie wnioskodawcy chodzi o zagrożenia związane z dalszym zagęszczaniem szlaków, ścieżek itd. Należy jednak zwrócić uwagę, iż z uwagi na uwarunkowania związane z istnieniem tak dużej aglomeracji w sąsiedztwie Parku zagrożenie takie zdefiniowano poprawnie i powinno się ono znaleźć w treści planu.

			3. Wykluczenie możliwości zagospodarowania rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowego strefy brzegowej Lasów Komunalnych Miasta Gdańska, a dokładniej luk w drzewostanie, wpłynie niekorzystnie na ochronę walorów przyrodniczych lasów położonych w głębi Parku.	Uwaga niejasna, nie ma w projekcie planu zapisu, który ograniczałby wykorzystanie rekreacyjne „luk w drzewostanie" w Lasach Komunalnych Gdańska. Trudno zatem odnieść się do możliwości jej uwzględnienia w planie ochrony.
			4. Proponowana realizacja przejść dla zwierząt nad ulicami Spacerową i Słowackiego czy nad Obwodnicą Zachodnią Trójmiasta, będą to obiekty inżynieryjne, które będą ingerować w przyległe tereny leśne i wymagać będą wycinki drzew, niszczenia podszytu, gleby, czy nieodwracalnymi przekształceniami rzeźby terenu, po obu stronach tych dróg. Skutki te będą sprzeczne z podstawowymi, wielokrotnie powtarzanymi w projekcie planu ochrony zasadami ochrony środowiska w Parku, czyli ograniczeniem działań przyczyniających się do niszczenia gleb, rzeźby terenu oraz roślinności.	Wskazując potrzebę budowy tych przejść organ sporządzający plan uznał, że straty przyrodnicze jakie spowodowałby brak przejścia przy dalszym wzroście ruchu na drodze są większe niż straty, jakie spowodowałaby ewentualna budowa przejścia. Wzięto tu pod uwagę, że propozycje budowy przejść dla zwierząt dotyczą sytuacji, w których wymienione szlaki komunikacyjne będą modernizowane, co prawdopodobnie będzie związane z ograniczonymi przekształceniami na ich obrzeżach. Uwarunkowania terenowe wskazują, że możliwe jest takie zaprojektowanie wykonania przejść, aby większość prac prowadzona była w pasie drogowym, który już jest obiektem inżynierskim i dotyczyła terenów już zainwestowanych, a straty krajobrazowe i przyrodnicze były stosunkowo niewielkie.
			5. Przyjęte priorytety obowiązujące na terenie Parku, czyli ochrona przyrody i krajobrazu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz pogodzenie tych funkcji z potrzebami lokalnych społeczności w zakresie turystyki i rekreacji nie zostały zawarte w żadnym z przepisów projektu uchwały. Projekt uchwały zawiera wyłącznie zakazy, nakazy i ograniczenia, odnoszące się	Stwierdzenie wydaje się bezzasadne. Znaczna część rozdziału 5 projektu uchwały poświęcona jest temu zagadnieniu. Ponadto zauważyć należy, że celem planu ochrony jest ochrona walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku, a nie planowanie jego wykorzystania dla potrzeb rekreacji sportu i wypoczynku.

			do ochrony przyrody i krajobrazu, a nie wskazuje sposobów wykorzystania lasów przez mieszkańców czy turystów w sposób zapewniający ochronę tych walorów.	
			6. Nie jest zrozumiałe, dlaczego na terenie Parku wykluczono możliwość budowy i rozbudowy zbiorników retencyjnych, kiedy pisze się o zanikaniu na terenie Parku cieków i obszarów podmokłych i wprowadza się odpowiednie nakazy i działania dla poprawy takiej sytuacji. Z drugiej strony powszechnie jest znany fakt, o niezwykle ważnej roli lasów TPK dla ochrony przed zalaniem i podtopieniami terenów na Dolnym Tarasie. Przepisy uchwałypowinny również w takiej sytuacji wskazywać sposoby zrównoważonego rozwoju i pogodzenia potrzeb mieszkańców dla bezpiecznego zamieszkania i komfortu życia z kompleksową ochroną walorów przyrodniczy i krajobrazowych Parku. Tym bardziej, że miasto Gdańsk już opracowało koncepcję realizacji zbiorników retencyjnych na tereniePark dla zabezpieczenia Dolnego Tarasu z zachowaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku.	Zdając sobie sprawę z powagi zagrożenia powodziowego pozostano przy zawartym w dokumentacjach stanowisku, że na terenie Parku nie należy lokalizować nowych zbiorników retencyjnych. Funkcję retencyjną pełnią na terenie Parku drzewostany, zadrzewienia i bezodpływowe tereny podmokłe. Sztuczne zbiorniki retencyjne, jeśli nie ma alternatywy, powinny być lokalizowane poza dolinami, na zabudowywanym obszarze górnego tarasu lub na gruntach poniżej granicy Parku. W zlewniach potoków stanowiących zagrożenie powodziowe należy rozwijać szeroko rozumiane programy retencji zlewniowej. Dla zlewni Potoku Oliwskiego program taki, bazujący na odpowiedniej gospodarce leśnej i odtwarzaniu obszarów bezodpływowych, powstał w roku 2020 na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Prawdopodobnie retencja zlewniowa nie będzie w pełni skuteczna w przypadku opadów nawalnych jakich można się spodziewać na skutek prognozowanych zmian klimatycznych. Jednak w odniesieniu do większości cieków mogących stanowić zagrożenie, w tym do Potoku Oliwskiego, zdaniem autorów planu, istnieją rozwiązania alternatywne do budowy technicznych zbiorników retencyjnych. Na przykład w dolinie Oliwskiego Potoku, na obszarze poniżej Parku, powinny one polegać np. na obniżeniu

				rzędnej stałego piętrzenia i zwiększeniu pojemności retencyjnej istniejących zbiorników wodnych lub przekształceniu ich w zbiorniki suche. Wiąże się to z ograniczeniem lub rezygnacją z ich innych funkcji, ale stanowi realną alternatywę dla planów budowy nowych zbiorników na terenie Parku. Równocześnie należy prowadzić prace umożliwiające szybsze przepuszczenie wody przez tereny zurbanizowane, likwidację barier i „wąskich gardeł", a w ostateczności rozbudowywać system zbiorników, jednak poza terenem Parku. Rozwiązania te są niewątpliwie trudniejsze, ostatnie rezerwy gruntów na takie cele są zabudowywane, jednak nawet pod kątem skuteczności i trwałości, niezależnie od potrzeb ochrony przyrody Parku, wydają się lepiej wpisywać we współczesne trendy gospodarowania wodą i ochrony przeciwpowodziowej. Działania te są także alternatywą dla planów budowy zbiornika nr 16, którym wielokrotnie już przeciwstawiała się administracja TPK. Skutecznym alternatywnym sposobem ochrony przeciwpowodziowej i spowolnienia odpływu odpowiadające wielkościom projektowanym dla zbiornika nr 16 w dolinie Potoku Oliwskiego może być np. odpowiednia przebudowa istniejących dróg przecinających dolinę, niewielkie podwyższenie ich niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowa przepustów, budowa przelewów awaryjnych, obliczone na spowolnienie spływu w przypadku opadów nawalnych. Miejsc potencjalnego podjęcia takich prac jest na terenie Parku kilkadziesiąt, w dolinie Potoku Oliwskiego

				przynajmniej kilka, w tym lokalizacja planowana jako grobla czołowa zbiornika nr 16. Działania takie możliwe są do realizacji w kontekście proponowanych zapisów projektu planu ochrony, jednak zdaniem autorów Planu obiekty te powinny być elementem półnaturalnej retencji korytowej i dolinowej, z zachowaniem porastających dolinę łęgów i ziołorośli, a nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych definiowanych jako urządzenia wodne, gdyż to wymusza konkretne rozwiązania techniczne zarówno na etapie budowy, jak i późniejszego utrzymania, zdecydowanie niekorzystne dla ochrony przyrody i krajobrazu Parku. Rozproszenie retencji jako alternatywa dla zbiorników jest także efektywniejsze (większa powierzchnia zalewowa) oraz bezwzględnie bezpieczniejsze od skupienia jej w nielicznych zbiornikach, nawet stosunkowo niewielkich, w przypadku opadów ponadnormatywnych mogących podlegać awariom. Zasadniczym problemem jest potrzeba projektowania takich przedsięwzięć jako działanie niestandardowe, zdecydowanie trudniejsze od budowy typowego zbiornika retencyjnego.
			7. Poważne wątpliwości budzi przebieg granicy otuliny Parku w zachodniej części Gdańska. Jej obecne zagospodarowanie całkowicie wyklucza rolę otuliny jaka określona została w ustawie o ochronie przyrody. Obecnie są to tereny intensywnie zabudowane z dominacją zabudowy mieszkaniowej, z zabudową produkcyjno-usługową czy lotniskiem, które oddzielone zostały od terenu Parku Obwodnicą Zachodnią Trójmiasta.	Poruszane w piśmie przykłady sugerujące nieskuteczność funkcjonowania otuliny wskazują na braki w procedurach z zakresu planowania przestrzennego, które doprowadziły do opisywanego stanu, nie zaś na potrzebę likwidacji otuliny. Skutkiem tych braków, i rozbudowy infrastruktury bez uwzględniania uwarunkowań przyrodniczych, jest między innymi wzrost zagrożenia powodziowego obszaru Parku oraz terenów położonych poniżej.

				Co do zasady, otulina powinna obejmować źródła zagrożeń zewnętrznych dla Parku, a jednym z istotniejszych zagrożeń są przekształcenia stosunków wodnych, których źródła w znacznej mierze znajdują się na terenie otuliny. W kontekście tych powiązań, bez wątpienia istniejących, bezzasadny jest również argument o „oddzieleniu" terenu otuliny od Parku obwodnicą.
			Uwagi dotyczące wybranych zapisów: 1. Negatywne opiniowanie bądź nie uzgadnianie przez powołane do tego organy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze Parku, jeśli wody opadowe nie są zagospodarowywane na terenie zabudowywanej nieruchomości lub gmina nie posiada nowoczesnego, zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi, opartego o rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury. Miasto realizuje politykę gospodarowania wodami opadowymi zgodnie z przyjętymi dokumentami strategicznymi (m.in. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) oraz realizując wytyczne od pozostałych organów uzgadniających. Negatywne opiniowanie bądź nie uzgadnianie jest, zatem działaniem bezpodstawnym.	Uwzględniając te i inne uwagi dotyczące kwestionowanego zapisu oraz retencji wód opadowych zmieniono go na: „Uwzględnianie w procesach opiniowania lub uzgadniania przez powołane do tego organy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze Parku i otuliny spełnienia przynajmniej dwóch z podanych niżej kryteriów: a) konieczności zagospodarowania wód opadowych na terenie zabudowywanych nieruchomości, osiedla czy grupy domów, b) ustalania współczynników odpływu z danego terenu oraz rozwiązań retencyjnych uwzględniających konieczność ochrony wód Parku i ochrony przeciwpowodziowej, c) posiadania przez gminę zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi i ich retencjonowania w sposób nie powodujący degradacji wód płynących Parku."

			2. Wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin jako sprzecznej z celami ochrony Parku oraz obowiązujących na jego terenie zakazami. Wykluczenie budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwałe zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem zabudowy ograniczającej spływ wody w suchych dnach dolin lub spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych. Wykluczenie prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich użytków ekologicznych oraz proponowanych w tym planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania. – Zapis niezgodny z prowadzoną Miejską polityką adaptacji do zmian klimatu. Uniemożliwienie realizacji tych działań w istotny sposób ograniczy zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców Dolnego Tarasu.	Zdając sobie sprawę z powagi zagrożenia powodziowego pozostano przy zawartym w dokumentacjach stanowisku, że na terenie Parku nie należy lokalizować nowych zbiorników retencyjnych. Stanowisko to wielokrotnie artykułowała administracja Parku w dyskusjach nad propozycjami budowy w jego granicach zbiorników retencyjnych. Więc to raczej polityka Miasta Gdańska w prezentowanym zakresie nie do końca uwzględnia uwarunkowania współczesnej ochrony przyrody i krajobrazu. Funkcję retencyjną pełnią na terenie Parku drzewostany, zadrzewienia i bezodpływowe tereny podmokłe. Sztuczne zbiorniki retencyjne, jeśli nie ma alternatywy, powinny być lokalizowane poza dolinami, na zabudowywanym obszarze górnego tarasu lub na gruntach poniżej granicy Parku. W zlewniach potoków stanowiących zagrożenie powodziowe należy rozwijać szeroko rozumiane programy retencji zlewniowej. Dla zlewni Potoku Oliwskiego program taki, bazujący na odpowiedniej gospodarce leśnej i odtwarzaniu obszarów bezodpływowych, powstał w roku 2020 na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Kierunek ten należy na terenie Parku rozwijać. Retencja zlewniowa nie będzie w pełni skuteczna w przypadku opadów nawalnych jakich można się spodziewać na skutek prognozowanych zmian klimatycznych. Jednak w odniesieniu do większości cieków mogących stanowić zagrożenie, zdaniem autorów planu, istnieją rozwiązania alternatywne do budowy technicznych zbiorników retencyjnych. Powinny one polegać np. na obniżeniu rzędnej stałego piętrzenia i

				zwiększeniu pojemności retencyjnej istniejących zbiorników wodnych lub przekształceniu ich w zbiorniki suche. Wiąże się to z ograniczeniem lub rezygnacją z ich innych funkcji, ale stanowi realną alternatywę dla planów budowy nowych zbiorników na terenie Parku. Równocześnie należy prowadzić prace umożliwiające szybsze przepuszczenie wody przez tereny zurbanizowane, likwidację barier i „wąskich gardeł", a w ostateczności rozbudowywać system zbiorników, jednak poza terenem Parku. Rozwiązania te są niewątpliwie trudniejsze, ostatnie rezerwy gruntów na takie cele są zabudowywane, jednak nawet pod kątem skuteczności i trwałości, niezależnie od potrzeb ochrony przyrody Parku, wydają się lepiej wpisywać we współczesne trendy gospodarowania wodą i ochrony przeciwpowodziowej. Działania te są także alternatywą dla planów budowy nowych zbiorników i prac regulacyjnych wskazywanych we wniosku. Skutecznym alternatywnym sposobem ochrony przeciwpowodziowej i spowolnienia odpływu odpowiadające wielkościom projektowanym dla zbiorników na terenie Parku może być np. odpowiednia przebudowa istniejących dróg przecinających doliny, niewielkie podwyższenie ich niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowa przepustów, budowa przelewów awaryjnych, obliczone na spowolnienie spływu w przypadku opadów nawalnych. Miejsc potencjalnego podjęcia takich prac jest na terenie Parku kilkadziesiąt. Działania takie możliwe są do realizacji w kontekście proponowanych zapisów projektu planu ochrony,

				jednak zdaniem autorów planu obiekty te powinny być elementem półnaturalnej retencji korytowej i dolinowej, z zachowaniem porastających dolinę łęgów i ziołorośli, a nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych definiowanych jako urządzenia wodne, gdyż to wymusza konkretne rozwiązania techniczne zarówno na etapie budowy, jak i późniejszego utrzymania, zdecydowanie niekorzystne dla ochrony przyrody i krajobrazu Parku. Rozproszenie retencji jako alternatywa dla zbiorników jest także efektywniejsze (większa powierzchnia zalewowa) oraz bezwzględnie bezpieczniejsze od skupienia jej w nielicznych zbiornikach, nawet stosunkowo niewielkich, w przypadku opadów ponadnormatywnych mogących podlegać awariom. Zasadniczym problemem do rozwiązania jest forsowanie projektowania takich przedsięwzięć jako działanie niestandardowe, zdecydowanie trudniejsze od budowy typowego zbiornika retencyjnego jakie proponowano dotychczas.
			3. Ograniczanie udostępnienia dróg do publicznego ruchu kołowego oraz nietworzenie elementów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, które stymulowałyby presję na miejsca i obszary szczególniewrażliwe – nie jest jasne czyjej własności dróg, ogólnie niejasny zapis.	Uwaga dotyczy prawdopodobnie kilku różnych zapisów. Ograniczenie w udostępnieniu dróg na terenach leśnych w okresach wzmożonej wędrówki płazów dotyczy „dróg leśnych” - odnosi się zatem do zarządców lasów, przede wszystkim Nadleśnictwa Gdańsk. Podobnie rekomendacja dotycząca nie rozwijania infrastruktury turystycznej adresowana jest do zarządców gruntów, a więc przede wszystkim Lasów Państwowych i samorządów. Generalnie, jak zapisano w § 18: „Realizacja zakresu prac, o których mowa w zaleceniach

				zapisanych w § 6–17 niezbędnych do osiągnięcia celów ochrony wyszczególnionych w § 1, odbywa się poprzez realizację: 1) zadań ustawowych służb Parku, 2) zadań ustawowych organów mających wpływ na użytkowanie terenu Parku poprzez wydawane decyzje czy też akty prawa miejscowego, w tym między innymi: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich, wojewody pomorskiego, Wód Polskich i innych, 3) działań podmiotów sprawujących nadzór lub zarządzających gruntami w Parku oraz właścicieli gruntów, które nie powinny zakłócać realizacji celów ochrony Parku, 4) współpracy w/w podmiotów i organów.
			4. Brak odnośników w tekście uchwały do form wyznaczonych na mapach – przykład: oznaczenie na mapie „AA_5a, inne szczególnie cenne obszary przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe” nie posiada odniesienia w tekście.	Uwagę uwzględniono wprowadzając w tekście uchwały w § 2 odnośniki do wszystkich stref wskazanych na mapach w zał. 2. Jednocześnie zmodyfikowano w legendzie tytuły kilku stref, w tym także AA_5a, na bardziej odzwierciedlające treści, które obrazują.
			5. Wyznaczony szlak kulturowy wzdłuż ulicy Juraty, będący jednocześnie obszarem zaproponowanym do ujęcia w wojewódzkim rejestrze zabytków, jest w kolizji z planowaną budową tzw. Nowej Spacerowej, co do której trwa procedura uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.	W projekcie planu ochrony nie wyznaczono żadnych szlaków kulturowych. Sformułowana w operacie kulturowym i projekcie uchwały propozycja dotyczy wpisania historycznych szlaków rekreacyjnych Trójmiasta do rejestru zabytków w celu zachowania i upamiętnienia

				ich walorów historycznych, a nie wyznaczania obecnego przebiegu szlaków.
			6. Rekomendacje wymienione w rozdziale 6 dotyczącym planowania przestrzennego w wielu kwestiach stoją w sprzeczności z przyjętymi dokumentami Studium oraz przyjętą polityką miasta. Należy, zatem uwzględnić ustalenia obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańsk.	Ustalenia projektu planu ochrony uwzględniają ustalenia studium zagospodarowania przestrzennego Gdańska w zakresie stref kierunkowego rozwoju zagospodarowania przestrzennego. Przy zmianie studium powinny zostać wzięte pod uwagę ustalenia §19 planu ochrony.
Gdańskie Wody	15.03.2021- uwagi przekazane przez Urząd Miasta w Gdańsku 4.08.2021	L.dz. T -Si-N2021	1. OPERAT OCHRONY KRAJOBRAZU Pt. 12. Założenia i cele koncepcji ochrony krajobrazu; str. 94 Zagrożenie wynikające z „zakłócenia walorów widokowych parku" dodać stosowanie reklam świetlnych powoduje zanieczyszczenie świetlne środowiska, w szczególności negatywnie wpływa na faunę TPK. Sugerowane ograniczenie użycia reklam świetlnych w otulinie TPK powodujących zanieczyszczenie świetlne środowiska, mające negatywny wpływ w szczególności na faunę Parku.	W ostatecznych ustaleniach planu ochrony – uchwale sformułowano zapis do studiów gminnych nie dopuszczający do realizacji reklam i szyldów większych niż 2 m2 i reklam LED niezależnie od wielkości, co wychodzi naprzeciw postulatowi. Ustalenia planu ochrony nie mogą być formułowane do otuliny Parku, chyba że występujące tam zagrożenia mogą wpływać na realizację celów ochrony w Parku. W przypadku reklam, w tym LED, w otulinie trudno jest taki związek wykazać. Dlatego zapisu tego dla otuliny nie sformułowano.
			1) Dolina Potoku Prochowego i Potoku Rynarzewskiego (str. 105) i Dolina Radości (str. 110) Dopuszczalne elementy małej architektury i innych form rekreacji w obrębie powyższych dolin rekomenduje się, aby zachowywały one naturalny charakter i nawiązywały do okolicznego krajobrazu. Winny one być wykonane z materiałów pochodzenia naturalnego, tak by nie ingerowały w tkankę przyrodniczo-krajobrazową Parku.	Takie wskazania zamieszczono w operacie dla obu wymienionych obszarów.

			- rezygnacja z prac melioracyjnych i utrzymaniowych na ciekach w obrębie łąk chronionych i proponowanych do ochrony jako użytki ekologiczne Propozycja zmiany zapisu: - ograniczenie prac utrzymaniowych do prac związanych z zapewnieniem bezpiecznego spływu wody zapewniającego ochronę erozji cieków na terenie TPK.	W operacie podtrzymano obecny zapis ze względu na fakt, że realizuje on konieczność zachowania walorów przyrodniczych łąk, które planowane są do ochrony. Zapis proponowany może skutkować zmianami w funkcjonowaniu procesów wodno-gruntowych na łąkach i tym samym degradacją biocenoz. Jednak zapis ten na dalszych etapach prac nad projektem planu ulegał kolejnym modyfikacjom i ostatecznie w projekcie uchwały znalazł się zapis nieco zmieniony, częściowo uwzględniający zgłaszaną uwagę: „Wyłączenie z prac melioracyjnych i utrzymaniowych cieków w obrębie torfowisk i źródlisk, w szczególności uznanych za użytki ekologiczne lub wymienionych w §5 ust. 2 poz. 1-19. Ich ewentualne wykonanie powinno wynikać z operatów hydrologicznych uzasadniających konieczność podejmowania takich prac oraz analizujących w sposób wyczerpujący ich wpływ na chronione i zagrożone ekosystemy i zasiedlające je gatunki”. Oraz: „Utrzymywanie urządzeń wodnych w sposób niepogłębiający i niepodtrzymujący odwodnienia cennych obiektów przyrodniczych, w tym w szczególności dopuszczenie do zamulenia rowów odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych w obrębie istniejących form ochrony przyrody, w tym istniejących użytków ekologicznych oraz obszarów, o których mowa w §5 ust. 2 poz. 1-19”.

			Str. 89-91: - wprowadzenie zakazu zabudowy na terenach otwartych łąk poza formami przewidzianymi w obowiązującym planie Propozycja zmiany zapisu: „wprowadzanie zakazu zabudowy za wyjątkiem funkcji retencyjnej na terenach (...)"	Ustalenia planu ochrony zmierzają do wspierania retencji naturalnej, w tym działaniami czynnej ochrony przyrody, ale nie dopuszczają do budowy w otwartych krajobrazach dolin rzecznych zbiorników retencyjnych, które mogłyby degradować walory przyrodnicze i krajobrazowe.
			2. OPERAT OCHRONY WALORÓW KULTUROWYCH 1) Str. 71-72 „W odniesieniu do układów urbanistycznych ich rewaloryzacja, rekompozycja i estetyzacja nie powinna jednak naruszać innych walorów chronionych w Parku. Np. w granicach „układu urbanistycznego Starej Oliwy wraz z zespołem Potoku Oliwskiego", należy dopuścić prace w zakresie rewaloryzacji fragmentów, na których nastąpiła degradacja środowiska kulturowego, np. likwidację kompleksu ogródków działkowych w Dolinie Radości, jednak wykluczyć projekty mogące wpływać negatywnie na obecne walory przyrodnicze Parku, np. odtwarzanie dawnych młyńskich zbiorników wodnych lub osi widokowych, związane z prowadzeniem prac ziemnych lub wycinką znacznych ilości drzew." Przy założeniu, że wody opadowe spływające z obszaru TPK powinny być zatrzymywane na terenie parku, należy umożliwić stosowanie rozwiązań opartych o rozwiązania naturalne (mała retencja) uzupełnione o konieczne elementy hydrotechniczne, które pozwolą wykorzystywać naturalne ukształtowanie terenu do retencji wód przy minimalnym wpływie na środowisko przyrodnicze_ Celem jest ochrona cieku i cennej przyrodniczo flory i fauny oraz ochrona przed powodzią Starej Oliwy.	Autorzy planu uważają, że na terenie Parku, a tym bardziej jego fragmentów stanowiących objęte ochroną obiekty zabytkowe, nie należy lokalizować obiektów trwale zniekształcających rzeźbę terenu i naruszających stosunki wodne. Miejsc do lokalizacji ewentualnych zbiorników retencyjnych należy poszukiwać poza granicami Parku, na jego terenie rozwijając nieinwazyjne sposoby retencjonowania wody. Techniczna zabudowa rzek nie jest metodą ochrony cieku i cennej przyrodniczo flory i fauny.
			3. OPERAT ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 1) Str. 43	Uzupełniono zapisy operatu w proponowanym zakresie

			„Rzeki rozcinające wysoczyznę płyną zazwyczaj w głębokich dolinkach, mają znaczną siłę erozyjna w okresie wezbrań i charakteryzują się duża zmiennością reżimu hydrologicznego. Dla ograniczenia zmian dosyć licznie budowano na nich infrastrukturę regulacyjna, były też wykorzystywane jako źródło energii (np. młyny wodne). Część z elementów zabudowy hydrotechnicznej ma charakter zabytkowy. W procesach zagospodarowania przestrzennego z jednej strony należy dbać o zachowanie swobodnego przepływu rzek, w tym dla funkcji ekologicznych, drugiej chronić i odtwarzać walory historyczno-kulturowe rzek," Propozycja uzupełnienia zapisu: „(...) w tym dla funkcji ekologicznych i przeciwpowodziowych..." „obszary funkcji kształtowania topoklimatu Aglomeracji Trójmiejskiej — do obszarów o kluczowej funkcji klimatycznej należą wszystkie kompleksy leśne oraz mające specyficzny mikroklimat doliny rzeczne. Zagospodarowanie przestrzenne w ich obrębie powinno uwzględniać funkcje kształtowania klimatu i regulacji gospodarki wodnej. Jest to ważne z punktu widzenia przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych." Propozycja uzupełnienia zapisu: „(...) gospodarki wodnej z uwzględnieniem retencji".	
			Str. 53 3) zachowanie szczególnych walorów środowiska wodnego parku, zwłaszcza jezior lobeliowych i cieków o podgórskim charakterze — rozwój zagospodarowania przestrzennego nie wpływa bezpośrednio na ten cel ochrony. Pośrednio jednak przyrost terenów zabudowanych wpływa na zwiększenie się aktywności rekreacji i wypoczynku, w tym penetracji stref przybrzeżnych jezior lobeliowych. Wzrasta również presja naregulowanie rzek celem poprawy ochrony przeciwpowodziowej. Skuteczność	Ustalenia planu ochrony zmierzają do wspierania retencji naturalnej, w tym działaniami czynnej ochrony przyrody, a także metodami retencji zlewniowej i dolinowej, ale nie dopuszczają do budowy w otwartych i zalesionych krajobrazach dolin rzecznych zbiorników retencyjnych, które mogłyby degradować walory przyrodnicze i krajobrazowe. Rozwinięto to w dalszej części opracowania.

			ochrony w ramach tego celu związaną z rozwojem zagospodarowania przestrzennego dla jezior lobeliowych należy uznać za dobrą, dla rzek o podgórskim charakterze za dostateczną tendencją do zmniejszania się skuteczności związaną z presją na regulacje przeciwpowodziowe, Komentarz: Nie można zrezygnować z retencji na tym obszarze, ponieważ zlewnia leśna również generuje znaczny odpływ. Działania takie powinny jednak uwzględniać zachowanie szczególnych walorów środowiska wodnego. Prace projektowe powinny być prowadzone przy współpracy eksperta ds. ochrony środowiska.	
			2) Str. 68 „5) na terenach leśnych dopuszcza się zagospodarowanie związane z: a) realizacją małej architektury na potrzeby turystyki (np. wiaty, ławki itp.), b) funkcjami ochronnymi Parku, w tym ochroną czynną, c) edukacją ekologiczną Parku, d) gospodarką leśną, e) ochroną przeciwpożarową i innymi funkcjami dotyczącymi bezpieczeństwo publicznego, f) realizacją celów publicznych określonych w ustawie o gospodarce nieruchomościami, w tym infrastrukturą drogową i techniczną. 6) ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarów leśnych następuje na podstawie wskazań operatu ochrony ekosystemów leśnych 7) ochrona położonych w lasach lub przy granicy z lasami ekosystemów wód, torfowisk, łąk realizowana z uwzględnieniem zasad określonych w operacje ochrony ekosystemów nieleśnych.”	Dodano w operacie: „naturalną retencją wód opadowych”. Należy wskazać, że postulat z wniosku może być realizowany w ramach pkt. e).

			Propozycja uzupełnienia zapisu: Należy uwzględnić retencję wód opadowych.	
			„9.2.3. Zasady i kierunki gospodarki rybackiej Propozycje zasad i kierunków prowadzenia gospodarki przestrzennej w odniesieniu do gospodarki rybackiej w granicach Parku przedstawiają się następująco: 1) nie wprowadzanie obcych gatunków ryb i innych organizmów do jezior, innych zbiorników i cieków przepływających przez Park; 2) należy podtrzymywać gospodarkę rybacko i wędkarska w sposób nie zagrażający walorom przyrodniczym wód; 3) zabudowa służąca gospodarce rybackiej w tym użytkowaniu wędkarskiemu, nie powinna tworzyć negatywnych dominant we wnętrzach krajobrazowych jezior i innych zbiorników wodnych oraz rzek, 4) uwzględnia się w zagospodarowaniu wód oraz obszarów hydrogenicznych cele i zasady kształtowania określone w operacie ochrony ekosystemów nieleśnych." Komentarz: Zapisy operatu ochrony ekosystemów nieleśnych nie dopuszczają budowy zbiorników, proponujemy wprowadzenie zmian w w/w operacie.	Ustalenia planu ochrony zmierzają do wspierania retencji naturalnej, w tym działaniami czynnej ochrony przyrody, ale nie dopuszczają do budowy w otwartych i zalesionych krajobrazach dolin rzecznych zbiorników retencyjnych, które mogłyby degradować walory przyrodnicze i krajobrazowe.
			Str. 69 Po uchyleniu albo przy zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały o planie ochrony, na obszarach objętych tymi planami i decyzjami:	W toku prac nad planem zrezygnowano z tego zapisu. Nie określa się jakie funkcje mogą być realizowane przy zmianie planów, wskazuje się w odniesieniu do studiów gminnych jakie funkcje powinny być preferowane.

			7) utrzymuje się dotychczasowe przeznaczenie terenu w obrębie wszystkich planowanych funkcji jako preferowane oraz na terenach planowanych funkcji dopuszczających zabudowę dopuszcza się zmianę tych funkcji na funkcje: mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo¬usługową, usług obsługi ludności, zagrodową, rekreacji indywidualnej lub wprowadzenie zadrzewień, zalesień, otwartych terenów łąkowych, wodnych i innych funkcji nie wymagających zabudowy; Propozycja uzupełnienia zapisu „(...) wodnych w tym zbiorników retencyjnych i innych funkcji."	
			Str. 76 9.2.7 Zasady i kierunki ograniczenia zagrożeń zewnętrznych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym W celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych formułuje się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy: 7) zachowuje się ekosystemy cenne pod względem przyrodniczym wyznaczone w planie ochrony jako projektowane formy ochrony przyrody, a także ekosystemy bagienne i oczka wodne — wprowadza się zakaz ich przekształcania oraz nakaz kształtowania Propozycja zmiany zapisu: Należy rozważyć możliwość dopuszczenia przekształcania oczek wodnych w celu zwiększania ich możliwości retencyjnych.	W toku prac nad planem zrezygnowano z tego zapisu. W ostatecznej wersji projektu uchwały ustanawiającej plan dla eliminacji zagrożeń zewnętrznych w strefach zidentyfikowanych korytarzy ekologicznych formułuje się zapisy wprowadzenia do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.
			2) utrzymuje się niezabudowane korytarze ekologiczne w Parku oraz łączące Park z otoczeniem określone w planie ochrony, w tym kształtuje się obiekty infrastruktury w sposób umożliwiający migrację roślin i zwierząt,	Ustalenia planu ochrony zmierzają do wspierania retencji naturalnej, w tym działaniami czynnej ochrony przyrody, ale nie dopuszczają do budowy w otwartych i zalesionych krajo-

			3) utrzymuje się istniejące na terenie Parku stosunki wodne, w tym gospodarowanie wodami i ochronę przeciwpowodziową, Propozycja uzupełnienia zapisu: Z możliwością tworzenia nowych zbiorników, oczek itp. i innych obiektów małej retencji	brazach dolin rzecznych zbiorników retencyjnych, które mogłyby degradować walory przyrodnicze i krajobrazowe.
			Str. 80 BK3 — strefy i miejsca poprawy stosunków wodnych • ochrona wód według wskazań operatu ochrony zasobów abiotycznych oraz ekosystemów nieleśnych Komentarz: Zapisy operatu ochrony ekosystemów nieleśnych nie dopuszczają budowy zbiorników, proponujemy wprowadzenie zmian w w/w operacie.	Ustalenia planu ochrony zmierzają do wspierania retencji naturalnej, w tym działaniami czynnej ochrony przyrody, ale nie dopuszczają do budowy w otwartych i zalesionych krajobrazach dolin rzecznych zbiorników retencyjnych, które mogłyby degradować walory przyrodnicze i krajobrazowe.
			4. OPERAT KSZTAŁTOWANIA FUNKCJI TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I EDUKACYJNYCH 1) koncepcja Gdańskiej strefy buforowej lasów TPK (BRG) (więcej str. 40z83) —zagospodarowanie wejść do TPK m.in. Staw Młyński czy Leśna Góra+ „Proponuje się utworzenie jeszcze jednego miejsca rekreacyjnego będącego elementem strefy buforowej — Zespół Kuźni Wodnej i Dworu Ernstall w Oliwie. Obiekty maję zostać zaadaptowane na potrzeby Muzeum Gdańska" (str. 67) „Większość potrzeb z zakresie informacji służącej rekreacji powinien przejęć system stref buforowych poza granicami Parku" Projekty zagospodarowania terenów rekreacyjnych w strefach buforowych TPK powinny uwzględniać wykorzystywanie materiałów naturalnego pochodzenia do tworzenia elementów małej architektury tj. ławki, place zabaw, nawierzchnie i inne formy,	Uwaga bardzo słuszna, jednak plan nie może zmieniać zapisów odnoszących się do obszaru poza jego granicami.

			tak by nawiązywały do charakteru przestrzeni w jakich się znajdują.	
			(str. 76) „Możliwym sposobem, który warto przetestować jest również umieszczenie foliowanych folderów z pełną informacja i mapkę na początku trasy stanowiącej pętlę, w skrzyneczce, z możliwością użytkowania na zasadzie „weź, użyj i zwróć". Po obejściu ścieżki folder docelowo powinien być zwrócony do skrzynki. Oczywiście wiązało by się to z koniecznością uzupełniania niezwróconych lub zniszczonych broszur, jednak nie generuje to znaczących kosztów (folder można wydrukować na zwykłej drukarce i zalaminować)." Systemy identyfikacji wizualnej, informacyjnej, edukacyjnej na terenie TPK oraz na terenie buforowej powinny być wykonane w sposób trwały, bezpieczny, z możliwością łatwej wymiany elementów. Wykonany z nieszkodliwych materiałów (bez użycia elementów z tworzyw sztucznych). Rekomenduje się używania form reklam i materiałów edukacyjnych w formie elektronicznej (mobilne systemy komunikacji/informacji), co umożliwi ograniczenie użycia materiałów krótkotrwałych, które mogą wpłynąć na zanieczyszczenie obszaru TPK. Proponowane jest również wprowadzenie zakazu montowania ulotek i plansz informacyjno-edukacyjnych na pniach drzew poprzez wbijanie, czy owijanie z zastosowaniem materiałów sztucznych tj. taśm, sznury z tworzyw sztucznych itp.	Zaproponowano to rozwiązanie jako jedno z wielu możliwych, np. w miejscu, gdzie bieżąca kontrola tych szlaków jest łatwa i szybka. Ostateczną decyzję dotyczącą sposobu zagospodarowania ścieżek edukacyjnych pozostawiono pracownikom TPK i zarządcom gruntu. Rozwiązania polegające na mobilnych aplikacjach również zostały zaproponowane. Całkowity zakaz montowania ulotek na pniach drzew nie jest możliwy do wyeliminowania – stosowane są choćby w ramach imprez masowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zgodnie z zasadami organizacji podobnych imprez w lesie organizator jest zobowiązany je usunąć. Stosowane są również na potrzeby czasowych akcji. Na pniach drzew montuje się również oznakowania szlaków i ścieżek.
			OPERAT OCHRONY ZASOBÓW ABIOTYCZNYCH Str. 30 Komentarz: Zbiornik Orłowska II nie znajduje się w granicach TPK.	Uwaga słuszna, usunięto.
			2) Ppt. 2.4.3. Jakość wód; str. 32-38	Uwaga jest komentarzem do fragmentu operatu wskazującego pozytywne i negatywne

			„W 2020 r. na wylotach przepustów w biegu Strzyży zamontowano siatki w celu wyłapywania śmieci (Rys. 72). Pomimo korzystnego wpływu takich działań na redukcję ilości śmieci w korytach cieków należy podkreślić, że przegradzanie w taki sposób cieków jest jednoznacznie szkodliwe dla ichtiofauny. Rozwiązania tego typu nie powinny być wykorzystywane na ciekach TPK i jego otuliny" Siatki montowane na wylotach przepustów będących w eksploatacji Gdańskich Wód są rozwiązaniem nowym i testowanym na całym świecie (https://pozegnajplastik.pl/wiadomosci/australia-oceaniaisposob-na-smieci-w-kanalizacji-deszczowej!). Nie odnaleźliśmy także raportów, wskazujących jednoznacznie na negatywny wpływ siatek na organizmy wodne. Faktem jest, że plastikowe odpady unoszące się w toni wodnej stanowią zagrożenie dla organizmów wodnych. Ryby zaplątują się w nie, wpływają do ich wnętrza i nie potrafią znaleźć drogi ucieczki. Siatki zamontowane na potoku mają specjalnie dobrane wymiary oczek, tak aby ryby mogły przez nie swobodnie przepływać, w przypadku gdy znajdą się w ich wnętrzu. Plastikowe odpady w środowisku wodnym są jednym z największych wyzwań ekologicznych XXI wieku. Ich degradacja jest źródłem mikroplastiku, który mylony przez organizmy wodne z pożywieniem trafia wyżej w łańcuchu troficznym, docierając również do nas. Badania naukowe dowodzą, że rybom plastik szkodzi poprzez obniżenie płodności, a także zwiększa ich śmiertelność. Do tej pory brak jest jednoznacznych dowodów na szkodliwość mirkoplastiku dla ludzi. W dalszym ciągu prowadzone są intensywne badania w tym kierunku, jednakże faktem jest, że plastik sam w sobie stanowi koktajl niebezpiecznych substancji chemicznych (uniepalniaczy, barwników, ftalanów itp.), a dodatkowo powierzchnia mikroplastiku łatwo adsorbuje inne zanieczyszczenia i bakterie.	strony montażu siatek wyłapujących śmieci, nie zawiera wniosku, w związku z tym nie wymaga odpowiedzi. Autorzy operatu zdają sobie sprawę z potrzeby wyłapywania śmieci w wodach, jednak uważają, że urządzenia takie powinny być montowane przy ujściach kolektorów lub odpływach ze zbiorników retencyjnych, nie na naturalnych odcinkach cieków.

			W naszej opinii wszelkie działania zmierzające do ograniczenia ilości plastikowych odpadów w środowisku wodnym są konieczne, oczywiście po wprowadzeniu wszelkich działań monitorujących, które w przypadku siatek były regularnie prowadzone. W połowie 2020r. testowane siatki zostały zdemontowane.	
			Str. 55 Pomiędzy 2000 a 2018 rokiem widać jedynie spadek udziału powierzchni gruntów ornych z 4,99% do 3,67%. W stosunku do całego obszaru TPK nie są to wielkości znaczące — W analizowanym przypadku należy równocześnie wskazać spadek udziału powierzchni zbiorników wodnych w stosunku do obszaru TPK.	Nie zanotowano takiego spadku, uwaga jest niezrozumiała.
			4) Str. 56/57 „Zmiany mające wpływ na stosunki wodne TPK, a nie mające swojego odzwierciedlenia w CLC nastąpiły również w przypadku budowy przepływowych zbiorników retencyjnych i zapór. Za jeden z najważniejszych negatywnych czynników w TPK w ostatnich latach należy uznać przestarzałe od blisko 20 łat myślenie o ujarzmianiu rzeki w jej dolinie, bez ogarnięcia tematu zmian w zlewni. Oddziaływanie zapór oraz stopni wodnych na środowisko jest w większym stopniu negatywne niż pozytywne oraz w wielu przypadkach doprowadziło do nieodwracalnych strat gatunków i ekosystemów (Wawręty 2007)." Nieprawidłowym podejściem jest nie uwzględnianie zlewni TPK jako zlewni generującej odpływ- co odzwierciedla przykład potoku Oliwskiego w Gdańsku. Należy wprowadzić rozwiązania z zakresu małej retencji, zatrzymując opad w miejscu jego powstania, co pozwoli na redukcję wielkości wymaganych zbiorników retencyjnych wynikających z obliczeń hydrologicznych. Wprowadzenie takich zabiegów może jednak nie być wystarczające dla zabezpieczenia terenów zurbanizowanych poniżej parku w przypadku wystąpienia deszczu nawalnego. Z tego powodu w	Przytoczony fragment nie sugeruje nie uwzględniania zlewni TPK. Autorzy operatu zdają sobie sprawę z uwarunkowań przestrzennych spływu powierzchniowego. Jednak, jak podkreślano to wielokrotnie w innych odpowiedziach na uwagi, uważają i opracowujący projekt planu ochrony podzielił to stanowisko, że retencję na terenie Parku należy oprzeć na maksymalnym wykorzystaniu retencji zlewniowej oraz dolinowej, i ukierunkowanych na te cele programów, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury drogowej, grobli i przepustów, pozwalających zatrzymać wodę w przypadku opadów nawalnych, jednak bez dopuszczenia na terenie Parku budowy zbiorników retencyjnych, stanowiących urządzenia wodne i podlegających regulującym ich projektowanie, budowę i funkcjonowanie przepisom.

			celu zachowania bezpieczeństwa substancji mieszkaniowej oraz cennych przyrodniczo obszarów zachodzi w niektórych zlewniach konieczność wykorzystywania naturalnego ukształtowania terenu TPK do zatrzymywania wody i spowalniania jej odpływu poprzez zbiorniki retencyjne np. suche najmniej ingerujące w środowisko przyrodnicze.	
			„Działania człowieka w dolinach rzek wpływają istotnie na znajdujące się w nich ekosystemy. Niestety duża część działań ma ujemny wpływ na występujące tam zespoły roślin i zwierząt. Zmiany dokonujące się pod ich wpływem mają dwojaki charakter. Po pierwsze, zmieniając środowisko fizyczne rzek i ich dolin, człowiek wpływa na warunki życia roślin i zwierząt. Po drugie, bezpośrednio niszczy on roślinność wraz z związanymi z nią zwierzętami poprzez prace wykonywane w korycie rzeki lub w dolinie.” Komentarz: Nieprawidłowym podejściem jest nie uwzględnianie zlewni TPK jako zlewni generującej odpływ - co odzwierciedla przykład potoku Oliwskiego w Gdańsku. Należy wprowadzać rozwiązania z zakresu małej retencji, zatrzymując opad w miejscu jego powstania, co pozwoli na redukcję wielkości wymaganych zbiorników retencyjnych wynikającą z obliczeń hydrologicznych. Wprowadzenie takich zabiegów może jednak nie być wystarczające dla zabezpieczenia terenów zurbanizowanych poniżej parku w przypadku wystąpienia deszczu nawalnego. Z tego powodu w celu zachowania bezpieczeństwa substancji mieszkaniowej oraz cennych przyrodniczo obszarów zachodzi w niektórych zlewniach konieczność wykorzystywania naturalnego ukształtowania terenu TPK do zatrzymywania wody i spowalniania jej odpływu poprzez zbiorniki retencyjne.np. suche najmniej ingerujące w środowisko przyrodnicze.	Autorzy operatu uwzględniają zlewnię TPK jako zlewnię generującą znaczną część odpływu powodującego zagrożenie powodziowe w przypadku opadów nawalnych. Zdając sobie sprawę z powagi zagrożenia powodziowego autorzy projektu planu pozostali jednak przy stanowisku, że na terenie Parku nie należy lokalizować nowych zbiorników retencyjnych, tak jak nie lokalizuje się ich np. wyburzając fragmenty zabytkowej zabudowy lub w miejscu zabytkowych parków lub cmentarzy. Funkcję retencyjną pełnią na terenie Parku drzewostany, zadrzewienia i bezodpływowe tereny podmokłe. Sztuczne zbiorniki retencyjne, jeśli nie ma alternatywy, powinny być lokalizowane poza dolinami, na zabudowywanym obszarze górnego tarasu lub poniżej granicy Parku. W zlewniach potoków stanowiących zagrożenie powodziowe należy rozwijać programy retencji zlewniowej; dla zlewni Potoku Oliwskiego program taki, bazujący na odpowiedniej gospodarce leśnej i odtwarzaniu obszarów bezodpływowych, powstał w roku 2020 na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Retencja zlewniowa nie będzie w pełni skuteczna w przypadku opadów nawalnych, jakich

				można się spodziewać w wyniku prognozowanych zmian klimatycznych. Jednak w odniesieniu do większości cieków mogących stanowić zagrożenie, w tym do Potoku Oliwskiego, znaczne możliwości retencyjne istnieją, zdaniem autorów planu, także na obszarze poniżej Parku. Powinny one polegać np. na obniżeniu rzędnej stałego piętrzenia i zwiększeniu pojemności retencyjnej istniejących zbiorników wodnych lub przekształceniu ich w zbiorniki suche. Wiąże się to z ograniczeniem lub rezygnacją z ich innych funkcji, ale stanowi realną alternatywę dla planów budowy nowych zbiorników na terenie Parku. Równocześnie należy prowadzić prace umożliwiające szybsze przepuszczenie wody przez tereny zurbanizowane, likwidację barier i „wąskich gardeł”, a w ostateczności rozbudowywać system zbiorników, jednak poza terenem Parku. Rozwiązania te są niewątpliwie trudniejsze, ostatnie rezerwy gruntów na takie cele są zabudowywane, jednak nawet pod kątem skuteczności i trwałości, niezależnie od potrzeb ochrony przyrody Parku, wydają się lepiej wpisywać we współczesne trendy gospodarowania wodą i ochrony przeciwpowodziowej. Skutecznym sposobem ochrony przeciwpowodziowej i spowolnienia spływu w dolinach cieków może być np. odpowiednia przebudowa istniejących dróg przecinających doliny, niewielkie podwyższenie niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowa przepustów, budowa przelewów awaryjnych, obliczone na spowolnienie spływu w przypadku opadów

				nawalnych. Miejsc potencjalnego podjęcia takich prac jest na terenie Parku kilkadziesiąt. Jednak zdaniem autorów Planu obiekty te powinny być elementem retencji korytowej, a nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych stanowiących urządzenia wodne, gdyż to wymusza konkretne rozwiązania techniczne zarówno na etapie budowy, jak i późniejszego utrzymania, niekorzystne dla ochrony przyrody i krajobrazu Parku. Rozproszenie retencji jest także bezwzględnie bezpieczniejsze od skupienia jej w nielicznych zbiornikach w przypadku opadów ponadnormatywnych mogących spowodować awarie.
			W kontekście zachowania ciągłości cieków, retencji krajobrazowej, zachowaniu naturalnej erozji cieków, czy stabilizacji przepływów całego cieku - budowę takich urządzeń należy uznać za jednoznacznie negatywną. Do takich budowli na terenie TPK zaliczyć można: zbiornik Krykulec, zbiornik przeciwpowodziowy Obwodnica na Kaczej - tutaj dodatkowo zniszczenie retencyjnego lasu łęgowego. Takie działania nie są elementem zrównoważonej retencji odpowiadającej na potrzeby zmian klimatu, tylko działaniem wymuszonym przeważnie zbiegiem kilku faktów -zabudowy w górnej części cieków, kosztami takiej retencji na terenie zabudowanym, przestarzałym myśleniem rozwiązywania problemów „na końcu rury". Mając-jednak na względzie współczesną wiedzę nt. retencji - retencja w miejscu powstawania opadu, zapobieganie powstaniu opadu efektywnego oraz biorąc pod uwagę cel powołania TPK, czyli ochronę strefy krawędziowej wysoczyzny, należy stwierdzić, że nigdy na takie urządzenia nie powinno być zgody." Komentarz:	Komentarz ten dotyczy zagadnień omówionych już w odpowiedzi do poprzedniej uwagi.

			Wody opadowe z TPK powinny być retencjonowane w miejscu powstania opadu. Należy umożliwić stosowanie rozwiązań technicznych, które konsultowane z ekspertami ds. środowiska pozwolą uzyskać maksymalne możliwości retencyjne, przy minimalnych kosztach środowiskowych. Wprowadzenie takich zabiegów może nie być wystarczające dla zabezpieczenia mieszkańców terenów położonych poniżej parku w przypadku wystąpienia deszczu nawalnego. Z tego powodu może zachodzić potrzeba budowy zbiorników retencyjnych. W celu ograniczenia wpływu na środowisko proponuje się suche zbiorniki retencyjne, z ograniczeniem działań hydrotechnicznych do grobli/zapory czołowej umożliwiającej czasowe piętrzenie wody w przypadku wystąpienia opadu nie mieszczącego się w korycie cieku. Na marginesie uważamy, że zbiornik Krykulec nie jest właściwym podejściem do retencji na obszarze TPK, rozwiązania małej retencji, w tym zbiorniki powinny być bardziej wpisane w naturę i oparte o rozwiązania naturalne.	
			5) Str. 60 „Obszar otuliny parku powstał w celu jego ochrony przed wpływem szkodliwych czynników (littps://pomorskieparki.pi/files/site-pzpkidownload/2762/pp-tp-ptpdfi. W obszarze otuliny działalność człowieka nie może negatywnie oddziaływać na przyrodę obszaru chronionego TPK. Jednocześnie jest oczywiste, że zmiany pokrycia powierzchni terenu otuliny oddziałują niekorzystnie na' obszar TPK poniżej, zmieniając warunki odpływu wód czy infiltracji. Skutkiem tego bowiem są budowane w TPK lub w jego otulinie urządzenia hydrotechniczne tub dążenia do odbudowy takich urządzeń." Komentarz: Postępujące uszczelnienie powierzchni zlewni w otulinie PIK prowadzi do zwiększenia ilości odprowadzanych wód opadowych. Ze względu na topografię terenu nie zawsze jest możliwe zagospodarowanie opadu w miejscu jego powstawania. Zbiorniki	Uwaga zawiera komentarz nie wymagający odpowiedzi.

			retencyjne pozwalają na utrzymanie odpływu na niezmienionym, bezpiecznym dla cieku i środowiska poziomie. Średnie przetrzymanie wody w zbiornikach w warunkach normalnego funkcjonowania nie przekracza 12 godzin.	
			„Zjawisko flash flood mające miejsce kilkukrotnie w ciągu ostatnich łat w zlewniach krawędziowych Potoku Strzyża czy Potoku Oliwskiego jest dodatkowym zjawiskiem, skutkującym zwiększona częstością wylewania potoków, ale jako główny powód należy uznać uszczelnienie zlewni." Komentarz: Rozwój miasta jest procesem postępującym, dlatego należy podkreślić, że dzięki funkcjonowaniu zbiorników retencyjnych, zasięg i skala podtopień są ograniczone. Obserwowane zmiany klimatyczne będą przyczyną coraz częstszych zjawisk ekstremalnych, dlatego należy dążyć do zwiększania możliwości retencyjnych w całej zlewni z uwzględnieniem wprowadzenia działań z zakresu zatrzymywania opadu w miejscu jego powstania na obszarze TPK. W przypadku występowania opadów nawalnych niezależnie od powierzchni zlewni dominuje spływ powierzchniowy jest on tym bardziej intensywny im większe są nachylenia terenu. Ponieważ TPK położony jest przede wszystkim w strefie krawędziowej Pojezierza Kaszubskiego, jest źródłem tego typu procesów w zlewniach potoków zakończonych terenami zurbanizowanymi (W Gdańsku pot. Oliwski, pot. Strzyża) Jedynie rozproszona powierzchniowa mała retencja leśna jest w stanie uniemożliwić skumulowanie spływu wody poza teren TPK.	Komentarz nie wymaga odpowiedzi, autorzy projektu planu zgadzają się z tezami komentarza, dyskusję omawianych w nim zagadnień zawierają odpowiedzi na inne uwagi.
			Str. 68 „Analizując powódź z lipca 2001r. w Gdańska na podstawie np. opracowania Majewskiego 2010 należy jednoznacznie stwierdzić, że w Gdańsku latem 2001 nastąpiło zjawisko flash flood, ale przyczyną ówczesnej powodzi w Gdańsku nic był gwałtowny	Przytoczony fragment jest cytatem z opracowania cząstkowego Przybylskiego (2020), którego fragmenty w całości wykorzystano w dokumentacji operatu ochrony zasobów abiotycznych i jako taki wyraża poglądy autora i

			deszcz a niezrównoważony rozwój miasta tj. świadomie przyjęta polityka rozwoju miasta, prowadzona od lat 70 XX w. Polityka polegająca przede wszystkim na rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z nią infrastruktury technicznej, w tym transportowej i usługowej, w kierunku zachodnim i południowo-zachodnim, na wysoczyźnie Pojezierza Kaszubskiego. Zabetonowanie rozległych powierzchni terenu, przy jednoczesnym niedostatku zieleni seminaturalnej i urządzonej, powoduje gwałtowne zmniejszenie retencji wód” Bezpośrednią przyczyną wystąpienia powodzi był nienotowany wcześniej opad atmosferyczny o prawdopodobieństwie wystąpienia co najmniej raz na 300 lat. Zagospodarowanie zlewni było jedynie przyczyną pośrednią. Gdańskie Wody dysponują obliczeniami hydrologicznymi zlewni potoku Oliwskiego, które wskazują na duży spływ wyłącznie z obszarów leśnych (bez uwzględnienia terenów zabudowanych uszczelnionych) TPK w sytuacji wystąpienia intensywnych opadów.	chroniony jest prawem autorskim, nie podlegając możliwości ingerencji w jego zapis w operacie. Ponadto dotyczy prawdopodobnie zlewni Strzyży, dla której spływ z terenu Parku stanowi znikomy procent zasilania cieku.
			Str. 69 „Dodatkowo przyjęte rozwiązania, przedstawione przez Majewskiego 2010 i wprowadzone w zasadzie w życie, w postaci budowy zbiorników retencyjnych w dnach dolin w Gdańsku z jednej strony zatrzymały część wód ale z drugiej strony przegrodziły doliny i cieki niszcząc je. W przypadku gdy mamy do czynienia z terenami TPK, taki rodzaj retencji jest niedopuszczalny." Komentarz: Należy zauważyć, że w sytuacji braku zbiorników retencyjnych, występujący odpływ w przypadku opadu nawalnego byłby na tyle wysoki, że dochodziłoby do zniszczeń erozyjnych doliny i cieków. Negatywny skutek dla środowiska byłby prawdopodobnie znacznie większy niż w przypadku ich budowy. Odpływ ze zlewni w żaden sposób nie byłby kontrolowany i utrzymywany na bezpiecznym dla cieku poziomie. Również bezpieczeństwo	Ustosunkowanie się do komentarza zawierają już inne odpowiedzi poruszające podobne zagadnienia. Zrealizowane dotychczas (poza terenem Parku) zbiorniki retencyjne mają charakter czysto techniczny, i niezależnie od oceny ich skuteczności, w większości zdecydowanie negatywnie oddziałują na drożność cieków i naturalność ich dolin. Doceniając potrzebę działań retencyjnych i przeciwpowodziowych autorzy podtrzymują tezę zawartą w cytowanym akapicie. Ponadto należy w tym miejscu zauważyć, że podcięcia erozyjne, odsypy brzegowe i korytowe oraz inne podobne zjawiska, opisywane w uwadze jako „zniszczenia erozyjne doliny i cieków” w odniesieniu do prawie wszystkich

			obszarów zagospodarowanych i ich mieszkańców byłoby zagrożone. Ingerencja w środowisko w przypadku zbiornika retencyjnego ogranicza się do jego bezpośredniego otoczenia, brak retencji powoduje natomiast negatywne skutki zarówno dla znajdującej się poniżej tkanki miejskiej, jak również cennych przyrodniczo terenów TPK. W związku z postępującą zabudową w sąsiedztwie TPK i drastycznym spadkiem możliwości retencyjnych, należy wykorzystywać każdą potencjalną lokalizację dla ograniczenia odpływu na tereny zurbanizowane. Na terenie miasta Gdańsk działania prowadzą do obniżania możliwości zasilania terenu TPK z wyżej położonych zlewni zurbanizowanych. Na terenie zlewni Potoku Oliwskiego, TPK stanowi tereny źródliskowe. Na terenie zlewni Potoku Strzyża zb. Kiełpinek pełni rolę wyrównywania odpływu wód do TPK tak aby wody (występujące z prawdopodobieństwem raz na 100 lat) nie spływały do koryt potoków z intensywnością mogąca powodować zniszczenia.	cieków Parku, poza bezpośrednim sąsiedztwem zabudowy i elementów sieci komunikacyjnej, są procesami kształtującymi naturalny charakter cieków, na terenie Parku podlegającymi ochronie, i tak należy je postrzegać.
			Str. 80-83 „W celu przeciwdziałania przekształcaniu stosunków wodnych i zmianom w zlewniach należy podjąć działania z zakresu ochrony czynnej i biernej, zarówno na terenie Parku jaki otuliny, prowadzące do: (...) - ochrony terenów naturalnej retencji wodnej z zakazem zabudowy hydrotechnicznej" Komentarz: przy malejących zasobach wodnych oraz ograniczonych możliwościach retencyjnych, należy dopuścić zabudowę hydrotech-	Zagadnienie omówione w ramach odpowiedzi na poprzednie uwagi.

			niczną ograniczoną do obiektów małej retencji przy stałej współpracy z ekspertami ds. środowiska na każdym etapie inwestycyjnym.	
			„W odniesieniu do ochrony wód, szczególnie płynących, Przybylski (2020) formułuje do stosowania na terenie Parku następujące zasady: - w obszarze TPK nie dopuścić do budowy zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz, przegradzających cieki i naturalne doliny cieków czy niszczące hydrogeniczne siedliska przyrodnicze; Komentarz: przy malejących zasobach wodnych, postępujących zmianach klimatycznych oraz ograniczonych możliwościach retencyjnych, należy dopuścić zabudowę hydrotechniczną ograniczoną do obiektów małej retencji przy stałej współpracy z ekspertami ds. środowiska na każdym etapie inwestycyjnym. Należy szukać rozwiązań np. zbiorniki suche, które w minimalnym stopniu, będą ingerowały w środowisko naturalne z ograniczeniem działań hydrotechnicznych do grobli/zapory czołowej. Rozwiązania zbiorników suchych nie wpływają na przepływ wód korytem cieku w warunkach normalnych. Podczas opadów nawalnych pozwalają na utrzymanie odpływu na poziomie nie wpływającym negatywnie na dolinę potoku poprzez ograniczone czasowo magazynowanie nadmiaru wody.	Omówiono wyczerpująco w ramach odpowiedzi na inne uwagi tego samego wnioskodawcy.
			„- należy preferować retencję w górnych częściach zlewni potoków TPK i ich dopływów, poprzez ograniczanie i spowalnianie dopływów do cieków głównych. Działania mające na celu zwiększanie możliwości retencyjnych zlewni należy przeprowadzać w sposób zdecentralizowany, obniżając tempo odpływu ze zlewni cząstkowych i z przyrzecza do cieku głównego. Budowa zbiorników centralizujących retencje tylko w jednym, bodź tylko w	Odpowiedź na uwagę zawierają wcześniejsze odpowiedzi. Plan ochrony, a tym bardziej operat do projektu planu, nie mają mocy zakazywania jakiejkolwiek działalności, w tym budowy zbiorników retencyjnych, wskazując jedynie sposoby ochrony przeciwpowodziowej rekomendowane do stosowania na terenie

			kilku miejscach, na cieku jest działaniem niekorzystnym. Z jednej strony skupiając ryzyko w jednym miejscu (awaria zbiornika), a z drugiej nie polepszając w żaden sposób warunków 'retencyjnych w zlewni cieku powyżej i poniżej zbiornika;" Komentarz: Autorzy pisząc o preferowaniu retencji jednocześnie jej zakazują. Projektując rozwiązania techniczne, służące ochronie przeciwpowodziowej, należy uwzględnić terenowe możliwości zbiornika pozytywnie wpływa na wielkość odpływu w cieku poniżej, chroniąc ciek przed erozją a tereny przed zalewaniem. Rozproszona retencja terenowa powinna tworzyć z nimi spójny system retencji. Zatrzymanie wód opadowych w górnych częściach zlewni pozwala minimalizować potrzebę wykonania zbiorników lub zmniejszać ich objętość. Autorzy również podnoszą ryzyko awarii zbiornika. Należy zaznaczyć że obecnie stosowane rozwiązania wynikają z obowiązujących warunków technicznych dla obiektów hydrotechnicznych i nakazują zaprojektowanie przelewu awaryjnego który umożliwi przepuszczenie każdej wody bez negatywnego wpływu na część piętrzącą. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka technicznej awarii zbiorników retencyjnych jest marginalne. W prawie trzydziestoletniej historii działania eksploatacyjnego spółki Gdańskie Wody tylko raz dwa razy doszło do przelania zbiorników, które doprowadziły do uszkodzenia obiektów. Przyczyny nie leżały jednak po stronie wadliwie przyjętej filozofii zagospodarowania wód a błędu projektowego (zbiornik Nowiec) i siły wyższej zbyt duży i nagły dopływ wody pięćsetletniej w 2016 roku do zbiornika Subisława. Zbiorniki służące do magazynowania wody dają większą możliwość kontrolowania przepływu, a właściwa jego eksploatacja pozwala zminimalizować negatywny wpływ jego pracy na cieki znajdujące się poniżej. Należy także podkreślić, że bez istnienia piętrzenia i chwilowego gromadzenia się wody powyżej przegrody, taki przepływ (a nawet większy) zaistniałby również w tym miejscu i trwał dłużej. W związku z tym mogłaby to generować większe straty.	Parku oraz te, które są sprzeczne z celami jego ochrony.

			„- wyjątkiem od powyższego sn działania w mikroretencji wód rozumianej jako: niewielkie przegrody, progi w suchych dnach dolin TPK lub urządzenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych takich jak torfowiska źródliskowe czy łęgi: — Propozycja uzupełnienia zapisu: ....jako uzupełnienie działań retencyjnych, tworząc spójny system „- odbudowa zbiorników historycznych np. zbiorników młyr1skich może się odbyć pod warunkiem nie przegradzania cieków i odtwarzania zbiorników zgodnie z ich historyczna powierzchnio oraz głębokością;" Komentarz: Zmianie uległy zarówno zabudowa zlewni, jak również uwarunkowania klimatyczne, stąd potrzeba dostosowania odtwarzanych zbiorników do nowych warunków uwzgledniających występowanie gwałtownych deszczy nawalnych. Przegradzanie cieków niewielkimi progami np. z bali drewnianych w miejscach uzgodnionych z przyrodnikami może poprawić warunki siedliskowe i przeciwdziałać suszy w lasach.	Odpowiedź na poruszane kwestie zawierają odpowiedzi na poprzednie uwagi.
			„- należy dożyć do poprawy drożności cieków poprzez likwidację barier migracyjnych tj. progów/przegród piętrzących (w tym wykonanie dokumentacji dot. możliwości przywrócenia drożności ciekom TPK w części lub całości) — cieki należy traktować jako całość począwszy od źródła do ujścia, a dokumentację dotyczącą możliwości przywrócenia drożności proponuje się wykonać dla wszystkich cieków od źródlisk do ujścia poza Gościciną"— Komentarz: Likwidacja barier spowoduje przyspieszenie odpływu wód opadowych z terenu TPK oraz utratę kontroli nad spływem, co przez	Likwidacja barier dotyczy przede wszystkim odcinków cieków przepływających przez TPK, poniżej jego granicy, gdzie akurat, w granicach zabudowy, szybkie przepuszczenie wysokiej wody powinno być priorytetem. W granicach Parku bariery takie dotyczą przede wszystkim budowli na Oliwskim Potoku i Cedronie, których likwidacji autorzy nie postulują.

			powstawanie przy opadach nawalnych lokalnych rwących odpływów, o dużej sile erodowania gruntu będzie skutkowało pogorszeniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego terenu w sąsiedztwie parku ale także wzrostem procesów erozyjnych zachodzących na cieku i w całej dolinie. Woda opadowa w TPK powinna być zatrzymywana i retencjonowana na każdym etapie spływu wody, od miejsca opadu do dopływu do cieku, tak aby nie dopuścić do negatywnych skutków niszczącego odpływu wód. Działania w zlewni powinny być spójne z rozwiązaniami pozwalającymi na ochronę przyrody, również w okresach bezopadowych, chroniąc jednocześnie przed przesuszeniami gleby. Jednocześnie należy dążyć ze wszystkimi działaniami do unikania piętrzenia wody w warunkach przepływu normalnego.	
			„- lobbować na rzecz uchwalenia studiów planistycznych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarach otulin TPK z wydzieleniem dna dolin rzecznych, terenów leśnych, łąk wilgotnych, zbiorników wodnych na obszary retencji naturalnej z zakazem zabudowy." Propozycja uzupełnienia opisu: mieszkaniowej/ mieszkaniowo-usługowej.	Zakazy powinny dotyczyć każdego typu zabudowy, ograniczenie ich do jednego typu spowoduje rozwój np. infrastruktury komunikacyjnej, rekreacyjnej czy usługowej, która może mieć równie degradujący charakter.
			„- nie uzgadniać (dotyczy organów uzgadniających, nie administracji Parku, która może jedynie opiniować — przyp. red.) MPZP w obszarze TPK, jeśli wody opadowe nie sq zagospodarowywane na terenie zabudowywanej nieruchomości lub gmina nie posiada nowoczesnego, zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi opartego o rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury." Propozycja zmiany zapisów na: MPZP w obszarze TPK powinny zawierać wymagania dotyczące zagospodarowywania wód opadowych na terenie zabudowywanej nieruchomości lub w oparciu o rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury.	W trakcie prac nad planem i konsultacji zapis ten ulegał wielokrotnym zmianom i w postaci jaka znalazła się w ostatecznej wersji uchwały został uszczegółowiony zgodnie z kierunkiem postulowanym w uwadze.

			„- w obszarze TPK lobbować na rzecz likwidacji zrzutów wód opadowych z dróg bezpośrednio lub pośrednio do potoków wskazując rozwiązania bezodpływowe (infiltracyjne/chłonne) łub ostatecznie oparte o rozwiązania tzw. sztucznych wetlandów (Hammer 7989), do których kierowana woda z kanalizacji deszczowej będzie zasilała rzekę poprzez jej aluwia dolinne." Komentarz: Dla istniejących dróg powinien zostać utrzymany system odprowadzenia wód opadowych, celem zapewnienia ciągłości w funkcjonowaniu układu drogowego. Indywidualnie dla każdego przypadku, uzależnionego od możliwości terenowych, należy rozważyć możliwości zastosowania proponowanego rozwiązania jako rozbudowę istniejącego układu.	Odpowiedź zawarto w innych punktach, ta uwaga powtarza się kilka razy.
			„Sprzyjając retencji obszaru i jak najdłuższemu zatrzymaniu wody należy wspomagać jak najpóźniejsze formowanie się odpływu do cieków, a gdy już się uformuje można przedsięwziąć kroki do jego ograniczenia, kroki te na terenie Parku powinny mieć jednak ‚zdecydowanie charakter działań nieinwazyjnych." Propozycja zmiany zapisu: w miejsce „nieinwazyjnych" - o ograniczonej ingerencji w środowisko. „istotne dla zwiększenia retencyjności zlewni powinno być także utrzymanie i odtwarzanie wszelkich terenów podmokłych, odwodnionych w przeszłości, poprzez likwidację światła rowów odwadniających." Propozycja zmiany zapisu na bardziej przejrzysty: Istotne dla zwiększenia retencyjności zlewni, powinno być także utrzymanie i odtworzenie odwodnionych w przeszłości terenów podmokłych, poprzez likwidację rowów odwadniających lub wykorzystanie rowów do piętrzenia wody celem utrzymania terenu podmokłego.	W ostatecznej wersji uchwały znalazły się zapisy o innym brzmieniu, uwzględniające w znacznej mierze postulaty zawarte w uwadze, jednak w operacie, z uwagi na autorski charakter niektórych fragmentów tekstu, które są fragmentami innych opracowań cząstkowych, postulowanych zmian nie wprowadzono.

			Ppt. 3.1. Zagrożenia dla litosfery ppt.; str. 58 „Odtwarzanie zbiorników historycznych nie jest właściwym rozwiązaniem w zakresie retencji, powodując wzrost zagrożenia powodziowego związanego z ryzykiem awarii zbiorników, a przewymiarowanie takich zbiorników nie jest już odtwarzaniem historycznym, a budowla niszcząca krajobraz i cieki budowli hydrotechnicznych. Zbiorniki takie staja się wówczas magazynem osadów i zanieczyszczeń, w sposób trwały wpływającym na jakość wód cieków w TPK. Wręcz książkowym przykładem błędnego myślenia o retencji zlewni jest Potok Oliwski i planowana budowa zbiorników w Dolinie Radości (zb. Nr 75 i 76), podczas gdy gwałtowne, zanieczyszczone oraz powodujące erozję wgłębną oraz boczną odpływy wód pochodzą z terenów zabudowanych powyżej — głównie z obszaru drogowego obwodnicy Trójmiasta". https://www.gospodarkamorska.plitybolowstwo-ekologia-zbiorniki-retencyjne-nie-rozwiaza-problemu-suszy-11967 Komentarz: Wspomniany w dokumencie artykuł odnosi się do bardzo dużych zbiorników retencyjnych, które magazynują kilkaset razy więcej wody niż te, które funkcjonują na terenie Gminy Miasta Gdańska. Przywołany zbiornik Siemianówka jest w stanie zmagazynować prawie 18 mln m3 wody, co oznacza ponad 1100 krotnie większą pojemność od największego zbiornika retencyjnego na Potoku Oliwskim- zbiornika Subisława. Argumenty przemawiające na niekorzyść budowy takich zbiorników jak te wymienione w artykule nie znajdują więc zastosowania do realizacji z jakimi mamy do czynienia w Gdańsku. Dla zlewni Potoku Oliwskiego obejmującej zlewnie potoków Zajączkowskiego, Rynarzewskiego i Prochowego wraz z drobniejszymi dopływami została opracowana szczegółowa analiza hydrologiczna do przekroju zbiornika nr 3 włącznie.	Poruszane zagadnienia zostały omówione podczas spotkania z przedstawicielami spółki Gdańskie Wody. Zdając sobie sprawę z powagi zagrożenia powodziowego autorzy projektu planu pozostali przy zawartym w dokumentacjach stanowisku, że na terenie Parku nie należy lokalizować nowych zbiorników retencyjnych. Funkcję retencyjną pełnią na terenie Parku drzewostany, zadrzewienia i bezodpływowe tereny podmokłe. Sztuczne zbiorniki retencyjne, jeśli nie ma alternatywy, powinny być lokalizowane poza dolinami, na zabudowywanym obszarze górnego tarasu lub na gruntach poniżej granicy Parku. W zlewniach potoków stanowiących zagrożenie powodziowe należy rozwijać szeroko rozumiane programy retencji zlewniowej. Dla zlewni Potoku Oliwskiego program taki, bazujący na odpowiedniej gospodarce leśnej i odtwarzaniu obszarów bezodpływowych, powstał w roku 2020 na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Autorzy projektu planu są świadomi, że retencja zlewniowa nie będzie w pełni skuteczna w przypadku opadów nawalnych jakich można się spodziewać na skutek prognozowanych zmian klimatycznych. Jednak w odniesieniu do większości cieków mogących stanowić zagrożenie, w tym do Potoku Oliwskiego, zdaniem autorów planu istnieją rozwiązania alternatywne do budowy technicznych zbiorników retencyjnych. Na przykład w dolinie Oliwskiego Potoku, na obszarze poniżej Parku, powinny one polegać np. na obniżeniu rzędnej stałego piętrzenia i zwiększeniu pojemności retencyjnej istniejących zbiorników wodnych lub przekształceniu

			Zakres opracowania obejmował wykonanie obliczeń pokazujących przejście fal wezbraniowych przez istniejące oraz projektowane zbiorniki, w celu zapewnienia ich bezpiecznego funkcjonowania przy uwzględnieniu zmian zachodzących w zagospodarowaniu terenu. W opracowaniu wskazano na zasadność rozbudowy zbiornika nr 15 oraz budowę zbiornika nr 16 ale uwzględniono również konieczność ochrony terenów TPK przed nadmiernym napływem wód opadowych ze zurbanizowanego obszaru na zachód od obwodnicy wskazując potrzebę budowy zbiornika w okolicach ul. Zenitowej. Analiza została wykonana dla opadu o częstości pojawienia się raz na 100 lat co jest zgodnie z wymaganiami rozporządzenia o obiektach hydrotechnicznych. Dopływ całkowity do zbiornika 16 wynosi około 7 m3/s. Sama zlewnia obszarów leśnych o powierzchni F=500 ha generuje odpływ w przekroju proponowanego zbiornika nr 16 w wysokości około 4 m3/s, który nie ograniczony do bezpiecznej wielkości będzie przyczyną zniszczeń w środowisku leśnym ale również spowoduje wylewania na tereny zurbanizowane. Należy zauważyć, że w zlewni zbiornika nr 16 obszar zurbanizowany obejmuje cześć zlewni potoku Zajączkowskiego o powierzchni F=84 ha, z której odpływ przewidziany jest do redukcji w zbiorniku Zenitowa. Jako odpowiedz na redukcje odpływu zaproponowano zbiornik nr 16. Biorąc pod uwagę jego lokalizację, ochronę krajobrazu i ograniczenie do minimum wpływu na przyrodę zaproponowano zbiornik w postaci suchej z odpływem na poziomie ok. 2 m3/s. Przepływ do tej wielkości odbywać się będzie korytem zwartym potoku analogicznie (niezmiennie w stosunku) do stanu obecnego. Dopiero przekroczenie tej wartości spowoduje powstanie kontrolowanego zalewu na terenie ograniczonym groblą/ zapora z wykorzystaniem obecnie istniejącego nasypu drogowego z dostosowaniem jego wysokości do czasowego zmagazynowania	ich w zbiorniki suche. Wiąże się to z ograniczeniem lub rezygnacją z ich innych funkcji, ale stanowi realną alternatywę dla planów budowy nowych zbiorników na terenie Parku. Równocześnie należy prowadzić prace umożliwiające szybsze przepuszczenie wody przez tereny zurbanizowane, likwidację barier i „wąskich gardeł”, a w ostateczności rozbudowywać system zbiorników, jednak poza terenem Parku. Rozwiązania te są niewątpliwie trudniejsze, ostatnie rezerwy gruntów na takie cele są zabudowywane, jednak nawet pod kątem skuteczności i trwałości, niezależnie od potrzeb ochrony przyrody Parku, wydają się lepiej wpisywać we współczesne trendy gospodarowania wodą i ochrony przeciwpowodziowej. Działania te są także alternatywą dla planów budowy zbiornika nr 16, którym wielokrotnie już przeciwstawiała się administracja TPK. Skutecznym alternatywnym sposobem ochrony przeciwpowodziowej i spowolnienia odpływu odpowiadające wielkościom projektowanym dla zbiornika nr 16 w dolinie Potoku Oliwskiego może być np. odpowiednia przebudowa istniejących dróg przecinających dolinę, niewielkie podwyższenie ich niwelety, wzmocnienie konstrukcji lub przebudowa przepustów, budowa przelewów awaryjnych, obliczone na spowolnienie spływu w przypadku opadów nawalnych. Miejsc potencjalnego podjęcia takich prac jest na terenie Parku kilkadziesiąt, w dolinie Potoku Oliwskiego przynajmniej kilka, w tym lokalizacja planowana jako grobla czołowa zbiornika nr 16. Działania takie możliwe są do realizacji w

			wody. Po przejściu fali opadu wody z terenu zbiornika w naturalny sposób powrócą do koryta zwartego. Na zbiorniku nr 15 przewiduje się modernizację urządzeń upustowych umożliwiającą przepuszczanie przepływu w wielkości zakładanego odpływu ze zbiornika nr 16. Ingerencja w przyrodę na etapie eksploatacji ograniczać się będzie do okresowego kilku-kilkunastogodzinnego zalewania naturalnej czaszy zbiornika. Należy tutaj zauważyć, ze w przypadku niewybudowania zbiornika również będzie dochodziło do okresowego zalewania terenu ale będzie się to odbywało w sposób absolutnie niekontrolowany, zagrażający dodatkowo przelaniem zbiornika nr 15, co może przyczyniać się do znacznie większego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Z kolei we wskazówkach do planu ochrony widnieje zapis (str.81) : „- odbudowa zbiorników historycznych np. zbiorników młyńskich może się odbyć pod warunkiem nie przegradzania cieków i odtwarzania zbiorników zgodnie z ich historyczną powierzchnią oraz głębokością" Zbiornik 16 w zamierzeniu ma być zbiornikiem o charakterze suchym z niezakłóconym przepływem wody w okresie bezopadowym	kontekście proponowanych zapisów projektu planu ochrony, jednak zdaniem autorów Planu obiekty te powinny być elementem półnaturalnej retencji korytowej i dolinowej, z zachowaniem porastających dolinę łęgów i ziołorośli, a nie powinny mieć charakteru zbiorników retencyjnych definiowanych jako urządzenia wodne, gdyż to wymusza konkretne rozwiązania techniczne zarówno na etapie budowy, jak i późniejszego utrzymania, zdecydowanie niekorzystne dla ochrony przyrody i krajobrazu Parku. Rozproszenie retencji jako alternatywa dla zbiorników jest także efektywniejsze (większa powierzchnia zalewowa) oraz bezwzględnie bezpieczniejsze od skupienia jej w nielicznych zbiornikach, nawet stosunkowo niewielkich, w przypadku opadów ponadnormatywnych mogących podlegać awariom. Zasadniczym problemem jest potrzeba projektowania takich przedsięwzięć jako działanie niestandardowe, zdecydowanie trudniejsze od budowy typowego zbiornika retencyjnego.
			OPERAT OCHRONY EKOSYSTEMÓW NIELEŚNYCH pt. 6. Wykaz i omówienie proponowanych działań ochronnych; str.98-101 „1. W celu utrzymania dobrego stanu i naturalnego charakteru cieków w obszarze Parku nie należy budować zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz oraz przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem ewentualnych niewielkich przegród, progów antyerozyjnych i hamujących spływ wody w suchych dnach dolin. Z uwagi na potrzebę likwidacji barier migracyjnych należy dążyć do likwidacji przegród tj. rozbiórki progów/przegród piętrzących,	Autorzy dokumentacji projektu planu ochrony zgadzają się z tezami zawartymi w komentarzu, jednak właśnie wskazywana przez autorów uwaga „uwzględnienia ochrony wartości przyrodniczych” terenu ogranicza możliwe działania retencyjne na terenie Parku do działań nie degradujących tych wartości, a więc mikroretencji zlewniowej, natomiast wymusza eliminację projektów i przedsięwzięć bazujących na budowie nowych zbiorników retencyjnych.

			także poniżej Parku, traktując cieki jako całość począwszy od źródła do ujścia." Komentarz W związku z postępującą zabudową w sąsiedztwie TPK i związanym z tym drastycznym spadkiem możliwości retencyjnych, należy wykorzystywać każdą potencjalną lokalizację, z uwzględnieniem ochrony wartości przyrodniczych terenu, dla ograniczenia odpływu na tereny zurbanizowane. Zmiana charakteru opadów, obserwujemy coraz częściej zjawiska pogodowe o gwałtownym przebiegu, wymaga poszukiwań dodatkowych objętości retencyjnych na wszystkich etapach spływu wody opadowej z wykorzystaniem pomijanej dotychczas retencji terenowej.	
			„3. Należy zrezygnować z prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łęk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich użytków ekologicznych oraz proponowanych w tym planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody, do chwili ich powołania, w tym kompleksów „Końskie Łąki" „Zarosłe Łąki", „Dolina Cedronu", „Dolina Radości" i innych." Komentarz Dla rzek, strumieni i potoków musi być zachowany przepływ zapewniający drożność cieku i w tym zakresie na ciekach powinny być wykonywane prace utrzymaniowe.	Prace utrzymaniowe „zapewniające drożność cieku” powodują przyspieszenie odpływu wody, stanowiąc działanie przeciwne do promowanej wszelkimi sposobami retencji, co prowadzi wprost do wzrostu zagrożenia powodziowego. W warunkach TPK nie zachodzi możliwość samoistnego zablokowania drożności jakiegokolwiek cieku w sytuacji jego niekonserwowania. Naturalne procesy wypłycania rowów prowadzić mogą do wzrostu poziomu wody na odwodnionych użytkach zielonych lub dawnych torfowiskach, jednak równocześnie są gwarancją spowolnienia odpływu i niwelacji kumulacji spływów, szczególnie przy opadach nawalnych. W odniesieniu do cieków o charakterze wartkich strumieni, poza sztucznymi przepustami, nie istnieje możliwość zablokowania ich drożności, co najwyżej drobne zmiany przebiegu koryta, które mają charakter naturalny i podlegają procesom decydującym o naturalnym charakterze koryt.

			„G. Działania wspierające stabilizację reżimów hydrologicznych cieków należy uwzględniać w dokumentach z zakresu planowania przestrzennego. Należy dążyć do uchwalenia studiów planistycznych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarach otuliny TPK z wydzieleniem dna dolin rzecznych, terenów leśnych, łąk wilgotnych, zbiorników wodnych i ich zlewni bezpośrednich jako obszarów retencji naturalnej z bezwzględnym zakazem zabudowy." Propozycja zmiany zapisu W miejsce „z bezwzględnym zakazem zabudowy" - z możliwością stosowania rozwiązań technicznych maksymalnie wykorzystujących możliwości retencyjne danej lokalizacji, przy minimalnych kosztach środowiskowych.	Ideą proponowanego zapisu jest ochrona obszarów istotnych dla retencyjności zlewni przed zabudową jako najistotniejszym czynnikiem wpływającym w zakresie wieloaspektowym na degradację wód w zlewniach cieków Parku. Nie istnieją „rozwiązania techniczne" skuteczniej chroniące retencyjność zlewni niż zakaz zabudowy.
			„7. Nie należy pozytywnie opiniować (administracja Parku) ani uzgadniać (organy uzgadniające) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze TPK, jeśli wody opadowe nie są zagospodarowywane na terenie zabudowywanej nieruchomości lub gmina nie posiada nowoczesnego, zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi opartego o rozwiązania tzw. błękitnozielonej infrastruktury." Propozycja zmiany zapisu MPZP w obszarze TPK powinny zawierać wymagania dotyczące zagospodarowywania wód opadowych na terenie zabudowywanej nieruchomości lub w oparciu o rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury.	Istniejący zapis wydaje się konkretniejszy, ponieważ wskazuje organy stanowiące adresata zapisu i tryb jego realizacji.
			„8. Na terenie Parku oraz w jego otulinie należy dożyć do likwidacji zrzutów wód opadowych z dróg bezpośrednio lub pośrednio do potoków na rzecz rozwiązań bezodpływowych (infiltracyjne/chłonne) lub ostatecznie opartych o rozwiązania tzw. sztucznych wetlandów o odpowiedniej powierzchni i strukturze,	Autorzy dokumentacji nie postulują natychmiastowej zmiany w zakresie systemów odprowadzania wód opadowych z dróg, a tym samym jakichkolwiek zakłóceń w funkcjonowaniu sieci drogowej. Zapis wskazuje jedynie kierunek w jakim należy, z uwagi na potrzebę

			do których kierowana woda z kanalizacji deszczowej będzie zasilała rzekę poprzez jej aluwia dolinne." Komentarz Dla istniejących dróg powinien zostać utrzymany system odprowadzenia wód opadowych, celem zapewnienia ciągłości w funkcjonowaniu układu drogowego. Indywidualnie dla każdego przypadku, uzależnionego od możliwości terenowych, należy rozważyć możliwości zastosowania proponowanego rozwiązania jako rozbudowę istniejącego układu.	ochrony wód, prowadzić działania w tym zakresie w przypadku planowania remontów lub modernizacji sieci drogowej. Natomiast sformułowana przez autorów uwagi opinia, że dla istniejących dróg należy obligatoryjnie utrzymać istniejące systemy odprowadzania wód, wydaje się stać w sprzeczności z potrzebami w zakresie ochrony wód Parku i ograniczenia wpływu jednego z istotnych zagrożeń.
			Str. 105/106 „W celu przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom wewnętrznym i zewnętrznym ekosystemów nieleśnych dla planowania przestrzennego i decyzji administracyjnych oraz działalności gospodarczej rekomenduje się przyjęcie i stosowanie poniższych zasad: - w obszarze TPK nie należy budować ani odbudowywać zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz przegradzających cieki i naturalne dolin cieków, z wyjątkiem ewentualnych niewielkich przegród, progów antyerozyjnych i hamujących spływ wody w suchych dnach dolin (z wyjątkiem obszarów źródlisk) lub spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych, Komentarz Przy założeniu, że wody opadowe z TPK powinny być retencjonowane na terenie parku, należy umożliwić stosowanie rozwiązań technicznych, które konsultowane z ekspertami ds. środowiska pozwolą uzyskać maksymalne wykorzystanie możliwości retencyjnej, przy minimalnych kosztach środowiskowych. Na przykładzie Potoku Oliwskiego bezpieczeństwo mieszkańców Starej Oliwy, powinno być tu celem nadrzędnym przy uwzględnieniu ochrony cieku i cennej przyrodniczo flory i fauny	Autorzy projektu planu nie widzą uzasadnienia dla tezy, że wody opadowe z TPK powinny być zagospodarowane na terenie Parku. Zasada ta, niewątpliwie słuszna w kontekście procesów inwestycyjnych i zabudowy, nie może dotyczyć takich obszarów jak park krajobrazowy. Stosując ją w kontekście proponowanym przez autorów uwagi należałoby oczekiwać, że wody opadowe z gminy zagospodarowane zostaną na jej terenie, a z terenu województwa na terenie województwa, co wydaje się absurdem, gdyż prowadziłoby do wyschnięcia większości rzek. Zdając sobie sprawę z powagi zagrożenia powodziowego autorzy projektu planu pozostali przy stanowisku, że na terenie Parku nie należy lokalizować nowych zbiorników retencyjnych, tak jak nie lokalizuje się ich np. wyburzając fragmenty zabytkowej zabudowy lub w miejscu zabytkowych parków lub cmentarzy. Funkcję retencyjną pełnią na terenie Parku drzewostany, zadrzewienia i bezodpływowe tereny podmokłe.(np. łęg w Dolinie Radości),

				torfowiska (np. torfowiska źródliskowe w Dolinie Radości). Sztuczne zbiorniki retencyjne, jeśli nie ma alternatywy, powinny być lokalizowane poza dolinami, na zabudowywanym obszarze górnego tarasu lub poniżej granicy Parku. W zlewniach potoków stanowiących zagrożenie powodziowe należy rozwijać programy retencji zlewniowej, dla zlewni Potoku Oliwskiego program taki, bazujący na odpowiedniej gospodarce leśnej i odtwarzaniu obszarów bezodpływowych, powstał w roku 2020 na zlecenie Nadleśnictwa Gdańsk. Autorzy projektu planu ochrony zdają sobie sprawę, że retencja zlewniowa nie będzie w pełni skuteczna w przypadku opadów nawalnych jakich można się spodziewać w przypadku prognozowanych zmian klimatycznych. Jednak w odniesieniu do Potoku Oliwskiego znaczne możliwości retencyjne istnieją, zdaniem autorów planu, także na obszarze poniżej Parku. Powinny one polegać np. na obniżeniu rzędnej stałego piętrzenie i zwiększeniu pojemności retencyjnej istniejących zbiorników wodnych lub przekształceniu ich w zbiorniki suche. Wiąże się to z ograniczeniem lub rezygnacją z ich innych funkcji, ale stanowi realną alternatywę dla planów budowy nowych zbiorników na terenie Parku. Równocześnie należy prowadzić prace umożliwiające szybsze przepuszczenie wody przez tereny zurbanizowane, likwidację barier i „wąskich gardeł”, a w ostateczności rozbudowywać system zbiorników, jednak poza terenem Parku. Rozwiązania te są niewątpliwie trudniejsze, jednak nawet pod kątem skuteczności i trwałości, niezależnie od potrzeb ochrony

				przyrody Parku, wydają się lepiej wpisywać we współczesne trendy gospodarowania wodą i ochrony przeciwpowodziowej.
			- należy zrezygnować z prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich użytków ekologicznych oraz proponowanych w tym planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania, w tym kompleksów „Końskie Łąki", „Zarosłe Łąki", „Dolina Cedronu", „Dolina Radości" i innych, Komentarz Dla rzek i strumieni musi być zachowany przepływ zapewniający drożność cieku i w tym zakresie na ciekach powinny być wykonywane prace utrzymaniowe.	Prace utrzymaniowe „zapewniające drożność cieku” powodują przyspieszenie odpływu wody, stanowiąc działanie przeciwne do promowanej wszelkimi sposobami retencji, co prowadzi wprost do wzrostu zagrożenia powodziowego. W warunkach TPK nie zachodzi możliwość samoistnego zablokowania drożności jakiegokolwiek cieku w sytuacji jego niekonserwowania. Naturalne procesy wypłycania rowów prowadzić mogą do wzrostu poziomu wody na odwodnionych użytkach zielonych lub dawnych torfowiskach, jednak równocześnie są gwarancją spowolnienia odpływu i niwelacji kumulacji spływów, szczególnie przy opadach nawalnych. W odniesieniu do cieków o charakterze wartkich strumieni, poza sztucznymi przepustami, nie istnieje możliwość zablokowania ich drożności, co najwyżej drobne zmiany przebiegu koryta, które mają charakter naturalny i podlegają procesom decydującym o naturalnym charakterze koryt.
			- należy dożyć do uchwalenia studiów planistycznych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego W obszarach otuliny TPK z wydzieleniem dna dolin rzecznych, terenów leśnych, łąk wilgotnych, zbiorników wodnych i ich zlewni bezpośrednich jako obszarów retencji naturalnej z zakazem zabudowy, Propozycja zmiany zapisu	Ideą proponowanego zapisu jest ochrona obszarów istotnych dla retencyjności zlewni przed zabudową jako najistotniejszym czynnikiem wpływającym w zakresie wieloaspektowym na degradację wód w zlewniach cieków Parku. Nie istnieją „rozwiązania techniczne” skuteczniej chroniące retencyjność zlewni niż zakaz zabudowy.

			W miejsce „z zakazem zabudowy" - z możliwością stosowania rozwiązań technicznych maksymalnie wykorzystujących możliwości retencyjne danej lokalizacji, przy minimalnych kosztach środowiskowych.	
			- nie należy pozytywnie opiniować (administracja Parku), ani uzgadniać (organy uzgadniające) MPZP w obszarze TPK, jeśli wody opadowe nie so zagospodarowywane na terenie zabudowywanej nieruchomości lub gmina nie posiada nowoczesnego, zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi opartego o rozwiązania błękitnozielonej infrastruktury. Propozycja zmiany zapisu: MPZP w obszarze TPK powinny zawierać wymagania dotyczące zagospodarowywania wód opadowych na terenie zabudowywanej nieruchomości lub w oparciu o rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury.	Istniejący zapis wydaje się konkretniejszy, ponieważ wskazuje organy stanowiące adresata zapisu i tryb jego realizacji.
			- na terenie TPK oraz w otulinie należy dążyć do likwidacji zrzutów wód opadowych z dróg bezpośrednio lub pośrednio do potoków na rzecz rozwiązań bezodpływowych (infiltracyjne/chłonne) lub ostatecznie oparte o rozwiązania tzw. sztucznych wetlandów o odpowiedniej powierzchni i strukturze, do których kierowana woda z kanalizacji deszczowej będzie zasilała rzekę poprzez jej aluwia dolinne," Komentarz Dla istniejących dróg powinien zostać utrzymany system odprowadzenia wód opadowych, celem zapewnienia ciągłości w funkcjonowaniu układu drogowego. Indywidualnie dla każdego przypadku, uzależnionego od możliwości terenowych, należy rozważyć możliwości zastosowania proponowanego rozwiązania jako rozbudowę istniejącego układu.	Autorzy dokumentacji w cytowanym zapisie nie postulują natychmiastowej zmiany w zakresie systemów odprowadzania wód opadowych z dróg, a tym samym jakichkolwiek zakłóceń w funkcjonowaniu sieci drogowej. Zapis wskazuje jedynie kierunek w jakim należy, z uwagi na potrzebę ochrony wód, prowadzić działania w tym zakresie w przypadku planowania remontów lub modernizacji sieci drogowej. Natomiast sformułowana przez autorów uwagi opinia, że dla istniejących dróg należy obligatoryjnie utrzymać istniejące systemy odprowadzania wód wydaje się stać w sprzeczności z potrzebami w zakresie ochrony wód Parku i ograniczenia wpływu jednego z istotnych zagrożeń.

			4.2. Wody płynące; str.76 „Analogiczna sytuacja występuje na Strzyży, gdzie pomimo ochrony rezerwatowej degradacja cieku postępuje. Głównym problemem jest tu spływ wody ze zbiorników retencyjnych, zlokalizowanych powyżej na Strzyży i jej dopływie. Zaburza to termikę i trofię potoku. Sytuację pogarsza również sąsiedztwo obwodnicy Trójmiasta i postępująca zabudowa w otulinie, powodujące między innymi katastrofalne zaśmiecenie" W celu poprawy jakości wody opadowej pochodzącej z terenów zurbanizowanych, a tym samym jakości wód powierzchniowych w Gdańsku istotne są kwestie zwiększenia ilości retencjonowanej wody oraz wydłużenia czasu jej przebywania w przyrodzie poprzez wykorzystanie rozwiązań opartych na naturze (ang. Nature Based Solutions, N BS). Rozwiązania te umożliwiają podczyszczenie wody opadowej dzięki naśladowaniu procesów), zachodzących w naturalnym środowisku wodnym i glebowym (sedymentacja, sorpcja, utlenianie, fermentacja i rozkład mikrobiologiczny) , sprzyjających m.in. rozkładowi zanieczyszczeń organicznych oraz adsorpcji metali ciężkich. Rozwiązanie te są propagowane przez spółkę Gdańskie Wody. W Gdańsku zostały wprowadzone wytyczne zagospodarowania wód opadowych, w których preferuje się systemy otwarte kanalizacji deszczowej tworzące system małej retencji składający się z: zagłębień retencyjnych w zieleni, dachów retencyjnych, niecek trawiastych, ogrodów deszczowych i innych podobnych obiektów małej retencji miejskiej. Przy zagospodarowaniu wody opadowej w obrębie budynku, zespołu budynków parkingu, dróg wewnętrznych, osiedla z podłączeniem do sieci kanalizacji deszczowej w zdecydowanej większości przypadków należy przewidzieć objętość obiektów retencyjnych odpowiadającą sumie opadu 30 mm z powierzchni uszczelnionych. W celu popularyzowania rozwiązań zrównoważonych systemów odwadniania (ang. Sustanaible Drainage Systems, SUDs) spółka	Cytowany zapis nie deprecjonuje starań spółki Wody Gdańskie w zakresie poprawy jakości wód opadowych z terenów zurbanizowanych i innych działań, lecz identyfikuje istniejące zagrożenie dla walorów przyrodniczych Parku. Autorzy projektu planu ochrony i przygotowywanej na jego potrzeby dokumentacji zapoznali się szczegółowo z tymi działaniami i ich efektami i są przekonani, że należy je kontynuować i rozwijać. Jednak nie zmienia to faktu, że degradacja wód potoku w zakresie termiki i trofii postępuje, a dynamika rozwoju zabudowy i zagospodarowania zlewni Strzyży powyżej Parku prowadzi do jednoznacznego wniosku, że działania te, w stosunku do rozmiaru przekształceń, będą niewystarczające.

			Gdańskie Wody prowadzi konsultacje oraz szkolenia dla projektantów i wykonawców, a także opracowała dedykowane poradniki: „Ogród deszczowy w pięciu krokach" oraz „Gdańska Polityka Małej Retencji Miejskiej". W Gdańsku funkcjonuje obecnie 28 obiektów powierzchniowej retencji miejskiej oraz 53 zbiorniki retencyjne. Przywoływany zbiornik retencyjny Kiełpinek pełni ważną rolę w stabilizacji przepływu potoku Strzyża w strefie krawędziowej Pojezierza Kaszubskiego i przeciwdziała procesom erozyjnym (m.in. na terenie rezerwatu) w razie wystąpienia intensywnych opadów deszczu (do poziomu wody 100-letniej). Zbiorniki retencyjne wyposażone są w część osadnikową oraz w kraty na wylocie, wloty do zbiorników posiadają zespoły podczyszczania wód opadowych — w trakcie normalnego funkcjonowania zbiornika, nie ma możliwości odprowadzania do potoku wód zanieczyszczonych. Zbiorniki retencyjne dodatkowo projektowane są w taki sposób, aby poza procesem sedymentacji, sprzyjały naturalnemu oczyszczaniu się wód dzięki obecności roślinności hydrofitowej. Ponadto dzięki udziałowi w projektach międzynarodowych, monitorowane są nowo pojawiające się zanieczyszczenia wód, obejmujące szeroką grupę związków chemicznych o udowodnionej obecności w środowisku, ale nieobjętych regularnym monitoringiem. W ramach udziału spółki Gdańskie Wody w projekcie FanpLESStic-sea, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu lnterreg Region Morza Bałtyckiego 2014-2020, w pobliżu miejsca, gdzie woda opadowa z przeciążonego kolektora deszczowego „Kołobrzeska" odprowadzana jest do morza, powstała stacja pilotowa, stanowiąca system hydrofitowego oczyszczania wody. Stacja ta pozwoli na weryfikację skuteczności systemu hydrofitowego do usuwania mikroplastiku z wód opadowych.-	

Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego	2.08.2021	-	Uwagi szczegółowe: Rozdział 2. Ar.3., str. 13 „…W przypadku nieskuteczności ochrony i pogarszania się stanu ekologicznego zbiorników z przyczyn antropogennych, wyłączenie z użytkowania rekreacyjnego poprzez objęcie ochroną rezerwatową” Zrezygnować z tej części zapisu Taka propozycja działań ochronnych budzi zdziwienie – zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody (Art. 13. 1.) „Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym…” – tymczasem autorzy podnoszą się do obszaru w znacznym stopniu zmienionego, zanieczyszczonego i objętego użytkowaniem rekreacyjnym. Objęcie ochroną rezerwatową jezior, gdzie dotychczasowa ochrona się nie sprawdziła i nastąpiło pogorszenie stanu ekologicznego, stoi w kontrze do definicji rezerwatu, gdzie ochroną obejmuje się obszary w stanie naturalnym lub mało zmienionym. Ponadto jest to propozycja nierealna, gdyż zgodnie z Art. 7. 1. UoOP ust.2. Utworzenie lub powiększenie rezerwatu przyrody obejmujące obszary, które stanowią nieruchomości niebędące własnością Skarbu Państwa, następuje za zgodą właściciela, a w razie braku jego zgody – w trybie wywłaszczenia określonym w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Przedłożona propozycje jest merytorycznie nieuzasadniona i formalnie niewykonalna.	Uwagę uwzględniono. Usunięto zapis o warunkowej ochronie rezerwatowej po pogorszeniu walorów zbiorników.
			Rozdział 2. Ar.3., str. 12 oraz mapa uwarunkowań ochrony Część 2 – symbolizacja AZ_2 – obszary wyłączone z lokalizacji nowej zabudowy …	Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis przeredagowano i przyjął on brzmienie: „Skuteczne egzekwowanie obowiązującego na terenie Parku zakazu budowania nowych obiek-

			„…Skutecznie egzekwowanie obowiązującego na terenie Parku wyłączenia z zabudowy, także w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej, obszarów w strefie 100 m od granic zbiorników wodnych i rzek. Należy dokonać korekty zapisu na zgodny z literą ustawy o ochronie przyrody – proponuje się zapis: „…Skutecznie egzekwowanie obowiązującego na terenie Parku wyłączenia z zabudowy, także w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej, obszarów w strefie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, z uwzględnieniem obowiązujących zapisów planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy” Zapis „….100 m od granic zbiorników wodnych i rzek” – odbiega od zapisów ustawowych i musi zostać „dopasowany” do treści ustawowej, zmienia bowiem częściowo sens zapisu – art.17, ust.1, pkt. 7 UoOP, który wprowadza zakaz „…budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych” – oznacza to, że strefa 100 m nie obejmuje zbiorników wodnych powstałych w wyniku działań antropogenicznych. Jednocześnie zwraca się uwagę, że w tym samym rozdziale znajduje się zapis „Wprowadzenie i przestrzeganie w procedurach planistycznych i decyzyjnych zakazu zabudowy strefy brzegowej jezior poza obowiązującymi planami miejscowymi i decyzjami o warunkach zabudowy”. Sprawia to wrażenie sprzeczności zapisów, choć de facto stanowi ich uszczegółowienie. Rozwiązaniem jest połączenie obu zapisów, z w/wym. poprawką.	tów budowlanych, także w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej, w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących”. Dostosowano go zatem do przepisów Uchwały Sejmiku w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Zapis: „Wprowadzenie i przestrzeganie w procedurach planistycznych i decyzyjnych zakazu zabudowy strefy brzegowej jezior poza obowiązującymi planami miejscowymi i decyzjami o warunkach zabudowy” – pozostawiono jednak przy określeniu sposobu eliminacji zagrożenia „Wzrost różnych form antropopresji związanej z zabudową strefy brzegowej oraz zwiększoną intensywnością użytkowania rekreacyjno-wypoczynkowego jezior” – §3 pkt 7 aktualnego brzmienia uchwały.
			Rozdz.4., par.5. kolumna 6 „Rekomendacje….” Treść zapisów Rekomendacji Należy dokonać zmiany sposobu zapisu Rekomendacji, na wskazujący oczekiwane działania	Uwagi nie uwzględniono. Sama rekomendację zawiera tekst zamieszczony przed tabelą, w której zawarto wykaz stref: „uwzględnienie w

			Zastosowany sposób zapisu rekomendacji nie ma charakteru rekomendacji – tj. czynności wskazujących jak uzyskać oczekiwane efekty – zapisy są niezrozumiałe – stanowią bowiem ewidencję (inwentaryzację) występujących elementów i zjawisk widokowych - co np. oznacza rekomendacja „osie widokowe” ? – z takich zapisów nic nie wynika	trakcie prac nad audytem krajobrazowym województwa pomorskiego wykonywanym zgodnie z art. 38a Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) następujących stref ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych, oznaczonych jako strefy C_I”. W opinii sporządzającego projekt dokumentu jest to wystarczające określenia czynności w sferze prawnej. Uzupełnienie tego podejścia znaleźć można w §4 ust. 2 planu ochrony definiujących strefę: C_I jako „strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych do uwzględnienia w ramach audytów krajobrazowych”.
			Arkusze map załączników graficznych, Objaśnienia do arkuszy map, Należy przyjąć jednolite rozwiązanie – albo na każdym arkuszu wstawić „okno” objaśnień do treści map, albo umieścić je zawsze tylko na pierwszym arkuszu mapy Na mapach załączników graficznych raz są okna z objaśnieniami – raz ich nie ma – należy, albo pozostawić objaśnienia do danego załącznika zawsze na arkuszu nr 1 – albo umieścić je konsekwentnie na wszystkich arkuszach	Uwagę uwzględniono. Załączniki kartograficzne skorygowano, przyjmując legendę jako odrębny arkusz każdej części mapy.

			Uwagi natury ogólnej: Rozdział 2. Ar.3., str. 12 oraz mapa uwarunkowań ochrony Część 2 – symbolizacja AZ_2 – obszary wyłączone z lokalizacji nowej zabudowy w strefie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych Dokonać weryfikacji zbiorników wodnych w granicach TPK i wskazać zbiorniki naturalne objęte przedmiotowym zakazem zabudowy oraz dokonać interpretacji i weryfikacji zakazów na terenach objętych zapisami MPZP W proponowanych zapisach planu ochrony strefą 100 m zakazu zabudowy objęto wszystkie zbiorniki wodne znajdujące się w bazie BDOT10k. Nie wszystkie zbiorniki mają charakter naturalny. De facto taki zakaz zabudowy obejmuje także wszystkie stawy i oczka przy gospodarstwach rolnych (w tym wybetonowane i sztucznie utworzone), bez weryfikacji „naturalności" zbiorników. Powoduje to objęcie np. ok. 20% terenu Nowego Dworu Wejherowskiego zakazem zabudowy, pomimo dopuszczenia terenu do zainwestowania w MPZP. Takie rozwiązania tworzy konflikty z zapisami MPZP.	Uwagę uwzględniono. Mapy zweryfikowano w tym zakresie.
			Stosowania w opracowaniu pojęć Proponuje się zamieścić w opracowaniu „słownik pojęć", tak aby nie było wątpliwości co do ich zakresu znaczeniowego. W opracowaniu operuje się różnymi pojęciami o różnym umocowaniu formalnym – odbiór treści dokumentu będzie jaśniejszy w przypadku opracowania do niego słownika stosowanych pojęć.	Uwagi nie uwzględniono. Zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, słowniczek zamieszcza się w aktach prawnych, gdy w ramach danego aktu prawnego jakimś terminom zamierza się nadać znaczenie inne, niż ten termin ma w języku ogólnym. Taka potrzeba nie wystąpiła. Zasady techniki legislacyjnej nie przewidują zamieszczania słowniczka tylko w celu wyjaśnienia znaczenia terminów. Dostrzeżone problemy z interpretacją określeń użytych w pro-

				jekcie (wynikające także z uwag innych podmiotów) rozwiązano przez poprawę redakcji zapisów i eliminację określeń mogących budzić wątpliwości.